Załącznik do uchwały nr 50/2334/25
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 kwietnia 2025 r.

RAPORT

O STANIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2024 R.

Podsumowanie działalności Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w roku 2024

wykonane na podstawie art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Opracowanie Raportu: Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Toruń, kwiecień 2025 r.

Raport o stanie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

- **powierzchnia**
  - 17 971 km2 (10 miejsce)
- **liczba ludności (2023)**
  - 1 996 003 (10 miejsce)
- **liczba gmin - 144**
  - 88 wiejskich
  - 39 miejsko-wiejskich
  - 17 miejskich
- **liczba powiatów – 23**
  - liczba powiatów ziemskich – 19
  - liczba miast na prawach powiatu – 4
- **liczba miast (2024) – 56**
- **największe miasta pod względem liczby ludności (2023)**
  1. Bydgoszcz – 326 434
  2. Toruń – 194 771
  3. Włocławek – 100 807
  4. Grudziądz – 88 658
  5. Inowrocław – 67 378
- **liczba miejscowości (2023)**
  - 3 624 (6,8% sumy krajowej)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych GUS

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I WPROWADZENIE 4

PODSTAWA PRAWNA I METODYKA PRAC NAD RAPORTEM O STANIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2024 R. 4

OPIS UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO W 2024 R. 4

ROZDZIAŁ II OPIS REALIZACJI STRATEGII, PROGRAMÓW I POLITYK 7

INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU - STRATEGIA PRZYSPIESZENIA 2030+ 7

INFORMACJA O REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020 (stan na 31 grudnia 2024 r.) 8

INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027 (FEDKP 2021-2027) (stan na 31 grudnia 2024 r.) 9

INFORMACJA O POLITYCE TERYTORIALNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2021-2027 ORAZ ROZWOJU LOKALNYM Z UDZIAŁEM LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI (stan na 31 grudnia 2024 r.) 11

INFORMACJA O REALIZACJI POZOSTAŁYCH REGIONALNYCH DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO 14

INFORMACJA O REALIZACJI KONTRAKTU TERYTORIALNEGO DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO 14

INFORMACJA O STANIE PRAC NAD KONTRAKTEM PROGRAMOWYM DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO 14

INFORMACJA O DZIAŁANIACH NA RZECZ OBSZARÓW STRATEGICZNEJ INTERWENCJI 15

ROZDZIAŁ III INFORMACJA O PRACY ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA 15

DZIAŁANIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA W 2024 R. W ZAKRESIE WYKONYWANIA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA 16

INFORMACJA O UCHWAŁACH SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODJĘTYCH W ROKU 2024 R. POWIERZONYCH DO REALIZACJI ZARZĄDOWI WOJEWÓDZTWA ORAZ MARSZAŁKOWI WOJEWÓDZTWA 17

ROZDZIAŁ IV DZIAŁANIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO REGIONU 19

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: SKUTECZNA EDUKACJA 19

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: ZDROWE, AKTYWNE I ZAMOŻNE SPOŁECZEŃSTWO 27

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: KONKURENCYJNA GOSPODARKA 52

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO 77

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: SPÓJNE I BEZPIECZNE WOJEWÓDZTWO 90

ROZDZIAŁ V PODSUMOWANIE 126

ZAŁĄCZNIK NR 1 SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NT. REALIZACJI PROJEKTÓW KLUCZOWYCH STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU - STRATEGIA PRZYSPIESZENIA 2030+ W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW GŁÓWNYCH 129

ZAŁĄCZNIK NR 2 SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NT. STANU REALIZACJI I PRZYGOTOWANIA DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO 145

ZAŁĄCZNIK NR 3 WYJAŚNIENIE RELACJI POMIĘDZY „RAPORTEM O STANIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO W 2024 ROKU", A „SPRAWOZDANIEM Z WYKONANIA BUDŻETU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO ZA 2024 ROK" 149

Autorzy fotografii na okładce:

MK	SzZ	MK	UMWKP
SzZ	SzZ	SzZ	naszelokalne.eu
MK	MK	UMWKP	BCz

MK – Mikołaj Kuras, SzZ – Szymon Zdziebło, BCz – Bartosz Czaplicki,
UMWKP – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

ROZDZIAŁ I
WPROWADZENIE

PODSTAWA PRAWNA I METODYKA PRAC NAD RAPORTEM O STANIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2024 R.

Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. (dalej: Raport o stanie województwa lub Raport) jest siódmą edycją opracowania, którego konieczność przygotowania wynika z art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Zgodnie z jej zapisami, Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dalej: Zarząd Województwa), co roku do dnia 31 maja ma obowiązek przedstawienia Sejmikowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dalej: Sejmik Województwa) raport o stanie województwa. Opracowanie to stanowi podsumowanie działalności Zarządu Województwa w roku ubiegłym[1], a w szczególności obejmuje realizację polityk, programów, strategii, uchwał Sejmiku Województwa oraz budżetu obywatelskiego[2]. Szczegółowy zakres Raportu o stanie województwa określa uchwała nr III/74/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 lutego 2019 r.

Obowiązek ustawowy sporządzania raportu o stanie województwa pojawił się za sprawą zmian w ustawie o samorządzie województwa, które zaczęły obowiązywać od 2019 r. A zatem za lata 2014-2018 co roku przygotowano raport z realizacji strategii rozwoju województwa, wynikający z przyjętego systemu monitorowania Planu Modernizacji 2020+, natomiast (w roku 2019) za rok 2018 dodatkowo opracowano także raport o stanie rozwoju województwa. Ze względu jednak na tożsamy, w znacznej mierze, zakres obydwu raportów, od roku 2020 zdecydowano o ich połączeniu. Warto zatem podkreślić, iż niniejszy Raport jest szóstym syntetycznym opracowaniem - jednocześnie spełniającym wymogi art. 34a ustawy o samorządzie województwa oraz zawierającym informacje o realizacji Strategii w związku z zapisami systemu monitorowania Strategii Przyspieszenia 2030+. Jednocześnie Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. jest czwartym opracowaniem dotyczącym aktualnie obowiązującej Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+[3].

Raport o stanie województwa opracowano w dominującej mierze w oparciu o: dane z departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu oraz pełnomocników Marszałka i Zarządu Województwa, a także uchwały Sejmiku i Zarządu Województwa. Pomocnicze znaczenie miały dane statystyczne pochodzące z GUS.

Dla uzyskania kompletnej informacji o procesach rozwojowych, które miały miejsce w województwie w 2024 r. i były powodowane bezpośrednio lub pośrednio działalnością Zarządu Województwa zasadne jest także zapoznanie się z dokumentem pt. Sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2024 rok (dalej: Sprawozdanie). Sprawozdanie oraz Raport o stanie województwa są analizami dopełniającymi się, ponieważ odnoszą się do różnych aspektów tych samych zagadnień, a dodatkowo ze względu na specyfikę każdego z tych dokumentów, kładą akcenty na inne zagadnienia i poruszają także kwestie dodatkowe, niepodejmowane w drugim. Sprawozdanie jest sporządzane corocznie, na podstawie ustawy o finansach publicznych i corocznie jest przedstawiane na sesji Sejmiku Województwa. Jest dokumentem niezwykle szczegółowym, odnoszącym się do wszystkich pozycji klasyfikacji budżetowej, a więc wyjaśniającym wszystkie dochody i wydatki budżetu Województwa w każdej z konkretnych dziedzin. Sprawozdanie skupia się na wielkości dochodów/wydatków, strukturze ich pochodzenia (źródła finansowania), stopniu realizacji zakładanych planów, jednocześnie wyjaśniając podstawy prawne uzyskania i wydatkowania środków, jak też przedstawiając efekty wydatkowania środków. Należy też podkreślić, że Sprawozdanie jest opracowaniem całościowym i kompletnym - odnoszącym się do wszystkich sfer funkcjonowania Samorządu Województwa w aspektach finansowania tego funkcjonowania. Raport o stanie województwa jest natomiast opracowaniem ukierunkowanym na pokazanie efektów działalności Zarządu Województwa w postaci wystąpienia konkretnych korzyści rozwojowych (efekty przedstawione w formie wymiernej - np. jako zrealizowane działania, powstałe zagospodarowanie, osiągnięte wskaźniki, wydarzenia, które miały miejsce itp.) lub uruchomienie, czy też kontynuację procesów mających na celu ich wystąpienie (analiza uchwał podejmowanych przez Zarząd Województwa inicjujących działania, analiza stanu realizacji dokumentów programowych i strategicznych). Nie skupia się na kwestiach finansowych (są one przytaczane tylko tam, gdzie są niezbędne dla ukazania skali prowadzonych działań), ale na skutkach prowadzonej działalności. Raport wskazuje także podstawy działań realizowanych przez Zarząd Województwa (wynikających z uchwał Sejmiku Województwa). Co bardzo ważne - wiele działań przedstawionych w Raporcie nie znajduje odzwierciedlenia w Sprawozdaniu, ponieważ nie powodowało konkretnych skutków dla budżetu. Zasadnicza część Raportu (rozdział 4) przedstawia te procesy rozwojowe i ich efekty w sposób możliwie popularny, łatwy do zrozumienia dla odbiorcy nieposiadającego specjalistycznego przygotowania, w odniesieniu do pięciu celów Strategii Przyspieszenia 2030+. W pewnym uogólnieniu można bowiem stwierdzić, że całość podejmowanych decyzji, służących rozwojowi województwa oraz zapewnieniu sprawności jego funkcjonowania, jest podporządkowana realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+, a więc przedstawienie prac Zarządu Województwa w ujęciu celów głównych, pozwala na przejrzyste przedstawienie działań podejmowanych na rzecz realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+. Z tego też powodu Raport nie powiela informacji zawartych w Sprawozdaniu. Zatem odbiorca zainteresowany informacją o pracach Zarządu Województwa na rzecz rozwoju Województwa, przedstawioną w bardziej ogólny i przystępny sposób, powinien traktować Raport jako podstawowe źródło informacji. Natomiast dla odbiorców wymagających informacji kompletnej i bardzo szczegółowej, niezbędne jest dopełnienie Raportu lekturą Sprawozdania. Należy pamiętać, że zastosowane w obydwu analizach metody przedstawiania wyników (klasyfikacja budżetowa w Sprawozdaniu i cele Strategii Przyspieszenia 2030+ w Raporcie) stanowią całkowicie odmienne płaszczyzny odniesienia i nie można zapewnić całkowitej spójności pomiędzy obydwoma opracowaniami. Dlatego też w załączniku nr 2 do niniejszego Raportu przedstawiono tabelę wyjaśniającą, w jaki sposób działy klasyfikacji budżetowej wiążą się z celami Strategii Przyspieszenia 2030+, co ułatwi poszukiwanie w Sprawozdaniu informacji poszerzającej informacje zawarte w Raporcie.

Jednocześnie należy podkreślić raz jeszcze, że wbrew tytułowi, celem Raportu jest przedstawienie pracy Zarządu Województwa, a nie ocena stanu rozwoju Województwa w danym roku. Obydwa zagadnienia są regulowane w przepisach - które ściśle określają zarówno tak sprecyzowany zakres Raportu i jak i nieadekwatny do jego zawartości tytuł.

OPIS UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO W 2024 R.

Rozwój województwa kujawsko-pomorskiego, podobnie jak wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, kształtowany i realizowany jest w określonym kontekście społeczno-gospodarczym, wyznaczanym przez procesy o charakterze krajowym, europejskim i globalnym. Są one uwarunkowaniami zewnętrznymi dla programowania polityki rozwoju i jej realizacji (bieżącego zarządzania). Mają też zróżnicowany charakter co do wektora oddziaływania (sprzyjają lub nie sprzyjają rozwojowi danej jednostki), zasięgu oddziaływania (mają charakter powszechny lub tylko w sposób specyficzny dotyczą wybranych jednostek) oraz trwałości oddziaływania (mogą wpływać na zmianę charakteru rozwoju tylko przez krótki okres – a więc na działania bieżące, mogą być na tyle trwałe, że wymuszają zmiany w programowaniu średniookresowym lub też mogą oddziaływać trwale – zmieniając pewne fundamentalne założenia rozwoju). Są to czynniki o charakterze lokalnym lub regionalnym, na które nie mamy wpływu i można je jedynie uwzględniać w bieżących lub długofalowych działaniach samorządów. Poniżej przedstawiono wybrane – najważniejsze zagadnienia kształtujące możliwości rozwoju w roku 2024.

Analizując zmiany podstawowych wskaźników społeczno-gospodarczych w roku 2023 i ich stan na koniec tego roku (a więc w przededniu rozpoczęcia roku 2024, będącego przedmiotem niniejszego raportu), należy zauważyć, że był to kolejny rok dobrego rozwoju, choć niektóre wskaźniki sugerują zmianę charakteru gospodarki regionu (nieznaczne zmniejszenie znaczenia przemysłu). PKB wzrósł z 133,9 do 143,1 mld zł, WDB[4] wzrosła z 119,3 do 129,2 mld zł, nakłady na działalność B+R z 1218,1 mln zł do 1225,7 mln zł. Dochody własne Województwa zanotowały wzrost z 566,2 do 731,6 mln zł,

[1] W tym miejscu warto wyjaśnić, że nazwa opracowania „raport o stanie województwa", określona w ust. 1 art. 34a ustawy o samorządzie województwa, nie jest adekwatna do zakresu opracowania, określonego w ust. 2 tego samego artykułu, który wskazuje, że raport o stanie województwa „obejmuje podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim". Pomimo więc, że nazwa opracowania „raport o stanie województwa" zastosowana w ustawie sugeruje, że dokument powinien odnosić się do stanu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa w roku poprzednim, to określenie zakresu opracowania jako „podsumowanie działalności zarządu województwa" jednoznacznie wskazuje na jego zakres merytoryczny, czyli przedstawienie realizacji zadań zarządu województwa w roku poprzednim.

[2] W województwie kujawsko-pomorskim, z poziomu samorządu województwa, nie jest realizowany instrument budżetu obywatelskiego.

[3] Przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

[4] Wartość dodana brutto

zwiększyła się liczba zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON (z 219,6 do 224,5 tys.). Rok 2023 był kolejnym rokiem spadku liczby i wskaźnika bezrobotnych (stopa wg BAEL była niezmienna – 3,8%, ale bezrobocie rejestrowane zmalało z 7,3 do 7,1%). Jednak wartość produkcji sprzedanej przemysłu w roku 2023 zmniejszyła się – ze 105,3 do 98,6 mld zł. Zmniejszyła się też liczba pracujących – z 762,6 do 754,5 tys., choć to z pewnością jest pochodną malejącej liczby osób w wieku produkcyjnym. Znacząco zwiększyły się wielkość produkcji i udział konsumpcji energii ze źródeł odnawialnych – w 2023 roku produkcja z oze pokrywała prawie 55% całej konsumpcji energii elektrycznej. Bardzo znacząco poprawiły się podstawowe wskaźniki społeczne – liczba osób z wyższym wykształceniem wzrosła z 352 do 387 tys., udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym z 86,0 do 88,5%, udział dzieci objętych opieką żłobkową z 15,7 do 17,4%, udział korzystających z pomocy społecznej zmniejszył się z 3,3 do 2,9%. Oznacza to, że w przededniu analizowanego w Raporcie roku 2024, Województwo cechowało się bardzo dobrym stanem rozwoju – pod wieloma względami, najlepszym w dotychczasowej historii.

W kontekście funkcjonowania Zarządu Województwa, kluczowym uwarunkowaniem roku 2024 było zakończenie VI i rozpoczęcie VII kadencji Sejmiku Województwa. Wybory samorządowe odbyły się 7 kwietnia. W ich wyniku zaszły zmiany w składzie Sejmiku (aż 12, a po rezygnacji jednego z radnych, finalnie 13 nowych radnych województwa). Podczas pierwszej sesji nowej kadencji (6 i 9 maja), wyłoniono Zarząd Województwa w składzie: Piotr Całbecki - Marszałek Województwa, Przewodniczący Zarządu Województwa, Zbigniew Ostrowski – Wicemarszałek Województwa, Aneta Jędrzejewska - Wicemarszałek Województwa, Dariusz Kurzawa – Członek Zarządu Województwa oraz Marek Wojtkowski - Członek Zarządu Województwa. Porównanie do składu Zarządu, który kończył pracę wraz z zakończeniem VI kadencji wskazuje, że czterech z pięciu członków pozostało w nowym składzie, zaszła natomiast zmiana na stanowisku jednego z wicemarszałków. Poszczególni członkowie zarządu w generalnym ujęciu zachowali nadzór nad tymi samymi obszarami funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego, nad którymi sprawowali go wcześniej. Nie zmieniła się także obsada stanowisk Skarbnika oraz Sekretarza Województwa oraz zdecydowanej większości dyrektorów departamentów. Tak więc na poziomie wykonawczym można mówić o daleko idącej kontynuacji sprawowania władzy, czego dowodem jest treść niniejszego Raportu, z którego wynika ciągłość realizacji zadań w okresie całego roku i brak jakichkolwiek zakłóceń związanych z konstytuowaniem władz Województwa w nowej kadencji. Duże zmiany zaszły natomiast na poziomie władz jednostek samorządu terytorialnego w województwie, co jest istotnym uwarunkowaniem dla realizacji części zadań, bowiem gminy oraz powiaty w dużym stopniu partycypują w kształtowaniu rozwoju województwa, głównie poprzez realizację projektów finansowanych z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Dodatkowo przypomnieć należy, że aż ¼ Programu została przez Zarząd Województwa przeznaczona na Politykę Terytorialną – a więc realizację projektów określonych w strategiach tworzonych przez partnerstwa samorządów lokalnych. W przypadku zmiany władz, całkowicie naturalne jest weryfikowanie wcześniejszych zamierzeń i niekiedy dokonywanie ich zmian – zgodnie z programem nowych włodarzy. Jest to wiec uwarunkowanie, które może wpływać na zmiany założeń lub opóźnienie realizacji niektórych zadań. Aż 38% gmin odnotowało zmianę włodarzy; warto zauważyć, że zmienili się prezydenci w 3 z 5 miast prezydenckich i starostowie w 6 z 19 powiatów.

Początek 2024 roku to okres trwającej wówczas już prawie dwa lata wojny w Ukrainie. O ile początkowy okres wojny (zwłaszcza do połowy roku 2022) wpływał na prace Zarządu Województwa przede wszystkim poprzez konieczność zaplanowania i realizacji na dużą skalę działań humanitarnych kierowanych na teren Ukrainy, jak też bezpośrednio do uchodźców oraz rodzin/instytucji ich goszczących na terenie Województwa, to kolejne fazy wojny wpływają na politykę rozwoju Województwa już głównie pośrednio - poprzez reperkusje, które powodują w krajowej i międzynarodowej polityce, stanowiącej tło kształtowania polityki rozwoju regionalnego. Przede wszystkim należy spodziewać się redefinicji celów rozwoju Polski i Europy w kierunku wzmacniania bezpieczeństwa i budowania odporności – co będzie oznaczać konieczność porzucenia (lub odsunięcia w czasie) niektórych zamierzeń rozwojowych dla znalezienia środków na infrastrukturę obronną lub infrastrukturę dual-use. Trudno szacować, czy krajowe cele, z których się zrezygnuje lub ograniczy realizację, stanowiłyby istotny „utracony" impuls dla Kujawsko-Pomorskiego, ale wzrost znaczenia obronności w polityce rozwoju kraju jest korzystnym uwarunkowaniem, bowiem Kujawsko-Pomorskie ma ponadprzeciętnie duże znaczenie w tej dziedzinie (głównie ze względu infrastrukturę NATO oraz sektor zbrojeniowy, funkcjonujące w Bydgoszczy). Z pewnością działania na rzecz poprawy zdolności obronnych wzdłuż wschodniej granicy doprowadzą do dużych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce Wschodniej, dla której będą stanowić kolejny (oprócz dodatkowego finansowania w ramach Polityki Spójności) silny biegun rozwoju, znacząco podnoszący konkurencyjność kilku województw, co wpłynie na relacje pomiędzy regionami oraz na zmiany ich pozycji na tle pozostałych. Na postępującą redefinicję polityki europejskiej w roku 2024 wpływało nie tylko zagrożenie militarne związane z trwającą wojną w Ukrainie, ale także ogólne poczucie utraty bezpieczeństwa oraz stabilności w życiu codziennym mieszkańców i w funkcjonowaniu społeczeństw oraz krajów – członków Unii Europejskich, dotąd postrzeganej jako zapewniająca wyjątkowy na tle reszty świata, komfort w zakresie wszelkich aspektów bezpieczeństwa. Mowa tu nie tylko o zamachu na premiera Słowacji oraz atakach terrorystycznych w różnych miastach (najbardziej spektakularny podczas jarmarku świątecznego w Magdeburgu; także w Polsce miały miejsce pożary oraz awarie infrastruktury, w przypadku których ustalenie przyczyn lub sprawców nie przyniosło rezultatów i nie można wykluczać, że były to działania celowe nastawione na budowanie atmosfery strachu i nieufności), ale także dostrzeganiu coraz większego znaczenia ugrupowań politycznych bazujących na izolacjonizmie, podważaniu demokracji jako wartości nadrzędnej oraz podstaw funkcjonowania Unii Europejskiej jako wspólnoty. Powiązanym z tym, innym aspektem niestabilności jest wpływ mediów społecznościowych na kształtowania poglądów i wybory dokonywane przez społeczności (sukces wyborczy AfD w Niemczech, unieważnienie wyborów prezydenckich w Rumunii). Na arenie międzynarodowej, w 2024 roku coraz większe znaczenie miały kraje nieuznające europejskiego systemu wartości, ale posiadające potencjał ekonomiczny, surowcowy lub na tyle silnie wykształcone łańcuchy zależności, że będące w stanie coraz silniej wpływać na rozwój Europy. Druga połowa 2024 roku to intensywna kampania prezydencka w Stanach Zjednoczonych, zakończona wyborem Donalda Trumpa, co jeszcze w końcówce tego roku (a definitywnie na początku roku 2025) stało się impulsem do zmiany wektora polityki europejskiej, od której w sposób bezpośredni i niezwykle silny zależny jest rozwój samorządowych regionów w Polsce.

Początek roku 2024 to w całej Europie okres intensywnych protestów rolników, wymierzony w założenia Europejskiego Zielonego Ładu, powszechnie już postrzeganego jako idea wymagająca zbyt dużych kosztów społecznych i ekonomicznych oraz powodująca obniżenie konkurencyjności gospodarki europejskiej w stopniu nieadekwatnym do spodziewanych korzyści środowiskowych, zwłaszcza w ujęciu globalnym, przy rosnącym znaczeniu krajów degradujących zasoby środowiska dla osiągnięcia atrakcyjności cenowej dóbr i usług oferowanych na rynkach międzynarodowych. W Polsce dodatkowym punktem zapalnym w rolniczych protestach był niekontrolowany napływ zboża z Ukrainy i jego nielegalne wprowadzenie na rynek, powodujące radykalne obniżenie cen, a tym samym podważenie ekonomicznych podstaw prowadzenia gospodarstw. Sytuacja ta stanowiła kontekst dla przygotowywanej w tym okresie przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego opinii Europejskiego Komitetu Regionów dotyczącej przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027. Treść opinii uwzględnia niektóre, z podnoszonych podczas protestów postulaty, a uwzględniając fakt, że opinia zyskała (zarówno na etapie uzgodnień, jak i finalnie – głosowania) powszechne poparcie, oznacza to wolę do modyfikacji założeń polityki europejskiej wobec rolnictwa. Jeśli uwzględni się fakt, że opinie EKR są przekazywane trzem najważniejszym unijnym instytucjom stanowiącym – Radzie Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i Komisji Europejskiej, oznacza to, że Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego miał bezpośredni wpływ na kształtowanie ram prawa unijnego, w dziedzinach tak fundamentalnych zarówno dla przyszłości Unii Europejskiej, ale także konkurencyjności Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak produkcja rolna, rozwój obszarów wiejskich i bezpieczeństwo żywnościowe.

We wrześniu 2024 roku miała miejsce w południowo-zachodniej Polsce powódź o skali określanej mianem „powodzi tysiąclecia". Ogrom tragedii ludzkich oraz zniszczenia w infrastrukturze technicznej i transportowej, po raz kolejny wzbudziły solidarność mieszkańców oraz samorządowców, skutkującą udzieleniem zróżnicowanej pomocy i wsparcia. Bardziej długofalowym skutkiem powodzi było katalizowanie dyskusji na temat ochrony przeciwpowodziowej oraz adaptacji do zmian klimatu. W grudniu 2024 roku Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wstrzymał realizację stopnia wodnego na Wiśle w Siarzewie, przedstawiając w uzasadnieniu szereg dowodów na nieodpowiednie przygotowanie dokumentacji przez Wody Polskie, uniemożliwiające wydanie innej decyzji. Oznacza to, że kwestia bezpieczeństwa powodziowego w miejscowościach leżących w dolinie Wisły, wobec braku możliwości budowy w przewidywalnej przyszłości stopnia w Siarzewie, wymaga poszukiwania innego modelu realizacji. Pośrednią konsekwencją powodzi w południowo-zachodniej Polsce, która przez media mainstreamowe została bezpośrednio powiązana ze zmianami klimatu, był wzrost presji na ułatwianie rozwoju energetyki na bazie źródeł odnawialnych. Zarówno wrześniowa powódź, jak i konieczność uniezależnienia od paliw pochodzących z Rosji, nie pozostawiają pola do dyskusji na temat racjonalnej lokalizacji energetyki odnawialnej. Specyfika przestrzeni województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie znaczną część powierzchni zajmują gleby o wysokiej przydatności dla rolnictwa, znaczną część zajmują obszary o dużej wartości przyrodniczej i kulturowej, a sieć osadnicza jest bardzo rozproszona, a więc niewiele jest lokalizacji wystarczająco oddalonych od zabudowań, powoduje, że „uwolnienie" energetyki odnawialnej, przy braku możliwości wpływu samorządu województwa na wybór lokalizacji, będzie miało rabunkowy charakter i doprowadzi do znaczącej degradacji nieodnawialnych walorów oraz obniżenia jakości życia i powstawania licznych konfliktów. Zarząd Województwa wielokrotnie wykazywał świadomość potrzeby działań na rzecz ograniczania zmian klimatu, a rozwój energetyki odnawialnej jest wręcz postrzegany jako jeden z ważnych impulsów rozwojowych, które się wspiera, ale niekontrolowany rozwój oze może być przyczyną licznych strat i problemów zarówno społecznych, jak i środowiskowych.

*szacunki wstępne

Zmiana wskaźników dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego w okresie 2018-2023

Źródło: Opracowanie własne KPBPPiR Oddział w Bydgoszczy na podstawie danych BDL GUS dla Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej

Zmiana władzy w Polsce jesienią 2023 roku w kolejnych miesiącach skutkowała rozpoczęciem prac nad rewizją założeń rozwoju kraju. Przystąpiono do sporządzania Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2035. Sposób ujęcia danego regionu w planach krajowych jest podstawowym uwarunkowaniem jego rozwoju. Kluczowym ustaleniem KRK2050, którego nie udało się zmienić pomimo bardzo intensywnych starań Zarządu Województwa, jest całkowicie niesatysfakcjonująca pozycja obydwu miast stołecznych w krajowej sieci osadniczej. Zarówno Bydgoszcz, jak i Toruń zostały zakwalifikowane do kategorii miast o znaczeniu zaledwie regionalnym (wojewódzkim), co będzie oznaczało trwałą degradację ich pozycji, a więc także postępującą utratę atrakcyjności. Przeszkodą w zakwalifikowaniu obydwu miast stołecznych do kategorii miast o znaczeniu krajowym (analogicznie jak zakwalifikowano inne największe miasta poza Warszawą), było negowanie tych starań przez władze Bydgoszczy. Aczkolwiek KRK2050 oraz ŚSRK2035 są dokumentami powiązanymi, istnieje wciąż szansa, że ustalenia drugiego z tych dokumentów będą miały bardziej satysfakcjonujący charakter i w tym kierunku Zarząd Województwa prowadził działania, które są kontynuowane w roku 2025. Do tworzonych dokumentów krajowych zgłaszał także postulaty objęcia największych miast regionu linią kolei dużych prędkości, ulokowania w nich instytucji znaczenia krajowego (administracji/kultury/nauki o zasięgu ogólnopolskim), rozwoju logistyki, objęcia Kujaw obszarem strategicznej interwencji związanej z zagrożeniem bezpieczeństwa żywnościowego z powodu suszy rolniczej, a także reformy specjalnych stref ekonomicznych (sse) w kierunku utworzenia sse w każdym z regionów, a więc także Kujawsko-Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która pozwoli na tworzenie atrakcyjnych przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, a nie transferowanie i przeznaczanie środków pochodzących z naszego regionu do budowy atrakcyjności województwa pomorskiego, jak ma to miejsce dotąd.

Rok 2024 był więc okresem raczej niekorzystnych zmian, choć należy się spodziewać, że był to dopiero rok nagromadzania tych uwarunkowań, a nie jeszcze powodowania przez nie realnego wpływu na możliwość prowadzenia polityki rozwoju – większość tych negatywnych uwarunkowań nie przełożyła się jeszcze na skutki dla prowadzenia polityki rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Prawdopodobnie zaistnieją one jednak w kolejnych latach.

ROZDZIAŁ II
OPIS REALIZACJI STRATEGII, PROGRAMÓW I POLITYK

INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU - STRATEGIA PRZYSPIESZENIA 2030+

Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r., jest czwartym raportem prezentującym informacje w zakresie realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+, przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa z dnia 21 grudnia 2020 r.

Strategia Przyspieszenia 2030+ obejmuje wszystkie zagadnienia istotne dla rozwoju województwa, dlatego wdrażana jest niezależnie przez różne podmioty - interesariuszy rozwoju województwa. Jednakże podmiotem w największym stopniu odpowiedzialnym za realizację jej ustaleń jest Samorząd Województwa.

Celem nadrzędnym Strategii Przyspieszenia 2030+ jest „Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich". Natomiast idea przewodnia Strategii Przyspieszenia 2030+ polega na zapewnieniu możliwie jak najwyższej jakości życia mieszkańców województwa w oparciu o filary rozwoju społecznego, zrównoważonego rozwoju gospodarczego, kształtowania przestrzeni oraz sprawnego funkcjonowania systemów. W Strategii Przyspieszenia 2030+ sformułowanych zostało 5 celów głównych, w oparciu o które została przygotowana zasadnicza część niniejszego Raportu, tj. rozdział 4 „Działania Zarządu Województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu". W rozdziale tym zaprezentowane zostały prace Zarządu Województwa w 2024 r., a tym samym informacje na temat działań prowadzonych w obrębie poszczególnych celów, a więc na rzecz realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+.

Ponadto sprawozdawanie z wdrażania Strategii Przyspieszenia 2030+ obejmuje informacje o zastosowanych instrumentach polityki regionalnej, tj. o realizacji regionalnych dokumentów programowych, kontraktu terytorialnego, polityki terytorialnej województwa (zawartych w kolejnych podrozdziałach rozdziału 2), planie zagospodarowania przestrzennego województwa oraz o postępie we wdrażaniu projektów kluczowych, przyporządkowanych do poszczególnych celów głównych, które przedstawione zostały w dalszej części tego podrozdziału, a szczegółowo w załączniku nr 1 do niniejszego Raportu.

Należy podkreślić, że rok 2024 jest czwartym pełnym rokiem obowiązywania Strategii Przyspieszenia 2030+. Zakłada się tak jak dotychczas, że Strategia będzie podlegała szczegółowemu i regularnemu monitorowaniu. Będzie się ono odbywało na podstawie systemu określonego w Planie realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategii Przyspieszenia 2030+ (zwanym dalej Planem wdrożeniowym)[5]. Głównym celem tego dokumentu jest określenie zadań, które powinny być wykonane na rzecz realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+, podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, harmonogramu prac (uwzględniającego ideę „przyspieszenia") oraz organizację procesu monitorowania efektów podjętych działań.

System monitorowania realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+ odbywa się na dwóch poziomach:

- pierwszy poziom monitorowania - monitoring w zakresie wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej ma na celu ocenę tempa realizacji działań, nie zaś efektów prowadzonych działań. Będzie miał formę corocznego raportu (tzw. Raport wskaźnikowy) - z uwagi na dostępność danych statystycznych, raport za czwarty rok realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+, tj. rok 2024, zostanie przygotowany do końca I kwartału 2026 r. (raport za 2023 r. - odpowiednio do końca I kwartału 2025 r.). W pierwszym kwartale 2022 r. przygotowany został „Raport wskaźnikowy zerowy", odnoszący się do roku bezpośrednio poprzedzającego pierwszy rok realizacji ustaleń Strategii, czyli roku 2020[6];
- drugi poziom monitorowania - monitoring w zakresie oceny stanu realizacji projektów kluczowych oraz pozostałych ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+ ma na celu prezentację postępów w jej wdrażaniu, odnosi się do stanu zaawansowania realizacji projektów kluczowych. Będzie miał formę corocznego raportu, tzw. Raport z bezpośredniej realizacji ustaleń Strategii.

W związku z obowiązkiem ustawowym sporządzenia niniejszego Raportu o stanie województwa, postanowiono, dla uniknięcia powtórzeń tych samych treści w dwóch formalnie odrębnych raportach, że w Raporcie o stanie województwa przedstawiona będzie informacja o stanie realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+, a tym samym, wzorem lat ubiegłych, zrezygnowano z opracowywania odrębnego Raportu z bezpośredniej realizacji ustaleń Strategii.

Cele i kierunki Strategii Przyspieszenia 2030+ zostały sformułowane hierarchicznie, obejmując całość zaplanowanych interwencji. Najniższy poziom w strukturze ustaleń stanowią projekty kluczowe, które zostały pogrupowane według celów głównych i co do zasady nie mają charakteru zamkniętego, tzn. nie wyczerpują całości potrzeb rozwojowych regionu.

Cele i kierunki rozwoju województwa ujęte w Strategii Przyspieszenia 2030+:

- 1 cel nadrzędny,
- 5 celów głównych,
- 28 celów operacyjnych,
- 221 kierunków rozwoju,
- 134 projekty kluczowe.

Jako projekty kluczowe należy rozumieć przedsięwzięcia, które zostały uznane za niezbędne dla przyspieszenia rozwoju. Łącznie w Strategii Przyspieszenia 2030+ zidentyfikowano 134 projekty kluczowe, w tym:

- 94 realizowane samodzielnie przez Samorząd Województwa,
- 33 realizowane samodzielnie przez administrację rządową,
- 6 realizowanych wspólnie przez Samorząd Województwa i administrację rządową,
- 1 projekt, którego realizator będzie zależny od przyszłych ustaleń.

Cele główne Strategii Przyspieszenia 2030+

1. Skuteczna edukacja
2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo
3. Konkurencyjna gospodarka

[5] Przyjętym uchwałą Nr 42/1763/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 października 2021 r., zaktualizowanym uchwałą Nr 18/945/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 września 2024 r.

[6] Raport był prezentowany na sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 27 czerwca 2022 r.

4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko
5. Spójne i bezpieczne województwo

Po czterech pełnych latach obowiązywania Strategii Przyspieszenia 2030+ na uwagę zasługuje fakt, iż w zakresie 21 przedsięwzięć nie podjęto jeszcze żadnych działań. Na koniec 2024 r. w trakcie realizacji (etap II i etap III) były łącznie 42 projekty kluczowe, co stanowiło 31,3% wszystkich wskazanych w Strategii Przyspieszenia 2030+ przedsięwzięć. Należy podkreślić, że 10 spośród 134 przedsięwzięć, to tzw. projekty wielokomponentowe, co oznacza, iż w ramach jednego projektu kluczowego realizowanych było wiele odrębnych działań, które często były na różnych etapach zaawansowania lub/i projekty te były realizowane przez więcej niż jeden podmiot. 8 projektów w 2024 r. nie było realizowanych ze względu na brak dostępnych źródeł finansowania. W związku, z czym w kolejnych latach prowadzone będą działania mające na celu zidentyfikowanie ewentualnych możliwości finansowania tych projektów, co umożliwi rozpoczęcie ich realizacji. Warte podkreślenia jest również, że realizacja 18 projektów kluczowych została już zakończona.

Samorząd Województwa ponosi szczególną odpowiedzialność za rozwój regionu poprzez:

- kreowanie idei oraz koordynowanie działań rozwojowych,
- pozyskiwanie i dystrybuowanie środków na realizowanie zadań, projektów oraz inwestycji w tym obszarze,
- inicjowanie działań na rzecz rozwoju zarówno przez partnerów, jak i podmioty podległe,
- współpracę z administracją rządową.

Tabela 1. Ocena realizacji projektów kluczowych Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ według stanu na 31 grudnia 2024 r.

Etap zaawansowania prac nad projektami kluczowymi		Liczba projektów kluczowych na danym etapie realizacji	Procentowy udział projektów kluczowych na danym etapie realizacji
etap zero	prace nie zostały rozpoczęte	21	15,7%
etap I	prace w fazie przygotowawczej	35	26,1%
etap II	prace realizacyjne w fazie początkowej	14	10,4%
etap III	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	28	20,9%
etap IV	prace zostały zakończone	18	13,4%
wielokomponentowe		10	7,5%
w 2024 r. projekt nie był realizowany		8	6,0%
Łącznie		**134**	**100,00%**

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie informacji od podmiotów monitorujących stan realizacji projektów kluczowych *Strategii Przyspieszenia 2030+*.

W związku z tym należy zwrócić uwagę, że dokonując oceny realizacji przez Zarząd Województwa w 2024 r. zawartych w Strategii Przyspieszenia 2030+ celów głównych, niezbędne jest uwzględnienie następujących jej uwarunkowań:

- kompleksowy charakter - obejmuje ogół działalności, które są niezbędne dla prawidłowego rozwoju województwa, w tym zadania, za których realizację odpowiadają inne podmioty, niż Samorząd Województwa. Rola Samorządu Województwa w tego typu działaniach mogła polegać głównie na inicjowaniu lub ich lobbowaniu. W praktyce część z wyznaczonych zadań wiązała się ściśle z podziałem kompetencyjnym organów administracji publicznej (rządowej i samorządowej), co uniemożliwiało podjęcie przez Samorząd Województwa pośrednich działań,
- wieloletni charakter - ma charakter wieloletni i może być realizowana przez dekadę. Oznacza to, że różne rodzaje (kategorie) interwencji mogą być podejmowane w różnych okresach, a więc fakt, że takich aktywności nie wykazywano w danym roku, za który sporządzany był Raport nie musi oznaczać, że w tym zakresie nie zaplanowano żadnych działań mających na celu realizację tej interwencji.

INFORMACJA O REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020 (stan na 31 grudnia 2024 r.)

W 2024 r. Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, rozpoczęła realizowanie procedur procesu zamykania Programu

Podstawowe zasady i wymogi, odnoszące się do zamknięcia Programu, wyznaczają trzy daty graniczne - kluczowe dla prawidłowej realizacji procesu zamknięcia Programu:

- 31 grudnia 2023 r. - ostateczny termin kwalifikowalności wydatków w Programie
- 31 lipca 2025 r. - termin na złożenie ostatecznego wniosku o płatność do KE
- 15 lutego 2026 r. - termin na przekazanie do KE sprawozdania końcowego z wdrażania Programu (dokumentu zamknięcia Programu), z wykorzystaniem Rozporządzenia STEP

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 był podstawowym instrumentem zapewniającym realizację celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+, obowiązującej dla perspektywy 2014-2020[7]. Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 było uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym, innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców. Jest to cel nadal aktualny pomimo wielu pozytywnych zmian jakie zaszły w przestrzeni województwa m.in. dzięki środkom z funduszy europejskich i jest kontynuowany w perspektywie 2021-2027 w działaniach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza. Program podzielony był na 13 osi priorytetowych[8], współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), tj. osie 1-7 oraz oś 13, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), tj. osie 8-12.

Tabela 2. Struktura i budżet RPO WK-P na lata 2014-2020

Osie priorytetowe	wartość wkładu UE (EUR)	udział (%) w alokacji programu
Oś 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	363 267 282	18,82%
Oś 2 Cyfrowy region	50 120 422	2,60%
Oś 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	259 172 015	13,43%
Oś 4 Region przyjazny środowisku	117 184 016	6,07%
Oś 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu	214 470 229	11,11%
Oś 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	333 751 585	17,29%
Oś 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	30 118 043	1,56%
Oś 13 Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT UE)	26 436 076	1,37%
Łącznie - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)	**1 394 519 668**	**72,26%**
Oś 8 Aktywni na rynku pracy	163 538 599	8,47%
Oś 9 Solidarne społeczeństwo	157 602 266	8,17%
Oś 10 Innowacyjna edukacja	114 645 747	5,94%
Oś 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	28 646 173	1,48%
Oś 12 Pomoc techniczna	71 023 910	3,68%
Łącznie - Europejski Fundusz Społeczny (EFS)	**535 456 695**	**27,74%**
Łącznie - EFRR+EFS	**1 929 976 363**	**100,00%**

Źródło: Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 przyjęty przez Komisję Europejską Decyzją Wykonawczą Komisji nr C(2023) 8009 z dnia 17 listopada 2023 r. - wersja 14.0 z 18 lipca 2024 r.

[7] 21 grudnia 2020 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałą nr XXVIII/399/20 Strategię rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+, której cele są z jednej strony kontynuacją dotychczas przyjętych działań, a z drugiej stanowią nowe, aktualne wyzwania, będące odpowiedzią na zmieniająca się rzeczywistość w województwie.

[8] Wprowadzenie nowej osi priorytetowej (Oś 13 dodana w ramach EFRR) do wersji 9.0 RPO WK-P 2014-2020 z 25.11.2021 r., ma na celu możliwość realizacji działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19

Budżet RPO WK-P 2014-2020 wynosił blisko 1,93 mld EUR dofinansowania UE, a po uwzględnieniu aktualizowanego co miesiąc budżetu, środki europejskie wynosiły ponad 8,6 mld PLN (8 603 659 042 PLN), wg kursu euro ustalonego przez ECB z dnia 30 grudnia 2024 r. wynoszącego 4,2655 PLN, w tym:

- ponad 6,2 mld PLN z EFRR, co stanowiło 72,2% alokacji w programie,
- blisko 2,4 mld PLN z EFS, co stanowiło 27,8% wartości środków funduszy europejskich w RPO WK-P 2014-2020.

W łącznej kwocie środków UE 16 regionalnych programów operacyjnych w kraju, wynoszącej ponad 135,3 mld PLN, środki na realizację projektów w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły 6,1%.

Zgodnie z art. 65 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego, ostateczny termin kwalifikowania wydatków w okresie programowania 2014-2020 to 31 grudnia 2023 r., do tego terminu możliwe było ponoszenie wydatków przez beneficjentów.

Biorąc pod uwagę znaczenie terminowego i skutecznego zamknięcia programów operacyjnych perspektywy finansowej 2014-2020, w 2024 r. Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, rozpoczęła realizowanie procedur procesu zamykania Programu, podejmując wszelkie możliwe środki minimalizujące ewentualne ryzyko niewykorzystania alokacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Podstawowe zasady i wymogi[9], odnoszące się do zamknięcia Programu, wyznaczają trzy daty graniczne - kluczowe dla prawidłowej realizacji procesu zamknięcia Programu:

- 31 grudnia 2023 r. - ostateczny termin kwalifikowalności wydatków w Programie,
- 31 lipca 2025 r. - termin na złożenie ostatecznego wniosku o płatność do KE,
- 15 lutego 2026 r. - termin na przekazanie do KE sprawozdania końcowego z wdrażania Programu (dokumentu zamknięcia Programu), z wykorzystaniem Rozporządzenia STEP[10].

W przypadku realizacji niektórych projektów utrudnione lub niemożliwe było dostosowanie realizacji projektu do okresu programowania 2014-2020, tak by był fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony w okresie realizacji Programu. W celu zapewnienia zakończenia projektu i przyczynienia się do osiągnięcia celów Programu możliwy był, pod pewnymi warunkami, podział projektu na fazy objęte okresem programowania 2014-2020 oraz 2021-2027 (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. bł. ks. J. Popiełuszki we Włocławku, projekty dróg wojewódzkich).

Kończąca się perspektywa finansowa 2014-2020 jest wyjątkowo trudna, ze względu na niemożliwe do przewidzenia wcześniej trudności, takie jak epidemia COVID-19 czy agresja Federacji Rosyjskiej w Ukrainie oraz konsekwencje tych zdarzeń (w szczególności szok podażowy wywołany zakłóceniem łańcuchów dostaw, szok popytowy w wyniku obniżenia popytu konsumpcyjnego, a także ograniczenie planów inwestycyjnych pod wpływem niepewności oraz skutki ograniczenia płynności przedsiębiorstw, szczególnie konsekwencje odnotowano dla projektów infrastrukturalnych, zarówno pod względem dostępności i kosztów surowców, jak i dostępności siły roboczej).

W ramach RPO WK-P 2014-2020, do końca 2024 r. zrealizowano:

- łącznie w programie podpisano 3 342 umowy o dofinansowanie projektów (1 962 z EFRR i 1380 z EFS) na kwotę prawie 8,57 mld PLN, w tym 6,21 mld PLN z EFRR i 2,36 mld PLN z EFS, kontraktując (po uwzględnieniu aktualizowanych miesięcznie korekt wartości podpisanych umów) 99,6% alokacji. 194 umowy na kwotę 472,6 mln PLN zostały zawarte w ramach 13 konkursów zrealizowanych przez IP WUP, co stanowi 5,5% całkowitego wkładu UE w umowach oraz 20,0% wkładu w umowach EFS w Programie,
- zacertyfikowano 100% środków unijnych programu (wydatków zdeklarowanych przez Instytucję Zarządzającą we wnioskach do Komisji Europejskiej).

Z uwagi na to, że sprawozdanie końcowe z realizacji RPO WK-P 2014-2020 do Komisji Europejskiej przygotowywane będzie w roku 2025, a przekazane do 15 lutego 2026 r., ostateczne efekty rzeczowe przedstawione zostaną w kolejnym raporcie o stanie województwa.

INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027 (FEDKP 2021-2027) (stan na 31 grudnia 2024 r.)

Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEdKP) został zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 7 grudnia 2022 r. [CCI 2021PL16FFPR002].

Głównym celem programu jest wzmocnienie i efektywne wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego regionu, sprzyjanie zintegrowanemu, zrównoważonemu i inteligentnemu rozwojowi województwa kujawsko-pomorskiego, ukierunkowanemu na wysoką jakość życia i bezpieczeństwo jego mieszkańców. Zostanie to osiągnięte poprzez interwencje obejmujące 5 celów polityki spójności w ramach 10 priorytetów: 7 priorytetów (1 - 6 oraz 9) współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz priorytetów 7 i 8 oraz 10, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+).

Tabela 3. Struktura i budżet FEdKP 2021-2027

Cele Polityki Spójności na lata 2021-2027	Priorytety Programu	Wartość wkładu UE (EUR)	Udział (%) w alokacji Programu
Cel 1: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa	1. Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu	198 127 627	10,80%
Cel 2: Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa	2. Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	376 296 248	20,40%
	3. Fundusze Europejskie na zrównoważony transport miejski	128 297 351	7,20%
Cel 3: Lepiej połączona Europa	4. Fundusze Europejskie na rzecz spójności i dostępności komunikacyjnej regionu	202 161 056	10,90%
Cel 5: Europa bliżej obywateli	5. Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych regionu	129 460 467	7,10%
Cel 4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym	6. Fundusze Europejskie na rzecz zwiększenia dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców	239 217 788	13,00%
	9. Pomoc Techniczna (EFRR)	52 926 847	2,90%
Łącznie - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)		**1 326 487 384**	**72,20%**
Cel 4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym	7. Fundusze Europejskie na rozwój lokalny	52 602 730	2,90%
	8. Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego	436 364 088	23,80%
	10. Pomoc Techniczna (EFS+)	20 652 129	1,10%
Łącznie - Europejski Fundusz Społeczny (EFS+)		**509 618 947**	**27,80%**
Łącznie - EFRR + EFS+		**1 836 106 331**	**100,00%**

Źródło: Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 przyjęty Uchwałą nr 33/1577 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 grudnia 2024 r.

Budżet programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027[11] w przeliczeniu na PLN wg kursu EUR ustalonego przez Europejski Bank Centralny z dnia 30 grudnia 2024 r. (4,2655) wynosi ponad 7,8 mld PLN (7 831 911 555 PLN),w tym:

- ponad 5,6 mld PLN (5 658 131 936 PLN) z EFRR, (72,2% alokacji w Programie),
- ponad 2,1 mld PLN (2 173 779 618 PLN) z EFS+, (27,8% alokacji w Programie).

W łącznej kwocie środków europejskich przeznaczonych na współfinansowanie 16 Programów we wszystkich województwach w kraju, wynoszącej ponad 126,6 mld PLN, środki przeznaczone na realizację projektów w województwie kujawsko-pomorskim stanowią 6,2%. Wartość wkładu UE w Programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza w

[9] Zasady dotyczące zamknięcia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 zatwierdzone uchwałą Nr 9/527/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 lipca 2024 r.

[10] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz. Urz. UE L 2024/795 z 29.2.2024)

[11] Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 przyjęty Uchwałą nr 33/1577 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 grudnia 2024 r.

przeliczeniu na mieszkańca[12] województwa kujawsko-pomorskiego wynosi 922,5 EUR (3 935 PLN). Najwięcej środków europejskich w perspektywie 2021-2027 przeznaczono do wykorzystania w następujących obszarach wsparcia: infrastruktura i usługi dla mieszkańców (35,4%), środowisko i energetyka (28,7%) oraz konkurencyjna i inteligentna gospodarka (11,1%). Za realizację FEdKP 2021-2027 odpowiedzialna jest Instytucja Zarządzająca i dwie instytucje pośredniczące (WUP oraz ZIT BydOF), dla których wydzielono dedykowaną alokację na realizację projektów (stanowi odpowiednio 5,8% i 5,7%, łącznie 11,5% alokacji FEdKP 2021-2027).

Działania w Programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, zrealizowane do końca 2024 r., tj. w drugim roku jego działania:

- KM zbierał się łącznie 12 razy (pierwszy raz 10 marca 2023 r.) na posiedzeniach, a w ramach swoich prac przyjął 225 pakietów kryteriów wyboru projektów, dzięki którym można było ogłaszać nabory na projekty współfinasowane z funduszy europejskich regionalnego programu.

  W 2024 r. KM zbierał się 5 razy, w trakcie posiedzeń przyjęto 108 pakietów kryteriów wyboru projektów.
- Ogłoszono łącznie 191 naborów o dofinansowanie (126 w trybie konkurencyjnym, 65 w trybie niekonkurencyjnym), w tym 131 współfinansowanych z EFRR i 60 ze środków EFS+. Do końca 2024 r. unieważniono siedem naborów (4 nabory konkurencyjne i 3 nabory niekonkurencyjne w EFRR), 157 naborów (85,3% wszystkich) zostało zakończonych, w tym 101 w ramach EFRR i 56 naborów w ramach EFS+. Kolejne 27 nabory nie zostały zakończone (23 ze środków EFRR i 4 ze środków EFS+). Wśród 56 naborów o charakterze ciągłym, 48 (35 ze środków EFRR i 13 ze środków EFS+) zostały zakończone, a 8 naborów z EFRR ma nadal status naborów trwających. Budżet ogłoszonych i realizowanych naborów wyniósł ponad 6,32 mld PLN (4,66 mld PLN z EFRR i 1,66 mln PLN z EFS+), co stanowi łącznie prawie 81% środków europejskich uruchomionych w Programie.

  W 2024 r. skutecznie ogłoszono 96 naborów wniosków o dofinansowanie (73 w trybie konkurencyjnym, 23 w trybie niekonkurencyjnym), w tym 74 współfinansowanych z EFRR i 22 ze środków EFS+. Budżet ogłoszonych i realizowanych naborów wyniósł ponad 3,47 mld PLN.
- Dotychczas złożono 869 wniosków o dofinansowanie projektów o wartości ponad 5,2 mld PLN (318 w ramach EFRR o wartości 3,51 mld PLN oraz 551 w ramach EFS+ o wartości dofinansowania ponad 1,73 mld PLN).

  W 2024 r. złożono 632 wnioski o dofinansowanie projektów o wartości ponad 3,2 mld PLN (257 w ramach EFRR o wartości 2,1 mld PLN i 375 w ramach EFS+ o wartości 1,1 mld PLN).
- Do dofinansowania zatwierdzono 604 wnioski o wartości dofinansowania w wysokości blisko 4,51 mld PLN (w EFRR 226 wniosków o wartości wkładu UE 3,16 mld PLN, w EFS+ 378 wniosków o wartości blisko 1,35 mld PLN).

  W 2024 r. zatwierdzono do dofinansowania 546 wniosków o wartości dofinansowania blisko 3,17 mld PLN (w EFRR 206 wniosków o wartości 2,09 mld PLN, w EFS+ 340 wniosków o wartości ponad 1,08 mld PLN).
- Łącznie w programie podpisano 463 umowy o dofinansowanie projektów (153 z EFRR i 310 z EFS+) na kwotę ponad 3,24 mld PLN, w tym prawie 991,4 mln PLN z EFRR i ponad 229,8 mld PLN z EFS+, kontraktując tym samym 41,4% alokacji programu. Instytucje pośredniczące w Programie (WUP w Toruniu i ZIT BydOF) podpisały odpowiednio: 59 umów na kwotę 209,51 mln PLN zawarte w ramach 9 naborów zrealizowanych przez IP WUP, 47 umów na kwotę 178,87 mln PLN w ramach 23 naborów zrealizowanych przez IP ZIT BydOF, co stanowi odpowiednio: 45,8% alokacji przeznaczonej na projekty w IP WUP i 40,3% alokacji przeznaczonej dla IP ZIT BydOF w Programie. W 2024 r. podpisano 416 umów o dofinansowanie projektów (140 z EFRR i 276 z EFS+) na kwotę ponad 2,02 mld PLN, w tym prawie 1,11 mld PLN z EFRR i 912,94 mln PLN z EFS+.
- Poziom kontraktacji środków w Programie w 2024 r. wrósł o 26,1 p.proc. (z poziomu 15,3% do 41,4%).
- W ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 złożono 726 wniosków o płatność[13] (100 w EFRR i 626 w EFS+). Łączna wartość wkładu UE we wszystkich zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła 253,34 mln PLN (wykorzystując 3,23% alokacji programu).

  W 2024 r. złożono 690 wniosków o płatność (100 w EFRR i 590 w EFS+) o łącznej wartości wkładu UE wynoszącego 225,61 mln PLN (91,08 mln PLN w EFRR i 134,53 mln PLN w EFS+).
- 44 realizowane projekty zostały zakwalifikowane jako ogólnowojewódzkie, tj. realizowane na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego, bez wskazania powiatu i gminy jako miejsca realizacji (kwota dofinansowania UE w tych projektach to ponad blisko 1,498 mld PLN, co stanowi blisko 46,2% dotychczasowej kontraktacji (16 projektów w EFRR i 28 projektów w EFS+) i ponad 19,1% alokacji w Programie.

  W 2024 r. rozpoczęto realizację 30 projektów ogólnowojewódzkich o wartości 593,9 mln PLN.
- W 2024 r. przekazano do Komisji Europejskiej pierwsze wnioski księgowanych wydatków (certyfikacji). Kwota przekazanych i zatwierdzonych wniosków wyniosła 96 810 247 EUR, tj. 412 944 109 PLN (62 637 328 EUR, tj. 267 179 523 PLN w EFRR i 34 172 919 EUR, tj. 145 764 586 PLN w EFS+), co stanowi 5,27% alokacji Programu.

Postęp w realizacji FEdKP 2021-2027 do 31 grudnia 2024 r. (bez naborów unieważnionych)

Tabela 4. Zestawienie podstawowych informacji dotyczących realizacji FEdKP 2021-2027 (dane w 2024 r. podane są narastająco)

Wyszczególnienie	2023	2024
KRYTERIA		
Pakiety opracowanych i zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów	117 (77 - EFRR, 40 - EFS+)	225 (164 - EFRR, 61 - EFS+)
NABORY		
Ogłoszone nabory, w tym:	90	191
EFRR	51	131
EFS+	39	60
Liczba naborów unieważnionych	2 (EFRR)	7(EFRR)
Nabory (skuteczne) ogłoszone przez DW FEdKP	74	152
Nabory (skuteczne) ogłoszone przez IP ZIT BydOF	9	23
Nabory (skuteczne) ogłoszone przez IP WUP	5	9
WNIOSKI		
Liczba wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie,	237 (61 - EFRR, 176 - EFS+)	869 (318 - EFRR, 60 - EFS+)
Wartość dofinansowania w złożonych wnioskach [w mln PLN]	2 020,9 mln PLN	5 244,9 mln PLN
Liczba wniosków zatwierdzonych do dofinasowania	58 (20 - EFRR, 38 - EFS+)	604 (226 - EFRR, 378 - EFS+)
Wartość dofinansowania we wnioskach zatwierdzonych [w mln PLN]	1 340,5 mln PLN	4 509,6 mln PLN
Liczba i wartość dofinansowania [mln PLN] we wnioskach zatwierdzonych przez DW FEdKP	25 wniosków, 1 095,9 mln PLN	496 wniosków, 4 080,9 mln PLN
Liczba i wartość dofinansowania [mln PLN] we wnioskach zatwierdzonych przez IP ZIT BydOF	9 wniosków, 94,7 mln PLN	49 wniosków, 187,8 mln PLN
Liczba i wartość dofinansowania [mln PLN] we wnioskach zatwierdzonych przez IP WUP	24 wnioski, 149,9 mln PLN	59 wniosków, 240,8 mln PLN
UMOWY		
Liczba podpisanych umów	47 (13 - EFRR, 34 - EFS+)	463 (153 - EFRR, 310 - EFS+)
Wkład UE w podpisanych umowach [w mln PLN]	1 221,2 mln PLN	3 243,7 mln PLN
Liczba i wartość wkładu UE [mln PLN] podpisanych przez DW FEdKP	18 umów, 1 003,4 mln PLN	357 umów, 2 855,3 mln PLN

[12] Liczba ludności województwa kujawsko-pomorskiego wg stanu na 30.06.2024 r. = 1 990 323 osób

[13] Ogólna liczba wniosków również z niefinansowymi

Liczba i wartość wkładu UE [mln PLN] podpisanych przez IP ZIT BydOF	7 umów, 89,4 mln PLN	47 umów, 178,7 mln PLN
Liczba i wartość wkładu UE [mln PLN] podpisanych przez IP WUP	22 umowy, 128,4 mln PLN	59 umów, 209,5 mln PLN
Liczba i wkład UE (w mln PLN) w umowach rozwiązanych	0	6 umów, 829,2 mln PLN
Liczba projektów ogólnowojewódzkich	14 (6 - EFRR, 8 - EFS+)	44 (16 - EFRR, 28 - EFS+)
Kwota dofinansowania UE [w mln PLN] w projektach ogólnowojewódzkich	904,0 mln PLN	1 497,9 mln PLN
Liczba zakończonych projektów	0	0
Kwota dofinansowania UE [w mln PLN] w zakończonych projektach	0,0 mln PLN	0,0 mln PLN
KONTRAKTACJA		
% kontraktacji (podpisane umowy), w tym:	15,3%	41,4%
EFRR	17,2%	37,1%
EFS+	10,4%	52,6%
KSIĘGOWANIE WYDATKÓW (CERTYFIKACJA)		
% certyfikacji programu (wydatków wnioskowanych do KE)	0%	5,27%

Źródło: opracowanie własne na podstawie FEdKP 2021-2027 oraz Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL 2021 - stan na 31 grudnia 2024 r.

INFORMACJA O POLITYCE TERYTORIALNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2021-2027 ORAZ ROZWOJU LOKALNYM Z UDZIAŁEM LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI (stan na 31 grudnia 2024 r.)

Idea polityki terytorialnej realizowana w okresie programowania 2014-2020 przyniosła wymierne korzyści społeczno-gospodarcze dla całego obszaru województwa oraz pozwoliła wykreować partnerski model współpracy jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego Zarząd Województwa zadecydował o kontynuowaniu dotychczasowego podejścia w okresie programowania 2021-2027. Przyjęto, że polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego realizowana będzie na 5 poziomach, zgodnie z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+.

Ponadto w nowej perspektywie finansowej, w ramach tworzonej Polityki terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027, Zarząd Województwa podjął decyzję o skierowaniu dodatkowego wsparcia dla obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą. Takie podejście wynika z potrzeby przełamania szczególnej sytuacji problemowej obszarów wskazanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, gdzie wyróżniono obszary strategicznej interwencji na poziomie krajowym jak miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Odnosi się to także do obszaru strategicznej interwencji, wyróżnionego na poziomie regionalnym jak obszar gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, wskazanego w Strategii Przyspieszenia 2030+.

W ramach prac nad projektem Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2022 r. podjęto szereg działań. Przyjęto stanowisko w sprawie określenia puli środków na Politykę Terytorialną w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz wyznaczono obszary wsparcia. Przyjęto, także stanowisko ws. w sprawie dodatkowego wsparcia na obszary charakteryzujące się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą. Podjęto również decyzję o przekazaniu środków na wsparcie administracyjne podmiotów zaangażowanych w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

W maju 2022 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zatwierdził projekt dokumentu pn. Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego. Materiał został przekazany do uzgodnień wszystkim jst odpowiedzialnym za wdrażanie PT. Ponadto w okresie od marca do grudnia 2022 r. odbył się cykl spotkań poświęconych omówieniu najważniejszych kwestii dotyczących PT tj. poziomów kontraktacji, certyfikacji, proporcji EFS+ do EFRR. Ponadto podczas spotkań przekazywane były warunki jakie należy spełnić, aby dany projekt kwalifikował się do wsparcia ze środków FEdKP. Od lipca 2022 r. prowadzona była również weryfikacja przekazanych przez partnerstwa OPPT/ZIT list propozycji projektowych. Celem podjętych działań było wypracowanie ostatecznych list projektów w PT. W 2023 r. kontynuowane były działania związane z wdrażaniem założeń polityki terytorialnej. Zarząd Województwa przyjął Zasady oceny strategii obszarowych, a także powołany został Zespół ds. oceny strategii obszarowych. Zarząd Województwa przyjął także dokument Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto biura merytoryczne weryfikowały złożone fiszki projektowe. Od września do grudnia 2023 r. podpisano 18 Porozumień Terytorialnych (dokument ten stanowi uzgodnienia pomiędzy przedstawicielami poszczególnych Obszarów Prowadzenia Polityki Terytorialnej (OPPT), Zintegrowanych inwestycji Terytorialnych (ZIT) a Zarządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Głównym celem podpisania tego typu dokumentów było określenie zasad i zakresu wsparcia realizacji instrumentów IIT dla OPPT/ZIT. Przyjęto również uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2030+ w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (21 czerwca 2023 r.) Ponadto trwał proces weryfikacji roboczych wersji strategii obszarowych ZIT Włocławek, ZIT Grudziądz, ZIT Inowrocław, ZIT Toruń, OPPT Tuchola, OPPT Lipno, OPPT Brodnica. W 2023 r. odbyło się także kilka spotkań roboczych ws. struktury strategii terytorialnych, obszarów tematycznych dedykowanych PT.

W roku 2024 r. kontynuowano prace związane z wdrażaniem Polityki Terytorialnej. W dniu 8 lutego 2024 r. przyjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Następnie, w dniu 6 marca 2024 r. przyjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Inowrocławia w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Z uwagi na konieczność uspójnienia zapisów w dokumencie „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego" m.in. z SZOP oraz doprecyzowania niektórych zapisów, zaistniała potrzeba aktualizacji dokumentu. W związku z tym faktem w dniu 14 maja 2024 r. przyjęto uchwałę zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego".

Opisywana wyżej zmiana dokumentu „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego" objęła również wsparcie w zakresie obszaru uzdrowisk, co wymagało powstania Strategii IIT Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska. Wobec powyższego konieczne było zaktualizowanie dokumentu „Zasady oceny strategii obszarowych" o dodanie sposobu oceny Strategii IIT Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska - przyjęto stosowną uchwałę Zarządu Województwa zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Zasad oceny strategii obszarowych (14 maja 2024 r.).

Tabela 5. Zestawienie projektów realizowanych w gminach uzdrowiskowych województwa kujawsko-pomorskiego w RPO WK-P 2014-2020 (wg stanu na 31 grudnia 2024 r. - na podstawie danych SL2014)

Gmina uzdrowiskowa	Liczba realizowanych projektów wg miejsca realizacji	Wartość ogółem projektów (PLN)	Wartość dofinansowania UE (PLN)	udział (%) w ogólnej kwocie dofinansowania UE
Ciechocinek	37	61 070 358	38 246 424	13,2%
Inowrocław	102	298 626 265	184 629 456	63,9%
Brześć Kujawski	53	129 663 240	65 956 047	22,8%
Łącznie	**192**	**489 359 863**	**288 831 927**	**100,0%**

Źródło: Opracowanie Departamentu Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza

Tabela 6. Zestawienie projektów realizowanych w gminach uzdrowiskowych województwa kujawsko-pomorskiego w FEdKP 2021-2027 (wg stanu na 31 grudnia 2024 r. - na podstawie danych CST2021)

Gmina uzdrowiskowa	Liczba realizowanych projektów wg miejsca realizacji	Wartość ogółem projektów (PLN)	Wartość dofinansowania UE (PLN)	udział (%) w ogólnej kwocie dofinansowania UE
Ciechocinek	8	2 578 536	2 271 368	8,1%
Inowrocław	16	16 661 399	14 643 730	52,3%
Brześć Kujawski	10	13 071 881	11 094 291	39,6%
Łącznie	**34**	**32 311 816**	**28 009 388**	**100,0%**

Źródło: Opracowanie Departamentu Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza

W dniu 2 lipca 2024 r. przyjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Lipna w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Natomiast w dniu 31 lipca 2024 r. pozytywnie zaopiniowano kolejne strategie ZIT/IIT - podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Grudziądza w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, a także uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Ponadto w miesiącu lipcu 2024 r. z uwagi na zmiany kadrowe w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, nastąpiła konieczność przyjęcia uchwały zmieniającej skład Zespołu ds. oceny strategii obszarowych (11 lipca 2024 r.). Natomiast w związku z koniecznością doprecyzowania zapisów Karty oceny merytorycznej strategii ZIT/IIT dla OPPT, będącej załącznikiem do „Zasad oceny strategii obszarowych", niezbędne było zaktualizowanie treści ww. dokumentu. W przedmiotowej sprawie podjęto uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia „Zasad oceny strategii obszarowych" (11 lipca 2024 r.). W dniu 24 lipca 2024 r. Zarząd Województwa przyjął stanowisko w sprawie alokacji dedykowanej na wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej w programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza.

W dniu 12 września 2024 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego odbyło się spotkanie wszystkich działających w województwie partnerstw ZIT i OPPT z Marszałkiem Województwa, który wskazał na konieczność zintensyfikowania działań związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej w województwie. Ponadto w dniu 12 września 2024 r. podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Tucholi w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Stowarzyszenie WŁOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka zwróciło się do IZ FEdKP z prośbą o zaopiniowanie zaktualizowanej strategii terytorialnej. W przedmiotowej sprawie w dniu 25 września 2024 r. podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. W październiku 2024 r. podjęto uchwały w sprawie: zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Nakła nad Notecią w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (2 października 2024 r.), zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Wąbrzeźna w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (9 października 2024 r.) oraz w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Mogilna w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (23 października 2024 r.). W dniu 20 listopada 2024 r. podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Radziejowa w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Na przełomie listopada i grudnia 2024 r. Biuro ds. Polityki Terytorialnej i Potencjałów Endogenicznych opracowało kryteria wyboru projektów dla działania 5.16 Wsparcie administracyjne gmin OPPT. W dniu 11 grudnia 2024 r. podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Sępólna Krajeńskiego w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Natomiast w dniu 23 grudnia 2024 r. podjęto uchwałę w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Podsumowując w 2024 r. Zarząd Województwa pozytywnie zaopiniował 15 strategii terytorialnych ZIT/IIT dla OPPT - 14 złożonych pierwotnie i 1 aktualizację.

Informacja o realizacji Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020

W roku 2024 Założenia polityki terytorialnej na lata 2014-2020 realizowano już tylko w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Łącznie do końca 2024 r. funkcjonowały 396 umowy o wartości dofinansowania blisko 715 mln zł. W efekcie poziom wykorzystania alokacji ogółem na koniec 2024 r. wyniósł 100,92%, będąc wynikiem nadkontraktacji. W 2024 r. nie podpisano żadnych umów.

Tabela 7. Wykorzystanie środków oraz liczba zawartych umów w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2024 łącznie

Poziom realizacji polityki terytorialnej	Alokacja ogółem [zł]	Wartość podpisanych umów o dofinansowanie w 2024 r. [zł]	Wartość podpisanych umów o dofinansowanie do dnia 31 grudnia 2024 r. [zł]	% wykorzystanej alokacji	Liczba zawartych umów w 2024 r.	Liczba zawartych umów do 31 grudnia 2024 r.
ZIT	708 105 798,36	-	714 642 109,89	100,92	-	396

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Stan na dzień 31 grudnia 2024 r.

Informacja o realizacji Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027

W 2024 r. kontynuowano działania związane z prowadzeniem polityki terytorialnej, do wdrażania której przystąpiono w 2023 r. w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

W 2024 r. w ramach instrumentu ZIT podpisano 104 umowy na łączną kwotę (wkład UE) 277 047 105,57 zł. (w tym ZIT BydOF - 39 umów na kwotę dofinansowania UE - 89 323 932,38 zł, ZITy regionalne - 65 umów na kwotę dofinansowania UE - 187 723 173,19 zł).

Natomiast w ramach instrumentu IIT dla OPPT podpisano 34 umowy na kwotę dofinansowania UE 37 794 513,26 zł.

W ramach instrumentu RLKS w 2024r. Lokalne Grupy Działania podpisały 61 umów grantowych w zakresie Projektów realizowanych ze środków EFS+ na kwotę 146786201,08 PLN na następujące działania:

- Działanie: FEKP.07.01 Przełamywanie stereotypów związanych z płcią,
- Działanie: FEKP.07.02 Wsparcie dzieci i młodzieży poza edukacją formalną,
- Działanie: FEKP.07.03 Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych,
- Działanie: FEKP.07.04 Wspieranie integracji społecznej.

Ponad to w 2024 r. LGD ogłosiły:

- 15 naborów wniosków w ramach EFS+ na łączną kwotę 11 421 833,24 zł,
- 10 naborów w ramach programu PROW na łączną kwotę 5 000 118,36 zł.

Tabela 8. Alokacja ogółem oraz liczba zawartych umów w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego w okresie programowania 2021-2027

Poziom realizacji polityki terytorialnej[14]	Alokacja ogółem [euro]	Wartość podpisanych umów o dofinansowanie w 2024 r. [zł]	Liczba zawartych umów w 2024 r.
ZIT	286 911 866	277 047 105,57	104
OPPT	129 476 458	37 794 513,26	34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego, Załącznik do Uchwały nr 50/2715/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 grudnia 2023 r. z późn. zm.; str. 69, tabela: Podział środków na Politykę Terytorialną Województwa Kujawsko-Pomorskiego w perspektywie 2021-2027; Podział środków na MOF/OPPT; dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Stan na dzień: 31 grudnia 2024 r.

[14] Bez uwzględnienia umowy z KPFR IF 2021-2027

Poziomy realizacji polityki terytorialnej w województwie kujawsko-pomorskim w okresie programowania 2021-2027

Poziomy realizacji polityki terytorialnej w województwie kujawsko-pomorskim w okresie programowania 2021-2027 - RLKS

INFORMACJA O REALIZACJI POZOSTAŁYCH REGIONALNYCH DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W 2024 r. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego posiadał 42 obowiązujące dokumenty, będące podstawą prowadzenia polityki rozwoju. Są to Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz 41 regionalnych dokumentów programowych, przez które należy rozumieć strategie, programy, plany, priorytety, polityki, których sporządzenie wynika z przepisów prawa, a także dokumenty nieobligatoryjne, których przygotowanie wynikało z określonych potrzeb, lub które zostały opracowane jako niezbędne dla realizacji celów strategicznych województwa, czyli jako kluczowe dla realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+. Wśród tych opracowań znajdowały się dokumenty kilkuletnie, dokumenty nieokreślone horyzontem czasowym, a także dokumenty przygotowywane corocznie.

W załączniku nr 2 przedstawiono szczegółowe zestawienie powyższych dokumentów. W niniejszym Raporcie, w opisach działań Zarządu Województwa, jest natomiast przedstawiona charakterystyka prowadzonych działań w ramach realizacji ustaleń tych dokumentów. Trzeba jednak zauważyć, że wymaga to indywidualnego podejścia, bo mają one zróżnicowany charakter i o ile niektóre są typowymi „planami działań", które trudno ocenić pod względem zakresu a nawet stopnia realizacji ich ustaleń, to inne mają raczej charakter organizujący/regulujący dane zagadnienie i w tym przypadku znacznie trudniej wskazać konkretnie zrealizowane zadania.

Informacja o pozostałych regionalnych dokumentach programowych Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r.

Podsumowując zebrane informacje należy wskazać, że:

- spośród 28 regionalnych dokumentów programowych, przedstawionych w Załączniku nr 2, 20 to dokumenty wieloletnie z określonym horyzontem czasowym, 3 to dokumenty wieloletnie bez wskazanego horyzontu czasowego, a kolejne 5 dokumentów to opracowania coroczne; 6 ze wskazanych 28 dokumentów zostało przyjętych w 2024 r.;
- spośród 26 dokumentów programowych, kluczowych dla realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+: 13 jest obowiązujących a w przypadku pozostałych 13 trwają prace związane z ich opracowaniem.

INFORMACJA O REALIZACJI KONTRAKTU TERYTORIALNEGO DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dalej: Kontrakt) został zawarty pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa Kujawsko-pomorskiego i Ministrem Infrastruktury i Rozwoju w dniu 13 listopada 2014 r.

W dniu 5 sierpnia 2015 r. został uzupełniony o Aneks nr 1, w którym uregulowane zostały wysokość, sposób i warunki dofinansowania RPO WKP. W dniu 30 maja 2017 r. został podpisany Aneks nr 2, którym wprowadzono m.in. nowe przedsięwzięcia w obszarze kultury i energetyki, a także zmieniono formułę załącznika 1b do Kontraktu oraz tryb i sposób jego uzgadniania. W dniu 8 lipca 2020 r. podpisano Aneks nr 3, w którym wprowadzono m.in. zmiany w systemie finansowania projektów EFS ze środków Funduszu Pracy - (zaktualizowanie Załącznika nr 2c), a także dostosowano wartości środków pochodzących z EFS w zakresie pomocy technicznej do zmian wynikających z renegocjacji RPO z Komisją Europejską (wprowadzenie Załącznika nr 6), jak również połączono koperty na projekty rewitalizacyjne oraz inne projekty finansowane z EFRR w zakresie środków budżetu państwa na wkład krajowy. W dn. 29 września zawarty został Aneks nr 4, w którym dostosowano środki Funduszu Pracy do faktycznie wydanych decyzji limitowych w ramach podstawowych form wsparcia oraz dodatkowego limitu Funduszu Pracy z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy na finansowanie nowych form wsparcia wprowadzonych ustawą z dn. 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zmiana wprowadzana Aneksem nr 5, podpisanym 15 czerwca 2022 r. podyktowana była decyzją Komisji Europejskiej KR nr C(2021) 8528 z dnia 25 listopada 2021 r, przyznającą dodatkowe środki dla województwa kujawsko-pomorskiego w ramach I transzy mechanizmu REACT-EU. 4 stycznia 2023 r. został zawarty Aneks nr 6 wynikający z decyzji Komisji Europejskiej Nr C(2022)5014) z dnia 11 lipca 2022 r. przyznającą dodatkowe środki dla województwa kujawsko-pomorskiego w ramach II transzy mechanizmu REACT-EU.

Rok 2024 był dziesiątym rokiem realizacji Kontraktu Terytorialnego dla województwa kujawsko-pomorskiego. Ogólna liczba przedsięwzięć wskazanych w art. 6 Kontraktu wynosi 65, niektóre z nich zawierają po kilka projektów składowych. 32 przedsięwzięć przypisanych jest stronie samorządowej, a 33 stronie rządowej.

W 2024 r. większość przedsięwzięć wpisanych do Kontraktu znajdowała się w trakcie realizacji. Więcej szczegółów z realizacji przedsięwzięć Kontraktu Terytorialnego za rok poprzedni jest prezentowanych w corocznych sprawozdaniach, które strona rządowa przygotowuje we współudziale strony samorządowej do końca czerwca danego roku, a następnie Zarząd Województwa przekazuje w terminie do końca lipca Sejmikowi Województwa, zgodnie z art. 14r ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 324, 862, 1717).

INFORMACJA O STANIE PRAC NAD KONTRAKTEM PROGRAMOWYM DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Kontrakt Programowy dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego został zawarty 31 sierpnia 2022 r. pomiędzy Zarządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego a Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej. Przedmiotem Kontraktu Programowego jest określenie kierunków i warunków dofinansowania programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (dalej: FEdKP 2021-2027) oraz przedsięwzięć priorytetowych wskazanych w zał. nr 10.

W dn. 14 czerwca 2023 r. został podpisany Aneks nr 1 do Kontraktu Programowego, w którym określono wysokość środków z budżetu państwa stanowiących uzupełnienie do środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (dalej: EFS+) oraz podział środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem na realizację projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny, współfinansowany z EFS+, a realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programu FEdKP 2021-2027.

Obecnie trwają prace nad uzgodnieniem brzmienia załącznika nr 32 Algorytm przeliczania środków EFRR, EFS+ oraz załącznika nr 35 Algorytm przeliczania środków budżetu państwa w odniesieniu do środków pochodzących z EFRR i EFS+.

INFORMACJA O DZIAŁANIACH NA RZECZ OBSZARÓW STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

W *Strategii Przyspieszenia 2030+* wskazane zostały Obszary Strategicznej Interwencji, wobec których Samorząd Województwa prowadzi politykę rozwoju, adekwatną do problemów danego obszaru, które były podstawą do objęcia go interwencją.

Na poziomie wojewódzkim zidentyfikowano następujące Obszary Strategicznej Interwencji:

- miejski obszar funkcjonalny Bydgoszczy,
- miejski obszar funkcjonalny Torunia,
- miejski obszar funkcjonalny Włocławka,
- miejski obszar funkcjonalny Grudziądza,
- miejski obszar funkcjonalny Inowrocławia,
- OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą,
- OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa,
- OSI obszarów peryferyjności transportowej.

Tabela 9. Sposób operacjonalizacji poszczególnych Obszarów Strategicznej Interwencji.

OSI	Działania realizujące politykę samorządu wobec OSI (odpowiedź na problem będący podstawą identyfikacji OSI)	Stan prac nad dokumentem	Podmiot odpowiedzialny	Harmonogram realizacji
MOF Bydgoszczy MOF Torunia MOF Włocławka MOF Grudziądza MOF Inowrocławia	Działania zostały określone w dokumencie Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego	Dokument został przyjęty i jest realizowany	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza	Zgodnie z FEdKP 2021-2027
OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą	Zwiększona alokacja w dokumencie Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego	Dokument został przyjęty i jest realizowany	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza	Zgodnie z FEdKP 2021-2027
OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa	Sposób realizacji potrzeb/przełamania sytuacji problemowej będzie wynikać z Programu rozwoju retencji dla celów rolniczych i środowiskowych w województwie kujawsko-pomorskim	etap projektowy	Dep. Rolnictwa i Geodezji	Zgodnie z ustaleniami Programu rozwoju retencji dla celów rolniczych i środowiskowych w województwie kujawsko-pomorskim
OSI obszarów peryferyjności transportowej	Sposób realizacji potrzeb/przełamania sytuacji problemowej wynika z Planu zrównoważonego rozwoju transportu publicznego województwa kujawsko-pomorskiego	Dokument został przyjęty i jest realizowany	Dep. Transportu	Zgodnie z ustaleniami Planu zrównoważonego rozwoju transportu publicznego województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

W stosunku do powyższych OSI polityka rozwoju prowadzona jest dwuetapowo. W pierwszej kolejności opracowywane są dokumenty operacjonalizujące działania, natomiast drugim etapem będzie realizacja ustaleń wynikających z tej operacjonalizacji. W 2024 r. dla OSI posiadających przyjęte podstawy formalne, trwały działania związane z ich realizacją - są one szczegółowo opisane w różnych częściach niniejszego Raportu. Trwały prace nad przygotowaniem dokumentu dla OSI związanego z niedoborem wody (szczegóły także są opisane w Raporcie). Niezależnie od braku ukończonego dokumentu, dodatkowo w tym zakresie podejmowano starania na rzecz uznania obszaru suszy rolniczej w południowej części województwa za obszar strategicznej interwencji poziomu krajowego w sporządzanej Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2035. Do końca roku nie zapadły rozstrzygnięcia - Rząd RP przyjmie dokument w roku 2025. Zarząd Województwa promuje także koncepcję nawodnienia Kujaw wodą z Wisły, pn. „Woda dla Kujaw -żywność dla Polski", w której sporządzeniu w 2021 r. miał znaczący udział. Opracowanie to wciąż zachowuje aktualność w warstwie koncepcyjnej, a kolejne lata zachodzących zmian klimatu podkreślają zasadność jej realizacji. Konkretne działania na rzecz ograniczania suszy rolniczej były prowadzone w ramach realizacji małej retencji.

ROZDZIAŁ III
INFORMACJA O PRACY ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA

Zarząd województwa, jako jeden z dwóch organów Samorządu Województwa, pełni rolę organu wykonawczego, odpowiedzialnego za realizację zadań przypisanych do Samorządu Województwa, które nie są zastrzeżone dla sejmiku województwa ani wojewódzkich jednostek organizacyjnych. Wykonywanie tych obowiązków odbywa się przy wsparciu: Urzędu Marszałkowskiego, wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych lub wojewódzkich osób prawnych. W skład zarządu wchodzą: Marszałek (Przewodniczący Zarządu), dwóch Wicemarszałków oraz dwóch Członków Zarządu.

Działalność organów województwa jest jawna. Obywatele mają dostęp do informacji dotyczących podjętych działań oraz realizacji zadań publicznych. Zarząd przekazuje mieszkańcom województwa informacje o planowanych kierunkach polityki społecznej i gospodarczej, budżecie i wydatkowaniu środków budżetowych oraz realizacji zadań publicznych za pośrednictwem tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego, w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz poprzez publikację elektroniczną na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP).

Działanie Samorządu Województwa opiera się na zasadzie kadencyjności. Mające miejsce w 2024 r. wybory samorządowe spowodowały, że uchwały podejmowane były przez organy samorządu województwa VI oraz VII kadencji. W związku z tym poniższą informację przedstawia się z uwzględnieniem tego faktu.

Skład Zarządu Województwa w 2024 r. w czasie trwania VI kadencji:

- Piotr Całbecki - Marszałek Województwa - Przewodniczący Zarządu Województwa
- Zbigniew Ostrowski - Wicemarszałek Województwa
- Dariusz Kurzawa - Wicemarszałek Województwa
- Aneta Jędrzejewska - Członek Zarządu Województwa
- Sławomir Kopyść - Członek Zarządu Województwa

Skład Zarządu Województwa w 2024 r. w czasie trwania VII kadencji:

- Piotr Całbecki - Marszałek Województwa - Przewodniczący Zarządu Województwa
- Zbigniew Ostrowski - Wicemarszałek Województwa
- Aneta Jędrzejewska - Wicemarszałek Województwa
- Dariusz Kurzawa - Członek Zarządu Województwa
- Marek Wojtkowski - Członek Zarządu Województwa

Ustalenie aktualnego składu Zarządu Województwa miało miejsce podczas I sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, która miała miejsce w dniach 6 i 9 maja 2024 r

Kluczowe informacje o posiedzeniach Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji w 2024 r

- 18 posiedzeń
- 887 podjętych uchwał, w tym 141 uchwał wynikających z realizacji uchwał Sejmiku Województwa

Kluczowe informacje o posiedzeniach Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego VII kadencji w 2024 r

- 36 posiedzeń
- 1683 podjęte uchwały, w tym 267 uchwał wynikających z realizacji uchwał Sejmiku Województwa

DZIAŁANIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA W 2024 R. W ZAKRESIE WYKONYWANIA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA

Jednym z podstawowych zadań Zarządu Województwa jest wykonywanie uchwał Sejmiku Województwa. W 2024 r. łącznie odbyły się 54 posiedzenia, w trakcie których przyjęto 2 570 uchwał, z czego 408 uchwał wynikało z realizacji uchwał Sejmiku Województwa. Zarząd Województwa VI kadencji przyjął 887 uchwał, z czego 141 wynikających z realizacji uchwał Sejmiku Województwa - w toku prac uchylono 4 uchwały, w tym 2 wynikające z realizacji uchwał Sejmiku Województwa. Zarząd Województwa VII kadencji przyjął 1683 uchwały, z czego 267 stanowiły te, wynikające z uchwał Sejmiku Województwa - w toku prac uchylono 9 uchwał, w tym 1 wynikającą z realizacji uchwał Sejmiku Województwa.

Tym samym 405 uchwał Zarządu Województwa (139 w trakcie VI kadencji i 266 w trakcie VII kadencji) podjętych w 2024 r., o statusie obowiązującym i zmienionym, dotyczyło działań podjętych przez ten organ jako realizację uchwał Sejmiku Województwa zarówno z 2024 r. jak i z lat wcześniejszych. Tego typu realizacja wynika z charakteru uchwał (są to uchwały wieloletnie), co jest związane m.in. z utrzymaniem ciągłości procesów rozwojowych, czasem trwania strategii, procesów inwestycyjnych czy funkcjonowaniem obiektów i urządzeń publicznych.

Zarząd Województwa VI kadencji podjął 139 uchwał, wynikających z uchwał Sejmiku Województwa, w następujących dziedzinach[15]:

- budżet - 3 uchwały, które dotyczyły zagadnień finansowo-organizacyjnych:
  - budżetu Województwa na rok 2024,
  - harmonogramu realizacji dochodów i wydatków.
- edukacja i wychowanie - 15 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - organizacji konkursów dla dzieci i młodzieży,
  - projektu regulaminu organizacyjnego Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu,
  - składu Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji oraz Kujawsko-Pomorskiej Rady Oświatowej,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych jednostek organizacyjnych zajmujących się edukacją, wychowaniem i kształceniem.
- infrastruktura drogowa - 7 uchwał, które dotyczyły:
  - zadań pod nazwą ,,Modernizacja dróg" oraz „Modernizacja dróg kluczowych Regionalnego Planu Transportowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027",
  - darowizny nieruchomości na rzecz realizacji inwestycji zapewniającej wzrost bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez oddalenie przejścia dla pieszych od skrzyżowania dróg gminnych.
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 44 uchwały, które dotyczyły m.in.:
  - wyrażenia woli uczestnictwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w projekcie REliHE, w ramach Programu Interreg Europa,
  - przyznania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami,
  - organizacji konkursów,
  - wskazania przedstawicieli Rady Programowej Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Młyn Energii" w Grudziądzu,
  - regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy,
  - spraw inwestycyjnych i koordynująco-finansowych jednostek organizacyjnych województwa w obszarze kultury, w tym: budowy, rozbudowy, modernizacji obiektów.
- ochrona środowiska - 9 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - wyrażenia woli uczestnictwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w projektach GreenSPAS oraz RIWET, w ramach Programu Interreg Europa,
  - przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego, która stanowić będzie akt prawa miejscowego,
  - modernizacji zagrody wiejskiej w Dusocinie realizowanej przez Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą,
  - zadania pod nazwą „Wdecki Park Krajobrazowy - turystyka bez barier", realizowanego przez Wdecki Park Krajobrazowy",
  - konsultacji ustaleń i zakazów wynikających z potrzeb ochrony dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych w obszarze ochrony środowiska.
- sport i turystyka - 12 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - realizacji projektów związanych z organizacją wydarzeń sportowych, szkoleniem kadry wojewódzkiej młodzików i juniorów młodszych oraz dzieci i młodzieży w klubach sportowych,
  - realizacji zadań publicznych związanych z rozwojem i promocją turystyki w województwie kujawsko-pomorskim,
  - stypendiów sportowych dla dzieci i młodzieży za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym osiągnięte w 2024 r.,
  - przyznania nagród dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki i osiągnięcia sportowe w 2023 r.,
  - naboru wniosków i ofert w konkursach dot. tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, w tym zadań inwestycyjnych polegających na budowie infrastruktury sportowej,
  - spraw organizacyjnych związanych z ogłoszeniem otwartych konkursów ofert na wykonywanie zadań publicznych, związanych z realizacją zadań Samorządu Województwa z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa.
- opieka społeczna i inne sprawy społeczne nieujęte w innych dziedzinach - 29 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - przyznania wsparcia finansowego na realizację zadań mających na celu udzielenie pomocy obywatelom Ukrainy,
  - współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi,
  - zatwierdzenia planu działań na rok 2024 „Kujawsko-Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2028",
  - regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu
  - zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej w 2023 r.,
  - komisji konkursowych, planów, sprawozdań i harmonogramów realizacji w województwie programów dot. dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałania przemocy oraz wsparcia rodziny, przeciwdziałania uzależnieniom, wspierania aktywizacji i integracji społecznej seniorów czy opieki nad osobami przewlekle chorymi,
  - realizacji zadania „Badanie kondycji trzeciego sektora i sytuacji wolontariatu w województwie kujawsko-pomorskim",
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych w obszarze spraw społecznych.
- zdrowie - 13 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - spraw organizacyjno-finansowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych związanych z promocją i ochroną zdrowia,
  - dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów leczniczych i służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych.
- sprawy formalne i inne - 7 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - wyrażenia woli uczestnictwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w projekcie FISSH, w ramach Programu Interreg Europa,
  - przyjęcia Raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2023 r.,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych województwa.

Zarząd Województwa VII kadencji podjął 266 uchwał, wynikających z uchwał Sejmiku Województwa, w następujących dziedzinach:

- budżet - 14 uchwał, które dotyczyły zagadnień finansowo-organizacyjnych m.in:
  - budżetu Województwa na rok 2024,
  - ustaleń planów finansowych,
  - projektu uchwały budżetowej oraz zadań budżetowych na 2025 rok.
- edukacja i wychowanie - 35 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - wyrażenia woli uczestnictwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w projekcie Life Magister, w ramach Programu Erasmus+,
  - stypendiów, organizacji konkursów dla dzieci i młodzieży,

[15] Liczba uchwał przypisanych do określonego obszaru tematycznego nie odzwierciedla ich znaczenia w procesie rozwoju województwa, dlatego nie powinna być kluczowym kryterium przy analizie przedstawionych danych, istotnym jest treść i zmiany jakie ze sobą niosą dla danego działania

  - wskazania przedstawicieli do Rady Programowej Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Energia Inowrocławia" w Inowrocławiu,
  - powołania Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych jednostek organizacyjnych zajmujących się edukacją, wychowaniem i kształceniem.
- infrastruktura drogowa - 11 uchwał, które dotyczyły:
  - zadań pod nazwą ,,Modernizacja dróg" oraz „Modernizacja dróg kluczowych Regionalnego Planu Transportowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027",
  - darowizn nieruchomości w celu uporządkowania spraw własnościowych oraz ma rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego, z korzyścią dla mieszkańców.
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 89 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - przyznania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami,
  - organizacji konkursów,
  - statutu i Rady Naukowej przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu,
  - spraw inwestycyjnych i koordynująco-finansowych jednostek organizacyjnych województwa w obszarze kultury, w tym: budowy, rozbudowy, modernizacji czy dostosowania obiektów do funkcji kulturalnych.
- ochrona środowiska - 5 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - zadania związanego realizacją zadań w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego w 2024 r. przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych w obszarze ochrony środowiska.
- sport i turystyka - 19 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - realizacji projektów związanych z upowszechnianiem sportu wśród dzieci i młodzieży, promocji sportu i aktywnego stylu życia oraz osiąganie wyższych wyników sportowych przez zawodników klubów sportowych działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w tym w zakresie lekkiej atletyki, nauki pływania, kolarstwa czy jazdy na łyżwach,
  - przyznania nagród medalistom, uczestnikom oraz trenerom medalistów XXXIII Letnich Igrzysk Olimpijskich i XVII Letnich Igrzysk Paralimpijskich - Paryż 2024,
  - dotacji na rzecz rozwoju toru regatowego Klubu Wioślarskiego „Gopło" Kruszwica.
- opieka społeczna i inne sprawy społeczne nieujęte w innych dziedzinach - 40 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - przyznania wsparcia finansowego na realizację zadań mających na celu udzielenie pomocy obywatelom Ukrainy,
  - współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi,
  - realizacji programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
  - promocji zawodu pracownika socjalnego oraz terapeuty zajęciowego,
  - powołania składu osobowego Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Seniorów III kadencji,
  - Planu Działań Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu na rok 2025,
  - realizacji zadania „Badanie kondycji trzeciego sektora i sytuacji wolontariatu w województwie kujawsko-pomorskim",
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych w obszarze spraw społecznych.
- zdrowie - 30 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - spraw organizacyjno-finansowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych związanych z promocją i ochroną zdrowia,
  - dofinansowania robót budowlanych dotyczących zakładów leczniczych i obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych.
- sprawy formalne i inne - 23 uchwały, które dotyczyły m.in.:
  - wyrażenia woli uczestnictwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w projekcie DARKERSKY4CE w ramach Programu Interreg Europa Środkowa oraz i-DEMO w ramach Programu Erasmus+,
  - dokumentów: „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego", „Zasad oceny strategii obszarowych",
  - przyjęcia aktualizacji Planu realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz raportu pn. Monitoring zmian stanu rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego za rok 2022 (Raport wskaźnikowy),
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych województwa.

INFORMACJA O UCHWAŁACH SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODJĘTYCH W ROKU 2024 R. POWIERZONYCH DO REALIZACJI ZARZĄDOWI WOJEWÓDZTWA ORAZ MARSZAŁKOWI WOJEWÓDZTWA

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r. odbył 12 sesji, na których podjęto łącznie 210 uchwał (VI kadencja - 51 uchwał, numeracja: LXV/904/24 - LXVII/954/24; VII kadencja - 159 uchwał, numeracja: I/1/24 - VIII/159/24). W trakcie VI kadencji w 2024 r. odbyły się 4 sesje (w tym jedna nadzwyczajna dot. sytuacji polskich rolników oraz jedna uroczysta z okazji zakończenia VI kadencji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego), w trakcie VII kadencji odbyło się 8 sesji (w tym jedna uroczysta z okazji święta województwa). Jedna uchwała (III/55/24) została uchylona, pozostałe mają status obowiązujących.

209 uchwał podjętych przez Sejmik Województwa w 2024 r. zostało powierzonych do wykonania[16]:

- Zarządowi Województwa - 94 uchwały (VI kadencja: 30 uchwał; VII kadencja: 64 uchwały),
- Marszałkowi Województwa - 18 uchwał (VI kadencja: 2 uchwały; VII kadencja: 16 uchwał),
- Marszałkowi Województwa i Przewodniczącej Sejmiku Województwa - 6 uchwał (VI kadencja: 1 uchwała; VII kadencja: 5 uchwał),
- Przewodniczącej Sejmiku Województwa i Zarządowi Województwa - 2 uchwały (VII kadencja),
- Przewodniczącej Sejmiku Województwa - 74 uchwały (VI kadencja: 10 uchwał; VII kadencja: 64 uchwały),
- Przewodniczącemu Rady instytucji lub organu - 10 uchwał (VI kadencja: 7 uchwał; VII kadencja: 3 uchwały),
- właściwemu dyrektorowi jednostki - 3 uchwały (VI kadencja: 1 uchwała; VII kadencja: 2 uchwały),
- Komisji Rewizyjnej - 2 uchwały (VII kadencja).

Zadania powierzone przez Sejmik Województwa VI kadencji w 2024 r. Zarządowi Województwa oraz Marszałkowi Województwa (33 uchwały) odnosiły się do zagadnień:

- gospodarki finansowej - 4 uchwały, które dotyczyły:
  - budżetu województwa na rok 2024,
  - wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2039.
- edukacji i kształcenia - 4 uchwały, które dotyczyły m.in.:
  - projektu „Prymus Pomorza i Kujaw Plus",
  - powołania Kujawsko-Pomorskiej Rady Oświatowej,
  - zmiany stawki dodatków dla nauczycieli związane z warunkami pracy.
- transportu zbiorowego i dróg publicznych - 5 uchwał, które dotyczyły:
  - usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
  - operatorów świadczących usługi publiczne w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym,
  - powierzenia zarządzania odcinków dróg wojewódzkich,
  - darowizny nieruchomości na rzecz realizacji inwestycji zapewniającej wzrost bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez oddalenie przejścia dla pieszych od skrzyżowania dróg gminnych,
  - udzielenia pomocy finansowej na dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej.
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - 1 uchwała, która dotyczyła:
  - udzielenia 197 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach.
- ochrony środowiska - 2 uchwały, które dotyczyły:
  - utrzymania właściwego stanu środowiska przyrodniczego oraz ochrony walorów krajobrazu przy racjonalnej działalności człowieka na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.
- sportu - 11 uchwał, które dotyczyły m.in.:

[16] W przypadku 64 uchwał, w treści nie wskazano wprost jednostki, której powierzono wykonanie zapisów uchwały. Wykonanie rozpatrzono zgodnie z ich właściwością rzeczową

  - udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zamierzeń sportowych - budowy boisk, sal i hal sportowych oraz zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej - Edycja 2024".
- promocji i ochrony zdrowia - 1 uchwała, która dotyczyła:
  - rady społecznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą.
- spraw formalnych - 5 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych województwa.

Zadania powierzone przez Sejmik Województwa VII kadencji w 2024 r. Zarządowi Województwa oraz Marszałkowi Województwa (87 uchwał) odnosiły się do zagadnień:

- gospodarki finansowej - 9 uchwał, które dotyczyły m. in.:
  - budżetu województwa na rok 2024 i 2025,
  - wieloletniej prognozy finansowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2039 oraz na lata 2025-2042.
- edukacji i kształcenia - 7 uchwał, które dotyczyły:
  - projektów „Prymus Pomorza i Kujaw Plus", „Prymus Pomorza i Kujaw II",
  - statutu Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy.
- transportu zbiorowego i dróg publicznych - 14 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
  - operatorów świadczących usługi publiczne w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym,
  - przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie,
  - pozbawienia odcinków drogi publicznej kategorii drogi wojewódzkiej,
  - powierzenia zarządzania odcinków dróg wojewódzkich,
  - darowizny nieruchomości na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego, z korzyścią dla mieszkańców,
  - udzielenia pomocy finansowej na dofinansowanie przebudowy dróg gminnych i powiatowych.
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - 16 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach,
  - udzielenia pomocy finansowej na zachowanie obiektów zabytkowych, upowszechnienie kultury, prowadzenie działalności kulturalnej i utrzymanie wysokiego poziomu artystycznego projektów realizowanych w województwie,
  - statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu.
- ochrony środowiska - 3 uchwały, które dotyczyły:
  - określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego,
  - dofinansowania zadań związanych z bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych,
  - utrzymania właściwego stanu środowiska przyrodniczego oraz ochrony walorów krajobrazu przy racjonalnej działalności człowieka na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.
- sportu - 3 uchwały, które dotyczyły m.in.:
  - pomocy finansowej kierowanej do jednostek samorządu terytorialnego na realizację zamierzeń sportowych - budowy boisk i hal sportowych oraz zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej - Edycja 2024".
- pomocy społecznej - 8 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - pomocy rzeczowej Rejonowi Solecznickiemu w Republice Litewskiej,
  - udzielenia pomocy finansowej Województwu Dolnośląskiemu i Opolskiemu na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (powodzi),
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjno-finansowych w obszarze spraw społecznych,
  - Programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2025.
- promocji i ochrony zdrowia - 16 uchwał, które dotyczyły m.in:
  - powołania rad społecznych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami,
  - połączenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- spraw formalnych - 11 uchwał, które dotyczyły m.in.:
  - nadania Odznak oraz Medali Honorowych za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - spraw inwestycyjnych i organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych województwa.

Istotnym działaniem Sejmiku Województwa w 2024 r. było również sformułowanie 10 stanowisk i 2 apelów, które podjęto ze względu na realizację podejmowanych przedsięwzięć, współpracę i zaistniałe wydarzenia o charakterze międzynarodowym i krajowym.[17]

W 2024 r. 22 uchwały (VI kadencja: 5 uchwał; VII kadencja: 17 uchwał) Sejmiku Województwa powierzonych do realizacji Zarządowi Województwa oraz Marszałkowi Województwa zostało ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

[17] Stanowiska i apele Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjęte w 2024 r.:

- apel Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. do Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Toruniu o podjęcie pilnych działań na rzecz kontynuowania budowy drogi ekspresowej S10 (VI kadencja)
- apel Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie budowy drogi ekspresowej VIA POMERANIA (VII kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie wyrażenia poparcia dla, ustanowionego przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej, roku 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej (VI kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie uczczenia w województwie kujawsko-pomorskim pamięci Wincentego Witosa w 150. rocznicę jego urodzin (VI kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie uczczenia w województwie kujawsko-pomorskim 40. rocznicy śmierci Piotra Bartoszcze (VI kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie protestów rolniczych przeciwko destabilizacji rynku rolnego wywołanego importem zboża i produktów rolno-spożywczych z Ukrainy (VI kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie uwzględnienia roli, znaczenia i pozycji ośrodków stołecznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Bydgoszczy i Torunia, w hierarchii krajowej sieci osadniczej określonej w projekcie Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 (VII kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie konieczności zapewnienia możliwości dalszego funkcjonowania spółki Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo sp. z o.o. oraz woli dalszego wspierania rozwoju funkcji logistycznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim (VII kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie uznania Kanału Bydgoskiego za pomnik historii (VII kadencja)
- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie uczczenia 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki (VII kadencja)

stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 listopada 2024 roku w sprawie ustanowienia roku 2025 Rokiem Dzieci i Młodzieży Województwa Kujawsko-Pomorskiego Sejmik (VII kadencja)

- stanowisko Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie ustanowienia roku 2025 Rokiem Ludzi Nauki z Kujaw i Pomorza (VII kadencja)

ROZDZIAŁ IV
DZIAŁANIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO REGIONU

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: SKUTECZNA EDUKACJA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w obszarze edukacji w 2024 r.:

- z budżetu Województwa przyznano 89 stypendiów dla uczniów dziennych liceów i techników, udzielono 1 234 stypendia dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach projektu „Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne" oraz przyznano 122 stypendia z programu „Prymus Pomorza i Kujaw Plus"
- od 1 maja 2024 r. realizowany jest projekt pn. Dwujęzyczne przedszkolaki Kujaw i Pomorza, w ramach którego dodatkowymi zajęciami objęto 1 520 dzieci, wsparciem objęto 309 przedstawicieli kadry oraz 31 placówek wychowania przedszkolnego
- podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych polegających na dostosowaniu obiektu Młyna Górnego w Grudziądzu i utworzeniu w nim Młyna Energii. Projekt przewiduje utworzenie m.in. 7 sal na cele wystawowe, warsztatowe i konferencyjne, sali widowiskowej oraz sali konferencyjnej
- zainaugurowano działalność Centrum Edukacji Astronomicznej

1. KOMPETENCJE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Samorząd Województwa posiada ustawowe kompetencje do wykonywania zadań oświatowych w dziedzinie edukacji poprzez zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego oraz profilaktyki społecznej w szkołach, placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych. Do zadań własnych województwa w zakresie edukacji należy zakładanie oraz prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych, określonego rodzaju szkół i placówek oraz placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego, o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym.

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest organem prowadzącym dla następujących szkół i placówek oświatowych:

- Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy
- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Toruniu
- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy
- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy
- Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu
- Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy
- Zespół Szkół nr 33 Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorej w Bydgoszczy
- Zespół Szkół Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorych i Niepełnosprawnych nr 1 w Ciechocinku.

W roku 2024 Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zarządzał nadzorowanymi jednostkami oświatowymi poprzez różnorodne działania mające na celu zapewnienie wysokiej jakości oferty edukacyjnej oraz świadczonych przez nie usług.

Ponadto prowadził działania mające na celu wsparcie i pomoc uczniom poprzez dedykowane programy stypendialne. Poniżej przedstawione zostały wszelkie aktywności i działania Samorządu Województwa oraz szkół i placówek prowadzonych przez Samorząd Województwa w układzie następujących obszarów: Stypendia dla uczniów; Uroczystości, wydarzenia i nagrody; Konferencje i seminaria; Projekty, kursy, konkursy i spotkania edukacyjne; Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie; Istotne zmiany organizacyjne.

2. PROJEKTY, KURSY, KONKURSY I SPOTKANIA EDUKACYJNE

Departament Edukacji w Urzędzie Marszałkowskim

- W roku 2024 realizowany był Kujawsko-Pomorski Program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży na lata 2023-2029. W ramach realizacji ustaleń Programu zrealizowano następujące działania:
  - projekty dla uczniów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego realizowane w ramach Działania 08.11 Wychowanie przedszkolne, Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (projekt kluczowy „Dwujęzyczne przedszkolaki Kujaw i Pomorza"). Według informacji na koniec grudnia 2024 r. zawarto umowy na realizację 6 projektów,
  - stypendia dla zdolnych uczniów klas VI-VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego (projekt kluczowy „Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne"),
  - projekty dla uczniów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego realizowane w ramach Działania 08.14 Kształcenie ogólne, Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (projekt kluczowy „Klucz do uczenia 3.0"). Według informacji na koniec grudnia 2024 r. zawarto umowy na realizację 12 projektów, w tym 11 wyłoniono w trybie konkurencyjnym, 1 wyłoniono w trybie niekonkurencyjnym („Klucz do uczenia 3.0"),
  - projekty dla uczniów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego realizowane w ramach Działania 08.17 Kształcenie zawodowe, Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 . Według informacji na koniec grudnia 2024 r. zawarto umowy na realizację 13 projektów.

Spotkanie z beneficjentami projektu „Klucz do uczenia 3.0", 27 czerwca 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

- Od 1 maja 2024 r. (planowana data zakończenia 30 czerwca 2026 r.) realizowany jest projekt pn. „Dwujęzyczne przedszkolaki Kujaw i Pomorza", w ramach którego wsparcie otrzyma 67 grup przedszkolnych w 31 ośrodkach wychowania przedszkolnego z obszarów zmarginalizowanych województwa kujawsko-pomorskiego. Przeszkolenie w zakresie metodyki wdrażania programu dwujęzyczności otrzyma min. 200 nauczycieli wychowania przedszkolnego. Utworzona zostanie także sieć współpracy i samodoskonalenia nauczycieli, która będzie miejscem wymiany doświadczeń nauczycieli i 10 koordynatorów gminnych. W ramach etapów realizacji projektu, w 2024 r. przeprowadzono:

- szkolenie nauczycieli oraz utworzenie i funkcjonowanie sieci współpracy i samodoskonalenia nauczycieli (w którym przeprowadzono szkolenia z metodyki wdrażania i obsługi platformy Programu Powszechnej Dwujęzyczności dla nauczycieli w 31 ośrodkach wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w ramach projektu),
- doposażenie 31 ośrodków wychowania przedszkolnego w sprzęt multimedialny oraz materiały edukacyjne,
- wdrożenie programu dwujęzyczności w Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego, któremu towarzyszył zakup i dostarczenie licencji oraz pomocy dydaktycznych do licencji niezbędnych do wdrażania programu.

W ramach projektu dodatkowymi zajęciami objęto 1 520 dzieci oraz wsparto 309 przedstawicieli kadry oraz 31 placówek. Liderem projektu jest Województwo Kujawsko-Pomorskie (Departament Edukacji), a współrealizatorem jest Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy.

- W roku 2024 rozpoczęto wdrażanie projektu kluczowego pn. „Klucz do uczenia 3.0", obejmującego zajęcia dodatkowe i warsztaty adresowane do uczniów klas VII i VIII, a także do ich nauczycieli. Budżet projektu na lata 2024-2026 wynosi 6 mln złotych, a źródłem finansowania jest program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. W ramach tego projektu w 2024 r. przystąpiono do realizacji trzech zadań, tj.:
  - w listopadzie rozpoczęto prowadzenie zajęć dodatkowych z języka angielskiego (zadanie nr 1) oraz matematyki (zadanie nr 3), do których szkoły objęte wsparciem przeprowadziły rekrutację uczniów oraz nauczycieli
  - 8 listopada 2024 r. odbyły się pierwsze stacjonarne szkolenia dla nauczycieli z języka angielskiego i matematyki; następnie rozpoczęto cykl spotkań on-line z nauczycielami na platformie Microsoft Teams (w ramach zadania nr 7 pn. Tworzenie sieci współpracy i wzajemnego uczenia się).

Do realizacji w kolejnych latach pozostają zadania:

- Kreatywne warsztaty w języku angielskim (zadanie nr 2),
- Mistrzowie matematyki (zadanie nr 4),
- Efektywna nauka (zadanie nr 5),
- Warsztaty z kompetencji społecznych i społeczno-emocjonalnych (zadanie nr 6)

- W roku 2024 w ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" przewidzianego do realizacji na okres 2 stycznia 2023 - 30 czerwca 2026 r. (realizowanego w ramach inwestycji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) rozstrzygnięto cztery postępowania przetargowe, na:
  - organizację posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (w 2024 r. odbyły się 4 posiedzenia),
  - przygotowanie e-audycji (wyłoniono wykonawcę i podpisano umowę na wyprodukowanie serii edukacyjnych programów audiowizualnych poświęconych wyzwaniom regionalnego rynku pracy oraz umieszczenie ich w serwisach społecznościowych),
  - doposażenie pracowni mobilnych działających przy Kujawsko-Pomorskich Centrach Edukacji Nauczycieli (dostarczono 16 zestawów czujników do eksperymentów przyrodniczych, biologicznych i fizycznych oraz zestawy do kodowania i robotyki - 16 kompletów, 16 laptopów),
  - doposażenie pracowni stacjonarnych działających przy Kujawsko-Pomorskich Centrach Edukacji Nauczycieli (dostarczono 9 laptopów, 9 skanerów 3D, 9 wytłaczanek do filamentów i 90 sztuk filamentów).

  Ponadto przeprowadzono także 3 konferencje, które zostały zorganizowane przez Kujawsko-Pomorskie Centra Edukacji Nauczycieli: „Sztuczna inteligencja w służbie nauki i edukacji", „Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną", „Doradztwo zawodowe szansą na rzecz kształcenia zawodowego" - zostały one opisane w części KONFERENCJE I SEMINARIA. Podjęto również współpracę z Wydziałem Analiz i Ewaluacji dotyczącą przygotowania baz danych, badań i analiz w zakresie losów stypendystów oraz szkół w województwie kujawsko-pomorskim.
- Projekt pn. „Promocja nauk ścisłych wśród dzieci i młodzieży" będzie częściowo realizowany również poprzez projekt kluczowy „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego", w ramach którego planowane jest utworzenie Akademii Czochralskiego mającej na celu (w sferze edukacji) m. in. prowadzenie szkoleń dla uczniów i studentów z zakresu przedsiębiorczości i działań innowacyjnych służących rozwojowi gospodarczemu województwa, a także w ramach prowadzonych laboratoriów uruchomiona zostanie pracownia edukacyjna, w której prowadzone będą zajęcia teoretyczne i praktyczne promujące nauki ścisłe wśród dzieci i młodzieży. Projekt jest w fazie przygotowawczej.

Gala konkursu „Oni tworzyli naszą historię", 26 marca 2024 r., fot. Andrzej Goiński

- W roku 2024 zorganizowano XVI edycję Wojewódzkiego Konkursu im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej „Oni tworzyli naszą historię", w którym udział wzięło 43 uczestników. Konkurs zorganizowany przy współudziale Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej, Archiwum i Muzeum Pomorskiego AK oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu. Dokonano także publikacji prac laureatów konkursu z lat 2014-2018 przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pod redakcją prof. Wojciecha Polaka.
- 28 maja 2024 r. zorganizowano X edycję wojewódzkiego etapu Olimpiady Solidarności - dwie dekady historii. Uczestniczyło w niej 69 uczestników. Olimpiada Solidarności jest organizowana przez Fundację Centrum Solidarności z Gdańska przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku

- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" zakupiono czujniki i zestawy do kodowania i robotyki oraz laptopy uczniowskie i nauczycielskie. Projekt realizowano we współpracy z Województwem Kujawsko-Pomorskim.
- W ramach wspomnianego powyżej projektu KPCEN stworzył także pilotażowe stacjonarne laboratoria cyfrowe, zakupując w tym celu skanery, laptopy, wytłaczarki oraz filamenty. Efektem działań podjętych w ramach projektu będzie wzmocnienie dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, zmian społecznych zachodzących na poziomie regionalnym oraz upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie poprzez wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030. Projekt realizowano we współpracy z Województwem Kujawsko-Pomorskim.
- Przeprowadzono cykl spotkań „Giganci Kujaw i Pomorza", promujących zasłużone osoby związane z naszym regionem. W skład cyklu wchodzą „Giganci Medycyny Kujaw i Pomorza" (osoby działające na rzecz rozwoju medycyny) oraz „Gigantki Kujaw i Pomorza - Kobiety Odważne" (kobiety odważne - Izabela Zbiegniewska oraz Pola Negri - zainaugurowane w listopadzie 2024 r.). Materiały filmowe, w których zaprezentowane zostały sylwetki osób, którym poświęcone były spotkania, wraz z pakietami edukacyjnymi zawierającymi artykuły i linki do publikacji naukowych, dostępne są za pośrednictwem Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej Edupolis.pl. Wydarzenie realizowane było wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Biblioteką Pedagogiczną w Toruniu im. gen. bryg. prof. E. Zawackiej w Toruniu oraz Biblioteką Wojewódzką im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy.
- Zorganizowano Wojewódzki Konkurs Interdyscyplinarny o Wielkich Polakach. Andrzej Szwalbe - życie i działalność na tle historii Polski, który składał się z 3 etapów: etap szkolny (7 grudnia 2023 r.), etap rejonowy (1 lutego 2024 r.), etap wojewódzki (4 kwietnia 2024 r.). Celem konkursu było pokazanie postaci Wielkich Polaków, szczególnie związanych z regionem kujawsko-pomorskim. Wydarzenie było realizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskimi Centrami Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy oraz w Toruniu, Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy i Stowarzyszeniem im. Andrzeja Szwalbego „Dziedzictwo".
- Zorganizowano etap szkolny (28 listopada 2024 r.) Wojewódzkiego Konkursu Interdyscyplinarnego o Wielkich Polakach. Bł. ks. Jerzy Popiełuszko oraz Marianna Popiełuszko - życie i działalność na tle historii Polski. Dalsze dwa etapy konkursu

odbędą się w roku 2025: etap rejonowy (6 lutego 2025 r.) i etap wojewódzki (3 kwietnia 2025 r.). Wydarzenie było realizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskimi Centrami Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy oraz w Toruniu, Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku oraz Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu

- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" KPCEN zakupiono czujniki i zestawy do kodowania i robotyki oraz laptopy uczniowskie i nauczycielskie. Projekt realizowano we współpracy z Województwem Kujawsko-Pomorskim.
- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" KPCEN wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego zorganizowały dwudniową konferencję (14-15 listopada 2024 r.) pt. „Doradztwo zawodowe szansą na rzecz kształcenia zawodowego", w której uczestniczyło 100 nauczycieli.
- W roku 2024 prowadzono cykliczny Ogólnopolski Program Szkoły i Przedszkola Promujące Zdrowie, który na poziomie wojewódzkim koordynowany był przez KPCEN w Toruniu we współpracy z ORE. Program kierowany był do zainteresowanych placówek oświatowych z obszaru województwa i ma na celu wdrażanie zasad zdrowego trybu życia.
- W okresie październik 2023 r. - kwiecień 2024 r. zorganizowano Kujawsko-Pomorski Festiwal Projektów Edukacyjnych (XIII edycja), w którym uczestniczyło 45 osób. Uroczysta Gala wręczenia nagród laureatom odbyła się 17 maja 2024 r. w Centrum Dialogu KPCEN w Toruniu.
- W październiku 2024 r. zorganizowano wydarzenie pt. „Code Week 2024: szkolenia ,zabawy offline i nie tylko; Od programowania do robotyki", w którym udział wzięło 80 uczestników.
- W marcu 2024 r. odbyło się 8 szkoleń tematycznych w ramach „Tygodnia mózgu": „Odkrywanie tajemnic smaku - manipulacja mózgiem dla poprawy zwyczajów żywieniowych", „Wprowadzenie do mindfulness - teoria i praktyka", „Mózg kreatywny czy impulsywny? O uczniu z ADHD w szkole", „Umysł na manowcach - czy popełniasz błędy poznawcze?", „Twój AI English tutor", „Dlaczego myślenie zabija?", „Odszyfrowywanie współpracy: co mózgi mówią nam o interakcjach społecznych", „Jak funkcjonuje mózg dzieci wysoko wrażliwych". Szkolenia poprowadzone zostały przez nauczycieli konsultantów w KPCEN w Toruniu. W wydarzeniu udział wzięło 370 nauczycieli.
- W okresie 6 listopada 2023 r. - 5 kwietnia 2024 r. zorganizowane zostało wydarzenie pn. „TORUŃSKI URZĄD DLA MŁODZIEŻY - X edycja", w którym udział wzięło 80 osób. Wydarzenie było realizowane we współpracy z Urzędem Miasta Torunia oraz zostało objęte patronatem przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.
- W październiku 2024 r. odbył się konkurs wojewódzki „Zdrowie psychiczne wyraź je artystycznie", organizowany przez Departament Spraw Społecznych i Zdrowia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W pracach komisji konkursowej uczestniczył przedstawiciel KPCEN w Toruniu.
- W okresie 23 października 2023 r. - 9 maja 2024 r. odbył się współorganizowany przez KPCEN w Toruniu VII Ogólnopolski Konkurs Wielka Liga Czytelników, który wpisuje się w politykę upowszechniania czytelnictwa i krzewienia zmiłowania do literatury.
- W dniach 9-11 października 2024 r. odbyły się wydarzenia związane z obchodami Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, w których udział wzięło 80 nauczycieli.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

- W okresie 1 października 2023 r. - 14 czerwca 2024 r. w siedzibie KPCEN w Bydgoszczy zorganizowano drugą edycję ekologicznego projektu edukacyjnego „Waga Środowiska", w którym uczestniczyło 35 osób. Projekt objęty został patronatem honorowym przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydenta Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.
- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" KPCEN zakupiono czujniki i zestawy do kodowania i robotyki oraz laptopy uczniowskie i nauczycielskie. Projekt realizowano we współpracy z Województwem Kujawsko-Pomorskim.
- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" KPCEN wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego zorganizowały dwudniową konferencję (26 września 2024 - 27 września 2024 r.) pt. „Sztuczna Inteligencja w służbie nauki i edukacji", w której udział wzięły 74 osoby. Konferencja objęta została patronatem przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu

- 8 czerwca 2024 r. na Woli Zamkowej w Toruniu, Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego współorganizowało piknik pn. „Astrobaza Toruń" z okazji inauguracji działalności kujawsko-pomorskiego Centrum Edukacji Astronomicznej, w ramach Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Uczestniczyło w nim 1000 osób.
- Zrealizowano projekt pn. „Kosmiczne przygody przedszkolaków" dofinansowany z MEN. Projekt wiązał się z realizacją zajęć dla dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat w zakresie popularyzacji nauk matematyczno-przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem astronomii. Wzięło w nim udział ok. 1000 dzieci z 15 placówek wychowania przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych przy szkołach z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, w tym jedno przedszkole terapeutyczne dla dzieci ze szczególnymi potrzebami. W realizację projektu włączyły się również cztery przyszkolne Astrobazy Kopernik z Brodnicy, Kruszwicy, Golubia-Dobrzynia oraz Dobrzynia nad Wisłą. Działania projektowe trwały do 20 grudnia 2024 r.
- 12 października 2024 r. w Dobrzyńskim Centrum Sportu i Turystyki zorganizowano wydarzenie astronomiczne pt. „Bliżej Gwiazd z Astrobazą Kopernik w Dobrzyniu nad Wisłą", dofinansowane z „Programu Grantów 2024" Fundacji LOTTO im. H. Konopackiej. Wzięło w nim udział ok 200 osób. Dla uczestników zaplanowano konkursy z nagrodami.
- 18 grudnia 2024 r. w budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego zorganizowano XI edycję Wojewódzkiego Konkursu Astronomicznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego, w którym uczestniczyło 80 osób. Współorganizatorami konkursu były Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii Oddział w Toruniu, Polskie Radio Pomorza i Kujaw oraz Dwumiesięcznik Urania - Postępy astronomii.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu było współorganizatorem wydarzenia pn. „Weekend na Szlaku Kopernikowskim", w którym uczestniczyło 30 osób. Wydarzenie odbyło się 15 września 2024 r. w Golubiu-Dobrzyniu, a jego głównym organizatorem było Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy

- W roku 2024 zrealizowano projekt "Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe Twoją Szansą - Nowe Formy Praktycznej Nauki Zawodu w Kujawsko - Pomorskim Ośrodku Dokształcania I Doskonalenia Zawodowego W Bydgoszczy". W jego ramach od marca 2024 r. zostały uruchomione kwalifikacyjne kursy zawodowe w następujących zawodach: Fryzjer - Wykonywanie usług fryzjerskich (13 uczestników), Elektryk - Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych (25 uczestników), Kucharz - Przygotowanie i wydawanie dań (24 uczestników), Cukiernik - Produkcja wyrobów cukierniczych (21 uczestników).

Zespół Szkół nr 33 Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorej w Bydgoszczy

- W kwietniu 2024 r. zorganizowano Wojewódzki konkurs plastyczno - graficzny pt.: „Ja bezpieczny w sieci". Do konkursu napłynęło 75 prac z 11 szkół.
- W okresie kwiecień-maj 2024 r. zorganizowano Konkurs plastyczny „Krajobrazy mojej okolicy". Na konkurs wpłynęły 33 prace z bydgoskich szkół i przedszkoli.
- W okresie wrzesień-październik 2024 r. odbył się konkurs plastyczny „Sport i rekreacja", do którego zgłoszono 54 prace z przedszkoli i szkół bydgoskich.
- W październiku odbył się konkurs plastyczny „Z troską dla serca", na który zgłoszono 28 prac z przedszkoli i szkół bydgoskich.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy

- W okresie 22 marca 2024 r. - 12 kwietnia 2024 r. zorganizowano ogólnopolski, internetowy konkurs wiedzy „Jestem młodym Europejczykiem, czyli 20 lat w Unii Europejskiej", w którym udział wzięło 305 uczestników (uczniów klas IV-VIII).
- 19 kwietnia 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano finał wojewódzki IX Ogólnopolskiego Konkursu „Turbolandeskunde, czyli Wędrówka po Krajach Niemieckiego Obszaru Językowego", w którym udział wzięło 52 uczestników (uczniów szkół ponadpodstawowych). Konkurs został zorganizowany przy udziale Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego oraz Instytutu Goethego w Warszawie.
- W dniach 3.06-16 czerwca 2024 r. zorganizowano wojewódzki, internetowy konkurs wiedzy o Janie Pawle II „Wstańcie, chodźmy!", w którym udział wzięło 127 uczestników (uczniów klas V-VIII).

- 18 maja 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano wydarzenie Europejska Noc Muzeów 2024, w którym udział wzięło 321 uczestników.
- 25 maja 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano finał V edycji Wojewódzkiego konkursu frazeologicznego z cyklu „W świecie ukrytych znaczeń" pt. „Z sercem na dłoni" - obchody Roku Rodziny Ulmów. Wzięło w nim udział 25 uczniów klas V-VIII. W organizację konkursu włączyła się Szkoła Podstawowa nr 19 im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy.
- 25 kwietnia 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano finał Wojewódzkiego konkursu plastycznego „Tradycje wielkanocne w mojej małej ojczyźnie", w którym udział wzięło 80 uczestników (uczniów klas IV-VI).
- 11 października 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano wydarzenie cykliczne pt. Ogólnopolska Noc Bibliotek 2024 - „Moc Bibliotek", które zgromadziło 227 uczestników. Organizatorem wydarzenia było Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa Oświaty w Bydgoszczy.
- 9 grudnia 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano II Wojewódzki konkurs dla dzieci „Unia Europejska w oczach dziecka". Uczestniczyło w nim 145 uczniów klas I-III.
- 19 grudnia 2024 r. w siedzibie biblioteki zorganizowano II Wojewódzki Konkurs na Lapbooka o Krajach Niemieckojęzycznych, w którym udział wzięło 243 uczestników (uczniów klas IV-VIII). Konkurs był organizowany wspólnie z Polskim Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Niemieckiego - Oddział w Toruniu.
- W dniach 20-31 grudnia 2024 r. odbył się Wojewódzki konkurs plastyczny „Legendy i opowieści mojej małej ojczyzny", w którym udział wzięło 16 uczestników - uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Konkurs przeprowadzono w ramach realizacji Priorytetu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 realizowanego na lata 2021-2025.
- W dniach 20 grudnia 2024 - 19 stycznia 2025 r. zorganizowany został wojewódzki, internetowy konkurs „Jeśli masz dwie drogi do wyboru, wybieraj zawsze drogę trudniejszą dla siebie"- Zbigniew Herbert znany i nieznany. Konkurs przeprowadzono w ramach realizacji Priorytetu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 realizowanego na lata 2021-2025.
- W dniach 20 grudnia 2024 - 17 stycznia 2025 r. w siedzibie biblioteki zorganizowana została III edycja Wojewódzkiego konkursu „Wybrała(e)m, przeczytała(e)m, polecam, czyli gawęda o jednej książce". Konkurs przeprowadzono w ramach realizacji Priorytetu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 realizowanego na lata 2021-2025.

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Toruniu

- W roku 2024 Ośrodek realizował zadania związane z prowadzeniem: bezpłatnego punktu diagnostyczno-konsultacyjnego dla dzieci do 6 roku życia w woj. kujawsko-pomorskim (40 przeprowadzonych diagnoz), Punktu Wsparcia Rodziny (organizowanie spotkań z rodzicami w celu wsparcia ich działań wychowawczych i profilaktycznych oraz udzielenie psychologicznego wsparcia członkom), Klubu dla dzieci i młodzieży z afazją i ich Rodziców (organizowanie spotkań z rodzicami w celu wsparcia ich działań wychowawczych i profilaktycznych oraz udzielenie psychologicznego wsparcia członkom, a także warsztaty z pozytywnych, alternatywnych metod porozumienia się).
- W czerwcu 2024 r. w ramach Międzynarodowego Dnia Białej Laski pod hasłem ,,Ja nie widzę ciebie, ty zobacz mnie!" przeprowadzone zostały warsztaty z dziećmi i nauczycielami z Oddziałów Przedszkolnych KPSOSW w Toruniu, podczas których dzieci poznawały świat za pomocą zmysłów innych niż wzrok. W wydarzeniu udział wzięło 102 uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie z Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy.
- W czerwcu 2024 r. zorganizowane zostało wydarzenie sportowe „Niebieskie Igrzyska", czyli zawody sportowo-rekreacyjne mające na celu integrację dzieci ze spektrum autyzmu z rówieśnikami. Uczestniczyło w nich 45 uczniów.
- W okresie marzec-kwiecień 2024 r. zorganizowano akcję edukacyjno - społeczną "Savoir - vivre wobec osób ze spektrum autyzmu w komunikacji miejskiej", która miała na celu promowanie pozytywnych postaw i zachowań wobec osób ze spektrum autyzmu w komunikacji miejskiej. W akcji udział wzięło 80 uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z MZK Toruń.
- W roku 2024 zorganizowano projekt pn. „Szkoła Myślenia Pozytywnego", który dotyczył przeprowadzenia cyklu pogadanek wychowawczych, szkoleń dla nauczycieli i rodziców oraz warsztatów komunikacji międzykulturowej. Wzięło w nim udział 90 uczniów Branżowej Szkoły I stopnia i 34 rodziców uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Fundacją „Instytut Edukacji Pozytywnej".
- W okresie marzec-kwiecień 2024 r. zrealizowano Ogólnopolską akcję „Puszczam oko", w ramach której przygotowano nagrania do kampanii pod tytułem „Przyjaciele nie liczą chromosomów, nauka życzliwości podczas lekcji empatii, promowanie inkluzji społecznej". W akcji udział wzięło 65 uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie z Fundacją „teraz WY".
- W roku 2024 zorganizowano Wojewódzki projekt „Szkoła promująca zdrowie", który polegał na propagowaniu wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia poprzez przeprowadzenie akcji np. „Tydzień dobrego chleba", „15 minut dla zdrowia", „Zdrowe danie", a także zorganizowanie szkoleń dla pracowników i przeprowadzenie warsztatów „Wiesz co jesz", „Trzymaj formę". W projekcie udział wzięło 315 uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z KPCEN w Toruniu, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Toruniu oraz Muzeum Etnograficznym.
- W styczniu 2024 r. zorganizowano miejski projekt „Przerysowane życie", w ramach którego przeprowadzono zajęcia i warsztaty na temat wzrostu świadomości młodzieży w obszarze uzależnień, w którym udział wzięło 50 uczestników. Projekt realizowało ze Stowarzyszeniem GILDIA Superbohaterów.
- W roku 2024 zorganizowano projekt ogólnopolski „Chrońmy powietrze" - przeciwdziałamy niskiej emisji, którego celem było zapoznanie uczniów z pojęciem niska emisja, a także poznanie jej wpływu na zdrowie i życie człowieka. W projekcie udział wzięło 80 uczniów. Projekt realizowało ze „Stowarzyszaniem Tilia".
- W roku 2024 zorganizowano Międzynarodowy projekt „Kreatywne prace plastyczne", którego przedmiotem były zajęcia rozwijające kreatywne myślenie uczniów poprzez poznawanie nowych technik plastycznych. Uczestniczyło w nim 15 uczniów SPdP.
- W roku 2024 odbyła się 5. edycja Międzynarodowego projektu „Z kulturą mi do twarzy", który polegał na prowadzeniu zajęć wprowadzających uczniów w świat wartości oraz promowanie kultury w szerokim zakresie zgodnie z kierunkami polityki oświatowej. Wzięło w nim udział 15 uczniów oraz 5 nauczycieli.
- W roku 2024 zorganizowano Ogólnopolski projekt profilaktyczny, który polegał na prowadzeniu zajęć dotyczących promocji zdrowia w różnych zakresach „Znamię - znam je", „Podstępny WZW", „Profilaktyka chorób zakaźnych", Tatuaż - moda a zdrowie", Bieg po zdrowie", „Ars–czyli jak dbać o miłość", „Czyste powietrze wokół nas". W projekcie udział wzięło 320 uczniów oraz 44 nauczycieli. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Toruniu.
- W czerwcu 2024 r. zorganizowano Projekt edukacyjny pn. „Cześć Dzieciaki! Trening Umiejętności Społecznych (TUS) dla dzieci z oddziałów przedszkolnych przy KPSOSW im. J. Korczaka w Toruniu". Projekt miał na celu kształtowanie umiejętności społecznych u dzieci oraz wspomaganie ich rozwoju osobistego i rozwój sfery emocjonalnej. Uczestniczyło w nim 24 dzieci i 12 nauczycieli.
- W roku 2024 zorganizowano „Projekt międzynarodowy e-twinning", który polega na nagraniu filmików, prowadzeniu cyklu zajęć z uczniami mających na celu rozbudzanie zainteresowań poznawczych dzieci i wzbogacenie ich wiadomości z zakresu zajęć artystycznych, socjologii, historii, języka angielskiego. W projekcie udział wzięło 15 uczniów oraz 4 nauczycieli.
- W maju 2024 r. KPSOSW brał udział w organizacji festynu „Petarda naukowa w Młynie Wiedzy", w którym uczestniczyło 50 osób. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim i Młynem Wiedzy.
- W kwietniu 2024 r., w Urzędzie Marszałkowskim, Bibliotece Pedagogicznej oraz na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika zorganizowano wspólnie z Urzędem Marszałkowskim, Laboratorium UMK Toruń i Wydziałem Katechizacji Diecezji Toruńskiej Ogólnopolski Konkurs Ekologia Świętego Jana Pawła II, w którym uczestniczyło 80 osób.
- W kwietniu 2024 r. zorganizowano we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego ogólnopolski konkurs plastyczny "Janusz Korczak - patron mojej szkoły", w którym udział wzięło 170 osób.
- W okresie październik- grudzień 2024 r. zorganizowano we współpracy z Kurią diecezjalną oraz Wydziałem Katechizacji diecezji Toruńskiej Regionalny konkurs biograficzno-plastyczny "Błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko w służbie Prawdzie, Wolności i Ojczyźnie", w którym udział wzięło 60 uczestników.

Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu

- W roku 2024 w ramach Narodowego Programu Zdrowia 2021 -2025 zorganizowano warsztaty i festyny rodzinne: „Badaj się by żyć", „Samobadanie piersi", „Listopad miesiącem wąsów i troski o zdrowie mężczyzn", „Dron Show 2024", Światowy Dzień Walki z Otyłością. Celem zadania było podniesienie świadomości znaczenia badań profilaktycznych oraz sposobów dbania o własne zdrowie. Przy organizacji spotkań współpracowano ze specjalistami z różnych dziedzin.
- Kontynuowano udział w projekcie realizowanym od grudnia 2022 r., dotyczącym Kujawsko-Pomorskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, w ramach którego zorganizowano: Dzień Dobroczynności, Światowy Dzień Serca, Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego, Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi, Międzynarodowy Dzień Reumatyzmu, Relaks w czytelni biblioteki - uważność, Światowy Dzień Udaru Mózgu, Międzynarodowy Dzień Zdrowego Śniadania, Dzień Rzucania Palenia, Akcja charytatywna zbiórka darów dla zwierząt ze schroniska, Światowy Dzień AIDS, Akcja charytatywna zbiórka darów dla dzieci z Domu Dziecka, Chwila relaksu w pracowni masażu. Celem projektu jest dążenie do wzmocnienia działań, które wyposażą całą społeczność szkolną i lokalną w wiedzę oraz umiejętności niezbędne do troski o zdrowie fizyczne i psychiczne przez całe życie. Projekt jest realizowany przy współpracy z KPCN w Toruniu.
- Współpracowano przy organizacji wydarzeń plenerowych poprzez prowadzenie punktów edukacyjnych w ramach rozmaitych miejskich wydarzeń, takich jak festyny zdrowotne i pikniki rodzinne. W organizacji wydarzeń brały udział

liczne instytucje i jednostki m.in.: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Polski Czerwony Krzyż Inowrocław, Urząd Miasta Inowrocław, Urząd Gminy Inowrocław, Gminy: Gniewkowo, Janikowo, Pakość, Kruszwica, Strzelno.

- Organizowano interdyscyplinarny cykl spotkań edukacyjnych pod hasłem „Porozmawiajmy o..." - czyli organizacja przestrzeni sprzyjającej otwartej i merytorycznej dyskusji na istotne tematy związane ze zdrowiem, bezpieczeństwem, profilaktyką i rozwojem społecznym, takie jak: Światowy Dzień Choroby Alzheimera-„Czas działać na rzecz osób z demencją", Światowy Dzień Seniora „Z myślą o seniorze", Europejski Dzień Seniora „Zrozumieć seniora" oraz Światowy Dzień Wcześniaka. Przy organizacji spotkań współpracowano ze specjalistami z różnych dziedzin.

Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu

- W roku 2024 organizowano i współorganizowano kilka wydarzeń edukacyjnych pn.: „Higienizacja jamy ustnej" - edukacja prozdrowotna w przedszkolach i szkołach (w których uczestniczyło ok. 350 osób), „Zapobieganie wadom postawy"- edukacja prozdrowotna w szkołach podstawowych i średnich (ok. 300 osób), „Nie boję się, dotykam"- edukacja onkologiczna w szkołach ponadpodstawowych (ok. 400 osób), „Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia i życia" (ok. 500 osób), „Dzień Medyka" - akcja szkolna skierowana do uczniów szkół średnich z regionu, mieszkańców miasta i regionu oraz społeczności centrum (ok. 300 osób).

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy

- 1 kwietnia 2024 r. (data zakończenia 31 maja 2025 r.) we współpracy z Fundacją Widzimy Inaczej rozpoczęła się realizacja projektu „Akademia Tenisa dla Niewidomych i Słabowidzących" (ATNiS)". Zakłada on naukę gry w blind tenisa przez osoby niewidome i słabo widzące pod okiem doświadczonych trenerów oraz wykształcenie nawyku dbałości o kondycję fizyczną. Celem projektu jest nauka szybkiego reagowania na bodźce dźwiękowe, szybkiego odnajdywania się w przestrzeni, nauka koordynacji, koncentracji i pokonywania swoich lęków w przestrzeni oraz nabywanie umiejętności koncentracji w otaczającym świecie.
- W okresie czerwiec - październik 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został VII Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci i Młodzieży Przedszkoli, Szkół Podstawowych oraz Ponadpodstawowych na wykonanie dotykowego plakatu, pt. „Świat zwierząt - kocham, dbam i szanuję", w którym udział wzięło 314 osób z 81 placówek edukacyjnych na terenie Polski, a nagrodzonych zostało 12 prac.
- W dniach 15-16 maja 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został cykliczny Ogólnopolski Turniej Szachowy Juniorów Ośrodków dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomych, w którym udział wzięło 42 graczy.
- W dniach 18-19 maja 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został cykliczny V Ogólnopolski Konkurs „Teoria i praktyka masażu" dla uczniów szkół masażu, w którym udział wzięło 47 uczestników.
- 26 kwietnia 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został cykliczny Konkurs Wojewódzki „Kodowanie Brajlem" II edycja, w którym udział wzięło 9 drużyn z II etapu edukacyjnego (84 uczniów).
- 11 kwietnia 2024 r. zorganizowany został I Konkurs Wojewódzki ,,Budzimy kulinarne zmysły", w którym uczestniczyły 3 zespoły.
- 24 kwietnia 2024 r. w Hotelu pod Orłem zorganizowany został I Konkurs Wojewódzki ,,Rozwijamy hotelowe pasje", w którym udział wzięło 5 drużyn (14 uczniów).
- W dniach 14-16 kwietnia 2024 r. wspólnie z Klubem Wioślarskim LOTTO-Bydgostia zorganizowano XII Mistrzostwa Bydgoszczy o Puchar Prezydenta Miasta i Puchar Dyrektora K-PSOSW nr 1 w wiosłowaniu na ergometrze skierowane do uczniów z niepełnosprawnością wzroku, w których udział wzięło 60 uczestników z placówek: Ośrodek Koźmińska Warszawa, Ośrodek Kraków, Ośrodek Hellenów Warszawa, Ośrodek Rabka Zdrój, Salwator NPS Kraków, LOTTO-Bydgostia, Gopło Kruszwica.
- 21 marca 2024 r. w Ośrodku odbył się II Ogólnopolski Konkurs „Gotuj z Braillem" dla uczniów SOSW kształcących młodzież słabo widzącą i niewidomą w zawodzie kucharz.

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy

- W dniach 24-26 maja 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został XLIV Ogólnopolski Konkurs Matematyczny dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących szkół podstawowych, w którym udział wzięło 21 uczestników. Konkurs został zorganizowany wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Radiem PiK.
- W dniach 21-23 marca 2024 r. w Ośrodku przeprowadzono Obchody 77-lecia Ośrodka i Dnia Patrona, w których udział wzięło ok.180 osób. Współorganizatorem wydarzenia był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
- W okresie 19 kwietnia -19 maja 2024 r. w Ośrodku zorganizowany został projekt Fundacji Nasza Tradycja - nasza przyszłość (współorganizator) pn. „Czytamy Bydgoszcz", w którym udział wzięło ok. 40 osób.
- 7 czerwca 2024 r. zorganizowany został „Dzień Dziecka", w którym udział wzięło ok. 200 uczestników. Współorganizatorami wydarzenia były Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Caritas.
- 24 września 2024 r. w Ośrodku zorganizowano „Międzynarodowy Dzień Głuchego", w którym uczestniczyło ok. 200 osób.
- 5 października 2024 r. w Ośrodku zorganizowano „Święto Pierwszej Polskiej Dywizji Pancernej", w którym uczestniczyło 20 osób. Współorganizatorami wydarzenia były Stołeczne Środowisko 1 Dywizji Pancernej oraz Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.
- 8 października 2024r w Ośrodku zorganizowano „V Festiwal Panien Wodnych", w którym udział wzięło 35 osób. Współorganizatorem wydarzenia była Fundacja Nasza Tradycja-nasza przyszłość.
- 15 października 2024 r. w Ośrodku zorganizowano Międzynarodowy Dzień Białej Laski, w którym uczestniczyło ok. 60 osób. Współorganizatorem wydarzenia był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. E. Zawackiej w Toruniu

- W okresie marzec-grudzień 2024 r. zorganizowano cykl wydarzeń edukacyjnych (wykłady i konferencja) online poświęconych patronom roku 2024:
  - Nasi Sąsiedzi, Żydzi... Losy Żydów, obywateli polskich z Kreis Jaroslau (1939-1944) - (Rodzina Ulmów),
  - Licencja na czytanie VII: Bunt w literaturze - (Marek Hłasko),
  - Poezja wobec cierpienia. O Czesławie Miłoszu - (Czesław Miłosz),
  - Melchior Wańkowicz 1892–1974. „Jak nazywali się Trzej Królowie? …Kacper, Melchior i Wańkowicz" - (Melchior Wańkowicz).

  W wydarzeniach uczestniczyły łącznie 344 osoby. Zorganizowano je we współpracy z Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej, Instytutem Literaturoznawstwa Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Katedrą Teorii Literatury i Komparatystyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Ośrodkiem Badań nad Twórczością Czesława Miłosza na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego i Zakładem Historii Społecznej i Gospodarczej w Instytucie Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- W okresie styczeń-kwiecień 2024 r. zorganizowano cykl edukacyjny dla maturzystów, nauczycieli języka polskiego i miłośników literatury pt.: „Powtórz i zdaj maturę z języka polskiego - prelekcje online ekspertów" obejmujących liczne tematy z języka polskiego. W wydarzeniach online udział wzięły łącznie 742 osoby. Współorganizatorami wydarzeń były II Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Toruniu i Komisja Filologiczna Towarzystwa Naukowego w Toruniu.
- W dniach 6 lutego 2024 r. (Joanna Wicherkiewicz) oraz 27 maja 2024 r. (Bogumiła Salmonowicz) przeprowadzono cykl spotkań autorskich online poświęconych poezji, w których udział wzięło łącznie 65 osób.
- W dniach 6 lutego, 5 marca, 26 marca, 7 maja, 4 czerwca, 10 września, 1 października, 5 listopada i 10 grudnia 2024 r. w Bibliotece Pedagogicznej odbyły się wydarzenia dedykowane seniorom Książka nas łączy - aktywny senior w bibliotece XXI wieku, w których udział wzięło łącznie 88 osób.
- W dniach 9 stycznia, 7 marca, 21 maja, 24 września i 5 listopada 2024 r., w Bibliotece Pedagogicznej odbyły się cykliczne wydarzenia pt. Sieć współpracy i samokształcenia: Nauczyciel matematyki w sieci, w których udział wzięło łącznie 87 osób. Zostały one zorganizowane we współpracy z Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu i przeprowadzone były w formie stacjonarnej oraz online.
- W dniach 4 marca, 15 kwietnia, 10 czerwca i 4 grudnia 2024 r. w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu oraz w Bibliotece Pedagogicznej zorganizowano wydarzenie pt. Biblioteka otwarta na zmiany - sieć współpracy i samokształcenia dla nauczycieli bibliotekarzy, w których udział wzięły łącznie 34 osoby. Wydarzenie zorganizowano we współpracy z Centrum Kształcenia Ustawicznego, Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli.
- 29 lutego 2024 r. przeprowadzono wykład online pt. „Naturalne chimery ludzkie", w którym uczestniczyło 49 osób. Wykład zorganizowano we współpracy z Katedrą Kognitywistyki UMK w Toruniu.
- 13 marca 2024 r. zorganizowano we współpracy z Instytutem Psychologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wykład online pt. „Jak ludzie uczą się ignorować wiedzę naukową?", w którym uczestniczyło 77 osób.
- 28 maja 2024 r. zorganizowano we współpracy z Pracownią Gier Terapeutycznych „GameLab" Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Katedrą Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy wykład online pt. „Kształcenie umiejętności życia codziennego w grupie młodzieży ze spektrum autyzmu z użyciem gry terapeutycznej", w którym uczestniczyło 113 osób.
- 7 czerwca 2024 r. w Bibliotece Pedagogicznej zorganizowano wydarzenie pt. „Nasz Spartathlończyk" - spotkanie z Tadeuszem Spychalskim, w którym uczestniczyło 50 osób.

- 10 czerwca 2024 r. w Bibliotece Pedagogicznej zorganizowano wydarzenie pt. „Pozdrawiam bliski mojemu sercu Toruń i piękne Pomorze Nadwiślańskie." Spotkanie z Janem Pawłem II na toruńskim lotnisku w 1999 r. w obiektywie ks. Zbigniewa Żyndy, w ramach którego odbyła się wystawa fotografii oraz zaprezentowano wykład podczas wernisażu pt. „Związki papieża Jana Pawła II z diecezją toruńską: przed wyborem na papieża, pielgrzymka, ślady pamięci". W wernisażu i wykładzie udział wzięły 24 osoby.
- 11 października 2024 r. w Bibliotece Pedagogicznej zorganizowano Noc Bibliotek 2024 pod hasłem „Moc bibliotek", w której udział wzięło 30 osób.
- 26 listopada 2024 r. zorganizowano we współpracy z RIKEN AIP (Center of Advanced Intelligence Project) w Japonii wykład online pt. AI wokół nas: jak zmienia edukację, kreatywność i naukę, w której udział wzięły 283 osoby.
- 4 grudnia 2024 r. zorganizowano we współpracy z Instytutem Badań Informacji i Komunikacji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wykład online pt. „Krytyczna analiza informacji w erze post-faktu", w której udział wzięło 101 osób.
- 11 grudnia 2024 r. zorganizowano we współpracy z Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli wykład online pt. Edukacja włączająca, w której uczestniczyło 138 osób.
- 12 grudnia 2024 r. zorganizowano we współpracy z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu wykład online pt. Literacko-kulturowe obrazy świąt Bożego Narodzenia na ziemiach polskich, w którym udział wzięły 103 osoby.
- W roku 2024 w Bibliotece Pedagogicznej odbyły się liczne szkolenia i warsztaty z zakresu m.in. Canva (tworzenie filmu instruktażowego, prezentacji z narracją i mapy myśli oraz tworzenie grafik do zastosowania w edukacji i promocji), Genial.ly (tworzenie interaktywnych escape roomów do zastosowania w edukacji oraz tworzenie interaktywnych prezentacji), LearningApps (tworzenie aplikacji i interaktywnych ćwiczeń edukacyjnych), Padlet (wirtualna tablica do zastosowania w szkole i bibliotece), Fotograficzny wehikuł czasu. Cyfrowa edycja zdjęć oraz tworzenie książeczki elektronicznej jako narzędzia edukacyjnego. W zajęciach udział wzięło 419 osób.
- W roku 2024 w Bibliotece Pedagogicznej oraz w szkołach z Torunia i podtoruńskich miejscowości odbyły się lekcje biblioteczne na temat licznych tematów w zakresie m.in. bezpiecznego internetu, biblioteki, książek, gier edukacyjnych, w których uczestniczyło 675 uczniów.

3. STYPENDIA DLA UCZNIÓW

Z budżetu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyznano w 2024 r. 89 stypendiów dla uczniów dziennych liceów i techników prowadzonych przez powiaty województwa kujawsko-pomorskiego. Zarząd Województwa przyznał[18] uczniom stypendium w wysokości 300 zł miesięcznie na okres roku szkolnego 2024/2025 w ramach środków finansowych ujętych w budżecie Województwa. Stypendium jest przyznawane uczniom dziennych liceów i techników, zamieszkałym i uczącym się na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ma charakter pomocy socjalnej dla uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, bądź uzyskujących osiągnięcia w innych dziedzinach i pozostających w trudnych warunkach materialnych.

W roku 2024 objęto wsparciem stypendialnym 1 234 uczniów w ramach projektu „Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne". Projekt ten przewidziany jest do realizacji na okres od 1 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2029 r. i składają się na niego następujące programy stypendialne skierowane do uczniów szkół z Województwa Kujawsko-Pomorskiego: Prymus Pomorza i Kujaw II (realizowany aktualnie), Prymus Pomorza i Kujaw III (realizowany będzie po zakończeniu II edycji), Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza (realizowany aktualnie) oraz Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza II (realizowany będzie po zakończeniu I edycji). W roku 2024 w ramach omawianego projektu realizowane były programy:

- Prymus Pomorza i Kujaw II (przyznano i wypłacono stypendia na rok szkolny 2023/2024. Zrealizowano indywidualne plany rozwoju edukacyjnego 714 stypendystów - uczniów szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, ogólnokształcących szkół muzycznych, liceów sztuk plastycznych),
- Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza (przyznano i wypłacono stypendia na rok szkolny 2023/2024. Zrealizowano indywidualne plany rozwoju edukacyjnego 520 stypendystów - uczniów techników i szkół branżowych).

Ponadto, ze środków budżetu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach programu „Prymus Pomorza i Kujaw Plus" przyznano 122 stypendia szczególnie uzdolnionym uczniom szkół podstawowych, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia (klasy 6-8), ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, liceów ogólnokształcących, liceów sztuk plastycznych oraz uczniom klas 1 techników i szkół branżowych I stopnia.

Spotkanie ze stypendystami w ramach projektu „Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne", 10 marca 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

4. KONFERENCJE I SEMINARIA

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku

- W ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" KPCEN wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego zorganizowały dwudniową konferencję (28-29 listopada 2024 r.) pt. „Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną", której program obejmował tematy ważne dla rozwoju kształcenia zawodowego.
- W dniu 5 czerwca 2024 r. w Centrum Kultury Browar B we Włocławku zorganizowana została 12. edycja konferencji pt. „Edukacja w cyfrowym wymiarze - wizja - innowacja - sztuczna inteligencja".
- W okresie 1 stycznia 2024 - 31 sierpnia 2024 r. w ramach Wojewódzkiego Zespołu Wspierającego Szkoły i Przedszkola Promujące Zdrowie zorganizowano konferencje online pt. „Bezpieczna szkoła - profilaktyka zagrożeń. Lęk, presja, stres… jak sobie radzić z dzisiejszymi wyzwaniami".

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu

- 25 września 2024 r. zorganizowano konferencję pt. „Ocena wspierająca ucznia - między prawem a motywacją do nauki", w której udział wzięło 100 nauczycieli.
- 3 października 2024 r. zorganizowano konferencję, która dotyczyła Programu Cyfrowy Uczeń, w której uczestniczyło 40 nauczycieli.
- 4 listopada 2024 r. zorganizowano konferencję pt. „Autoagresja dzieci i młodzieży", w której uczestniczyło 100 nauczycieli.
- W dniach 14-15 listopada 2024 r. zorganizowano konferencję pt. „Doradztwo zawodowe szansą na rzecz kształcenia zawodowego", w której uczestniczyło 100 nauczycieli.
- 25 listopada 2024 r. zorganizowano konferencję pt. „Od innowacji do integracji przedmiotowej - konferencja metodyczna", w której udział wzięło 60 nauczycieli.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

- 5 marca 2024 r. zorganizowana została hybrydowa konferencja „Chcę czy muszę?" w ramach Światowego Tygodnia Mózgu, w której udział wzięło 620 uczestników.
- 16 września 2024 r. zorganizowano konferencję pt. „Pomnożyć kreatywność …i kropka!", w której uczestniczyły 72 osoby.

[18] Uchwała Nr 23/1188/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2024 r. w sprawie przyznania stypendiów dla uczniów dziennych liceów i techników prowadzonych przez powiaty Województwa Kujawsko-Pomorskiego

- W dniach 26 września 2024 - 27 września 2024 r. zorganizowana została konferencja pt. „Sztuczna Inteligencja w służbie nauki i edukacji", w której udział wzięły 74 osoby. Konferencja objęta została patronatem przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.
- 3 października 2024 r. zorganizowana została konferencja pt. „Otwarcie o zdrowiu psychicznym - dobrostan nauczyciela i ucznia", w której uczestniczyły 62 osoby.
- 13 listopada 2024 r. w siedzibie KPCEN w Bydgoszczy zorganizowano konferencję pt. „Junior Edu - Żywienie", w której udział wzięło 89 osób. Wydarzenie zostało objęte patronatem przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.
- 14 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej w Łochowie zorganizowano konferencję pt. „Potęga matematyki", w której udział wzięło 85 osób.

Zespół Szkół nr 33 Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorej w Bydgoszczy

- 19 października 2024 r. w Młynach Rothera w Bydgoszczy zorganizowano Ogólnopolską konferencję szkoleniową na temat „Edukacja w czasach nadmiaru i niedoboru" zorganizowana w roku 65-lecia istnienia szkoły. Została ona zorganizowana we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy oraz Wydziałem Pedagogiki UKW, natomiast partnerami wydarzenia były Fundacja Orange i Młyny Rothera.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy

- 14 marca 2024 r. w siedzibie biblioteki odbyło się seminarium dla nauczycieli bibliotekarzy „Marka nauczyciela bibliotekarza marką biblioteki szkolnej i biblioteki pedagogicznej", w którym udział wzięło 70 uczestników.

Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu

- 7 grudnia 2024 r. zorganizowana została konferencja naukowo-szkoleniowa „Cyfrowy świat - globalne zagrożenie czy szansa?", adresowana do szerokiej grupy odbiorców z tematyką zdrowia psychicznego tj. zagrożeń, najczęściej występujących zaburzeń psychicznych oraz profilaktyki. Uczestniczyło w niej 160 osób. Organizatorami konferencji były Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu w partnerstwie z Instytutem Kształcenia Eko-TUR w Warszawie.

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Toruniu

- 24 października 2024 r. w Akademickim Centrum Kultury i Sztuki Od Nowa w Toruniu zorganizowano konferencję z okazji obchodów Jubileuszu 60-lecia KPSOSW im. J. Korczaka w Toruniu, w której uczestniczyło 400 osób. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, Instytut Praw Dziecka oraz Polskie Stowarzyszenie im J. Korczaka.
- 25 maja 2024 r. zorganizowano Ogólnopolską Konferencję "Zależy Ci na dziecku? Nie dawaj mu smartfona!". W konferencji uczestniczyły 3264 osoby online oraz 60 osób stacjonarnie. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym przez Marszałka Województwa Kujawsko–Pomorskiego, Ministrę Edukacji Narodowej Barbarę Nowacką, Posłankę na Sejm Rzeczpospolitej Polskiej Iwonę Hartwich, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty i Rzecznika Praw Dziecka Monikę Horna-Cieślak.

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. E. Zawackiej w Toruniu

- 16.01.2024 r. zorganizowano we współpracy z Biblioteką Uniwersytecką w Toruniu, Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy i Instytutem Badań Informacji i Komunikacji UMK w Toruniu konferencję online pt. „Biblioteka w cyfrowym świecie: sztuczna inteligencja, wirtualne wystawy i media społecznościowe", w której uczestniczyło 299 osób.
- 12 marca 2024 r. zorganizowano we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu, Wojewódzką Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu i Centralnym Biurem Zwalczania Cyberprzestępczości (Wydział w Bydgoszczy) konferencję online pt. „Zadbaj o swoich uczniów w cyfrowym świecie: cyfrowa, profilaktyka e-uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz bezpieczeństwo w sieci", w której uczestniczyło 379 osób. Wydarzenie objęte zostało Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.
- 27 listopada 2024 r. zorganizowano we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy, Państwowym Instytutem Badawczym NASK i Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu Seminarium online pt. „Edukacja w cyfrowej erze: sztuczna inteligencja, media społecznościowe i wpływ algorytmów na dobrostan dzieci i młodzieży", w którym udział wzięło 213 osób.

5. UROCZYSTOŚCI, WYDARZENIA, NAGRODY

Wojewódzkie Obchody Dnia Edukacji Narodowej

Wydarzenie zorganizowane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Departament Edukacji, odbyło się 15 października 2024 r. w Kujawsko-Pomorskim Teatrze Muzycznym w Toruniu. W ramach obchodów Dnia Edukacji Narodowej rozstrzygnięto konkurs pt. „Kujawsko-Pomorski Lider Edukacji"[19], w którym przyznano 1 nagrodę główną (w wysokości 10 000 zł brutto),17 równorzędnych wyróżnień (w wysokości 5 000 zł brutto każde). Przyznano nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego 28 nagród Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego (w wysokości 5 600 zł brutto każda).

Gala dla laureatów Projektu „Matura na 100 procent"

Uroczysta Gala dla najlepszych maturzystów w kraju - laureatów i finalistów XI edycji ogólnopolskiego projektu „Matura na 100 procent" odbyła się w dniach 20-21 września 2024 r. Uczestniczyło w niej 200 uczestników. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy współudziale Fundacji „Zawsze Warto".

W roku 2024 przyznano placówkom oświatowym lub jej pracownikom (przez podmioty niezwiązane z samorządem województwa) liczne nagrody oraz wyróżnienia za prowadzoną działalność (w tym polegającą na wprowadzaniu nowoczesnych metod nauczania), wyniki w nauczaniu i osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, ale również z uwagi na wkład w rozwój edukacji (poniżej wskazano podmioty przyznające nagrody):

- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy
  - Ministerstwo Edukacji Narodowej,
  - Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy
  - Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty.
- Zespół Szkół Specjalnych nr 33 w Bydgoszczy
  - Prezydent RP (Srebrny Medal za Długoletnią Służbę)
  - Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty
- Zespół Szkół Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorych i Niepełnosprawnych nr 1 w Ciechocinku
  - Ministerstwo Edukacji Narodowej (2 Medale Komisji Edukacji Narodowej).
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy
  - Fundacja ABC XXI „Cała Polska czyta dzieciom" (dwie I nagrody ex aequo w Ogólnopolskim konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię społeczną „Cała Polska czyta dzieciom" w roku szkolnym 2023/2024),
  - Fundacja Szansa - Jesteśmy Razem (I nagroda w kategorii „Instytucja otwarta dla niewidomych" w regionalnym konkursie IDOL 2024 oraz II miejsce w krajowym Konkursie „IDOL Fundacji Szansa - Jesteśmy Razem" w kategorii Instytucja otwarta dla niewidomych),
  - Ponadto Biblioteka otrzymała Medal Przyjaznych Osobom Niepełnosprawnym za wieloletnie wsparcie kampanii społecznej "Ja nie widzę Ciebie, Ty zobacz mnie!" oraz za działania edukacyjne na rzecz osób z dysfunkcją wzroku, przyznany przez Kujawsko- Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. L. Braille'a w Bydgoszczy oraz Stowarzyszenie Visus Supremus.
- Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu
  - Placówka otrzymała dwie nagrody (I miejsce i III miejsce) w kategorii Szkoła Roku w Toruniu i Szkoła Roku w województwie kujawsko-pomorskim, w konkursie organizowanym przez Express Bydgoski, Gazetę Pomorską i Nowości Dziennik Toruński.
- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy

[19] Zarządzenie Nr 55/24 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 października 2024 r.

- Ministerstwo Edukacji Narodowej (nagroda Ministra Edukacji Narodowej, Medal Komisji Edukacji Narodowej, nagroda Honorowy Profesor Oświaty),
- Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty.

- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy
  - Prezydent RP (Złoty Medal za Długoletnią Służbę, dwa Srebrne Medale za Długoletnią Służbę),

  Ministerstwo Edukacji Narodowej (dwa Medale Komisji Edukacji Narodowej).

Gala z okazji Dnia Edukacji Narodowej, 14 października 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Gala dla laureatów Projektu „Matura na 100 procent", 24 września 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

6. INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ I WYPOSAŻENIE

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu

- W roku 2024 podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych w Młynie Energii w Grudziądzu w ramach zadania pn. „Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania zabytkowego budynku Młyna Górnego w Grudziądzu na funkcje kulturalno-edukacyjne". Projekt przewiduje utworzenie 7 sal o powierzchniach od 110 m² do 180 m², które przeznaczone będą na cele wystawowe, warsztatowe i konferencyjne. Ponadto w obiekcie znajdzie się jedna sala widowiskowa mogąca pomieścić ok. 170 osób oraz kawiarnia z antresolą. W nowej części znajdzie się sala konferencyjna o powierzchni 45m², a pozostałe pomieszczenia przeznaczone będą głównie na funkcje biurową i reprezentacyjną. Działania projektowe będą trwały do listopada 2026 r. Efektem osiągniętym w wyniku realizacji projektu będzie udostępnienie dla uczniów z regionu kujawsko-pomorskiego placówki uzupełniającej rolę szkół i uczelni wyższych w zakresie edukacji matematyczno-przyrodniczej, technicznej, humanistycznej i kulturalnej oraz stworzenie atrakcji turystycznej o zasięgu regionalnym i krajowym.

Wizualizacja Młyna Energii, graf. Sound & Space - źródło strona internetowa www.kujawsko-pomorskie.pl

- 26 marca 2024 r. Marszałek Województwa Piotr Całbecki i prezydent Miasta Włocławka Marek Wojtkowski podpisali list intencyjny w sprawie utworzenia we Włocławku Centrum Kultury i Edukacji "Energia Włocławka". Oferta "Energii Włocławka" skierowana będzie zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych. Będzie to miejsce zdobywania wiedzy o różnych formach energii i jej wykorzystaniu w wielu procesach technologicznych. Oprócz wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych miejsce będzie oferować dostęp do nowoczesnych technologii i multimediów. Koncepcja "Energii Włocławka" budowana będzie na bazie naukowego dorobku wielkich naukowców z miasta Włocławka. W 2024 r. dokonano analizy miejsc usytuowania centrum na terenie Miasta Włocławek.
- W 2024 r. wykonano badania geologiczno-inżynierskie na terenie wyznaczonym do realizacji inwestycji „Centrum Kultury i Edukacji Energia Inowrocławia" przy ul. Prymasa Glempa w Inowrocławiu. Negatywny wynik badań potwierdzony decyzją Starosty Inowrocławskiego oraz opinią Geologa Wojewódzkiego spowodował rezygnację z ww. terenu i konieczność ustalenia nowej lokalizacji planowanego Centrum.
- W 2024 r. dokonano analizy możliwości rewitalizacji Fortecznego Parku Kulturowego pod potrzeby Centrum Edukacji Astronomicznej (działającego w ramach KPCEI). W związku z przyjęciem uchwały[20] przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przystąpiono do działań zmierzających do opracowania aktualnej koncepcji funkcjonalno-użytkowej ww. obiektu wraz z programem prac konserwatorskich oraz dokumentacją projektową wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, co umożliwi skuteczne aplikowanie o środki europejskie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. W ramach projektu planuje się działania kulturalno-edukacyjne mające na celu m.in. promowanie nauk ścisłych ze szczególnym uwzględnieniem astronomii. Na terenie obejmującym Forteczny Park Kulturowy, planowane jest m.in. uruchomienie „Pracowni im. Mikołaja Kopernika". Obiekt ten będzie umożliwiał koordynację czternastu przyszkolnych obserwatoriów astronomicznych zlokalizowanych na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W tym miejscu będą odbywały się obserwacje Słońca, obiektów ciemnego nieba, będą prowadzone badania naukowe, a także działania popularyzacyjne dotyczące wiedzy o wszechświecie.
- W dniu 24 czerwca 2024 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, podczas którego KPCEI przedstawiło informację na temat koncepcji budowy jachtu pełnomorskiego „Dar Kujaw i Pomorza" (projekt kluczowy nr 221 w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+), przygotowanej przez Pełnomocnika Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pana Jerzego Gębarę.

20 Uchwała Nr 27/1351/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 listopada 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na dysponowanie nieruchomościami na cele budowlane

Środki zarezerwowane na ten cel w budżecie województwa w latach 2024-2026 wynoszą 12 000 000 zł (planuje się refundację z udziałem dofinansowania unijnego). W roku 2024 wydatkowano 97 650 zł na opracowanie ekspertyzy ekonomiczno-funkcjonalnej wykorzystania i utrzymania jachtu morskiego oraz opracowanie Szczegółowego Opisu Przedmiotu Zamówienia dla zadania "Budowa jachtu morskiego dla Kujaw i Pomorza".

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

- W 2024 r. w ramach projektu pn. „KPCEN w Bydgoszczy - Inwestycje", dokonano zakupu i montażu ławeczki pod miłorzębem, która będzie wykorzystywana na cele edukacyjne (poprzez organizowanie plenerów malarskich, obserwacji biologicznych oraz podejmowania zajęć dyskusyjnych z uczniami na temat roli małej architektury w przestrzeni miejskiej) i do organizacji gier miejskich (poprzez lokalizację zadań).

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy

- Przeprowadzono postępowanie dotyczące opracowania dokumentacji technicznej uzgodnień i pozwoleń, projektu budowlanego robót, w tym uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę dla zamierzenia budowlanego jakim jest rozbudowa i przebudowa budynków internatu Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy (przy ul. Opławiec 160).

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy

- Zrealizowano inwestycję pn. „Wykonanie instalacji sygnalizacji pożaru w PBW w Bydgoszczy", która polegała na montażu urządzeń instalacji sygnalizacji pożaru w archiwum, pomieszczeniach magazynowych i biurowych usytuowanych na poziomie piwnic oraz parteru w budynku biblioteki.

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Toruniu

- Zainwestowano łącznie 306 022,52 zł na zakup wyposażenia kilku pracowni (dla kucharzy, ogrodników, zawodów budowlanych, hotelarzy) do prowadzenia zajęć praktycznej nauki zawodu, sprzętu IT i bieżącego wyposażenia (m.in. meble, gabloty).

Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu

- W 2024 r. (część prac rozpoczęto pod koniec roku 2023) przeprowadzono remont budynku Medyczno-Społecznego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, który składał się z kilku elementów: remont elewacji wraz z wymianą okien i drzwi (946 183,21 zł brutto), rozbiórka budynku gospodarczego wraz z położeniem kostki ażurowej (118 000,00 zł brutto), remont części powierzchni szkolnych oraz głównego wejścia do budynku (10 354,68 zł brutto).
- Przeznaczono łącznie ponad 90 tys. zł brutto na wyposażenie kilku pracowni i sal dydaktycznych oraz sekretariatu.

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy

- Dokonano remontu schodów zewnętrznych przy wejściu głównym do Ośrodka (przystosowano schody dla osób niepełnosprawnych oraz poprawiono estetykę budynku).
- Doposażono kuchnię Ośrodka.
- Przeprowadzono modernizację pokoju nauczycielskiego.
- Przeprowadzono modernizację sali do terapii Integracji Sensorycznej.
- Przeprowadzono adaptację pomieszczeń warsztatów szkolnych pod kątem montażu brakujących instalacji i urządzeń oraz wykonania przeróbek istniejących przyłączy umożliwiających podłączenie zakupionego wyposażenia, niezbędnego do uruchomienia Warsztatów z początkiem roku szkolnego 2024/2025. Inwestycja została zrealizowana wspólnie z Urzędem Marszałkowskim.

7. ISTOTNE ZMIANY ORGANIZACYJNE

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu

- W roku 2024 doszło do kilku ważnych zmian organizacyjnych, które były związane z powołaniami na stanowiska: Zastępcy Dyrektora/Kierownika Oddziału Centrum Edukacji Astronomicznej, Kierownika Oddziału Centrum Kultury i Edukacji „Energia Inowrocławia" oraz Kierownika Oddziału Centrum Kultury i Edukacji „Młyn Energii" w Grudziądzu. Powołano także Radę Programową Centrum Edukacji Astronomicznej.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

- Z inicjatywy Dyrektora KPCEN w Bydgoszczy 1 września 2024 r. powołano Pracownię Technologii Cyfrowych[21].

Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w Bydgoszczy dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a

- Powołanie stanowiska wicedyrektora ds. oddziałów przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej (EWS) - I etapu edukacyjnego w celu usprawnienia procesu zarządzania i nadzoru nad poszczególnymi typami szkół w placówce.

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: ZDROWE, AKTYWNE I ZAMOŻNE SPOŁECZEŃSTWO

POLITYKA SPOŁECZNA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach polityki społecznej w 2024 r.:

- ok. 500 uczestników szkoleń w ramach projektu pn. „Koordynacja spójnej polityki społecznej Kujaw i Pomorza"
- uruchomienie platformy Regionalnej Bazy Usług Społecznych - etap I
- ok. 6 000 osób wspartych w ramach projektu pn. „Rodzina w Centrum - etap I"
- ponad 300 osobowa grupa dzieci i młodzieży z problemami w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie objęta kompleksowym wsparciem (wychowankowie MOW/MOS i osoby z Młodzieżowych Centrów)
- 57 przedsięwzięć związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnościami
- ok. 4 mln zł przeznaczone na roboty budowlane mające na celu dostosowanie obiektów służących rehabilitacji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- ponad 1,2 tys. porad i konsultacji prawnych i psychologicznych udzielonych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie"
- XVIII edycja konkursu „Stalowy Anioł" - promocja najbardziej wartościowych inicjatyw w dziedzinie pomocy społecznej
- współpraca z TVP3 Bydgoszcz - przybliżanie mieszkańcom regionu zagadnień dotyczących spraw społecznych poprzez emisje audycji tematycznych poświęconych problematyce społecznej

1. KOMPETENCJE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Polityka społeczna dotyczy bardzo szerokiego zakresu działań, które są realizowane przez liczne przedsięwzięcia, niekiedy o pozornie niewielkim oddziaływaniu, mierzonym liczbą beneficjentów, ale zazwyczaj bardzo precyzyjnie ukierunkowanych do środowisk potrzebujących tej interwencji. Cechą charakterystyczną interwencji w tej dziedzinie jest przede wszystkim bardzo duża liczba działań o charakterze nieinwestycyjnym. Takie działania są związane ze świadczeniem zróżnicowanej pomocy, zarówno przez instytucje statutowo zajmujące się polityką społeczną, jak też dużą liczbę partnerów, którym powierza się te zadania, dzięki czemu możliwy jest znacznie bardziej bezpośredni kontakt z beneficjentami. Realizatorami

[21] Uchwała nr IV/108/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany statutu Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

zadań z zakresu polityki społecznej w imieniu Zarządu Województwa w 2024 r. były: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu (ROPS), Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego (DSSiZ): Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych oraz Wydział Polityki Społecznej/Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy/Biuro Ekonomii Społecznej i Wsparcia Środowiskowego/Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

2. REALIZOWANE ZADANIA

Ważnym przedsięwzięciem w kontekście uspójnienia działań w obszarze polityki społecznej województwa jest projekt pn. „Koordynacja spójnej polityki społecznej Kujaw i Pomorza", którego realizację rozpoczęto w 2024 r. (realizuje on 3 projekty Strategii Przyspieszenia 2030+: 209 Koordynacja rozwoju usług społecznych w województwie kujawsko-pomorskim, 208 Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim i 207 Obserwatorium Pomocy i Integracji Społecznej). Projekt ma na celu wypracowanie mechanizmów sprawniejszej koordynacji polityki włączenia społecznego i lepszego przepływu informacji pomiędzy różnymi podmiotami wewnątrz województwa oraz Ministrem ds. zabezpieczenia społecznego i rodziny. Docelowo ma również zapewnić standaryzację realizowanych działań. W ramach projektu prowadzone są dwie grupy zadań:

- koordynowanie działań w zakresie polityki społecznej w regionie obejmujące:
  - 3 zlecone i przeprowadzone badania pn. „Inkluzja społeczna autystycznych młodych dorosłych w województwie kujawsko-pomorskim w kontekście usług społecznych", „Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w województwie kujawsko-pomorskim - z perspektywy realizatorów i odbiorców usług", „Rozwój usług w społeczności lokalnej w zakresie opieki długoterminowej, świadczonych przez placówki zapewniające opiekę całodobową w województwie kujawsko-pomorskim",
  - uruchomienie platformy Regionalnej Bazy Usług Społecznych - etap I (dostępna pod linkiem www.rbus.rops.torun.pl),
  - posiedzenia Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej,
  - posiedzenia zespołu ds. Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji.
- wdrażanie działań na rzecz rozwoju polityki społecznej w regionie obejmujące:
  - 6 szkoleń specjalistycznych w zakresie realizacji działań na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dla kadr CUS i przedstawicieli JST (wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych) (liczba uczestników: 190 osób),
  - 14 szkoleń w tematyce: „Zarządzanie projektami", „Podmiotowość odbiorców wsparcia", „Prawo pracy w jednostkach budżetowych oraz innych podmiotach", „Pomoc społeczna w świetle ustawy i innych obowiązujących ustaw", „Prawo zamówień publicznych", „ABC Deinstytucjonalizacji" (liczba uczestników: 309 osób),
  - spotkania sieci OWES, CUS, WTZ i PES,
  - wizyty studyjne krajowe i zagraniczne,
  - panel dyskusyjny pt.: „Wsparcie dzieci i młodzieży w kryzysie zdrowia psychicznego" w ramach Międzynarodowego Forum Gospodarczego - Welconomy Forum in Toruń w dniu 26 marca 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 120 osób),
  - rozpoczęcie realizacji specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego,
  - nabór wniosków do certyfikacji produktów/usług Znakiem Promocyjnym Ekonomii Społecznej „Zakup prospołeczny" oraz przyznanie ww. znaku,
  - 14. Kujawsko-Pomorskie Forum Ekonomii Społecznej w dniu 8 października 2024 r. w Toruniu pt. „Koordynacja spójnej polityki społecznej Kujaw i Pomorza" (liczba uczestników: 280 osób),
  - IX Kujawsko-Pomorskie Forum Polityki Społecznej pt. „Polityka społeczna wobec wartości i norm dobrego życia" w dniach 13-14 listopada 2024 r. w Toruniu współorganizowane z Konwentem Ośrodków Pomocy Społecznej; głównymi tematami wydarzenia była ochrona małoletnich, wsparcie rodzin oraz przyszłość pomocy społecznej w kraju (liczba uczestników: 250 osób).

W ramach polityki społecznej w 2024 r. realizowano także zadania związane z monitorowaniem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 - Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu opracował ponadto Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2023 oraz materiał uzupełniający do Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2023. Warto dodać, że zlecona przez ROPS „Ogólnopolska diagnoza w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie 16 województw Polski" nominowana została do Europejskich Nagród Usług Społecznych 2024.

Zarząd Województwa w ramach działań z obszaru pomocy społecznej, kontynuował działania skierowane do obywateli Ukrainy. W 2024 r. stanowili oni grupę docelową dla 2 zadań:

- „Pomoc obywatelom Ukrainy" Zadanie dotyczyło następujących przedsięwzięć:
  - „Międzynarodowy Dom Spotkań'' w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 15 grudnia 2024 r.,
  - „Kujawsko-Pomorski Dzień Integracji z Ukrainą - piknik rozpoczynający wakacje" w dniu 4 lipca 2024 r.,
  - inicjatywy o charakterze integracyjnym i kulturalnym dla obywateli Ukrainy i Polski w okresie od sierpnia do listopada 2024 r.,
  - warsztaty świąteczne pn. „Bliżej siebie" - Mikołajki dla dzieci i młodzieży polskiej i ukraińskiej w dniach 4 i 6 grudnia 2024 r.,
  - Świetlica Ukraińska w Bydgoszczy w okresie od 1 września 2024 r. do 15 grudnia 2024 r.

  Wsparciem objęto łącznie 2 550 osób (kwota dofinansowania: 1 272 910,19 zł).
- Zakwaterowanie uchodźców z Ukrainy Zadanie dotyczyło utworzenia Punktu opieki dla osób z niepełnosprawnościami z Ukrainy przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 27/29 w Toruniu. Punkt funkcjonuje od 14 marca 2022 r. i przebywa w nim grupa 54 osób niesamodzielnych, wymagających ciągłego wsparcia i całodobowej opieki, w wieku od 10 do 37 lat. W ramach wsparcia zaorganizowano: zakwaterowanie i całodzienne wyżywienie, całodobowe usługi opiekuńcze i pielęgniarskie, usługi sprzątania i prania, wsparcie terapeutyczno-społeczne, usługi transportowe (dotarcie do szkoły, do lekarza), usługi tłumacza języka ukraińskiego, zapewnienie środków higieniczno-medycznych. Ponadto 2 dzieci uczęszcza do szkoły, 9 podopiecznych uczestniczy w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

Działania na rzecz rodziny

Zarząd Województwa podejmuje wiele różnorodnych działań w obszarze polityki społecznej. Skupiają się one m.in. na szeroko rozumianym wsparciu rodziny. W 2024 r. działania w tym zakresie obejmowały realizację wieloaspektowych projektów, konkursów oraz wydarzeń o charakterze edukacyjno-informacyjnym, tj.:

- Projekt „Rodzina w centrum - etap I" będący elementem wiązki projektowej w ramach projektu kluczowego 211 Strategii Przyspieszenia 2030+ pn. „Projekt wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży w oparciu o doświadczenia ROPS w Toruniu z uwzględnieniem zaangażowania poradni psychologiczno-pedagogicznych". Działania realizowane w ramach projektu mają za zadanie wzmacniać i stymulować naturalne środowiska rodzinne borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Oferta wsparcia jest szeroka, specjalistyczna i dostępna poprzez funkcjonowanie w każdym powiecie Centrum Wspierania Rodzin. W 2024 r. wsparcie to obejmowało:
  - specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, psychiatryczne, mediacje rodzinne, terapie rodzinne, superwizje rodzin, grupy wsparcia, warsztaty dla rodzin, zajęcia animacyjne, warsztaty dla dzieci i młodzieży w tym socjoterapeutyczne, warsztaty "moje emocje", zajęcia profilaktyczne, półkolonie, zajęcia wyrównujące braki szkolne/korepetycje, warsztaty dla dzieci i młodzieży, grupy dla młodzieży, dofinansowanie najmu, pobyty terapeutyczne, turnusy dla dzieci, spotkania świadomościowe, grupy wsparcia, kursy i szkolenia podnoszące kompetencje opiekunów zajmujących się dziećmi - często ze szczególnymi potrzebami (wsparciem objęto ok. 6 000 osób),
  - szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (liczba uczestników: 23 osoby),
  - 3 kursy specjalistyczne i 3 szkolenia warsztatowe dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz wsparcia pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, kadra rodzinnych domów dziecka (liczba uczestników: łącznie 98 uczestników),
  - zajęcia socjoterapeutyczne adresowane do dzieci z zaburzeniami zachowania, nadpobudliwością, agresją, zahamowaniem, niską samooceną, nieśmiałych, dzieci mających problemy w relacjach rówieśniczych (cztery świetlice we Włocławku),
  - zajęcia indywidualnego wyrównywania braków szkolnych z zakresu matematyki i języka angielskiego w 5 placówkach wsparcia dziennego - 1 150 godzin zajęć zrealizowanych przez świetlice we Włocławku oraz Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu (CPDiPR),
  - zajęcia grupowe z robotyki zrealizowane przez CPDiPR w Grudziądzu,
  - zajęcia w klubiku młodzieżowym w Tucholi mające na celu organizowanie czasu wolnego w sposób zgodny z zainteresowaniami uczestników, co stanowi profilaktykę zachowań niechcianych,
  - najem mieszkań dla 2 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w Toruniu,

  - 108 krótkookresowych pobytów o charakterze profilaktycznym dla rodziców zastępczych i naturalnych znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, których celem było przeciwdziałanie obniżeniu motywacji i rezygnacji z roli rodzicielskiej,
  - 2 turnusy profilaktyczne, w celu poprawy dobrostanu, regeneracji sił fizycznych i psychicznych oraz rekreacji dzieci połączonych z pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień i kompetencji społecznych (liczba uczestników: 30 dzieci i młodzieży),
  - partnerstwo w projekcie Fundacji na Rzecz Rozwoju Dzieci Niepełnosprawnych "DAJ SZANSĘ", w ramach którego realizowane były działania obejmujące wczesną profilaktykę rodziców i dzieci w obszarze zaburzeń związanych z FASD - Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych oraz kompleksowe, specjalistyczne usługi skierowane do rodziców, opiekunów i dzieci z syndromem FASD lub z podejrzeniem występowania tego syndromu.
- Projekt „Trampolina 4 - etap I" W ramach projektu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego powstanie zintegrowany system działań wspierających dzieci i młodzież, objętych na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opieką, kuratelą lub nadzorem wynikającym z ograniczenia władzy rodzicielskiej oraz wobec których zastosowano środki przeciwdziałania demoralizacji nieletnich i dopuszczania się przez nich czynów karalnych. Ma na celu poprawę dostępu do usług dla dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Wsparcie skierowane było do:
  - dzieci i młodzieży (liczba uczestników: 161 osób z 10 Młodzieżowych Centrów) i obejmowało:
    - zajęcia podnoszące kompetencje w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
    - zajęcia podnoszące kompetencje w zakresie usamodzielnienia i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie (w tym kompetencje społeczne, poznawcze, związane z informacją i wiedzą, zajęcia z zasad prawidłowego odżywiania się, zajęcia edukacyjne, doradztwo zawodowe),
    - inne formy pracy wychowawczej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej (zajęcia sportowe, alternatywne formy socjoterapeutyczne, wyjścia profilaktyczno-wychowawcze, obóz profilaktyczno-terapeutyczny, wolontariat),
    - kursy zawodowe dla 20 uczestników zakończone zdobyciem kwalifikacji lub kompetencji,
  - rodzin/opiekunów prawnych uczestników i obejmowało:
    - wsparcie specjalisty ds. profilaktyki społecznej, pikniki wielopokoleniowe, doradztwo prawne,
  - otoczenia uczestników (liczba uczestników: 93 osoby) i obejmowało:
    - konferencję dla kuratorów sądowych, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych oraz pozostałych kadr pracujących z młodzieżą niedostosowaną społecznie,

Rodzina w centrum, 6 marca 2024 r., fot. Andrzej Goiński

- Projekt „Wykluczenie nie ma MOWy! 2 - etap I" W ramach projektu powstanie zintegrowany system działań wspierających dzieci i młodzież, przebywających obecnie w placówkach o charakterze wychowawczym, resocjalizacyjnym i socjoterapeutycznym. Projekt nakierowany jest na deinstytucjonalizację procesów resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych poprzez prowadzenie działań zmierzających do usamodzielnienia wychowanków i umożliwienia im prawidłowego funkcjonowania poza placówką zamkniętą. Kompleksowe wsparcie skierowane było do:
  - wychowanków MOW/MOS (liczba uczestników: 148 osób) i obejmowało:
    - wsparcie psychologiczne i psychiatryczne,
    - zajęcia podnoszące kompetencje w zakresie usamodzielnienia i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie (w tym kompetencje społeczne, poznawcze, związane z informacją i wiedzą, zajęcia z zasad prawidłowego odżywiania się, edukacji seksualnej, językowe itp.),
    - inne formy pracy wychowawczej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej (w tym: zajęcia promujące kulturę fizyczną, obozy resocjalizacyjno-terapeutyczne, alternatywne formy socjoterapeutyczne),
    - kursy zawodowe dla 62 wychowanków (ukończone zdobyciem kwalifikacji),
    - utworzenie 5 miejsc w mieszkaniach treningowych (w treningu długoterminowym wzięło udział 6 osób, w treningach krótkoterminowych 18 osób),
  - otoczenia młodzieży, tj. pracowników MOW/MOS oraz animatorów (liczba uczestników: 52 osoby) i obejmowało:
    - udział w 2 dniowej konferencji świadomościowej dla kadr pracujących z młodzieżą usamodzielnianą i/lub w szkoleniach.
- Konkurs ofert nr 6/2024 pod nazwą: „Wspieranie zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym". W ramach konkursu zrealizowano szereg działań ukierunkowanych na poszerzanie wiedzy oraz zainteresowań dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na trudną sytuację życiową, zmierzających do ich uspołecznienia i przygotowujących do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie. Zrealizowano m.in. zajęcia edukacyjno-rozwojowe, rekreacyjno-sportowe, warsztaty, zajęcia muzyczne, teatralne, plastyczne oraz wycieczki edukacyjno-integracyjne. Na realizację zadań w ramach konkursu przeznaczona została kwota 280 000 zł. Wsparcie otrzymało 30 organizacji. Ponadto w ramach trybu uproszczonego, na który przeznaczona została kwota 20 000 zł, dofinansowanie otrzymały 3 organizacje. Wsparcie skierowane zostało do prawie 1 400 dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na trudną sytuację życiową.
- Konkurs ofert nr 7/2024 pn.: „Wspieranie prac wychowawczych z dziećmi i młodzieżą realizowanych przez organizacje młodzieżowe". W ramach konkursu zrealizowano działania ukierunkowane na uspołecznienie oraz integrację dzieci i młodzieży, poszerzanie ich wiedzy i zainteresowań, krzewienie postaw patriotycznych oraz przygotowujące dzieci i młodzieży do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie. Realizowano m.in. wyjazdy integracyjne, rajdy, biwaki, obozy, złazy, zajęcia i zawody sportowe oraz szkolenia. Na realizację zadań w ramach konkursu przeznaczona została kwota 300 000 zł. Dofinansowanie otrzymało 13 organizacji. Wsparcie skierowane zostało do ponad 3 674 osób.
- Konkurs ofert nr 14/2024 pn.: „Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich". Na realizację zadań w ramach konkursu przeznaczono 200.000 zł. W ramach konkursu zrealizowano 15 projektów, wszystkie działania służyły wzmacnianiu potencjału rodziny, rozwojowi i umiejętności wychowawczych i rodzicielskich przez organizację spotkań, warsztatów czy kursów dla rodziców lub zajęć wspólnych rodziców i ich dzieci. Wsparcie otrzymało 912 rodziców z dziećmi.
- Konkurs ofert nr 1/2020 pn. „Prowadzenie niepublicznych ośrodków adopcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim na lata 2020-2024". Koszt zadania zrealizowanego w 2024 r. wyniósł 468.725,05 zł. W ramach konkursu: przeszkolono 61 kandydatów na rodziców adopcyjnych, powstały 23 rodziny adopcyjnie oraz przysposobiono 37 dzieci.

Wręczenie nagród w konkursie „Mój ojciec-jak dobrze być razem!", 11 czerwca 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

- Konkurs pn. „Mój ojciec - dobrze być razem" na pracę pisemną na temat pozytywnej roli ojca w relacji z dzieckiem. Skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 13-20 lat. Na konkurs wpłynęły prace autorstwa 49 uczniów. Nagrody przyznane zostały w dwóch kategoriach: „szkoły podstawowe" - 3 uczniów i 2 nauczycieli oraz „szkoły ponadpodstawowe" - 3 uczniów i 2 nauczycieli.

- Wydarzenia o zasięgu wojewódzkim w zakresie wsparcia rodziny m.in.:
  - Festyn Rodzinny w dniu 21 września 2024 r. w Bożejewiczkach koło Żnina mający za zadanie integrację i wsparcie środowisk adopcyjnych oraz promocję idei adopcji organizowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu (K-POA) (liczba uczestników: 300 osób),
  - II. Konferencja szkoleniowo-naukowa „Zrozumieć dziecko" w dniach 22-23 października 2024 r. w Toruniu organizowana przez DSSiZ oraz K-POA (liczba uczestników: ok 130 osób),
  - Konferencja "Neuroróżnorodność w domu, w szkole i w społeczeństwie" w dniu 25 października 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 94 osoby),
  - Święto Rodziny w dniach 17-18 maja 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 100 osób),
  - Kujawsko-Pomorskie Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w okresie maj/czerwiec 2024 r. oraz Gala Rodzicielstwa Zastępczego podczas konferencji „Rodzic na zastępstwo-Miłość na zawsze" w dniu 14 czerwca 2024 r. w Toruniu (w ramach projektu „Rodzina w centrum Etap I") (łączna liczba uczestników: 200 osób),
  - Konferencja dla kuratorów sądowych, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych oraz pozostałych kadr pracujących z młodzieżą niedostosowaną społecznie w dniu 19 listopada 2024 r. w Łysomicach nt. rozpoznawania i reagowania na problemy zdrowia psychicznego młodzieży oraz budowania wsparcia emocjonalnego dla młodzieży,
  - Konferencja świadomościowa dla kadr pracujących z młodzieżą usamodzielnianą w dniach 26-27 listopada 2024 r. w Bydgoszczy nt. zdrowia psychicznego młodzieży przebywającej w MOW/MOS, usamodzielnienia młodzieży opuszczającej placówki-opiekuńczo-wychowawczej, alternatywnych form resocjalizacyjno–socjoterapeutyczno–wychowawczych, resocjalizacji młodzieży w dobie deinstytucjonalizacji (liczba uczestników: 46 osób),
  - 5. doroczne spotkanie techniczne „Miasta włączające na rzecz zrównoważonych rodzin" (w ramach tzw. Deklaracji Weneckiej) w dniach 6-7 listopada 2024 r. on-line (liczba uczestników: ok 30 osób),
  - Seminarium „Regionalny okrągły stół: Interaktywne warsztaty na temat wyzwań regionalnych" w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w dniu 9 października 2024 r. w Brukseli współorganizowane z regionami z Czech i Słowacji oraz z województwem wielkopolskim (liczba uczestników: ok 30 osób),
  - „Kujawsko-Pomorskie Mistrzostwa Menedżerskie. Turniej Przedsiębiorczości Społecznej" - konkurs dla młodzieży szkół ponadpodstawowych w obszarze ekonomii społecznej z elementami edukacyjnymi w okresie od 4 kwietnia do 19 czerwca 2024 r. 5 spotkań online i finał konkursu w Toruniu (liczba uczestników: 222 osoby).

Przeciwdziałanie przemocy

W 2024 r. realizowane były również przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania przemocy, które obejmowały:

- zadania wynikające z „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026":
  - konkurs ofert nr 18/2024 pn.: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie" (finansowanie przyznano 5 projektom),
  - szkolenia dla Zespołów Interdyscyplinarnych (ZI) (podczas 15 edycji trzydniowych szkoleń przeszkolono 750 członków ZI),
  - szkolenie dla studentów V i VI roku WSD Diecezji Toruńskiej pt.: „Rodzina wolna od przemocy",
  - superwizja dla konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii (KPNL),
  - aktualizacja wszystkich Programów Ramowych i opracowanie następujących: Ramowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, Ramowy program ochrony osób doznających przemocy domowej, Ramowy program korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, Program psychologiczno-terapeutyczny „Ku mocy" - zmieniony (po aktualizacji), Bez przemocy. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc,
  - kontynuacja współpracy z UMK w Toruniu w realizacji zadania „Monitorowanie zjawiska oraz przeciwdziałanie niekorzystnym wpływom alternatywnych ruchów religijnych i parareligijnych na życie mieszkańców W K-P",
- szkolenie dla trenerów programu „Bez przemocy" w dniach 30 września - 4 października 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 18 osób - 9 par trenerskich),
- szkolenie "Przeciwdziałanie przemocy domowej" w dniach 18-19 września 2024 r. w Toruniu, 9-10 października 2024 r. i 16-17 października 2024 r. w Bydgoszczy, 21-22 października 2024 r. w Grudziądzu, 5-6 listopada 2024 r. we Włocławku (łączna liczba uczestników: 119 osób),
- szkolenie pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej" w dniach 18-20 czerwca w Młyńcu Drugim, 9-11 lipca w Golubiu-Dobrzyniu, 7-9 sierpnia w Toruniu, 27-29 sierpnia w Izbicy Kujawskiej, 10-12 września w Sośnie, 24-26 września w Chełmnie, 15-17 października w Nakle nad Notecią, 22-24 października w Toruniu, 12-14 listopada w Prądocinie, 26-28 listopada w Gniewkowie (łączna liczba uczestników: 499 osób),
- szkolenie pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej - interwencja, pomoc, profilaktyka", 23-25 września w Tłuchowie, 2-4 października w Kowalu, 14-16 października w Żninie, 23-25 października w Pruszczu, 6-8 listopada w Bydgoszczy (łączna liczba uczestników: 251 osób),
- Pogotowie Telefoniczne dla Osób Doznających Przemocy Domowej - Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia (porady prawne, psychologiczne) projekt ciągły realizowany przez 131 gmin województwa (w 2024 r. udzielono 1 214 porad i konsultacji prawnych oraz psychologicznych, a także porad udzielonych drogą mailową),
- konferencję pt. „Mediacja w szkole - narzędzie wczesnej profilaktyki zachowań niepożądanych" w dniu 5 czerwca 2024 r. we współpracy z Fundacją Pracowni Dialogu (liczba uczestników: 100 osób).

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Kujawsko-Pomorskim, fot. Szymon Zdziebło

Profilaktyka uzależnień

Istotną częścią prowadzonej przez region polityki społecznej jest profilaktyka uzależnień. W 2024 r. podejmowano wiele działań mających na celu zapobieganie i rozwiązywanie problemów z uzależnieniami, w tym:

- zadania zrealizowane w ramach „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim na lata 2022-2025":
  - konkurs ofert nr 3/2024 pn. „Rozwiązywanie problemów alkoholowych w województwie kujawsko-pomorskim",
  - konkurs ofert nr 4/2024 pn. „Przeciwdziałanie narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim",
  - konkurs ofert nr 5/2024 pn. „Aktywizacja środowisk wiejskich w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii",
  - zlecenie wykonania badań ankietowych European School Survey Project on Alcohol and Drugs (ESPAD), dotyczących problemów używania substancji psychoaktywnych przez młodzież z terenu województwa kujawsko-pomorskiego,
  - dofinansowanie działań pozaleczniczych Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia (superwizja dla pracowników lecznictwa odwykowego),
  - zadania inwestycyjne i remontowe realizowane przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu,
- konkurs „Plakat! Akcja! Reakcja!" na plakat profilaktyczny przeciwdziałający problemom związanym z uzależnieniami współorganizowany z Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy oraz Fundacją Tumult. Konkurs skierowany był do uczniów w wieku 13-20 lat. Na konkurs nadesłano 114 prac,
- szkolenie pn. „Działania w zakresie wczesnej profilaktyki uzależnień. Wyzwania w pracy kuratora" dla kuratorskiej służby sądowej w dniach 20 maja 2024 r. we Włocławku, 3 czerwca 2024 r. w Toruniu, 17 czerwca 2024 r. w Inowrocławiu, 23 września 2024 r. w Bydgoszczy, 14 października 2024 r. w Grudziądzu (liczba uczestników: 111),
- szkolenie pn. „Zapobieganie zakażeniom HIV w pracy służb mundurowych ze szczególnym uwzględnieniem interwencji związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom" w dniu 21 maja 2024 r. w Bydgoszczy (liczba uczestników: 30 osób),

- narada Pełnomocników/Koordynatorów Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 18 października 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 89 osób),
- szkolenie pn. „FASD: Wsparcie i Opieka w Praktyce” w dniu 29 października 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 14 osób),
- realizacja i emisja w TVP Bydgoszcz audycji telewizyjnej pn. "Mocne Wsparcie” poruszającej problemy społeczne dotyczące uzależnienia od wyrobów tytoniowych w dniu 22 maja 2024 r.

Wsparcie sektora pozarządowego

Zarząd Województwa co roku prowadzi szereg działań na rzecz wzrostu potencjału organizacji pozarządowych w województwie. W 2024 r. działania w tym zakresie obejmowały:

- eksperckie doradztwo z zakresu prawa, rachunkowości i zarządzania finansami w organizacjach pozarządowych (z konsultacji prawnych skorzystało 11 organizacji, natomiast z konsultacji z rachunkowości 13 podmiotów),
- zorganizowanie XVII edycji Konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego na najlepsze inicjatywy społeczne, realizowane przez organizacje pozarządowe pn. „Rodzynki z pozarządówki”. Przyznano 8 równorzędnych nagród finansowych (po 3 999,00 zł) wraz z tytułem "Rodzynki z pozarządówki" oraz 1 wyróżnienie. W uroczystości wręczenia nagród uczestniczyło ok 60 osób,
- przeprowadzenie kampanii „1,5% dla naszego regionu”, promującej ideę przekazywania 1,5% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. W 2024 r. (rozliczenie za 2023 rok) podatnicy w liczbie 715 tys. przekazali na rzecz organizacji pożytku publicznego ponad 75 mln zł, co stanowi ponad pięciokrotny wzrost w porównaniu do 2010 r. tj. pierwszego roku kampanii,
- zrealizowanie otwartego konkursu ofert nr 12/2024 pod nazwą: „Zorganizowanie i przeprowadzenie bloku szkoleniowo-doradczego, skierowanego do organizacji pozarządowych”. Dofinansowanie przekazano organizacji, która przeprowadziła 18 godzin szkoleń i 84 godziny doradztwa indywidualnego i grupowego oraz dwa spotkania informacyjne dotyczące obsługi systemu „Witkac”. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało kilkadziesiąt organizacji z województwa. Szkolenia i doradztwo prowadzono w formie stacjonarnej, online oraz hybrydowej,
- zrealizowanie otwartego konkursu ofert nr 13/2024 pod nazwą „Dofinansowanie wkładu własnego do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych”. Konkurs polegał na przekazaniu dotacji ze środków Samorządu Województwa na wkład własny organizacji do projektów o charakterze regionalnym i ponadregionalnym, realizowanych ze źródeł zewnętrznych. W konkursie na realizację 5 projektów dofinansowanie otrzymało 5 organizacji pozarządowych na kwotę 60 tys. zł,
- zrealizowanie otwartego konkursu ofert nr 32/2024, który miał na celu organizację i przeprowadzenie przez podmiot pozarządowy wydarzenia pn. Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, którego hasło brzmiało: „Współpraca dla zmiany - jak AI, ekologia i pokolenia tworzą lepsze NGO!” (liczba uczestników: ok. 130 osób),
- przeprowadzenie i opracowanie w formie raportu badania kondycji trzeciego sektora i sytuacji wolontariatu w województwie kujawsko-pomorskim. Badanie posłuży m.in. jako diagnoza do prac nad projektem „Wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2026-2030” ale również daje obraz sytuacji organizacji pozarządowych w regionie,
- zorganizowanie kujawsko-pomorskiego „Okrągłego Stołu ds. pożytku publicznego”. Celem Okrągłych Stołów realizowanych we wszystkich województwach w kraju było zebranie oczekiwań ze strony organizacji pozarządowych, ale także ze strony administracji publicznej na temat zmian w przepisach prawnych, aby były one jak najbardziej przyjazne społecznikom i stanowiły impuls do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- rozpoczęcie naboru do projektu pn. „Rozwój NGO siłą Pomorza i Kujaw” (z końcem listopada 2024 r.). Jego celem jest wzmocnienie potencjału ludzkiego, organizacyjno-technicznego i funkcjonalnego NGO. Na realizację działań projektowych, których kontynuacja zaplanowana jest na kolejne lata, przewidziano ponad 5 mln zł,
- przygotowanie Programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2025 uchwalonego przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w październiku 2024 r.,
- rozpoczęcie nowej kadencji Sejmiku Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który w 2024 r. spotykał się 4 razy. Sejmik jest reprezentacją organizacji pozarządowych z większości powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Podczas posiedzeń rozmawiano na tematy związane z problemami organizacji pozarządowych działających w województwie. W spotkaniach uczestniczyło każdorazowo od kilkunastu do kilkudziesięciu osób. Przedstawiciele Sejmiku uczestniczyli także w wielu uroczystościach organizowanych w regionie,
- stałe wsparcie merytoryczne udzielane organizacjom pozarządowym przez pracowników DSSiZ. Departament prowadzi od wielu lat portal internetowy, skierowany do organizacji pozarządowych ngo.kujawsko-pomorskie.pl oraz bazę organizacji pozarządowych województwa kujawsko-pomorskiego. W trybie całorocznym przesyłany jest również newsletter do organizacji pozarządowych. W miarę dostępności organizacje pozarządowe mogły również korzystać z będących w zasobach Samorządu Województwa sal konferencyjnych i sprzętu multimedialnego na potrzeby własnych i współorganizowanych spotkań. Departament pomagał również w promocji działalności NGO-sów oraz w rekrutacji uczestników do projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- współpracę w ramach realizacji instrumentu „Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność”,
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji (skonsultowano 11 dokumentów), tworzenie wspólnych zespołów konsultacyjnych, konsultacje form i metod współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi, w tym organizacja spotkań otwartych poświęconych współpracy o różnej tematyce.

Wyrównywanie poziomu życia osób z niepełnosprawnościami

Ważnym obszarem działalności Zarządu Województwa jest także realizacja zadań związanych z rozwiązywaniem problemów niepełnosprawnych mieszkańców regionu, dostępności do specjalistycznych usług rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz wyrównywania poziomu życia osób z niepełnosprawnościami. W 2024 r. działania w tym zakresie obejmowały:

- dofinansowanie kosztów działania 9 Zakładów Aktywności Zawodowej (w miejscowościach: Białe Błota, Drzonowo, Przyjezierze, Bydgoszcz, Brodnica, Radziejów, Tuchola, Wąbrzeźno, Włocławek). Na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnionych w nich było 584 osób, w tym 446 osób z orzeczonym znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (kwota dofinansowania: 22 612 729,00 zł, w tym 21 832 729,00 zł ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa oraz 780 000,00 zł ze środków budżetu województwa),
- przeprowadzenie 3 otwartych konkursów ofert (konkurs nr 15/2024, konkurs 17/2024 i konkurs 24/2024) oraz trybu uproszczonego, na podstawie których 40 organizacji pozarządowych i fundacji przeprowadziło 57 projektów dotyczących:
  - rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek (14 zadań),
  - szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby (5 zadań),
  - szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji (6 zadań),
  - zajęć grupowych i indywidualnych (19 zadań),
  - zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy (1 zadanie),
  - lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach (4 zadania),
  - kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji (1 zadanie),
  - opracowywania lub wydawania publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych (6 zadań),
  - usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej (1 zadanie).

Wsparciem objęto łącznie 43 384 osoby, w tym 958 osób z niepełnosprawnościami, z czego 21,61% stanowiły dzieci i młodzieży do lat 16 (kwota dofinansowania: 1 528 779,27 zł w tym 1 378 779,27 zł ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa 150 000,00 zł ze środków budżetu województwa).

  - dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych. Prace te dotyczyły m.in.:
    - montażu wind w Domach Pomocy Społecznej „Słoneczko” i „Jesień Życia” w Bydgoszczy,
    - remontu lub wymiany szybów windowych w Sanatorium Uzdrowiskowym „Przy Tężni” im. dr Józefa Krzymińskiego w Inowrocławiu oraz w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „SANITAS” w Bydgoszczy,
    - adaptacji i modernizacji ośrodka Edukacji Ekologicznej w Przysieku,
    - przebudowy i termomodernizacji budynku w celu dostosowania pomieszczeń Zespołu Placówek Edukacyjno-Rewalidacyjnych w Grudziądzu do wymogów przepisów ppoż.,

- przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania ośrodka przeznaczonego na potrzeby prowadzenia bezpłatnych zajęć edukacji ekologicznej dla dzieci, młodzieży oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w Dusocinie.

Wsparciem objęto łącznie 8 podmiotów z powiatów: m. Bydgoszcz, inowrocławskiego, toruńskiego, grudziądzkiego, m. Grudziądz i wąbrzeskiego (kwota dofinansowania: 3 965 321,00 zł).

- dofinansowanie wydarzeń o zasięgu wojewódzkim promujących osoby z niepełnosprawnościami jako osoby aktywne zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym w ramach działania: Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami. Wsparto m.in.:
  - 3 audycje telewizyjne wyemitowane w TVP Bydgoszcz pn. „Wspólna sprawa" - tematy przewodnie: 1) „Chcą pracować, zdobywać wykształcenie i rozwijać swoje pasje. Osoby z niepełnosprawnościami mają wiele marzeń i życiowych planów. Jak przełamać bariery w pracy? Na jakie wsparcie mogą liczyć osoby z niepełno-sprawnościami?", 2) „Rehabilitacja społeczna - nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami" 3) „Co daje sport osobom z niepełnosprawnościami?",
  - VI Bal Osób Niepełnosprawnych w dniu 20 stycznia 2024 r. współorganizowany z : Fundacją „Światło" w Toruniu (liczba uczestników: 220 osób z niepełnosprawnościami),
  - Spotkanie Pokoleń w dniu 7 marca 2024 r. w Strzelnie współorganizowane ze Stowarzyszeniem „Pomocna dłoń" w Strzelnie (liczba uczestników: 200 osób, w tym 90 dzieci i młodzieży oraz 30 dorosłych osób z niepełnosprawnościami),
  - Spotkanie Integracyjne. VI Przegląd Teatralny Osób Niepełnosprawnych w dniu 11 czerwca 2024 r. w Brodnicy w dniu 11 czerwca 2024 r. współorganizowany z Brodnickim Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka (liczba uczestników: 231 osób, w tym 163 osoby z niepełnosprawnościami),
  - konferencję pn. "Osoba z ASD w społeczeństwie, poznać-zrozumieć-wspierać" w dniu 20 czerwca 2024 r. w Toruniu współorganizowaną z Polską Fundacją Pomocy Osobom Autystycznym Autyzm w Toruniu (liczba uczestników: 120 osób),
  - obóz sportowy w Murzasichlu w dniach 10-20 sierpnia 2024 r. współorganizowany z Włocławskim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych (liczba uczestników: 37 osób niepełnosprawnych),
  - IV Piknik Osób Niepełnosprawnych w dniu 14 września 2024 r. współorganizowany z Fundacją „Światło" w Toruniu (liczba uczestników: 200 osób, w tym 184 osób z niepełnosprawnościami),
  - XXVI Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Niepełnosprawnych OPTAN 2024 w dniu 18 września 2024 r. w Grudziądzu współorganizowany z Brodnickim Centrum Caritas im. ks. Biskupa Jana Chrapka w Grudziądzu (liczba uczestników: 60 osób z niepełnosprawnościami),
  - 20-lecie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowem w dniu 29 listopada 2024 r. (liczba uczestników: 200 osób, w tym 90 osób z niepełnosprawnościami),
  - XXXIV i XXXV wystawę rękodzieła artystycznego pn. „My też potrafimy" w dniach 11 marca i 5 grudnia 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 139 osób w wystawie Wielkanocnej oraz 111 osób w wystawie Bożonarodzeniowej),
  - Współorganizację Świąt Bożego Narodzenia dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w Domach Pomocy Społecznej w Chełmnie, Grabiu i Kamieniu Krajeńskim (liczba uczestników: 139 dzieci i młodzieży do 24 roku życia),
  - VI edycję konkursu „Najlepszy Terapeuta Zajęciowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego" nagrodzono osoby wyróżniające się w pracy terapeutycznej. Przyznano 1 nagrodę dla zespołu terapii i 5 nagród indywidualnych (wysokość nagród: 7 500,00 zł dla zespołu i po 3 000,00 zł na nagrody indywidualne).

W zorganizowanych wydarzeniach udział wzięło łącznie ponad 1 300 osób (wysokość dofinansowania ze środków budżetu województwa: 179 380,00 zł).

Wsparcie osób w kryzysie bezdomności

Grupą otrzymującą wsparcie w ramach prowadzonej w regionie polityki społecznej są także osoby w kryzysie bezdomności. W 2024 r. działania na rzecz osób bezdomnych obejmowały:

- opracowanie w formie elektronicznej: „Informatora o miejscach udzielania pomocy osobom w kryzysie bezdomności". W wersji papierowej opracowano oraz wydrukowano: plakaty dotyczące miejsc udzielania schronienia dla osób w kryzysie bezdomności, plakaty świadomościowe („Jak pomagać") oraz ulotki o miejscach udzielania schronienia,
- zlecenie kampanii świadomościowej z wykorzystaniem plakatów „Jak pomagać" w komunikacji miejskiej. Plakaty rozwieszone zostały w komunikacji miejskiej w Bydgoszczy (77 pojazdów), Toruniu (30 pojazdów) i Grudziądzu (25 pojazdów),

przygotowanie materiałów w ramach przedsięwzięcia „Akcja Zima 2024/2025" nt. miejsc udzielania pomocy i schronienia osobom w kryzysie bezdomności (plakaty uświadamiające „Jak pomagać" - 500 szt., plakaty - 500 szt. oraz ulotki - 1 500 szt.). Materiały te przekazano do podmiotów/instytucji świadczących pomoc osobom bezdomnym działających w województwie, m. in. szpitali, zakładów karnych, aresztów śledczych, parafii w dużych ośrodkach miejskich, ośrodków terapii odwykowej, komend policji, straży pożarnej, straży miejskiej oraz na dworce PKS i PKP.

Wystawa rękodzieła osób z niepełnosprawnościami „My też potrafimy", 11 marca 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

3. ROZWÓJ KADR

Gala Pracownika Socjalnego - wręczenie nagród, 26 listopada 2024 r., fot Szymon Zdziebło

Kluczowe dla skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie prawidłowej realizacji polityki społecznej są odpowiednie zasoby kadr (pod względem liczebności i posiadanych kwalifikacji). W związku z tym Zarząd Województwa prowadzi szeroki zakres działań związanych z promocją, kształceniem i doskonaleniem zawodowym pracowników sektora usług społecznych. Poza zadaniami wskazywanymi w omówionych wcześniej projektach (tj. licznymi szkoleniami i konferencjami dla kadr) w 2024 r. przeprowadzono także:

- Realizację projektu „Opieka długoterminowa - kształcenie kadr Etap I" Celem projektu jest upowszechnianie i promowanie zawodów pomocowych oraz podnoszenie ich prestiżu. Zaplanowano m.in. szkolenia dla kadr („niemedycznych") wraz z superwizją, szkolenia dla osób zainteresowanych zawodami pomocowymi (w tym opiekunów faktycznych), studia podyplomowe dla obu grup, utworzenie Regionalnego Centrum Wsparcia Opieki Długoterminowej,

Platformy edukacyjno-szkoleniowej „Świadomy opiekun”, działania upowszechniające - m.in. spotkania w szkołach, instytucjach, czy organizację Regionalnej Gali Zawodów Pomocowych (okres realizacji projektu: od 1 września 2024 r. do 31 grudnia 2029 r.):
  - liczba osób, które wzięły udział w formach szkoleniowych z zakresu usług opieki długoterminowej świadczonych w społeczności lokalnej - 22 osoby,
  - liczba osób, które nabyły kwalifikacje z zakresu usług opieki długoterminowej świadczonych w społeczności lokalnej - 22 osoby,
  - liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie - 7 osób,
  - liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 3 osoby,
  - liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie - 7 osób,
  - liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie - 7 osób.
- Działania w ramach Wojewódzkiego Programu Doskonalenia Kadr Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego "Profesja" Celem projektu są szkolenia dla kadr pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego i wyposażenie jej w instrumenty, które pozwolą na umiejętne rozwiązanie problemów społecznych, będących w kręgu zainteresowania pracy socjalnej poprzez uzupełnianie i podnoszenie jakości wiedzy merytorycznej w ramach różnorodnych form kształcenia. Zorganizowano 5 szkoleń dla pracowników domów pomocy społecznej - tematyka szkoleń dotyczyła sposobów radzenia sobie z zachowaniem agresywnym mieszkańców wobec siebie i opiekunów DPS, konstruowaniu indywidualnych programów terapeutycznych, metody współpracy z osobą intelektualnie niepełnosprawną, seksualności mieszkańców (liczba uczestników: 124 osoby).
- Szkolenie "Profilaktyka wypalenia zawodowego dla pracowników pomocy społecznej" w dniach 14 kwietnia 2024 r. w Toruniu, 16 kwietnia 2024 r. w Bydgoszczy, 18 kwietnia 2024 r. we Włocławku, 23 kwietnia 2024 r. w Grudziądzu (liczba uczestników: 97 osób).
- Uroczystość wręczenia wyróżnień podczas gali z okazji Dnia Pracownika Socjalnego pn. „Pracownik Socjalny Kujaw i Pomorza 2024” połączona z rozstrzygnięciem konkursu Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego „PRACOWNIK SOCJALNY KUJAW I POMORZA”, która odbyła się w dniu 26 listopada 2024 r. w Toruniu. Przyznano 5 nagród w kategorii indywidualnej oraz 3 nagrody w kategorii zespołowej.

4. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Ponadto Zarząd Województwa promuje najciekawsze i najbardziej wartościowe inicjatywy w dziedzinie pomocy społecznej, nowatorskie podejście oraz rzetelność i ofiarność pracowników, a także wolontariuszy placówek opieki społecznej poprzez wręczenie Nagrody Zarządu Województwa Kujawsko Pomorskiego dla osób wyróżniających się w działalności pomocy społecznej „Stalowy Anioł”. W 2024 r. odbyła się XVIII edycja konkursu, w ramach której Zarząd Województwa przyznał 12 nagród, w tym 9 indywidualnych i 3 zbiorowe oraz 1 wyróżnienie. Gala wręczenia nagród odbyła się 29 listopada 2024 r. w Toruniu.

Gala wręczenia nagród „Stalowy Anioł”, 29 listopada 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

W 2024 r. podmioty działające w obszarze polityki społecznej docenione zostały także innymi nagrodami i wyróżnieniami Marszałka Województwa, w tym:

- Wyróżnienia Specjalne Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla podmiotów ekonomii społecznej - 16 wyróżnień (Spółdzielnia Socjalna „Twoje Smaki” w Inowrocławiu, Płużnicka Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Ekipa”, Centrum Integracji Społecznej - CISTOR w Toruniu, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowem, Warsztat Terapii Zajęciowej „Pelikan” w Szubinie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Grudziądzu, Warsztat Terapii Zajęciowej "DĄB" w Białych Błotach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Solcu Kujawskim, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chełmnie, Warsztat Terapii Zajęciowej ”Wiatrak” w Bydgoszczy, Warsztat Terapii Zajęciowej „Przystań” w Bydgoszczy, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kowalewie Pomorskim, Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasinie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Świeciu, Warsztat Terapii Zajęciowej „Modrzew” w Bydgoszczy, Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży w Toruniu).
- Znak Promocyjny Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” - 8 wyróżnień (Stowarzyszenie "Bądź Aktywny" z Kamienia Krajeńskiego, Spółdzielnia Socjalna „Kujawianka” z Aleksandrowa Kujawskiego, 4ES Non Profit sp. z o.o. z Torunia, Toruńska Szkoła Perkusji Non Profit sp. z o.o., HAWK ENERGY Spółka z o.o. Non Profit z Rypina, TODIM - Technika Oczyszczania Pomieszczeń, Drewna i Metalu Spółka z o.o. Non Profit z Kowalewa Pomorskiego, Choceńska Socjalna Spółdzielnia Budowlana, Fundacja „Iris Village” z Torunia).
- Medal Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis” dla Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu.

5. ORGANY KONSULTACYJNO-DORADCZE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

W 2024 r. aktywną działalność w zakresie zadań związanych z polityką społeczną prowadziły funkcjonujące przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego organy konsultacyjno-doradcze, w tym:

- Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, która odbyła w 2024 r. 2 posiedzenia, w tym jedno z udziałem przedstawicieli Powiatowych Społecznych Rad ds. Osób Niepełnosprawnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Podczas posiedzeń poruszono następujące tematy:
  - świadczenie wspierające - nowy instrument wsparcia finansowego OzN, organizacja zadania w województwie kujawsko-pomorskim,
  - zaspokajanie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców regionu,
  - zakres funkcjonalny wdrażanych rozwiązań systemowych,
  - wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie podejmowania różnorodnych inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami w województwie kujawsko-pomorskim.

  Rada opiniowała również projekty uchwał w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania z realizacji wojewódzkiego programu pn. „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. - Równe Szanse 2030+” za 2023 r.; wyrażenia zgody na zawarcie umów na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów; określenia zadań Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 r.; wyrażenia zgody na zawarcie umów na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.
- Kujawsko-Pomorska Rada Kobiet, która odbyła w 2024 r. 9 posiedzeń, a ponadto aktywnie uczestniczyła w licznych konferencjach, spotkaniach i panelach dyskusyjnych. Wśród inicjatyw znalazły się m.in.:
  - matronat nad III Regionalnym Kongresem Kobiet,
  - matronat nad wydarzeniem „Pełną Piersią - bez przemocy”,
  - pokazy filmu „Jutro będzie nasze” w kilkunastu miejscowościach naszego województwa,
  - wypracowanie materiałów identyfikacji wizualnej - logotypu Kujawsko-Pomorskiej Rady Kobiet.
- Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, która odbyła w 2024 r. 3 posiedzenia, w tym dwa wyjazdowe. Podczas posiedzeń omawiane były najważniejsze sprawy związane z działalnością III sektora w województwie. Członkowie Rady uczestniczyli także w wielu uroczystościach organizowanych w regionie. Przeprowadzono także wybory do nowej VI kadencji RDPP WK-P.
- Rada Konsultacyjna ds. Ochrony Konsumentów przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w 2024 r. odbyła 3 posiedzenia, podczas których omówiono następujące tematy:

- problemy w oznaczaniu cen oraz promocji cenowych, w tym wynikających z Dyrektywy Omnibus,
- imprezy turystyczne w kontekście naszych praw jako klientów, a obowiązków organizatora turystyki,
- ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową i przyczyny rozprzestrzeniania się zatruć pokarmowych.

6. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE

W związku z rozszerzeniem zakresu i ilości realizowanych zadań ROPS w Toruniu przeprowadził również prace inwestycyjne związane z:

- wymianą przestarzałego, wyeksploatowanego i niespełniającego wymogów bezpieczeństwa IT sprzętu biurowego na nowy oraz zakupem: profesjonalnego serwera pozwalającego na prawidłowe zabezpieczenie danych, urządzenia do elektronicznego obiegu dokumentów (w tym do obsługi e-doręczeń), niezbędnego oprogramowania i licencji oraz agregatu prądotwórczego (na potrzeby tworzonego w oddziale przy ul. Skłodowskiej-Curie 27/29 stałego punktu teleopieki),
- budową nowego węzła ciepłowniczego, dla którego opracowano niezbędną dokumentację oraz wykonano nadzór nad pracami,
- wykonaniem koncepcji projektu zagospodarowania obiektu przy ul. Skłodowskiej-Curie 27/29 w Toruniu,
- przystosowaniem jednego z budynków po szpitalu psychiatrycznym do użyteczności biurowej,
- wykonaniem ekspertyz oraz audytów energetycznych w celu przygotowania wniosków o dofinansowanie w ramach projektów termomodernizacji,
- przebudową i remontem budynków przy ul. Skłodowskiej-Curie 27/29 w Toruniu na potrzeby powstania Regionalnego Centrum Wsparcia i Opieki dla Osób z Niepełnosprawnością (okres realizacji: od stycznia 2024 r. do kwietnia 2025 r.).

Natomiast w ramach realizacji projektu kluczowego Strategii Przyspieszenia 2030+, tj. projektu 210 Regionalny klaster usług społecznych i zdrowotnych w Chełmnie, w 2024 r. prowadzone zostały prace projektowe, zmierzające do osiągnięcia kompletnej dokumentacji budowlano-kosztorysowej (w dniu 25 listopada 2024 r. złożony został wniosek o pozwolenie na budowę).

POLITYKA SENIORALNA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach polityki senioralnej w 2024 r.:

- 87 samorządów gminnych zaangażowanych w projekt pn. Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I
- prawie 1,8 tys. osób objętych usługami teleopieki domowej („bransoletki życia")
- 140 osób korzystających z pomocy sąsiedzkiej
- 150 tys. zł przeznaczonych na wspieranie aktywizacji i integracji społecznej seniorów (prawie 1,5 tys. osób objętych wsparciem)
- 250 tys. zł przeznaczonych na wsparcie działań z zakresu opieki nad osobami przewlekle chorymi (ponad 400 osób objętych wsparciem)
- fanpage OtępieNIE - stanowiący źródło informacji o chorobach otępiennych dla seniorów i ich opiekunów.

W połowie 2024 r. województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwane było przez ponad 409 tysięcy osób w wieku 65 lat i więcej[22] (21% ludności regionu). W ostatnich latach liczba mieszkańców w tej grupie zwiększa się corocznie o ponad 10 tysięcy osób. Prognozy GUS wskazują, że w 2030 r. liczba ta wzrośnie do prawie 444 tysięcy (23% ludności regionu), a w 2040 r. osiągnie prawie 470 tysięcy (26% ludności regionu). Samorząd Województwa przykłada dużą wagę do realizacji działań adresowanych do seniorów. Od wielu lat prowadzi programy wsparcia dla osób starszych i ich rodzin, na które składają się między innymi: domy dziennego pobytu, kluby seniora, centra usług środowiskowych, wsparcie psychogeriatryczne, szczepienia przeciw zakażeniom pneumokokowym, badania profilaktyczne, środki dla organizacji pozarządowych na realizację projektów adresowanych do osób starszych, a także szkolenia językowe i komputerowe.

Liczba osób w wieku 65 lat i więcej w województwie kujawsko pomorskim (w latach 2005-2023 stan, w latach 2024-2040 prognoza)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz prognozy liczby ludności na lata 2023-2060.

W 2024 r., w zakresie poprawy jakości życia osób starszych, prowadzono projekt pn. Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I. Zadania w ramach projektu realizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, w partnerstwie z Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Fundacją Ekspert-Kujawy z Inowrocławia oraz 87 samorządami gminnymi. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W 2024 r. w ramach projektu realizowano następujące działania:

- usługi pomocy sąsiedzkiej - w ramach działania uczestnicy otrzymują wsparcie w zakresie m.in. dokonywania zakupów, przygotowywania posiłków, prania, sprzątania, pomocy w dotarciu do lekarzy, instytucji i urzędów, towarzyszeniu na spacerach, informowania rodziny lub właściwych służb o pogorszeniu stanu zdrowia lub sytuacjach kryzysowych, odwiedzin w szpitalu. Usługi świadczone są przez wykwalifikowanych opiekunów, sąsiadów, którzy zostali przeszkoleni w ramach 8h szkolenia (liczba osób objętych usługami pomocy sąsiedzkiej - 140),
- usługi teleopieki - w ramach działania uczestnicy projektu otrzymali mobilne urządzenia zaprogramowane indywidualnie pod usługobiorcę, tzw. „bransoletki życia", które noszone na nadgarstku w razie zaistniałego gwałtownego zdarzenia: upadku czy pogorszenia stanu zdrowia umożliwiają bądź automatycznie wysyłają sygnał alarmowy SOS. Kujawsko-Pomorskie Telecentrum w 2024 r. przyjęło 5 741 wezwań pomocy z czego 3 147 stanowiły alarmy SOS (liczba osób objętych usługami teleopieki domowej - 1 760),
- usługi w obszarze telemedycyny (pogłębiona analiza stanu zdrowia) - w ramach działania uruchomiony zostanie Modelowy Opiekuńczy Ośrodek Skoordynowanej Telemedycyny (MOOST) oraz nawiązana zostanie współpraca z lekarzami POZ. Monitoring, analiza stanu zdrowia pacjenta w oparciu o dane zbierane przez aplikację oraz wykonywanie badań diagnostycznych pozwolą na szybkie wykrycie postępujących chorób jak: choroba Alzheimera, choroba Parkinsona czy choroby serca. W 2024 r. zespół ekspercki MOOST skupił się na opracowaniu ankiet i przygotowaniu aplikacji.

Zarząd Województwa, w trosce o podwyższanie komfortu życia seniorów corocznie dedykuje w budżecie województwa środki finansowe dla tej grupy mieszkańców. W 2024 r. środki te przeznaczone zostały na realizację zadań w ramach:

- konkursu ofert nr 8/2024 pn.: „Wspieranie aktywizacji i integracji społecznej seniorów". Konkursem objęto działania w dwóch obszarach: 1) warsztaty i inne inicjatywy mające na celu integrację osób starszych z młodszym pokoleniem (dziećmi i młodzieżą) oraz 2) działania mające na celu wspieranie aktywności społecznej osób starszych. Realizowano

[22] Wg BDL GUS stan na 30 czerwca 2024 r.

m.in. zajęcia aktywizacyjne, w tym międzypokoleniowe, warsztaty rękodzielnicze, teatralne, kulinarne, wikliniarskie, ogrodnicze, wyrobu ceramiki, konkursy artystyczne, spotkania literackie, muzyczne, spotkania z dietetykiem, lekarzem, spotkania z prawnikiem oraz zajęcia sportowe, wycieczki, pikniki, zajęcia komputerowe. Na realizację wybranych projektów w 2024 r. przyznano dofinansowanie w wysokości 140 000 zł w trybie konkursowym (32 umowy) oraz kolejne 10 000 zł w ramach trybu uproszczonego (1 umowa). Łącznie wsparciem zostało objętych ponad 1 470 osób,

- konkursu ofert nr 8/2024 pn.: „Wsparcie działań z zakresu opieki nad osobami przewlekle chorymi". Konkursem objęto dwa rodzaje działań wspierających: 1) dla osób przewlekle chorych oraz 2) dla opiekunów i rodzin osób przewlekle chorych. Realizowano m.in. opiekę wytchnieniową dla rodzin i opiekunów osób przewlekle chorych, wypożyczenie sprzętu specjalistycznego, zajęcia rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych. Na realizację wybranych projektów w 2024 r. przyznano dofinansowanie w wysokości 250 000 zł (18 umów). Łącznie wsparciem zostało objętych ponad 400 osób.

Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I

Projekt Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I., fot. Andrzej Goiński

W 2024 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu realizował także inne zadania w obszarze polityki senioralnej tj.:

- prowadzenie fanpage'a OtępieNIE na portalu społecznościowym FB, którego celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa nt. choroby otępiennej (przygotowywanie oraz udostępnianie informacji),
- nadzór merytoryczny nad realizacją międzynarodowego projektu dotyczącego teleopieki i telemedycyny tj. Remote Healthcare for Silver Europe (CARES) - Teleopieka dla starzejącej się Europy (informacje o projekcie znajdują się w rozdziale pn. Współpraca międzynarodowa województwa),
- prace nad opracowaniem dokumentu „Polityka Senioralna Województwa Kujawsko-Pomorskiego" (faza diagnostyczna).

W 2024 r. realizowano również adresowaną do seniorów ofertę profilaktyczną. Obejmowała ona działania w ramach 3 programów polityki zdrowotnej: „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego", „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim" oraz „Kujawsko-pomorski program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej" (informacje o programach znajdują się w rozdziale pn. Promocja i ochrona zdrowia).

Warto podkreślić, że od 2014 r. przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktywnie działa Wojewódzka Rada ds. Polityki Senioralnej (od roku 2024 jest to Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Rada Seniorów – 14 listopada wręczono powołania do Rady III kadencji 2024-2029). W 2024 r. odbyło się 5 posiedzeń Rady (26 stycznia, 14 marca, 14 maja i 17 oraz 18 września). Tematami spotkań były m.in.:

- deinstytucjonalizacja usług społecznych,
- nowe rozwiązania w integracji seniorów na przykładzie miasta i gminy Barcin,
- Centra Opiekuńczo-Mieszkalne jako środowiskowa forma wsparcia opiekuńczego osób starszych i niesamodzielnych,
- prace przygotowawcze we wdrożeniu bonu senioralnego,
- przygotowanie dokumentu „Informacje na temat funkcjonowania wojewódzkich rad seniorów - dane z województwa kujawsko-pomorskiego".

PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz promocji i ochrony zdrowia w 2024 r.:

- 3 kontynuowane programy profilaktyki zdrowotnej skierowane do seniorów (m.in. ponad 1,9 tys. osób zaszczepionych przeciwko pneumokokom, prawie 3,3 tys. osób korzystających z edukacji zdrowotnej)
- rozpoczęcie realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030
- 29 dofinansowanych zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz ochrony zdrowia psychicznego realizowanych przez organizacje pożytku publicznego
- 2 konferencje i 2 konkursy plastyczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia skierowane do dzieci i młodzieży (252 nadesłane prace ze 115 szkół i przedszkoli)
- otwarcie Centrum Chirurgii Robotycznej w Centrum Onkologii w Bydgoszczy - pierwszy w kraju szpital publiczny z możliwością przeprowadzania wielu operacji robotycznych jednocześnie
- otwarcie Zakładu Patomorfologii Klinicznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu - jeden z najnowocześniejszych tego typu zakładów w Polsce
- liczne prestiżowe nagrody i wyróżnienia przyznane placówkom ochrony zdrowia oraz pracownikom tych placówek

1. KOMPETENCJE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Do zadań Samorządu Województwa z zakresu ochrony zdrowia należy w szczególności:

- ustanowienie sieci regionalnych szpitali wielospecjalistycznych,
- poprawianie dostępności do lecznictwa ogólnego i specjalistycznego,
- stwarzanie warunków dostępu do wysokospecjalistycznego lecznictwa ambulatoryjnego,
- uchwalanie planu zabezpieczenia specjalistycznego lecznictwa ambulatoryjnego na obszarze województwa,
- planowanie polityki kształcenia w zawodach w ochronie zdrowia,
- inicjowanie i prowadzenie działań związanych z promocją zdrowia,
- współdziałanie z innymi podmiotami działającymi na rzecz ochrony zdrowia na obszarze województwa.

Samorząd Województwa jest organem prowadzącym dla następujących Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej:

- Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy,
- Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni” im. dr Józefa Krzymińskiego s.p.z.o.z. w Inowrocławiu,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku,
- Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu,
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Włocławku,
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu,
- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu[23],
- Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu.

2. DZIAŁANIA W OBSZARZE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

Zarząd Województwa kontynuował w 2024 r. realizację/monitoring 3 programów polityki zdrowotnej finansowanych ze środków budżetu Województwa:

- „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego” skierowany do osób powyżej 65 roku życia obejmujący szczepienia przeciwko pneumokokom oraz działania informacyjne (wysokość środków finansowych z budżetu województwa wykorzystanych na realizację programu w 2024 r. wyniosła 396 723,79 zł).
- „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim” skierowany do osób po 60 roku życia mający na celu: zmniejszenie liczby upadków i urazów, poprawę sprawności fizycznej oraz wykształcenie nawyków systematycznych ćwiczeń fizycznych, zwiększenie wiedzy na temat wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, zwiększenie liczby trenerów przygotowanych do pracy z seniorami (wysokość środków finansowych z budżetu województwa wykorzystanych na realizację programu w 2024 r. wyniosła: 293 391,56 zł).
- „Kujawsko-pomorski program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej” skierowany do mężczyzn w wieku 65-74 lata obejmujący badanie USG aorty brzusznej oraz edukację indywidualną pacjentów (wysokość środków finansowych z budżetu województwa wykorzystana na realizację programu w 2024 r. wyniosła: 66 442,00 zł)

W 2024 r. w ramach tych programów z badań profilaktycznych skorzystało 748 osób, ze szczepień - 1 929, z bezpośredniej edukacji zdrowotnej - 3 296, w ćwiczeniach fizycznych uczestniczyły 904 osoby. W konkursach wybrano łącznie 40 podmiotów leczniczych realizujących zadania w ramach ww. projektów, do współpracy zaangażowano 45 jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Uroczyste rozdanie nagród w trzeciej edycji konkursu plastycznego „Zdrowie psychiczne - wyraź je artystycznie”, 4 listopada 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Ponadto w 2024 r. opracowano oraz przyjęto do realizacji „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2024-2030”. W dokumencie określono zadania w zakresie: promocji i profilaktyki zdrowia psychicznego dorosłych oraz dzieci i młodzieży, upowszechnienia zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego, aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi, skoordynowania dostępnych form opieki i wsparcia. W realizację programu, z racji szerokiego zakresu wymaganych interwencji, oprócz Wydziału Zdrowia zaangażowane były także: Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych (WION), placówki ochrony zdrowia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu (ROPS), Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (WUP) oraz organizacje pozarządowe. W 2024 r. przeprowadzono szereg wynikających z programu działań m.in. otwarty konkurs ofert pn. „Ochrona zdrowia psychicznego”, konkurs plastyczny pn. „Zdrowie psychiczne - wyraź je artystycznie”, zaktualizowanie i udostępnienie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z

[23] uchwałą Sejmiku Województwa nr VII/146/24 z dnia 25 listopada 2024r., dokonano zmiany nazwy Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza w Świeciu. Na mocy tej uchwały z dniem 3 stycznia 2025r. szpital zmienił nazwę na Wojewódzki Szpital Zdrowia Psychicznego im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu

zaburzeniami psychicznymi.

Urząd Marszałkowski organizuje lub włącza się w różnorodne działania na rzecz ochrony zdrowia oraz wydarzenia/kampanie o charakterze promocyjnym lub informacyjno-edukacyjnym w tym obszarze. Dotyczą one istotnych problemów zdrowotnych mieszkańców regionu i skierowane są zarówno do osób dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży. W 2024 r. działania te obejmowały:

- Konkurs ofert nr 10/2024 pn. „Ochrona i promocja zdrowia". Konkursem objęto działania mające na celu: zwiększenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania szkodliwym czynnikom wpływającym negatywnie na zdrowie oraz kształtujące właściwe zachowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia drugiego człowieka; umacnianie zdrowia i zapobieganie największym problemom zdrowotnym wśród osób dorosłych oraz organizacja konferencji naukowych w obszarze zdrowia publicznego. Na realizację wybranych projektów w 2024 r. wykorzystano dofinansowanie w wysokości 130 000,00 zł (liczba uczestników: 2 799 osób). Zadania realizowało 14 organizacji pożytku publicznego.
- Konkurs ofert nr 16/2024 pn. „Ochrona zdrowia psychicznego". Konkursem objęto działania mające na celu: promowanie zdrowia psychicznego, kształtowanie postawy zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, kształtowanie wśród dzieci i młodzieży umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu psychicznemu. Na realizację wybranych projektów w 2024 r. wykorzystano dofinansowanie w wysokości 105 200,00 zł (liczba uczestników: 2 126 osób). Zadania realizowało 11 organizacji pożytku publicznego.
- Zadania w zakresie promocji i ochrony zdrowia realizowane w trybie uproszczonym (bezkonkursowym) mające na celu: promowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia drugiego człowieka. Na realizację wybranych projektów w 2024 r. wykorzystano dofinansowanie w wysokości 14 800,00 zł (liczba uczestników: 144 osoby). Zadania realizowały 3 organizacje pożytku publicznego.
- „Kujawsko-Pomorskie Działa z GŁOWĄ" to kontynuacja kampanii rozpoczętej w 2022 r. skupiającej się na profilaktyce zdrowia psychicznego młodych ludzi, w ramach której zorganizowano konkurs plastyczny pn. „Zdrowie psychiczne - wyraź je artystycznie". Konkurs skierowany był do uczniów klas 6-8 szkół podstawowych. Nadesłano łącznie 158 prac z 49 szkół. Wyłoniono 2 laureatów oraz przyznano 9 wyróżnień (w ich szkołach przeprowadzone zostały warsztaty z zakresu radzenia sobie z emocjami i stresem, budowania poczucia własnej wartości, problemów w relacjach interpersonalnych). Wręczenie nagród połączone zostało z konferencją pn. „Autoagresja dzieci i młodzieży" zorganizowaną we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu (poniesione koszty: 14 423,84 zł).
- „Zęby jak malowane!". Konkurs plastyczny zorganizowany w odpowiedzi na pogłębiające się problemy ze zdrowiem jamy ustnej wśród dzieci skierowany do grup przedszkolnych (dzieci w wieku 4-5 lat). Nadesłano łącznie 94 prace. Przyznano 3 nagrody oraz 5 wyróżnień. Wręczenie nagród połączone zostało z konferencją pn. „Zdrowie przedszkolaka", podczas której specjaliści stomatologii oraz dietetyki omówili zagadnienia związane z profilaktyką stomatologiczną i żywieniem przedszkolaków (poniesione koszty: 14 261,50 zł).
- „Ster na płodność". Kampania edukacyjna na rzecz promocji płodności zorganizowana przez Nowe Życie Centrum Troski o Płodność w Bydgoszczy obejmowała działania w zakresie czterech bloków tematycznych: 1) „Marzec miesiącem endometriozy - miej świadomość", 2) „Zrozumieć kobietę", 3) „Staję się kobietą" i 4) „Ster na płodność". W ramach kampanii przygotowano: cykle webinariów on-line na temat endometriozy (6 webinariów, prawie 2 500 odbiorców postów na Facebooku) i pn. „Zawalcz o płodność" (7 webinariów, ponad 800 odbiorców na kanale YouTube), 20 indywidualnych kursów umiejętności prowadzenia obserwacji wg Modelu Creightona (20 kobiet/par, łącznie 100 spotkań), 5 spotkań edukacyjnych skierowanych do dziewczynek w wieku 8-12 lat oraz ich mam/opiekunek (25 dziewczynek i 25 mam/opiekunek), książeczki edukacyjne i kosmetyczki wyposażone w środki higieniczne, plakaty, filmy o charakterze informacyjno-edukacyjnym i audycję radiową (poniesione koszty: 49 475,00 zł).
- „Koperta Zdrowia". Projekt realizowany w dniach 4-8 marca 2024 r. przez Polska Press sp. z o.o. Oddział w Bydgoszczy. Akcja skierowana była do osób przewlekle chorych, starszych, samotnych oraz ich opiekunów. Otrzymały one koperty, w których znalazła się kartka z miejscem na umieszczenie informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, danych osobowych wraz z nr PESEL (poniesione koszty: 15 000,00 zł - Departament Spraw Społecznych i Zdrowia, 84 500,00 zł - Departament Promocji).
- „Odwróć klepsydrę". Warsztaty dla rodziców zorganizowane w dniu 19 października 2024 r. w Chełmnie wraz z Fundacją Johnny, będące częścią cyklu pn. „Psychodźwignia". Dzięki warsztatom rodzice uzyskali pomoc w rozpoznawaniu pierwszych sygnałów świadczących o problemach emocjonalnych młodych ludzi oraz podejmowaniu właściwych działań wspierających zdrowie psychiczne.
- „Siła KobieTY". Kampania realizowana przez Polska Press sp. z o.o., celem której było zwiększenie świadomości na temat profilaktyki nowotworów kobiecych. W ramach projektu zorganizowano wystawę zdjęć, których bohaterkami było 12 kobiet z regionu, u których zdiagnozowano raka. W terminie od 1 do 31 października 2024 r. wystawa była prezentowana w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu. Zdjęcia można było obejrzeć także w centrach handlowych w Bydgoszczy, Toruniu, Grudziądzu, Inowrocławiu i Włocławku (gdzie można było skorzystać z bezpłatnych badań mammograficznych), a interaktywną galerię w serwisach internetowych największych gazet w regionie. Wydarzeniu towarzyszyła publikacja w prasie lokalnej cyklu 4 artykułów dotyczących profilaktyki nowotworowej (poniesione koszty: 20 000,00 zł - Departament Spraw Społecznych i Zdrowia, 41 500,00 zł - Departament Promocji).
- „#2.Bieg dla Jaj". 2 edycja akcji promującej profilaktykę nowotworową wśród mężczyzn (tj. rak jąder, rak prostaty) organizowana przez Polska Press sp. z o.o. Akcja sportowa odbyła się 17 listopada 2024 r. w Myślęcinku w Bydgoszczy. W kilku kategoriach wiekowych wystartowało ponad 800 osób (poniesione koszty: 30 000,00 zł - Departament Spraw Społecznych i Zdrowia, 31 500,00 zł - Departament Promocji).
- Działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i eliminację zdrowotnych czynników ryzyka pracowników KPFP sp. z o.o. Projekt realizowany w ramach FEdKP 2021-2027 polegający na poprawie ergonomii pracy, a tym samym środowiska pracy pracowników Spółki (zakup ergonomicznego wyposażenia stanowisk pracy, zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, indywidualne konsultacje ze specjalistami tj. fizjoterapeutą, dietetykiem i psychologiem) (wartość projektu: 317 437,50 zł, z czego dofinansowanie to 285 693,75 zł).
- Dzień Dawcy Szpiku. Akcja organizowana przez Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu oraz Fundację DKMS mająca na celu rejestrację nowych potencjalnych dawców komórek macierzystych. Składała się ona z wielu wydarzeń organizowanych pod Patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego m.in. piknik miejski, „Gęsina na św. Marcina-Przysiek" (w bazie dawców szpiku DKMS zarejestrowano ponad 500 nowych potencjalnych dawców szpiku).

Ponadto na stronie internetowej Urzędu w zakładce „Zdrowie" przez cały rok, sukcesywnie publikowane były artykuły przybliżające specyfikę istotnych zagadnień związanych ze zdrowiem oraz promujące właściwy styl życia i wskazujące możliwości rozwiązywania problemów zdrowotnych. Podczas ważnych dni dla promocji zdrowia zamieszczane były informacje traktujące o danym schorzeniu (m.in. Światowy Tydzień Szczepień, Światowy Dzień Guza Mózgu, Światowy Dzień Dawcy Szpiku Kostnego, Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach, itp.), łącznie ok. 60 publikacji.

W 2024 r . Urząd Marszałkowski był także organizatorem /współorganizatorem /współfinansującym innych wydarzeń z zakresu promocji i ochrony zdrowia jak:

- akcje profilaktyczne: „Biała sobota - Zadbajmy o nasze zdrowie" w dniu 23 marca 2024 r. w Łubiance mieszkańcy województwa mogli skorzystać m.in. z mammobusu, warsztatów udzielania pierwszej pomocy, zarejestrować się jako potencjalni dawcy szpiku kostnego (wysokość wsparcia: 24 700,00 zł),
- wydarzenia obejmujące swoją tematyką problemy zdrowia psychicznego:
  - konferencja pn. „Depresja - kiedy boli życie" w dniu 13 kwietnia 2024 r. w Toruniu współorganizowana z fundacją HODOS z Torunia (liczba uczestników ok. 150 osób; wysokość wsparcia: 5 599,00 zł),
  - „Konferencja o zdrowiu psychicznym młodzieży" w dniach 20-21 maja 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: ponad 100 uczniów oraz ok. 100 osób dorosłych; wysokość wsparcia: 1 999,00 zł),
  - konferencja pn. „Duch wyczerpany. Terapie, metody i techniki eliminacji negatywnych skutków cywilizacji na człowieka" w dniach 26 września 2024 r. w Bydgoszczy współorganizowana z Wyższą Szkołą Gospodarki WSG (wysokość wsparcia: 3 895,00 zł),
  - spotkanie edukacyjne na temat zaburzeń emocjonalnych, autodestrukcji, rozpoznawania pierwszych negatywnych sygnałów zagrażających zdrowiu psychicznemu dzieci i młodzieży w dniu 7 grudnia 2024 r. w Chełmnie organizowane przez Fundację Johnny (wysokość wsparcia: 6 000,00 zł),
- wydarzenia obejmujące swoją tematyką profilaktykę onkologiczną, leczenie onkologiczne, psychoonkologię oraz medycynę paliatywną:
  - konferencja pn. „Nowoczesne leczenie, potrzeby rehabilitacyjne i kompleksowa opieka nad pacjentem hematologicznym" w dniach 20-21 kwietnia 2024 r. w Toruniu współorganizowana ze Stowarzyszeniem Kierunek Zdrowie w Toruniu (liczba uczestników: 150 uczestników; wysokość wsparcia: 50 000,00 zł),
  - XXIII Ogólnopolska Konferencja Medycyny Paliatywnej HOSPICJUM 2024 oraz XXI Ogólnopolskie Forum Onkologii i Psychoonkologii w dniach 26-27 kwietnia 2024 r. w Toruniu (liczba uczestników: 100 osób; wysokość wsparcia: 10 000,00 zł),

- „Festyn Charytatywny na rzecz Dzieci Onkologicznych oraz Hospicjum „Nadzieja" w Toruniu" w dniu 26 maja 2024 r. w Żninie organizowany przez Fundację „Melodia Życia" z Białożewina (wysokość wsparcia: 1 999,00 zł),
- konferencja pn. „Instrukcja Obsługi Raka" w dniu 5 października 2024 r. organizowana przez Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu, Narodowy Instytut Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie, Oddział w Gliwicach oraz NZOZ Pracownia Genetyki Nowotworów w Toruniu (wysokość wsparcia: 10 000,00 zł),
- konferencja pn. „#MedUpdate2024 Toruń" w dniu 7 grudnia 2024 r. organizowana przez Stowarzyszenie Kierunek Zdrowia (wysokość wsparcia: 4 000 zł),
- Jubileusz 25-lecia Oddziału Klinicznego Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy w dniu 22 listopada 2024 r. połączona z konferencją „Kontrowersje w leczeniu chorych na raka piersi - spojrzenie interdyscyplinarne - update 2024" i warsztatami pn. „Obustronne zabiegi rekonstrukcyjne wyniosłości piersi - w jaki sposób osiągnąć optymalną symetryzację" (liczba uczestników: ok. 70 osób; wysokość wsparcia: 10 000,00 zł),
- Gala Jubileuszu 30-lecia Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy w dniu 14 maja 2024 r. (liczba uczestników: ok. 800 osób; wysokość wsparcia: 10 000,00 zł),
- XXIII Koncert charytatywny „Głosy dla Hospicjum" w dniu 28 września 2024 r. w Bydgoszczy organizowany przez Stowarzyszenie im. Sue Ryder w Bydgoszczy. Wydarzeniu towarzyszyły wystawa prac podopiecznych Toruńskiego Stowarzyszenia Współpraca oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej Biały Domek w Bydgoszczy, loteria fantowa oraz akcja DKMS Pokonajmy Nowotwory Krwi (wysokość wsparcia: 4 000,00 zł).

- wydarzenia obejmujące swoją tematyką programy profilaktyki zdrowotnej:
  - konferencja pn. „W stronę zdrowia - profilaktyka każdego dnia" w dniu 3 kwietnia 2024 r. (liczba uczestników: 100 osób),
  - konferencja pn.: „Profilaktyka wtórna. Jak uniknąć niesamodzielności?" w dniu 28 maja 2024 r. w Toruniu współorganizowana z Zarządem Związku Stowarzyszeń Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym".

Podmioty lecznicze nadzorowane przez Wydział Zdrowia również organizują lub włączają się w wydarzenia z zakresu ochrony i promocji zdrowia. Ich pracownicy reprezentują także region na krajowych i zagranicznych wydarzeniach branżowych. W 2024 r. podmioty te zrealizowały następujące działania:

Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy

- stoiska informacyjno-edukacyjne w ramach Światowego Dnia Walki z rakiem (nauka samobadania piersi i jąder na fantomach) w dniu 7 lutego 2024 r. (liczba uczestników: 48) oraz podczas akcji „#2Bieg dla jaj" (m.in. z fantomami piersi i jąder oraz kolonoskopem) w dniu 17 listopada 2024 r.,
- konferencja pn. „Stosuj profilaktykę i wygraj z rakiem" w dniu 16 lutego 2024 r. we Włocławku (liczba uczestników: 182 osoby),
- udział w organizowanym w Centrum Handlowo-Rozrywkowym „Plaza" w Toruniu cyklicznym wydarzeniu „Handel i profilaktyka" w dniach 7 marca, 6 czerwca, 3 października 2024 r.,
- akcja profilaktyczna pn. „Wiosenna profilaktyka" w dniu 18 maja 2024 r. (liczba uczestników: 98 osób),
- wydarzenie pn. „Profilaktyka w Parafiach", od czerwca do sierpnia 2024 r. w 5 bydgoskich parafiach oraz 1 toruńskiej (liczba uczestników: 322 osoby),
- akcje profilaktyczne pn. „Dermatoskopowa ocena znamion skórnych" w Komendach Wojewódzkich Policji w Bydgoszczy w dniu 2 sierpnia 2024 r. i w Toruniu dniu 11 października 2024 r. (liczba uczestników: 67 osób w Bydgoszczy i 67 osób w Toruniu),
- badania mammograficzne w ramach akcji „Biały Czwartek" w dniu 19 września 2024 r. w Nakle nad Notecią (liczba uczestników: 82 osoby) oraz w ramach konferencji „Instrukcja Obsługi Raka" w dniu 5 października 2025 r. (liczba uczestników: 30 osób).

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki we Włocławku

- udział w misjach charytatywnych w Etiopii i na Madagaskarze (pod koniec lutego misja medyczna w Etiopii - Polish Medical Team Helping Hand Ethiopia; 15 sierpnia 2024 r. misja medyczna na Madagaskar pod patronatem Polskiej Fundacji „Open Wings" i Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kenii),
- „Dzień Zdrowych Nerek" w dniu 25 maja 2024 r. (z bezpłatnych badań, konsultacji lekarskich oraz prelekcji skorzystało kilkadziesiąt osób),
- „Dzień Wzroku" w dniu 21 czerwca 2024 r. (liczba uczestników: 200 osób),
- „Światowy Dzień Serca" w dniu 29 września 2024 r. (liczba uczestników: 120 osób),
- Dni Otwarte Sali Porodowej w sierpniu 2024 r. ,
- uczestnictwo (w tym prelekcje) pracowników szpitala w prestiżowych konferencjach m.in. w dniach 13-14 czerwca 2024 r. w konferencji kardiologicznej we Wrocławiu - „10th Wroclaw Calcified Lesions Advanced Workshop", w dniach 19-22 września 2024 r. w kongresie okulistycznym - „24th Euretina Congress" w Barcelonie.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy

- 38. Zjazd Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc w dniach 9-12 maja 2024 r.,
- podsumowanie wykonania 100 badań z użyciem systemu Archimedes we wrześniu 2024 r. (jako pierwszy ośrodek w Polsce rozpoczęło zabiegi na tym systemie w grudniu 2023 r.),
- „Program profilaktyki raka płuca", w ramach którego przeprowadzono 300 wizyt wynikowych i wykonano 300 badań klatki piersiowej niskodawkową tomografią komputerową,
- „Program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym pochp) - etap specjalistyczny" obejmujący porady lekarza specjalisty chorób płuc oraz sesje psychoterapii indywidualnej lub grupowej (liczba uczestników: 61 osób),
- 2 innowacyjne szkolenia z zakresu ultrasonografii klatki piersiowej w ramach działalności Oddziału Szybkiej Diagnostyki Pulmonologicznej.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu

- IX Ogólnopolskie Sympozjum i Warsztaty EUS & Endo live oraz II Warsztaty Endoskopii Pankreatobiliarnej w dniach 10-11 maja 2024 r. (liczba uczestników: 280 osób na miejscu w Toruniu, ok. 800 online),
- spotkanie pn. „Koktajl hormonów - poznaj przepis na dobry poród i połóg" w ramach Tygodnia Godnego Porodu w dniu 15 maja 2024 r.,
- Regionalne Zawody w Ratownictwie Medycznym Pomorza i Kujaw w dniach 24-26 czerwca 2024 r. (liczba uczestników: 300 osób; 34 zespoły medyczne z całego kraju),
- Dzień Otwarty (badania profilaktyczne i konsultacje medyczne dla mieszkańców) w dniu 20 września 2024 r.,
- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego - event dla mieszkańców pn. „Szpital dba o Twoje Zdrowie" w dniu 10 października 2024 r.,
- II Spotkanie Kardio-Onkologiczne w dniu 26 października 2024 r. (liczba uczestników: 100 specjalistów z całego kraju).

Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy

- uczestnictwo (w tym prelekcje) pracowników szpitala w prestiżowych konferencjach m.in. w dniach 6-8 czerwca 2024 r. w Krakowie w II Zjeździe Polskiego Towarzystwa Onkologii i Hematologii Dziecięcej, w dniach 17-18 czerwca 2024 r. w Ostródzie w X Ogólnopolskiej konferencji „Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne - nowe wyzwania", w dniach 29 czerwca - 2 lipca 2024 r. w Filadelfii w 21. Międzynarodowym Sympozjum Neuroonkologii Dziecięcej, w dniu 9 lipca 2024 r. w Konferencji neuroonkologicznej w warszawskim Instytucie „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka", w dniach 12-14 września 2024 r. w Olsztynie w XII Ogólnopolskim Zjeździe Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci, w dniach 25-28 września 2024 r. w Białymstoku w 51. Zjeździe Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, w dniach 10-12 października 2024 r. w Poznaniu w XV Forum Neurologii Dziecięcej, w dniach 10-12 października 2024 r. w Lublinie w XVIII Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Wyzwania w reumatologii dziecięcej".

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza w Świeciu

- III Bieg Feniksa w dniu 15 września 2024 r. zorganizowany we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Świeciu, Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Stowarzyszeniem Delfin (liczba uczestników: 105 osób),
- Akcja pn. „Bądź EKO - edukacja ekologiczna poprzez sztukę - edycja III" w miesiącach wrzesień-październik 2024 r. zorganizowana we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (liczba uczestników: 90 osób),
- projekt pn. „Zdrowy pracownik" w ramach którego pracownikom oferowane są badania dotyczące m.in. sfery rehabilitacji i fizjoterapii, badań laboratoryjnych oraz wsparcia psychologicznego (okres realizacji 2024-2026).

Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy

- projekt pn. „Przyjaźni środowisku" w ramach umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (zakup nagród w konkursie ekologicznym),

- projekt pn. „Bydgoski szpital dla bydgoszczan" realizowany w ramach umowy z Urzędem Miasta Bydgoszczy, w ramach którego mieszkańcy mogli skorzystać z dwóch badań tj. testu na obecność wirusa HCV oraz elastograficznego badania wątroby.

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu

- Program „AfterCare" - w sesjach terapeutycznych brali udział absolwenci oddziału, sesje dotyczyły asertywności, złości, zapobieganiu nawrotom choroby, bezsilności itp. (liczba uczestników 171 osób),
- Program „Problem alkoholika i jego bliskich" - sesje dla członków rodzin i bliskich pacjentów oddziału odwykowego (liczba uczestników: 83 osoby),
- szkolenia z terapii schematów i terapii poznawczo-behawioralnej dla terapeutów uzależnień, superwizje dla pracowników Ośrodka (liczba uczestników: 46 osób),
- kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne (liczba uczestników: 50 osób; wysokość dofinansowania: 30 000,00 zł),
- „Program pilotażowy w zakresie oddziaływań terapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży problemowo korzystających z nowych technologii cyfrowych oraz ich rodzin" finansowany w ramach umowy z NFZ (liczba uczestników: 183 osoby.

2. INWESTYCJE I INNA DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZADAŃ

W 2024 r. w podmiotach leczniczych nadzorowanych przez Wydział Zdrowia Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia realizowane były liczne inwestycje i projekty mające na celu rozwój infrastruktury zdrowotnej. Przyczyniają się one do podniesienia standardów usług medycznych oraz dostępności leczenia.

W 2024 r. w ramach działania 6.1.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną RPO WK-P 2014-2020 kontynuowano, finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, projekt, mający na celu zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców oraz ograniczanie rozprzestrzeniania się pandemii: pn. „Doposażenie szpitali w województwie kujawsko-pomorskim w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczeniem COVID-19". Projekt realizowany był w partnerstwie między Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego a podmiotami leczniczymi z terenu całego województwa. W ramach realizacji projektu (lata 2020-2024) wsparto 28 podmiotów leczniczych w zakresie wyposażenia, w szczególności w zakupie niezbędnej aparatury medycznej i diagnostycznej, urządzeń i sprzętu medycznego (w tym m.in. 12 karetek, 153 respiratory, 4 aparaty do oznaczania koronawirusa metodą genetyczną/molekularną, 33 opisowe stacje radiologiczne umożliwiające zdalne opisywanie badań). Zadania szpitali polegały także na przeprowadzeniu prac remontowo-budowlanych oraz zakupie HIS - Medycznego Systemu Informatycznego. Zgodnie z danymi przekazanymi przez szpitale - łączna liczba osób, które skorzystały z zakupionej w ramach projektu aparatury medycznej do 2024 r. wyniosła 1 018 250 osób (wartość projektu wynosiła 83 895 215,86 zł, w tym z EFRR 73 386 146,47 zł; do końca 2024 r. szpitalom wypłacono 79 319 224,46 zł).

Inwestycje medyczne w szpitalach, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego realizuje m.in. samorządowa spółka celowa Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. z o.o. (KPIM). Największym projektem kontynuowanym w 2024 r. przez KPIM jest EBI 2 - Program rozwoju służby zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim II (okres realizacji projektu 2016-2024). Projekt ten wspiera wdrożenie długoterminowego planu rozwoju infrastruktury służby zdrowia poprzez modernizację, rozbudowę i wyposażenie 5 wojewódzkich szpitali (Wojewódzki Specjalistyczny Szpital we Włocławku, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu, Wojewódzki Szpital Dziecięcy w Bydgoszczy, Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny w Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy). Docelowa wartość projektu to ok. 334 mln zł. Projekt jest wspierany przez Europejski Bank Inwestycyjny w formie kredytu udzielonego KPIM sp. z o.o. o wartości 161,5 mln zł. Pozostała część zostanie pokryta przy udziale środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, budżetu WK-P oraz środków własnych szpitali. W ramach EBI 2 w 2024 r. kontynuowano działania w 2 szpitalach tj. Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy oraz w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym im. T. Browicza w Bydgoszczy:

- Przygotowano, ogłoszono i dokonano otwarcia ofert w zamówieniu publicznym na wybór wykonawcy robót budowlanych w ramach zadania „Remont pomieszczeń apteki szpitalnej w blokach „C" i „D" Kujawsko Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy ul. Seminaryjna 1, na działkach 74, 76, 77 obręb 84".
- Zakończono prace budowlane i uzyskano pozwolenia na użytkowanie w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym im. T. Browicza w Bydgoszczy w ramach inwestycji „Przebudowa i nadbudowa budynku B zespołu WSOZ z instalacjami wewnętrznymi w tym wentylacji mechanicznej i instalacjami zewnętrznymi: kanalizacją deszczową i wodociągową oraz termomodernizacja budynku B przy ul. Św. Floriana 12 w Bydgoszczy".

Ponadto, spółka Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. zo.o. w 2024 r. wraz z wojewódzkimi placówkami medycznymi realizowała inne zadania m.in.:

- zakończenie etapu opracowania dokumentacji projektowej i osiągnięcie gotowości projektowej do realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa i modernizacja Zespołu Głównego Centrum Onkologii im. Prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy w zakresie działalności podstawowej: diagnostyki i leczenia",
- wybór wykonawcy prac budowlanych w ramach zadania pn. „Podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku (budowa, przebudowa i rozbudowa budynków B4, B4A, budynków technicznych i zagospodarowania terenu) - I Etap - Faza 2",
- zakończenie remontu w części pomieszczeń budynku „D" Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy,
- rozpoczęcie prac w ramach zadania pn. „Podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku poprzez utworzenie Zakładu Opiekuńczo Leczniczego.",
- odebranie do weryfikacji dokumentacji Etapu II budowy Zespołu Poradni Specjalistycznych w Toruniu przy ul. Św. Józefa 53-59,
- otwarcie ofert w ramach wyboru wykonawcy dla budowy Ośrodka Diagnostyki Narządowej Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy.

Podmioty lecznicze nadzorowane przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego realizowały także samodzielnie następujące inwestycje, projekty i zadania:

Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy:

- zamontowano instalację fotowoltaiczną na dachach budynków: Zakładu Profilaktyki i Promocji Zdrowia „D", Logistyki „B", Parku Aktywnej Rehabilitacji i Sportu, Budynku A, Hotelu Pozyton oraz na łącznikach budynków A, B i D, E (partycypacja w środkach: Urząd Marszałkowski - 73 417,42 zł, Centrum Onkologii - 186 046,72 zł, Ministerstwo Zdrowia - Promesa - 1 394 930,79 zł).

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku:

- zakupiono sprzęt i aparaturę medyczną w tym laser do procedur urologicznych (łącznie w ramach 3 projektów wartość zadań: 1 248 219,90 zł),
- zakupiono ambulans (wartość zadania: 855 749,76 zł),
- zmodernizowano poradnię położniczo-ginekologiczną (wartość zadania: 246 383,84 zł),
- zakupiono angiograf, który poprawi dostęp do diagnostyki i leczenia chorób sercowo-naczyniowych (w całości sfinansowany przez Ministerstwo Zdrowia 4 499 480,40 zł),
- zakupiono sprzęt i aparaturę dla oddziałów anestezjologii i intensywnej terapii (wartość zadania: 519 677,11 zł, w tym finansowanie Ministerstwa Zdrowia 500 000,00 zł),
- zakupiono karetkę bariatryczną (finansowanie ze środków Włocławskiego Budżetu Obywatelskiego, wartość darowizny: 797 198,07 zł).

Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy:

- zakupiono 17 sztuk/kompletów najnowocześniejszego sprzętu medycznego służącego do diagnostyki oraz leczenia raka płuca w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej (w całości finansowane ze środków budżetu państwa to 2 823 850,73 zł).

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu:

- zakupiono 37 sztuk sprzętu medycznego w ramach zadania pn. „Wyposażenie Pracowni Endoskopowej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Rydygiera w Toruniu- etap I" (całkowity koszt zadania 12 290 000,00 zł, z tego w 2024 r. z własnych środków sfinansowano 6 150 000,00 tys. zł),
- zakupiono USG służącego do diagnostyki dzieci nienarodzonych metodami diagnostyki wewnątrzmacicznej (wartość zadania 390 tys. zł, finansowane środkami budżetu państwa),

- zakupiono 22 sztuki sprzętu i aparatury medycznej służących do leczenia i diagnostyki chorób hematoonkologicznych (wartość zadania 1 670 tys. zł, finansowanie: 1 640 tys. zł z budżet państwa, 30 tys. zł - środki własne szpitala),
- zakupiono 2 ambulanse wraz z dodatkowym wyposażeniem dla ZRM (wartość inwestycji 1 580 tys. zł, z tego 1 200 tys. zł środki budżetu państwa, 380 tys. zł środki własne szpitala),
- zakupiono echokardiograf z funkcją echokardiografii przezprzełykowej (wartość zadania: 800 tys. zł, z tego 600 tys. zł środki budżetu państwa, 200 tys. zł - środki własne szpitala).

Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy:

- zakupiono ultranowoczesny tomograf komputerowy o wartości ok. 4,5 mln zł. Aparat Incisive CT Philips Healthcare (zakup zrealizowany ze środków własnych szpitala).

Zmodernizowany Oddział Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu, fot. Tomasz Czachorowski

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza w Świeciu:

- utworzono innowacyjny Oddział Rehabilitacji Psychiatrycznej dla Dorosłych (finansowany ze środków własnych szpitala),
- zaadaptowano pomieszczenia na potrzeby utworzenia pracowni tomografii komputerowej (dotacja z budżetu Samorządu Województwa: 542 000,00 zł, środki własne Szpitala: 10 705,00 zł),
- przeprowadzono postępowania przetargowe na realizację inwestycji obejmującej rozbudowę Szpitala o nową siedzibę Centrum Zdrowia Psychicznego (okres realizacji 2024-2026; środki z FEdKP 2021-2027: 30 600 000,00 zł, ze środków własnych szpitala: 5 400 000,00 zł),
- zmodernizowano Oddział Psychiatrii Dzieci i Młodzieży oraz dokonano zakupu wyposażenia zarówno medycznego jak i niemedycznego (finansowanie Ministerstwa Zdrowia: 7 559 518 zł oraz środków własnych szpitala: 1 439 908 zł).

Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy:

- realizowano projekt pn. „Zadrzewienie terenu Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego im. T. Browicza".

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu:

- zrealizowano projekty inwestycyjne związane z podniesieniem funkcjonalności Ośrodka oraz opracowaniem projektu budowalnego dla budowy nowego budynku i modernizacji starych budynków OOC,
- dokonano przeniesienia oddziału młodzieżowego do nowego budynku.

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu:

- zakupiono aparat do leczenia ultradźwiękami dla Przychodni Rehabilitacyjnej,
- zakupiono 2 sztuki rejestratorów ciśnieniowych dla Poradni Kardiologicznej oraz do realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach opieki koordynowanej w POZ.

Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni" im. dr Józefa Krzymińskiego w Inowrocławiu s.p.z.o.z.:

- wyremontowano szyb windowy oraz zamontowało windę o napędzie elektrycznym (wartość zadania 158 670,00 zł, dofinansowanie z PFRON 79 000,00 zł),
- zakupiono 19 sztuk sprzętu i aparatury medycznej (o wartości ponad 500 000,00 zł).

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy:

- zakupiono 2 najnowocześniejsze ambulanse ratunkowe typu kontenerowego (wartość inwestycji: 1 098 606,66 zł pierwszy ambulans oraz 1 134 737,85 zł drugi ambulans - finansowane ze środków własnych),
- wyremontowano i zmodernizowano pomieszczenia należące do WSPR w Bydgoszczy (wartość inwestycji: 317 986,23 zł finansowane ze środków własnych),
- utworzono 2 nowe miejsca stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego w Białych Błotach oraz w Bydgoszczy (wartość inwestycji: 182 040,00 zł finansowane ze środków własnych),
- realizowano projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka - Etap I".

Poza wymienionymi powyżej inwestycjami infrastrukturalnymi w podmiotach leczniczych prowadzonych przez Województwo zaszły również inne istotne zmiany wpływające na podniesienie jakości i dostępności świadczonych przez nie usług. W 2024 r. zmiany te obejmowały:

W Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy:

- Otworzono Centrum Chirurgii Robotycznej, w którym jednocześnie działają trzy systemy robotyczne. Wzmacnia to pozycję regionu pod względem innowacji medycznych zarówno w kraju, jak i w Europie. Centrum stało się pierwszym w Polsce publicznym szpitalem z możliwością przeprowadzania wielu operacji robotycznych jednocześnie. Uruchomienie Centrum Chirurgii Robotycznej pozwoliło również na stworzenie w Centrum na kanwie istniejącej infrastruktury pierwszego w Polsce Ośrodka Referencyjnego i Szkoleniowego w chirurgii robotycznej wyposażonego w trzy roboty chirurgiczne.
- Uruchomiono pracownie radioterapii adaptacyjnej on-line sterowanej obrazowaniem metodami rezonansu magnetycznego. Dzięki zastosowaniu technologii Linac-MR pacjent nie wymaga hospitalizacji. Minimalizacja ryzyka powikłań wynikająca z zawężenia obszaru tkanek zdrowych poddanych ekspozycji w sposób oczywisty implikuje również obniżenie łącznych kosztów ponoszonych z tytułu leczenia tychże powikłań.
- Realizowano założenia odwróconej piramidy świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii zachowawczych. W zakresie leczenia systemowego Centrum Onkologii rozbudowało Ambulatorium Chemioterapii tworząc obiekt dysponujący 106 stanowiskami do chemioterapii ambulatoryjnej oraz hospitalizacji w trybie jednego dnia. Taka organizacja świadczeń pozwala na obsługę ok. 400 pacjentów dziennie bez konieczności ich hospitalizacji.

Uroczystość otwarcia Centrum Chirurgii Robotycznej w Centrum Onkologii, 5 listopada 2024 r., fot. Tomasz Czachorowski

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku:

- Rozpoczęto działalność Oddziału Dziennego Rehabilitacji Kardiologicznej, do którego zadań należy m.in.: kwalifikacja do rozpoczęcia procesu rehabilitacji kardiologicznej w ramach kompleksowej opieki po zawale mięśnia sercowego KOS-ZAWAŁ, planowanie i monitorowanie procesu terapeutycznego, prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia,

monitorowanie postępów w rehabilitacji. Od 1 sierpnia liczba łóżek w Oddziale Dziennym Rehabilitacji Kardiologicznej zwiększyła się z 20 do 25.
- Reaktywowano Poradnię Chorób Zakaźnych, do zadań której należy wykrywanie chorób zakaźnych, diagnostyka i leczenie pacjentów z chorobami wątroby, pasożytniczymi i odzwierzęcymi.
- Uruchomiono Pracowni Angiografii w Zespole Pracowni Interwencji Sercowo-Naczyniowych działającego w strukturach Oddziału Kardiologii.
- Wdrożono nowoczesne procedury medyczne tj. kompleksowe pozajelitowe leczenie żywieniowego (w sierpniu 2024 r.) oraz zabieg kardiologiczny polegający na zamknięciu przetrwałego otworu owalnego (PFO) (w grudniu 2024 r.).

W Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu:

- rozpoczęcie działalności nowoczesnego Zakładu Patomorfologii Klinicznej wyposażonego w najwyższej klasy sprzęt do badań materiału biologicznego, będący jednym z najnowocześniejszych tego typu zakładów w Polsce. Pracownia pozwala na badanie tkanek i narządów w dużo szybszym tempie (wyniki dostępne od 20 min do 5 dni od pobrania materiału do badań) i z większą dokładnością (wartość projektu ogółem: 21 097 000,00 zł, w tym dofinansowanie: 19 788 000,00 zł 85% UE i 9% BP - w ramach RPO WKP 2014-2020),
- utworzenie Pododdziału Urologii, Urologii Onkologicznej i Małoinwazyjnej - działanie związane z pozyskaniem wysokiej klasy specjalistów z dziedziny chirurgii urologicznej. Utworzenie pododdziału pozwoliło na zwiększenie zabiegów operacyjnych, w tym realizowanych w trybie jednego dnia oraz zabiegów diagnostycznych (biopsje),
- rozszerzenie działalności szpitala o pięć Gabinetów Pielęgniarki Szkolnej (Pigża, Łubianka, Warszewice, Brąchnowo, Wybcz), dzięki którym uczniowie zostali objęci profilaktyką zdrowotną, promocją zdrowia i edukacją zdrowotną,
- rozszerzenie działalności w ramach Oddziału Okulistycznego o zabiegi podania rTPA pod siatkówkę z powodu krwotoku podplamkowego w przebiegu wysiękowej postaci zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem.

W Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy:

- rozpoczęcie pracy dwóch nowych poradni specjalistycznych: Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej dla Dzieci oraz Poradnia Preluksacyjna,
- utworzenie nowych działów: Działu Inwestycji (w związku z planowaną rozbudową Szpitala o Ośrodek Diagnostyki Narządowej, która wymagała będzie koordynowania projektu), Działu Podwykonawstwa (w związku ze wzrostem liczby osób udzielających świadczeń zdrowotnych na rzecz pacjentów Szpitala na podstawie umów cywilno-prawnych) oraz Kancelarii Ogólnej (z uwagi na ustawowy obowiązek wprowadzenia e-doręczeń oraz elektronicznego zarządzania dokumentacją).

W Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu:

- otwarcie nowego budynku dla oddziału młodzieżowego. Budynek został wybudowany w ramach projektu współfinansowanego z RPO WK-P 2014-2020.

3. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Dzięki stałemu rozwojowi placówki medyczne prowadzone przez Województwo co roku zdobywają nagrody, wyróżnienia i wysokie lokaty w krajowych rankingach i plebiscytach. W 2024 r. do ich osiągnięć należały:

Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy uzyskało:

- wyróżnienie w konkursie „Diamenty miesięcznika Forbes” w kategorii firm o poziomie przychodów powyżej 250 mln w województwie kujawsko-pomorskim,
- tytuł laureata I edycji Programu Jakości „Lider Zaufania Pacjentów” organizowanym przez Europejskie Centrum Badań nad Jakością sp. z o.o.,
- III miejsce w ogólnopolskim rankingu „Liderzy Zarządzania - najlepiej zarządzane szpitale publiczne” (w kategorii: szpitale z kontraktem z NFZ powyżej 200 mln zł) prowadzonym przez BFF Banking Group Polska S.A. w partnerstwie z Rzeczpospolitą,
- II miejsce zespołu lekarzy z Oddziału Klinicznego Chirurgii Onkologicznej za najlepszą pracę z sesji prac oryginalnych oraz wystąpienie ustne na temat „Nawrót raka odbytnicy po całkowitej odpowiedzi klinicznej na leczenie przedoperacyjne - wyniki 3-letniej obserwacji watch and wait”. Nagrodę przyznało Polskie Towarzystwo Onkologiczne,
- nagrody indywidulane dla pracowników Centrum Onkologii tj. Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kategorii: nauka, badania naukowe, postęp techniczny i kategorii: ochrona zdrowia oraz w konkursie pn. „Portrety Polskiej Medycyny” magazynu i portalu „Rynek Zdrowia” w kategorii: Lekarz Rynku Zdrowia.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku uzyskał:

- wyróżnienie w konkursie „Zdrowa Przyszłość - Inspiracje 2024” w kategorii „Innowacje w szpitalu - medycyna” (za projekt pn. „Uretroplastyka z użyciem śluzówki jamy ustnej (policzka/języka)”),

Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy uzyskało:

- wyróżnienie w ramach projektu ,,Wymagaj jakości", realizowanego wspólnie przez Rzecznika Praw Pacjenta oraz Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia,
- odznaczenie „ZŁOTY CZEPEK” przyznawane przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy (dla 6 pielęgniarek), brązowe odznaczenie „Zasłużony dla samorządu pielęgniarek i położnych w Bydgoszczy” przyznawane przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych (dla pielęgniarki koordynującej i nadzorującej pracę innych pielęgniarek Bloku Operacyjnego).

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu uzyskał:

- 5. miejsce w konkursie pn. „Zdrowa przyszłość - inspiracje 2024” w kategorii „Działania na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia pracowników” (za projekt „Program pomocy psychologicznej i psychiatrycznej”),
- nagroda indywidualna dla pracownika szpitala (jeden z 10 równorzędnych laureatów) w konkursie: „Supertalenty w Medycynie” organizowanym przez „Puls Medycyny”.

Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy uzyskał:

- II miejsce w rankingu „Liderzy Zarządzania - najlepiej zarządzane szpitale publiczne” (w kategorii: szpitale z kontraktem z NFZ od 100 do 199 mln zł) prowadzonym przez BFF Banking Group Polska S.A. w partnerstwie z Rzeczpospolitą.

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza w Świeciu uzyskał:

- indywidualna nagroda dla pracownika szpitala w konkursie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Najlepszy Terapeuta Zajęciowy Województwa”.

Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni” im. dr Józefa Krzymińskiego w Inowrocławiu s.p.z.o.z. uzyskało:

- Platynowa Statuetka w ramach konkursu „Przedsiębiorstwo Fair Play 2024” organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy uzyskała:

- 3. miejsce w XVIII Międzynarodowych Zimowych Mistrzostwach w Ratownictwie Medycznym, 11. i 14. miejsce w IV Mazowieckich Regionalnych Mistrzostwach w Ratownictwie Medycznym oraz 11. i 17. miejsce podczas I Regionalnych Zawodów w Ratownictwie Medycznym Pomorza i Kujaw,
- indywidualne odznaczenie BONUM PRO ALIIS w kategorii Autorytet dla środowiska ratowników medycznych dla Kierownika Działu Organizacji Usług Medycznych i Szkoleń.

4. ROZWÓJ UZDROWISK

Istotną część systemu ochrony zdrowia stanowi lecznictwo uzdrowiskowe. Zarząd Województwa aktywnie wspiera rozwój uzdrowisk, poprzez liczne działania promocyjne i inwestycyjne w tym obszarze. W poprzednich latach (2017-2023) w ramach środków z RPO WKP 2014-2020 zrealizowanych zostało 9 projektów mających na celu wzmocnienie i wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego regionu (łączna wartość prawie 74,7 mln zł, w tym kwota dofinasowania prawie 44,3 mln zł; dla ostatnich 2 projektów płatność końcowa zatwierdzona została w 2024 r.). Projekty te dotyczyły m.in. rozbudowy basenu rehabilitacyjnego wraz z pijalnią wód leczniczych i rozbudowy bazy lecznictwa w Sanatorium Uzdrowiskowym "Przy Tężni" w Inowrocławiu czy kompleksowej modernizacji i rozbudowy infrastruktury zespołu tężni w Ciechocinku. W 2024 r. wsparcie funkcji uzdrowiskowej regionu obejmowały takie działania jak:

- organizacja obchodów jubileuszu 200-lecia budowy tężni w Ciechocinku. W tym celu spółka Uzdrowisko Ciechocinek S.A. (właściciel i zarządca tężni solankowych w Ciechocinku), podjęła ścisłą współpracę z Gminą Miejską Ciechocinek oraz z kluczowymi organizacjami lokalnymi. Zrealizowano różnorodne wydarzenia z zakresu kultury, sportu oraz turystyki

tj.: uroczystości, wystawy, konferencje, koncerty, warsztaty czy pokazy związane z historią i dziedzictwem tężni (m.in. w dniu 20 września 2024 r. Bieg sztafetowy - 200 km na 200 lat tężni z liczbą uczestników: 200 osób). Obchody przyciągnęły uwagę zarówno mieszkańców, jak i turystów z kraju i zagranicy. Wzmocniły tym samym pozycję Ciechocinka jako atrakcyjnego miejsca turystycznego i uzdrowiskowego,

- przeprowadzenie czynności formalno-prawnych mających na celu wykupienie zabytkowego basenu termosolankowego w Ciechocinku. W październiku 2024 r. Zarząd podjął uchwałę o zakupie nieruchomości położonej w Ciechocinku przy alei Pojednania (za kwotę prawie 15,1 mln zł), a w grudniu 2024 r. podpisany został stosowny akt notarialny. W kolejnych latach planowana jest odbudowa basenu znajdującego się na zakupionej nieruchomości zgodnie z jego historycznym wyglądem. Realizacja tych działań zapewni zwiększenie atrakcyjności publicznej infrastruktury uzdrowiskowo-turystycznej, pozwoli także na poprawę wizerunku Ciechocinka postrzeganego w kraju „jako perła uzdrowisk polskich",
- wsparcie w przygotowaniu projektu dokumentu pn. Strategia Innego Instrumentu Terytorialnego - Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska. Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego uczestniczyli w pracach na etapie diagnozy i identyfikacji potrzeb rozwojowych oraz etapie formułowania ustaleń i systemu realizacji. Dokument sporządzony został w celu podjęcia przez porozumienie zawarte między trzema gminami, tj. Miastem Inowrocław, Miastem Ciechocinek i Gminą Brześć Kujawski, działań wspierających atrakcyjność uzdrowisk. Pozytywnie zaopiniowana strategia IIT jest podstawą do ubiegania się o wsparcie w ramach polityki terytorialnej.

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach działalności wojewódzkich instytucji kultury w 2024 r.:

- 150 mln dotacji podmiotowych dla wojewódzkich instytucji kultury
- 1,7 mln osób korzystających z oferty wojewódzkich instytucji kultury
- 1,5 mln wypożyczonych jednostek z wojewódzkich bibliotek
- 299,5 tys. osób odwiedzających wojewódzkie muzea
- 94,5 tys. melomanów uczestniczących w koncertach
- 49,8 tys. zdigitalizowanych obiektów
- 115 wystaw, w tym 87 wystaw muzealnych

1. INSTYTUCJE KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego prowadzi następujące instytucje kultury:

- Filharmonię Pomorską im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy,
- Galerię i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu,
- Galerię Sztuki „Wozownia" w Toruniu,
- Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy,
- Muzeum Archeologiczne w Biskupinie,
- Muzeum Etnograficzne im. prof. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu,
- Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku,
- Operę Nova w Bydgoszczy,
- Ośrodek Chopinowski w Szafarni,
- Pałac Lubostroń w Lubostroniu,
- Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu,
- Wojewódzką Bibliotekę Publiczną - Książnicę Kopernikańską w Toruniu,
- Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy,
- Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu.

2. DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego prowadzi i organizuje działalność kulturalną poprzez wyżej wymienione wojewódzkie instytucje kultury. Pełni również rolę współorganizatora pełnił również dla toruńskiej instytucji kultury - Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu".

W roku 2024 r. na sfinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych przez wojewódzkie instytucje kultury zadań statutowych przeznaczono łącznie ponad 150 mln zł.

Dzięki powyższym środkom wojewódzkie instytucje kultury mogły realizować działalność statutową wzbogacając ofertę kulturalną, artystyczną, edukacyjną. Wojewódzkie instytucje artystyczne - Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny, Teatr im. W. Horzycy w Toruniu i Opera Nova w Bydgoszczy przygotowały łącznie 15 premier. W 260 koncertach, które oprócz Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy organizowały również Ośrodek Chopinowski w Szafarni, Pałac Lubostroń w Lubostroniu, Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu, Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy oraz Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny uczestniczyło 94,5 tys. melomanów. W 2024 r. wojewódzkie muzea zwiedziło 299,5 tys. osób dla których przygotowano 22 nowe wystawy czasowe. W ciągu 2024 r. wojewódzkie biblioteki publiczne odnotowały 548,4 tys. odwiedzin. W tym okresie czytelnicy wypożyczyli ponad 1,5 mln jednostek (m.in. książki, audiobooki, e-booki, gry planszowe). Łącznie wojewódzkie instytucje zdigitalizowały 49,8 tys. obiektów.

Instytucje kultury, prowadzone przez Samorząd Województwa, osiągnęły w 2024 r. następujące wskaźniki dotyczące swojej działalności:

- Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu" w Toruniu: zaprezentowało 1 festiwal, 18 wystaw czasowych w siedzibie instytucji oraz 2 wystawy zagraniczne (Polonia - I Biennale Malta i Serenissima East w Rydze), w których łącznie uczestniczyło 46 461 osób, z oferty Kina Centrum skorzystało 16 486 osób, w działaniach edukacyjnych udział wzięło 8 797 osób, ogółem frekwencja - 78 868 osób.
- Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy: zaprezentowała 87 koncertów dla 73 845 słuchaczy, 1050 koncertów szkolnych i edukacyjnych dla 131 686 młodych odbiorców.
- Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu: zorganizował 20 wystaw czasowych dla 31 000 zwiedzających, przeprowadził 630 zajęć i projektów edukacyjnych i metodycznych dla 9 900 osób i 2 konkursy, w których udział wzięło 7 610 osób.
- Galeria Sztuki „Wozownia" w Toruniu: przygotowała 27 wystaw we wszystkich salach Galerii, które obejrzało 14 500 osób, przeprowadziła 23 wykłady, w których udział wzięło 255 osób oraz 18 warsztatów dla 210 uczestników.
- Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny: zorganizował ponad 240 wydarzeń dla 40 000. widzów, w tym 219 spektakli (z czego 5 premierowych) dla ponad 38 000 osób.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu: z oferty Centrum skorzystało 12 190 osób, oddział w Tucholi odwiedziło 6 200 osób, w wydarzeniach zorganizowanych w Domu Heleny Grossówny (m.in. uroczyste otwarcie, Piknik Astrobaza, Weekend Seniora z Kulturą, 120. rocznica urodzin Heleny Grossówny, warsztaty dla dzieci i młodzieży) uczestniczyło ponad 2 500 osób, w 2 koncertach zorganizowanych w Nawrze udział wzięło 900 osób.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji: współorganizowało 4 wydarzenia dla 1 300 osób.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy: zrealizowało 470 warsztatów i szkoleń dla 2 641 uczestników, 15 wykładów dla 604 osób oraz 32 spotkania literackie dla 1 221 osób, łącznie z oferty Centrum skorzystało 22 121 odbiorców.
- Muzeum Archeologiczne w Biskupinie: teren rezerwatu archeologicznego oraz prezentowanych 9 wystaw stałych i czasowych odwiedziło 195 758 osób, zorganizowano 16 imprez i wydarzeń upowszechnieniowych dla 52 932 uczestników, z 699 zajęć edukacyjnych skorzystało 16 545 osób.
- Muzeum Etnograficzne im. prof. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu: prezentowane wystawy stałe i czasowe (7) zwiedziły 22 433 osoby, w 159 zajęciach edukacyjnych, skierowanych do uczniów i dorosłych, udział wzięło 2 858 osób, w 158 wydarzeniach uczestniczyło 12 451 osób, ogółem frekwencja - 37 752 osoby.
- Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku: w ramach oferty muzealnej przygotowano 34 wystawy stałe i czasowe dla 32 821 osób, przeprowadzono 515 zajęć edukacyjnych skierowanych do uczniów i dorosłych, w których

udział wzięło 13 086 osób, zorganizowano 66 wydarzeń i imprez o charakterze upowszechnieniowym dla 15 408 uczestników, ogółem frekwencja - 41 379 osób.
- Opera Nova w Bydgoszczy: zorganizowała 130 spektakli (w tym 3 premiery), w których udział wzięło 88 793 widzów.
- Ośrodek Chopinowski w Szafarni: zorganizował 41 koncertów dla 3 979 melomanów, przeprowadził 104 audycje muzyczne dla 1 995 słuchaczy, zrealizował 5 konkursów, w których udział wzięły 184 osoby, ogółem frekwencja - 10 003 osoby.
- Pałac Lubostroń w Lubostroniu: zorganizował 46 koncertów dla 4 272 osób, 12 imprez plenerowych, w których udział wzięło 10 200 osób, 13 wystaw, które obejrzało 4 647 zwiedzających, 2 konferencje, w których uczestniczyło 110 osób. Obiekt zwiedziło 6 997 osób.
- Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu: zorganizował 264 spektakle, w tym 7 premier, które obejrzało 44 355 widzów.
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu: zarejestrowała 25 602 użytkowników, a 224 720 odwiedzającym wypożyczyła 630 269 jednostek, w wydarzeniach zorganizowanych przez instytucję (wystawy, gry miejskie, konkursy literackie, konferencje) udział wzięło 74 489 osób.
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy: zarejestrowała 38 831 użytkowników, a 323 699 odwiedzającym wypożyczyła 890 349 jednostek, z oferty kulturalnej instytucji (spotkania autorskie i czytelnicze, prelekcje, konkursy, zajęcia literackie, plastyczne, pokazy filmów) skorzystały 75 164 osoby.
- Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu: przeprowadził 780 warsztatów i szkoleń, w których uczestniczyło 1 101 osób, 28 koncertów dla 7 737 melomanów, 6 konkursów i przeglądów artystycznych dla 180 uczestników, ogółem frekwencja - 22 965 osób.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu od 1 marca 2024 r. przejęło formalnie zabytkowy budynek w Tucholi, w którym funkcjonuje oddział Centrum - Muzeum Borów Tucholskich.

Koncert „Nie ma jak u mamy", 26 maja 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Wojewódzkie Instytucje Kultury w 2024 r. zorganizowały następujące wydarzenia:

- XVI Konkurs rzeźbiarski dla dzieci i młodzieży im. Stanisława Zagajewskiego, 4 kwietnia 2024 r. (otwarcie wystawy pokonkursowej) - Włocławek, liczba uczestników konkursu: 174, organizator: Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, współorganizator: Centrum Kultury Browar „B" we Włocławku.
- Ogólnopolski Festiwal Premier i Debiutów „Gwiazdozbiór Kryminalny" Kujawy i Pomorze 2024, 17 - 21 kwietnia 2024 r. - Toruń, liczba uczestników: 4 039, organizator: Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu, współorganizator: Fundacja Kult Kultury.
- XXX Bydgoski Festiwal Operowy, 20 kwietnia - 5 maja 2024 r., liczba widzów: 6 651, organizator: Opera Nova w Bydgoszczy.
- 8. Ogólnopolski Przegląd Dyplomów i Egzaminów Muzycznych Wyższych Szkół Artystycznych „PRZYGRYWKA" o Nagrodę Marszałka Województwa, 15 - 19 maja 2024 r. - Toruń, liczba uczestników: 180, organizator: Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu.
- 31. Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. F. Chopina dla Dzieci i Młodzieży w Szafarni, 23 - 25 maja 2024 r., liczba uczestników: 55, organizator: Ośrodek Chopinowski w Szafarni.
- XIII Festiwal Książki Obrazkowej dla Dzieci-LiterObrazki, 24 - 26 maja, 8 czerwca, 11 września 2024 r. - Bydgoszcz, liczba uczestników: 4 784, organizator: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. W. Bełzy w Bydgoszczy.
- 28. Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT, 31 maja - 7 czerwca 2024 r. - Toruń, liczba widzów: 5 567, organizator: Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu.
- KOS - V Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Kazimierza Hoffmana, 8 czerwca 2024 r. (gala wręczenia nagród) - Bydgoszcz, liczba zgłoszeń: 200 (tomików poetyckich), organizator: Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy.
- I Ogólnopolski Festiwal Chóralny „O złotą kulę Atlasa", 6 - 7 lipca 2024 r. - Lubostroń, liczba uczestników: 1 200, organizator: Pałac Lubostroń w Lubostroniu.
- XXVIII Konkurs Pojazdów Konnych, 8 września 2024 r. - Lubostroń, liczba uczestników: 6 000, organizator: Pałac Lubostroń w Lubostroniu.
- 62. Bydgoski Festiwal Muzyczny, 13 września - 6 października 2024 r., liczba słuchaczy: 8 500, organizator: Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy.
- XXIX Festyn Archeologiczny w Biskupinie - Biskupin - Pierwszy Pomnik Historii, 14 - 18 września 2024 r., liczba zwiedzających: 17 025, organizator: Muzeum Archeologiczne w Biskupinie.
- Wydarzenie astronomiczne pt. „Bliżej Gwiazd z Astrobazą Kopernik w Dobrzyniu nad Wisłą", 12 października 2024 r. - Dobrzyń nad Wisłą, liczba uczestników: 200, organizator: Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu, współorganizator: Astrobaza w Dobrzyniu nad Wisłą.
- XXII Międzynarodowy Konkurs Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Zawsze zielono, zawsze niebiesko", 18 października 2024 r. (otwarcie wystawy pokonkursowej) - Toruń, liczba uczestników konkursu: 7 111, organizator: Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu.
- 11. Międzynarodowe Triennale Grafiki „Kolor w Grafice", 18 października - 1 grudnia 2024 r. - Toruń, liczba uczestników: 1 099, organizator: Galeria Sztuki WOZOWNIA w Toruniu.
- 21. Ogólnopolski Przegląd Amatorskiej Tkaniny Unikatowej, 19 października 2024 r. (otwarcie wystawy pokonkursowej) - Toruń, liczba zgłoszonych do konkursu prac: 300, organizator: Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy.
- II Kujawsko-Pomorski Kongres Kultury, 23 - 24 października 2024 r. - Toruń, liczba uczestników: 122, organizator: Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu.

Poza wyżej wymienionymi wydarzeniami Samorząd Województwa w 2024 r. zorganizował również:

- 15. koncert dedykowany mamom pt. „Nie ma jak u Mamy" - odbył się 26 maja 2024 r. w Arenie Toruń i emitowany był w TVP1. W wydarzeniu uczestniczyło 6 500 osób.
- Festiwal Piosenki Autorskiej „Cała Jaskrawość" - festiwal poświęcony pamięci związanego z Aleksandrowem Kujawskim Edwarda Stachury jest kontynuacją odbywającego się w latach 2012-2018 Festiwalu Stachura. Wydarzenie było okazją do propagowania twórczości Edwarda Stachury, a także promocji młodych, utalentowanych piosenkarzy. W 2022 r. Festiwal został rozszerzony o konkurs na najlepsze wykonanie piosenki autorskiej, którego laureat nagradzany jest nagrodą finansową. Młodzi artyści z całej Polski tworzyli program koncertu konkursowego, pracując z kadrą trenerów na warsztatach w Zamku Bierzgłowskim. Muzycznej części towarzyszyły zajęcia twórczego pisania, podczas których młodzi adepci pióra szlifowali pisarskie i poetyckie talenty. koncert finałowy odbył się 15 września 2024 r..
- Festiwal Twórczości Niezapomnianych Artystów Polskich „Pejzaż bez Ciebie" - jubileuszowa gala odbyła się 20 października 2024 r. w Centrum Kulturalno-Kongresowym Jordanki w Toruniu i emitowany był na antenie telewizji Polsat na początku listopada. Festiwal odbywa się cyklicznie od 2005 r., jego celem jest podtrzymywanie pamięci o twórczości nieżyjących już gwiazd polskiej sceny muzycznej. W 2024 r. artyści zaśpiewali przeboje Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego.
- „Koncert Wolności" - odbył się 17 listopada 2024 r. w Arenie Toruń. Tematem przewodnim muzycznego spotkania była wolność. Uczestniczyło w nim ok. 7 tys. osób.

Wydarzenia organizacji pozarządowych i innych podmiotów, wsparte przez Samorząd Województwa:

- 31. Festiwal Muzyki i Sztuki Krajów Bałtyckich PROBALTICA 2024, 1 maja - 28 czerwca 2024 r., Toruń, liczba odbiorców: 5 000, organizator: Fundacja Europejskiej Akademii Sztuki w Toruniu.
- 21. Międzynarodowy Festiwal Filmowy Millennium Docs Against Gravity - Bydgoski ANEKS, 10 - 19 maja 2024 r., Bydgoszcz, liczba widzów: 1 721, organizator: Fundacja Sztuki "Art-House" w Bydgoszczy.
- 17. Przegląd Twórczości Filmowej „Pola i inni", 7 - 9 czerwca 2024 r., Lipno, liczba widzów: 880, organizator: Lipnowskie Towarzystwo Kulturalne im. Poli Negri.

- Międzynarodowy Festiwal Filmowy Tofifest, 25 - 30 czerwca 2024 r., Toruń, liczba odbiorców: 22 000, organizator: Fundacja Biuro Kultury w Toruniu.
- XVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Stacja Aleksandrów", 23 - 25 sierpnia 2024 r., Aleksandrów Kujawski, liczba odbiorców: 800, organizator: Gmina Miasta Aleksandrów Kujawski i Fundacja Ars Activia z Zielonej Góry.
- 17. Międzynarodowy Festiwal Sztuki na Bilbordach Art Moves 2024, 1 września - 5 października 2024 r., Toruń, liczba artystów w ramach konkursu: 344, organizator: Fundacja Rusz w Toruniu.
- Festiwal Muzyki Współczesnej i Sztuk Wizualnych - Mózg Festival (edycja 20), 5 - 7 września 2024 r., Bydgoszcz, liczba uczestników: 600, organizator: „Mózg Foundation- Fundacja Muzyki Współczesnej i Form Interdyscyplinarnych" w Bydgoszczy.
- 6. Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Skrzypcowy im. Karola Lipińskiego, 20 września - 6 października 2024 r., Toruń, liczba widzów: 17 372, organizator: Toruńska Orkiestra Symfoniczna.
- XXX Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Spotkania", 19 - 28 października 2024 r., Toruń, liczba odbiorców: 2 500, organizator: Teatr „Baj Pomorski" w Toruniu.
- 22. Bydgoszcz Jazz Festival - Międzynarodowy Festival Jazzowy, 21 października - 3 listopada 2024 r., liczba odbiorców: 6 300, organizator: Stowarzyszenie Artystyczne Eljazz w Bydgoszczy.
- Festiwal Prapremier, 8 - 23 listopada 2024 r., Bydgoszcz, liczba widzów: 1 484, organizator: Teatr Polski im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy.
- Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka u Źródeł", 9 - 17 listopada 2024 r., Bydgoszcz, liczba uczestników: 1 500, organizator: Fundacja Muzyka u Źródeł w Bydgoszczy.

60-lecie Galerii i Ośrodka Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu, 24 maja 2024 r., fot. Andrzej Goiński

Rok 2024 był rokiem jubileuszy w wojewódzkich instytucjach kultury. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy obchodziło 70-lecie swojej działalności, Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu świętowały 60-lecie funkcjonowania, Pałac Lubostroń w Lubostroniu 30-lecie działania instytucji kultury, a 10-lecie istnienia przypadło Kujawsko-Pomorskiemu Teatrowi Muzycznemu. Były to okazje zarówno do wzbogacenia oferty tych instytucji o jubileuszowe wydarzenia (prezentacje artystyczne, warsztaty, wystawy, konferencje, gale), jak i do uhonorowania zasłużonych pracowników tych instytucji.

Wojewódzkie instytucje kultury podejmowały działania związane z promocją zasłużonych dla regionu postaci i wydarzeń historycznych. Z okazji przypadającej w 2024 r. 200-setnej rocznicy pobytu Fryderyka Chopina na Kujawach i Pomorzu oraz 175 rocznicy jego śmierci, Ośrodek Chopinowski w Szafarni zorganizował I Ogólnopolską Konferencję Naukową „Chopin na Kujawach i Pomorzu", w której wzięli udział m.in.: muzykolodzy, teoretycy muzyki, historycy, historycy sztuki, profesorowie polskich uczelni.

W 2024 r. Samorząd Województwa w ramach mecenatu, wspierał indywidualną i zbiorową aktywność kulturalną, artystyczną i animatorską wszystkich środowisk twórczych. Stypendium artystyczne Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymały 24 osoby realizujące projekty w następujących dziedzinach sztuki: muzyka, plastyka, teatr, film, sztuki wizualne, literatura, upowszechnianie kultury, opieka nad zabytkami, fotografia, taniec. Wśród grona stypendystów w 2024 r. znaleźli się m.in. Michał Szymanowski - pianista i dyrygent, Adam Kośmieja – pianista, Krzysztof Mazur - plastyk.

Na powyższy cel przeznaczono łącznie kwotę w wysokości 174,8 tys. zł.

Z okazji obchodów świąt środowiskowych (Międzynarodowy Dzień Teatru, Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, Międzynarodowy Dzień Muzyki, Międzynarodowy Dzień Muzeów, Dzień Działacza Kultury) oraz jubileuszy (115-lecie Chóru Świętej Cecylii z Chełmży, 45-lecie Klubu Supełek, 25-lecie Orkiestry Dętej w Unisławiu, 45-lecie Zespołu Pieśni i Tańca „Pomorze") wyróżniono nagrodami finansowymi zasłużonych pracowników instytucji kultury oraz twórców i animatorów kultury z regionu. Łącznie nagrody finansowe przyznano 86 osobom, przeznaczając na ten cel 324,5 tys. zł.

W 2024 r. przeprowadzono piątą edycję, ustanowionego przez Samorząd Województwa we współpracy z Oddziałem Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszenia Muzealników Polskich, regionalnego konkursu Musejon - Kujawsko-Pomorskie Muzealne Wydarzenie Roku adresowanego do muzeów zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Honorową statuetkę Musejon, autorstwa Sebastiana Mikołajczaka, przyznano: w kategorii „Wystawa" Muzeum Okręgowemu w Toruniu, za wystawę „Misterium Słońca. Kopernik, syn renesansu", w kategorii „Działalność naukowa i wydawnicza" Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy - Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy sp. z o.o. za publikację autorstwa Adama Koseckiego: „Zbiory Muzeum Wodociągów", w kategorii „Edukacja i regionalizm" Muzeum Okręgowemu w Bydgoszczy za projekt Edukacja w Aptece "Pod Łabędziem". Honorowymi statuetkami MUSEJON jury konkursowe wyróżniło osoby szczególnie zasłużone dla działań muzealnych: Krystynę Pawłowską - etnografa, wieloletniego kierownika Muzeum Etnograficznego - Oddziału Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku oraz Annę Wajler - historyka, wieloletniego kustosza Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu.

3. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Istotnym elementem podsumowującym działalność wojewódzkich instytucji kultury są także różnego rodzaju nagrody i wyróżnienia osiągane w niezależnych rankingach, konkursach i plebiscytach:

- Paulina Dybowska - artystka chóru Opery Nova, zdobyła II miejsce oraz nagrodę specjalną Związku Artystów Scen Polskich za szczególną osobowość artystyczną na odbywającym się w Krakowie XI Międzynarodowym Konkursie Operetkowo-Musicalowym organizowanym przez Operę Krakowską.
- Iryna Haich (mezzosopran) - artystka chóru Opery Nova zajęła III miejsce w kategorii głosów żeńskich podczas V Międzynarodowego Konkursu Wokalistyki Operowej im. Adama Didura, organizowanego przez Operę Śląską w Bytomiu.
- Katarzyna Kluczwajd - pracownik Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu zdobyła III miejsce w kategorii przewodniki za książkę "Toruńskie historie - miejsca i ludzie: śródmieście", Wydawnictwo Region w Gdyni podczas 32. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej PTTK.
- Teatr im. W. Horzycy w Toruniu otrzymał Znak Jakości Obiekt/Usługa Przyjazna Osobom z Niepełnosprawnościami. Odznaczenie przyznano w ramach projektu TURYSTYKA DOSTĘPNA 1.0. współfinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- Teatr Kołowrotek z Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy otrzymał wyróżnienie za spektakl „Opinia" na Dziecięco-Młodzieżowych Konfrontacjach Teatralnych TEATRRRAŁKI 2024. Ponadto Roksana Krotoszyńska zdobyła nagrodę za kreację aktorską. Przegląd teatrów z Polski i Czech miał miejsce w dniach 22–25 maja 2024 r. w Jeleniej Górze.
- Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu dołączył do sieci European Network of Cultural Centres w Brukseli, która łączy 157 organizacji społeczno-kulturalnych w 37 krajach w Europie i poza nią, w celu szkoleń, współpracy i orędownictwa. Przedstawiciele instytucji wzięli udział w międzynarodowej konferencji Tracing the Trails: for Inclusive Culture in Unequal Times w Rydze oraz w dyskusji „Zarządzanie kulturą i sztuką w dziedzictwie kulturowym. Transgresyjne projekty i strategie" podczas ACMC - Arts & Cultural Management Conference w Wiedniu.
- Międzynarodowy Festiwal Teatralny Kontakt został przyjęty do Stowarzyszenia Festiwali Europejskich - European Festivals Association (EFA), działającego przy Komisji Europejskiej i Parlamencie Europejskim. Przyjęto go do prestiżowego grona najważniejszych europejskich festiwali podczas Szczytu Festiwali Artystycznych w dniach 12–15 maja 2024 r. na wyspie Uznam. Dzięki członkostwu w EFA, Teatr Horzycy będzie mógł rozwijać współpracę z innymi festiwalami w Europie, aplikować wspólnie o granty, wspierać wymianę artystyczną między krajami oraz promować Polskę.
- Spektakl „Dropie" autorstwa Natalki Suszczyńskiej w adaptacji Michała Kmiecika w reżyserii Marcina Libera przygotowany przez zespół Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu otrzymał:

  - GRAND PRIX 30. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej (w wysokości 80 tys. zł) organizowany przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie.
  - I nagrodę i srebrny kameleon TIMEK podczas Międzynarodowego Festiwalu Otwarcia w Teatrze Ludowym w Krakowie.
- Publikacja pt. „Haft Kujawski Wczoraj i Dziś" przygotowana przez Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku uzyskała I. miejsce w Ogólnopolskim Konkursie PAMIĄTKA Z POLSKI - POLISH SOUVENIRS, w kategorii Wydawnictwa. Organizatorem konkursu jest Redakcja gazety branży turystycznej TTG Polska sp. z o.o. a współorganizatorami konkursu są: Warszawska Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie Polskich Mediów oraz Stowarzyszenie Zostań w Polsce.

4. ZADANIA INWESTYCYJNO-REMONTOWE

Samorząd Województwa w 2024 r. realizował również zadania inwestycyjno-remontowe oraz dokonywał zakupu elementów wyposażenia wojewódzkich instytucji kultury:

- Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu - zakupiono nowy system komputerowo-księgowy oraz komputer z nowoczesnym oprogramowaniem graficznym (43 tys. zł). przygotowano dokumentację projektową w związku z planowaną wymianą instalacji klimatyzacji i oświetlenia w zabytkowej siedzibie galerii (23,6 tys. zł).
- Galeria Sztuki „Wozownia" w Toruniu - zakupiono system oświetlenia (67 lamp LED) i klimatyzacji (montaż 6 klimatyzatorów) do zabytkowej siedziby instytucji (183,6 tys. zł). zakupiono sprzęt komputerowy, biurowy i wystawienniczy (64,2 tys. zł).
- Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny - zakupiono system monitoringu na Sali Weneckiej w Pałacu Dąmbskich (10,2 tys. zł). zmodernizowano pomieszczenia sanitarne na dwóch poziomach w budynku Pałacu Dąmbskich (109 tys. zł). zmodernizowano rozdzielnie centralnego ogrzewania (41,2 tys. zł).

  Ponadto Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny otrzymał dofinansowanie na 6 projektów (nie inwestycyjnych) z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach inwestycji A2.5.1 program wsparcia działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania rozwoju. W budżecie województwa zabezpieczono środki na wkład własny do projektów - wyniósł on ok 88 tys. zł.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu - przygotowano dokumentację projektowo-kosztorysową modernizacji siedziby instytucji przy ul. Czerwona Droga 8 w Toruniu (264,5 tys. zł). dokonano zakupów wyposażenia do translokowanego budynku tzw. Domu Heleny Grossówny (meble, multimedia, sprzęty AGD, RTV) (322,5 tys. zł).
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy - rozpoczęto prace związane z adaptacją pomieszczeń piwnicznych w siedzibie instytucji na potrzeby kulturalne (1,3 mln zł).
- Muzeum Archeologiczne w Biskupinie - wykonano nową instalację wodociągową na terenie rezerwatu archeologicznego (135,8 tys. zł). wykonano instalację sygnalizacji pożaru dla budynku administracji (55 tys. zł). zakupiono przenośną motopompę (37,5 tys. zł). zakupiono zespolony zestaw komputerowy do obsługi systemu księgowo-finansowego (30 tys. zł).
- Muzeum Etnograficzne im. prof. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu - dofinansowano zakup kolekcji sztuki ludowej i nieprofesjonalnej tzw. Sztuki prowincji Andrzeja Różyckiego (902 obiekty) (20 tys. zł).
- Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku - wykonano I etap prac związanych z przebudową budynków Muzeum pod kątem dostosowania ich do zgodności z przepisami przeciwpożarowymi - siedziba Muzeum Etnograficznego (zadanie dwuletnie, w 2024 r. - 1,1 mln zł). przeprowadzono prace rekonstrukcyjne i konserwatorskie zabytkowej młocarni przeznaczonej na ekspozycję w Kujawsko-Dobrzyńskim Parku Etnograficznym w Kłóbce (168,2 tys. zł). zagospodarowano działkę na terenie skansenu w Kłóbce na potrzeby zagrody, wybiegu i pastwiska dla koni (71,8 tys. zł). wzmocniono system zabezpieczeń w magazynie muzealnym w zabytkowym spichlerzu (46,3 tys. zł).
- Opera Nova w Bydgoszczy - zakupiono konsoletę cyfrową do Sali Kameralnej oraz dwa zestawy komputerów (181,2 tys. zł). wymieniono klimatyzatory w pomieszczeniach technicznych Opery Nova (43,4 tys. zł). wymieniono uszkodzony blok skraplacza w agregacie wody lodowej (35,7 tys. zł).
- Ośrodek Chopinowski w Szafarni - opracowano dokumentację projektową remontu elewacji zabytkowego pałacu w Szafarni (64 tys. zł); dokonano zakupu sprzętu komputerowego (19,6 tys. zł); przygotowano dokumentację projektową wymaganą przy planowanej budowie oczyszczalni ścieków (8 tys. zł).
- Pałac Lubostroń w Lubostroniu - zakupiono sprzęt komputerowy i fotograficzny (26,6 tys. zł); rozpoczęto prace związane z uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej i energetycznej w zespole pałacowo-parkowym w Lubostroniu (22,9 tys. zł); przeprowadzono w obiekcie Pałacu prace konserwatorsko-restauratorskie stolarki okiennej i drzwiowej (228,5 tys. zł); zakupiono samochód dostawczy (150 tys. zł); przeprowadzono prace remontowe kominów budynku stajnia-wozownia (17,9 tys. zł); przeprowadzono remont dachu budynku piwnic w fosie (125,6 tys. zł).
- Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu - zakupiono 21 nowoczesnych systemów oświetleniowych wraz z urządzeniami sterowania na potrzeby Dużej sceny i Sceny na Zapleczu (280 tys. zł); wykonano dokumentację projektową w zakresie wymagań ochrony przeciwpożarowej zabytkowego budynku Teatru (250 tys. zł).
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu - zakupiono 43 komputery na potrzeby biblioteki (41,5 tys. zł); zakupiono licencję oprogramowania do zarządzania i automatyzacji procesów finansowo-księgowych instytucji (119,2 tys. zł); dokonano zakupów urządzeń poprawiających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami (pętla indukcyjne, stacjonarne powiększalniki tekstu, schodowe krzesełka ewakuacyjne i sygnalizacja alarmowa) (78,3 tys. zł); przeprowadzono prace remontowe w kamienicy będącej siedzibą Ośrodka Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu (19,4 tys. zł).
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy - zakupiono wyposażenie multimedialne na potrzeby organizowanych w bibliotece spotkań autorskich i warsztatów (29,8 tys. zł); opracowano dokumentację do planowanych prac konserwatorskich i restauratorskich Biblioteki Bernardynów (15 tys. zł).
- Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu - wykonano klimatyzację w pomieszczeniach biurowych na 4, 5 i 6 piętrze budynku Młyna Kultury (281,3 tys. zł); dofinansowano zakup instrumentów dla Orkiestry Dętej „Vabank" działającej w ramach Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Toruniu (30,6 tys. zł).

Rozbudowa Opery Nova w Bydgoszczy, fot. Tomasz Czachorowski

Wśród projektów inwestycyjnych wojewódzkich instytucji kultury kontynuowanych w 2024 r. znalazły się:

- Biblioteki XXI wieku - rozbudowa i modernizacja infrastruktury wojewódzkich bibliotek publicznych:
  - Rozbudowa i dostosowanie budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu do nowych funkcji użytkowych - w 2024 r. kontynuowano roboty budowlane kończące etap stanu surowego otwartego i zamkniętego. Wykonano większość instalacji zewnętrznych i wewnętrznych: wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, teletechnicznych, p.poż., wentylacji i klimatyzacji, instalację ogrzewania podłogowego, tynki wewnętrzne, instalację hydrantową, rozpoczęto prace związane z suchą zabudową, prace związane z montażem stolarki okiennej i drzwiowej. Rozpoczęto również prace związane z wykańczaniem pomieszczeń. W 2024 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu uzyskała dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 w wysokości 21 930 423,75 zł.
  - „Droga do Nowoczesności" - Modernizacja i rewitalizacja zabytków oraz wdrożenie nowej oferty kulturalnej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bydgoszczy - w 2024 r. rozpoczęto etap prac polegający na wyborze firmy, która przygotuje postępowanie przetargowe. W 2024 r. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy uzyskała dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w wysokości 21 868 253,33 zł.

Rozbudowa Książnicy Kopernikańskiej, fot. Szymon Zdziebło

- Rozbudowa Filharmonii Pomorskiej im. I.J. Paderewskiego w Bydgoszczy - w 2024 r. zakończono postępowanie przetargowe na wybór inżyniera kontraktu i podpisano umowę. Została opracowana kompletna dokumentacja przetargowa na wybór generalnego wykonawcy inwestycji. Złożono wniosek o dofinansowanie inwestycji z Programu Fundusze Europejskie Infrastruktura, Klimat, Środowisko 2021-2027. Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną i został przekazany do oceny merytorycznej.
- Rozbudowa Opery Nova w Bydgoszczy o IV krąg wraz z infrastrukturą parkingową - w 2024 r. kontynuowano rozpoczęte rok wcześniej roboty budowlane i instalacyjne. Wykonano konstrukcję pięciu kondygnacji IV kręgu budynku Opery oraz zakończono wszystkie roboty konstrukcyjne przyległego garażu podziemnego. Zakończono realizację zewnętrznych sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Wykonano uziomy elektryczne oraz rozpoczęto układanie kanałów wentylacyjnych kończąc jednocześnie montaż kanałów wentylacji pożarowej w garażu. Na koniec 2024 r. wykonany został stan surowy otwarty IV kręgu Opery bez stropu na najwyższej kondygnacji. W 2024 r. Opera Nova w Bydgoszczy uzyskała dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 w wysokości 24 183 597,87 zł.
- Rozszerzenie funkcjonalności teatralno-koncertowej poprzez rozbudowę i doposażenie dawnego budynku Kinoteatru Grunwald - w 2024 r. zabezpieczono gotycki mur ceglany przed negatywnymi wpływami czynników atmosferycznych oraz opracowano dokumentację na wykonanie zabezpieczeń w okresie zimowym. Zastosowano również zabezpieczenie w postaci osiatkowania fragmentu ścian elewacyjnych frontowych dawnej zabudowy przy ul. Warszawskiej 11. Przeprowadzono ekspertyzę stanu fragmentu ściany elewacji, a wyniki przekazano do Miejskiego Konserwatora Zabytków, który wystosował pismo wyrażające zgodę na rozbiórkę ściany. Samorząd Województwa stara się zakupić teren od PHH Hotele na potrzeby inwestycji. Po zakupie sąsiadującej działki Teatr przygotuje postępowanie w ramach zamówienia publicznego na wyłonienie wykonawcy dla opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej zamiennej nowej siedziby Teatru Muzycznego oraz będzie aplikować o środki unijne z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 .
- Wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie, przebudowie i modernizacji istniejącego Zespołu Pałacowo - Parkowego w miejscowości Wieniec koło Włocławka wraz z infrastrukturą zewnętrzną i zagospodarowaniem terenu Parku - w 2024 r. zaplanowano opracowanie projektów zamiennych oraz wyłonienie nowego Generalnego Wykonawcy, który zrealizowałby przerwane zadanie według nowej dokumentacji. Teren zespołu pałacowo - parkowego w Wieńcu został przekazany Kujawsko-Pomorskiemu Centrum Edukacji i Innowacji, który kontynuować będzie rewitalizację zabytkowego obiektu oraz aplikować o środki unijne z Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 .

KSZTAŁTOWANIE TOŻSAMOŚCI I POSTAW PATRIOTYCZNYCH

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach kształtowania tożsamości i postaw patriotycznych w 2024 r.:

- 575 wydarzeń objęto Patronatem Honorowym Marszałka Województwa
- przyznano 182 medale Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis
- współpracowano z 30 organizacjami skupiającymi kombatantów, osoby represjonowane oraz byłych żołnierzy Wojska Polskiego, a także z organizacjami skupiającymi byłych działaczy opozycji demokratycznej

Zarząd Województwa przywiązuje dużą wagę do kształtowania i utrwalania dziedzictwa patriotyczno-historycznego regionu. Działania te prowadzone są na różnych płaszczyznach, wśród których należy podkreślić udział w uroczystościach związanych z obchodami świąt państwowych i ważnych lokalnych rocznic wydarzeń, a także inicjatywy własne Zarządu.

W 2024 r. były to przede wszystkim:

- Wojewódzkie obchody Święta Flagi Rzeczypospolitej Polskiej i 233. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Obchody Święta Województwa,
- Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Wojewódzkie obchody 80. rocznicy Wybuchu Powstania Warszawskiego,
- Wojewódzkie obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- Kujawsko-Pomorskie Spotkanie Opłatkowe,
- Nadania Medali Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis,
- Patronaty Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Giganci Kujaw i Pomorza,
- Kujawsko-Pomorskie Lekcje Samorządowe.

W realizacji powyższych wydarzeń samorząd współdziałał z m.in. samorządowymi instytucjami kultury wszystkich szczebli z terenu województwa, organizacjami harcerskimi, organizacjami pozarządowymi czy szkołami, podejmując inicjatywy o charakterze patriotycznym, które miały na celu upamiętnienie, a także upowszechnienie wiedzy na temat wydarzeń i postaci związanych z historią Polski oraz Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Wojewódzkie obchody 80 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, 1 sierpnia 2024 r., fot. Bartosz Czaplicki

Wojewódzkie obchody Święta Flagi Rzeczypospolitej Polskiej i 233. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja

2 i 3 maja 2024 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie uczciło Dzień Flagi Rzeczypospolitej i 233. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Toruńskie obchody Dnia Flagi odbyły się na Rynku Staromiejskim, na którym w ramach uroczystości wojskowej, a później pikniku patriotycznego, wspólnie śpiewano pieśni patriotyczne. Prezentowano również pojazdy zabytkowe, a dla najmłodszych odbyły się warsztaty plastyczne. Wystąpiły zespoły wokalno-taneczne, a po zakończeniu pikniku odbył się koncert Orkiestry Wojskowej w Toruniu z udziałem solistów. W Bydgoszczy Dzień Flagi obchodzony był w ramach uroczystości patriotycznych na Starym Rynku. W toruńskich uroczystościach 3 maja - ceremonii złożenia kwiatów pod tablicą pamiątkową wmurowaną w ścianę kościoła Św. Ducha, mszy solennej w intencji ojczyzny i oficjalnych wystąpieniach, którym towarzyszył ceremoniał wojskowy - uczestniczyli parlamentarzyści, samorządowcy, duchowni, przedstawiciele administracji państwowej, dowódcy i żołnierze Wojska Polskiego i stacjonujących w naszym regionie jednostek armii Stanów Zjednoczonych oraz reprezentacje środowisk kombatanckich i pozarządowych, a także licznie przybyli mieszkańcy miasta i goszczący w nim turyści. Bydgoskie obchody rocznicy uchwalenia konstytucji rozpoczęły się uroczystą mszą świętą w intencji Ojczyzny w Katedrze pw. św. Marcina i Mikołaja, po której odbyło się spotkanie z udziałem parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli duchowieństwa, administracji państwowej, Wojska Polskiego oraz mieszkańców miasta. Podczas uroczystości patriotycznej zabrzmiał hymn, wystąpiła Orkiestra Wojskowa w Bydgoszczy. Samorząd Województwa reprezentował Sekretarz Województwa Marek Smoczyk.

Święto Województwa Kujawsko-Pomorskiego

7 czerwca 2024 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie, obchodziło swoje święto, które ustanowione zostało w 2008 r., w rocznicę papieskiej pielgrzymki na Kujawy i Pomorze. Papież Jan Paweł II dwukrotnie odwiedzał Region: 6 i 7 czerwca 1991 r. był we Włocławku, a 7 czerwca 1999 r. przybył z pielgrzymką do Bydgoszczy i Torunia. W 2017 r. województwo kujawsko-pomorskie, jako jedyny region na świecie zostało objęte patronatem Jana Pawła II.

Konferencja naukowa pn. „Fides et ratio. Przesłanie św. Jana Pawła II do ludzi nauki 25 lat później", zorganizowana przy współpracy Samorządu Województwa, Samorządu Miasta Torunia, Kurii Diecezjalnej Toruńskiej i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 6 czerwca 2024 r., otworzyła oficjalną część wydarzeń Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego. 7 czerwca 2024 r. w Katedrze pw. św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy odprawiona została msza św. w intencji mieszkańców województwa. Następnie w Domu Polskim Diecezji Bydgoskiej odbyła się uroczysta sesja sejmiku województwa, podczas której Marszałek Województwa Piotr Całbecki po raz pierwszy wręczył ustanowioną z jego inicjatywy Nagrodę Kopernikańską Fides et Ratio (Wiara i Rozum). Nagrodę otrzymał kardynał Grzegorz Ryś.

Święto Województwa - Koncert „Wyspa Kina" w Bydgoszczy, 1 czerwca 2024 r., fot. Andrzej Goiński

Poza oficjalnymi obchodami Święta Województwa w miastach regionu odbyło się wiele wydarzeń kulturalnych. Wśród nich znalazły się m.in.:

- koncert „Pod Wspólnym Niebem", 8 czerwca 2024 r., Toruń, z udziałem gwiazd tj. Małgorzata Ostrowska, Czesław Mozil, raper Małpa, ok. 19 000 uczestników,
- koncert „Wyspa Kina", 1 czerwca 2024 r., Bydgoszcz, z udziałem gwiazd tj. Kayah, Olga Szomańska, Błażej Król, ok. 10 000 uczestników,
- koncert „Na soli", 11 czerwca 2024 r., Inowrocław, z udziałem gwiazd tj. Natalia Kukulska, Katarzyna Kowalska, Viki Gabor, ok. 8 000 uczestników,
- koncert „Fajansowe sny", 1 czerwca 2024 r., Włocławek, z udziałem gwiazd tj. Andrzej Piaseczny, Ewelina Flinta, Urszula, ok. 4 000 uczestników,
- koncert „Przystań Wolności", 2 czerwca 2024 r., Grudziądz, udział gwiazd tj. Justyna Steczkowska, Krzysztof Cugowski, Grzegorz Hyży, ok. 3 500 uczestników,
- piknik Astrobaza Toruń, 8 czerwca 2024 r.,
- Astrofestiwal, 9 czerwca 2024 r. Inowrocław,
- Defilada Sił Dętych Województwa Kujawsko-Pomorskiego , 2 czerwca 2024 r., Bydgoszcz,
- Fiesta Balonowa, 6-8 czerwca 2024 r., Toruń.

Ponadto, 4 czerwca, dla uczczenia oraz upamiętnienia pierwszych częściowo wolnych wyborów, w Dworze Artusa w Toruniu odbył się, już po raz 20-ty, koncert „Pięciolinia Wolności". W czasie uroczystości Marszałek Województwa Piotr Całbecki i Radny Województwa Jacek Gajewski otrzymali okolicznościowe medale z okazji 20-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

W środę 6 czerwca w tym samym miejscu, tradycyjnie z okazji Święta Województwa, zabrzmiały pierwsze nuty „Pór Roku z Mistrzem". Koncert realizowany był przez Filharmonię Bydgoską. Z doświadczoną Capellą Bydgostiensis oraz wybitnym skrzypkiem Mariuszem Partyka wystąpili młodzi soliści, uczniowie szkół muzycznych, którzy wykonali najpopularniejsze dzieło Antonio Vivaldiego - „Cztery pory roku".

Uroczysta Sesja Sejmiku Województwa z okazji Święta Województwa, 6 czerwca 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego

12 czerwca 2024 r. w amfiteatrze Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu odbyła się uroczysta gala Nagród Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Podczas uroczystości prestiżowe wyróżnienia odebrali twórcy i animatorzy najbardziej wartościowych przedsięwzięć w trzynastu obszarach działalności publicznej, społecznej i gospodarczej za 2023 rok. Przyznano 27 nagród i 54 wyróżnienia oraz jedno wyróżnienie specjalne. Nagrody przyznane zostały w następujących dziedzinach: gospodarka; fundusze unijne; rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich; innowacyjne metody stosowane w zakresie rozwoju i promocji miast i obszarów wiejskich; nauka, badania naukowe i postęp techniczny; edukacja; kultura; ochrona zdrowia; sport; ochrona środowiska naturalnego; działalność społeczna i zaangażowanie na rzecz drugiego człowieka; budowa społeczeństwa obywatelskiego; promocja województwa. W ramach konkursu przyznano również nagrody i wyróżnienie za całokształt działalności oraz jedno wyróżnienie specjalne za nową, istotną dla rozwoju regionu inicjatywę.

Wojewódzkie obchody 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego

1 sierpnia 2024 r. w miastach i miejscowościach województwa kujawsko-pomorskiego odbyły się uroczystości upamiętniające 80. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. W wojewódzkich obchodach, na które do Torunia zaprosił Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Prezydent Miasta Torunia Paweł Gulewski, Dowódca Garnizonu Toruń płk Roman Piotrowski oraz Prezes Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej Dorota Zawacka-Wakarecy, Samorząd Województwa reprezentował Sekretarz Województwa Marek Smoczyk. Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska oraz Członek Zarządu Województwa Dariusz Kurzawa uczestniczyli w obchodach rocznicowych w Inowrocławiu, Wicemarszałek Województwa Zbigniew Ostrowski wraz z Radną Województwa Anną Niewiadomską w Bydgoszczy, a Wicemarszałek Województwa Aneta Jędrzejewska i Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski we Włocławku.

Marszałek Województwa Piotr Całbecki przesłał listy i symboliczne upominki trojgu związanym z naszym regionem Powstańcom Warszawskim - Pani Urszuli Tauer, Pani Krystynie Majczyńskiej, Panu Stanisławowi Malkiewiczowi.

Wojewódzkie obchody Narodowego Święta Niepodległości

Na wojewódzkie uroczystości w Toruniu i w Bydgoszczy zapraszał Marszałek Województwa Piotr Całbecki wraz ze współorganizatorami: Wojewodą Kujawsko-Pomorskim Michałem Sztyblem, Prezydentem Miasta Torunia Pawłem Gulewskim, Dowódcą Garnizonu Bydgoszcz gen. dyw. Arturem Kępczyńskim oraz Dowódcą Garnizonu Toruń płk Romanem Piotrowskim. W przeddzień obchodów niepodległościowych Marszałek Województwa Piotr Całbecki tradycyjnie podjął uroczystą kolacją w podtoruńskim Przysieku osoby zasłużone dla Niepodległej. Zaproszeni zostali m.in. kombatanci i działacze opozycji niepodległościowej sprzed 1989 r., osoby odznaczone Medalem Marszałka Województwa Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis oraz przedstawiciele świata kultury i służb mundurowych. W Toruńskich obchodach Narodowego Święta Niepodległości Samorząd Województwa reprezentował Marszałek Województwa Piotr Całbecki, który uczestniczył w uroczystej mszy w intencji Ojczyzny w kościele garnizonowym, a także w poprzedzającym ją złożeniu kwiatów pod pomnikiem poległych w latach 1918 - 1921 (na cmentarzu komunalnym) i pod pomnikiem gen. Józefa Hallera. Następnie wraz z uczestnikami obchodów przemaszerował na Rynek Staromiejski, gdzie odbyły się oficjalne uroczystości, a także pokazy grup rekonstrukcyjnych, niepodległościowa gra terenowa oraz koncert pieśni patriotycznych. Gospodarz województwa złożył również kwiaty pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego. Bydgoska uroczystość patriotyczna z ceremoniałem wojskowym rozpoczęła się w południe na Starym Rynku. O godzinie 11 w Katedrze pw. św. Marcina i Mikołaja odbyła się msza święta w intencji Ojczyzny. Samorząd Województwa reprezentował wicemarszałek Zbigniew Ostrowski. Obchodom towarzyszyły rajd rowerowy, turniej szachowy i bieg Niepodległości. W obchodach w Inowrocławiu, które odbyły się przy pomniku Powstańców Wielkopolskich, wzięła udział Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska.

Kujawsko-Pomorskie Spotkanie Opłatkowe

W toruńskim Dworze Artusa tuż przed Bożym Narodzeniem odbyło się tradycyjne Kujawsko-Pomorskie Spotkanie Opłatkowe, w którym udział wzięli: władze województwa, parlamentarzyści, przedstawiciele duchowieństwa, administracji rządowej, instytucji społeczeństwa obywatelskiego, służb mundurowych, świata nauki, kultury i gospodarki, a także samorządów terytorialnych z całego regionu. Gośćmi Kujawsko-Pomorskiego Spotkania Opłatkowego byli także stacjonujący w Kujawsko-Pomorskiem żołnierze Armii Stanów Zjednoczonych oraz stuletni mieszkańcy regionu. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego burmistrza Piotrkowa Kujawskiego Krystiana Betlińskiego. Spotkaniu towarzyszył występ chóru Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu oraz wystawa tradycyjnych stołów wigilijnych, przygotowanych przez członkinie kół gospodyń wiejskich.

Medal Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis

Najwyższym odznaczeniem przyznawanym przez Samorząd Województwa jest Medal Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis". Wyróżnienie to funkcjonuje w dwóch wariantach: medalem srebrnym honorowane są osoby oraz instytucje w uznaniu zasług na rzecz Województwa Kujawsko-Pomorskiego i jego mieszkańców, z kolei medalem złotym nagradzane są osoby i instytucje za zasługi w zakresie walki o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej i prawa człowieka. W 2024 r. Marszałek Województwa przyznał 182 medale. Wśród odznaczonych znaleźli się tradycyjnie działacze opozycji antykomunistycznej z okresu PRL, którzy zostali uhonorowani podczas corocznych obchodów rocznicy podpisania porozumień sierpniowych, organizowanych w Przysieku. Znaczną liczbę wyróżnionych stanowili przedstawiciele świata kultury i nauki, którzy zostali docenieni za swoje wybitne osiągnięcia. W gronie medalistów nie mogło także zabraknąć społeczników i działaczy różnego rodzaju organizacji samorządowych, pozarządowych i charytatywnych. Szczególną grupę uhonorowanych stanowią osoby, które w danym roku ukończyły setny rok życia. Akcja wyróżniania 100-latków z Kujaw i Pomorza jest kontynuacją zapoczątkowanej w 2018 r. inicjatywy honorowania „Rówieśników Niepodległej", świadków historii odrodzenia Polski po 1918 r. Powyższy projekt spotkał się z niezwykle ciepłym i pozytywnym odzewem ze strony najstarszych mieszkańców naszego regionu oraz ich rodzin. Nestorzy wyróżnieni medalem marszałka są zapraszani na najważniejsze wydarzenia regionalne, na których często bywają gośćmi honorowymi, jako żywi świadkowie naszej historii.

Uhonorowanie Medalem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis", fot. Szymon Zdziebło

Patronat Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Patronat Honorowy oraz członkostwo Marszałka Województwa w Komitecie Honorowym jest wyróżnieniem, podkreślającym szczególny charakter wydarzeń i inicjatyw. Wyróżnieniem tym obejmowane są najważniejsze przedsięwzięcia o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim oraz międzynarodowym, których tematyka zbieżna jest z zadaniami samorządu województwa, bądź inne wydarzenia o wysokiej randze i dużym znaczeniu dla promocji województwa. W 2024 r. patronatem Marszałka objęto 575 wydarzeń o charakterze społecznym, sportowym, naukowym i kulturalnym. Patronat Marszałka jest przyznawany rozmaitym inicjatywom, spośród których wiele przerodziło się w wydarzenia cykliczne o zasięgu znacznie wykraczającym poza zasięg województwa.

Współpraca ze środowiskami kombatanckimi i harcerskimi

Ważną częścią działalności Województwa jest także wspieranie środowisk kombatanckich i harcerskich. W 2024 r. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego czynnie współpracował z ok. 30 organizacjami skupiającymi kombatantów, osoby represjonowane oraz byłych żołnierzy Wojska Polskiego, a także organizacjami skupiającymi byłych działaczy opozycji demokratycznej, działającymi na terenie Województwa. Współdziałał również z organizacjami harcerskimi podejmując inicjatywy o charakterze patriotycznym, które miały na celu upamiętnienie, upowszechnienie wiedzy na temat wydarzeń i postaci związanych z historią Polski i Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Współpraca ta polegała przede wszystkim na wspólnym uczestnictwie w uroczystościach patriotycznych oraz wsparciu organizacji pod względem rzeczowym, finansowym i organizacyjnym. Działania zmierzające do integracji środowisk kombatanckich oraz harcerskich w regionie, a także koordynacja ich działań oraz usprawnienia przepływu informacji pomiędzy kombatantami, środowiskiem harcerskim i Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, realizował Pełnomocnik Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Do najważniejszych wydarzeń w 2024 r., przy organizacji których Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego bezpośrednio wspierał środowiska kombatantów i osób represjonowanych oraz byłych działaczy opozycji demokratycznej należą:

- aktywny udział związków kombatanckich oraz środowiska harcerskiego w uroczystościach organizowanych przy Pomniku Pamięci Ofiar Zbrodni Pomorskiej 1939 na przestrzeni całego roku, m.in. w obchodach 85. Rocznicy Zbrodni Pomorskiej,

- 84. rocznica zsyłki Polaków na Syberię przez NKWD –luty 2024 r.,
- Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” - marzec 2024 r.,
- 43. rocznica Wydarzeń Bydgoskiego Marca - marzec 2024 r.,
- Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - kwiecień 2024 r.,
- 43. rocznica rejestracji NSZZ RI „Solidarność” - maj 2024 r.,
- 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego - sierpień 2024 r.,
- 44. rocznica podpisania Porozumień Sierpniowych - sierpień 2024 r.,
- 85. rocznica wybuchu II wojny światowej (Dzień Weterana) oraz Dzień Państwa Podziemnego - wrzesień 2024 r.,
- Dzień Sybiraka - wrzesień 2024 r.,
- 40. rocznica śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki - październik 2024 r.,
- 43. rocznica wprowadzenia stanu wojennego - grudzień 2024 r,
- Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego - grudzień 2024 r.

Wśród innych wydarzeń **o charakterze patriotycznym** w 2024 r. znalazły się:

- odsłonięcie pomnika w 40. rocznicę śmierci Piotra Bartoszcze (luty 2024 r.),
- złożenie kwiatów pod pomnikiem św. Jana Pawła II w 19. rocznicę śmierci (kwiecień 2024 r.),
- otwarcie wystawy z okazji 150. rocznicy urodzin W. Witosa w Toruniu, a także złożenie kwiatów pod jego pomnikiem w Bydgoszczy w rocznicę urodzin (styczeń 2024 r.) i w 79. rocznicę śmierci (październik 2024 r.),
- udział w obchodach Święta Wojska Polskiego oraz 104. rocznicy Bitwy Warszawskiej (sierpień 2024 r.),
- odsłonięcie pomnika Lecha Bądkowskiego w Gdańsku (sierpień 2024 r.),
- odsłonięcie muralu upamiętniającego pomordowanych w 1939 r. mieszkańców Szwederowa (wrzesień 2024 r.).

W 2024 r. **Chorągiew Związku Harcerstwa Polskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego,** z okazji 25. rocznicy beatyfikacji patrona polskich harcerzy bł. ks. phm. Stefana Wincentego Frelichowskiego, zorganizowała wydarzenie o nazwie **WICEK 2024.** Było to kluczowe spotkanie harcerskie na poziomie wojewódzkim, które zgromadziło uczestników z całego regionu. Celem wydarzenia było promowanie harcerskich wartości, integracja środowisk harcerskich oraz rozwijanie umiejętności w duchu współpracy i solidarności. Program obejmował liczne warsztaty, gry terenowe, dyskusje i spotkania z liderami harcerskimi oraz przedstawicielami lokalnych instytucji. WICEK 2024 stanowił okazję do wymiany doświadczeń między drużynami, inspirował młodych ludzi do aktywności społecznej oraz wzmacniał poczucie tożsamości regionalnej.

150 rocznica urodzin Wincentego Witosa, 22 stycznia 2024 r., fot. Tomasz Czachorowski

Rok Kobiet Odważnych

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego ogłosił rok 2024 Rokiem Kobiet Odważnych. Z tej okazji przygotowano okolicznościowy logotyp w wersji statycznej i animowanej, jak również grafikę promocyjną i jej animację, dostępne również w języku angielskim. Na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego powstała specjalna zakładka, w której można było znaleźć informacje związane z uroczystościami (https://kujawsko-pomorskie.pl/tag/kobiety/). We współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy powstało także kalendarium zbierające dane o imprezach kulturalnych związanych z Rokiem Kobiet Odważnych w województwie, organizowanych przez instytucje kulturalne w regionie (https://kulturawzasiegu.pl). Wśród nich znalazły się następujące wydarzenia:

- Galeria Rusz przedstawiła 10 prac graficznych nawiązujących do życia i działalności kobiet odważnych w regionie, prace te zostały wykorzystane w kampanii informacyjnej, prowadzonej w internecie na stronach pomorska.pl, expressbydgoski.pl, nowosci.com.pl oraz w serwisie społecznościowym Facebook.
- Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury zorganizował „Festiwal Zapomnianych Kultur Budowniczki: herstorie kobiet odważnych”, które swoim zaangażowaniem, determinacją i wytrwałością zmieniały lokalne społeczności.
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu zorganizowała Międzynarodową Konferencję Naukową „Kobieta w dyplomacji” z udziałem prof. Hanny Suchockiej, wystawę „Posełki”, poświęconą postaciom pierwszej kadencji Sejmu RP, grę miejską poświęconą postaciom posłanek związanych z regionem, spotkania autorskie z osobami poruszającymi zagadnienia związane z miejscem kobiet w historii oraz feminatywami, a także warsztaty językowe z tworzenia i zastosowania feminatywów skierowane do szkół oraz osób dorosłych.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu zorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową „Życie codzienne ziemianek w XIX i XX wieku” oraz cykl spotkań, koncertów i warsztatów upamiętniających aktorkę Helenę Grossównę.

Istotnymi elementami obchodów Roku Kobiet Odważnych było również:

- powołanie 10 stycznia 2024 r. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiej Rady Kobiet, w skład której wchodzi 28 przedstawicielek świata biznesu, nauki, samorządu i kultury, odpowiedzialnych za opiniowanie, inicjowanie projektów społecznych oraz przeciwdziałanie wszelkim formom i przejawom dyskryminacji,
- w dniach 16-18 lutego w Toruniu gościły noblistka Leymah Gbowee i odpowiedzialna za program astrobiologiczny amerykańskiej NASA dr Mary A. Voytek. Obie kobiety, których wizyta wpisywała się w obchodzony na Kujawach i Pomorzu Rok Kobiet Odważnych, były panelistkami odbywającego się w toruńskim Dworze Artusa festiwalu „Nowe Obroty”, nawiązującego także do kończącego się Roku Mikołaja Kopernika. Festiwal współorganizował samorząd województwa,
- laureatka Pokojowej Nagrody Nobla w 2011 r. Leymah Gbowee, aktywistka na rzecz praw kobiet i matką dziewięciorga dzieci, przewodziła ruchowi kobiet, który odegrał kluczową rolę w zakończeniu wojny domowej w Liberii w 2003 roku. Jej wykład nosił tytuł “Uwalniając pasję, twórczość i inteligencję dziewcząt”. Związany z Uniwersytetem Harvarda amerykańsko-izraelski astrofizyk teoretyczny Avi Loeb, w świecie fizyki teoretycznej postać bardzo znacząca, zaprezentowała natomiast wykład „Następna Rewolucja Kopernikańska”,
- zorganizowanie wraz z Polską Press Grupą kampanii społecznej pn. „100 dumnych z siebie kobiet Pomorza i Kujaw”, służącej zachęceniu do podzielenia się niezwykłymi historiami i odważnymi działaniami mieszkanek regionu, będących motywacją i inspiracją dla innych,
- zorganizowanie koncertu orkiestry kameralnej Capella Bydgostiensis inaugurującego obchody pn. „Dumne One 2.0 - przeboje wielkich dam estrady w nowych aranżacjach”, piosenki wykonywane wcześniej przez największe damy polskiej estrady takie jak Anna Jantar, Kalina Jędrusik czy Maryla Rodowicz zaśpiewały Małgorzata Ostrowska, Kasia Cerekwicka, Anna Grzelak i Aga Twardowska,
- zrealizowanie 2 cykli filmowych o kobietach związanych z regionem m.in. Wilhelminie Iwanowskiej, Janinie Bartkiewiczównie, gen. Elżbiecie Zawackiej, Helenie Grossównie czy Nawojce,
- przygotowanie spotu promocyjnego poświęconego obchodom Roku Kobiet Odważnych,
- dofinansowanie publikacji poświęconych wybitnym postaciom kobiecym z regionu, wręczanych jako upominki w konkursach bądź podczas wydarzeń promocyjnych województwa,
- wyprodukowanie gadżetów promujących obchody Roku Kobiet Odważnych, takie jak: kubki, torby, zakładki do książek.

Kujawsko-Pomorska Gęsina na świętego Marcina

Jednym z priorytetów promocyjnych Województwa jest coroczna kampania „Kujawsko-Pomorska gęsina na świętego Marcina”. Jadanie gęsiny na Świętego Marcina oraz uczestnictwo w imprezach organizowanych i towarzyszących Narodowemu Świętu Niepodległości stało się w województwie bardzo popularne. Obecna nie tylko w kujawsko-pomorskim moda na gęsinę to jeden z najbardziej widocznych sukcesów promocyjnych województwa. Główną atrakcją obchodów jest festyn gęsinowy, który odbył się w podtoruńskim Przysieku 10-11 listopada 2024 r., gdzie ok. 140 regionalnych wystawców zaprezentowało swoje wyroby mieszkańcom województwa. Osoby, którym nie udało się dotrzeć na festyn mogły nabyć prezentowane produkty poprzez platformę Wirtualny Ryneczek. Jednym z elementów akcji, na który co roku szczególnie czekają jej odbiorcy, są pokazy kulinarne zakończone degustacjami, w wykonaniu znanych i cenionych kucharzy oraz gwiazd. W 2024 r. zaproszenie Samorządu Województwa przyjęli Robert Sowa, Karol Okrasa, Mirosława Wilk i Marcin Szukaj. Podczas festynu wręczane były również Złote Półgęski, czyli nagrody dla najlepszych produktów z gęsiny. Gęsinowa

akcja to także wiele konkursów. Jak co roku mieszkańcy regionu wygrywali gęsie tuszki w konkursach organizowanych przez lokalne i regionalne media (2024 szt. gęsich tuszek). Kampanii towarzyszyły konkursy: plastyczny dla najmłodszych pt. „Gęś filmowa”, konkurs rodzinny na relację ze wspólnego świętowania przy daniach z gęsiny oraz konkurs dla dziennikarzy na najlepsze przepisy z wykorzystaniem gęsiny. Do wygrania była również możliwość uczestnictwa w warsztatach kulinarnych z Karolem Okrasą.

Nagroda dla najlepszych produktów z gęsiny „Złoty Półgęsek”, 10-11 listopada 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Giganci Nauki Kujaw i Pomorza

Projekt edukacyjny pn. „Giganci Kujaw i Pomorza” realizowany jest od 2021 r. W ramach projektu odbyła się seria spotkań promujących sylwetki najbardziej zasłużonych postaci z przeszłości naszego regionu. Każde ze spotkań poświęcone było innej osobie, której działalność przyczyniła się do rozwoju i kształtowania ważnych dziedzin naszego życia. Do tej pory odbyły się dwie edycje projektu pn. „Giganci Nauki Kujaw i Pomorza” oraz „Giganci Medycyny Kujaw i Pomorza”. W 2024 r. kontynuowany był cykl poświęcony Gigantom Medycyny, wybitnym medykom z Kujaw i Pomorza, w maju rozstrzygnięty został konkurs na najlepszy plakat biograficzny, podsumowujący drugą edycję projektu. W listopadzie zainaugurowano trzecią edycję projektu pod hasłem „Gigantki Kujaw i Pomorza - Kobiety Odważne”, która docelowo przedstawi życie i działalność 6 niezwykłych kobiet, które odcisnęły ważny ślad w historii naszego regionu: Teresę Wieczorek-Ciepły - medalistkę olimpijską w lekkoatletyce, Izabelę Zbiegniewską - społeczniczkę i pedagożkę, gen. Elżbietę Zawacką - żołnierkę AK, jedyną kobietę wśród cichociemnych, po wojnie zaangażowaną w przywracanie pamięci o kobietach walczących o niepodległość Polski, Polę Negri - jedną z pierwszych polskich gwiazd kina światowego, Marię Znamierowską-Prüfferową - twórczynię i wieloletnią dyrektorkę Muzeum Etnograficznego w Toruniu oraz Marię Karłowską - zakonnicę, pedagożkę i organizatorkę wsparcia dla kobiet w trudnych sytuacjach życiowych. Materiały filmowe, w których prelegenci prezentują wspomnianych naukowców i medyków, wraz z pakietami edukacyjnymi zawierającymi artykuły i linki do publikacji naukowych, dostępne są za pośrednictwem Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej edupolis.pl. Projekt jest realizowany przy współpracy z bibliotekami wojewódzkimi oraz Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli. Spotkania kierowane są do starszych uczniów szkół podstawowych oraz do młodzieży szkół średnich, dla których postacie te mogą stać się natchnieniem i inspiracją do pójścia w ich ślady.

Kujawsko-Pomorskie Lekcje Samorządowe

W 2024 r. Samorząd Województwa kontynuował realizację cyklicznych spotkań z dziećmi i młodzieżą dotyczących funkcjonowania samorządu terytorialnego. Spotkania te są odpowiedzią na rosnącą potrzebę aktywności społecznej młodych ludzi i ich zaangażowanie w sprawy obywatelskie. Proponowane lekcje to zajęcia edukacyjne o charakterze warsztatowym, odbywające się w sali obrad sejmiku województwa w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Celem spotkań było przybliżenie młodym mieszkańcom Kujaw i Pomorza idei samorządności terytorialnej i demokracji lokalnej oraz kształtowanie postaw obywatelskich i tożsamości regionalnej. Podczas zajęć uczniowie poznali zasady funkcjonowania samorządu województwa, poszerzali wiedzę o regionie, wydarzeniach i postaciach z nim związanych, a także zobaczyli miejsce, w którym są podejmowane najważniejsze dla regionu decyzje. W 2024 r. w lekcjach wzięło udział blisko 1 250 uczniów z 67 szkół z województwa kujawsko-pomorskiego.

Publikacje i media społecznościowe

Komiksy to nowatorski i realizowany w ciekawy sposób projekt, w ramach którego prezentowane są sylwetki wybitnych osobistości związanych z regionem. W 2024 r. kontynuowano prace nad serią komiksów przeznaczonych dla młodszych czytelników i wydano komiksy o Annie Wazównie. Tytuły zostały przygotowane w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej, ich twórcami są scenarzysta Maciej Jasiński oraz rysownicy Jacek Michalski i Krzysztof Wyrzykowski, a konsultacji merytorycznej udzielają bydgoscy i toruńscy naukowcy. Wszystkie komiksy można obejrzeć i przeczytać na profilu w serwisu Issuu - www.issuu.com/kujawsko-pomorskie.

Tradycyjnie z okazji Święta Województwa wydany został Magazyn „Lubię tu być!”. Jest to swego rodzaju przewodnik po regionie. Zaprezentowano w nim ludzi - mieszkańców Kujaw i Pomorza, ich zamiłowania, pasje, umiejętności i niecodzienne pomysły na życie. Wydawnictwo miało 8 rozdziałów i liczyło 57 stron, na których opowiedziana została historia mieszkańców Kujaw i Pomorza.

Jak co roku, również w 2024 r. ukazała się publikacja skierowana do dzieci z serii „Tu jest super”. Tegoroczna edycja książeczki miała podtytuł „Tu jest filmowo!” i poświęcona była zagadnieniom związanym ze światem filmu i jego twórcami z regionu. Treść książeczki wzbogacona była o konkursy i zagadki dla dzieci. 21 maja 2024 r. publikacja była dołączona do „Gazety Pomorskiej”, „Expresu Bydgoskiego” i „Nowości”.

Nową propozycją w biblioteczce publikacji wydanych w 2024 r. przez Departament Promocji jest album „Genius Loci. Biskupin w obiektywie Daniela Pacha”. Wydawnictwo ukazuje ten niezwykle wartościowy historycznie gród, poprzez wyjątkowe fotografie wykonywane podczas czterech pór roku. Publikacja skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, pragnących poznać uroki Biskupina - pradawnej osady kultury łużyckiej, która wyłoniła się z wód Jeziora Biskupińskiego 91 lat temu, po 27 wiekach. Obecnie znajduje się w niej Muzeum Archeologiczne, podległe Samorządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Książka zawiera zdjęcia ukazujące różne oblicza osady - o rożnych porach dnia i roku, w otoczeniu przyrody, czy też obrazujące jak mogło wyglądać życie mieszkańców grodu. Założeniem albumu było oddanie niezwykłego „ducha miejsca” Biskupina, jego magicznych pejzaży uchwyconych w fotograficznych kadrach.

Kolejnym albumem przybliżającym uroki województwa była publikacja „Kujawsko-pomorskie konstelacje dobrych miejsc”. Album fotograficzny ze zdjęciami jednego z najbardziej uznanych fotografików w województwie kujawsko-pomorskim, Daniela Pacha, opatrzona tekstem etnografki Justyny Słomskiej-Nowak. Publikacja skierowana jest do szerokiego grona odbiorców - przybliża uroki i różnorodność krain wchodzących w skład województwa kujawsko-pomorskiego. Zachęca do tworzenia „konstelacji” miejsc wartych odwiedzenia - odkrywania nieznanych dotąd zakamarków regionu.

Poza publikacjami własnymi Samorząd Województwa dofinansowuje także publikacje twórców z regionu. W roku 2024 było ich ok. 40, a kwota, jaką wsparto publikacje to 700 tys. zł.

Spoty promocyjne województwa. W 2024 r. powstało 110 profesjonalnych filmów wykonanych przez pracowników Biura Promocji Projektów Multimedialnych. Filmy dotyczyły m.in. wydarzeń organizowanych przez Samorząd Województwa, ważnych uroczystości i osób. Wiele z przygotowanych filmów miało charakter edukacyjny i przybliżało odbiorcom postaci ważne dla naszego regionu. Powstały m.in.: cykl wspomnień mieszkańców województwa, walczących podczas II Wojny Światowej, cykl „Biblioteka mistrzów”, opowiadający o wybranych artystach z kujawsko-pomorskiego, film o zabytkach i obyczajach regionalnych, cykl „Razem dla regionu” o realizacjach projektów możliwych dzięki funduszom europejskim, a także wiele innych. Powstały również filmy zlecone podmiotom zewnętrznym, w tym spoty promujące Fundusze Europejskie na Kujawach i Pomorzu. Filmy dostępne są w serwisie YouTube na koncie Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Media społecznościowe województwa. Promocja województwa w dużej mierze opiera się na aktywności w mediach społecznościowych. W 2024 r. Województwo posiadało 6 profili w mediach społecznościowych: Facebook, X, Instagram, Flickr, Issuu i YouTube:

- www.facebook.com/wojewodztwokujawskopomorskie
- www.x.com/lubietubyc
- www.instagram.com/kujawskopomorskie
- www.flickr.com/kujawskopomorskie
- www.issuu.com/kujawsko-pomorskie

- www.youtube.com/umwkp.

Wszystkie kanały w social mediach prowadzone są w sposób spójny, co składa się na całościowy, pozytywny wizerunek Samorządu. Dzięki różnorodności zamieszczanych materiałów oraz regularnie i kreatywnie prowadzonej komunikacji Zarząd Województwa ma możliwość stałej interakcji z mieszkańcami. Osią kampanii promocyjnej pod nazwą #LubieTuByc są sukcesy mieszkańców regionu, a celem kampanii jest ukazanie województwa kujawsko-pomorskiego jako regionu otwartego, ciekawego, kreatywnego i innowacyjnego, a przede wszystkim zamieszkałego przez wyjątkowych ludzi.

Wyróżnienia i nagrody otrzymane w 2024 r. w dziedzinie promocji regionu:

- nagroda za najlepsze zdjęcia w spocie reklamowym „TEGO SZUKASZ" w 15. Konkursie Spotów Reklamowych „Fundusze Europejskie w Kadrze" w ramach festiwalu EnergaCAMERIMAGE w kategorii do 3 min.,
- wyróżnienie dla publikacji „Genius Loci. Biskupin w obiektywie Daniela Pacha" w 32. Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej.

AKTYWNOŚĆ SPORTOWA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz promocji sportu i aktywności sportowej w 2024 r.:

- ok 6 tys. dzieci objętych programem „Umiem pływać"
- 720 uczniów objętych programem „Lekkoatletyka dla każdego"
- 510 uczestników „Narodowego programu rozwoju kolarstwa"
- 426 osób uhonorowanych nagrodami sportowymi Samorządu Województwa za wysokie osiągnięcia w działalności sportowej
- 125 stypendystów Samorządu Województwa z 40 klubów

Jedną z ważniejszych ról, jaką pełnił Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r., było wspieranie i rozwój aktywności sportowej na terenie regionu. Wszystkie działania służyły promowaniu aktywnego stylu życia połączonego z dobrą zabawą i zdrową rywalizacją. Dzięki wielu programom i szkoleniom dzieci oraz młodzież mogły odkrywać i pielęgnować swój talent sportowy.

Wśród zadań realizowanych i współorganizowanych w 2024 r. przez Samorząd Województwa znalazły się:

- „Umiem pływać" - program powszechnej nauki pływania w województwie kujawsko-pomorskim. Jego celem była realizacja pozaszkolnych zajęć nauki pływania na krytych pływalniach dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, a także profilaktyka wad postawy i nadwagi. W 2024 r. program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać" został zrealizowany we współpracy z 60 gminami województwa kujawsko-pomorskiego oraz 10 klubami z terenu regionu. W programie wzięło udział ok. 6 000 dzieci. Wojewódzkim operatorem programu był Kujawsko-Pomorski Związek Pływacki, który od 2014 r. otrzymuje ze środków Samorządu Województwa wsparcie w formie dotacji. W 2024 r. wyniosła ona 350 tys. zł.
- „Narodowy program rozwoju kolarstwa" - program polegający na realizacji pozaszkolnych zajęć sportowych dla uczniów szkół podstawowych, zmierzający do upowszechniania aktywności fizycznej oraz promocji kolarstwa jako sportu zapewniającego wszechstronny rozwój. Uczestnicy projektu startują w cyklu imprez regionalnych i wojewódzkich oraz Wojewódzkiej Lidze Kolarskiej o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Operatorem wojewódzkim była Autonomiczna Ludowa Kolarska Sekcja STAL Grudziądz, Wielkopolski Związek Kolarski. W 2024 r. program objął 510 młodych cyklistów i cyklistek w 34 szkółkach kolarskich, a wartość dofinansowania wyniosła 250 tys. zł.
- „Lekkoatletyka dla każdego" - program polegający na dofinansowaniu dodatkowych zajęć dla dzieci szkół podstawowych w zakresie sportów lekkoatletycznych w ramach tzw. GSU, czyli grup szkolenia ukierunkowanego, przeprowadzanych na profesjonalnych obiektach lekkoatletycznych. Program realizowany jest cyklicznie od 2015 r. W 2024 r. wsparciem objęto 720 uczniów. Wojewódzkim operatorem programu jest Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki, a wartość dofinansowania w 2024 r. wyniosła 300 tys. zł.
- „Następcy Bronka Malinowskiego" - projekt, będący następstwem roku Bronisława Malinowskiego w Województwie Kujawsko-Pomorskim, skierowany do najbardziej uzdolnionych sportowców z klubów z terenu województwa, którzy ukończyli wiek młodzieżowca i weszli w kategorię seniora. Celem projektu było wsparcie finansowe zawodników uprawiających dyscypliny olimpijskie i odnoszących sukcesy na arenach krajowych i międzynarodowych. Beneficjentami projektu byli: Fabian Barański, Jan Jurkiewicz, Adrianna Sułek, Angelika Szymańska, Helena Wiśniewska, Dawid Wegner. Wartość projektu wyniosła 180 tys. zł.
- ,,Kujawy-Pomorze Team" - projekt skierowany do klubów sportowych, które działają na terenie Województwa i prowadzą działalność w strategicznych dyscyplinach sportowych - kajakarstwo, kolarstwo, lekka atletyka, wioślarstwo. Beneficjentami projektu byli: BTW Bydgoszcz, "Uczniowski Klub Sportowy ""Copernicus" Toruń, Klub Sportowy "Kujawy Pomorze", Uczniowski Klub Sportowy "Kopernik" Bydgoszcz, Klub Wioślarski "Gopło" Kruszwica, Grudziądzki Klub Sportowy „Olimpia" Grudziądz, CWZS Zawisza Bydgoszcz Stowarzyszenie Kajakowe, Miejski Klub Lekkoatletyczny Toruń, Autonomiczna Ludowa Kolarska Sekcja "Stal" Grudziądz, CWZS Zawisza Bydgoszcz Stowarzyszenie Lekkoatletyczne, Klub Wioślarski "Wisła" Grudziądz, Wodne Towarzystwo Sportowe "Astoria" Bydgoszcz, Akademicki Związek Sportowy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, CWZS Zawisza Bydgoszcz Stowarzyszenie Wioślarskie, Klub Sportowo-Turystyczny "Włókniarz" Chełmża, Regionalne Towarzystwo Wioślarskie "Bydgostia" Bydgoszcz, Bydgoski Klub Wioślarek, Włocławskie Towarzystwo Wioślarskie, Toruński Klub Kolarski "Pacific", Lekkoatletyczny Uczniowski Klub Sportowy "Start" Nakło, Lekkoatletyczny Klub Sportowy "Vectra" Włocławek, Klub Sportowy "Brda" Bydgoszcz, Budowlany Klub Sportowy Bydgoszcz. Wartość projektu wyniosła 1,8 mln zł.
- „Uwierz w Sport" - projekt, którego głównym założeniem jest pokazanie różnorodnych walorów uprawiania sportu, zachęcenie do większej aktywności fizycznej i wprowadzenie jej jako stały element codziennego funkcjonowania człowieka. Beneficjentami projektu byli mieszkańcy regionu. Łączna wartość projektu to 3,1 mln zł.

Uroczystość wręczenia nagród dla najlepszych sportowców, trenerów oraz działaczy sportowych w 2023 r., 27 lutego 2024 r., fot. Marcin Kuras

W 2024 r. Zarząd Województwa w ramach upowszechniania i rozwoju sportu realizował także następujące działania:

- dofinansował szkolenia sportowe dzieci i młodzieży w 90 klubach sportowych kwotą 2,2 mln zł,
- przyznał stypendia sportowe 125 wyjątkowo uzdolnionym zawodnikom z 40 klubów, którzy na tle rówieśników wyróżniali się poziomem i osiągnięciami sportowymi, łączna kwota wsparcia to ponad 1,2 mln zł,
- przyznał nagrody sportowe 426 osobom, które osiągnęły wysokie wyniki w działalności sportowej; wśród nich znaleźli się medaliści Mistrzostw Świata i Europy, złoci medaliści Młodzieżowych Mistrzostw Polski i Mistrzostw Polski Juniorów, złoci medaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, uczestnicy Igrzysk Olimpijskich oraz ich trenerzy; pula nagród wyniosła ponad 700 tys. zł,
- promował województwo podczas meczów klubów sportowych w najwyższych klasach rozgrywkowych w Polsce, na co przeznaczył 599 tys. zł,
- zorganizował ok 300 różnego rodzaju imprez, wydarzeń i inicjatyw o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Samorząd Województwa wsparł kwotą niemal 3 mln zł organizację wymienionych poniżej wydarzeń:

- Orlen Copernicus CUP 2024, 6 lutego 2024 r., Toruń, organizator: Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki,
- Halowe Mistrzostwa Świata w Lekkiej Atletyce Masters, 17 - 23 marca 2024 r., Toruń, organizator: Polski Związek Lekkiej Atletyki Masters,
- Grand Prix Województwa Kujawsko-Pomorskiego w biegach długodystansowych, kwiecień - październik 2024 r., organizator: Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Kujawsko-Pomorskie Forum Sportu, 4 kwietnia 2024 r., Toruń, organizator: Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Kujawsko-Pomorskie na Rowery, maj - sierpień 2024 r., organizator: Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Międzynarodowy Wyścig Kolarski Juniorów o Puchar Prezydenta Grudziądza, 1 - 4 maja 2024 r., Grudziądz, organizator ALKS Stal Grudziądz,
- Mistrzostwa Europy Juniorów w wioślarstwie, 1 - 2 czerwca 2024 r., Kruszwica, organizator: Klub Wioślarski „Gopło" Kruszwica,
- Memoriał Ireny Szewińskiej, 20 czerwca 2024 r., Bydgoszcz, organizator: Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki,
- 100. Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce, 27 - 29 czerwca 2024 r., Bydgoszcz, organizator: Kujawsko-Pomorski Związek Lekkiej Atletyki,
- Enea Bydgoszcz Triathlon, 13 - 14 lipca 2024 r., organizator: Stowarzyszenie Ars Athletica,
- Międzynarodowy Wyścig Anny Wazówny, 28 lipca 2024 r., Golub-Dobrzyń, Toruń, organizator: Toruński Klub Kolarski „Pacific".

W 2024 r. Samorząd Województwa kontynuował realizację następujących projektów i inwestycji:

- Kujawsko-Pomorska Mała Infrastruktura Sportowa - program zakładający budowę niewielkich obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym; w 2024 r. wsparto 26 jednostek samorządu terytorialnego kwotą 1,7 mln zł.
- Budowa hali lekkoatletycznej i strzelectwa sportowego na terenie Kompleksu Sportowego Zawisza w Bydgoszczy - projekt zakłada powstanie dwukondygnacyjnego obiektu, w którym znajdą się hala strzelecka i hala lekkoatletyczna, służące wykorzystaniu przez ok. 600 zawodników dziennie; w obiekcie mają odbyć się Halowe Mistrzostwa Świata w Lekkiej Atletyce 2026; realizacja - Miasto Bydgoszcz, wsparcie finansowe w 2024 r. - 4,5 mln zł.
- Akademickie Centrum Sportu Politechniki Bydgoskiej - II etap - projekt zakłada budowę wielofunkcyjnej hali z boiskami do koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej, futsalu i badmintona, a także siłowni, ścianki wspinaczkowej oraz sal do fitnessu, tańca czy rehabilitacji ruchowej. Ponadto planowana jest budowa zewnętrznej infrastruktury lekkoatletycznej wraz z bieżnią, boiskami i kortami tenisowymi; realizacja - Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, wsparcie finansowe w 2024 r. - 12,5 mln zł.
- Budowa hal sportowych - zadanie polegające na wsparciu finansowym budowy przyszkolnych hal sportowych w województwie; inwestorzy - Gmina Drzycim, Gmina Grudziądz, Gmina Gruta, Gmina Bukowiec i Miasto Kowal, łączna wartość wsparcia - 1,5 mln zł.

Wmurowanie kamienia węgielnego pod Akademickie Centrum Sportu Politechniki Bydgoskiej, 26 lutego 2024 r.
fot. Tomasz Czachorowski

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: KONKURENCYJNA GOSPODARKA

SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz rynku pracy w 2024 r.:

Realizacja Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027:

- rozpoczęcie realizacji przez WUP projektów własnych: „Kierunek - Rozwój" oraz „Kierunek - Integracja"
- w wyniku działalności WUP jako Instytucji Pośredniczącej oraz realizacji projektów własnych 8,1 tys. osób dorosłych (w tym 100 cudzoziemców) i osób młodych od 15 roku życia, objętych działaniami służącymi poprawie ich sytuacji na rynku pracy, tj. wsparciem w zakresie: aktywnego poszukiwania pracy, planowania kariery zawodowej, doradztwa i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej; w tym blisko 1,6 tys. osób dorosłych i pracujących, a ponadto 180 przedsiębiorstw wspartych w zakresie usług rozwojowych - nabycia nowych kwalifikacji
- utworzenie 3 ośrodków integracji zawodowej cudzoziemców (w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku)

Ponadto:

- 11,4 tys. osób objętych informacją i poradnictwem zawodowym przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku)
- 9,8 tys. osób podniosło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez szkolenia
- ponad 1,5 tys. promowanych miejsc pracy w ramach rozpowszechnionych ofert pracy, pochodzących z sieci EURES i krajowych pracodawców oraz agencji zatrudnienia
- w ramach pośrednictwa pracy i EURES udzielono 4,1 tys. porad i konsultacji osobom bezrobotnym, poszukującym pracy oraz pracodawcom i agencjom zatrudnienia

W 2024 r. na rynku pracy, podobnie jak rok wcześniej, widoczne były gospodarcze skutki wojny w Ukrainie. Rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej związane z wysokimi cenami energii i surowców oraz wzrostem płacy minimalnej, spowodowały trzeci rok z rzędu spadek liczby dostępnych miejsc pracy, siły nabywczej oraz popytu na usługi. W specyficznej sytuacji znalazły się osoby młode, którym z uwagi na brak doświadczenia zawodowego, posiadane kompetencje oraz indywidualne oczekiwania, najtrudniej było znaleźć pracę.

Duże znaczenie dla rynku pracy, również w kontekście zachodzących przemian demograficznych ma zagospodarowanie dostępnych zasobów pracy. Zgodnie z wynikami prowadzonego przez GUS Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), wskaźnik zatrudnienia (czyli procentowy udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15-89 lat), w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2024 r. wyniósł 56,9% i był o 0,1 p.p. wyższy niż w Polsce. Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w województwie kujawsko-pomorskim, widoczne było zróżnicowanie odsetka pracujących ze względu na płeć. W przypadku mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2024 r. ukształtował się na poziomie 64,7% i był znacznie wyższy niż w przypadku kobiet, gdzie wyniósł 49,8% (w kraju wynosił odpowiednio 63,9% i 50,3%). Zgodnie z BAEL, liczba pracujących w wieku 15-89 lat w IV kwartale 2024 r. wyniosła 914 tys. osób. W analizowanym okresie wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku 15-24 lata w województwie miał wartość 35,4% i był o 6,2 p.p. wyższy niż w kraju. Natomiast wskaźnik zatrudnienia osób starszych (55-64 lata) osiągnął wartość 59,8% i był o 0,1 p.p. niższy od średniej dla Polski.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw[24] w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2024 r. wyniosło 247,6 tys. etatów. Warto zauważyć, że w ciągu 2024 r. widoczne były wahania, a finalnie wyraźny spadek zatrudnienia w tym sektorze (w lutym i kwietniu zatrudnienie wynosiło 261,3 tys. etatów). W najliczniejszej z sekcji - przetwórstwie przemysłowym w grudniu 2024 r. było 118,6 tys. etatów. W handlu i naprawach pojazdów samochodowych przeciętne

[24] Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw liczyło 46,2 tys. etatów. Na koniec 2024 r. przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w województwie kujawsko-pomorskim 7 622,14 zł, tj. o 9,1% więcej niż w grudniu 2023 r. (średnio w całym kraju wynagrodzenie wzrosło w tym okresie o 9,8%, na koniec 2024 r. wyniosło 8 821,25 zł).

W województwie kujawsko-pomorskim na koniec grudnia 2024 r. w rejestrze REGON ujętych było 230 060 podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 5 590 (2,5%) podmiotów więcej niż przed rokiem.

Malejące zasoby pracy powodują, że pracodawcy niedobory kadrowe muszą zaspokajać poprzez zatrudnianie cudzoziemców. W 2024 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano 64 128 dokumentów umożliwiających pracę na terenie województwa cudzoziemcom spoza obszaru UE, EOG[25] lub Szwajcarii (3,6% dokumentów wydanych w Polsce). Było to 36 568 powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy, 13 095 zezwoleń na pracę wydanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, 14 289 oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy i 176 zezwoleń na pracę sezonową wydanych przez powiatowe urzędy pracy. W porównaniu z rokiem wcześniejszym wydano o 1,0% dokumentów mniej. Większość (66,2%) dokumentów dotyczyła obywateli Ukrainy. Obywateli państw trzecich zatrudniano przede wszystkim jako pracowników wykonujących prace proste (35,8%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (33,3%)[26]. W końcu grudnia 2024 r. w powiatowych urzędach pracy z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało 612 cudzoziemców, którzy stanowili 1,1% bezrobotnych i poszukujących pracy. Obywatele Ukrainy w liczbie 494 osób stanowili 80,7% zarejestrowanych obcokrajowców i 0,9% zarejestrowanych w PUP. W ewidencji pozostawały głównie kobiety - 86,8%. Urzędy pracy aktywizowały obywateli Ukrainy formami dostępnymi na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, również w ramach projektów współfinansowanych z EFS+. Zgodnie z danymi z rejestru obywateli Ukrainy i członków ich rodzin, na początku 2025 r., numer PESEL nadany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, miało 32 668 obywateli Ukrainy (20 380 kobiet i 12 288 mężczyzn). Było to 3,3% obywateli tego państwa z nadanym numerem PESEL na terenie Polski. Wśród tych osób, 61,6% stanowiły osoby pełnoletnie, z których 71,2% to kobiety. W ciągu 2024 r., w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa kujawsko-pomorskiego dokonano 1 278 rejestracji i 1 338 wyrejestrowań obywateli Ukrainy.

W lipcu 2024 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 52 393 osoby i była najniższa w ciągu roku. Najwyższą wartość osiągnęła w lutym (57 890 osób). Na koniec roku wyniosła natomiast 55 333 osoby. Było to o 957 osób więcej niż rok wcześniej, co stanowiło wzrost o 1,8%. Wzrost liczby zarejestrowanych miał miejsce w trzech ostatnich miesiącach 2024 r.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2023-2024

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych BDL GUS

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w województwie w grudniu 2024 r. było w powiatach: inowrocławskim (5 875 osób), włocławskim (3 913 osób), m. Włocławek (3 625 osób) oraz m. Bydgoszcz (3 613 osób), najmniej natomiast w powiatach: wąbrzeskim (1 239 osób), bydgoskim (1 404 osoby), rypińskim (1 465 osób) oraz mogileńskim (1 512 osób). Spadek liczby bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu 2023 r., wystąpił w 7 powiatach, z czego największy (o 12,1%) w powiecie wąbrzeskim. Liczba bezrobotnych wzrosła natomiast w 16 powiatach (największy wzrost - o 12,5% wystąpił w powiecie rypińskim).

Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2023-2024 (%)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych BDL GUS

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2023-2024 (%)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych BDL GUS

[25] EOG - Europejski Obszar Gospodarczy, strefa wolnego handlu i wspólny rynek, obejmujące państwa Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), za wyjątkiem Szwajcarii.

[26] Dane z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego na koniec grudnia 2024 (%)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie Informacji o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopy bezrobocia według statystycznego podziału kraju (rewizja NUTS 2016) oraz administracyjnego podziału terytorialnego kraju (TERYT)

Na koniec grudnia 2024 r. większość bezrobotnych stanowiły kobiety (56,2% ogółu). Udział osób długotrwale bezrobotnych (długotrwale bezrobotny to osoba pozostająca w rejestrach PUP przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych) na koniec 2024 r. wyniósł 52,4%, tj. o 0,2 p.p. mniej niż rok wcześniej. W porównaniu z rokiem wcześniejszym, wzrosła liczba młodych bezrobotnych (18-24 lata). W końcu grudnia 2024 r. bezrobotni do 25 roku życia w liczbie 7 860 osób, stanowili 14,2% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej - 13,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek bezrobotnych pomiędzy 25 a 44 rokiem życia (z 50,2% do 49,8%) oraz osób od 55 do 64 roku życia (z 15,0% do 14,5%). Kobiety, które nie powróciły na rynek pracy po urodzeniu dziecka stanowiły 17,8% całkowitej liczby bezrobotnych (o 1,3 p.p. mniej niż w 2023 r.). W województwie nadal utrzymywał się wysoki udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Najliczniejszymi grupami wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym - 30,6% oraz zasadniczym zawodowym - 27,0%. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 9,2% zarejestrowanych bezrobotnych, a z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym 20,9%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, definiowana jako udział osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo w grudniu 2024 r. wyniosła 7,3% i była wyższa od krajowej o 2,2 p.p. W porównaniu z końcem 2023 r., stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zwiększyła się o 0,2 p.p., w kraju natomiast pozostała bez zmian. Poziom bezrobocia rejestrowanego był zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa. W grudniu 2024 r. najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów w południowo-wschodniej części województwa: radziejowskiego (15,1%), lipnowskiego (13,3%) oraz włocławskiego (13,2%). W regionie stopa bezrobocia rejestrowanego niższa od średniej wojewódzkiej, utrzymywała się w dwóch miastach na prawach powiatu - Bydgoszczy (2,3%) i Toruniu (3,2%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,3%), świeckim (6,4%) i brodnickim (6,7%). W porównaniu do końca roku 2023, stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w 16 powiatach (największy wzrost o 1,0 p. proc. w powiecie rypińskim), spadła w 6 powiatach (największy spadek o 1,3 p. proc. w powiecie wąbrzeskim), a w powiecie brodnickim pozostała bez zmian.

W województwie kujawsko-pomorskim sytuacja pod względem wielkości stopy bezrobocia wg BAEL[27] w III kwartale 2024 r., była znacznie korzystniejsza od średniej dla UE27 i od wskaźników dla wysokorozwiniętych krajów europejskich (m.in. dla Szwecji, Francji i Belgii). W województwie kujawsko-pomorskim stopa bezrobocia wyniosła 3,9%[28], a średnia dla państw Unii Europejskiej - 5,8%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim na tle krajów Unii Europejskiej w III kwartale 2024 r. (UE 27 - średnia dla państw Unii Europejskiej) (%)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Eurostatu i BDL GUS (BAEL)

W 2024 r. powiatowe urzędy pracy pozyskały 44 658 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (6 463 subsydiowane, 31 352 niesubsydiowane i 6 843 miejsca aktywizacji zawodowej). W stosunku do 2023 r. liczba zgłoszonych miejsc zmniejszyła się o 10,0%, tj. 4 969 miejsc. Spadek ten dotyczył zarówno niesubsydiowanych miejsc pracy[29], subsydiowanych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się odpowiednio o: 6,5%, 17,5% oraz 17,3%. Znaczną część (38,5%) miejsc niesubsydiowanych stanowiły miejsca w ramach testu rynku pracy[30]. W 2024 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 82 622 bezrobotnych (3,8% mniej niż w 2023 r.). Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono natomiast 81 665 osób. Było to o 7,2% mniej niż rok wcześniej. Z różnych form aktywizacji zawodowej wspieranych ze środków publicznych w 2024 r. skorzystało 16 259 bezrobotnych, a wskaźnik aktywizacji liczony jako stosunek liczby osób podejmujących udział w aktywnych formach pomocy do liczby osób nowo zarejestrowanych wyniósł 19,7% (rok wcześniej - 22,2%). W porównaniu z 2023 rokiem liczba podejmujących aktywne formy pomocy zmniejszyła się o 2 806 osób (14,7%).

Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło w analizowanym okresie 38 086 bezrobotnych (o 2,4% więcej niż w roku wcześniejszym). Zatrudnienie subsydiowane[31] w 2024 r. rozpoczęło 8 461 osób. Było to o 1 263 osoby (13,0%) mniej niż

[27] Pomimo zbieżności nazwy, stopa bezrobocia rejestrowanego oraz stopa bezrobocia BAEL, stanowią całkowicie odmienne wskaźniki. Bezrobocie wg BAEL jest natomiast tożsame z klasyfikacją EUROSTAT - a więc możliwe jest dokonywanie wiarygodnych porównań z regionami europejskimi.

[28] Wartość ta była trzecią najwyższą wśród województw Polski, za warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim - brak danych dla województwa lubuskiego.

[29] Oferty skierowane zarówno dla osób niezarejestrowanych jak i zarejestrowanych w urzędzie pracy, wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w ramach takiej oferty pracy, finansowane jest w całości przez pracodawcę.

[30] Miejsca pracy skierowane do cudzoziemców. Test rynku pracy to procedura uzyskania informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, potwierdzającej brak możliwości zatrudnienia na dane stanowiska obywatela Polski lub obywatela UE.

[31] Zatrudnienie podejmowane w ramach robót publicznych bądź prac interwencyjnych; kosztów utrzymania pracownika nie ponosi pracodawca, ale są one pokrywane z Funduszu Pracy czy Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+).

w 2023 r. Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego pozostały roboty publiczne, które podjęły 2 764 osoby. Dużą popularnością cieszyły się również prace interwencyjne, w ramach których zaktywizowano 1 976 osób. Refundacja kosztów z tytułu zatrudnienia bezrobotnego wypłacona została przedsiębiorcom zatrudniającym łącznie 1 842 osoby. W roku 2024, 1 357 osób bezrobotnych otrzymało dotację i rozpoczęło własną działalność gospodarczą.

W 2024 r. w województwie kujawsko-pomorskim pozazatrudnieniowe formy aktywizacji takie jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, rozpoczęło 7 798 bezrobotnych; było to o 1 543 osoby (16,5%) mniej niż rok wcześniej. Podobnie jak w latach wcześniejszych, najpopularniejsze były staże, które rozpoczęło 5 086 bezrobotnych.

Prognoza rynku pracy w województwie według badania „Barometr zawodów" - edycja 2025

Zgodnie z wynikami jubileuszowej X edycji badania „Barometr zawodów" - 2025, 81,5% grup zawodów ocenionych zostało jako zrównoważone na rynku pracy. W regionie w ciągu roku wzrosła liczba możliwych grup deficytowych z 18 do 25. Ma to związek z procesami zachodzącymi w branżach edukacji i budownictwa. Trzeci rok z rzędu w żadnej z ocenianych grup nie wskazano na nadwyżkę osób poszukujących pracy w więcej niż połowie powiatów. Przewidywany deficyt pracowników dotyczy przede wszystkim branż: medyczno-opiekuńczej, edukacyjnej, budowlanej, produkcyjno-przetwórczej, TSL (transportowej - spedycja i logistyka). Brakować będzie również elektryków, elektromechaników i elektromonterów, mechaników pojazdów samochodowych oraz samodzielnych księgowych, a także pracowników służb mundurowych. Wpływ na zatrudnienie w dalszym ciągu będą miały wysokie koszty działalności związane ze wzrostem płacy minimalnej oraz cen surowców i energii. Przed rynkiem pracy stoją nowe wyzwania wynikające z wykorzystania sztucznej inteligencji (AI), która z jednej strony zastępuje pracę ludzką, ale też powoduje konieczność rozwoju nowych kompetencji związanych z jej obsługą i zastosowaniem.

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy wynikają głównie z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i są realizowane przez jednostkę organizacyjną Samorządu Województwa powstałą w 2000 r. - Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (WUP). Wojewódzki Urząd Pracy przygotowuje i koordynuje regionalną politykę rynku pracy i plany działań na rzecz zatrudnienia, obsługuje instytucje rynku pracy, wykonuje zadania z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych, analizuje sytuację na rynku pracy, wspiera swobodny przepływ pracowników, współpracuje z powiatowymi urzędami pracy w całym województwie, wspomagając je m.in. w prowadzeniu poradnictwa zawodowego. W roku 2023, Zarząd Województwa powierzył Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) w realizacji Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w obszarach dot. priorytetu 8. „Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego"[32].

Organem opiniująco-doradczym w zakresie rynku pracy jest powołana przez Marszałka Województwa, na 4-letnią kadencję, Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP). WRRP powołano na podstawie art. 23 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Zarządzenia nr 55/2018 Marszałka Województwa z dnia 8 października 2018 r.[33] Do zakresu działania WRRP należy w szczególności: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia, ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy wraz z opiniowaniem kryteriów podziału środków dla samorządów powiatowych, oddziaływanie na kształcenie w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie, opiniowanie wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na prace cudzoziemców, współpraca z wojewódzkimi radami dialogu społecznego - głównie w zakresie wypracowania regionalnej strategii rynku pracy jako elementu strategii rozwoju województwa oraz inicjowania programów i tworzenia partnerstw na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy. Istotnym zadaniem jest również ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy. Przewodniczącym WRRP w 2024 r. był Pan Marek Smoczyk, pełniący funkcję Sekretarza Województwa.

Działania podjęte przez Samorząd Województwa w zakresie jego kompetencji ustawowych w obszarze rynku pracy w 2024 r.:

- Zarząd Województwa uchwałą nr 22/1104/24 z dnia 16 października 2024 r. przyjął Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok (Plan). W dokumencie określono najistotniejsze zadania, podejmowane w województwie w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej jego mieszkańców oraz rozwoju aktywnej polityki rynku pracy. Plan formułuje następujące cele strategiczne:
  - zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego,
  - rozwój kadr przedsiębiorstw,
  - podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych mieszkańców regionu,
  - wzrost efektywności regionalnej polityki rynku pracy.

  Zadania ujęte w *Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok* w głównej mierze realizowane były w oparciu o działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz *Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027*. Stanowią one kontynuację regionalnej polityki rynku pracy realizowanej w poprzednich latach. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne były za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań. *Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok* uwzględniał zapisy *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026 oraz Krajowego Programu Reform 2023/2024*. Realizacja zadań w nim określonych podlegała monitoringowi, na podstawie którego do dnia 30 kwietnia 2025 r. przygotowane zostanie sprawozdanie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, pełniący funkcję koordynatora realizacji dokumentu, który odpowiadał za jego ostateczne opracowanie oraz monitoring[34]. *Plan* podlegał również opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy.
- Sejmik Województwa w dniu 28 października 2024 r. podjął uchwałę nr VI/140/24 w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot (podziału) środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2025 r. Ustalone na 2025 r. kryteria podziału środków Funduszu Pracy mają służyć zmniejszeniu problemu bezrobocia poprzez:
  - premiowanie powiatów zapewniających efektywne wykorzystanie środków Funduszu Pracy przeznaczanych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych,
  - premiowanie powiatów zapewniających pełne wykorzystanie środków współfinansowanych z *Europejskiego Funduszu Społecznego+* na skuteczną aktywizację, ukierunkowaną na osoby w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z kierunkami określonymi w regionalnej polityce rynku pracy,
  - promowanie działań służących dopasowaniu kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb regionalnego rynku pracy poprzez zwiększenie środków Funduszu Pracy dostępnych w powiatach o wysokim udziale bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

  Podział środków Funduszu Pracy na poszczególne działania został uzależniony w 70% od poziomu bezrobocia, w 25% od efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych, a w 5% od poziomu wykorzystania w 2023 r. środków przeznaczonych w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z *Europejskiego Funduszu Społecznego+.* Projekt kryteriów przygotowany przez WUP w Toruniu został pozytywnie zaopiniowany przez członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz zaprezentowany w trakcie obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa Sejmiku Województwa[35].
- Zarząd Województwa uchwałą nr 49/2633/23 z dnia 6 grudnia 2023 r. dokonał podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na 2024 rok pomiędzy samorządy powiatów województwa. Kujawsko-pomorskie, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, otrzymało z KFS środki w wysokości 11 728 000,00 zł. Ponadto w ciągu roku powiatowe urzędy pracy ze środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozyskały dodatkowo 7,6 mln zł. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. O dofinansowanie kosztów kształcenia

[32] W roku 2023, WUP w Toruniu zakończył realizację zadań aktywizacyjnych na rzecz poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020, Programu operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER), a także zadania polegającego na rozliczaniu wniosków dot. wsparcia pracodawców w ochronie miejsc pracy w ramach tzw. „Tarczy Antykryzysowej" po wystąpieniu stanu pandemii Covid-19.

[33] Zmienionego Zarządzeniami Marszałka Województwa: nr 41/2019 z dnia 4 czerwca 2019 r., nr 8/2021 z dnia 9 lutego 2021 r., nr 26/2021 z dnia 19 marca 2021 r., nr 96/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., nr 99/2022 z dnia 10 listopada 2022 r. oraz nr 45/2023 z dnia 18 maja 2023 r.

[34] Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok powstał we współpracy z zespołem składającym się z przedstawicieli: departamentów Urzędu Marszałkowskiego, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddziału Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu oraz Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

[35] Istotnym etapem prac było również przedstawienie założeń kryteriów do konsultacji starostom powiatów, prezydentom miast na prawach powiatu oraz dyrektorom powiatowych urzędów pracy.

ustawicznego mogą wystąpić wszystkie podmioty definiowane jako pracodawcy. Kwota przyznana na wsparcie ustawiczne w 2024 r. nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone są na finansowanie kształcenia ustawicznego zgodnie z przyjętymi priorytetami ministra właściwego ds. pracy. W przypadku środków rezerwy KFS, priorytety określa Rada Rynku Pracy, powołana przez ministra właściwego ds. pracy. W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2024 r. w województwie kujawsko-pomorskim podpisano z pracodawcami 2 019 umów na łączną kwotę 18,7 mln zł. Wsparciem objęto 9 824 osoby.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w 2024 r. otrzymał 173 000,00 zł na realizowanie zadań określonych w art. 69a ust. 2 pkt. 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach otrzymanych środków sfinansowano realizację badania „Potencjał Silversów (osób po 50. roku życia) na kujawsko-pomorskim rynku pracy. Zapotrzebowanie na zawody wśród pracodawców zatrudniających osoby powyżej 50. roku życia" oraz zlecono firmie zewnętrznej przygotowanie bazy ofert pracy dla województwa kujawsko-pomorskiego opublikowanych na portalach rekrutacyjnych. Realizowano również działania promujące fundusz. Ponadto 5 grudnia 2024 r. zorganizowano konferencję podsumowującą realizację wsparcia ze środków KFS w województwie kujawsko-pomorskim, na której przedstawiono między innymi wyniki zleconego badania.

- realizacja Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 jako Instytucja Pośrednicząca dla priorytetu 8. Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego na podstawie porozumienia pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu. Zakres ten dotyczy:
  - celu szczegółowego 4 (a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej, realizowanego w ramach EFS+ w działaniach:
    - 08.01 Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia,
    - 08.02 Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych realizowane przez OHP,
    - 08.03 Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy,
    - 08.04 Młodzi - aktywni potencjałem regionalnego rynku pracy,
  - celu szczegółowego 4 (d) Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia, realizowanego w ramach EFS+ w działaniach:
    - 08.05 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych,
    - 08.06 Wsparcie w obszarze adaptacyjności,
    - 08.07 Działania w zakresie wzmocnienia potencjału partnerów społecznych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jako Instytucja Pośrednicząca FEdKP 2021-2027 jest odpowiedzialny za wybór projektów do realizacji i nadzór nad ich prawidłowym przebiegiem i rozliczeniem. Projekty realizują podmioty wybrane w sposób konkurencyjny (administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, instytucje ochrony zdrowia, instytucje wspierające biznes, organizacje społeczne, przedsiębiorstwa, służby publiczne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) oraz niekonkurencyjny (w tym m.in. powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu i Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.). W 2024 r. kontynuowano realizację projektów w ramach naborów ogłoszonych w 2023 r. Realizowanych było 35 projektów, w ramach których zaplanowano objęcie wsparciem osoby bezrobotne, osoby młode od 15 roku życia, kwalifikujące się do wsparcia przez ochotnicze hufce pracy, osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Ponadto realizowany był projekt, w ramach którego zaplanowano wsparcie w postaci usług rozwojowych dla pracowników i przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz dużych przedsiębiorstw a także innych podmiotów. Dodatkowo realizowane były 3 projekty dot. wsparcia budowania zdolności partnerów społecznych. W 2024 r. WUP w Toruniu jako IP FEdKP 2021-2027 ogłosił kolejne nabory projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny oraz konkurencyjny w następujących obszarach:

- działanie 08.01 - nabór projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny, obejmował wsparcie skierowane do klientów publicznych służb zatrudnienia, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy. W wyniku ogłoszonego naboru podpisano 20 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 64,5 mln zł,
- działanie 08.02 - nabór projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny, obejmował wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych (w wieku od 15 roku życia, wspieranych przez ochotnicze hufce pracy). Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach postępowania wynosi 3,8 mln zł. Do końca 2024 r. trwał proces uzupełniania wniosku o dofinansowanie projektu,
- działanie 08.03 - nabór projektów wybieranych w sposób konkurencyjny, obejmował wsparcie skierowane do osób pracujących, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy - podpisano 14 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 28,4 mln zł,
- działanie 08.06 - dwa nabory projektów wybieranych w sposób konkurencyjny. Pierwszy z naborów obejmował wsparcie w zakresie adaptacji środowiska pracy oraz wprowadzania elastycznych form zatrudnienia. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach postępowania wynosiła 10,6 mln zł. Drugi z naborów obejmował wsparcie outplacementowe[36]. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach postępowania wynosiła 7,3 mln zł. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów trwał do 20 grudnia 2024 r. Orientacyjny termin zakończenia postępowań to maj 2025 r.,
- działanie 08.07 - nabór projektów wybieranych w sposób konkurencyjny, ukierunkowany na budowanie zdolności partnerów społecznych - podpisano 3 umowy o wartości 2,6 mln zł.

W wyniku działań WUP jako Instytucji Pośredniczącej w ramach FEdKP 2021-2027 w 2024 r.:

- w projektach realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach działania 08.01 wsparciem objęto 4 658 osób bezrobotnych,
- w projekcie realizowanym przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu w ramach działania 08.02 wsparciem objęto 120 osób młodych od 15 roku życia,
- w projekcie realizowanym przez Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w ramach działania 08.05 wsparciem objęto 333 pracowników i 180 przedsiębiorstw z sektora mikro, małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw a także innych podmiotów,
- w projektach realizowanych w ramach działania 08.07 objęto 3 organizacje partnerów społecznych,
- podpisano ogółem 37 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 95,5 mln zł.

Konferencja WUP inaugurująca projekt „Kierunek - Rozwój", 26 czerwca 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Realizacja projektów własnych WUP w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, priorytetu 8. Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego:

- „Kierunek - Rozwój" - projekt realizowany od 1 listopada 2023 r. do 30 kwietnia 2026 r. w ramach działania 08.19 Uczenie się dorosłych. Celem projektu jest podwyższenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które z własnej inicjatywy zdecydują się skorzystać z proponowanego im wsparcia w ramach bonów na usługi zamieszczone w Bazie Usług Rozwojowych (BUR). Projekt zakłada wsparcie dla 3 569 osób. Maksymalna wartość bonów to 6 400 zł (w tym wkład własny uczestnika w wysokości 10%). W roku 2024 przeprowadzono 5 rekrutacji (w tym jedną dedykowaną tylko

[36] Outplacement - program wsparcia w poszukiwaniu nowej pracy dla pracowników zwalnianych przez firmy grupowo lub indywidualnie.

osobom powyżej 50 roku życia i osobom z niepełnosprawnościami), w ramach których do projektu zarejestrowało się łącznie 3 128 osób; 2 855 z nich rozpoczęło udział w projekcie. Usługą doradztwa edukacyjno-zawodowego objętych zostało 1 911 osób (pozostałe 944 osoby otrzymają wsparcie doradcze w I kwartale 2025 r.). Podpisano 1 685 umów o dofinansowanie z uczestnikami projektu na kwotę 8,9 mln zł. Na usługi rozwojowe w BUR (szkolenia, kursy, studia podyplomowe) zapisało się 1 248 osób, z których 54 zakończyły i rozliczyły je do końca 2024 r. Na potrzeby realizacji projektu WUP podpisał umowy ramowe z 502 podmiotami świadczącymi usługi dofinansowane ze środków UE w ramach BUR. Dodatkowo w ramach projektu realizowane były następujące zadania:

- przygotowano dokumentację projektową, w tym: regulamin uczestnictwa w projekcie, wzory umów, standard obsługi klienta, ścieżkę uczestnika projektu oraz pozostałe procedury niezbędne do prawidłowej realizacji projektu,
- przygotowano i uruchomiono system informatyczny do obsługi uczestników,
- ustalono procedury obsługi klientów (uczestników i usługodawców) w zakresie dostawy i rozliczania elektronicznych bonów na usługi rozwojowe przez operatora finansowego, wybranego w drodze przetargu unijnego,
- przeprowadzono szereg spotkań informacyjno – promocyjnych.

- „Kierunek - Integracja” - projekt realizowany od 1 października 2023 r. do 31 marca 2026 r. w ramach działania 08.23 Wspieranie integracji obywateli państw trzecich. Celem projektu jest wsparcie integracji zawodowej cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy. W ramach projektu w 2024 r. utworzono 3 ośrodki integracji zawodowej cudzoziemców (w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku) oferujące cudzoziemcom wsparcie takie jak: doradztwo zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, kursy i szkolenia zawodowe, staże, asysta międzykulturowa, spotkania integracyjne, porady prawne, refundacje kosztów tłumaczeń dokumentów. Realizowane są też działania skierowane do otoczenia migrantów - dla pracowników firm i instytucji przewidziano spotkania informacyjno-szkoleniowe, warsztaty i webinaria dotyczące zasad pobytu i zatrudniania cudzoziemców w Polsce oraz nt. komunikacji międzykulturowej. W 2024 r. udział w projekcie rozpoczęło 100 osób, a docelowo liczba ta ma wynieść 250. Zlecono organizację i przeprowadzenie 16 różnych kursów i szkoleń zawodowych. 24 uczestników rozpoczęło udział w szkoleniach, 6 osób skierowano na staż zawodowy, 25 osób skorzystało z porady prawnej. Zorganizowano 23 spotkania integracyjne. W ramach działań na rzecz zwiększenia świadomości nt. społeczno-gospodarczego funkcjonowania migrantów, zorganizowano konferencję z udziałem pracodawców, przedstawicieli instytucji gospodarczych i cudzoziemców państw trzecich pracujących i uczących się w województwie oraz zrealizowano i wyemitowano w TVP Bydgoszcz 3 odcinki audycji pn. „Kierunek-Integracja”. Dodatkowo, w ramach projektu realizowane były następujące zadania:
  - opracowano wzory dokumentów projektowych dla uczestnika (regulamin rekrutacji i uczestnictwa w projekcie, wzór umowy uczestnictwa, regulamin zwrotu kosztów dojazdu, regulamin refundacji kosztów opieki nad dzieckiem/osobą zależną, formularz rekrutacyjny i formularz oświadczeń o statusie uczestnika, wzory wniosków o refundacje),
  - zlecono tłumaczenie dokumentów projektowych na języki, którymi najczęściej posługują się kandydaci i uczestnicy projektu tj. język ukraiński, rosyjski, angielski,
  - uruchomiono stronę www projektu,
  - przygotowano materiały informacyjno-promocyjne dla projektu i przeprowadzono szereg spotkań informacyjno-promocyjnych.
- „Kierunek - Zawód” - projekt planowany do realizacji w ramach działania 08.14 Kształcenie ogólne w 2024 r. znajdował się w fazie przygotowawczej. Założeniem projektu jest zbudowanie w województwie podstaw rozwiązań systemowych niezbędnych do realizacji celów doradztwa zawodowego, w tym racjonalizacji decyzji zawodowych młodzieży. Projekt ma kluczowe znaczenie dla realizacji celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ w zakresie podnoszenia skuteczności kształcenia oraz zwiększenia integracji szkolnictwa z rynkiem pracy. Projekt zakłada uczestnictwo 13 000 uczniów ze 180 szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, z wyłączeniem szkół kształcenia specjalnego i dla dorosłych oraz 180 szkolnych doradców zawodowych, wychowawców klas, pedagogów z tych szkół. W 2024 r. na rzecz przygotowania do realizacji projektu:
  - ramach struktury organizacyjnej WUP w Toruniu powołano zespół projektowy, który przeprowadził konsultacje z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu, Bydgoszczy i we Włocławku,
  - przygotowane zostały dokumenty projektowe (w tym: diagnoza potrzeb szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, formularz zgłoszeniowy projektu, regulamin rekrutacji szkół do projektu, projekt umowy o partnerstwie) oraz przeprowadzono rozeznanie rynku narzędzi dydaktycznych do pracy doradczej,
  - zespół projektowy nawiązał kontakt oraz współpracę z organami prowadzącymi szkoły publiczne kształcenia ogólnego oraz podejmował działania przygotowawczo-promocyjne.
- Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzeń. Jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy jest coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzenia, na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Projekt wykazu został przygotowany przez WUP w Toruniu, z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez partnerów instytucjonalnych[37] - 21 marca 2024 r. projekt uchwały w sprawie jego przyjęcia został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy. W związku z powyższym, Zarząd Województwa w dniu 27 marca 2024 r. podjął uchwałę nr 13/648/24 w sprawie określenia Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. Publikacja została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2024 r. (poz. 2751). Wykaz jest opracowywany na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy.
- Informacja i poradnictwo zawodowe. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) świadczyło usługi w zakresie informacji i poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej. Doradztwo dotyczyło wsparcia w zakresie planowania kariery zawodowej, poszukiwania pracy, rozpoczęcia działalności gospodarczej, adaptacji w miejscu pracy, motywowania do poszukiwania pracy, analizy kompetencji zawodowych, społecznych i osobistych, nabycia kompetencji cyfrowych, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, metod zwalczania stresu oraz autoprezentacji. W trakcie procesu poradnictwa zawodowego wykorzystywano wystandaryzowane narzędzia testowe, wspomagające proces identyfikacji predyspozycji zawodowych, m.in.: narzędzie do badania kompetencji, kwestionariusz zainteresowań zawodowych, test Gallupa, test DialEcho, czy też obrazkowy test zawodów Achtnich[38]. Wśród klientów Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP znalazła się młodzież ucząca się, osoby bezrobotne, poszukujące pracy, zagrożone wykluczeniem społecznym, cyfrowym, osoby z niepełnosprawnościami, osadzeni, migranci. Doradcy z Centrum w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery i Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości zrealizowali szereg wydarzeń promujących doradztwo zawodowe wśród uczniów szkół ponadpodstawowych i osób poszukujących zatrudnienia. Podczas wydarzeń, doradcy zawodowi promowali podejście sprzyjające podnoszeniu kompetencji w celu uniknięcia wykluczenia zawodowego w wyniku cyfrowej i zielonej transformacji. Świadczono również wsparcie metodyczne na rzecz powiatowych urzędów pracy. Od sierpnia 2024 r. wszyscy doradcy zawodowi są zaangażowani w działania doradcze dla uczestników projektu pn. „Kierunek-Rozwój” w ramach FEdKP 2021-2027. Do ich zadań należy identyfikowanie zasobów i braków edukacyjno-zawodowych, bilansowanie kariery zawodowej oraz określanie celów rozwojowych służących zwiększeniu kapitału kariery. W ramach działań w obszarze doradztwa zawodowego i informacji zawodowej opracowano i aktualizowano informacje o sytuacji zawodów na regionalnym rynku pracy. Wydawano zaświadczenia o potwierdzeniu charakteru, okresu i rodzaju działalności wykonywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub doświadczeniu zawodowym. Promowano działania w mediach regionalnych, na stronie internetowej Urzędu, w ramach profilu Facebook WUP w Toruniu. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) w 2024 r. informacją i poradnictwem zawodowym objęło 11 401 osób, w tym:
  - grupową informacją zawodową - 4 092 osoby,
  - indywidualną informacją zawodową - 4 606 osób,
  - indywidualnym poradnictwem zawodowym - 2 137 osób,
  - grupowym poradnictwem zawodowym - 566 osób,

  ponadto:
  - przygotowano 110 opinii dotyczących planowanych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych i planów rozwoju infrastruktury kształcenia zawodowego (opinie przygotowywane na potrzeby Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy),

[37] Wykaz został sporządzony po uprzednich konsultacjach z partnerami instytucjonalnymi, m.in. z Kujawsko-Pomorską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy, Związkiem Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu oraz Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

[38] Test Gallupa - psychometryczne narzędzie badawcze, które umożliwia ocenę natężenia 34 cech zwanych talentami, z których 5 jest dominujących. Test DialEcho - narzędzie służące do analizy stylu komunikacji oraz preferencji zawodowych osoby, która bierze udział w diagnozie zawodowej. Może być używany do badania tego, jak dana osoba postrzega swoje umiejętności, kompetencje i preferencje w pracy, a także jak te aspekty wpływają na jej wybory zawodowe. Obrazkowy test zawodów Achtnich - narzędzie, które pomaga określić preferencje zawodowe oraz zainteresowania osoby na podstawie jej reakcji na przedstawione obrazy.

  - opracowano 392 informacje o zawodach na regionalnym rynku pracy, które umieszczono na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Usługi pośrednictwa pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy i działania Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES) mają na celu wspieranie mobilności na europejskim rynku pracy. Usługi obejmują w szczególności międzynarodowe pośrednictwo pracy oraz doradztwo w zakresie sytuacji na europejskim rynku pracy oraz warunków życia i pracy w krajach UE/EFTA[39]. Usługi te skierowane są do osób zainteresowanych pracą za granicą, jak również pracodawców poszukujących pracowników z krajów UE/EFTA. W ramach zadania prowadzona jest także obsługa i wsparcie podmiotów prowadzących działalność agencji zatrudnienia lub instytucji szkoleniowej. W wyniku realizacji zadania w 2024 r.:
  - pozyskano i upowszechniono 354 oferty pracy - 349 pochodzących z sieci EURES i 5 ofert krajowych pracodawców i agencji zatrudnienia (łącznie ponad 1,6 tys. miejsc pracy),
  - udzielono 4 132 porady i konsultacje osobom bezrobotnym, a także poszukującym pracy oraz pracodawcom i agencjom zatrudnienia. Najwięcej zapytań - 2 064, dotyczyło spraw związanych z prowadzeniem agencji zatrudnienia oraz korzystania z ich usług,
  - zorganizowano II Kujawsko-Pomorskie Targi Pracy w Toruniu. Celem wydarzenia była promocja regionalnego rynku pracy wśród obywateli polskich oraz edukowanie na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę,
  - prowadzono Rejestr Agencji Zatrudnienia dla 369 podmiotów,
  - prowadzono Rejestr Instytucji Szkoleniowych dla 729 podmiotów.
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP). Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest zaspokajanie roszczeń pracowniczych w razie braku możliwości ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy ds. pracy. Ochrona roszczeń pracowniczych jest spełnieniem wymogu zrównania ustawodawstwa krajowego z prawem Unii Europejskiej. Wypłacone z Funduszu pracownikom świadczenia, byłym pracownikom podlegają zwrotowi przez pracodawców. WUP w Toruniu z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dokonał wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie 18,4 mln zł. Kwota ta obejmowała wypłaty dla 1 158 osób. Ogółem w 2024 r. wypłacono świadczenia z Funduszu za 25 niewypłacalnych pracodawców. W 2024 r. do WUP zgłoszono 109 wniosków indywidualnych oraz 28 wykazów zbiorczych i uzupełniających (łącznie od 47 pracodawców), dotyczących wypłaty świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W 2024 r. odzyskano wypłacone z Funduszu świadczenia na kwotę 4,0 mln zł. W imieniu Marszałka Województwa skierowano do dysponenta Funduszu - Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 17 wniosków o umorzenie oraz określenie warunków zwrotu należności FGŚP. Dysponent wyraził zgodę na spłatę w systemie ratalnym oraz umorzenie należności Funduszu w łącznej kwocie 2,5 mln zł.
- realizacja zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni funkcję instytucji właściwej w sprawach z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na wypadek bezrobocia i w związku z tą funkcją:
  - przyznaje prawo do zasiłku dla bezrobotnych po pracy za granicą,
  - pośredniczy w uzyskaniu dokumentów z instytucji zagranicznych w celu potwierdzenia prawa do zasiłku w Polsce, także w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego,
  - koordynuje transfer zasiłku dla bezrobotnych do i z Polski,
  - potwierdza okresy pracy w Polsce dla osób ubiegających się o zasiłek za granicą.

Ustalenie prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia następuje każdorazowo w oparciu o wymianę informacji (dokumentów SED[40] w wersji papierowej i elektronicznej) pomiędzy instytucjami właściwymi i łącznikowymi państw członkowskich, a także w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego. W 2022 r. zakończono wdrażanie systemu EESSI[41], który umożliwia elektroniczną wymianę ww. dokumentów SED w kolejnych państwach członkowskich (obecnie jest to 100% państw członkowskich).

W 2024 r.:

- wydano 1 166 decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- wydano 99 formularzy potwierdzających przebyte okresy ubezpieczenia/zatrudnienia w Polsce i służących do nabycia prawa do zasiłku w innym państwie członkowskim,
- rozpatrzono 1 227 zapytań o potwierdzenie przebytych okresów zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii,
- rozpatrzono 489 dokumentów uprawniających do transferu zasiłku z innych państw członkowskich UE i EOG.

W 2024 r. Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował/współorganizował następujące wydarzenia:

- XII edycję konkursu „Mój wymarzony zawód” w dniach 10 października 2024 r. - 16 stycznia 2025 r. Konkurs skierowany był do uczniów siódmych i ósmych klas szkół podstawowych mających siedzibę w województwie kujawsko-pomorskim. Celem konkursu było zachęcenie młodych osób do zapoznawania się z informacjami o rynku pracy, zapotrzebowaniem na zawody oraz wymaganiami stawianymi przez pracodawców wobec przyszłych pracowników. W konkursie udział wzięło 389 uczniów ze 102 szkół podstawowych,
- II Kujawsko-Pomorskie Targi Pracy w Toruniu w dniu 13 listopada 2024 r. w Arenie Toruń. Celem przedsięwzięcia była promocja regionalnego rynku pracy wśród obywateli polskich oraz edukowanie na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę. W wydarzeniu udział wzięło 46 wystawców i 800 uczestników. Wydarzenie współorganizowane było z Powiatowym Urzędem Pracy dla Miasta Torunia,
- Ogólnopolski Tydzień Kariery pod hasłem przewodnim „Pasja-Motywacja-Odwaga” w dniach 14-20 października 2024 r. Wydarzenie przeprowadzone na terenie całego województwa zgromadziło łącznie 637 osób (uczniów, osób bezrobotnych i pracujących). Inicjatywa współorganizowana była z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A.,
- „Światowy Tydzień Przedsiębiorczości” w dniach 18-24 listopada 2024 r. W wydarzeniu udział wzięło 180 osób (uczniów, osób bezrobotnych i pracujących). W spotkaniach i warsztatach promowano świadomy rozwój przedsiębiorczości i podejmowanie biznesowych inicjatyw. Wydarzenie współorganizowane z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., Kawiarnią Obywatelską „Śródmieście Cafe” we Włocławku oraz szkołami ponadpodstawowymi,
- „Dni Pracodawców 2024” w dniach 2-6 grudnia 2024 r. Przedsięwzięcie zgromadziło łącznie 1 038 osób (bezrobotnych, poszukujących pracy i zatrudnionych) oraz 74 instytucje (w tym przedsiębiorców, sektor pozarządowy, Lokalne Grupy Działania w ramach Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, przedstawicieli organizacji pracodawców, ośrodków szkoleniowych i samorządów). Inicjatywa przeprowadzona na terenie całego województwa wraz z powiatowymi urzędami pracy, opierała się na indywidualnych i grupowych spotkaniach z pracodawcami oraz targach/giełdach pracy,
- webinar „Coaching w poradnictwie zawodowym osób dorosłych” w dniu 10 maja 2024 r.. Wydarzenie z udziałem 71 osób, skierowane było do doradców zawodowych, pedagogów szkolnych, innych specjalistów zajmujących się poradnictwem zawodowym w szkołach ponadpodstawowych, akademickich biurach karier, powiatowych urzędach pracy, placówkach kształcących i doskonalących nauczycieli, fundacjach z terenu województwa kujawsko-pomorskiego,
- webinar „Zmieniający się świat - mocny umysł. Odporność psychiczna jako narzędzie oswajania zmian” w dniu 22 sierpnia 2024 r. W spotkaniu udział wzięło 64 członków Zespołu ds. poradnictwa zawodowego przy Konwencie Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy,
- webinar „Everest Wiedzy: Wspinaczka po Sukces przez Całe Życie" w dniu 19 września 2024 r. dla osób zajmujących się poradnictwem zawodowym w ramach kampanii „Dni Uczenia się dorosłych 2024” pod patronatem Marszałka Województwa. W spotkaniu online udział wzięło 21 osób, w tym doradcy zawodowi, pedagodzy szkolni, inni specjaliści zajmujący się poradnictwem zawodowym, pracownicy instytucji współpracujących z WUP (w tym z Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli),
- webinar „Wielokulturowość w pracy - szanse i zagrożenia” w dniu 24 października 2024 r. dla doradców zawodowych Zespołu ds. poradnictwa zawodowego przy Konwencie Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy. W spotkaniu udział wzięło 51 doradców zawodowych.

Projekt „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych - KPO”. 30 grudnia 2024 r. została podpisana przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. umowa z Województwem Kujawsko-Pomorskim, której przedmiotem jest wyprodukowanie serii edukacyjnych programów audiowizualnych poświęconych wyzwaniom regionalnego rynku pracy oraz umieszczenie ich w serwisie youtube i innych serwisach społecznościowych. Zadanie

[39] EFTA - Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu - organizacja gospodarcza, do której należą Islandia, Lichtenstein, Norwegia oraz Szwajcaria.

[40] SED - Standardowy Dokument Elektroniczny służący do wymiany danych między instytucjami w UE.

[41] EESSI - Electronic Exchange of Social Security Information. System informatyczny, który pozwala na bezpieczną, elektroniczną wymianę różnego rodzaju danych oraz dokumentów na terenie Unii Europejskiej, w związku z obsługą zagadnień związanych z kwestiami zabezpieczenia społecznego we wszystkich krajach Wspólnoty.

realizowane jest w ramach inwestycji z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

WSPARCIE FINANSOWE PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ INNE DZIAŁANIA SPÓŁEK WOJEWÓDZTWA NA RZECZ STYMULOWANIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa na rzecz finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w 2024 r.:

- 68,9 mln zł przeznaczonych na pożyczki (41 umów), w tym obsłużonych przez spółki Województwa - 100%
- ponad 12,0 mln zł przeznaczonych na dotacje (308 umów), w tym obsłużonych przez spółkę Województwa TARR S.A. - 100%
- 27,7 mln zł przeznaczonych na poręczenia kredytowe (695 umów), w tym obsłużonych przez spółkę Województwa KPFPK sp. z o.o. - 100%

Łącznie od początku realizacji programu FEdKP 2021-2027, w ramach środków z re-użycia RPO WKP 2007-2013 oraz w ramach środków z ponownego re-użycia RPO WKP 2007-2013 i re-użycia RPO WKP 2014-2020, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2024 r.:

- ponad 142,4 mln zł przeznaczonych na pożyczki (283 umowy), w tym obsłużonych przez spółki Województwa - 100%
- ponad 12,0 mln zł przeznaczonych na dotacje (308 umów), w tym obsłużonych przez spółkę Województwa TARR S.A. - 100%

Od początku istnienia KPFPK sp. z o.o. (25 marca 2002 r.):

- prawie 950,5 mln zł przeznaczonych na poręczenia kredytowe (12 736 umów), w tym obsłużonych przez spółkę Województwa - 100%

Wybitne osiągnięcia spółek Województwa:

- Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. uzyskał tytuł laureata „Diamentów Forbesa 2024”
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. uzyskał tytuł laureata „Polskiej nagrody Innowacyjności” przyznawanej przez Polską Agencję Przedsiębiorczości podczas Polskiego Kongresu Przedsiębiorczości w Krakowie
- W raporcie „Fundusze Pożyczkowe w Polsce” (wydanym w 2024 r.) Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. zajął 6 miejsce w Polsce pod względem wysokości kapitału pożyczkowego oraz 7 miejsce pod względem liczby i wartości udzielonych pożyczek. Biorąc pod uwagę wyłącznie fundusze obejmujące swoim działaniem obszar jednego województwa, KPFP sp. z o.o. zajął 3 miejsce pod względem kapitału pożyczkowego i liczby udzielonych pożyczek oraz 4 miejsce pod względem wartości udzielonych pożyczek

Rozwój przedsiębiorczości w Województwie Kujawsko-Pomorskim stymulowany jest za pomocą instrumentów finansowych, będących autorską koncepcją Zarządu Województwa w dziedzinie finansowego wsparcia przedsiębiorczości, a także poprzez innego rodzaju działania spółek Województwa lub spółek z większościowym udziałem Województwa. W ramach RPO WKP 2014-2020 na uruchomienie instrumentów finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości przeznaczono w sumie ponad 1 mld zł. To pieniądze, którymi można było wielokrotnie obracać, co pozwalało na generowanie większego strumienia środków inwestycyjnych. Pomoc do przedsiębiorców kierowana była w formie: pożyczek, grantów, dotacji a także w ramach wkładu finansowego w zamian za udziały w przedsiębiorstwie, tj. wejścia kapitałowego[42]. Warto przypomnieć, że dzięki sprawnie działającemu systemowi wsparcia finansowego przedsiębiorczości Samorządu Województwa w poprzedniej perspektywie finansowej 2014-2020 (od 31 marca 2017 r.[43] do 31 grudnia 2023 r.), łączna kwota wypłaconych pożyczek przekroczyła 850 mln zł (ponad 780 mln zł z RPO WKP 2014-2020 i ponad 70 mln zł z re-użycia 2007-2013[44]). Umowy pożyczkowe z tych dwóch źródeł o wartości ponad 730 mln zł obsłużyły jedynie spółki Samorządu Województwa[45]. Tylko realizowany przez KPFR sp. z o.o. w ramach RPO WKP 2014-2020 projekt „Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju 2020”[46] przyczynił się do wsparcia kwotą prawie 558 mln zł ponad 1 200 przedsiębiorców z terenu województwa. Rok 2023 był ostatnim rokiem kwalifikowalności wydatków w ramach perspektywy unijnej 2014-2020. Wszystkie środki ramach zawartych umów pożyczkowych z Menadżerami Funduszu Funduszy zostały w tym roku zakontraktowane i wydatkowane, a wskaźniki wynikające z realizowanych łącznie ponad 2,9 tys. umów osiągnięte. Do oferowanych produktów pożyczkowych w ramach RPO WKP 2014-2020 oraz re-użycia 2007-2013 należały: pożyczki inwestycyjne i inwestycyjno-obrotowe, płynnościowe (Covid-19), na odnawialne źródła energii, obrotowe oraz na zakup nieruchomości.

Wartość podpisanych w poprzedniej perspektywie umów grantowych osiągnęła 225,1 mln zł, umów dotacyjnych 43,3 mln zł, a wejść kapitałowych 14,4 mln zł. Co równie ważne, od początku działalności spółki Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. (2002 rok) do końca 2023 r. przeznaczono w sumie 922,7 mln zł na poręczenia (dane te szczegółowo opisuje Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2023 r.).

Należy wskazać, iż rok 2024, jako rok zupełnie inicjalny dla nowej odsłony systemu finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości Samorządu Województwa w perspektywie finansowej 2021-2027, stanowiącej kontynuację dotychczas sprawnie działającego systemu z poprzedniej perspektywy, przyniósł jeszcze stosunkowo niewielkie wartości poszczególnych rodzajów wsparcia, a w przypadku grantów nie odnotowano zawarcia nowych umów. Jednocześnie wskazać należy, że w perspektywie finansowej 2021-2027 nie jest realizowany już instrument wejścia kapitałowego[47]. W roku 2024, do aktywnych źródeł finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości przez Spółki Województwa bądź z większościowym udziałem Województwa należały: Program regionalny: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, środki z re-użycia RPO WKP 2007-2013 (do 31 stycznia 2024 r.) oraz środki z ponownego re-użycia RPO WKP 2007-2013 i re-użycia RPO WKP 2014-2020 (od 1 lutego 2024 r.)[48], a także środki własne.

W dniu 2 kwietnia 2024 r. doszło do połączenia spółki Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji sp. z o.o. jako spółki przejmowanej z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym sp. z o.o. jako spółką przejmującą. Połączenie nastąpiło poprzez przejęcie, tj. zgodnie z art. 492 §1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą. W związku z powyższym, połączenie przez przejęcie skutkowało tym, że spółka przejmująca wstąpiła w prawa i obowiązki spółki przejmowanej, tj. Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. wszedł we wszystkie prawa i obowiązki Kujawsko-Pomorskiej Agencji Innowacji sp. z o.o.

Rok 2024 to okres rozliczania projektów grantowych i dotacyjnych poprzedniej perspektywy finansowej 2014-2020, będących w okresie trwałości[49]: „Fundusz Wsparcia Inwestycyjnego (Covid-19)”, „Granty na kapitał obrotowy dla mikro i

[42] Produkt ten w ramach RPO WKP 2014-2020 był przeznaczony na finansowanie działalności badawczo-rozwojowej - menedżerem/operatorem finansowym dla tego instrumentu był Bank Gospodarstwa Krajowego, a pośrednikiem finansowym Brave Seed Fund.

[43] Data podpisania przez Województwo Kujawsko-Pomorskie umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego jako Menedżerem Funduszu Funduszy - rozpoczęcie finansowego wsparcia przedsiębiorczości z RPO WKP 2014-2020.

[44] Realizacja umowy nr WZP.272.36/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. o powierzeniu zadania publicznego - re-użycie środków zwróconych z instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013, zawartej z Województwem Kujawsko-Pomorskim przez Menedżera Funduszu Funduszy - KPFR sp. z o.o. Zadanie to było realizowane do dnia 31 stycznia 2024 r.

[45] Rolę Menedżerów Funduszu Funduszy dla realizacji RPO WKP 2014-2020 pełniły również Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), które wybierały własnych pośredników finansowych, stąd też nie wszystkie umowy pożyczkowe w ramach Programu były obsługiwane wyłącznie przez spółki Samorządu Województwa - KPFR sp. z o.o. i KPFP sp. z o.o.

[46] Projekt realizowany od 20 czerwca 2017 r. (podpisanie przez Województwo Kujawsko-Pomorskie umowy z KPFR sp. z o.o. jako Menedżerem Funduszu Funduszy) do 31 grudnia 2023 r. za pośrednictwem KPFP sp. z o.o., Konsorcjum Banków Spółdzielczych oraz Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości.

[47] Instrumenty kapitałowe nie są przewidziane do wdrożenia w ramach FEdKP 2021-2027 zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

[48] Po zakończeniu realizacji umowy nr WZP. 272.36/2017 w dniu 31 stycznia 2024 r., od 1 lutego 2024 r. realizowane jest przez KPFR sp. z o.o. zadanie publiczne wynikające z umowy nr ZW-I.273.8.2024 o powierzeniu zadania publicznego zawartej z Województwem Kujawsko-Pomorskim - ponowne re-użycie środków pochodzących ze zwrotów z instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013 oraz re-użycie środków pochodzących z instrumentów finansowych i pomocy zwrotnej w ramach Regionalnego programu operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

[49] Czas, w którym należy zachować w niezmienionej formie i wymiarze efekty projektu - dla Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego wynosi standardowo 5 lat. Odstępstwem od tej zasady objęte są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, dla których okres trwałości to 3 lata.

małych przedsiębiorstw (Covid-19)", „Fundusz Badań i Wdrożeń", „Fundusz Badań i Wdrożeń - Voucher Badawczy", „Regionalny Fundusz Szkoleniowy - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników", „Fundusz Eksportowy - granty dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego".

Syntetyczna Informacja na temat środków wydatkowanych na rzecz finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości według rodzajów aktywnych źródeł finansowania w 2024 r.:

Środki z FEdKP 2021-2027

Pożyczki:

- w 2024 r. (oraz od początku realizacji projektu, tj. od 30 października 2023 r.) zawarto 3 umowy pożyczkowe na kwotę 1,05 mln zł (całość KPFR sp. z o.o. wspólnie z KPFP sp. z o.o.)

Dotacje:

- w 2024 r. (oraz od początku realizacji projektu, tj. od 1 lipca 2023 r.) zawarto 308 umów na dotacje na kwotę ponad 12,0 mln zł (całość TARR S.A. w ramach realizacji projektu „Regionalny Fundusz Szkoleniowy II - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników")

Środki z re-użycia RPO WKP 2007-2013

Pożyczki:

- w 2024 r. zawarto 20 umów pożyczkowych na kwotę ponad 8,4 mln zł (całość KPFR sp. z o.o. wspólnie z KPFP sp. z o.o.)
- łącznie od początku realizacji projektu, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2024 r. zawarto 262 umowy pożyczkowe na kwotę 82,0 mln zł (całość KPFR sp. z o.o. wspólnie z KPFP sp. z o.o.)

Środki z ponownego re-użycia RPO WKP 2007-2013 oraz re-użycia RPO WKP 2014-2020

Pożyczki:

- w 2024 r. (od początku realizacji projektu, tj. od 1 lutego 2024 r. do końca 31 grudnia 2024 r.) zawarto 18 umów pożyczkowych na kwotę 59,4 mln zł, w tym obsłużonych przez spółki Województwa - 100%

Środki własne

Poręczenia kredytowe:

- w 2024 r. udzielono 695 poręczeń na kwotę 27,7 mln zł (KPFPK sp. z o.o.)

Szczegółowa informacja na temat środków wydatkowanych na rzecz finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości z aktywnych źródeł finansowania według rodzajów instrumentów finansowych w 2024 r.

Pożyczki

W roku 2024 wsparcie udostępnione było przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o., pełniący rolę Menadżera Funduszu Powierniczego (Funduszy) dla trzech źródeł finansowania, którego zadaniem jest wybór pośredników finansowych udzielających pożyczek dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa w obszarach konkurencyjności przedsiębiorstw, efektywności energetycznej, OZE i GOZ. 7 listopada 2024 r. KPFR sp. z o.o. jako Menedżer Funduszu Powierniczego zawarł umowę nr 15/2024 z jednym pośrednikiem finansowym - KPFP sp. z o.o. Działalność statutowa spółki od strony finansowej opierała się na dwóch zasadniczych filarach: środkach przeznaczonych na zwrotne finansowanie przedsiębiorstw w ramach FEdKP 2021-2027 oraz środkach pozostałych ze zwrotnego finansowania przedsiębiorstw w perspektywach 2007-2013 i 2014-2020.

Tabela 10. Umowy pożyczkowe zawarte w ramach instrumentów finansowych ze środków FEdKP 2021-2027

Źródło wsparcia	Menedżer Funduszu Powierniczego	Pośrednik Finansowy	Forma wsparcia	Liczba zawartych umów (szt.)		Kwota środków zakontraktowanych (zł)	
				2024	narastająco	2024	narastająco
FEdKP 2021-2027	Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.	Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	Pożyczki rozwojowe - inwestycyjne[50]	3	3	1 049 999,99	1 049 999,99
Suma				**3**	**3**	**1 049 999,99**	**1 049 999,99**

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju sp. z o.o. i Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o.

W ramach środków z FEdKP 2021-2027 w 2024 r. oraz od początku realizacji Programu, tj. od 30 października 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. zawarto 3 umowy na pożyczki inwestycyjne (wszystkie z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym sp. z o.o.) na kwotę 1,05 mln zł.

Tabela 11. Umowy pożyczkowe finansowane w ramach środków z re-użycia 2007-2013 (kolorem szarym oznaczono umowę zakończoną w 2021 r.).

Źródło wsparcia	Menedżer Funduszu Funduszy/ podmiot zarządzający	Pośrednik Finansowy	Forma wsparcia	Liczba zawartych umów (szt.)		Kwota środków zakontraktowanych (zł)	
				2024	narastająco	2024	narastająco
Re-użycie (2007-2013)	Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.	Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	Pożyczka obrotowa[51]	0	105	-	16 988 000,00
			Pożyczka na zakup nieruchomości[52]	20	157	8 442 455,35	65 015 076,47
Suma				**20**	**262**	**8 442 455,35**	**82 003 076,47**

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju sp. z o.o. i Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o.

W ramach środków z re-użycia perspektywy finansowej 2007-2013 zawarto w 2024 r. 20 umów dotyczących pożyczek na zakup nieruchomości na kwotę ponad 8,4 mln zł.

W ramach środków z re-użycia perspektywy finansowej 2007-2013 od początku do końca realizacji projektu, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2024 r. zawarto 262 umowy na kwotę 82,0 mln zł, w tym: 157 umów dotyczyło pożyczek na zakup nieruchomości na kwotę 65,0 mln zł oraz 105 umów dotyczyło pożyczek obrotowych, na łączną kwotę prawie 17,0 mln zł.

Tabela 12. Umowy pożyczkowe finansowane w ramach środków z ponownego re-użycia 2007-2013 oraz re-użycia 2014-2020

Źródło wsparcia	Menedżer Funduszu Powierniczego	Pośrednik Finansowy	Forma wsparcia	Liczba zawartych umów (szt.)		Kwota środków zakontraktowanych (zł)	
				2024	narastająco	2024	narastająco
Ponowne re-użycie (2007-2013) i re-użycie 2014-2020	Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.	-	Pożyczki rozwojowe - inwestycyjne/ inwestycyjno-obrotowe	15	15	59 300 000,00	59 300 000,00
		Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.		3	3	100 000,00	100 000,00
Suma				**18**	**18**	**59 400 000,00**	**59 400 000,00**

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju sp. z o.o.

[50] Umowa nr 15/2024.

[51] Umowa nr 4/2018, metryka B.

[52] Umowa 4/2018, metryka A.

W ramach środków z ponownego re-użycia perspektywy finansowej 2007 oraz re-użycia perspektywy finansowej 2014-2020 od początku realizacji projektu, tj. od 1 lutego 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. zawarto:

- 18 umów na kwotę 59,4 mln zł, w tym:
  - 15 umów na kwotę 59,3 mln zł bezpośrednio przez KPFR sp. z o.o.,
  - 3 umowy z pośrednikiem finansowym KPFP sp. z o.o. na kwotę 0,1 mln zł.

Granty

W 2024 r. w ramach środków finansowych z FEdKP 2021-2027 nie zawarto jeszcze nowych umów grantowych. Realizowano natomiast trzy projekty grantowe: „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0", „Fundusz Eksportowy dla Kujaw i Pomorza" oraz projekt „Akredytacja usług instytucji otoczenia biznesu (IOB) oraz wsparcie dla przedsiębiorstw na zakup akredytowanych usług doradczych".

Dotacje

W 2024 r. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym sp. z o.o. realizowała projekt „Regionalny Fundusz Szkoleniowy II - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników". Jest to projekt, którego celem jest przyznanie dotacji na usługi rozwojowe zarejestrowane w bazie usług rozwojowych.

Tabela 13. Umowa na dotacje ze środków FEdKP 2021-2027.

Źródło wsparcia	Podmiot realizujący projekt	Tytuł	Liczba zawartych umów (szt.)		Kwota środków zakontraktowanych (zł)	
			2024	narastająco	2024	narastająco
FEdKP 2021-2027	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (Lider) Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. (partner)	Regionalny Fundusz Szkoleniowy II - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników.	308	308	12 056 513,36	12 056 513,36

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. i Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o.

W 2024 r. oraz od początku realizacji projektu (1 lipca 2023 r.) w ramach realizacji projektu zawarto 308 umów na dotacje w kwocie ponad 12,0 mln zł.

Poręczenia kredytowe

W 2024 r. ze środków własnych Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. udzielał poręczeń.

Tabela 14. Poręczenia kredytowe udzielone ze środków własnych.

Źródło wsparcia	Pośrednik Finansowy	Forma wsparcia	Liczba zawartych umów (szt.)		Kwota środków zakontraktowanych (zł)	
			2024	narastająco	2024	narastająco
Poręczenia kredytowe	Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.	Poręczenia (wadia, pożyczki/kredyty, gwarancje/dotacje)	695	12 736	27 704 385,06	950 462 328,77

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.

KPFPK sp. z o.o. udzielił 695 poręczeń na kwotę 27,7 mln zł. Od początku istnienia Fundusz udzielił 12 736 poręczeń na kwotę prawie 950,5 mln zł.

Syntetyczna informacja na temat zadań realizowanych przez spółki Województwa lub z większościowym udziałem Województwa, uwzgledniająca wszystkie źródła środków wydatkowanych na rzecz finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w 2024 r.:

Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. jako Menedżer Funduszu Powierniczego i Menedżer Funduszu Funduszy:

W 2024 r. zawarł 41 umów pożyczkowych na kwotę 68,9 mln zł, w tym:

- 21 umów na pożyczki rozwojowe - inwestycyjne/inwestycyjno-obrotowe na kwotę prawie 60,5 mln zł (6 za pośrednictwem KPFP sp. z o.o. oraz 15 indywidualnie)
- 20 umów dotyczących pożyczek na zakup nieruchomości na kwotę ponad 8,4 mln zł (wszystkie za pośrednictwem KPFP sp. z o.o.)

W ramach FEdKP 2021-2027, re-użycia 2007-2013 oraz ponownego re-użycia 2007-2013 i re-użycia 2014-2020, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2024 r. zawarł 283 umowy pożyczkowe na kwotę ponad 142,4 mln zł:

- 21 umów na pożyczki rozwojowe - inwestycyjne/inwestycyjno-obrotowe na kwotę prawie 60,5 mln zł (6 za pośrednictwem KPFP sp. z o.o. oraz 15 indywidualnie)
- 157 umów dotyczyło pożyczek na zakup nieruchomości na kwotę 65,0 mln zł
- 105 umów dotyczyło pożyczek obrotowych, na kwotę prawie 17,0 mln zł

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.:

W 2024 r. zawarł 26 umów pożyczkowych na kwotę prawie 9,6 mln zł, w tym:

- 6 pożyczek rozwojowych - inwestycyjnych/inwestycyjno-obrotowych (wszystkie w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę 1,15 mln zł
- 20 pożyczek na zakup nieruchomości (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę ponad 8,4 mln zł

W ramach FEdKP 2021-2027, re-użycia 2007-2013 oraz ponownego re-użycia 2007-2013 i re-użycia 2014-2020, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2024 r. zawarł 268 umów pożyczkowych na kwotę ponad 83,1 mln zł, w tym:

- 6 pożyczek rozwojowych - inwestycyjnych/inwestycyjno-obrotowych (wszystkie w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę 1,15 mln zł
- 157 pożyczek na zakup nieruchomości (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę 65,0 mln zł
- 105 pożyczek obrotowych (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę prawie 17,0 mln zł

Realizował projekty grantowe: „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0" (w 2024 r. ogłoszony został I nabór wniosków, w ramach którego do oceny wpłynęło 110 wniosków) oraz „Akredytacja usług instytucji otoczenia biznesu (IOB) oraz wsparcie dla przedsiębiorstw na zakup akredytowanych usług doradczych".

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w 2024 r. obsłużyła około 600 podmiotów gospodarczych należących do sektora MŚP oraz ok. 2,7 tys. osób w zakresie szkoleń i doradztwa w ramach realizowanych projektów. W zakresie finansowego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w ramach projektu „Regionalny Fundusz Szkoleniowy II - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników" zawarła 308 umów na dotacje w kwocie ponad 12,0 mln zł. Spółka realizowała również projekt grantowy „Fundusz Eksportowy dla Kujaw i Pomorza" (w 2024 r. nie zawarła jeszcze umów grantowych).

Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. udzielił 695 poręczeń kredytowych (w tym wadia, pożyczki/kredyty, gwarancje/dotacje) na kwotę 27,7 mln zł. Od początku istnienia Fundusz udzielił 12 736 poręczeń na kwotę prawie 950,5 mln zł.

Szczegółowa informacja na temat zadań realizowanych przez spółki Województwa lub z większościowym udziałem Województwa w 2024 r.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. (KPFR sp. z o.o.).

Spółka została zawiązana 26 stycznia 2017 r. przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000671974 w dniu 4 kwietnia 2017 r. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 2 500 000 zł. Siedzibą spółki jest miasto Toruń. Spółka działa na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego. Celem spółki jest wprowadzanie na rynek regionalny instrumentów finansowych asygnowanych na realizację celów polityki rozwoju Województwa, w tym na kreowanie aktywności podmiotów gospodarczych oraz zarządzanie środkami finansowymi w obszarze wsparcia rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w szczególności poprzez ułatwianie dostępu do finansowania. Celem spółki jest także podejmowanie działań na rzecz podnoszenia konkurencyjności gospodarki, tworzenia warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju regionalnego, wspomaganie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia biznesu, w szczególności poprzez identyfikowanie potrzeb, problemów, oczekiwań środowiska gospodarczego i naukowego, prowadzenie działalności analitycznej, tworzenie baz danych, a także formułowanie rekomendacji w zakresie działań na rzecz rozwoju gospodarczego adresowanych dla samorządu województwa, samorządów lokalnych i środowiska gospodarczego oraz prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej sprzyjającej realizacji wyżej wymienionych celów. Opisana powyżej statutowa działalność spółki od strony finansowej opiera się na dwóch zasadniczych filarach, tj. środkach przeznaczonych na zwrotne finansowanie przedsiębiorstw w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz środkach powracających ze zwrotnego wsparcia w pespektywach finansowych 2007-2013 i 2014-2020. Głównym zadaniem spółki jest pełnienie roli Menadżera Funduszu Powierniczego, którego celem jest wybór pośredników finansowych udzielających pożyczek i poręczeń w obszarach konkurencyjności przedsiębiorstw, efektywności energetycznej, OZE i GOZ podmiotom działającym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Uzupełniająco, spółka udziela także pożyczek bezpośrednio, w szczególności w ramach wspierania zadań jst związanych z rozwojem infrastruktury społeczno-gospodarczej. W 2022 r. w strukturze spółki powstało Regionalne Obserwatorium Gospodarcze (ROG), którego celem jest rozpoznawanie potrzeb, problemów oraz oczekiwań środowiska gospodarczego i naukowego, prowadzenie działalności analitycznej, a także formułowanie rekomendacji dla władz regionu w zakresie działań na rzecz rozwoju gospodarczego województwa.

Od 30 października 2023 r. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. w Toruniu, MFP - Menadżer Funduszu Powierniczego) realizuje projekt pt. „Regionalna Instytucja Finansowa - KPFR IF 2021-2027". Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2029 r. Całkowita wartość projektu wynosi 902 537 271,92 zł, w tym 766 693 609,49 zł stanowi bezpośredni wkład finansowy ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), natomiast 135 843 662,43 zł to wkład krajowy ze środków publicznych lub prywatnych. Głównym zadaniem KPFR sp. z o.o. wynikającym z realizacji niniejszego projektu jest ustanowienie Funduszu Powierniczego w celu realizacji Strategii Inwestycyjnej dla Instrumentów Finansowych w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Zadanie to będzie realizowane poprzez wybór pośredników finansowych zgodnie z trybami przewidzianymi w ustawie z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych - pośrednicy finansowi będą realizowali swoje projekty udzielając wsparcia w postaci pożyczek w obszarach konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, OZE, efektowności energetycznej oraz GOZ skierowanych do m.in. przedsiębiorcom, jst, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych działających w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach realizowanego projektu Menadżer Funduszu Powierniczego zawarł w dniu 7 listopada 2024 r. umowę operacyjną z pośrednikiem finansowym KPFP sp. z o.o. Umowa dotyczy wdrażania Działania 1.4, tj. Wsparcie wzrostu produktywności MŚP poprzez instrumenty finansowe i zawarta została na kwotę 48 200 000,00 zł. Do końca roku 2024 pośrednik zawarł z ostatecznymi odbiorcami 3 umowy pożyczki na łączną kwotę 1 049 999,99 zł. Trwają intensywne prace nad przygotowaniem kolejnych umów operacyjnych dla pozostałych działań objętych umową o finansowaniu projektu.

Od 20 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2024 r. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. realizował zadanie publiczne zlecone przez Województwo Kujawsko-Pomorskie pn. „Umowa o powierzeniu zadania publicznego - re-użycie środków zwróconych z instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013". W ramach tej umowy KPFR sp. z o.o. pełnił funkcję Menadżera Funduszu Powierniczego. Jedynym pośrednikiem finansowym KPFR sp. z o.o., który bezpośrednio udzielał wsparcia MŚP w ramach niniejszej umowy była spółka samorządowa, tj.: Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. Produkty oferowane przedsiębiorcom w ramach tych środków stanowiły uzupełnienie oferty finansowanej ze środków perspektywy 2014-2020 i były to pożyczki na zakup nieruchomości i pożyczki obrotowe. Środki te stanowiły także wymagany wkład własny wybranych pośredników finansowych do projektów finansowanych z perspektywy finansowej 2014-2020.

Do 31 stycznia 2024 r. z całości wsparcia oferowanego ze środków re-użycia o łącznej wartości 164,8 mln zł skorzystało 1 287[53] przedsiębiorców, a łączna wartość pożyczek z udziałem środków z re-użycia 2007-2013 to ponad 519,3 mln zł. Średnia wartość umowy pożyczki z wykorzystaniem środków z re-użycia dla pojedynczego przedsiębiorstwa to 403,5 tys. zł.

Od dnia 1 lutego 2024 r. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. realizuje zadanie publiczne wynikające z „umowy o powierzeniu zadania publicznego - ponowne re-użycie środków pochodzących ze zwrotów z instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013 oraz re-użycie środków pochodzących z instrumentów finansowych i pomocy zwrotnej w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020" nr ZW-I.273.8.2024, zawartej w dniu 31 stycznia 2024 r. Szacowana wartość wkładu finansowego, którą docelowo KPFR otrzyma na realizację tego zadania wynosi 733,8 mln zł. Niniejszy wkład pochodzi ze zwrotów z projektów dotyczących Instrumentów Inżynierii Finansowej realizowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 - kwota 116,6 mln zł oraz ze zwrotów z projektów dotyczących Instrumentów Finansowych i pomocy zwrotnej realizowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 - kwota 617,2 mln zł. W ramach ww. umowy KPFR pełni funkcję Menadżera Funduszu Powierniczego, który może udzielać wsparcia ostatecznym odbiorcom bezpośrednio lub przy udziale wybranych pośredników finansowych. Obszary, na które jest udzielne wparcie w ramach realizowanej umowy to m.in. realizacja celów inwestycyjnych i inwestycyjno-obrotowych - zapewnienie wkładu krajowego uzupełniającego bezpośredni wkład finansowy ze środków EFRR w ramach FEdKP 2021-2027, tworzenie produktów uzupełniających do oferowanych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, finansowanie projektów własnych Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego o znaczeniu strategicznym, zapewnienie wsparcia na realizację pozytywnie ocenionych projektów z list rezerwowych RPO WKP 2014-2020, na które zabrakło limitu kontraktacyjnego w programie. Ponadto, zadaniem spółki, zgodnie z treścią ww. umowy, jest zarządzanie aktywami, pochodzącymi z wkładów wniesionych w ramach RPO WKP 2007-2013 do instrumentów inżynierii finansowej wdrażanych na podstawie art. 44 Rozporządzenia nr 1083/2006[54] zaangażowanym w obowiązujące umowy z pośrednikami finansowymi. Pożyczki w ramach umowy nr ZW-I.273.8.2024 udzielane są bezpośrednio przez KPFR sp. z o.o. bądź przy udziale pośredników finansowych.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. w ramach środków z FEdKP 2021-2027 w 2024 r. (oraz od początku realizacji projektu, tj. od 30 października 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.) zawarł:

- 3 umowy na pożyczki inwestycyjne (wszystkie za pośrednictwem KPFP sp. z o.o.) na kwotę 1,05 mln zł.

W ramach środków z re-użycia 2007-2013 w 2024 r. zawarł:

- 20 umów na pożyczki na zakup nieruchomości (wszystkie za pośrednictwem KPFP sp. z o.o.) na kwotę ponad 8,4 mln zł.

Od początku do końca realizacji projektu, tj. od 20 grudnia 2017 r. od 31 stycznia 2024 r.:

- 262 umowy na kwotę 82,0 mln zł, w tym:
  - 157 umów dotyczyło pożyczek na zakup nieruchomości (za pośrednictwem KPFP sp. z o.o.) na kwotę ponad 65,0 mln zł;
  - 105 umów dotyczyło pożyczek obrotowych (za pośrednictwem KPFP sp. z o.o.) na łączną kwotę prawie 17,0 mln zł.

[53] Wartość nie jest tożsama z liczbą zawartych umów. Jest to liczba niepowtarzających się NIP-ów przedsiębiorców, którym wypłacono jakiekolwiek środki w ramach pożyczki. Dane uwzględniają całość środków re-użycia, tj. przeznaczoną na pożyczki na nieruchomości, pożyczki obrotowe oraz pożyczki z wkładem z re-użycia i obrazują całość realizacji umowy.

[54] Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

W ramach środków z ponownego re-użycia 2007-2013 i re-użycia 2014-2020 w 2024 r. (od początku realizacji projektu, tj. od 1 lutego 2024 r. do końca 31 grudnia 2024 r.) zawarł:

- 18 umów na pożyczki inwestycyjne i inwestycyjno-obrotowe na kwotę 59,4 mln zł, w tym:
  - 15 umów na kwotę 59,3 mln zł bezpośrednio;
  - 3 umowy z pośrednikiem finansowym KPFP sp. z o.o. na kwotę 0,1 mln zł.

W 2024 r. spółka zawarła 41 umów pożyczkowych na łączną kwotę 68,9 mln zł.

Umowa o powierzeniu zadania publicznego - realizacja zadania związanego z rozliczeniem umowy o Finansowaniu i Polityki Wyjścia w miejsce Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Od dnia 29 listopada 2024 r. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. realizuje zadanie publiczne zlecone przez Województwo Kujawsko-Pomorskie wynikające z umowy nr ZW.273.81.2024. Zgodnie z treścią zawartej umowy zadaniem KPFR sp. z o.o. jest realizacja zadań związanych z rozliczeniem projektu i polityką wyjścia w miejsce Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Wartość wkładu finansowego, który na mocy umowy o finansowaniu został przekazany EBI przez Instytucję Zarządzającą, a który następnie EBI przekazał pośrednikom finansowym poprzez zaangażowanie instrumentów finansowych na rzecz ostatecznych odbiorców na dzień zawarcia umowy wynosi 81,8 mln zł.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.

Fundusz działa w oparciu o akt założycielski sporządzony w formie aktu notarialnego z dnia 8 września 2004 r. Rep. A nr 9661/2004. Spółka posiada wyłącznie jednego wspólnika, tj. Województwo Kujawsko-Pomorskie, który dysponuje całością udziałów w kapitale zakładowym Spółki. Na dzień składania raportu kapitał zakładowy Spółki składał się z 31 629 udziałów o wartości nominalnej 1 000,00 zł każdy z nich, tj. wynosił łącznie 31 629 000,00 zł. Głównym obszarem działalności Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o. jest udzielanie pożyczek ze środków pochodzących z re-użycia programów operacyjnych województwa kujawsko-pomorskiego oraz z Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. W przedmiocie prowadzonej działalności w akcie założycielskim spółki znalazły się również poboczne profile działalności, w sposób pośredni korespondujące z udzielaniem pożyczek. Są one związane przede wszystkim z doradztwem, edukacją, poręczaniem, wynajmem nieruchomości (działalność Inkubatorów) czy badaniem rynku. Dominującą działalnością pozostaje jednak udzielanie pożyczek dla sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W ramach działalności pożyczkowej KPFP sp. z o.o. w 2024 r. udzielał pożyczek w zakresie umów zawartych z Menadżerem Funduszu Funduszy - Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. w ramach środków z FEdKP 2021-2027 w 2024 r. (oraz od początku realizacji projektu, tj. od 30 października 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.) zawarł:

- 3 umowy na pożyczki inwestycyjne (wszystkie w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę 1,05 mln zł.

W ramach środków z re-użycia 2007-2013 w 2024 r. zawarł:

- 20 umów na pożyczki na zakup nieruchomości (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę ponad 8,4 mln zł.

Od początku do końca realizacji projektu, tj. od 20 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2024 r.:

- 262 umowy na kwotę 82,0 mln zł, w tym:
  - 157 umów dotyczyło pożyczek na zakup nieruchomości (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę ponad 65,0 mln zł;
  - 105 umów dotyczyło pożyczek obrotowych (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na łączną kwotę prawie 17,0 mln zł.

W ramach środków z ponownego re-użycia 2007-2013 i re-użycia 2014-2020 w 2024 r. (od początku realizacji projektu, tj. od 1 lutego 2024 r. do końca 31 grudnia 2024 r.) zawarł:

  - 3 umowy na pożyczki inwestycyjne i inwestycyjno-obrotowe (w ramach umowy z KPFR sp. z o.o.) na kwotę 0,1 mln zł.

W 2024 r. spółka zawarła 26 umów pożyczkowych na łączną kwotę prawie 9,6 mln zł.

Projekt „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0.” W listopadzie 2023 r. Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji sp. z o.o. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0” w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w ramach Priorytetu 1. Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu, Działania 1.1 Wzmocnienie potencjału badawczego i innowacji. Umowa pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a KPAI sp. z o.o. podpisana została 12 lutego 2024 r. Projekt zakłada wsparcie przedsiębiorstw poprzez udzielanie grantów w ramach: Modułu I - „Funduszu Badań i Wdrożeń” - wsparcia na tworzenie i rozwój zaplecza B+R w przedsiębiorstwach, Modułu II - „Vouchera Badawczego” - wsparcia na zakup prac badawczo-rozwojowych i ich wyników przez przedsiębiorstwa, Modułu III - „Bonów na patent +” - wsparcia zakupu zaawansowanych usług doradczych/proinnowacyjnych. Liderem projektu jest Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o., a parterami: Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. oraz Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Budżet projektu wynosi 128 018 306,08 zł, w tym EFRR 95 944 983,50 zł (74,95%) i wkład własny grantobiorców 32 073 322,58 zł (25,05%). Celem projektu jest wzmacnianie potencjału badawczego i innowacyjnego, wykorzystywanie i rozwój zaawansowanych technologii, wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw z terenu województwa kujawsko-pomorskiego poprzez udzielanie wsparcia grantowego. W ramach projektu 14 października 2024 r. ogłoszony został I nabór wniosków, który zakończył się 25 listopada 2024 r.. Alokacja w I naborze na wszystkie moduły wynosiła ponad 15,76 mln zł. W ramach naboru wpłynęło 110 wniosków na łączna kwotę 19,35 mln zł. Do końca 2024 r. trwała ich ocena.

Projekt „Akredytacja usług instytucji otoczenia biznesu (IOB) oraz wsparcie dla przedsiębiorstw na zakup akredytowanych usług doradczych”. W dniu 9 października 2024 r. została zawarta umowa partnerska na rzecz realizacji projektu pomiędzy KPFP sp. z o.o. a Województwem Kujawsko-Pomorskim. Projekt będzie realizowany w partnerstwie wraz z Departamentem Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego. Celem projektu będzie wdrożenie systemu akredytacji usług IOB oraz udzielanie przedsiębiorcom wsparcia w postaci bonów (grantów) na korzystanie z tych usług . Projekt realizowany jest od 1 września 2024 r. do 31 grudnia 2028 r. - w styczniu 2025 r. został wybrany do dofinansowania (szerzej opisany w rozdziale Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COiE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa).

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (TARR S.A.).

Została powołana w roku 1995, aby realizować zadania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i internacjonalizacji gospodarki województwa kujawsko-pomorskiego. Większościowym akcjonariuszem Agencji jest Samorząd Województwa, posiadający 67,2% udziałów. TARR S.A. prowadzi działalność jako partner władz regionalnych i lokalnych. Oferuje lokalnym przedsiębiorcom profesjonalne oraz wszechstronne wsparcie na każdym etapie prowadzenia działalności. Przedsiębiorcom i osobom chcącym założyć działalność gospodarczą udziela wsparcia informacyjnego i doradczego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz pomaga pozyskać środki finansowe na rozwój firmy. Agencja wspiera i promuje rodzime firmy, ich produkty i usługi na rynkach zagranicznych. Poszukuje dla nich międzynarodowych partnerów i pomaga nawiązać z nimi współpracę. Organizuje szkolenia, warsztaty, seminaria i konferencje. W ramach TARR S.A. działa Regionalna Instytucja Finansująca (RIF)[55], która pośredniczy w udzielaniu przedsiębiorcom dofinansowania na nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym, prace badawczo-rozwojowe, działalność gospodarczą w dziedzinie gospodarki elektronicznej oraz inicjatywy eksportowe firm. TARR S.A. oferuje także przestrzeń do prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach realizowanego przez Agencję projektu Toruński Park Technologiczny, przedsiębiorcy mają do dyspozycji 13,5 ha powierzchni inwestycyjnej oraz 15 tys. m^2 przestrzeni biurowej i przemysłowo technicznej. Agencja rozwija również najnowsze technologie informatyczne. Centrum Przetwarzania Danych

[55] Występuje podobieństwo nazw, działająca w ramach TARR S.A. Regionalna Instytucja Finansująca nie jest tożsama z Regionalną Instytucją Finansową wskazaną w Strategii Przyspieszenia 2030+ i Programie rozwoju gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego. RIF działająca w ramach TARR S.A. pośredniczy w udzielaniu przedsiębiorcom dofinansowania. W Strategii Przyspieszenia 2030+ i Programie rozwoju gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego celem powołania Regionalnej Instytucji Finansowej (której rolę pełni KPFR sp. z o.o.) było stworzenie rynku pozyskiwania kapitału i instrumentów finansowych służących finansowaniu rozwoju MŚP i podmiotów działających na rzecz MŚP oraz finansowanie inwestycji rozwojowych w regionie.

Exea Data Center to największy projekt realizowany przez TARR S.A. i pierwsze w Polsce centrum zaprojektowane z myślą o rozwiązaniach informatycznych Cloud Computing (przetwarzania w chmurze), które daje firmom możliwość łatwego i szybkiego wynajęcia infrastruktury lub oprogramowania bez ponoszenia kosztów ich zakupu.

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w 2024 r. prowadziła następujące projekty:

- „Enterprise Europe Network". Projekt obejmuje wspieranie internacjonalizacji MŚP poprzez szkolenia, seminaria, giełdy kooperacyjne, usługi doradcze i eksperckie, kojarzenie partnerów biznesowych. Projekt realizowany jest od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2025 r. Realizatorzy projektu: TARR S.A., Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Uniwersytet Warszawski, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość Oddział Terenowy w Gdańsku, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (koordynator konsorcjum Enterprise Europe Network-Central Poland). W 2024 r. dzięki realizacji projektu wsparto usługami doradczymi 372 jednostki sektora MŚP, w wydarzeniach regionalnych i lokalnych wzięły udział 403 osoby; zorganizowano także 3 międzynarodowe giełdy kooperacyjne B2B, w których udział wzięły 273 osoby;
- „Regionalny Fundusz Szkoleniowy II - usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników". W ramach projektu przedsiębiorcy z sektora MŚP, jak również duże przedsiębiorstwa oraz inne podmioty, posiadające siedzibę lub jednostkę organizacyjną na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, mogą skorzystać z dofinansowania przeznaczonego na usługi rozwojowe zarejestrowane w bazie usług rozwojowych. Projekt realizowany jest od 1 lipca 2023 r. do 31 października 2025 r. przez: TARR S.A. oraz Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. W 2024 r. usługami w ramach projektu objęto 270 przedsiębiorstw oraz 2 555 osób w nich pracujących, a także 8 podmiotów innych niż przedsiębiorstwa i 237 osób w nich pracujących. Łącznie w 2024 r. w ramach projektu podpisano 308 umów na kwotę dofinansowania ponad 8,5 mln zł;
- „Fundusz Eksportowy dla Kujaw i Pomorza". W ramach projektu przedsiębiorcy z sektora MŚP, posiadający siedzibę lub jednostkę organizacyjną na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie internacjonalizacji działalności gospodarczej, które obejmuje doradztwo, granty na udział firm w międzynarodowych, zagranicznych targach w charakterze wystawcy, organizację misji gospodarczych oraz szkolenia. Celem projektu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego przedsiębiorstw z sektora MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego oraz dywersyfikacja rynków zbytu. Planuje się, że w zakresie internacjonalizacji działalności wspartych zostanie 188 przedsiębiorstw. Projekt realizowany jest przez TARR S.A. od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. Umowa na realizację projektu została podpisana w dniu 23 września 2024 r. W 2024 r. w ramach projektu:
  - zorganizowano 2 przyjazdowe misje gospodarcze;
  - przeprowadzono postępowanie i wybrano wykonawcę usług organizacji podróży służbowych w związku z udziałem przedsiębiorców i przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w misjach wyjazdowych i przyjazdowych realizowanych w ramach projektu;
  - przeprowadzono postępowanie i wybrano wykonawcę systemu informatycznego, tj. generatora wniosków, służącego do obsługi grantów.;
  - zakupiono dostęp do bazy danych niezbędnej do realizacji usług doradczych STATISTA - jednej z największych na świecie platform z zasobami zawierającymi statystyki, dane rynkowe, badawcze, raporty i infografiki m.in. z ekonomii, handlu, rynku reklamy i mediów, technologii i telekomunikacji, transportu i logistyki;
  - uruchomiono stronę internetową projektu www.funduszeksportowy.tarr.org.pl;
  - opracowano procedury realizacji wsparcia grantowego oraz dokumentacje: wyboru grantobiorców i udzielania wsparcia w ramach pozostałych modułów, tj. doradztwa, organizacji misji gospodarczych orasz szkoleń;
  - zespół projektowy uczestniczył w szkoleniu dotyczącym tworzenia strategii eksportowej produktów i usług oraz tworzenia skutecznej oferty konkurencyjnej, warsztatach eksportowych nt. strategii i analizy rynków eksportowych a także w Forum Biznesu - wydarzeniu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, organizowanym dla sektora MŚP i jego partnerów.
- „Promocja Gospodarki Regionalnej". Projekt realizowany z Departamentem Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego (szerzej opisany w rozdziale Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa). Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. odpowiedzialna jest w projekcie m.in. za organizację misji gospodarczych dla firm z regionu. W roku 2024 wsparto 4 przedsięwzięcia informacyjno-promocyjne o charakterze międzynarodowym i 5 o charakterze krajowym. Projekt realizowany jest od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2029 r.;
- „Regionalny Akcelerator Biznesu". Celem projektu realizowanego od 1 września 2024 r. do 31 sierpnia 2027 r. jest rozwijanie współpracy MŚP z tzw. OT (Odbiorcami Technologii - tj. dużymi lub średnimi firmami posiadającymi siedzibę lub oddział na terenie województwa kujawsko-pomorskiego) poprzez włączenie MŚP o wysokim potencjale technologicznym w łańcuchy dostaw OT oraz wdrożenie innowacyjnych produktów. Wsparcie w projekcie będzie kierowane do MŚP:
  - posiadających status mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy;
  - posiadających stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej lub siedzibę bądź ujawniony we wpisie do KRS oddział na terenie województwa kujawsko-pomorskiego;
  - prowadzących działalność na terenie województwa kujawsko-pomorskiego;
  - działających na rynku nie dłużej niż 5 lat, z zastrzeżeniem, że 25% MŚP biorących udział w projekcie nie może działać na rynku dłużej niż 3 lata.

  Liderem projektu jest Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, a partnerami: TARR S.A., Związek Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw" oraz Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego sp. z o.o.;
- „Utworzenie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo-Technologicznego im. Jana Czochralskiego: Regionalna Sieć Laboratoriów INNO-NET". Celem projektu jest koordynacja i rozwój współpracy w obszarze B+R+I pomiędzy środowiskiem naukowym i przedsiębiorcami w województwie kujawsko-pomorskim, m.in. poprzez: utworzenie marki INNO-NET (sieci laboratoriów badawczych) w oparciu o istniejący w regionie potencjał B+R oraz jej promocję na rynkach regionalnym, krajowym i zagranicznym, budowanie pogłębionych relacji między sektorami przedsiębiorstw i nauki oraz wzmocnienie kompetencji kadr regionalnych uczelni w zakresie tworzenia i rozwijania akademickich przedsiębiorstw typu spin off i spin out[56]. Rolą Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. jako partnera w projekcie będzie realizacja zadań w ramach Akademii Czochralskiego, tj.: stworzenie regionalnej bazy danych przedsiębiorstw akademickich, nawiązanie współpracy z jednostkami koordynującymi działania uczelni w zakresie ich tworzenia i rozwijania, analiza wsparcia uzyskanego przez firmy akademickie ze środków publicznych. Projekt realizowany jest w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2028 r. Jego liderem jest Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o., a pozostałymi partnerami: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP - Dział urządzeń i sterowania napędów OBRUSN, Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. oraz Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy *(projekt szerzej opisany w rozdziale „Rozwój innowacyjnej gospodarki").*

Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. (KPFPK sp. z o.o.).

Powstał 25 marca 2002 r. z inicjatywy Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w ramach realizacji ówczesnej Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Misją Spółki jest wspieranie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz organizacji pożytku publicznego mających siedzibę lub koncentrujących swoją działalność gospodarczą na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez poręczanie spłaty kredytów, pożyczek, leasingów czy dotacji. Gwarancja spłaty zobowiązania jaką oferuje KPFPK sp. z o.o. jest wiarygodnym i bezpiecznym instrumentem zastępującym lub wspierającym inne formy zabezpieczania zobowiązań (jak na przykład hipoteka, zastaw rejestrowy czy blokada środków). Fundusz oferuje także poręczenie zapłaty wadium, poręczenie należytego wykonania umowy, zwrotu zaliczek, usunięcia wad i usterek na rzecz firm przystępujących do przetargów realizowanych na zasadach określonych w ustawie prawo zamówień publicznych. Od kilku lat to właśnie te produkty zyskują na znaczeniu i dominują w portfelu poręczeniowym Funduszu.

W 2024 r. Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. udzielił 695 poręczeń na kwotę 27 704 385,06 zł. Działalność poręczeniowa Funduszu realizowana była w ramach środków własnych.

[56] Spin off - firma wydzielona z przedsiębiorstwa macierzystego lub uczelni, ściśle od niego uzależniona i związana z jego pracami rozwojowo-badawczymi. Spin out - firma odłączająca się od przedsiębiorstwa macierzystego lub uczelni, całkowicie od niego niezależna, wykorzystująca jednak jego technologie lub projekty badawczo-rozwojowe.

Tabela 15. Podział poręczeń udzielonych w 2024 r. ze względu na ich rodzaj.

Rodzaj poręczenia	Liczba	Wartość (zł)
Wadia	412	11 339 459,23
Pożyczki/Kredyty	10	1 141 543,99
Inne (poręczenie NWUiR, dotacje)	273	15 223 381,84
Razem	**695**	**27 704 385,06**

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.

Od początku istnienia Fundusz udzielił 12 736 poręczeń na kwotę 950 462 328,77 zł.

ROZWÓJ INNOWACYJNEJ GOSPODARKI

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz rozwoju innowacyjnej gospodarki w 2024 r.:

- Przygotowanie założeń projektu strategicznego na rzecz wzmacniania innowacyjności gospodarki „Utworzenie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo Technologicznego im. Jana Czochralskiego: Regionalna Sieć Laboratoriów Lab-Net”
- realizacja projektów na rzecz wzmocnienia potencjału badawczego i innowacyjnego:
  - „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0” przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.
  - „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania na rzecz rozwoju Inteligentnych Specjalizacji regionu” przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
- współorganizacja 5 wydarzeń mających na celu wspieranie i wzmacnianie potencjału innowacyjnego regionu

Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o.

Województwo Kujawsko-Pomorskie posiada specjalistyczną jednostkę odpowiedzialną za szeroko rozumiany rozwój innowacyjności. Jest to Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. (KPCNT sp. z o.o.), utworzone na podstawie uchwały nr XXXI/452/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 kwietnia 2021 r.[57] Głównym celem działalności KPCNT sp. z o.o. jest poprawa sprawności komercjalizacji wyników badań naukowych (czyli przenoszenia rozwiązań wynikających z efektów badań naukowych do zastosowań praktycznych w gospodarce), rozwój prac badawczo-rozwojowych, wspieranie postępu technologicznego oraz naukowego, w tym także budowa efektywnych sieci współpracy jednostek naukowo-badawczych, szkół wyższych i instytucji otoczenia biznesu, promocja województwa kujawsko-pomorskiego w kontekście innowacyjności i transferu technologii. Prezesem marszałkowskiego Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo-Technologicznego jest wybitny specjalista w dziedzinie chemii analitycznej prof. dr hab. Bogusław Buszewski. W 2024 r. prof. Buszewski za swój znaczący wkład w rozwój wielu dyscyplin, w szczególności w lepsze zrozumienie kinetyki absorpcji metali, analizę lotnych związków organicznych i techniki analizy środowiskowej został uhonorowany przyznawanym przez brytyjskie Towarzystwo Chromatograficzne prestiżowym Medalem Martina.

W 2024 r. przygotowano założenia i uzyskano akceptację Zarządu Województwa na realizację projektu strategicznego „Utworzenie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo Technologicznego im. Jana Czochralskiego: Regionalna Sieć Laboratoriów Lab-Net”. Projekt ten zrealizowany zostanie w ramach dwóch etapów:

- Etap I - projektu Regionalna Sieć Laboratoriów INNO-NET, którego celem jest sieciowanie działalności B+R+I w regionie, powołanie brokerów usług badawczych, wsparcie transferu wiedzy i komercjalizacji technologii oraz animowanie międzyregionalnej i ponadregionalnej współpracy z tym zakresie.
- Etap II - projektu mającego na celu sieciowanie i koordynowanie procesu powstawania i wykorzystywania infrastruktury niezbędnej dla prowadzenia działalności B+R+I w regionie, w tym utworzenie przestrzeni naukowo-badawczej (laboratoriów i warsztatów) służącej prowadzeniu prac rozwojowych, weryfikacji innowacyjnych pomysłów oraz prototypowaniu.

W ramach etapu I w 2024 r. został przygotowany zakres projektu i podpisano umowy partnerskie z uczelniami, instytutami badawczymi i instytucjami otoczenia biznesu z regionu (Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym sp. z o.o., Siecią Badawczą Łukasiewicz - Instytut Materiałów Polimerowych i Barwników, Siecią Badawczą Łukasiewicz - Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP, Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A.) na wspólną realizację projektu, a następnie przygotowano wniosek o dofinansowanie. Projekt zakłada realizację 12 zadań, w tym m.in. zbudowanie systemu agregowania danych dotyczących usług badawczych, promocję tych usług w kraju i za granicą, wsparcie w postaci finansowania procedur patentowych dla naukowców, utworzenie Akademii Czochralskiego mającej na celu wzmacnianie kompetencji środowiska naukowego, przedsiębiorców, a także dzieci i młodzieży z regionu, powołanie brokerów odpowiedzialnych za tworzenie powiązań na linii sektor B+R - klienci, a także wzmacnianie współpracy międzynarodowej w obszarze B+R+I poprzez udział w sieciach współpracy. Realizacja Projektu zakończy się w połowie 2028 r.

W ramach II etapu w 2024 r. przygotowano założenia w zakresie rozwiązań przestrzenno - funkcjonalnych dostosowania budynków przy ul. Krasińskiego 4/4a dla potrzeb nowych funkcji - utworzenia zaplecza badawczo-rozwojowego KPCNT i zlecono opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dla całości inwestycji. Jednocześnie w 2024 r. przygotowano zakres prac dla w/w pracowni i częściowo pozyskano kadrę naukową do ich prowadzenia. Wśród obszarów badawczych będących przedmiotem zainteresowania KPCNT są przede wszystkim - należące do regionalnych inteligentnych specjalizacji - dziedziny: zdrowa i bezpieczna żywność, zdrowie i turystyka zdrowotna, w tym wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego regionu, automatyka przemysłowa i gospodarka 4.0, cyfryzacja i usługi ICT, przemysły kreatywne. Przestrzeń badawcza tworzona w ramach KPCNT, uzupełniająca regionalną ofertę badawczą obejmuje następujący zakres:

- Laboratorium analizy żywności - zaawansowane badania składu chemicznego i mikrobiologicznego produktów rolnych i rolno spożywczych z uwzględnieniem: surowców, żywności i pasz, zapewniając ich zgodność z obowiązującymi normami prawnymi i standardami jakościowymi; w ramach działalności analitycznej laboratorium określanie zawartości makro- i mikroskładników odżywczych, substancji dodatkowych, a także potencjalnych alergenów.
- Laboratorium eko i bioanalityki oraz oddziaływania na środowisko - szeroko pojęte badania próbek środowiskowych, próbek biologicznych, próbek żywności, produktów konsumenckich i materiałów, matryc środowiskowych, substancji toksycznych i ich metabolizmu w środowisku.
- Laboratorium mikrobiologii i wirusologii - badania czystości mikrobiologicznej różnego rodzaju produktów: przemysłowych, żywnościowych oraz stosowanych w medycynie; badania z użyciem wirusów i hodowli komórek in vitro; badania bezpieczeństwa nowych kandydatów na leki czy substancje terapeutyczne na etapie przedklinicznym.
- Laboratorium biotechnologii i biochemii - prowadzenie badań wspierających ośrodki z regionu kujawsko-pomorskiego w zakresie wykorzystania wysokorozdzielczej mikroskopii oraz sekwenatorów nowej generacji. Dodatkowo, prowadzone badania własne będą koncentrowały się na analizie funkcjonowania zmysłu węchu u zwierząt i u człowieka zarówno w organizmach zdrowych jak i w stanach patologicznych.
- Bank tkanek i komórek, wytwórnia produktów medycznych i suplementacyjnych - dostęp do innowacyjnych terapii komórkowych nie stosowanych jeszcze w sposób rutynowy w postępowaniu terapeutycznym, zabezpieczenie placówek ochrony zdrowia w źródło, z którego mogłyby one czerpać określone komórki i tkanki do celów auto- oraz allotransplantacji.
- Laboratorium inżynierii i chemii materiałowej i nanometeriałowej - działalność naukowa w zakresie wytwarzania nowych materiałów, jak i komercyjna - badania wybranych właściwości fizykochemicznych powierzonych materiałów dla podmiotów gospodarczych.
- Laboratorium przemysłów kreatywnych, IT i etyki sztucznej inteligencji, mechatroniki - centrum demonstracyjne przemysłu i usług 4.0 - badania i testowanie nowoczesnych rozwiązań w obszarach IT i sztucznej inteligencji, wykorzystywanie sztucznej inteligencji, analizy danych, modelowania matematycznego oraz technologii obliczeniowych w różnych zastosowaniach przemysłowych, badawczych i społecznych, laboratorium etyki cyfrowej ma być miejscem prowadzenia badań z takich obszarów jak etyka i filozofia rozwoju technicznego i społeczeństwa informacyjnego, bezpieczeństwo internetowe czy prywatności on-line; centrum demonstracyjne - odtworzenie lub symulacja stanowisk pracy w różnych obszarach i branżach, identyfikacja potrzeb w zawodach przyszłości, w szczególności w obszarze

[57] 22 czerwca 2021 r. Zarząd Województwa przyjął projekt aktu założycielskiego KPCNT sp. z o.o. (uchwała nr 24/983/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

przemysłu i usług 4.0, prezentacja i możliwość zaprojektowania oraz wybudowania demonstracyjnych linii technologicznych, prezentacja i udostępnienie najnowszych technologii w obszarze robotyki, bezzałogowych statków powietrznych i narzędzi numerycznych, prezentacje możliwości sztucznej inteligencji i jej zastosowań, umożliwienie regionalnym pracodawcom prezentacji swoich miejsc pracy z elementami symulacji oraz wskazania zapotrzebowania na pracowników w najbliższej przyszłości np. przez materiały filmowe.
- Laboratorium medycyny sportowej - miejsce prowadzenia prób wysiłkowych, które precyzyjnie określą aktualny poziom wytrenowania zawodnika i pomagają w wyznaczaniu parametrów pracy treningowej - stref tętna oraz progów metabolicznych.

W przyszłości KPCNT stworzy warunki do aktywnej współpracy instytucji naukowych z instytutami badawczymi, przedsiębiorcami, ale także instytucjami państwowymi, takimi jak szkoły, uczelnie, szpitale, wojsko, itp. Innowacyjne pomysły, które będą tu powstawać staną się zalążkiem wynalazków, których prototypy po wdrożeniu do produkcji przyczynią się do podniesienia konkurencyjności regionalnych firm na świecie.

Regionalna strategia inteligentnej specjalizacji (RIS3) 2021+

Założenia polityki innowacyjnej województwa kujawsko-pomorskiego formułuje Regionalna strategia inteligentnej specjalizacji[58] (RIS3) 2021+, przyjęta na lata 2021-2027 jako regionalny dokument programowy kluczowy dla realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+. Jest to dokument spełniający zarówno potrzeby merytoryczne, jak i formalne wymogi Komisji Europejskiej, polegające na spełnieniu tzw. warunkowości podstawowej Celu Polityki (CP) 1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej", czyli spełniania przez województwo warunków określonych przez Komisję. Dokument zawiera 15 przedsięwzięć kluczowych dla rozwoju innowacyjności gospodarki województwa. RIS3 2021+ służy programowaniu wydatkowania środków finansowych w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 dotyczących realizacji 1 Celu Polityki.

Na potrzeby Regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji (RIS3) 2021+ określono następujące inteligentne specjalizacje[59]:

IS bazujące na wartościach:

- Zdrowa i bezpieczna żywność
- Zdrowie i turystyka zdrowotna
- Zaawansowane materiały i narzędzia
- Transport i mobilność
- Dziedzictwo kulturowe i przemysły kreatywne

IS horyzontalne:

- Cyfryzacja i usługi ICT
- Europejski Zielony Ład
- Automatyka przemysłowa i Gospodarka 4.0

Ustalenia RIS3 2021+ były realizowane już w ramach RPO WKP 2014-2020 i będą kontynuowane z FEdKP 2021-2027. W ramach RPO WKP 2014-2020 inteligentne specjalizacje były wspierane w 4 osiach, a do końca grudnia 2023 r. ogłoszono łącznie 69 konkursów, w ramach których zatwierdzono do dofinansowania 969 wniosków. Największą popularnością, wśród beneficjentów z kategorii inteligentnych specjalizacji opartych na wartościach, cieszyły się zaawansowane materiały i narzędzia. W ramach tej IS wsparcie uzyskały 193 projekty, a w 166 z nich była ona wiodącą inteligentną specjalizacją. Wśród horyzontalnych inteligentnych specjalizacji najwięcej projektów, bo aż 214, spełniało 7 typ obszaru, tj. Ekoinnowacje. W ramach wcześniejszego wsparcia, przed uruchomieniem finansowania z FEdKP 2021-2027, na koniec grudnia 2023 r. zawarto 547 umów na kwotę 1 831 021 576 zł, co stanowiło 21% alokacji Programu.

W ramach FEdKP 2021-2027 warunek wpisywania się przedsięwzięć w regionalne inteligentne specjalizacje dotyczy działania 1.1 Wzmocnienie potencjału badawczego i innowacji. Możliwość stosowania preferencji dla przedsięwzięć wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje przewidziano natomiast w działaniach: 1.3 Wsparcie MŚP, 1.4 Wsparcie wzrostu produktywności MŚP poprzez instrumenty finansowe, 1.5 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego BYDOF-IP, 1.6 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego Zity Regionalne, 1.7 Działania na rzecz rozwoju RIS, w tym profesjonalizacja IOB oraz 1.8 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego OPPT.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w ramach działania 1.1 Wzmocnienie potencjału badawczego i innowacji została podpisana 1 umowa o dofinansowanie projektu pn. Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0. W ramach projektu zaplanowano wsparcie przedsięwzięć 234 przedsiębiorstw. W ramach działania 1.3. Wsparcie MŚP, podpisano 7 umów, w ramach których beneficjenci zadeklarowali wsparcie na tzw. drugim poziomie 79 przedsięwzięć wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje. Ostatnim działaniem, w którym została podpisana umowa o dofinansowanie projektu i beneficjent zadeklarował wsparcie 378 przedsięwzięć wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje jest działanie 1.7 Działania na rzecz rozwoju RIS.

Projekt „Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0"

Działania prowadzone w 2024 r. zapoczątkowane zostały formalnie w listopadzie 2023 r, gdy Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji sp. z o.o. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu grantowego w trybie niekonkurencyjnym w ramach Działania 1.1 Wzmocnienie potencjału badawczego i innowacji Priorytetu 1. Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu [nabór nr FEKP.01.01-IZ.00-063/23] Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Celem projektu jest wzmacnianie potencjału badawczego i innowacyjnego oraz wykorzystywanie i rozwój zaawansowanych technologii, prowadzących do przyspieszenia procesu transformacji gospodarki województwa oraz wzrostu konkurencyjności regionalnych przedsiębiorstw. Wsparcie finansowe w ramach projektu podzielone jest na trzy moduły:

- moduł I Fundusz Badań i Wdrożeń - na tworzenie i rozwój zaplecza B+R w przedsiębiorstwach lub w organizacjach prowadzących badania i upowszechniających wiedzę, prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja mających na celu opracowanie nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów;
- moduł II Voucher Badawczy - na zakup prac badawczo-rozwojowych i ich wyników przez przedsiębiorstwa w organizacjach prowadzących badania i upowszechniających wiedzę;
- moduł III - Bony na patent + - na wsparcie zakupu zaawansowanych usług doradczych/usług proinnowacyjnych (np. na przygotowanie wniosków patentowych, ochrony wzorów przemysłowych, związanych z prototypowaniem, testowaniem, transferem technologii, itp.).

W dniu 2 kwietnia 2024 r. doszło do połączenia spółki pod nazwą Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji sp. z o.o., (NIP 9562304164, REGON: 341468242, z siedzibą w Toruniu), jako spółką przejmowaną z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym sp. z o.o., (NIP: 9562138642, REGON: 871723445 z siedzibą w Toruniu), jako spółką przejmującą. Połączenie nastąpiło poprzez przejęcie, tj. zgodnie z art. 492 §1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych. W wyniku przejęcia KPFP sp. z o.o. jako ogólny następca prawny KPAI sp. z o.o. wstąpił na wszystkie prawa i obowiązki KPAI sp. z o.o., tym samym stał się stroną umowy w niniejszym projekcie.

Projekt realizowany będzie do roku 2029, a jego budżet wynosi 128 018 306,08 zł, w tym EFRR 95 944 983,50 zł (74,95%) i wkład własny grantobiorców 32 073 322,58 zł (25,05%).

W ramach projektu 14 października 2024 r. ogłoszony został I nabór wniosków, który zakończył się 25 listopada 2024 r. Alokacja w I naborze na wszystkie moduły wynosiła ponad 15,76 mln zł. W ramach naboru wpłynęło 110 wniosków na łączna kwotę 19,35 mln zł.

Projekt „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania na rzecz rozwoju Inteligentnych Specjalizacji regionu"

Projekt złożony w trybie niekonkurencyjnym do Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Umowa na realizację projektu została podpisana 22 marca 2024 r. Realizacja projektu została zaplanowana do 31 grudnia 2029 r. Projekt jest na etapie pierwszej fazy wdrażania. Rolę lidera projektu pełni Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. Spółka odpowiedzialna jest także za opracowanie założeń i dokumentacji projektu. Dla realizacji działań w ramach projektu zaangażowany został zespół pracowników Regionalnego Obserwatorium Gospodarczego (ROG) działający w ramach KPFR sp. z o.o., który odpowiedzialny jest za realizację analiz dotyczących Inteligentnych Specjalizacji regionu, cykliczne sporządzanie raportów dotyczących Inteligentnych Specjalizacji w województwie kujawsko-pomorskim, a także stałe pozyskiwanie danych gospodarczych, ich analizowanie oraz przetwarzanie na potrzeby PPO oraz

[58] Uchwała nr 27/1066/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 lipca 2022 r.

[59] Lista regionalnych inteligentnych specjalizacji w perspektywie 2021-2027 (n+2) realizowanych w projektach dofinansowanych z Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 może ulec zmianie w wyniku cyklicznie realizowanego w kolejnych latach procesu przedsiębiorczego odkrywania.

monitorowanie Inteligentnych Specjalizacji bez konieczności zlecania tego rodzaju zadań na zewnątrz. Partnerem w projekcie jest Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. Proces Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) to cyklicznie realizowany, powtarzalny proces, którego celem jest:

- analiza dotąd wyłonionych regionalnych IS i zweryfikowanie hipotezy o konieczności ich zmiany - zarówno poprzez usunięcie IS, która straciła swoją rangę, jak też wprowadzenia do kategorii IS nowego(ych) zagadnień (ewentualne wyłonienie nowych IS),
- optymalizacja efektywności procesu wsparcia rozwoju gospodarczego w obszarach IS, poprzez wypracowywanie rozwiązań w tym zakresie możliwych do implementacji w polityce rozwoju województwa,
- usprawnianie systemu monitorowania ustaleń *RIS3 2021+* poprzez proponowanie rozwiązań bardziej efektywnych i/lub pozwalających na pozyskanie pełniejszej i rzetelniejszej wiedzy na temat monitorowanych zagadnień.

W 2024 r. zgodnie z głównym założeniem projektu PPO:

- wypracowane zostały standardy współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwój Inteligentnych Specjalizacji (IS) w oparciu o proces przedsiębiorczego odkrywania,
- opracowano dokumenty dotyczące „Koncepcji organizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania w województwie kujawsko-pomorskim",
- opracowano wstępne regulaminy funkcjonowania gremiów w ramach PPO oraz założenia prac liderów grup roboczych,
- powstały pierwsze opracowania i analizy dotyczące Inteligentnych Specjalizacji: „Kobiety na uczelniach technicznych województwa kujawsko-pomorskiego", „Kosmiczny potencjał regionu - Wstępna analiza branży kosmicznej w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim", 4 analizy kwartalne „Kujawsko-Pomorskie - Region w liczbach",
- prowadzono prace nad realizacją analizy porównawczej „Identyfikacja barier rozwoju innowacyjności i cyfryzacji gospodarki w województwie kujawsko-pomorskim - tzw. „wąskich gardeł",
- przygotowywano badania terenowe jako uzupełnienie do raportu o subiektywną ocenę stanu rozwoju innowacyjności,
- przeprowadzono prace przygotowawcze do zamówienia narzędzia służącego do generowania ogólnodostępnych, gotowych raportów z różnych dziedzin, związanych z gospodarką regionu pn. „Barometr Kujawsko-Pomorski".

Ważnym elementem projektu PPO, w 2024 r., były także realizowane spotkania i konferencje budujące świadomość zagadnień związanych z innowacją, a także wydarzenia promujące przedsiębiorczość i stymulujące wzrost wiedzy na temat Inteligentnych Specjalizacji, m.in.:

- W dniach 17-19 marca 2024 r. w Ciechocinku odbyła się Konferencja pn. „Solankowa Dolina i odkrycie prozdrowotnych wód Pomorza i Kujaw - Ciechocinek 2024". W konferencji wzięli udział zarówno naukowcy, biznesmeni, jak i politycy. Łącznie około 100 osób. Konferencja poświęcona była historii, odkryciu i rozwojowi, a także ocenie zasobów mineralnych i prozdrowotnych solanki ciechocińskiej (balneologia), ale nie tylko. Jednym z tematów wiodących była współpraca polsko-niemiecka, a zwłaszcza Alexandra von Humboldta i Stanisława Staszica oraz innych specjalistów przy rozwoju tej gałęzi przemysłu i naszego regionu. Poruszone zostało także znaczenie budowy geologicznej terenów w Kotlinie Toruńskiej zlokalizowanej w Pradolinie Wisły, zagadnienia związane z pozyskiwaniem soli, rozwojem balneologii i aktywnością prozdrowotną uzdrowisk w Polsce i krajach ościennych. Obok tematyki terapeutycznej poruszone zostały również sprawy związanej z oddziaływaniem estetycznym infrastruktury uzdrowiskowej. Współorganizatorami wydarzenia obok pomysłodawcy Kujawsko-Pomorskiego Centrum Naukowo Technologicznego im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. byli: Uzdrowisko Ciechocinek S.A., Miasto Ciechocinek i TARR S.A. oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Partnerem wydarzenia są Województwo Kujawsko-Pomorskie oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.
- W dniach 5-7 listopada 2024 r. w Hotelu Filmar w Toruniu odbyła się kolejna edycja Kujawsko-Pomorskie Forum Innowacji, Nauki, Biznesu i Samorządu - FINBiS 2024. Organizatorami wydarzenia byli Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. i Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Kujawsko-Pomorskie Forum Innowacji, Nauki, Biznesu i Samorządu to wydarzenie poświęcone nowym technologiom, innowacjom, wynalazkom i nowatorskim inwestycjom zmieniającym kraj i region w oparciu o inteligentne specjalizacje. Podczas trzech dni wydarzenia odbyły się liczne wykłady i panele dyskusyjne dotyczące takich zagadnień, jak: smart city, branża kosmiczna, gospodarka cyrkularna, sztuczna inteligencja, środowisko, alternatywne źródła energii, robotyzacja czy nowoczesna edukacja. Wiodącymi tematami dyskusji były wyzwania innowatorów związane z transferem wiedzy z sektora nauki do biznesu oraz z pomyślnym wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów i usług. Odbywające się od wielu lat Forum stało się przestrzenią pełną inspirujących dyskusji, wartościowych spotkań i wymiany doświadczeń, które będą kształtować przyszłość innowacji w naszym regionie i całym kraju. 6 listopada 2024 r. w ramach FINBiS odbyła się również gala laureatów Konkursu Liderów Innowacji Pomorza i Kujaw 2024, do którego spłynęły 62 zgłoszenia. Łącznie w ciągu 3 dni konferencji wzięło udział około 400 osób.

Inauguracja Kujawsko-Pomorskiego Forum Innowacji, Nauki, Biznesu i Samorządu w Toruniu, 5 listopada 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Dyskusja panelowa podczas 31 Forum Welconomy w Toruniu, 25 marca 2024 r., fot. Andrzej Goiński

Ponadto w 2024 r. Samorząd Województwa podejmował również inne działania promocyjne i edukacyjne w zakresie innowacyjności m.in.:

- XXXI Welconomy Forum w Toruniu 25-26 marca 2024 r. To najważniejsze w województwie kujawsko-pomorskim spotkanie dyskusyjne polityków, samorządowców, przedstawicieli świata biznesu i ekspertów na temat współczesnych wyzwań globalnych dla gospodarek i społeczeństw. Samorząd Województwa jest partnerem strategicznym forum.
- Międzynarodowa konferencja naukowa pn. „Zioła, Zielarstwo, Ziołolecznictwo i Produkty Naturalne" w dniach 12-14 maja 2024 r. na Zamku w Golubiu-Dobrzyniu. Organizacja konferencji służyła połączeniu wysiłków w zakresie wymiany doświadczeń oraz osiągnięć naukowych w poszukiwaniu nowych i alternatywnych form wykorzystania naturalnych substancji biologicznie aktywnych, zarówno w procesach terapeutycznych, jak i suplementacji odżywczo-dietetycznej dla potrzeb przemysłu farmaceutycznego, kosmetycznego, rolno-spożywczego, chemii gospodarczej jak i alternatywnych źródeł energetycznych. Wydarzenie to dedykowane było zarówno naukowcom - teoretykom jak i praktykom, lekarzom i farmaceutom, ale też specjalistom z branży zielarskiej (chemicy, botanicy, fitochemicy), hodowcom roślin leczniczych i specjalistom od pozyskiwania substancji biologicznie aktywnych, produktów naturalnych i technologom, którzy te surowce wykorzystują w różnych wariantach przemysłowych. Organizatorami konferencji byli: Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. w Toruniu, Kujawsko-Pomorskie Centrum

Zielarstwa im. Anny Wazówny oraz Zamek Golubski. Partnerem wydarzenia było Województwo Kujawsko-Pomorskie oraz Polska Akademia Nauk. Patronat nad konferencją objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Prezes PAN.

- VI edycja konkursu „Mój Innowacyjny Wynalazek" organizowanego przez KPFP sp. z o.o. Założeniem konkursu było promocja kreatywności wśród dzieci i młodzieży, zainteresowanie doskonaleniem ich umiejętności technicznych, podniesienie poziomu innowacyjności w województwie kujawsko-pomorskim oraz wyłonienie najlepszej pracy przedstawiającej pomysł na innowacyjny wynalazek. Konkurs ma charakter cykliczny i został objęty patronatem honorowym Marszałka Województwa, Przewodniczącej Sejmiku Województwa, Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy oraz Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE ROZWOJOWI GOSPODARCZEMU I INTERNACJONALIZACJI GOSPODARKI REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTÓW FEdKP 2021-2027, FUNKCJONOWANIA K-P COIE ORAZ PLANOWANIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz rozwoju gospodarczego i internacjonalizacji gospodarki w 2024 r.:

- wizyta przedstawicieli Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei
- wizyta attaché z szesnastu ambasad
- I Forum Polsko-Litewskie

Kluczowe efekty działań na rzecz wsparcia promocji gospodarczej i umiędzynarodowienia przedsiębiorstw, realizowanych w ramach projektów FEdKP 2021-2027:

- złożenie projektu na rzecz rozwoju gospodarczego „Promocja gospodarki regionalnej"
- wsparcie promocji 198 lokalnych przedsiębiorców z sektora MŚP podczas 23 wydarzeń kulturalnych o charakterze międzynarodowym
- wsparcie producentów przy realizacji 5 produkcji filmowych
- wyprodukowanie spotu promocyjnego „Gospodarka na Kujawach i Pomorzu"

Działania Samorządu Województwa służące rozwojowi gospodarczemu mają na celu wspieranie działań zwiększających stan rozwoju przedsiębiorczości. Środki na rozwój gospodarczy w perspektywie 2014-2020[60] pochodziły przede wszystkim z RPO WKP 2014-2020 i były wydatkowane poprzez realizację projektów wsparcia promocji gospodarczej województwa. W ramach realizacji RPO WKP 2014-2020 Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r. w pełni rozliczył realizację projektów: „Expressway - promocja terenów inwestycyjnych" („Expressway"), „Invest in BiT CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego" („Invest in BiT CITY 2") i „Wsparcie umiędzynarodowienia kujawsko-pomorskich MŚP oraz promocja potencjału gospodarczego regionu". W perspektywie 2021-2027 środki na realizację projektów wspierających rozwój gospodarczy województwa przewidziano do finansowania w ramach Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

W 2024 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu „Promocja gospodarki regionalnej" współfinansowanego z FEdKP 2021-2027, priorytet FEKP.01 Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu, działanie FEKP.01.03 Wsparcie MŚP. Jego założenia zostały zaakceptowane (Uchwała Nr 14/794/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 sierpnia 2024 r.), a 18 grudnia 2024 r. projekt został wybrany do dofinansowania. Celem tego projektu jest promocja gospodarcza marek regionalnych, w szczególności związanych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami, systemowa koordynacja promocji MŚP na rynkach międzynarodowych, a także inicjowanie nowych inwestycji w regionie oraz wzmocnienie rozpoznawalności marek regionalnych, poprzez odpowiednio zorganizowaną promocję gospodarczą regionu. Realizacja projektu wpłynie na zdynamizowanie procesów internacjonalizacji regionalnych przedsiębiorców, a pośrednio na wzmocnienie pozytywnego wizerunku województwa w kraju i za granicą jako miejsca atrakcyjnego do lokowania inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej. Projekt adresowany jest do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które w wyniku realizacji zaproponowanych ustaleń powinny w sposób zauważalny wzmocnić swój potencjał gospodarczy w zakresie rozwoju internacjonalizacji ich działalności. Całkowita wartość projektu wynosi 23 446 001,95 zł. W ramach projektu zostaną zrealizowane następujące zadania:

- opracowanie strategii promocji gospodarczej (350 000,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.),
- organizowanie zagranicznych (europejskich i pozaeuropejskich) misji gospodarczych i wizyt studyjnych dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego (960 000,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.),
- organizacja stoisk dla firm regionalnych wraz z misjami gospodarczymi (350 000,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.),
- organizacja/współorganizacja regionalnych, krajowych i międzynarodowych wydarzeń informacyjno-promocyjnych o charakterze gospodarczym dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego (1 400 000,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.),
- promocja MŚP poprzez przygotowanie materiałów promocyjnych (500 000,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.),
- działania informacyjno-promocyjne projektu (12 980,00 zł w projekcie budżetu na 2025 r.).

W ramach niniejszego projektu, we współpracy z TARR S.A., Polską Agencją Inwestycji i Handlu oraz Ministerstwem Rozwoju i Technologii, uruchomiono cykl spotkań dla przedsiębiorców pn. „Go Global: Kujawsko-Pomorski Biznes w …". W 2024 r. odbyły się dwie sesje spotkań dla przedsiębiorców, poświęcone rynkom: amerykańskiemu (USA) oraz arabskiemu (kraje strefy Zatoki Perskiej). Spotkania odbyły się w trybie hybrydowym, tj. bezpośredniej rozmowy/prezentacji oraz za pomocą transmisji internetowych. Celem spotkań było:

- omówienie możliwości wejścia na dany rynek polskich przedsiębiorców z różnych branż oraz przedstawienie potencjału inwestycyjnego danego państwa,
- zachęcenie do współpracy z Polską Agencją Inwestycji i Handlu oraz Zagranicznym Biurem Handlowym (ZBH), które stanowią punkty kontaktowe dla polskich przedsiębiorców za granicą,
- przedstawienie studium przypadków (case studies) firm, które z sukcesem weszły na dany rynek,
- sesje Q&A.

  Spotkania były dedykowane firmom, które planują ekspansję zagraniczną oraz tym firmom, które już współpracują z partnerami na danym rynku lub planują rozszerzenie swojej działalności.

W dniu 9 października 2024 r., w ramach projektów współfinansowanych z FEdKP 2021-2027, działanie 1.3 Wsparcie MŚP, została zawarta umowa partnerska [nabór nr FEKP.01.03-IZ.00-139/24] na rzecz realizacji projektu „Akredytacja usług instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie dla przedsiębiorstw na zakup akredytowanych usług doradczych", pomiędzy KPFP sp. z o.o. a Województwem Kujawsko-Pomorskim. Celem projektu jest wdrożenie systemu akredytacji usług Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) oraz udzielanie przedsiębiorcom wsparcia w postaci bonów (grantów) na korzystanie z tych usług. Całkowita wartość projektu to 15 791 719,68 zł, z czego dofinansowanie wynosi 13 422 961,69 zł (85%). Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2028 r.

Instytucje Otoczenia Biznesu jako podmioty działające na rzecz rozwoju przedsiębiorczości dostarczają na rynek coraz więcej rozmaitych usług, mających na celu zapewnienie wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw. Wsparcie to przejawia się w świadczeniu usług informacyjnych, doradczych, szkoleniowych, proinnowacyjnych, finansowych. Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji usług jest ich wysoka jakość. Dla przedsiębiorcy szczególnie ważna jest pewność, że instytucja otoczenia biznesu, do której zgłasza się w celu uzyskania wsparcia, spełnia wymagane standardy. Takie podejście wymaga stworzenia systemu, pozwalającego na ustandaryzowanie usług oraz badającego jakość ich prowadzenia. Gwarancję powinien zapewnić system akredytacji IOB, potwierdzający, że dana instytucja w zakresie konkretnych rodzajów usług, spełnia ściśle określone kryteria.

13 listopada 2024 r. w ramach realizacji projektu zostało zorganizowane spotkanie informacyjne, na którym Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaaprobował do dalszych prac założenia systemu akredytacji dla IOB. W województwie kujawsko-pomorskim, tak jak w przypadku województw, które już wprowadziły systemy akredytacji, akredytowane będą konkretne usługi oferowane przez IOB. Akredytacja nie będzie udzielana danej IOB na wszystkie prowadzone przez nią działalności, ale poszczególne IOB będą mogły uzyskać akredytację na wybrane specjalistyczne usługi doradcze.

Poza scharakteryzowanymi powyżej projektami, mającymi na celu rozwój różnych aspektów aktywności gospodarczej,

60Realizowanej do końca 2023 r. w związku z zasadą n+3.

Województwo w 2024 r. realizowało projekt pod nazwą „Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja III" (przewidziany na okres od 1 grudnia 2023 r. do 29 listopada 2026 r.), który jest kontynuacją wcześniej podjętych przez Samorząd Województwa działań z zakresu promocji gospodarczej (projekt pod nazwą: „Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu" oraz „Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja II"). Celem projektu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego w kontekście podmiotów z sektora MŚP. Cel zostanie osiągnięty poprzez działania promocyjne i przedsięwzięcia skierowane do przedsiębiorców z sektora MŚP. Ponadto projekt ma na celu zwiększenie potencjału regionalnej gospodarki tak, aby efektywnie konkurowała na rynkach międzynarodowych oraz promocję inteligentnych specjalizacji regionu.

W ramach projektu Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja III realizowane są:

- Promocja przedsiębiorców z sektora kultury i przemysłów kreatywnych w związku z organizacją wydarzeń kulturalnych. Realizowane działania mają na celu promocję marek gospodarczych oraz produktów i usług producentów lokalnych podczas wydarzeń o randze krajowej i międzynarodowej, co zwiększa możliwości ekspansji na nowe rynki, a także promuje lokalny potencjał gospodarczy u zagranicznych inwestorów. W 2024 r., w ramach działania, wsparto promocję 198 lokalnych przedsiębiorców z sektora MŚP podczas 23 wydarzeń kulturalnych o charakterze międzynarodowym.
- Promocja przedsiębiorców/wytwórców produktów regionalnych w produkcjach filmowych. Prowadzone działania umożliwiają prezentację wyrobów i usług lokalnych przedsiębiorców w produkcjach filmowych. Wsparcie skierowane jest do lokalnych przedsiębiorców z sektora MŚP oraz producentów filmowych, także tych spoza regionu i z zagranicy. W 2024 r. wsparto 16 producentów przy realizacji 5 produkcji filmowych („Piernikowe Serce", „Chopin", „Good Boy", „Flisak" oraz „Morderstwo w Filharmonii").
- Działania promocyjne, targowe i okołotargowe oraz misje gospodarcze dla przedsiębiorców z sektora MŚP reprezentujących marki regionalne. Celem uczestnictwa przedsiębiorców (reprezentujących branże/specjalizacje: zdrowa i bezpieczna żywność, przemysły kreatywne) w targach tematycznych jest ukazanie potencjału gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego, promowanie postaw proeksportowych przedsiębiorstw zapewniających kompleksowe przygotowanie do rozpoczęcia bądź rozwijania działalności na rynkach międzynarodowych, poznanie perspektywicznych rynków zagranicznych, jak również nawiązanie kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi w ramach realizowanego projektu. Podczas wszelkich organizowanych i/lub współorganizowanych w ramach projektu wydarzeń promowana jest również lokalna żywność i produkty regionalne. Prowadzony jest także portal z informacjami dotyczącymi szeroko pojętej gospodarki regionu. W 2024 r.:
  - przeprowadzono procedurę przetargową dotyczącą organizacji wydarzeń, warsztatów oraz misji gospodarczych dla lokalnych przedsiębiorców z sektora MŚP,
  - zorganizowano szkolenia dla przedsiębiorców z sektora MŚP,
  - zorganizowano koncert „Wyspa Kina" 1 czerwca 2024 r. w Bydgoszczy - w wykonaniu polskich muzyków i solistów zabrzmiała najpiękniejsza muzyka filmowa. Wystąpili m.in. Błażej Król, Kayah czy Olga Szomańska. Wszystkie utwory związane były z kinematografią regionu i pochodzącymi stąd twórcami, upamiętnionymi w Kujawsko-Pomorskiej Trasie Filmowej. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 10 000 osób,
  - przeprowadzono kampanię informacyjno-promocyjną w TV Toruń dotyczącą promocji gospodarczej,
  - prowadzono portal interdyscyplinarny, w ramach którego są promowane marki regionalne ze wszystkich inteligentnych specjalizacji,
  - zorganizowano targi gęsinowe 11-12 listopada 2024 r. w Przysieku - wydarzenie adresowane do międzynarodowej branży producentów rolno-spożywczych, w szczególności przetwórców mięsa i pierza. Zarząd Województwa od lat tworzy silną markę regionalnej żywności poprzez promocję produktów rolnych. Sektor rolno-spożywczy, uwzględniwszy specyfikę województwa kujawsko-pomorskiego i jego bardzo wysoki potencjał rolny (kujawsko-pomorskie to jeden z kluczowych producentów produktów rolnych w kraju) jest istotnym elementem rozwoju gospodarczego i wiąże się z jedną z najbardziej perspektywicznych inteligentnych specjalizacji, ale także służy kształtowaniu pozytywnego wizerunku regionu. W 2024 r. około 140 regionalnych wystawców zaprezentowało swoje wyroby mieszkańcom województwa,
  - wyprodukowano spot promocyjny „Gospodarka na Kujawach i Pomorzu". Spot wykorzystuje wizerunek Magdaleny Czerwińskiej - aktorki pochodzącej z Torunia - która oprowadza ekipę filmową po regionie, przedstawiając jego zalety.

W dziedzinie rozwoju gospodarczego oraz transformacji energetycznej, Zarząd Województwa wspierany jest przez pełnomocnika. Na mocy uchwały nr 49/2285/19 z dnia 18 grudnia 2019 r., Zarząd Województwa powołał Pana Olgierda Dziekońskiego na Pełnomocnika Zarządu Województwa ds. rozwoju gospodarczego. To wybitny architekt i urbanista, ekspert w zakresie gospodarki lokalnej i samorządności. W latach 2010-2015 był Sekretarzem Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Pod jego kierunkiem przygotowano szereg ustaw oraz rozporządzeń porządkujących problematykę inwestycyjną, m.in. nowelizację ustawy o gospodarce nieruchomościami, rozporządzenia wykonawcze do ustawy prawo budowlane, nowelizację ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołów, a także ustawę o wspieraniu innowacyjności, ustawę o zmianie ustaw na rzecz ochrony krajobrazu, czy ustawę o wspieraniu rozwoju lokalnego i regionalnego. Zakres działania Pełnomocnika obejmuje planowanie i koordynację działań związanych z rozwojem gospodarczym województwa kujawsko-pomorskiego, w szczególności poprzez: badanie i analizowanie sektora przedsiębiorczości, analizę źródeł finansowania dla potrzeb przedsiębiorców, udział w projektowaniu programów rozwoju przedsiębiorczości, współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i instytucjami otoczenia biznesu w zakresie rozwoju gospodarczego, współpracę z organizacjami skupiającymi przedsiębiorców, organami administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorcami oraz innymi podmiotami mającymi na celu rozwój gospodarczy oraz działającymi na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej w województwie. W ramach działań Samorządu Województwa służących rozwojowi gospodarczemu, kierował w latach 2019-2021 pilotażowym projektem REGIOGMINA.

W 2024 r. Pełnomocnik Zarządu Województwa ds. rozwoju gospodarczego Pan Olgierd Dziekoński:

- monitorował realizację przedsięwzięć z obszaru rozwoju gospodarczego, w tym projektów własnych realizowanych przez Urząd Marszałkowski i Spółki z udziałem Samorządu Województwa,
- monitorował programy krajowe i europejskie, które mogłyby być źródłem finansowania przedsięwzięć służących rozwojowi regionu, a nie są możliwe do sfinansowania w ramach środków regionalnych,
- uczestniczył w pracach przygotowawczych do projektu „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania na rzecz rozwoju Inteligentnych Specjalizacji regionu", w ramach którego planowane jest m.in. powołanie Rady Gospodarczej oraz paneli eksperckich dotyczących inteligentnych specjalizacji,
- uczestniczył w przygotowaniu programu wizyty radców handlowych ambasad w naszym regionie oraz brał czynny udział w spotkaniach odbywających się 11-13 czerwca 2024 r. w Toruniu i Bydgoszczy,
- 11 lipca 2024 r., w Dobrczu reprezentował Województwo w spotkaniu gmin powiatu bydgoskiego pt. „Rozwój Gmin Powiatu Bydgoskiego - Szanse I Zagrożenia",
- jako członek Rady Inwestycyjnej dla funduszu powierniczego (działającego w celu wdrażania instrumentów finansowych w ramach programu FEdKP 2021-2027) uczestniczył w pracach tej Rady, w tym m.in. w pracach nad aktualizacją zmiany strategii inwestycyjnej,
- we współpracy między Samorządem Województwa oraz Agencją Rozwoju Przemysłu przygotował i współdziałał na rzecz uruchomienia lokalnego funduszu inwestycyjnego realizując wskazany w programie rozwoju gospodarczego instrument regionalnej instytucji finansowej,
- czynnie współpracował w zakresie rozwoju OZE i bezpieczeństwa energetycznego:
  - we współpracy z Departamentem Planowania Rozwoju i Innowacji (DPRI) przygotowuje projekt „Polityki transformacji energetycznej województwa kujawsko-pomorskiego",
  - 25 marca 2024 r. w ramach XXXI Welconomy Forum w Toruniu, przygotował i moderował sesję „Lokalny i Regionalny wymiar transformacji energetycznej",
  - 9 września 2024 r. w ramach IX Kongresu Bezpieczeństwa Energetycznego w Rzeszowie zorganizował i prowadził sesję "Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa energetycznego" opartą na analizach DPRI,
  - 28-30 października 2024 r. w ramach Kongresu Energetyki Rozproszonej w Krakowie, jako przedstawiciel Województwa w radzie programowej Kongresu Energetyki Rozproszonej AGH przygotowywał sesję dotyczącą roli samorządów w procesie transformacji energetycznej. Jednocześnie w ramach prac przygotowawczych do kongresu organizował webinaria z udziałem przedstawicieli samorządu województwa, a także we współpracy z DPRI uczestniczył w opracowaniu analizy wykazującej poziom zaangażowania województwa w transformację energetyczną, która była przedstawiona w formie raportu w dokumentach OTE AGH.

Jednocześnie w 2024 r. Pełnomocnik Zarządu Województwa ds. rozwoju gospodarczego Olgierd Dziekoński reprezentował Samorząd Województwa podczas ogólnopolskich wydarzeń gospodarczych, w tym również jako uczestnik sesji i/lub panelista:

- IX edycja Dyplomatyczne Otwarcie Roku, 15 lutego 2024 r., Warszawa, uczestniczył w spotkaniu przedstawicieli władz państwowych, samorządu terytorialnego, korpusu dyplomatycznego oraz przedsiębiorców i instytucji, którzy spotkali się na zaproszenie Krajowej Izby Gospodarczej, w Centrum Olimpijskim, żeby tworzyć właściwy klimat oraz konkretne płaszczyzny współpracy w celu większej internacjonalizacji polskiej gospodarki,

- Europejski Kongres Samorządów, 4-5 marca 2024 r., Mikołajki, kontynuując prace projektu „Regiogmina" moderował sesję „Wpływ ulg i preferencji podatkowych na rozwój lokalny",
- XVI Forum Gospodarcze TIME „Cyfrowa Dekada 2030 - Nowe Rozdanie", 11 -12 marca 2024, Warszawa, uczestniczył w corocznym spotkaniu ludzi i firm związanych z technologiami ICT zorganizowanym przez Krajową Izbę Gospodarczą Elektroniki i Telekomunikacji,
- Samorządowy Kongres Finansowy, 13-14 maja 2024 r., Sopot, uczestniczył w spotkaniu poświęconym polityce finansowej i inwestycyjnej polskich samorządów. Na kongresie poruszone zostały kluczowe tematy dla poprawy sytuacji w budżetach lokalnych oraz wyzwania dla samorządów w nowym tj. pierwszym po wyborach parlamentarnych i samorządowych, otoczeniu prawno-ekonomicznym,
- XXII Samorządowe Forum Kapitału i Finansów, 7-8 października 2024 r., Katowice, na rzecz współpracy Samorządu Województwa z Samorządami Polskimi, przygotował sesję „Estetyka i Funkcjonalność przestrzeni publicznych" oraz uczestniczył jako panelista w sesji „Wdrożenie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym",
- Local Trends - Europejskie Forum Samorządowe, 14-15 października 2024 r., Poznań, uczestniczył w spotkaniu przedstawicieli administracji, biznesu oraz środowisk naukowych. Uczestnicy forum dyskutowali nt. rozwoju społeczno-gospodarczego kraju,
- Kujawsko-Pomorskie Forum Innowacji, Nauki, Biznesu i Samorządu - FINBiS 2024, 5-7 listopada 2024 r. Toruń, przygotował i moderował sesję „W którą stronę powinna iść polska nauka? Co z finansowaniem, gdzie subwencja?",
- XVI Ogólnopolska Konferencja PACTT, 21-22 listopada 2024 r., Warszawa, uczestniczył jako prelegent w sesji „Regionalna Sieć Lab-Net - Współpraca nauki, biznesu i samorządu.

Ponadto w dniu 29 sierpnia 2024 r. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki wraz z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa ds. Rozwoju Gospodarczego Olgierdem Dziekońskim spotkali się z Panią Agnieszką Majewską pełniącą funkcję Rzecznika Małych i średnich przedsiębiorstw. Pani rzecznik spotkała się także z przedstawicielami Departamentu Rozwoju Gospodarczego i Departamentu Współpracy Międzynarodowej oraz Prezesami regionalnych spółek. Tematem spotkań były zadania realizowane prze Rzecznika MŚP, rozwój gospodarczy województwa oraz plany związane z działaniami regionu w obszarze gospodarki. Omówiono także rezultaty zakończonego projektu „Regiogmina" realizowanego przez Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkołę Główną Handlową w Warszawie oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów

W 2024 r. obsługę inwestorów realizowano w ramach Kujawsko-Pomorskiego Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (K-P COIE) - certyfikowanego, regionalnego partnera Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH). Formalnie K-P COIE realizuje swoje zadania w ramach Biura Promocji Gospodarczej i Inwestycyjnej znajdującego się w strukturze Departamentu Rozwoju Gospodarczego. Od 2024 r. K-P COIE świadczy usługi w nowej siedzibie - zabytkowej kamienicy przy ul. Franciszkańskiej 12 w Toruniu wyremontowanej w ramach projektu pn. „Przygotowanie i rozwój pakietu usług doradczych/informacyjnych w zakresie umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz pozyskania działalności inwestycyjnej przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów", dofinansowanego z RPO WKP 2014-2020 w ramach poddziałania 1.5.2 „Promocja gospodarcza regionu".

Jednym z podstawowych zadań K-P COIE jest obsługa inwestorów zagranicznych i przedsiębiorców polskich planujących rozpoczęcie działalności inwestycyjnej, dokonanie dywersyfikacji bądź rozszerzenia działalności gospodarczej w województwie kujawsko-pomorskim. Inwestorzy chcący zainwestować w naszym regionie mogą liczyć na kompleksową obsługę podczas realizacji całego projektu inwestycyjnego począwszy od wyboru lokalizacji i ofert inwestycyjnych a kończąc na opiece poinwestycyjnej after-care. W 2024 r. K-P COIE obsłużyło, obok kontynuacji projektów z roku 2023 r., w sumie 20 projektów inwestycyjnych. Zapytania inwestorów, które zostały skierowane do COIE, pochodziły m.in. z Polski, Litwy, Indii, Szwecji, Włoch, Portugalii, Chin, Japonii, Francji, Niemiec. Obsługa każdego projektu inwestycyjnego jest procesem długotrwałym i wiąże się z przekazaniem inwestorowi sprecyzowanych danych dotyczących gospodarki regionu, poszczególnych rozpatrywanych lokalizacji oraz dostępnych instrumentów wsparcia inwestycji, tak aby oferta spełniała ściśle kryteria określone każdorazowo przez inwestora. Bieżąca obsługa inwestorów realizowana była na podstawie zapytań pozyskiwanych z różnych źródeł, tj. od PAIH, zagranicznych i polskich firm doradczych, instytucji otoczenia biznesu, instytucji reprezentujących inwestorów, od jednostek samorządu terytorialnego z regionu, ale również w wyniku bezpośredniego kontaktu inwestora z COI.

W celu realizacji powyższego zadania K-P COIE katalogowało i wizytowało położone w regionie tereny inwestycyjne, administrując regionalną bazę ofert terenów inwestycyjnych. Regionalna baza ofert terenów inwestycyjnych, dostępna pod adresem: https://coimapa.kujawsko-pomorskie.pl/ , liczy obecnie około 300 pozycji, a dostęp do jej zasobów możliwy jest w trzech językach: polskim, angielskim i niemieckim. Aby teren znalazł się w bazie musi być przeznaczona pod działalność gospodarczą i posiadać infrastrukturę techniczną. Oferty podzielone zostały na 3 rodzaje, tj. greenfield (tereny inwestycyjne), brownfield (hale produkcyjno-magazynowe, budynki) oraz biura. Oferty aktualizowane są przez pracowników COI oraz przez jednostki samorządu terytorialnego. Każda oferta została opisana, posiada zdjęcia, linki lokalizacyjne i można ją pobrać w formacie pdf. Liczne dodatkowe funkcje dostępne na stronie to m.in. możliwość wykorzystania map podkładowych czy tematycznych np. obliczanie odległości do głównych arterii drogowych, położenie infrastruktury technicznej, sprawdzanie przeznaczenia ofert w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego itd. Na portalu zamieszczane są tereny gminne, tereny agencji rządowych, ale również oferty osób prywatnych.

Oprócz bazy ofert inwestycyjnych K-P COIE administruje stroną internetową zawierającą informacje skierowane do przedsiębiorców (krajowych i zagranicznych), zainteresowanych ulokowaniem lub rozwijaniem inwestycji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Strona posiada liczne informacje o charakterze gospodarczo-inwestycyjnym, jak również inwestycyjne materiały promocyjne województwa, w tym inwestycyjne filmy oraz ogólne i branżowe opracowania w języku polskim i najważniejszych wersjach zagranicznych. Strona dostępna jest pod adresem https://investin.kujawsko-pomorskie.pl/.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestorów K-P COIE przygotowało kompleksową ofertę gospodarczą w formie pakietu premium dla potencjalnego inwestora obejmującego, nie tylko sam uzbrojony teren inwestycyjny typu greenfield, ale też szereg narzędzi dla zapewnienia ciągłości inwestycji, jej finansowania zwrotnego i obsługi, również w kontekście kompetencji kapitału ludzkiego. Dzięki takiej ofercie potencjalny inwestor oprócz informacji o najlepszych terenach inwestycyjnych kompleksowo przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej, ma również w ramach kompleksowej oferty możliwość wsparcia ze strony samorządu regionalnego i jego agend, tj. TARR, KPFR, KPFP. Lista ofert inwestycyjnych premium dostępna jest pod linkiem https://gospodarka.kujawsko-pomorskie.pl/specjalna-oferta-dla-inwestorow/. Zawarte w opracowaniu oferty posiadają uregulowany status prawny odnośnie planów zagospodarowania przestrzennego (przeznaczenie pod przemysł i usługi), charakteryzują się brakiem większych przeszkód ograniczających rozpoczęcie inwestycji, dysponują pełną infrastrukturą techniczną oraz są korzystnie skomunikowane drogowo.

Pod koniec 2024 r. rozpoczęły się przygotowania do XI edycji ogólnopolskiego konkursu „Grunt na Medal 2025". Celem przedsięwzięcia jest wyłonienie najlepszego terenu inwestycyjnego w każdym województwie spośród terenów spełniających standardy inwestycyjne. Konkurs prowadzony jest przez Polską Agencje Inwestycji i Handlu (PAIH) wraz z Urzędami Marszałkowskimi i działającymi w regionach Centrami Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) oraz objęty Honorowym Patronatem Ministerstwa Rozwoju i Technologii. W konkursie biorą udział tereny inwestycyjne spełniające określone kryteria np. uregulowany stan prawny nieruchomości niezabudowanej (typu greenfield) o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha, przeznaczonej zgodnie z obowiązującym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (dalej: "MPZP") lub Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (dalej: „SUiKZP") pod inwestycje przemysłowe. Udział w konkursie jest znakomitą okazją dla podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej naszego regionu. Od 2005 r. udało się przeprowadzić dziesięć edycji konkursu, dzięki któremu zidentyfikowano oferty prezentujące najlepsze tereny inwestycyjne z województwa kujawsko-pomorskiego. Wiele tych terenów inwestycyjnych z sukcesem zostało zagospodarowane zarówno przez firmy polskie, jak i zagraniczne. Najlepsze zgłoszone tereny uzyskają pierwszeństwo przy wskazywaniu przez PAIH oraz Kujawsko-Pomorskie COIE lokalizacji polskim i zagranicznym inwestorom, a także będą promowane w ramach marketingu inwestycyjnego prowadzonego przez PAIH i Urzędy Marszałkowskie. Ponadto zwycięzcy konkursu będą mogli używać logo „Grunt na medal" na wszystkich materiałach promocyjnych.

W 2024 r. Samorząd Województwa podejmował również inne działania służące szeroko rozumianemu rozwojowi i promocji gospodarczej oraz internacjonalizacji gospodarki, do których zaliczyć można m.in.:

- Targi „Innoform" 16-18 kwietnia 2024 r. To jedyne w Polsce targi adresowane do branży formierskiej, organizowane w sercu polskiej Doliny Narzędziowej - Bydgoszczy. Rokrocznie odwiedzane przez właścicieli, kadrę zarządzającą i techniczną, wykorzystujących technologie obróbki narzędziowej i przetwórstwa tworzyw sztucznych w zakładach produkcyjnych. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele Samorządu Województwa, mikroprzedsiębiorstw oraz

małych i średnich przedsiębiorstw z regionu. Spotkanie umożliwiło wymianę doświadczeń z obecnymi na wydarzeniu przedstawicielami najważniejszych firm działających w branży narzędziowo-przetwórczej z kraju i Europy oraz promocję gospodarczą regionu. Organizatorem targów był Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa.

Spotkanie z przedstawicielami delegacji Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei, 16 maja 2024 r., fot. Tomasz Czachorowski

- Wizytę przedstawicieli Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei i sesja spotkań B2B. 16 maja 2024 r. Województwo odwiedzili przedstawiciele Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei oraz przedsiębiorcy z Chin. W czasie spotkań (oficjalnego i roboczego) przedstawiono ofertę inwestycyjną i kooperacyjną regionu. Dla gości przygotowano wizytę w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym, seminarium biznesowo-inwestycyjne oraz spotkania z polskimi przedsiębiorcami, dzięki czemu przedsiębiorcy z Kujaw i Pomorza mogli nawiązać kontakt z chińskimi firmami działającymi w naszym kraju. Przedstawiciele firm, którzy odwiedzili nasz region reprezentowali branże: ubezpieczeniową, motoryzacyjną, elektryczną i elektroniczną, handlu zagranicznego, lotniczą, prawa własności intelektualnej i inżynierii światła. Organizatorem spotkania był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.
- XI Międzynarodowy Kongres Azjatycki 22-24 maja 2024 r. w Toruniu. Wydarzenie to jest spotkaniem dyplomatów państw azjatyckich oraz ludzi biznesu, nauki i kultury. Podczas kongresu poruszano kwestie związane z politycznymi, gospodarczymi i społecznymi aspektami azjatyckimi i ich rozwoju. Zakres konferencji obejmował duży obszar geograficzny i tematyczny. Kongres miał charakter interdyscyplinarny. Wśród naukowców, którzy się na nim pojawili, znaleźli się specjaliści reprezentujący różne dziedziny wiedzy: etnologii i antropologii, historii, językoznawstwa, ekonomii i finansów, geografii społeczno-ekonomicznej, nauk politycznych i stosunków międzynarodowych. W wydarzeniu udział wzięło 600 uczestników z 20 państw. Udział w spotkaniu umożliwił wymianę doświadczeń z obecnymi na wydarzeniu przedstawicielami firm z Azji oraz zapewnił możliwości nawiązania współpracy i podpisania kontraktów handlowych. W ramach wydarzenia Samorząd Województwa wykupił pakiet świadczeń promocyjnych, który dotyczył promocji marek regionalnych oraz MŚP z regionu. Organizatorem kongresu było Towarzystwo Azji i Pacyfiku.
- Wizytę attaché handlowych ambasad 11-13 czerwca 2024 r. Goście reprezentowali szesnaście zagranicznych ambasad: Albanii, Belgii, Chorwacji, Cypru, Estonii, Grecji, Indii, Indonezji, Irlandii, Japonii, Litwy, Malezji, Rumunii, Tunezji, Turcji i Uzbekistanu. Celem spotkania było zapoznanie się z potencjałem gospodarki naszego regionu - ofertą inwestycyjną i kooperacyjną naszych firm. Goście odbyli wizyty studyjne w kilku firmach regionu oraz instytucjach otoczenia biznesu, m.in.: TZMO, PESA, Shapers, Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa, Tyco Electronics, MOD21, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna. Organizatorem spotkania był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wspólnie z Krajową Izbą Gospodarczą z Warszawy.
- I Forum Polsko-Litewskie 26 września 2024 r. Forum miało na celu ułatwianie możliwości tworzenia sieci kontaktów między przedsiębiorcami, ekspertami i podmiotami biznesowymi z Polski i Litwy, zwiększanie wzajemnego zrozumienia potrzeb rynku w obu krajach poprzez działania informacyjne, prezentacje i dyskusje branżowe oraz wspieranie współpracy międzynarodowej poprzez spotkania B2B. W wydarzeniu uczestniczyło 47 osób. Współorganizatorem wydarzenia był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Konsulat Republiki Litewskiej, z honorowym patronatem Ambasady Republiki Litewskiej w Polsce oraz w partnerstwie z Polską Agencją Inwestycji i Handlu oraz Polsko-Litewską Izbą Handlową.
- VII edycję konferencji „Firma Przyszłości" 9 października 2024 r. Konferencja skierowana jest do przedsiębiorców z sektora MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego, kadry zarządzającej, osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą oraz do każdej osoby zainteresowanej nowymi możliwościami i trendami, która jest otwarta na rozwój w prowadzeniu biznesu. Organizatorem konferencji była Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu. Województwo Kujawsko-Pomorskie pełniło rolę partnera strategicznego. W ramach wydarzenia zakupiony został pakiet świadczeń dotyczących promocji gospodarki regionalnej, który dotyczył promocji marek regionalnych oraz MŚP z regionu. Działania promocyjne obejmowały m.in.: emisję spotu promującego gospodarkę regionu, promocję marek regionalnych związanych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami poprzez dystrybucję materiałów konferencyjnych , prezentowanie oznaczeń województwa, logotypów unijnych dotyczących realizacji zadania ze środków pochodzących z FEdKP 2021-2027 oraz przekazywanie informacji o zaangażowaniu w przedsięwzięcie Województwa Kujawsko-Pomorskiego na wszystkich materiałach informacyjnych drukowanych i elektronicznych.
- DroneTech World Meeting 24-26 października 2024 r. w Toruniu. DroneTech World Meeting to międzynarodowe targi i konferencja dronów, połączone z poligonem doświadczalnym dla służb mundurowych i dostawców technologii. Jest to najważniejsze w Polsce i jedno z najistotniejszych w Europie wydarzeń dotyczących pojazdów, systemów bezzałogowych i autonomicznych oraz technologii pokrewnych. Organizatorem wydarzenia był Instytut Wspierania Nowych Technologii. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego pełnił rolę partnera strategicznego wydarzenia. W ramach wydarzenia Samorząd Województwa zakupił pakiet świadczeń który obejmował m.in.: zapewnienie uczestnictwa min. 20 przedsiębiorców z sektora MŚP, których działalność jest zarejestrowana na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, zorganizowanie wystąpień eksperckich, zorganizowanie networkingu dla przedsiębiorców uczestniczących w evencie oraz prelekcji ekonomicznych i gospodarczych dotyczących m.in. możliwości inwestycyjnych w województwie kujawsko-pomorskim.
- I Toruński Hackathon 25-26 października 2024 r. Wydarzenie skierowane do programistów, podczas którego informatycy i inne osoby związane z rozwojem oprogramowania, takie jak projektanci grafiki, twórcy interfejsów i menedżerowie projektów, stają przed zadaniem rozwiązania określonego problemu związanego z projektowaniem. Zadanie do wykonania ogłaszane jest w dniu rozpoczęcia konkursu. Podczas oceniania pod uwagę brana jest wyłącznie praca wykonana podczas trwania wydarzenia. W wydarzeniu uczestniczyło 50 osób. Organizatorem wydarzenia był Bydgoski Klaster Informatyczny oraz Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
- III edycję „Opera Camp" 18 listopada 2024 r. Bydgoski kongres informatyczny to spotkanie z liderami branży IT, lokalnego biznesu i środowiskiem akademickim. W roku 2024 wystąpienia koncentrowały się wokół zagadnień ekspansji biznesowej, sztucznej inteligencji oraz cyberbezpieczeństwa. Event był również okazją do aktywnego i skutecznego networkingu w gronie kadry menedżerskiej i c-levelu. Organizatorem spotkania był Bydgoski Klaster Informatyczny, a Województwo Kujawsko-Pomorskie pełniło rolę Partnera Strategicznego tego wydarzenia.
- Konferencję „Biznes Trendy" 28 listopada 2024 r. Największa biznesowa konferencja w Bydgoszczy skierowana do przedsiębiorców poszukujących wiedzy, inspiracji i nowych kontaktów. W jej trakcie poruszane są tematy z zakresu: biznesu, ekonomii, nowych technologii i marketingu, a przede wszystkim platforma do networkingu biznesowego. W ramach pakietu dotyczącego promocji gospodarki regionalnej, przy wsparciu Samorządu Województwa, zorganizowano wystąpienia eksperckie, umożliwiono uczestniczącym w wydarzeniu przedsiębiorcom MŚP z regionu zaprezentowanie swojej oferty i osiągnięć, a także zorganizowano prelekcję dotyczącą możliwości inwestycyjnych w województwie kujawsko-pomorskim. Organizatorem konferencji był Związek Pracodawców i Przedsiębiorców.
- Konferencję „Forma wtryskowa i jej otoczenie" 3-4 grudnia 2024 r. Spotkanie liderów rynku, przedstawicieli firm technologicznych oraz ekspertów, którzy dzielą się swoimi doświadczeniami i wiedzą oraz tych, którzy zaprezentowali najnowsze trendy i innowacje w dziedzinie form wtryskowych. Zakupiony w ramach wydarzenia przez Samorząd Województwa pakiet promocyjny obejmował m. in. promocję regionu jako centrum branży narzędziowo-przetwórczej tj. promocję regionalnych (branżowych) MŚP wśród obecnych i potencjalnych kooperantów, a także promocję potencjału inwestycyjnego regionu dla branży narzędziowo-przetwórczej tj. promocję wśród potencjalnych branżowych inwestorów. Organizatorem konferencji był Bydgoski Klaster Przemysłowy.
- Sympozjum Bezpieczeństwa „CyberMil 2024" 5 grudnia 2024 r. w Bydgoszczy. Spotkania ekspertów, liderów firm i kluczowych instytucji z obszaru bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa Sympozjum to prelekcje uznanych ekspertów z branży i panele dyskusyjne, to także okazja do nawiązywania współpracy, pozyskiwania partnerów biznesowych, czy inwestorów dzięki specjalnie zaprojektowanym możliwościom, takim jak „investment corner" i giełda kooperacyjna. Spotkanie było okazją do promocji marek regionalnych oraz MŚP z regionu a także umożliwiło wymianę doświadczeń z obecnymi na wydarzeniu przedstawicielami firm z branży bezpieczeństwa, technologii oraz innowacji z

Polski, zagranicy i regionu. W ramach wydarzenia utworzona została przestrzeń tzw. „Investment corner" czyli miejsce spotkań MŚP z przedstawicielami instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości w regionie, a także strefa „Start UP", w której prezentowana była oferta szkoleniowa dla MŚP z naszego województwa. Organizatorem spotkania była Fundacja BluSpace, a Województwo Kujawsko-Pomorskie pełniło rolę Partnera Strategicznego tego wydarzenia.

WSPARCIE ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO OBSZARÓW WIEJSKICH. PROMOCJA REGIONALNYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich w ramach PROW 2014-2020 oraz PO „Rybactwo i Morze" 2014-2022:

- ponad 300 utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy
- 273 utworzonych lub rozwiniętych przedsiębiorstw
- 159 wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków
- 34,8 km wybudowanych lub przebudowanych dróg lokalnych
- 38 szkoleń
- 149 zrealizowanych obiektów przestrzeni publicznej (boiska, place zabaw, itp.)
- 67 podpisanych umów o przyznanie pomocy na podjęcie działalności gospodarczej
- 9,3 tys. widzów podczas imprez plenerowych na terenach wiejskich w ramach KSOW
- organizacja i udział w targach, które wizytowało ok. 25 tys. osób w ramach KSOW

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz wsparcia rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich i promocji regionalnych produktów rolnych w 2024 r.:

- organizacja Dożynek Wojewódzkich, w których uczestniczyło około 30 000 mieszkańców
- 103 produkty na Liście Produktów Tradycyjnych
    - udział w 27 forach generalnych LGD

Działania związane z rozwojem rolnictwa i obszarów wiejskich na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. w dalszym ciągu opierały się głownie na programach krajowych.

W zakresie rozwoju infrastruktury na obszarach wiejskich w ramach PROW 2014-2020 w 2024 r.:

- podpisano 2 umowy o przyznanie pomocy na gospodarkę wodno-ściekową,
- podpisano 6 umów o przyznanie pomocy na budowę lub przebudowę dróg lokalnych,
- podpisano 46 umów o przyznanie pomocy na rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej,
- podpisano 15 umów o przyznanie pomocy na zarządzanie zasobami wodnymi w zakresie budowy lub przebudowy zbiorników retencyjnych,
- wybudowano 9,2 km zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę, wybudowano lub przebudowano 2 stacje uzdatniania wody, wybudowano 2 oczyszczalnie ścieków (ta infrastruktura została wskazana także w rozdziale „Działania w obszarze przygotowywania i promocji przestrzeni dla działalności gospodarczych"),
- wybudowano 8,1 km systemów kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych,
- wybudowano lub przebudowano 19 obiektów pełniących funkcje kulturalne (świetlice, domy kultury, biblioteki, muzea i inne), a dla 10 obiektów tego typu zakupiono wyposażenie,
- wybudowano 1 targowisko.

W zakresie **rozwoju przedsiębiorczości** na obszarach wiejskich w ramach PROW 2014-2020 w 2024 r.:

- podpisano 67 umów o przyznanie pomocy na podjęcie nowej działalności gospodarczej,
- podpisano 6 umów o przyznanie pomocy na rozwijanie działalności gospodarczej,
- utworzono lub rozwinięto odpowiednio 247 i 26 przedsiębiorstw,
- utworzono oraz utrzymano odpowiednio 296 i 10 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne).

Pozostałe operacje na obszarach wiejskich w ramach PROW 2014-2020 w 2024 r.:

- podpisano 1 umowę o przyznanie pomocy na przygotowanie oddolnej i lokalnej koncepcji rozwoju wsi, mającej na celu wypracowanie efektywnych i niestandardowych rozwiązań lokalnych problemów miejscowości wiejskich dzięki innowacyjnemu podejściu, zwanemu „koncepcjami inteligentnych wsi",
- podpisano 2 umowy o przyznanie pomocy na promowanie obszaru objętego lokalną strategią rozwoju,
- przygotowano 8 koncepcji inteligentnych wsi,
- zorganizowano 38 szkoleń,
- zorganizowano 46 wydarzeń.

W ramach realizacji PO „Rybactwo i Morze 2014-2020" w 2024 r. w województwie kujawsko-pomorskim:

- utworzono lub utrzymano 3 miejsca pracy,
- rozwinięto 1 przedsiębiorstwo,
- zbudowano lub zmodernizowano i/lub wyposażono 4 obiekty infrastruktury turystycznej.

Informacja na temat realizacji zadań Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) w Województwie Kujawsko-Pomorskim w 2024 r.

Samorząd Województwa, 23 stycznia 2024 r., zawarł umowę z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim w sprawie przekazywania w 2024 r. środków z budżetu państwa na finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację zadań wynikających z art. 55 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Sfinansowano zadania na kwotę 675.349,06 zł.

W 2024 r., w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, Samorząd Województwa samodzielnie lub wraz z partnerami realizował wiele przedsięwzięć. Były to m.in.:

- projekt pn.„Gromadzenie przykładów operacji realizujących poszczególne priorytety Programu" - w ramach zadania zorganizowano konkurs pn.: „Wieś na weekend 2024", którego celem była aktywizacja podmiotów do organizacji lokalnych imprez upowszechniających i promujących dobre praktyki zrealizowane w ramach PROW. Złożono 22 wnioski, z których do realizacji zakwalifikowano 21, podpisano umowy i sfinansowano projekty partnerów KSOW. W wydarzeniach uczestniczyło ponad 9,3 tys. widzów,
- projekt pn. „Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania, w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej" - w ramach zadań własnych Województwa zorganizowano konferencję podsumowującą działania LGD w perspektywie finansowej 2014-2020 pn. „Wdrażanie instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność w perspektywie 2014-2020". W konferencji wzięło udział 107 uczestników - przedstawicieli lokalnych grup działania oraz instytucji wdrażających i koordynujących PROW,
- projekt pn. „Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju" - w ramach tego działania dofinansowano 6 projektów własnych Województwa, tj.:
    - IX Europejski Kongres Menadżerów Agrobiznesu, którego organizatorem był Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych w Bydgoszczy. Wydarzenie poświęcone było aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w sektorze rolno-spożywczym. W kongresie uczestniczyło 381 osób, wśród nich rolnicy, przedstawiciele nauki, menadżerowie firm z sektora agrobiznesu, przedstawiciele organizacji i związków rolników,
    - konferencję AGRO Welconomy 2024 w Toruniu, podczas Welconomy Forum in Toruń, którego organizatorem było Stowarzyszenie Integracja i Współpraca. W dwóch panelach o tematyce rolniczej wzięły udział 282 osoby,
    - XXXII Forum Pszczelarzy w Toruniu skierowane do właścicieli pasiek, rolników, sadowników, mieszkańców wsi chcących założyć pasiekę. Celem konferencji było podniesienie wiedzy uczestników na temat ochrony pszczół, w tym stosowania naturalnych środków w pasiekach oraz wpływu stosowania pestycydów na żywotność rojów pszczelich. W Forum wzięło udział 537 uczestników,
    - konferencję „W grupie siła", upowszechniającą wiedzę na temat aktualnych przepisów dotyczących tworzenia i funkcjonowania grup producenckich. W konferencji wzięło udział 165 rolników, przedstawicieli instytucji zaangażowanych w rozwój obszarów wiejskich,

- wizytę studyjną na Litwę dla 45 osób, której tematyką było wzmocnienie relacji gospodarczych między Polską a Litwą, w celu zwiększenia obrotów rolniczymi produktami ekologicznymi z województwa kujawsko-pomorskiego. W wyjeździe uczestniczyli rolnicy, przetwórcy ekologiczni, członkowie stowarzyszeń ekologicznych oraz doradcy rolni i przedstawiciele instytucji wspierających rozwój rolnictwa ekologicznego,
- Województwo Kujawsko-Pomorskie, w ramach kampanii ograniczania środków chemicznych w rolnictwie oraz upowszechniania nowych biologicznych rozwiązań do stosowania w produkcji roślinnej, kontynuowało współpracę z zespołem naukowym Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych UMK w Toruniu oraz Fundacją Akademia Biologii i Ochrony Środowiska, której efektem była organizacja seminarium pt. „Postęp biologiczny w produkcji roślinnej - utopia czy niezbędna wiedza". W seminarium uczestniczyło 90 osób - przedstawicieli środowisk naukowych i sfery okołorolniczej,

- projekt pn.: „Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich", w ramach którego TVP Bydgoszcz wyprodukowała i wyemitowała 5 felietonów w cyklu programu „Agroregion" o projektach realizowanych przez Samorząd Województwa i partnerów KSOW. Felietony obejrzało ponad 440 tys. widzów,
- projekt pn.: „Organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą". Dążąc do popularyzacji produktów wytwarzanych przez lokalnych wytwórców, region prezentował ich potencjał na targach rolno-spożywczych Smaki Regionów'2024 w Poznaniu. Targi wizytowało ok. 25 tys. osób.

Promocja rozwoju regionalnych produktów rolnych

Działania Zarządu Województwa na rzecz promocji rozwoju regionalnych produktów rolnych w 2024 r. polegały przede wszystkim na promowaniu wysokiej jakości żywności, o dużych walorach prozdrowotnych, o zminimalizowanym śladzie środowiskowym oraz często wytwarzanej według tradycyjnych receptur. Idea ta zyskuje coraz większe grono zwolenników poprzez organizację lub udział Samorządu Województwa w targach i wystawach, a także liczne inicjatywy własne, takie jak imprezy promocyjne, wydarzenia, liczne konkursy, czy wsparcie Kół Gospodyń Wiejskich.

Działania na rzecz promocji zdrowej i regionalnej żywności wśród mieszkańców naszego województwa skupiały się na:

- kontynuacji działalności sklepu internetowego Lokalna Żywności (w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej/Regionalnym Ośrodkiem Zrównoważonego Rozwoju w Przysieku) - kilkaset produktów oferowanych w ramach sklepu produkowanych jest wyłącznie przez wytwórców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego,
- kontynuacji projektu „Krótki Łańcuch Żywności" - głównym celem projektu jest zbudowanie komplementarnego modelu krótkiego łańcucha dostaw dla żywności produkowanej przez okolicznych rolników i przetwórców oraz przetestowanie jego założeń w praktyce (pilotaż na terenie miasta Toruń). W ramach projektu w 2024r. ukończono budowę centrum logistyczno-wystawienniczego w Przysieku. We wrześniu w centrum odbyło się spotkanie grupy operacyjnej, na którym omówiono i przedyskutowano założenia dotyczące dalszej działalności grupy. Poruszono tematy m.in zasad przyszłej sprzedaży produktów w systemie internetowym i stacjonarnym, kwestię właściwego pakowania produktów i zawierania na nich informacji zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa, systemu dostarczania produktów przez rolników do centrum dystrybucyjno-sprzedażowego oraz ich dalszej dystrybucji do konsumentów ostatecznych, a także działania marketingowe,
- rozwijaniu oferty produktów zawartych na Liście Produktów Tradycyjnych - w 2024 r. na Liście Produktów Tradycyjnych z regionu Kujaw i Pomorza widnieją 103 produkty (dwa produkty zostały wpisane na LPT jako nowe, złożono łącznie 6 wniosków o wpis produktu na LPT, które obecnie są procedowane zgodnie z ustawą),
- zorganizowanie konferencji „Od pola do stołu" - z udziałem rolników, przedstawicieli sektora związanego z produkcją rolną, członków wiejskich organizacji pozarządowych i samorządowców odbyło się spotkanie poświęcone rozwojowi rolnictwa, bezpieczeństwu żywnościowemu i jakości życia na wsi. Gośćmi debaty byli członek Komisji NAT w Komitecie Regionów, Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski, Senator Ryszard Bober i Poseł Tomasz Szymański. W spotkaniu uczestniczyli także Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska, Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski, Prezydent Grudziądza Maciej Glamowski i Prezes Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej Ryszard Kierzek. Osią konferencji była przygotowana przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego dla Europejskiego Komitetu Regionów opinia o przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027. Poruszone zostały kwestie m.in. przeniesienia zasadniczych kompetencji w kreowaniu polityki rolnej na poziom województw, ustanowienia narzędzi wsparcia rozwoju zrównoważonego rolnictwa i produkcji zdrowej żywności, wzmocnienia i promocji lokalnych systemów żywnościowych i krótkich łańcuchów dystrybucyjnych żywności,
- promocji na targach - w dniach 19-24 stycznia wicemarszałek Dariusz Kurzawa reprezentował region na międzynarodowych targach Grune Woche w Berlinie. Targi te są jednym z najważniejszych wydarzeń promujących rolnictwo, żywność i ogrodnictwo na świecie. Kujawsko-Pomorskie zaprezentowało na swoim stoisku tradycyjne produkty regionalne, takie jak wyroby wędliniarskie, gęsinę i ryby, a także materiały promujące walory turystyczne i gospodarcze regionu. Obecność wicemarszałka Dariusza Kurzawy podkreślała zaangażowanie Województwa w promocję lokalnych producentów i ich wyrobów na arenie międzynarodowej.

Centrum Logistyczno-Wystawiennicze Przysiek, fot. naszelokalne.eu

Targi Grune Woche w Belinie, 20 stycznia 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Wydarzenia targowe z udziałem Samorządu Województwa

- Targi „Wino - Targi Polskich Win i Winnic" (21-23 marca 2024 r.) w Poznaniu - promocja producentów win z regionu Kujaw i Pomorza.
- „Lato na Wsi" (maj 2024 r.) w Minikowie - promocja żywności wysokiej jakości.
- „AgroTech" (lipiec 2024 r.) - promocja żywności wysokiej jakości.
- „Barwy Lata Jesienią w Ogrodzie" (wrzesień 2024 r.) w Minikowie - promocja żywności wysokiej jakości.
- „Międzynarodowe Targi Smaki Regionów" (wrzesień 2024 r.) w Poznaniu - rozstrzygnięcie ogólnopolskich etapów konkursów.

Wydarzenia promocyjne zainicjowane lub wspierane przez Samorząd Województwa

- Koncert Małgorzaty Ostrowskiej z okazji Dnia Sołtysa (7 marca 2024 r.) - wręczenie odznak sołtysom. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 900 osób.
- Koncert Urszuli z okazji Dnia Sołtysa (8 marca 2024 r.) - wręczenie odznak sołtysom. W wydarzeniu brało udział ok. 900 osób.
- Dożynki Wojewódzkie 2024 (25 sierpnia 2024 r.) w Grudziądzu - tegoroczne uroczystości odbyły się na Błoniach Nadwiślańskich i współorganizowane były z kurią diecezjalną w Grudziądzu oraz lokalnymi samorządami terytorialnymi. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 30 tys. osób.
- Kujawsko-Pomorska Gęsina na Świętego Marcina (11 - 12 listopada 2024 r.) w Przysieku - wydarzenie opisane szerzej w rozdziale „Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych".

Uroczyste Dożynki Wojewódzkie w Grudziądzu, 25 sierpnia 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

Konkursy zainicjowane lub wspierane przez Samorząd Województwa

- Konkurs „Fundusz sołecki - najlepsza inicjatywa" (18 maja 2024 r.) - celem etapu wojewódzkiego jest promocja idei funduszu sołeckiego poprzez wyróżnienie najlepszych projektów zrealizowanych w ramach inicjatyw lokalnych społeczności, gdzie fundusz sołecki stanowił znaczący wkład finansowy. W grudniu 2024 r. ogłoszono nabór do czwartej edycji wojewódzkiego konkursu.
- XXI edycja Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne (czerwiec 2024 r.) - konkurs promujący zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym.
- Medal Smaki Regionów (wrzesień 2024 r.) - otrzymują go najlepsze produkty żywności naturalnej i tradycyjnej z obszaru państw UE, zgłoszone jako eksponat wystawienniczy.
- „Pomysłowy witacz dożynkowy 2024" - zorganizowano VI edycję konkursu; celem było wyróżnienie najbardziej pomysłowych witaczy dożynkowych, promowanie tradycji budowania słomianych dekoracji przy drogach publicznych i na skwerach w okresie dożynek, a także aktywizacja lokalnych społeczności w kreowaniu wizerunku swoich miejscowości.
- XXIII edycja konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki regionów" - (wrzesień 2024 r.) Poznań. Jest to konkurs na najlepszy regionalny i tradycyjny produkt żywnościowy oraz na najlepszą potrawę regionalną i tradycyjną. Najlepsze produkty i potrawy otrzymują Medal Smaków Regionów oraz tytuły „Pereł".
- XVII edycja konkursu na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne - celem konkursu było rozpowszechnienie wiedzy z zakresu rolnictwa ekologicznego, promocja dobrych praktyk przyjaznych środowisku oraz najlepszych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych w gospodarstwach ekologicznych.
- IX edycja konkursu „Agricola - Syn Ziemi" (29 listopada 2024 r.) - celem konkursu było wyróżnienie i promocja najbardziej przedsiębiorczych rolników, promocja i prezentacja różnorodnej aktywności kobiet w zakresie działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej, promowanie nowoczesnego rolnictwa i aktywności społecznej na terenach wiejskich, kreowanie pozytywnego wizerunku rolnictwa i podkreślenie znaczenia rolnictwa w gospodarce regionu.
- Najlepszy Produkt Spożywczy Pomorza i Kujaw 2024 (listopad 2024 r.) - konkurs, którego celem było propagowanie różnorodności produktów spożywczych oraz rozwijanie pomysłowości i inicjatyw specjalistów z zakładów przetwórczych branży rolno-spożywczej regionu.

Wsparcie Samorządu Województwa w funkcjonowaniu Kół Gospodyń Wiejskich

- zorganizowano wsparcie organizacji eliminacji okręgowych XLVII edycji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych,
- dofinansowano nagrody w XI konkursie kulinarnym im. Wiktora Kulerskiego,
- współorganizowano XIX edycję „Wojewódzkiego Święta Kobiet",
- promowano dorobek kulinarny i potrawy lokalne, prezentowane przez koła gospodyń wiejskich podczas wybranych wydarzeń,
- dofinansowano wydarzenie „Spotkanie z kuchnią i tradycją wielkanocną na Kujawach",
- umożliwiono prezentację KGW podczas XXI Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Ludowych (lipiec 2024 r.) w Golubiu-Dobrzyniu,
- zorganizowano wystawę „Rola tradycji w rozwoju obszarów wiejskich - stoły wigilijne",
- zorganizowano konkurs „Świetlice wiejskie - co się tutaj dzieje?" - konkurs skierowany do KGW prowadzących swoją działalność w ramach świetlic wiejskich. Celem konkursu było zaprezentowanie działalności KGW, które integrują społeczność lokalną i przyczyniają się do poniesienia atrakcyjności danej miejscowości,
- zorganizowano konkurs „Kwaśne i przaśne potrawy żniwne" - w ramach wsparcia działalności kół gospodyń wiejskich, mającego na celu wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców Kujaw i Pomorza oraz poprawę warunków życia kobiet na wsi, zorganizowano konkurs kulinarny na najlepszą potrawę żniwną.

Inne działania

- przyjmowanie, weryfikacja i przekazywanie wniosków do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wpis produktu na Listę Produktów Tradycyjnych - konsultacje i szkolenia - ok. 10 podczas innych wydarzeń,
- Województwo Kujawsko-Pomorskie przystąpiło jako partner do międzynarodowego projektu FISSH w ramach programu Interreg Europa. Celem projektu FISSH jest poprawa wsparcia dla małych i średnich firm w przemyśle spożywczym w pięciu europejskich regionach. Projekt ma pomóc tym firmom w przejściu na bardziej zrównoważony rozwój, czyli wprowadzeniu ekologicznych, ekonomicznych i społecznych zmian, które będą korzystne zarówno dla środowiska, jak i dla społeczeństwa.

Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)

W 2024 r. podjęto szereg działań związanych z realizacją instrumentu Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS). Prowadzono/zrealizowano:

- Koordynację działań - skutecznie zorganizowano współpracę między komórkami Urzędu Marszałkowskiego zaangażowanymi w realizację instrumentu RLKS, co pozwoliło na sprawne wdrażanie założeń programowych.
- Opracowanie standardu minimum planu komunikacji - stworzono dokument określający minimalne wymagania dotyczące komunikacji ze społecznością, co wpłynęło na zwiększenie przejrzystości i efektywności działań informacyjnych.
- Weryfikację, uzgadnianie i zatwierdzanie dokumentów - dokonano przeglądu oraz akceptacji dokumentów niezbędnych do uruchomienia konkursów przez Lokalne Grupy Działania (LGD), wynikających z umów ramowych.
- Organizację spotkań roboczych - przeprowadzono zarówno online, jak i stacjonarnie, konsultacje z Kujawsko-Pomorską Siecią LGD, co umożliwiło wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk.
- Udział w grupach roboczych i podkomitetach na poziomie krajowym - reprezentacja w ogólnokrajowych strukturach pozwoliła na wpływanie na kształtowanie polityki RLKS oraz wymianę doświadczeń na poziomie krajowym.
- Spotkania z sołtysami - organizacja spotkań z przedstawicielami społeczności lokalnych umożliwiła bezpośrednią wymianę informacji oraz dostosowanie działań RLKS do realnych potrzeb mieszkańców (zagadnienie to zostało bliżej opisane w dalszej części Raportu).
- Stronę internetową RLKS - regularne aktualizowanie informacji oraz publikowanie treści dotyczących realizacji instrumentu zapewniło mieszkańcom łatwy dostęp do bieżących informacji.
- Udział w 27 forach generalnych LGD - aktywne uczestnictwo w spotkaniach Lokalnych Grup Działania pozwoliło na szeroką współpracę oraz wzajemne wsparcie w realizacji projektów. Wspierają one oddolne inicjatywy zwiększające aktywność społeczną, rozwój lokalnych usług i infrastruktury, tworzenie nowych miejsc pracy, ochronę środowiska oraz

dziedzictwo kulturowe. Perspektywa finansowa 2021-2027 jest kolejną, w której lokalne grupy działania realizują wspólnie z Samorządem Województwa tzw. „marszałkowski budżet obywatelski".

Spotkanie ws. uruchomienia naboru wniosków w LGD adresowanego do klubów młodzieżowych, 18 grudnia 2024 r., fot. M. Kuras

TWORZENIE WARUNKÓW DLA GOSPODARCZEGO WYKORZYSTANIA TURYSTYKI

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz stymulowania rozwoju turystyki w 2024 r.:

- organizacja jubileuszowej 10. edycji akcji "ESKAPADA. Poznaj swój region z przewodnikiem", w której wzięło udział ponad 3500 turystów, zorganizowano 114 wydarzeń przez 73 organizatorów w 41 miejscowościach
- współorganizacja ogólnopolskich obchodów Światowego Dnia Turystyki w Toruniu
- 5,1 tys. uczestników wydarzeń na rzecz promocji turystycznej regionu, w tym na szlakach turystycznych województwa kujawsko-pomorskiego, organizowanych/współorganizowanych przez Samorząd Województwa
- oznakowanie odcinków szlaku św. Jakuba w woj. kujawsko-pomorskim o długości ponad 120 km

Samorząd Województwa konsekwentnie stara się budować wizerunek województwa Kujawsko-Pomorskiego jako regionu atrakcyjnego pod względem turystyki, poprzez promocję Kujawsko-Pomorskie Konstelacje Dobrych Miejsc. Bardzo duży nacisk kładzie się na wykorzystanie szlaków turystycznych, w tym kulturowych szlaków turystycznych, promocję lokalnych marek i produktów turystycznych oraz turystykę rowerową. Corocznie dofinansowane są działania w zakresie turystyki w ramach otwartego konkursu ofert pod nazwą: „Rozwój i promocja turystyki w województwie kujawsko-pomorskim". Województwo Kujawsko-Pomorskie jest wieloletnim członkiem Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej (KPOT). Członkami KPOT są jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa i organizacje pozarządowe działające w obszarze turystyki.

Aktywność Samorządu Województwa przy współpracy z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną w zakresie turystyki i krajoznawstwa w 2024 r. skupiała się na wydarzeniach o zasięgu wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym:

- 10. edycja wydarzenia pn. "ESKAPADA. Poznaj swój region z przewodnikiem" została zorganizowana na terenie województwa w dniach 27-28 kwietnia 2024 r. To obecnie jedna z największych w Polsce imprez promujących turystykę regionalną. Akcja polega na przygotowaniu dla mieszkańców regionu atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu poprzez zwiedzanie z przewodnikiem ciekawych zakątków Kujaw i Pomorza. Największym zainteresowaniem cieszą się miejsca na co dzień niedostępne dla zwiedzających, a w tych dniach otwarte dzięki inicjatywie Samorządu Województwa. W 2024 r. zorganizowano 114 wydarzeń przez 73 organizatorów z regionu w 41 miejscowościach na terenie województwa. W akcji wzięło udział przeszło 3500 uczestników. W dniu 14 września 2024 r. w Forcie Wielka Księża Góra w Grudziądzu odbyło się uroczyste podsumowanie 10. jubileuszowej edycji wydarzenia.

  Dodatkowo w ramach jubileuszowej 10-tej edycji akcji zorganizowano rowerową i pieszą wycieczkę krajoznawczą po parkach krajobrazowych w dniach 20-22 września 2024 r.

Ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki w Toruniu, 30 września 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

- "Światowe Dni Turystyki" pod hasłem "Turystyka i pokój" odbyły się w dniach 30 września - 1 października 2024 r. w Toruniu. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele regionalnych i lokalnych samorządów, członkowie organizacji turystycznych, organizacji pozarządowych, przewodnicy oraz przedstawiciele firm branży turystycznej, a także wykładowcy uczelni wyższych z całej Polski. Uroczystość zainaugurowali: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki - Piotr Borys, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Piotr Całbecki, Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej - Rafał Szmytke oraz Prezydent Miasta Torunia - Paweł Gulewski. Uroczystego otwarcia obrad dokonał Minister Sportu i Turystyki - Sławomir Nitras. Merytoryczną część obchodów wypełniły eksperckie panele dyskusyjne, które dotyczyły: odbudowy turystyki na terenach dotkniętych klęską żywiołową, strategii rozwoju turystyki, nowej ery badań w turystyce, turystyki kulinarnej, transformacji branży spotkań oraz współpracy na linii: POT-ROT-LOT. Podczas wydarzenia Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna utworzyła „konstelacyjną strefę", na której wraz ze swoimi członkami zaprezentowała ofertę „Kujawsko-Pomorskich Konstelacji dobrych miejsc". Współwystawcami strefy byli: Miasto Bydgoszcz, Miasto Chełmno, Powiat Tucholski, Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie", Lokalna Organizacja Turystyczna Pałuki, Informacja Turystyczna w Grudziądzu, Informacja Turystyczno-Kulturalna w Inowrocławiu, Informacja Turystyczna we Włocławku, Centrum Kultury „Browar B.", Brzeskie Centrum Kultury i Historii Wahadło oraz Żywe Muzeum Piernika. Po części merytorycznej odbyła się uroczysta Gala, podczas której wręczono 9 ministerialnych Odznak Honorowych „Za zasługi dla turystyki", 2 marszałkowskie medale Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis oraz Medal Honorowy za Zasługi dla województwa kujawsko-pomorskiego". Organizatorami tegorocznych ogólnopolskich obchodów było Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Urząd Miasta Torunia. Partnerem wydarzenia była Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 400 osób z branży turystycznej z całej Polski.
- XI Gremium Ekspertów Turystyki - spotkanie ekspertów oraz liderów o ugruntowanej pozycji w środowiskach naukowych, samorządowych i branżowych polskiej turystyki z całej Polski odbyło się w dniach 26-28 listopada 2024 r. w Toruniu, na które składały się: konferencja naukowo-branżowa, plenarne debaty eksperckie, warsztaty branżowe stacjonarne i terenowe, sesje naukowe. Tematem przewodnim wydarzenia była „Turystyka w warunkach niepewności i ryzyka". Uczestnicy zwiedzili toruńskie atrakcje, tj. Muzeum Toruńskiego Piernika, Żywe Muzeum Piernika, Dom Legend Toruńskich, Bunkier Wisła, Niewidzialny Dom oraz Muzeum Historii Partaczy. W wydarzeniu wzięło udział ponad 300 uczestników. Województwo Kujawsko-Pomorskie pełniło rolę gospodarza regionalnego i partnera wydarzenia.
- World Canals Conference to międzynarodowa konferencja poświęcona śródlądowym drogom wodnym w aspektach żeglugi , nowoczesnych technologii, turystyki wodnej i gospodarki wodnej, która odbyła się w dniach 24-26 czerwca 2024 r. w Bydgoszczy. Wydarzenie odbywa się co kilka lat na różnych kontynentach (Europie, Azji i Ameryce Północnej) - w ostatnich latach: w Chinach (2019), USA (2011) i Niemczech (2022). Gospodarzem ubiegłorocznej edycji było Miasto

Bydgoszcz. Partnerem wydarzenia była Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna oraz Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W konferencji udział wzięło 70 prelegentów i ponad 200 uczestników (w tym 82 z zagranicy: USA, Chiny, Indie, Wielka Brytania, Belgia, Węgry, Niemcy, Irlandia, Włochy, Francja, Rumunia, Ukraina, Szwecja, Czechy).

W 2024 r. Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna jako regionalna organizacja turystyczna (województwo kujawsko-pomorskie jest członkiem) zorganizowała następujące wydarzenia: „Inauguracja w naszych Konstelacjach - MegaWeekend w regionie" w dniach 27 kwietnia - 5 maja 2024 r., konferencję pn. "Współpraca - Innowacje - Turystyka Zrównoważona" 18 kwietnia 2024 r. w Bydgoszczy. „Roadshow" w Ostrawie (1 marca 2024 r.) i Pradze (15 marca 2024 r.) oraz study tour dla krajowej branży turystycznej. KPOT wziął udział w„Roadshow" w Ostrawie (1 marca 2024 r.) i Pradze (15 marca 2024 r.), „Polski Dzień Logistyki w Ambasadzie RP w Pradze", Festiwalu Podróży i Czasu Wolnego „Piknik nad Odrą" w Szczecinie oraz Jarmarku św. Dominika w Gdańsku. Stworzono i uruchomiono aplikację na urządzenia mobilne pn. Przewodnik po Konstelacjach" w wersji polskiej i angielskiej. Aplikacja zawiera: zbiór atrakcji turystycznych, interaktywną mapę, trasy rowerowe, gry terenowe, kalendarz wydarzeń, funkcję nawigacji.

Plakat „Kujawsko-Pomorskie Dni Szlaku św. Jakuba" 2024

Samorząd Województwa promuje międzyregionalne szlaki kulturowe i współpracuje z samorządami, przez które przebiegają te szlaki na rzecz ich rozwoju i promocji.

- Szlak Piastowski jest jednym z najstarszych znanych szlaków kulturowych o unikatowych walorach historycznych i edukacyjnych, łączącym obiekty i zabytki z początków państwa polskiego i pojawienia się religii chrześcijańskiej. Szlak przebiega przez województwo kujawsko-pomorskie i wielkopolskie. Od 2011 r. działa Rada Programowo-Naukowa ds. szlaku Piastowskiego, składająca się z przedstawicieli dwóch województw. Rolę koordynatora w województwie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu pełni Brzeskie Centrum Kultury i Historii „Wahadło" w Brześciu Kujawskim. W ramach promocji Szlaku zorganizowano 22 czerwca Piastowski Rajd Rowerowy w Radziejowie o długości 32 km, w którym uczestniczyło przeszło 200 rowerzystów. W okresie od 7 czerwca do 7 września zorganizowano Święto Szlaku pn. „Weekend na Szlaku Piastowskim", składające się z 29 wydarzeń odbywających się w obiektach na Szlaku. W sierpniu zostały zorganizowane warsztaty w Kowalu i Pakości dla ok. 300 osób. Towarzyszyła im specjalnie przygotowana wystawa informacyjna o Szlaku.
- Szlak św Jakuba jest jedną z najstarszych i najważniejszych dróg pielgrzymkowych obok szlaków do Rzymu i Jerozolimy. Celem pielgrzymki jest katedra w Santiago de Compostela, gdzie znajduje się grób św. Jakuba Większego Apostoła. Województwo Kujawsko-Pomorskie od 2017 r. jest członkiem Europejskiej Federacji Dróg Świętego Jakuba z Composteli. Podczas prezydentury Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego w 2021 r. udało się zatwierdzić nowy status i wprowadzić między innymi funkcje menadżera Federacji. W dniach 12-13 października w Toruniu odbyło się zebranie generalne Europejskiej Federacji Dróg Świętego Jakuba. Wydarzenie było elementem obchodów 550. Rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Do regionu przyjechali przedstawiciele Europejskiej Federacji Dróg Świętego Jakuba (przedstawiciele Portugalii, Hiszpanii (regiony Galicja, Asturia, Cantabria), Holandii, Francji, Belgii, Litwy, Ukrainy) debatować nad perspektywami rozwoju idei pielgrzymowania do grobu Św. Jakuba w Santiago de Compostella i przedstawić plany na przyszłość. Gospodarzem spotkania był marszałek Piotr Całbecki. Z inicjatywy naszego województwa przyjęto w poczet członków przedstawicieli Ukrainy, którzy promują szlak Camino Podolico.

  W województwie działa Rada Programowej ds. Rozwoju Szlaku św. Jakuba, której celem jest tworzenie nowej oferty dla mieszkańców i gości odwiedzających Kujawy i Pomorze, popularyzacja idei Camino poprzez tworzenie warunków do komercjalizacji oferty turystycznej oraz podjęcie działań na rzecz promocji Drogi Jakubowej w kraju i zagranicą. Rada skupia przedstawicieli samorządów oraz stowarzyszeń znajdujących się na Szlaku.

  Samorząd województwa wspiera finansowo utrzymanie i promocję dróg św. Jakuba od niemal dekady, między innymi dofinansowuje znakowanie szlaków, montaż i aktualizację tablic informacyjnych, publikację przewodników i map, a także organizację rajdów pieszych, rowerowych. Koordynatorem Szlaku św. Jakuba na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu jest Bractwo św. Jakuba Apostoła. W dniach 20-21 lipca 2024 r. została zorganizowana IV Rowerowa dwudniowa Sztafeta Jakubowa promująca drogi jakubowe w naszym województwie. W wydarzeniu uczestniczyło 200 rowerzystów, którzy pokonali trasę o długości 137 km. W dniu 28 lipca odbyły się Kujawsko-Pomorskie Dni Jakuba w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni. Podczas wydarzenia zaprezentowano drogi jakubowe przebiegające przez województwo kujawsko-pomorskie wraz z ich atrakcjami turystycznymi oraz bazą noclegową (Camino Polaco, Dobrzyńsko-Kujawska Droga św. Jakuba, Nadwiślańska Droga św. Jakuba oraz Bydgoska Droga św. Jakuba). Przygotowano stoiska przedstawiające kulturalne, historyczne oraz przyrodnicze walory Szlaku św. Jakuba oraz lokalne i hiszpańskie potrawy a także warsztaty dla najmłodszych. Zostało odnowione oznakowanie na dwóch odcinkach Szlaku o długości 65 km oraz wytyczono i oznakowano połączenie Drogi Pelplińskiej z Camino Polaco o długości 58 km.
- Szlak Kopernikowski województwie kujawsko-pomorskim powstał, aby upamiętnić 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. Dnia 24 marca 2022 r. w Toruniu zostały podpisane dwa listy intencyjne. Pod pierwszym podpisy złożyli marszałkowie trzech województw związanych z postacią astronoma - kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Pod drugim - przedstawiciele 26 kujawsko-pomorskich samorządów wszystkich szczebli oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa. To wydarzenie zapoczątkowało współpracę 3 województw i samorządów z regionu w zakresie działań służących wzmacnianiu marki turystycznej Szlaku Kopernikowskiego, poprzez jego oznakowanie, organizację wydarzeń towarzyszących obchodom jubileuszu i wyznaczenie priorytetów współpracy na następne lata.

  Koordynacją działań na Szlaku Kopernikowskim zajmuje się Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu, działaniami promocyjnymi wspiera Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna. W regionie zorganizowano "Weekend na Szlaku Kopernikowskim" , powstał film promocyjny o Szlaku na potrzeby mediów społecznościowych, przygotowano materiały informacyjne o Szlaku do wydawnictw, biuletynów.; Rozstrzygnięto konkurs fotograficzny „Cztery pory roku na Szlaku Kopernikowskim". Z wyróżnionych w konkursie zdjęć powstała wystawa.
- Samorząd województwa kontynuuje również działania w zakresie utrzymania Wiślanej Trasy Rowerowej. Szlak został utworzony przez samorząd województwa w partnerstwie z 30 gminami nadwiślańskimi. Szlak liczy ok. 450 km i przebiega przez cały region po obu stronach Wisły. Znaczące ośrodki, które łączy WTR to: Dobrzyń nad Wisłą, Włocławek, Ciechocinek, Aleksandrów Kujawski, Toruń, Solec Kujawski, Bydgoszcz, Ostromecko, Chełmno, Świecie, Nowe. Koordynatorem WTR jest Nadwiślańska Organizacja Turystyczna, która w tym roku dokonała corocznego przeglądu trasy, uzupełniła oznakowanie, a także dokonała korekt przebiegu."

Województwo realizuje projekty międzynarodowe w zakresie turystyki w celu wzmocnienia i rozwoju istniejących regionalnych i lokalnych marek:

- RELiHE - Dziedzictwo religijne na obszarach wiejskich (Interreg Europa 2021-2027),

- DARKERSKY4CE - Strategiczne Transnarodowe Podejście do Redukcji Zanieczyszczenia Światłem w Europie Środkowej,
- I-DEMO w ramach programu ERASMUS+.

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO

DZIAŁANIA NA RZECZ KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY ŚRODOWISKA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz kształtowania i ochrony środowiska w 2024 r.:

- przyjęto Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego na okres 2024-2029
- prowadzone były prace nad opracowaniem projektu kolejnej aktualizacji Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego, która obejmuje lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034
- powołano (i prowadzono prace) „Zespół ds. Uchwały Antysmogowej", którego zadaniem jest wypracowanie konsensusu społecznego dotyczącego wykonania postanowień uchwały antysmogowej

1. KOMPETENCJE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Samorząd Województwa posiada relatywnie szeroki zakres zadań i kompetencji w zakresie kształtowania i ochrony środowiska wynikających z przepisów prawa. Wśród najważniejszych ustaw, które je regulują należy wymienić: Prawo ochrony środowiska, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, ustawa Prawo łowieckie oraz ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez wydawanie decyzji administracyjnych w formie zezwoleń, pozwoleń i koncesji wpływa na kształtowanie i ochronę środowiska, chociażby w obszarze przeciwdziałania zanieczyszczeniom środowiska oraz zapewnieniu racjonalnego korzystania z zasobów naturalnych regionu - kierując się przy tym zasadą zrównoważonego rozwoju. Poniżej przedstawiono zadania i aktywności podjęte przez Samorząd Województwa oraz jednostki podległe na rzecz kształtowania i ochrony środowiska, które zostały zrealizowane w 2024 r.

2. DOKUMENTY PROGRAMOWE, PLANY ORAZ BIEŻĄCA DZIAŁALNOŚĆ

- W roku 2024 procedowane były 4 Uchwały Sejmiku Województwa oraz 48 Uchwał Zarządu Województwa. Wydanych zostało ponad 1100 decyzji administracyjnych w formie zezwoleń, pozwoleń, koncesji, które mają znaczenie dla przeciwdziałania zanieczyszczeniom środowiska oraz racjonalnego korzystania z zasobów środowiska[61]. Poza tym Biuro Kontroli w Departamencie Środowiska przeprowadziło w 2024 r. łącznie 69 kontroli zewnętrznych.
- Kontynuowano realizację ustaleń Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030 (POŚ 2022-2030), przyjętego uchwałą XLVIII/646/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. Organ wykonawczy województwa co 2 lata sporządza raporty z wykonania POŚ. Ostatni taki raport został przyjęty uchwałą Zarządu w dniu 14 grudnia 2023 r., który został przedstawiony Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego (w dniu 5 lutego 2024 r.) oraz Sejmikowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego (w dniu 7 lutego 2024 r.), a następnie w dniu 8 lutego 2024 r. został przesłany do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.
- Prowadzono prace nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO). W 2024 r. podmioty zobligowane ustawą o odpadach, składały za pomocą elektronicznego systemu BDO roczne sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi oraz roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za 2023 rok. Wpłynęło 12701 sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami oraz 4353 sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi (stan na 22 stycznia 2025 r.). Wszystkie sprawozdania zostały zweryfikowane.
- W zakresie gospodarki odpadami, w 2024 r. r. prowadzone były prace nad opracowaniem projektu kolejnej aktualizacji Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego, która obejmuje lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034. Zgodnie z wymogami prawa, wojewódzki plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z krajowym planem gospodarki odpadami i służyć realizacji zawartych w nim celów. W związku z przyjęciem przez Radę Ministrów Krajowego planu gospodarki odpadami (uchwała z dnia 12 czerwca 2023 r.) oraz wejściem w życie w grudniu 2023 r. rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego, zaistniała konieczność przeprowadzenia wielu istotnych zmian w przygotowanym już projekcie aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. W roku 2024 trwały prace nad ostateczną aktualizacją planu wojewódzkiego, zgodną z planem krajowym oraz przygotowaniem prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko. Po zrealizowaniu wszystkich wymaganych etapów, projekt dokumentu przekazany zostanie Sejmikowi Województwa celem uchwalenia, co planowane jest w roku 2025. Z analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami wynika, iż w okresie ostatnich kilku lat w gospodarce odpadami na terenie województwa kujawsko - pomorskiego nastąpiły znaczące pozytywne zmiany, a w wielu obszarach nastąpił skok techniczny i organizacyjny. Z coraz większym zaangażowaniem i z coraz większymi efektami ekologicznymi następowało wdrażanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach województwa.
- Zgodnie z przyjętą w 2019 r. uchwałą antysmogową dla Kujaw i Pomorza, 1 stycznia 2024 r. wszedł w życie zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych. Zarząd województwa rozważał wydłużenie terminu do roku 2029 (co wynikało z oceny sytuacji - w całym regionie funkcjonowało wciąż 127 tysięcy takich pieców, a także nadal identyfikuje się problem ubóstwa energetycznego, który dotyka wiele rodzin), jednak ostatecznie w wyniku konsultacji społecznych podjęto decyzję o odłożeniu ewentualnej nowelizacji uchwały antysmogowej do czasu wypracowania konsensusu społecznego. W dniu 16 stycznia w siedzibie Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Toruniu odbyło się spotkanie okrągłego stołu w sprawie ustawy antysmogowej oraz debata „Uchwała antysmogowa - dobro czy zło", w której uczestniczyło ok. 200 osób. W wydarzeniu udział wzięli samorządowcy z całego regionu oraz przedstawiciele środowisk naukowych i organizacji ekologicznych - m. in. dyrektor Centrum Onkologii w Bydgoszczy prof. Janusz Kowalewski, prezes Centrum Naukowo-Technologicznego im. Jana Czochralskiego prof. Bogusław Buszewski i Pani Joanna Ciuba z zespołu doradców energetycznych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Podczas spotkania, które zostało zorganizowane z inicjatywy Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego rozmawiano o powodach, dla których musimy skutecznie walczyć o czyste powietrze oraz rozwiązaniach, które pomogą w dostosowaniu się do wymogów uchwały antysmogowej osobom o niskich dochodach. W wyniku spotkania Zarząd Województwa zdecydował o powołaniu zespołu do spraw wypracowania konsensusu społecznego w zakresie wykonania postanowień omawianego dokumentu.
- W zakresie Programu LIFE (jedynego instrumentu finansowego UE poświęconemu wyłącznie współfinansowaniu projektów z obszaru ochrony środowiska i klimatu), w 2024 r. podjęto uchwałę Zarządu Województwa w sprawie przygotowania i złożenia przez Województwo Kujawsko-Pomorskie wniosków o dofinansowanie projektu pn.: „Efektywne wdrożenie programów ochrony powietrza dla województwa kujawsko-pomorskiego. LIFE Kujawsko-Pomorskie. Złap oddech.", w ramach której wyrażono wolę przygotowania i złożenia wniosków do Komisji Europejskiej oraz do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW) o dofinansowanie wspomnianego projektu. Podstawowym celem koncepcji tego projektu zintegrowanego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest efektywna realizacja Programów ochrony powietrza poprzez: wdrożenie skoordynowanego systemu wsparcia mieszkańców i gmin w realizacji postanowień Kujawsko-Pomorskich Programów Ochrony Powietrza (K-PPOP); wdrożenie rozwiązań w zakresie budowania niezależności energetycznej w oparciu o odnawialne źródła energii; podniesienie poziomu świadomości mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego na temat jakości powietrza w odniesieniu do zdrowia i ekologii; wdrożenie na poziomie regionu mechanizmów monitoringu palenisk oraz wykorzystywanych paliw na rzecz efektywnej kontroli; wykreowanie nowych kierunków działań planistycznych i strategicznych województwa kujawsko-pomorskiego w kontekście ochrony powietrza z uwzględnieniem trendów zrównoważonego rozwoju. Całkowita wartość projektu określona została na kwotę 120 mln zł. W ww. uchwale wskazano, iż złożenie wniosku o dofinansowanie do NFOŚiGW w Warszawie musi nastąpić do dnia 15 stycznia 2025 r., natomiast złożenie pełnego wniosku o dofinansowanie do Komisji Europejskiej musi nastąpić do dnia 6 marca 2025 r. Za

[61] Biuro Ochrony Przyrody i Łowiectwa - 508, Biuro Baz Danych - 223, Biuro Geologa - 174, Biuro Pozwoleń Środowiskowych - 70, Biuro Gospodarki Odpadami - 147

przygotowanie wniosków odpowiedzialny jest Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2026-2035. W zakresie omawianego projektu podjęta została także uchwała Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie złożenia przez Województwo Kujawsko-Pomorskie koncepcji projektu i wniosku o pomoc techniczną na realizację projektu zintegrowanego pn.: „Efektywne wdrożenie programów ochrony powietrza dla województwa kujawsko-pomorskiego. LIFE Kujawsko-Pomorskie. Złap oddech" w ramach Programu LIFE (…). Założono przygotowanie koncepcji projektu tzw. Concept Note w terminie do dnia 5 września 2024 r, jako elementu niezbędnego przed złożeniem pełnego wniosku.

- W ramach opracowania i wdrożenia wojewódzkiego systemu adaptacji do zmian klimatu, dnia 13 marca 2024 r. na Zarządzie Województwa przyjęto informację w sprawie koncepcji oraz harmonogramu prac nad „Polityką przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim". Przyjęto, że Polityka ta będzie stanowiła rozwinięcie „Polityki adaptacji do zmian klimatu województwa kujawsko-pomorskiego", a obydwa dokumenty będą niezależne, ale powiązane merytorycznie. W dniu 16 października 2024 r. została podpisana umowa na opracowanie projektu diagnozy uwarunkowań przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim oraz na opracowanie ekspertyzy prawnej dotyczącej kompetencji samorządu województwa w obszarze przeciwdziałania suszy rolniczej, realizowanej w ramach projektu DANUBE4all- Building a Water-Wise Community.
- W roku 2024 obowiązywały zaktualizowane Programy ochrony powietrza dla okresu 2023-2028 w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla stref: kujawsko-pomorskiej, aglomeracji bydgoskiej, miasta Toruń, miasta Włocławek.
- Uchwałą nr III/72/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 czerwca 2024 r. przyjęto Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego. Realizacja Programu przewidziana jest na lata 2024-2029. Celem Programu jest stworzenie mniej hałaśliwego i zrównoważonego środowiska, podniesienie świadomości społeczeństwa na temat negatywnych skutków hałasu oraz wdrażanie i promowanie działań mających na celu jego ograniczenie. Niniejszy dokument jest pierwszym sporządzanym w nowej formule, wykorzystującym dane ze strategicznych map hałasu opartych na metodyce obliczeń CNOSSOS-EU oraz wskaźnikach zdrowotnych określających negatywne skutki przebywania w hałasie, swoim zasięgiem obejmuje cały obszar województwa kujawsko-pomorskiego.

  W dniu 19 lipca 2024 r. z mocy prawa przestały obowiązywać programy przyjęte przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, tj.: Program ochrony środowiska przed hałasem dla odcinków kolejowych województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie" określony uchwałą Nr III/80/19 z dnia 18 lutego 2019 r., Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego określony uchwałą Nr VIII/137/19 z dnia 24 czerwca 2019 r., Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż autostrady A1 od km 65+789 (granica województwa pomorskiego) do km 151+900 (węzeł Czerniewice) określony uchwałą Nr XLVIII/796/18 z dnia 30 lipca 2018 r. oraz Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszarów położonych w otoczeniu dróg wojewódzkich województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie określony uchwałą Nr XX/370/16 z dnia 23 maja 2016 r.

  Do 2024 r. w ramach wyżej wymienionych programów wykonano szlifowanie szyn w torach szlakowych i stacyjnych oraz szlifowanie rozjazdów na odcinkach linii kolejowych na obszarze wskazanym w dokumencie programowym, wykonano monitoring hałasu komunikacyjnego w 11 lokalizacjach położonych wzdłuż autostrady A1, zastosowano działania naprawcze w ciągu dróg krajowych mające na celu dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego na terenach, na których stwierdzono przekroczenia obowiązujących norm.
- W 2024 r. trwały prace nad przygotowaniem projektu uchwały zmieniającej obowiązującą uchwałę Nr XXIX/419/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 lutego 2021 r. w sprawie podziału województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii. Odbyły się robocze spotkania zwoływane przez Przewodniczącego Zespołu ds. obwodów łowieckich (powołanego zarządzeniem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego) z udziałem dzierżawców obwodów łowieckich (kół łowieckich), których celem było ustalenie szczegółów dotyczących korekty/doprecyzowania przebiegu granic obwodów oraz weryfikacja wniosków w sprawie zmiany kategorii obwodów łowieckich.
-

3. REALIZACJA PROJEKTÓW, WYDARZEŃ I KONKURSÓW

- W dniu 20 listopada 2024 r. Zarząd Województwa podjął uchwałę nr 28/1384/24 w sprawie udzielenia dofinansowania projektu „Zielone znam, o zielone dbam- edukacja ekologiczna w parkach krajobrazowych". Projekt, który polega na szeroko rozumianej edukacji ekologicznej i pozwoli na przeprowadzenie szeregu działań informacyjno-edukacyjnych wśród społeczeństwa. Jego celem jest wykształcenie pożądanych postaw społecznych i zaangażowania społecznego w dbałość o środowisko.
- W roku 2024 r. Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy prowadził działania edukacyjne związane z organizacją zajęć terenowych, zajęć wyjazdowych i konkursów. Łącznie przeprowadzono 203 działania, w których uczestniczyły 5 493 osoby. Ponadto GLPK brał udział w organizacji lub współorganizacji łącznie 31 festynów, pikników, rajdów, wystaw i konferencji, w których udział wzięły 7 904 osoby.
- W roku 2024 Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy przeprowadził 112 działań w zakresie monitoringu przyrodniczego, ochrony czynnej, działalności interwencyjnej oraz opiniowaniu wniosków i uzgodnień.
- W okresie 1 kwietnia 2024 - 30 listopada 2024 r. Brodnicki Park Krajobrazowy, Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy, Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy oraz Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą przeprowadziły projekt pn. „Jednodniowe zajęcia edukacyjne na terenie parków krajobrazowych: Brodnickiego Parku Krajobrazowego, Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego i Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą", które miały na celu uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej parków krajobrazowych i skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, młodzieży i dorosłych. W projekcie uczestniczyło łącznie 2 000 osób.
- W roku 2024 Parki krajobrazowe województwa kujawsko-pomorskiego przeprowadziły kampanię edukacyjną „Nasza Misja - Niska Emisja" mającą na celu upowszechnianie wiedzy na temat istoty i wagi problemu zanieczyszczenia powietrza, jego wpływu na zdrowie ludzkie i środowisko przyrodnicze oraz zmiany codziennych nawyków, wpływających na ograniczenie emisji. Kampania trafiła do 1 121 odbiorców.
- W okresie od 1 kwietnia 2024 r. do 30 listopada 2024 r. Brodnicki Park Krajobrazowy wraz z Wdeckim Parkiem Krajobrazowym przeprowadziły projekt pn. „Dwudniowe zajęcia edukacyjne w parkach: Brodnickim Parku Krajobrazowym, Wdeckim Parku Krajobrazowym", które miały na celu uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej parków i skierowane były do dzieci ze szkół podstawowych. W projekcie uczestniczyło łącznie 600 osób.
- W Brodnickim Parku Krajobrazowym odbyło się 120 zajęć terenowych dla 3 466 uczestników w ramach edukacji ekologicznej. Dodatkowo zorganizowano 71 „mini konkursów" i 5 konkursów , w których udział wzięło 2245 osób.
- W dniu 6 kwietnia 2024 r. Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy we współpracy z Grupą „Gravel Toruń" Toruńska Społeczność Gravelowa oraz NEO-SYSTEM Brodnica zorganizował 2. edycję Gravelowego eventu „GLPK GRAVEL", w której udział wzięło 100 uczestników.
- W dniu 19 kwietnia 2024 r. Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy zorganizował wojewódzki etap „Ogólnopolskiego Konkursu Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski", w którym wzięło udział 60 osób. Pozostałe Parki Krajobrazowe brały udział w organizacji tego konkursu na niższym etapie.
- W dniu 21 września 2024 r. Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lidzbarku, Urząd Miasta i Gminy Lubowidz, Stowarzyszenie „Wagon Inicjatyw" w Żurominie, Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, Powiat Żuromiński oraz Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze zorganizowały wspólnie IX Międzypokoleniową Sztafetę Turystyczną „Razem do trójstyku", w której udział wzięło ok. 320 uczestników.
- W roku 2024 Parki krajobrazowe województwa kujawsko-pomorskiego we współpracy z Departamentem Środowiska UMW-KP zorganizowały Wojewódzką Kampanię VIII Spisu Bociana Białego w Parkach Krajobrazowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jest to element akcji ogólnopolskiej. W ramach kampanii zorganizowano akcje liczenia bocianów, zajęcia edukacyjne i warsztaty, konkursy, pikniki (w ramach kampanii poszczególne Parki Krajobrazowe prowadziły różne działania). Ponadto podejmowano działania i inicjatywy mające na celu aktywną ochronę gatunku, np. poprzez stabilizację gniazd. W ramach akcji spisowej policzone zostały bociany w 140 gminach (ze 144 na terenie województwa) - w tym w 41 gminach przez pracowników parków krajobrazowych.
- W roku 2024 realizowane były działania dotyczące monitoringu wilka w Tucholskim Park Krajobrazowym. W terenie zainstalowanych było 7 kamer monitorujących. W ciągu całego roku zebrano dokumentację tropów oraz śladów dot. aktywności wilków oraz przekazywano próbki do badań genetycznych do Katedry Ekologii i Zoologii Kręgowców Uniwersytetu Gdańskiego. Wszystkie pozyskane z terenu dane wprowadzono do wewnętrznego systemu informacji geograficznej. Równolegle z monitoringiem prowadzono edukację dot. biologii i ekologii wilków i wskazywano mieszkańcom parku kompendium wiedzy dotyczących wilka.
- W roku 2024 Gostynińsko - Włocławski Park Krajobrazowy (realizator) wraz parkami krajobrazowymi województwa kujawsko - pomorskiego (Nadgoplański Park Tysiąclecia, Tucholski Park Krajobrazowy, Krajeński Park Krajobrazowy, Wdecki Park Krajobrazowy, Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą, Brodnicki Park Krajobrazowy, Górznieńsko - Lidzbarski Park Krajobrazowy) realizował projekt pn. „Ochrona różnorodności biologicznej poprzez ochronę owadów zapylających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego", którego celem jest poprawa stanu ochrony owadów zapylających oraz wskazanie przyczyn spadku ich liczebności na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach

projektu zrealizowanych zostanie kilka zadań, związanych m.in. z inwentaryzacją przyrodniczą oraz identyfikacją zagrożeń dla owadów zapylających na terenie woj. kujawsko-pomorskiego, analizą składu miodów, założeniem łąk kwietnych, zakupem domków i poidełek dla zapylaczy, zakupem materiałów i wyposażenia służących przeprowadzeniu min. 200 warsztatów dla przedszkolaków, uczniów, młodzieży oraz seniorów, przeprowadzeniem min. 40 warsztatów dla rolników na temat owadów zapylających, zorganizowaniem 3 wizyt studyjnych w Słowenii, Niemczech i Litwie, zorganizowaniem festynu edukacyjnego, zorganizowaniem konferencji edukacyjnej oraz opracowaniem i wydaniem Poradnika Dobrych Praktyk Pszczelarza dla społeczeństwa. Wartość projektu wynosi nieco ponad 8 mln zł (z dofinansowaniem Funduszy Europejskich na poziomie 6 864 753,00 zł).

- W dniach 10-11 października 2024 r. w Wielopokoleniowym Centrum Aktywności Rodzinnej w Baruchowie odbyła się konferencja pod nazwą „Nasza misja - niska emisja" zorganizowana przez Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy, której celem było przybliżenie problemu niskiej emisji, jak również sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniom powietrza.
- W roku 2024 Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy zrealizował 20 warsztatów dotyczących edukacji środowiskowej na terenie Parku pt.: „Rok z życia bociana białego", „Rehabilitacja bociana białego w ORPCh", „Dobrze znamy bociany. Bocianie przyloty jako jedna z oznak nadchodzącej wiosny", „Znam przyrodę GWPK". Projekt otrzymał dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na kwotę 12.500,00 zł.
- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy zorganizował projekt pn. Oferta wiosenna w Gostynińsko-Włocławskim Parku Krajobrazowym (podzielony na dwie części). W jego ramach zrealizowano kilka zadań związanych m.in. ze spotkaniami z ornitologiem, organizacją konkursów plastycznych kierowanych do dzieci i młodzieży oraz organizacją rajdów pieszych.
- W roku 2024 Krajeński Park Krajobrazowy zorganizował kilka wydarzeń tj. Eskapada - poznaj swój region z przewodnikiem (z udziałem 44 osób), Wejście na Wzgórze Wilhelma (41 osób), Festyn „Dziecięce przygody z bocianiego gniazda" w Kęsowie (350 osób), Grzybobranie z Krajeńskim Parkiem Krajobrazowym (86 osób), Dzień Krajobrazu z Krajeńskim Parkiem Krajobrazowym (ok. 300 osób), Dzień Parków Krajobrazowych w Krajeńskim Parku Krajobrazowym (45 osób), Kujawsko-Pomorskie na rowery (ok. 300 osób).
- W okresie 1 stycznia 2024 - 30 listopada 2024 r. zorganizowano projekt pn. „Edukacja ekologiczna w parkach: Tucholskim Parku Krajobrazowym, Nadgoplańskim Parku Tysiąclecia, Wdeckim Parku Krajobrazowym i Krajeńskim Parku Krajobrazowym", którego celem było przeprowadzenie zajęć z szeroko pojętej tematyki m.in. ochrony środowiska, awifauny. W projekcie udział wzięło łącznie 2 000 osób.
- W roku 2024 Nadgoplański Park Tysiąclecia zrealizował projekt pn. Edukacja ekologiczna w Nadgoplańskim Parku Tysiąclecia, który dotyczył tematyki m.in. ochrony środowiska, flory oraz fauny Nadgopla, a także walorów historycznych Parku. Zajęcia edukacyjne prowadzone były w Parku, w Ośrodku Edukacji Ekologicznej „Rysiówka" oraz w placówkach oświatowych. W zajęciach uczestniczyło 9 000 osób.
- W okresie październik - listopad 2024 r. Nadgoplański Park Tysiąclecia zrealizował w ramach dotacji WFOŚiGW w Toruniu konkurs ekologiczny pn. "Woda w krajobrazie" - skierowany do uczniów w wieku 6-14 lat z powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego, radziejowskiego. Udział w konkursie wzięło 153 uczestników.
- W roku 2024 Tucholski Park Krajobrazowy przeprowadził szereg zajęć edukacyjnych (zajęcia terenowe tematyczne - 22 wydarzenia, w których uczestniczyło 589 osób oraz prelekcje multimedialne o tematyce przyrodniczej - 61 wydarzeń i 2014 osób), warsztatów i szkoleń (10 wydarzeń i 1 260 osób).
- W dniu 15 maja 2024 r. Tucholski Park Krajobrazowy zorganizował happening z okazji Dnia Polskiej Niezapominajki i Światowego Dnia Pszczół, w którym uczestniczyły 764 osoby.
- W dniu 27 października 2024 r. rozstrzygnięto VIII Ogólnopolski konkurs fotograficzny Perły Polskiej Przyrody, do którego zgłosiło się 299 uczestników. Konkurs jest wspólnym przedsięwzięciem parków krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego.
- W dniu 12 września 2024 r. Tucholski Park Krajobrazowy zorganizował Dzień otwarty w Tucholskim Parku Krajobrazowym z okazji Dnia Parków Krajobrazowych, w którym uczestniczyło 236 osób.
- W dniu 27 kwietnia 2024 r. Tucholski Park Krajobrazowy wziął udział w akcji Eskapada– poznaj swój region z przewodnikiem z wydarzeniem pt. „Nad Stążką w krainie bielika", w której uczestniczyło 39 osób.
- W roku 2024 Tucholski Park Krajobrazowy organizował lub współorganizował szereg konkursów m.in. „Modelowo poznajemy świat grzybów. II edycja - grzyby chronione" (136 uczestników), „Przyroda wokół nas" (1 200 osób - szkoły podstawowe i 23 osoby - szkoły specjalne), „Dzikie pszczoły w Twoim ogrodzie" (48 osób), „Architekci natury. Ptasi raj" (275 osób).
- W roku 2024 Wdecki Park Krajobrazowy brał udział w organizacji różnego rodzaju wydarzeń tematycznych, m.in. II Oski Plener Ekologiczny (z udziałem 800 uczestników), Operacja czysta Rzeka Wda (80 uczestników w ramach 3 akcji), Noc sów 2024 (100 uczestników).
- W dniach 14-15 września 2024 r. w Grucznie odbył się Festiwal Smaku, który został zorganizowany wspólnie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Województwo Kujawsko-Pomorskie, Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą, Urząd Miejski w Świeciu, Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły, Powiat Świecki i Uniwersytet Kolumbii Brytyjskiej. W wydarzeniu wzięło udział 1 000 osób.
- W roku 2024 odbył się szereg warsztatów niematerialnego dziedzictwa Kulturowego UNESCO tj. Zachowanie tradycji żywicowania, Spław drewna Wisłą, Wędzenie dzikich łososi z ludnością Dakelh z Kanady, warsztaty bartnicze, Warsztaty kulinarne „Dary lasu" połączone z wystawą grzybów, Dolnonadwiślański redyk zorganizowanych przez Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą, Województwo Kujawsko-Pomorskie, Uniwersytet Kolumbii Brytyjskiej i Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły. W wydarzeniu wzięło udział ok. 450 osób.

4. PARKI KRAJOBRAZOWE I OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

- Zgodnie z definicją ustawową Park Krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie, likwidacja lub zmiana granic parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały Sejmiku Województwa, który też nadaje statut określający strukturę organizacyjną każdego obszaru. W województwie kujawsko-pomorskim znajduje się 10 parków krajobrazowych (form ochrony) tworzących 8 jednostek organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa, tj.:
  - Brodnicki Park Krajobrazowy,
  - Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy,
  - Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy,
  - Krajeński Park Krajobrazowy,
  - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
  - Tucholski Park Krajobrazowy,
  - Wdecki Park Krajobrazowy,
  - Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą, w skład, którego wchodzą 3 parki:
    - Chełmiński Park Krajobrazowy,
    - Nadwiślański Park Krajobrazowy,
    - Park Krajobrazowy Góry Łosiowe.
- Obszar chronionego krajobraz, obejmuje z kolei tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Podobnie jak w przypadku Parku Krajobrazowego, wyznaczenie, likwidacja lub zmiana granic Obszaru Chronionego Krajobrazu następuje w drodze uchwały Sejmiku Województwa, a nadzór nad nim sprawuje Marszałek Województwa. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego istnieje 31 Obszarów Chronionego Krajobrazu. W 2024 r. w tym zakresie przygotowano i przeprowadzono procedurę legislacyjną następujących uchwał Sejmiku, które weszły w życie:
  - Uchwała NR LXV/920/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi,
  - Uchwała NR III/71/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 czerwca 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej.

Mapa form ochrony przyrody będących w gestii Województwa Kujawsko-Pomorskiego

5. ZADANIA INWESTYCYJNE

- Brodnicki Park Krajobrazowy przejął muzeum z wystawą pt. „Tradycja rybołówstwa i wędkarstwa na Pojezierzu Brodnickim” znajdującą się w budynku należącym do Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego. Ekspozycja powstała przede wszystkim ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej - Prüfferowej w Toruniu. Wystawa w Grzmięcy pełni kluczową rolę w propagowaniu wiedzy o tradycjach wędkarskich oraz stanowi nowy element edukacji ekologicznej i promocji Brodnickiego Parku Krajobrazowego.
- W okresie czerwiec - październik 2024 r. Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą zrealizował projekt inwestycyjny dotyczący termomodernizacji budynku biurowego siedziby.
- W okresie listopad - grudzień 2024 r. Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą zrealizował projekt dotyczący prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w chacie pomennonickiej w Chrystkowie. Zadanie polegało na wymianie poszycia dachowego (strzechy), naprawie wiatrownic, kalenic i komina oraz konserwacji więźby dachowej zabytkowego budynku w Ośrodku Dydaktyczno-Muzealnym ZPKnDW w Chrystkowie.
- Wdecki Park Krajobrazowy 28 lutego 2024 r. ukończył realizację projektu pn. „Wdecki Park Krajobrazowy - turystyka bez barier”, mającego na celu dostosowanie oferty turystycznej okolic Tlenia do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez wytyczenie tras spacerowo-krajobrazowych, opisanie ich przebiegu, atrakcji, stopnia trudności i dostępności.
- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy zrealizował zadanie dotyczące naprawy i konserwacji wyposażenia i sprzętu małej architektury edukacyjno-turystycznej w ogrodzie edukacyjnym „Rycykowy Zakątek” (ze środków własnych województwa).
- W roku 2024 Tucholski Park Krajobrazowy zakupił licencję na program GIS, który jest wykorzystywany do monitorowania środowiska oraz zarządzania obszarami chronionymi.

DZIAŁANIA NA RZECZ KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY PRZESTRZENI KULTUROWEJ

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz ochrony i kształtowania przestrzeni kulturowej w 2024 r.:

- 158 zabytków ruchomych i nieruchomych objętych wsparciem finansowym
- 130 nagród dla twórców ludowych
- 13. edycja Konkursu „Dziedzictwo Wieków” o medal Hereditas Saeculorum
- 2. edycja Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego im. Profesora Stanisława Salmonowicza
- Odbudowa domu Heleny Grossówny

Ochrona zabytków i dziedzictwa narodowego stanowi jeden z priorytetów polityki Zarządu Województwa, realizowany poprzez działania związane z ochroną dziedzictwa materialnego i niematerialnego regionu. Wśród zadań Samorządu Województwa, jakie realizowane były w 2024 r., znalazły się projekty takie jak:

- Wsparcie opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. - prace prowadzone w ramach projektu obejmowały prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane na obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków na obszarach poprzemysłowych o wartościach historycznych oraz prace polegające na konserwacji zabytków ruchomych i nieruchomych. Projekt obejmował 158 prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Województwa Kujawsko-Pomorskiego o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa regionu. Łączna wartość projektu: 20 620 773,73 zł, dofinansowanie z Programu regionalnego FEdKP 2014-2020: 14 330 728,29 zł. Okres i etap realizacji: marzec 2024 - czerwiec 2025, projekt w trakcie realizacji. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 97, liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem - 61, liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 158.

  W 2024 r. samorząd województwa udzielił 189 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach zabytkowych, położonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, na łączną kwotę 1 818 808,14 zł., ze 158 podmiotami zawarto partnerstwo na realizację projektu pn. Wsparcie opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r.
- Rozbudowa Muzeum Archeologicznego w Biskupinie - w 2024 r. podpisano umowę ze zwycięzcą konkursu architektonicznego - firmą PROLOG sp. z.o.o., w ramach której przygotowano wstępną koncepcję przebudowy i rozbudowy istniejącego pawilonu ekspozycyjnego i zagospodarowania terenu wokół budynku oraz koncepcję wielobranżową inwestycji. Uzyskano dokumenty niezbędne do złożenia wniosku o lokalizację celu publicznego.
- Muzeum Ziemiaństwa im. Rodziny Sczanieckich w Nawrze - w 2024 r. wyłoniono w postępowaniu przetargowym głównego wykonawcę robót, z którym podpisano umowę, a także wyłoniono inwestora zastępczego. W 2024 r.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu uzyskało dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w wysokości 37 482 391,74 zł.

Podpisanie umowy z generalnym wykonawcą inwestycji remontowych, konserwatorskich oraz na działania rewitalizacyjno-odtworzeniowe w zespole pałacowo-parkowym w Nawrze, 9 grudnia 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

Samorząd Województwa wspiera działania Gminy Izbica Kujawska w zakresie zachowania, utrwalania i eksponowania wartości historycznych, zabytkowych i walorów krajobrazowych obszaru „Parku Kulturowego Wietrzychowice" w Wietrzychowicach i Gaju, utworzonego uchwałą Nr XXV/143/06 Rady Gminy i Miasta w Izbicy Kujawskiej z dnia 18 lipca 2006 r. Na obszarze ww. parku kulturowego znajduje się - objęte wcześniej wpisem do rejestru zabytków - sześć megalitycznych grobowców neolitycznej kultury pucharów lejkowatych sprzed 5,5 tys. lat (Wietrzychowice - 5, Gaj - 1). Park został wpisany w Europejski Szlak Megalitów i stanowi unikatową wartość dziedzictwa pradziejowego. Na ten cel od roku 2019 z budżetu województwa przekazano 300 tys. zł (rocznie 50 tys. zł).

Samorząd Województwa systematycznie wspiera również działania Gminy Żnin w zakresie utrzymania unikalnej zabytkowej infrastruktury kolejowej, będącej ważnym elementem przekazu promocyjnego i edukacyjnego zarówno Pałuk, jak i województwa kujawsko-pomorskiego. Na utrzymanie w pełni funkcjonalności Żnińskiej Kolei Wąskotorowej, będącej oddziałem Muzeum Ziemi Pałuckiej, od roku 2020 przeznaczono 422 tys. zł (w 2024 r. przekazano 100 tys. zł).

Odbudowa domu Heleny Grossówny. Urodzona w 1904 r. aktorka, tancerka i uczestniczka powstania warszawskiego Helena Grossówna mieszkała w Toruniu w latach młodości. Jej dziewiętnastowieczny dom stał przy ul. Polskiego Czerwonego Krzyża. Ze względu na pogarszający się stan niezamieszkałego w ostatnich latach budynku, planowano jego wyburzenie. Jednakże w 2021 r. decyzją Kujawsko-Pomorskiego Konserwatora Zabytków dom Grossówny wpisany został do rejestru zabytków. W 2022 r. nieruchomość przejął samorząd województwa, który uznał budynek za bezcenny dla dziedzictwa kulturowego zarówno regionu, jak i kraju i postanowił odbudować dom w nowej lokalizacji przy ul. Wola Zamkowa. Elementy pochodzące z pierwotnej architektury zostały przeniesione do nowej lokalizacji i wkomponowane w konstrukcję remontowanego budynku. Odbudowa i wyposażenie domu Heleny Grossówny dokonane zostały w celu utworzenia miejsca popularyzacji wiedzy artystycznej i o artystach regionu. Dofinansowanie na tę inwestycję otrzymało Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa z RPO WK-P 2014-2020. Inwestorem zastępczym była spółka Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Regionalne sp.z o.o. Prace zakończyły się w I kwartale 2024 r. a 3 kwietnia nastąpiło uroczyste otwarcie przeniesionego zabytku.

Samorząd Województwa przywiązując dużą wagę do zachowania tożsamości i tradycji regionalnych od wielu lat aktywnie wspiera i promuje twórczość ludową. W 2024 r. był fundatorem nagród w lokalnych konkursach adresowanych do twórców ludowych - Konkursu Sztuki Ludowej Pałuk im. Wandy Szkulmowskiej, Konkursu „Ku Kujawom"- Moja droga - kujawskie dziedzictwo oraz konkursu wojewódzkiego skierowanego do twórców ze wszystkich regionów etnograficznych wchodzących w skład województwa kujawsko-pomorskiego - Konkursu Aktywności Artystycznej Twórców Ludowych. Konkursy nie tylko pozwalają na wyłonienie i zachowanie oryginalnych oraz wartościowych dzieł twórców ludowych, ale również stanowią motywację do systematycznej pracy i kontynuacji tradycji. W 2024 r. ufundowano 130 nagród wydatkując na ten cel 117,3 tys. zł.

Dom Grossówny fot. Szymon Zdziebło

Uroczystość wręczenia medali „Hereditas Saeculorum", 7 września 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

W 2024 r. po raz trzynasty zorganizowano Konkurs Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Dziedzictwo Wieków", o medal Hereditas Saeculorum, którego celem jest wyróżnienie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach województwa kujawsko-pomorskiego, cechujących się wysoką jakością oraz szczególną dbałością o kompleksowe przywrócenie im świetności i utrwalenie ich kulturowej wartości oraz uhonorowania autorów szczególnych osiągnięć związanych z opieką nad zabytkami i ochroną zabytków. W kategorii I za prace konserwatorskie i restauratorskie medale otrzymali wykonawcy i właściciele obiektów: Biblioteka Miejska im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu za przywrócenie historycznego wyglądu ogrodowi i wnętrzom budynku biblioteki oraz Gmina Miasta Inowrocław za odrestaurowanie średniowiecznego muru obronnego w Inowrocławiu. W kategorii II za szczególne osiągnięcia związane z opieką nad zabytkami i ochroną zabytków kapituła konkursu medalami uhonorowała Piotra Nowakowskiego za konsekwentną pracę na rzecz rozbudowy Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego w Kłóbce.

W 2024 r. zorganizowano druga edycję Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego im. Profesora Stanisława Salmonowicza, która przyznawana jest polskiemu badaczowi lub zespołowi badawczemu za opublikowanie wyróżniającej się wysoką wartością naukową pracy z dziedziny historii prawa, historii ustroju, historii kultury lub historii najnowszej. Ma charakter pieniężny i wynosi 20 tys. zł. Do Nagrody zgłoszono 6 prac opublikowanych w 2023 r. Kapituła, w skład której weszli: prof. dr hab. Danuta Janicka (UMK w Toruniu) - Przewodnicząca Kapituły, dr hab. Marlena Jabłońska, prof. UMK (UMK w Toruniu), dr Michał Targowski (UMK w Toruniu), prof. dr hab. Andrzej Radzimiński (Towarzystwo Naukowe w Toruniu), prof. dr hab. Jacek Woźny (Bydgoskie Towarzystwo Naukowe) i prof. dr hab. Jerzy Dygdała (Pracownia Historii

Pomorza i Krajów Bałtyckich Instytutu Historii PAN), zdecydowała o przyznaniu Nagrody pracy pt. „Mikołaj Kopernik - życie po życiu. Osiemnastowieczne kręgi pamięci" prof. dr hab. Stanisława Roszaka i dr hab. Agnieszki Wieczorek, prof. UMK. Wręczenie nagrody odbyło się 25 listopada 2024 r. podczas sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA WOJEWÓDZTWA

Kluczowe wartości stanu rozwoju energetyki odnawialnych w województwie kujawsko-pomorskim:

- Ponad 4 440 GWh energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych (dane za 2023 r.)
- 9,7% udziału w krajowej produkcji energii elektrycznej z OZE - 4 miejsce w kraju (dane za 2023 r.)
- blisko 55% udziału energii elektrycznej z OZE (dane za 2023 r.)
- 1 886,2 MW potencjału wytwórczego OZE na terenie województwa bez mikroinstalacji prosumenckich - 4 miejsce w kraju (dane wg stanu na grudzień 2024 r.)
- 53% udziału energii produkowanej z OZE w produkcji energii elektrycznej w województwie ogółem (dane za 2023 r.)

Obserwowany od wielu lat znaczący negatywny wpływ rozwoju gospodarczego na środowisko (m.in. nadmierna eksploatacja surowców energetycznych, zanieczyszczenia, wzrost emisji gazów cieplarnianych) i postępujące negatywne zmiany klimatyczne oraz coraz silniej wyrażane oczekiwania społeczne (zwłaszcza wśród młodzieży) na rzecz zmiany tego stanu są jednym z ważniejszych czynników determinujących działania na rzecz transformacji energetycznej - zmniejszenia znaczenia energetyki konwencjonalnej opartej głównie na stałych paliwach kopalnych w celu wsparcia nowych technologii sprzyjających rozwojowi źródeł odnawialnych i ich wykorzystaniu w produkcji energii elektrycznej. Znaczący udział województwa kujawsko-pomorskiego w krajowej produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE) wiąże się z bardzo dobrymi uwarunkowaniami do ich rozwoju (w szczególności w zakresie energetyki wodnej, słonecznej i biomasy). Wartym podkreślenia jest potencjał hydroenergetyczny dolnej Wisły, który stanowi 90% całego potencjału hydroenergetycznego województwa. Województwo posiada korzystne predyspozycje do dywersyfikacji źródeł odnawialnych i rozwoju energetyki rozproszonej, w której coraz silniej zaznacza się model prosumencki. Zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii z 2015 r. prosument energii odnawialnej to podmiot wytwarzający energię elektryczną wyłącznie ze źródeł odnawialnych, który niewykorzystaną nadwyżkę energii dystrybuuje do sieci[62].

W odpowiedzi na trudności i zakłócenia na światowym rynku energii spowodowane rosyjską inwazją na Ukrainę, Komisja Europejska przedstawiła plan REPowerEU. Nowa rzeczywistość geopolityczna i sytuacja na rynku energii wymaga zdecydowanego procesu przejścia na czystą energię i zwiększenia niezależności energetycznej Europy. Komisja Europejska proponuje podniesienie unijnego celu w zakresie udziału odnawialnych źródeł energii. Istotnym aspektem działań Unii Europejskiej w zakresie strategii klimatycznej jest pakiet aktów prawnych „Fit for 55", które mają na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 r. względem roku 1990.

W 2023 r.[63] województwo kujawsko-pomorskie wyprodukowało ponad 4 440 GWh energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, co pozycjonowało je na czwartym miejscu w kraju, a wartość ta stanowiła 9,7% krajowej energii wyprodukowanej z OZE (BDL GUS). Jednocześnie wskazać należy, że ze źródeł odnawialnych w 2023 r. produkowano 53% energii elektrycznej w województwie ogółem. Na rozwój odnawialnych źródeł energii w województwie kujawsko-pomorskim w ostatnich latach wpłynęły w znacznym stopniu uwarunkowania prawne. W 2016 r. ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych zahamowała dość szybki rozwój energetyki wiatrowej (która nie była optymalnym źródłem energii odnawialnej - w warunkach osadniczych województwa kujawsko-pomorskiego), a od 2019 r. dzięki programom wsparcia dla prosumentów nastąpił radykalny wzrost mocy zainstalowanej w energetyce słonecznej (z 15,2 MW w 2019 r. do 476,6 MW w grudniu 2024 r., a więc w ciągu 5 lat wzrost był ponad trzydziestojednokrotny). W zakresie energetyki opartej na biomasie, biogazie i wodach płynących występuje pewna stagnacja. Ogólne tempo rozwoju OZE w ostatnich latach w regionie wydawać się może niewielkie, mimo widocznego bardzo silnego wzrostu ilości mikroinstalacji fotowoltaicznych, ponieważ we wcześniejszych latach wyraźny przyrost mocy zapewniały duże inwestycje w energetyce wiatrowej, a rozwój energetyki słonecznej nastąpił z bardzo niskich wartości bazowych. Ze względu na rolniczy charakter dużej części województwa, posiada ono duży potencjał do rozwoju biogazowni. Niewątpliwą zaletą biogazowni, jest ich niezależność od warunków atmosferycznych oraz przyczynianie się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i redukcji składowanych odpadów. Jednakże obecnie obserwuje się niechęć ludności do lokowania biogazowni zbyt blisko zabudowy z obawy przed nieprzyjemnymi zapachami (szczelna instalacja biogazowni nie wydziela zapachów, jednakże nieodpowiednio składowane odpady mogą je wydzielać). Innym problemem wiążącym się z budową biogazowni jest konieczność bezpiecznego transportu substratów, zwłaszcza przewozów masowych przez miejscowości wiejskie. Ta gałąź OZE wymaga bliższego rozpoznania i być może dodatkowego wsparcia w polityce rozwoju, będzie to jednym z wyzwań na kolejne lata.

Moc zainstalowana poszczególnych instalacji wytwórczych OZE na terenie powiatów województwa kujawsko-pomorskiego bez mikroinstalacji prosumenckich według stanu na 31 grudnia 2024 r. (MW).

[62] 1 kwietnia 2022 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii, która wprowadziła możliwość skorzystania z nowej instytucji rozliczeń mikro- i małych instalacji odnawialnych źródeł energii - prosumenta zbiorowego. Prosument zbiorowy jest rozwiązaniem, które pozwala na bezpośrednią produkcję i konsumpcję energii odnawialnej przez indywidualnych lokatorów w budynkach wielorodzinnych, która to możliwość była wykorzystywana dotychczas przede wszystkim przez właścicieli domów jednorodzinnych, przedsiębiorców posiadających własną przestrzeń pod instalację OZE oraz przez części wspólne budynków wielolokalowych.

[63] Brak danych za rok 2024, dane nie uwzględniają mikroinstalacji prosumenckich.

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych URE według stanu na 31 grudnia 2024 r.

Istotnym nowym uwarunkowaniem procesu transformacji energetycznej jest także Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r, nakładająca obowiązek identyfikacji obszarów przyspieszonego rozwoju oze do 21 lutego 2026 roku – obowiązek ten wg obecnego stanu będzie leżał po stronie samorządów województw.

Według ostatnich dostępnych danych Urzędu Regulacji Energetyki (URE[64]; stan na grudzień 2024 r.), dominującym źródłem potencjału wytwórczego energii elektrycznej z OZE w województwie kujawsko-pomorskim były instalacje wiatrowe, których łączna moc wynosiła 989,2 MW, co stanowiło 52,4% udziału w łącznej mocy instalacji wytwórczych OZE na terenie województwa, wynoszącej 1 886,2 MW. Ten rodzaj instalacji dominował w strukturze źródeł OZE w 14 powiatach województwa. Drugim pod względem potencjału wytwórczego rodzajem OZE w województwie były instalacje solarne, których łączna moc zainstalowana osiągnęła 476,6 MW i stanowiła ponad 25% udział tego źródła w łącznej mocy energii źródeł odnawialnych. Największe moce zainstalowane instalacji solarnych odnotowano w powiatach: nakielskim (73,4 MW) i inowrocławskim (39,4 MW). W przypadku tych z powiatu nakielskiego należy także zauważyć wyjątkowo wysoki udział tego typu energetyki w potencjale wytwórczym OZE, który wynosił ponad 80%. Łączna moc zainstalowana instalacji wodnych osiągnęła 210,3 MW, z czego 162,0 MW zapewniała elektrownia wodna na Wiśle we Włocławku. Elektrownie wodne dominowały w strukturze produkcji energii z OZE w m. Włocławek i stanowiła ona w zasadzie jedyne źródło potencjału wytwórczego OZE (we Włocławku znikomy był udział biogazu i instalacji solarnych). Jedynym powiatem o silnie rozwiniętej energetyce biomasy w województwie był powiat świecki, w którym ten rodzaj OZE osiągał 169,8 MW mocy zainstalowanej (spośród łącznej mocy 177,2 MW), co przekładało się także na prawie 10% udział tego źródła w łącznej mocy energii źródeł odnawialnych. Na wynik powiatu świeckiego znacząco wpływa przedsiębiorstwo przemysłu celulozowo-papierniczego Mondi Świecie. Na terenie zakładu znajduje się elektrociepłownia opalana w 100% biomasą. Wskazać należy jednak, iż biomasa stanowiła potencjał wytwórczy energii z OZE jedynie w trzech powiatach województwa. Biogaz, jako jeszcze stosunkowo słabo rozwinięte źródło odnawialne w województwie, stanowił w grudniu 2024 r. zaledwie 1% łącznej mocy zainstalowanej OZE, tj. 19,1 MW, choć uwarunkowania obserwowane w województwie pozwalają uznać ten rodzaj OZE za bardzo perspektywiczny. Charakterystyczny był duży udział (44,4%) tego źródła w Toruniu, gdzie potencjał wytwórczy instalacji wynosił 3,3 MW. Biogazownie występowały jedynie w 11 powiatach województwa kujawsko-pomorskiego - z czego największą moc zainstalowaną (4,5 MW) osiągały w powiecie inowrocławskim, gdzie nie stanowiła ona jednak znaczącego udziału w mocy zainstalowanej OZE. Jedynym powiatem posiadającym instalację termicznego przekształcania odpadów do produkcji energii elektrycznej i cieplnej, jest m. Bydgoszcz, gdzie jej moc zainstalowana osiągała 13,8 MW, co stanowiło ponad 47% potencjału wytwórczego OZE w tym mieście. Wartym podkreślenia jest fakt, że na koniec grudnia 2024 r. najbardziej rozwiniętym powiatem w zakresie potencjału wytwórczego OZE - zarówno w mocy zainstalowanej (279,6 MW), jak i dywersyfikacji źródeł pochodzenia tej energii (powiat, w którym występowało 5 z 6 źródeł energii OZE obecnych na terenie województwa), był powiat świecki. Istotne znaczenie w zakresie kształtowania potencjałów ponadregionalnych rozwoju OZE w oparciu o energetykę wiatrową posiada natomiast powiat grudziądzki za sprawą wielkopowierzchniowych farm wiatrowych (np. Gawłowice, Linowo, Radzyń Chełmiński).

Według danych URE, na koniec 2024 r., na terenie województwa roku znajdowało się 76,5 tys. mikroinstalacji o mocy 721,362 MW.

Tabela 16. Największe instalacje OZE w województwie kujawsko-pomorskim

Lp.	Miejscowość	Powiat	Gmina	Rodzaj OZE	Moc zainstalowana (MW)
1	Włocławek	Włocławek	Włocławek	elektrownia wodna	162,0
2	Świecie	świecki	Świecie	elektrownia biomasowa	88,825
3	Gołuszyce, Łaszewo, Łowin, Łowinek, Brzeźno, Nieciszewo, Pruszcz	świecki	Pruszcz	elektrownia wiatrowa (*)	70,0
4	Trląg, Pałuczyna, Dobieszewice, Kołodziejewo, Dębina, Głogówiec, Dębowo	inowrocławski	Janikowo	elektrownia wiatrowa (*)	60,0
5	Gawłowice, Zielnowo	grudziądzki	Radzyń Chełmiński	elektrownia wiatrowa (*)	48,3
6	Świecie	świecki	Świecie	elektrownia biomasowa	48,0
7	Linowo	grudziądzki	Świecie nad Osą	elektrownia wiatrowa (*)	48,0
8	Dochanowo, Brzyskorzystewko, Sulinowo, Sarbinowo i Słębowo	żniński	Żnin	elektrownia wiatrowa (*)	48,0
9	Płowki, Broniewek, Bieganowo	radziejowski	Radziejów - gmina wiejska	elektrownia wiatrowa (*)	42,0
10	Łobdowo, Dębowa Łąka, Kurkocin, Wielkie Pułkowo, Osieczek	wąbrzeski	Książki	elektrownia wiatrowa (*)	34,42

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych URE wg stanu na 31 grudnia 2024 r.; (*) podana informacja dotyczy zespołu elektrowni wiatrowych w ramach jednego przedsięwzięcia tworzącego „farmę wiatrową"

W rozkładzie przestrzennym wielkości mocy zainstalowanej na terenie województwa zauważyć można zatem silny rozwój energetyki OZE w jego północnej części, a także znaczący w części południowo-wschodniej oraz powiatach: inowrocławskim, nakielskim i wąbrzeskim. Pomimo stopniowego rozwoju energetyki odnawialnej, w największych miastach województwa, wciąż funkcjonują duże systemy ciepłownicze oparte na spalaniu paliw kopalnych - gazu ziemnego (Toruń), paliwa węglowego i gazu (Bydgoszcz), węgla kamiennego i gazu (Włocławek), węgla kamiennego (Grudziądz), węgla kamiennego i miału węglowego (Inowrocław).

Instalacje OZE na terenie powiatów województwa kujawsko-pomorskiego bez mikroinstalacji prosumenckich według stanu na 31 grudnia 2024 r

[64] Dane nie uwzględniają mikroinstalacji prosumenckich.

DZIAŁANIA W OBSZARZE PRZYGOTOWYWANIA I PROMOCJI PRZESTRZENI DLA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz kształtowania przestrzeni dla gospodarki w 2024 r.:

- około 300 ofert terenów inwestycyjnych z regionu w bazie prowadzonej przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (K-P COIE)
- 40 dofinansowanych inwestycji w 39 gminach w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych
- 70 gmin objętych wsparciem finansowym w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnej

Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora

Dla ułatwienia pozyskania wiedzy o terenach inwestycyjnych dostępnych na terenie województwa, Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (K-P COIE)[65] kataloguje i wizytuje położone w regionie tereny inwestycyjne, administrując regionalną bazą ofert terenów inwestycyjnych, która jest dostępna na stronie internetowej Centrum: https://investin.kujawsko-pomorskie.pl/. Oprócz bazy ofert inwestycyjnych, strona internetowa K-P COIE zawiera informacje skierowane do przedsiębiorców (krajowych i zagranicznych) zainteresowanych ulokowaniem lub rozwijaniem inwestycji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, jak również liczne informacje o charakterze gospodarczo-inwestycyjnym.

Regionalna baza ofert terenów inwestycyjnych

Regionalna baza ofert terenów inwestycyjnych w formie zdigitalizowanego zasobu mapowego, dostępna pod adresem: https://coimapa.kujawsko-pomorskie.pl/, liczyła w 2024 r. około 300 pozycji, a dostęp do jej zasobów możliwy jest w trzech językach: polskim, angielskim i niemieckim. Oferty podzielone zostały na 3 rodzaje, tj. greenfield (tereny inwestycyjne), brownfield (hale produkcyjno-magazynowe, budynki) oraz biura.

Oferty aktualizowane są przez pracowników K-P COIE oraz przez JST. Każda oferta jest opisana, posiada zdjęcia, linki lokalizacyjne i można ją pobrać w formacie pdf. Liczne dodatkowe funkcje dostępne na stronie, to m.in. możliwość wykorzystania z map podkładowych czy tematycznych, obliczanie odległości do głównych arterii drogowych, położenie infrastruktury technicznej, sprawdzanie przeznaczenia ofert w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Na stronie mogą być zamieszczane tereny gminne, tereny agencji rządowych, ale również oferty osób prywatnych. Ważne by oferta przeznaczona była pod działalność gospodarczą i posiadała infrastrukturę techniczną.

Działalność inkubatorów przedsiębiorczości

Spółka Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. prowadzi 3 inkubatory przedsiębiorczości. Zadanie to należy do działalności statutowej spółki i polega na udzielaniu pomocy przedsiębiorcom w postaci najmu w pełni wyposażonych powierzchni biurowych w atrakcyjnych cenach z pełnym zakresem usług obsługi biura. Regionalne Inkubatory Przedsiębiorczości działają w Toruniu (ul. Przedzamcze 8), Bydgoszczy (ul. Gimnazjalna 2 i 2a) i Włocławku (ul. Toruńska 30). Łączna powierzchnia użytkowa wszystkich 77 biur wynosi ok. 3 600 m^2 (35 biur o powierzchni ponad 1 500 m^2 w Bydgoszczy, 26 biur o powierzchni 1 329 m^2 w Toruniu i 16 biur o powierzchni 769 m^2 we Włocławku - 100% biur w ramach inkubatorów w Toruniu i Włocławku zostało wynajętych).

Regionalna baza ofert terenów inwestycyjnych Kujawsko-Pomorskiego Centrum Obsługi Inwestora

Inkubator Gimnazjalna 2. W 2020 r. KPFP sp. z o.o. zawarł umowę w ramach Działania 1.4 Wsparcie Rozwoju przedsiębiorczości, Regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020. Projekt zakładał zaadaptowanie drugiej części nieruchomości pozostającej w dyspozycji KPFP sp. z o.o. przy ul. Gimnazjalnej 2 w Bydgoszczy jako inkubatora przedsiębiorczości. W związku z tym przeprowadzono kapitalny remont drugiej części obiektu wraz z wykończeniem i wyposażeniem powierzchni biurowych i sal konferencyjnych. Działanie to miało na celu zwiększenie ilości przestrzeni biurowych dostępnych w Bydgoszczy, co pozwoliło na zaspokojenie potrzeb znaczącej grupy lokalnych przedsiębiorstw. Wyremontowana i zaadaptowana infrastruktura wykorzystywana jest na rzecz MŚP. Otwarcie drugiej części inkubatora przedsiębiorczości nastąpiło 13 września 2024 r.; na koniec roku 2024 - 100% biur w ramach tego inkubatora zostało wynajętych.

Wnętrze inkubatora przedsiębiorczości przy ul. Gimnazjalnej 2 w Bydgoszczy , fot. Tomasz Czachorowski

[65] Obsługę inwestorów realizuje w ramach K-P COIE regionalne Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora (KPCOI) - certyfikowany, regionalny partner Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH). Podstawowym zadaniem KPCOI jest pozyskiwanie inwestycji (polskich i zagranicznych) do województwa kujawsko-pomorskiego. K-P COIE działa w ramach Biura Promocji Gospodarczej i Inwestycyjnej w Departamencie Rozwoju Gospodarczego. Szerszy zakres informacji odnośnie struktury oraz funkcjonowania K-P COIE znajduje się w rozdziale pn. „Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa" niniejszego Raportu.

W powstałym inkubatorze przedsiębiorczości udzielana jest pomoc w tworzeniu i w rozwijaniu przedsiębiorstw, a w szczególności w zakresie:

- udzielania informacji o administracyjno-prawnych aspektach podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- udostępniania powierzchni, infrastruktury technicznej i wyposażenia,
- promocji i reklamy (reklama KPFP wraz z beneficjentami),
- organizacji szkoleń, warsztatów, seminariów i konferencji,
- doradztwa i pomocy w ubieganiu się o zewnętrzne wsparcie finansowe,
- tworzenia specjalnych warunków organizacyjno-technicznych ułatwiających powstawanie nowych i rozwój istniejących przedsiębiorstw.

Przestrzeń gospodarcza obszarów wiejskich

W zakresie rozwoju i kształtowania przestrzeni gospodarczej obszarów wiejskich, realizowano zadania o charakterze organizacyjno-formalnym, wynikające z istniejących obowiązków i praw ustawowych samorządu. Działania te dotyczyły wydawania zgód związanych z rolniczą przestrzenią produkcyjną, leśnictwem, rybactwem i rybołówstwem oraz poprawą infrastruktury towarzyszącej rolniczej przestrzeni produkcyjnej i wzmocnieniem konkurencyjności gospodarki rolnej.

Realizacja ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 grudnia 2012 r. w sprawie oceny wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, tj. informacja z realizacji zadań na stanowisku ds. Śródlądowej Gospodarki Rybackiej w 2024 r.:

- ocena wypełniania przez uprawnionego do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej. Skontrolowano gospodarkę rybacką prowadzoną w 38 obwodach rybackich. Wystawiono 38 pozytywnych ocen,
- wydawanie zezwoleń na odstępstwo od zakazów przewidzianych ustawą o rybactwie śródlądowym. Przygotowano 16 projektów decyzji,
- bieżąca współpraca z Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie dotycząca rządowego programu „Zarybianie polskich obszarów morskich". W ramach powyższego programu prowadzono zarybienia rzek, m.in. województwa kujawsko-pomorskiego, rybami dwuśrodowiskowymi (łososiem atlantyckim, trocią wędrowną, certą i jesiotrem ostronosym). Uczestniczono w 7 zarybieniach.

Realizacja ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w 2024 r., tj. informacja w zakresie dofinansowania budowy lub modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Wykorzystanie środków związanych z ochroną gruntów rolnych i administrowaniem środkami budżetu Województwa, pochodzącymi z tytułu wyłączeń z produkcji gruntów rolnych w 2024 r. pozwoliło na dofinansowanie 42 inwestycji drogowych w 41 gminach o łącznej długości 30,264 km i maksymalnej długości zadania jednostkowego 1,468 km w kwocie łącznej 12 168 900 zł, co zostało przyjęte ostatecznie uchwałą nr 21/1095/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 października 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i rozdysponowania środków finansowych na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. W wyniku pomniejszenia przyznanego dofinansowania inwestycji w 15 gminach z uwagi na niższe niż zakładane koszty zadań oraz niewywiązanie się Gminy Baruchowo z umowy, zrealizowano 41 inwestycji drogowych w 40 gminach o łącznej długości 29,446 km i całkowitym ich dofinansowaniem w kwocie 10 962 380 zł.

Środki przeznaczone na dofinansowanie ww. celów pochodzą z należności i opłat rocznych z tytułu wyłączeń gruntów rolnych i leśnych z produkcji. Opłaty te stanowią rekompensatę za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej i przeznaczenia ich na cele nierolnicze. Dochody budżetu województwa uzyskane w ten sposób są zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz.82) i przeznaczane są na szeroko rozumiane działania z zakresu ochrony i rekultywacji gruntów rolnych, w tym na tak ważne społecznie sprawy, jak budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych. W roku 2024 działając na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wyegzekwowano należności w wysokości 402 475,35 zł, zamykając 113 sprawy.

Tabela 17. Wysokość dofinansowania budowy lub modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych oraz długość dróg przyjętych do budowy/modernizacji w gminach według powiatów

powiat	gmina	dofinansowanie w gminie (zł)	długość dróg przyjętych do budowy/modernizacji w gminie (km)	dofinansowanie w powiecie (zł)	długość dróg przyjętych do budowy/modernizacji w powiecie (km)
aleksandrowski	Bądkowo	345 496,42	0,999	345 496,42	0,999
bydgoski	Dąbrowa Chełmińska	250 000	0,850	1 443 112,16	3,298
	Koronowo	500 000	0,845		
	Nowa Wieś Wielka	500 000	0,873		
	Sicienko	193 112,16	0,730		
chełmiński	w. Chełmno	367 626,38	0,730	697 283,95	1,459
	Papowo Biskupie	329 657,57	0,729		
golubsko-dobrzyński	w. Golub-Dobrzyń	400 000	0,797	520 000	1,019
	Kowalewo Pomorskie	120 000	0,222		
grudziądzki	Radzyń Chełmiński	80 000	0,564	80 000	0,564
inowrocławski	w. Inowrocław	500 000	0,952	1 145 230,13	2,351
	Janikowo	345 230,13	0,822		
	Złotniki Kujawskie	300 000	0,577		
lipnowski	Bobrowniki	230 000	0,990	1 680 000	4,822
	Chrostkowo	500 000	1,060		
	w. Lipno	600 000	1,468		
	Tłuchowo	100 000	0,605		
	Wielgie	250 000	0,994		
radziejowski	Bytoń	217 176,65	0,665	718 652,36	2,888
	Osięciny	266 222,84 + 145 252,87	0,980 + 0,743		
	Piotrków Kujawski	90 000	0,500		
rypiński	Brzuze	85 000	0,200	283 525,08	0,540
	Wąpielsk	198 525,08	0,340		
świecki	Świecie	250 000	0,463	250 000	0,463
toruński	w. Chełmża	90 000	0,370	1 418 088,78	3,585
	Czernikowo	520 000	1,330		
	Łubianka	261 792,99	0,395		
	Obrowo	220 000	0,623		
	Wielka Nieszawka	236 295,79	0,595		
	Zławieś Wielka	90 000	0,272		
wąbrzeski	Dębowa Łąka	180 000	0,800	980 000	2,441
	Książki	300 000	0,664		
	Ryńsk	500 000	0,977		
włocławski	Boniewo	37 000	0,095	637 823,23	2,467
	Choceń	200 000	0,985		
	Fabianki	223 479,96	0,937		
	w. Włocławek	177 343,27	0,450		
żniński	Barcin	320 000	1,094	763 168,08	2,275
	Łabiszyn	154 072,79	0,376		
	Rogowo	289 095,29	0,805		
Suma		**10 962 379,19 zł**	**29,466 km**	**10 962 379,19 zł**	**29,466 km**

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie załącznika do uchwały nr 21/1095/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 października 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i rozdysponowania środków finansowych na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r..

Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych oraz gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

W roku 2024 w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III oraz gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wpłynęło łącznie 57 wniosków:

- 33 wnioski z zakresu zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze (291,5598 ha),
- 24 wnioski z zakresu zmiany przeznaczenia prywatnych i komunalnych gruntów leśnych na cele nieleśne (26,5902 ha).

Ponadto formalnie i merytorycznie oceniono również 1 wniosek z zakresu zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze (0,2418 ha), 1 wniosek zakresu zmiany przeznaczenia gruntów leśnych SP (0,4728 ha), które wpłynęły w 2023 r.

W 2024 r. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał 15 decyzji dotyczących zmiany przeznaczenia prywatnych i komunalnych gruntów leśnych na cele nieleśne (16,0711 ha), 31 opinii dotyczących zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klas chronionych na cele nierolnicze i nieleśne (283,5389 ha) oraz 7 opinii dotyczących zmiany przeznaczenia gruntów leśnych Skarbu Państwa na cele nierolnicze i nieleśne (8,8253 ha), 1 postanowienie dot. odmowy wszczęcia postępowania (0,4732 ha - las). Na rok 2025 odroczono rozpoznanie 2 wniosków dotyczący zmiany przeznaczenia gruntów leśnych (1,6934 ha) oraz 3 wnioski dotyczące zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III (8,0209 ha).

Budowa lub modernizacja zbiorników wodnych służących małej retencji

Wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu budowy i renowacji zbiorników wodnych służących małej retencji planowanych do realizacji w 2024 r., w terminie określonym w regulaminie naboru i rozpatrywania wniosków, złożyło 17 właścicieli gospodarstw rolnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego oraz Gmina Rogowo (powiat rypiński). Po analizie dokumentów załączonych do złożonych wniosków oraz weryfikacjach terenowych, rekomendację komisji weryfikacyjnej zyskało 7 obiektów - 6 planowanych do realizacji u osób prywatnych, jeden planowany przez Gminę Rogowo. Łączna powierzchnia zrealizowanych w 2024 r. zbiorników małej retencji wodnej wyniosła 0,9700 ha, przy zaangażowaniu środków budżetu województwa kujawsko-pomorskiego w kwocie 72 870,00 zł (uchwała nr 5/270/24 z dnia 12 czerwca 2024 r. Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

Utrzymanie urządzeń wodnych przez spółki wodne

Województwo kujawsko-pomorskie posiada wysoko rozwinięte rolnictwo prowadzone na powierzchni ponad 1,1 mln ha użytków rolnych, co stanowi 65% ogółu powierzchni województwa. W celu polepszenia zdolności produkcyjnej użytków rolnych Samorząd Województwa przyznaje dotacje na zadania związane z regulacją stosunków wodnych gleby m.in. za pomocą melioracji wodnych. Melioracje szczegółowe i podstawowe stanowią całość urządzeń melioracji wodnych, i aby mogły sprawnie działać niezbędne są prace konserwacyjne związane z utrzymaniem obydwu systemów melioracyjnych. W ramach konkursu ogłoszonego uchwałą nr 6/293/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie naboru wniosków o udzielenie pomocy finansowej z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r. dla gmin z przeznaczeniem dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, wpłynęło 75 wniosków z 71 gmin na łączną kwotę 1 700 000 zł. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przeznaczył dotacje w 2024 r. z budżetu województwa dla gmin z przeznaczeniem dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych w wysokości 1 695 000 zł. Ostatecznie dotację celową na realizację 72 zadań w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych w łącznej wysokości 1 688 948,90 zł wykorzystało prawidłowo 70 gmin.

W zakresie rozwoju przestrzeni służącej prowadzeniu gospodarki na obszarach wiejskich w ramach PROW 2014-2020 w 2024 r. (wskaźniki te zostały przytoczone także wcześniej):

- wybudowano/przebudowano 9,2 km zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę,
- wybudowano/przebudowano 2 stacje uzdatniania wody (w miejscowościach: Karnkowskie Rumunki i Wielkie Radowiska),
- wybudowano/przebudowano 2 oczyszczalnie ścieków (w miejscowościach: Chalin i Świedziebnia),
- wybudowano/przebudowano 34,8 km dróg lokalnych.

Informacje na temat działań infrastrukturalnych mających znaczenie także dla rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich, zawarto również w rozdziale „Wsparcie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich. Promocja regionalnych produktów rolnych".

Tabela 18. Wysokość wykorzystanych dotacji celowych w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r.

Lp.	gmina	kwota rozliczonej dotacji (zł)	Lp.	gmina	kwota rozliczonej dotacji (zł)
1	Wielgie	27 000	36	Rojewo	27 000
2	Mrocza	27 000	37	Dąbrowa Chełmińska	3 000
3	Płużnica	27 000	38	Lubanie	26 000
4	Osie	15 000	39	Dobrcz	23 000
5	Drzycim	27 000	40	Strzelno	27 000
6	Gąsawa	27 000	41	Jeziora Wielkie	26 000
7	Pakość	26 000	42	Nowe	27 000
8	Łasin	26 000	43	Kcynia	27 000
9	Izbica Kujawska	27 000	44	Wąpielsk	3 500
10	Osięciny	26 000	45	w. Grudziądz	24 000
11	w. Chełmża	27 000	46	Osielsko	26 000
12	Żnin	27 000	47	Więcbork	27 000
13	Pruszcz	26 000	48	Janowiec Wielkopolski	27 000
14	Dąbrowa Biskupia	26 000 + 12 500	49	Obrowo	26 000
15	Lubraniec	19 948,90	50	Łysomice	27 000
16	Dąbrowa	14 000	51	Szubin	27 000
17	Tłuchowo	27 000	52	Dobrzyń nad Wisłą	21 000
18	w. Chełmno	10 000	53	Zławieś Wielka	20 000
19	Mogilno	26 000	54	Papowo Biskupie	22 000
20	Nowa Wieś Wielka	23 000	55	Łubianka	27 000
21	w. Radziejów	26 000	56	w. Włocławek	27 000
22	Brześć Kujawski	27 000	57	Nakło nad Notecią	26 000
23	Czernikowo	26 000	58	Solec Kujawski	26 000
24	Stolno	10 500	59	Kruszwica	27 000
25	Kamień Krajeński	27 000	60	Sępólno Krajeńskie	26 000
26	w. Inowrocław	27 000	61	Tuchola	17 000
27	Wąbrzeźno	27 000	62	Lubiewo	27 000
28	w. Aleksandrów Kujawski	12 500	63	Bobrowo	24 000
29	Książki	18 000	64	Kijewo Królewskie	19 000 + 7 000
30	Unisław	18 000	65	Sośno	27 000
31	Barcin	26 000	66	Kęsowo	27 000
32	Lisewo	25 000	67	Kowalewo Pomorskie	27 000
33	Ryńsk	27 000	68	Złotniki Kujawskie	27 000
34	Dobre	20 000	69	Fabianki	27 000
35	Dębowa Łąka	27 000	70	Świecie	27 000
Suma - 1 688 948,90 zł					

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych Departamentu Rolnictwa i Geodezji.

INFRASTRUKTURA TRANSPORTU

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz rozwoju infrastruktury transportowej w 2024 r.:

- 110 km zmodernizowanych dróg wojewódzkich
- 17,2 km wybudowanych dróg rowerowych/pieszo-rowerowych przy drogach wojewódzkich
- dofinansowanie 249 przejść dla pieszych, 22 peronów przystankowych oraz 5 zatok autobusowych w ramach zadania „Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych, na drogach wojewódzkich oraz w obrębie zatok i peronów przystankowych”
- kontynuacja modernizacji dróg wojewódzkich w zakresie wyeliminowania 3 miejsc niebezpiecznych w miejscowościach: Sępólno Krajeńskie, Bysław, Golub-Dobrzyń
- 19 zadań na drogach kluczowych
- budowa obwodnic miejscowości - 2 szt. (Lubraniec oraz rozpoczęcie obwodnicy Mogilna - Etap II)
- wykonanie 5 szt. sygnalizacji świetlnej wzbudzanej na sieci dróg wojewódzkich
- prace przygotowawcze do nasadzenia 1703 drzew i leczenia 455 drzew w ramach 6 projektów nowych nasadzeń przy drogach wojewódzkich

Odnosząc się do działań prowadzonych przez Zarząd Województwa w 2024 r. na rzecz poprawy dostępności transportowej, należy zwrócić uwagę na działania własne - na infrastrukturze stanowiącej własność województwa (sieć dróg wojewódzkich) oraz działania inicjowane, współfinansowane lub wspierane w inny sposób, a czasem tylko działania lobbingowe dotyczące infrastruktury innych gestorów (przede wszystkim infrastruktury krajowej). Pamiętać należy, że na dostępność zewnętrzną i spójność wewnętrzną województwa kujawsko-pomorskiego, składają się działania wszystkich podmiotów działających w tym obszarze. W związku z tym Zarząd Województwa, podejmując inicjatywy w obszarze infrastruktury zarządzanej przez Samorząd Województwa, w sposób oczywisty uwzględnia spójność z działaniami pozostałych zarządców. W największym stopniu, ze względu na posiadane kompetencje, działalność Zarządu Województwa koncentruje się na inwestycjach drogowych na sieci dróg wojewódzkich. Możliwości realnego wpływu na inne rodzaje infrastruktury transportowej są bardzo ograniczone.

Zarząd Województwa w 2024 r. zarządzał siecią dróg wojewódzkich o długości 1735,385 km.

Przedstawiając informacje o działaniach Zarządu Województwa na sieci dróg wojewódzkich, należy wyróżnić: 1) działania inwestycyjne, które w 2024 r. zostały zakończone, 2) działania inwestycyjne, które w 2024 r. zostały rozpoczęte lub były kontynuowane z poprzednich lat - ale nie zostały w tym roku zakończone i wreszcie 3) działania nieinwestycyjne, które prowadzone w 2024 r. będą stanowiły podstawę do inwestycji planowanych na kolejne lata. Poniżej szczegółowo scharakteryzowano wszystkie te grupy, zwracając dodatkowo uwagę na źródła finansowania, bo w tym obszarze obowiązywało kilka różnych modeli działań.

Zadania, projekty, inwestycje zakończone w 2024 r.:

- Projekty w ramach RPO WK-P 2014-2020:
  - DW 254 Brzoza - Wylatowo, przebudowa wraz z rozbudową na odc. Brzoza-Barcin od km 0+069 do km 13+280 (faza I),
  - DW 254 Brzoza - Wylatowo, przebudowa wraz z rozbudową na odc. Brzoza-Barcin od km 13+280 do km 22+400 (faza I),
  - DW 270 Brześć Kujawski - Koło, przebudowa wraz z rozbudową od km 0+000 do km 29+023 - Etap I od km 1+100 do km 7+762 (faza I),
  - DW 270 Brześć Kujawski - Koło, rozbudowa drogi od km 0+000 do km 29+023 - Budowa obwodnicy m. Lubraniec (faza I).
- Projekty w ramach FEdKP 2021-2027:
  - DW 254 Brzoza - Wylatowo, przebudowa wraz z rozbudową na odc. Brzoza-Barcin od km 0+069 do km 13+280 (faza II),
  - DW 254 Brzoza - Wylatowo, przebudowa wraz z rozbudową na odc. Brzoza-Barcin od km 13+280 do km 22+400 (faza II),
  - DW 270 Brześć Kujawski - Koło, przebudowa wraz z rozbudową od km 0+000 do km 29+023 - Etap I od km 1+100 do km 7+762 (faza II),
  - DW 270 Brześć Kujawski - Koło, rozbudowa drogi od km 0+000 do km 29+023 - Budowa obwodnicy m. Lubraniec (faza II).

Poglądowa mapa sieci dróg krajowych i wojewódzkich w województwie kujawsko-pomorskim

Otwarcie obwodnicy Lubrańca, 20 września 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

- Projekty finansowane w ramach programu modernizacji dróg kluczowych Regionalnego Planu Transportowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027:
  - DW 237 Czersk - Mąkowarsko, odnowa nawierzchni na odc. Pruszcz - Pruszcz wiadukt od km 42+625 do km 43+400, dł. 0,775 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Lubiewice - Błądzim od km 42+845 do km 45+000, dł. 2,155 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Franciszkowo - Bramka od km 53+440 do km 55+090, dł. 1,650 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Franciszkowo - Bramka od km 55+090 do km 55+990, dł. 0,900 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Franciszkowo - Bramka od km 56+030 do km 57+020, dł. 0,990 km,
  - DW 241 Tuchola - Rogoźno, odnowa nawierzchni na odc. Pamiętowo - Skarpa od km 17+360 do km 21+000, dł. 3,640 km,
  - DW 247 Kcynia - Szubin, ułożenie cienkiej warstwy na zimno typu „Slurry Seal" z mieszanki mineralno-emulsyjnej na nawierzchni na odc. Zalesie - Ameryczka od km 7+870 do km 9+700, dł. 1,830 km,
  - DW 254 Brzoza - Wylatowo, odnowa nawierzchni na odc. Wolice - Szczepankowo od km 26+690 do km 30+200, dł. 3,510 km,
  - DW 266 Konin - Ciechocinek, odnowa nawierzchni na odc. węzeł autostradowy w Odolionie - linia kolejowa nr 18 w Aleksandrowie Kuj. od km 3+200 do km 6+364, dł. 3,164 km,
  - DW 266 Konin - Ciechocinek, odnowa nawierzchni na odc. Dobre - Radziejów od km 36+500 do km 41+914, dł. 5,414 km,
  - DW 534 Grudziądz - Rypin, odnowa nawierzchni w m. Rypin (ul. Kościuszki) od km 82+310 do km 82+747, dł. 0,437 km,
  - DW 543 Paparzyn - Tywola, odnowa nawierzchni na odc. Kamień - Miliszewy od km 39+460 do km 41+820, dł. 2,360 km,
  - DW 543 Paparzyn - Tywola, odnowa nawierzchni w miejscowości Wichulec od km 51+047 do km 52+100, dł. 1,053 km,
  - DW 543 Paparzyn - Tywola, odnowa nawierzchni na odc. Wichulec - Grzybno od km 51+047 do km 53+792, dł. 2,745 km Etap I od km 52+100 do km 53+792, dł. 1,692 km ,
  - DW 544 Brodnica - Ostrołęka, odnowa nawierzchni na odc. Bartniczka - Gutowo (granica województwa) od km 13+361 do km 20+467, dł. 7,106 km,
  - DW 551 Strzyżawa - Wąbrzeźno, odnowa nawierzchni na odc. Nawra - Kończewice od km 26+185 do km 30+810, dł. 4,625 km oraz rozbudowa poprzez budowę drogi rowerowej na odc. Kończewice - Warszewice – Bogusławki,
  - DW 553 Toruń (ul. Szosa Chełmińska) - Wybcz, ułożenie cienkiej warstwy na zimno typu „Slurry Seal" z mieszanki mineralno-emulsyjnej na nawierzchni drogi na odc. Dębiny - Wybcz od km 19+100 do km 21+780, dł. 2,680 km,
  - DW 557 Rypin - Lipno, odnowa nawierzchni na odc. Rypin (ul. Lipnowska) - Głowińsk, od km 0+439 do km 2+600, dł. 2,161 km.

Droga wojewódzka nr 266 po odnowie nawierzchni, fot. Szymon Zdziebło

- Projekty finansowane ze środków własnych i z Rządowego Funduszu Polski Ład:
  - DW 269 Szczerkowo - Kowal, przebudowa wraz z rozbudową na odc. Wola Adamowa - Choceń od km 45+540 do km 48+448, dł. 2,908 km.
- Projekty finansowane ze środków własnych:
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, przebudowa wiaduktu w km 64+533 w miejscowości Terespol Pomorski,
  - DW 269 Szczerkowo - Kowal, odnowa nawierzchni na odc. Chodecz - Wola Adamowa od km 40+042 do km 45+540, dł. 5,498 km,
  - DW 272 Świecie - Dolna Grupa, rozbudowa na odc. od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 239 i drogą powiatową nr 1046C - Laskowice (ul. Szkolna), dł. ok. 0,990 km,
  - DW 553 Toruń (ul. Szosa Chełmińska) - Wybcz, „Zakup wraz z dostawą i nasadzeniem 309 sztuk drzew gatunku lipa drobnolistna (Tilia cordata) przy drodze wojewódzkiej nr 553 w kilometracji 9+443 - 20+635 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w ramach „Programu rewitalizacji i ochrony zadrzewień alejowych przy drogach wojewódzkich".
- Projekty prowadzone przez Województwo Kujawsko-Pomorskie w ramach odnowy nawierzchni dróg:
  - DW 189 Jastrowie - Więcbork, odnowa nawierzchni na odc. granica woj. - Sypniewo od km 33+255 do km 37+465 dł. 4,210 km,
  - DW 214 Łeba - Warlubie, odnowa nawierzchni na odc. Blizawy - Lipniki od km 165+850 do km 167+850, dł. 2,000 km,
  - DW 237 Czersk - Mąkowarsko, odnowa nawierzchni na odc. granica woj. - Legbąd od km 7+006 do km 9+471, dł. 2,465 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świecie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Błądzim - Franciszkowo od km 51+722 do km 53+403, dł. 1,681 k,m,
  - DW 244 Kamieniec - Strzelce Dolne, rozbudowa drogi w miejscowości Wtelno,
  - DW 244 Kamieniec - Strzelce Dolne, odnowa nawierzchni w miejscowości Bożenkowo od km 22+430 do km 24+570, dł. 2,140 km,
  - DW 538 Radzyń Chełmiński - Rozdroże, odnowa nawierzchni na odc. Mełno - Gruta od km 5+063 do km 6+658, dł. 1,595 km,
  - DW 546 Zławieś Wielka - Łubianka, odnowa nawierzchni na odc. Rzęczkowo - Łążyn od km 4+770 do km 7+676, dł. 2,906 km,
  - DW 546 Zławieś Wielka - Łubianka, odnowa nawierzchni na odc. Łążyn - Bierzgłowo od km 7+676 do km 9+880, dł. 2,204 km,
  - DW 550 Chełmno - Unisław, odnowa nawierzchni w miejscowości Kokocko od km 14+195 do km 14+375, dł. 0,180 km,

- DW 569 Golub-Dobrzyń - Dobrzejewice, odnowa nawierzchni na odc. Łążynek - Dobrzejewice od km 17+000 do km 20+200, dł. 3,200 km.

- Realizacja dróg rowerowych:
  - DW 273 „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 3 - Toruń - Mała Nieszawka - Wielka Nieszawka - Cierpice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 273.”,
  - DW 551, 554, 649, „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Część 1 - Nawra - Kończewice - Chełmża - Zalesie - Kiełbasin - Mlewo - Mlewiec - Srebrniki - Sierakowo w ciągu dróg wojewódzkich nr: 551 ,649, 554.”.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego:
  - DW 258 Obrowo - Silno, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez wyznaczenie przejścia dla pieszych w miejscowości Osiek nad Wisłą w km 7+462.

Przebudowana droga wojewódzka nr 254, fot. Michał Sitarek

Zadania, projekty, inwestycje realizowane w 2024 r. i przewidziane do kontynuacji w roku 2025:

- Projekty w ramach FEdKP 2021-2027:
  - Obwodnice, realizowane w oparciu o porozumienia na opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego, których Województwo Kujawsko-Pomorskie jest stroną:
    - budowa obwodnicy Mogilna - roboty budowlane,
    - budowa obwodnicy Więcborka - opracowanie projektu budowlanego,
    - budowa obwodnicy Lisewa - wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej współfinansowane przez Gminę Lisewo, Powiat Chełmiński,
    - budowa obwodnicy miasta Chełmży - opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego współfinansowane przez Gminę Chełmża, Gminę Miasta Chełmży, Powiat Toruński,
    - budowa obwodnicy miasta Golubia-Dobrzynia - opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego współfinansowane przez Gminę Miasto Golub-Dobrzyń, Powiat Golubsko-Dobrzyński,
    - budowa obwodnicy miasta Radzyń Chełmiński - opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego współfinansowane przez Miasto i Gminę Radzyń Chełmiński, Powiat Grudziądzki,
    - budowa obwodnicy Sępólna Krajeńskiego - opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego współfinansowane przez Gminę Sępólno Krajeńskie, Powiat Sępoleński,
    - budowa obwodnicy Trląga - aktualizacja dokumentacji.
  - Modernizacja dróg wojewódzkich w zakresie wyeliminowania miejsc niebezpiecznych - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego - Część I:
    - rozbudowa skrzyżowania DW 241 z ul. Odrodzenia i ul. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Sępólnie Krajeńskim,
    - budowa sygnalizacji świetlnej na DW 240 na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 1030 (ul. Strażacka i ul. Słoneczna) w miejscowości Bysław,
    - rozbudowa DW 534 poprzez budowę ronda przy ul. Piłsudskiego, Sokołowskiej i Szosa Rypińska w mieście Golub-Dobrzyń,
    - budowa ronda w Broniewicach, od km 8+740 do km 9+180, dł. 0,440 km w ramach rozbudowy DW 255 Strzelno - Pakość, od km 2+220 do km 21+910.
- Projekty finansowane ze środków własnych i z Rządowego Programu Polski Ład:
  - DW 268 Brzezie - Wieniec - Brześć Kujawski „Poprawa warunków obsługi i rozwoju Brzeskiej Strefy Gospodarczej poprzez modernizację DW 268 - Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego”,
  - DW 563 Rypin - Mława, przebudowa wraz z rozbudową od km 2+475 do km 16+656. Etap I - przebudowa na odc. Rypin - Stępowo od km 2+475 do km 10+10 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Projekty finansowane ze środków własnych:
  - DW 251 Kaliska - Sławęcinek, przebudowa drogi na odc. Młodocin - Pturek od km 45+145 do km 46+800, dł. 1,655 km wraz z przebudową przepustu w km 46+216,
  - DW 269 Szczerkowo - Kowal, przebudowa drogi w miejscowości Izbica Kujawska od km 17+142 do km 17+765, dł. 0,623 km,
  - DW 563 Rypin - Mława, przebudowa wraz z rozbudową od km 2+475 do km 16+656. Etap II - przebudowa na odc. Stępowo - granica woj. od km 10+100 do km 16+656.
- Projekty prowadzone przez Województwo Kujawsko-Pomorskie w ramach odnowy nawierzchni dróg:
  - DW 214 Łeba - Warlubie, odnowa nawierzchni na odc. Blizawy - Lipniki od 161+294 do km 162+530, dł. 1,236 km i od km 164+300 do km 165+920, dł. 1,620 km,
  - DW 240 Chojnice - Węzeł Świcie Zachód, odnowa nawierzchni na odc. Rykowisko - Błądzim od km 47+400 do km 47+780, dł. 0,380 km.
- Zadania realizowane w partnerstwie:
  - DW 244 Kamieniec - Strzelce Dolne, opracowanie dokumentacji projektowej dla rozbudowy DW 244 w miejscowości Żołędowo, ul. Jastrzębia od km 30+068 do km 33+342, dł. 3,274 km, partner - Gmina Osielsko,
  - Budowa obwodnicy Łysomic - Opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, partnerzy - Gmina Łysomice, Powiat Toruński,
  - „Opracowanie dokumentacji Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego dla połączenia Miasta Bydgoszczy z węzłem drogowym na trasie szybkiego ruchu S5 i S10 w miejscowości Białe Błota”, partnerzy - Miasto Bydgoszcz, Gmina Białe Błota, Powiat Bydgoski, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy.
- Realizacja zadań na drogach wojewódzkich w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg:
  - DW 204/249, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 204 Stacja kolejowa Solec Kujawski - droga nr 249 wraz z powiązaniem komunikacyjnym z drogą wojewódzką nr 249 w m. Solec Kujawski” - opracowanie dokumentacji projektowej, dł. 0,600 km,
  - DW 245 Gruczno - Chełmno, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 245 na odcinku Gruczno - Głogówko Królewskie wraz z powiązaniem komunikacyjnym drogi S-5 z przeprawą przez rz. Wisłę” - wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) oraz materiałów do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU), dł. 11,600 km,
  - DW 245 Gruczno - Chełmno, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 245 w m. Chełmno na odcinku od przeprawy przez rz. Wisłę do drogi krajowej nr 91” - opracowanie dokumentacji projektowej, dł. 2,500 km,
  - DW 272 Świecie - Dolna Grupa, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 272 na odcinku Piła Młyn - Grupa - Dolna Grupa” - wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) oraz materiałów do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU), dł. 7,315 km,
  - DW 299 Stacja kolejowa Gniewkowo - DK 15, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 299 Stacja kolejowa Gniewkowo - droga krajowa nr 15” - realizacja zaprojektuj i wybuduj,
  - DW 377 Nowe - Pieniążkowo, „Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 377 na odcinku Nowe - Twarda Góra - Milewo" - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) oraz materiałów do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU), dł. 7,000 km,
  - DW 391 Warlubie - Grupa, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 391 na odcinku Warlubie - Rulewo - Rozgarty - Buśnia" - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) oraz materiałów do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU), dł. 9,000 km,
  - DW 400 Więcławice - Latkowo, „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 400 Więcławice - Latkowo” - opracowanie dokumentacji projektowej, dł. 1,450 km,
  - Budowa obwodnicy miasta Brodnicy - wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej współfinansowane przez JST.

- Budowa obwodnicy miasta Rypina - opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego współfinansowane przez JST,
- Budowa obwodnicy Tucholi, opracowanie dokumentacji projektowej,
- Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych na drogach wojewódzkich oraz w obrębie zatok i peronów przystankowych - trwa etap projektowy. Koncepcje zostały zaakceptowane, wykonawcy uzyskują stosowne uzgodnienia dokumentacji technicznej oraz projektów zmiany stałej organizacji ruchu.

- Realizacja dróg rowerowych:
  - **DW 657,** „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko- Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 2 - Złotoria - Nowa Wieś - Lubicz Górny w ciągu drogi wojewódzkiej nr 657”.

W 2024 r. Prom „Flisak” kursował w terminie od 28 marca do 29 czerwca. Przewiózł w tym czasie 9 203 pasażerów, 2 694 pojazdy oraz 1 076 rowerów.

Przebudowana droga wojewódzka nr 269, fot. Michał Sitarek

Śródlądowy Transport Wodny

- Od wielu lat Zarząd Województwa bardzo aktywnie zabiega o reaktywację transportu wodnego, który w Kujawsko-Pomorskiem opierać się może przede wszystkim o drogi wodne Wisły oraz Noteci/Kanału Bydgoskiego. Ze względu na posiadane kompetencje, działania Samorządu Województwa w tym obszarze mają głównie charakter promocyjny i lobbingowy. Jednym z elementów służących poprawie zewnętrznej dostępności i logistyki województwa, jak i gospodarczego wykorzystania Międzynarodowych Dróg Wodnych E40 i E70 w zakresie turystyki i transportu, są działania związane z ich rewitalizacją, a przede wszystkim z zapewnieniem IV klasy żeglowności (głębokości szlaku żeglugowego 2,5 m), zgodnie z Konwencją AGN, ratyfikowaną przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
- Kontynuacja działań na rzecz stworzenia technicznych możliwości dla transportowego i turystycznego wykorzystania drogi wodnej E40 (rewitalizacja drogi E40). Zadanie polega na prowadzeniu działań lobbingowych i organizacyjnych w kierunku kompleksowej rewitalizacji Międzynarodowej Drogi Wodnej E40, stanowiącej śródlądowe połączenie Morza Bałtyckiego z Morzem Czarnym, przebiegającej w Polsce Wisłą od Gdańska do Warszawy. Istotnym elementem sieci logistycznej dróg wodnych E40 i E70 będzie Węzeł logistyczny oparty o port śródlądowy w rejonie Bydgoszczy-Solca Kujawskiego. Przyjęto, że lokalizowane w sąsiedztwie Bydgoszczy dwa terminale, tj.: Platforma multimodalna Bydgoszcz - Solec Kujawski oraz Terminal intermodalny Bydgoszcz-Emilianowo, utworzyć mają docelowo jeden spójny Węzeł Logistyczny Bydgoszcz, który stanowić będzie hub logistyczny województwa kujawsko-pomorskiego.
- „Krajowy Plan Żeglugowy do 2030 roku”. Jest to rządowy program rozwoju będący podstawowym dokumentem planistycznym sektora żeglugi śródlądowej. 28 marca 2024 r. ogłoszono prekonsultacje zmian zapisów tego dokumentu, w których Województwo Kujawsko-Pomorskie uczestniczyło zgłaszając do KPŻ 2030 8 uwag.

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

Województwo Kujawsko-Pomorskie jest największym udziałowcem spółki Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. Posiada (wg stanu na 29 stycznia 2024 r.) 3 030 298 akcji, czyli 80,1184% udziału w głosach i kapitale.

DZIAŁANIA NA RZECZ REALIZACJI CELU GŁÓWNEGO: SPÓJNE I BEZPIECZNE WOJEWÓDZTWO

TRANSPORT PUBLICZNY

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach organizacji publicznego transportu zbiorowego w 2024 r.:

Transport kolejowy

- ponad 6,180 mln „pociągokilometrów” zrealizowanych przez operatorów kolejowych
- ponad 211,1 mln zł wydatków na kolejowy transport pasażerski
- prawie 8 mln odprawionych pasażerów transportu kolejowego w województwie
- podpisanie umowy na dostawę 5 nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych
- około 8 tys. pasażerów przewiezionych przez kursujący w okresie wakacyjnym pociąg „Rybitwa”
- uruchomienie nowego połączenia międzywojewódzkiego w relacji Bydgoszcz Główna - Szczecin (pociąg „Barnim”)

Transport autobusowy

- 132 ważnych zezwoleń dla 22 przewoźników na prowadzenie linii autobusowych w województwie
- 68 linii użyteczności publicznej na autobusowe przewozy pasażerskie, z czego 60 linii autobusowych obsługiwanych przez KPTS S.A.
- 7,8 mln obsłużonych pasażerów oraz 13 mln wozokilometrów w ramach pracy przewozowej KPTS S.A.
- ponad 91 mln zł dofinansowania na zakup 40 nowych autobusów do obsługi regionalnych połączeń międzymiastowych

Transport lotniczy

- ponad 366 tys. pasażerów odprawionych w Porcie Lotniczym Bydgoszcz S.A.

1. TRANSPORT KOLEJOWY

W roku 2024 Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jako organizator pasażerskiego transportu kolejowego, realizował połączenia na 9 liniach kolejowych o łącznej długości 828,838 km (kilometraż tylko w granicach województwa), na następujących liniach kolejowych:

- LK18 Kutno - Piła Główna,
- LK27 Nasielsk - Toruń Wschodni,
- LK131 Chorzów Batory - Tczew,
- LK201 Nowa Wieś Wielka - Gdynia Port,
- LK207 Toruń Wschodni - Malbork,
- LK208 Działdowo - Chojnice,
- LK209 Bydgoszcz Wschód - Kowalewo Pomorskie,
- LK215 Laskowice Pomorskie - Bąk,
- LK353 Poznań Wschód - Skandawa.

Transport publiczny na liniach kolejowych w województwie kujawsko-pomorskim

W 2024 r. usługi w zakresie publicznego kolejowego transportu zbiorowego, na podstawie obowiązujących umów wieloletnich, świadczyło dwóch operatorów kolejowych - POLREGIO S.A. (na liniach zelektryfikowanych) i Arriva sp. z o.o. (na liniach niezelektryfikowanych). Łączna zrealizowana praca eksploatacyjna operatorów w 2024 r. w ramach różnych relacji wyniosła łącznie 6 180 007 pociągokilometrów. Jest to o prawie 325 tys. pociągokilometrów więcej niż w zeszłym roku (wzrost na poziomie około 5,5%). POLREGIO S.A. miała do realizacji 3 383 326,6 pociągokilometrów, natomiast Arriva sp. z o.o. miała zakontraktowane 2 796 680,6 pociągokilometrów. Stosunek udziału pracy eksploatacyjnej pomiędzy przewoźnikami wyniósł odpowiednio 54,75% i 45,25%. Łączne wydatki na realizację przewozów kolejowych w regionie wyniosły ponad 211,1 mln zł. W 2024 r. z oferty regionalnych kolei skorzystało prawie 8 mln pasażerów, czyli o około 430 tys. pasażerów więcej w porównaniu do roku poprzedniego (wzrost o około 5,5% rok do roku).

Tabela 19. Uruchomione połączenia pasażerskie w transporcie kolejowym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r.

Relacja	Linia kolejowa	Operator	Liczba par pociągów		
			Dni robocze	Soboty	Niedziele
Bydgoszcz - Nakło nad Notecią	18	POLREGIO	13	6	7
Bydgoszcz - Solec Kujawski - Toruń	18	POLREGIO	21	14	13
Nakło nad Notecią - Wyrzysk Osiek - Piła	18	POLREGIO	7	6	6
Toruń - Aleksandrów Kujawski - Włocławek	18	POLREGIO	15	10	10
Włocławek - Czerniewice - Kutno	18	POLREGIO	7	5	5
Toruń - Lubicz - Lipno - Skępe - Sierpc	27	ARRIVA	6	4	4
Bydgoszcz - Pruszcz Pomorski - Laskowice Pomorskie	131	POLREGIO/ ARRIVA	13	8	8
Inowrocław - Złotniki Kujawskie - Bydgoszcz	131	POLREGIO	13	6	7
Laskowice Pomorskie - Warlubie - Smętowo	131	POLREGIO	6	6	4
Bydgoszcz - Wierzchucin	201	ARRIVA	13	10	10
Wierzchucin - Lipowa Tucholska - Szlachta	201	ARRIVA	4	3	3
Toruń - Chełmża - Grudziądz	207	ARRIVA	14	10	9
Brodnica - Jabłonowo Pomorskie	208	ARRIVA	11	9	8
Grudziądz - Jeżewo - Laskowice Pomorskie	208	ARRIVA	12	12	12
Jabłonowo Pomorskie - Mełno - Grudziądz	208	ARRIVA	9	8	7
Tuchola - Chojnice	208	ARRIVA	7	7	7
Wierzchucin - Cekcyn - Tuchola	208	ARRIVA	12	8	8
Bydgoszcz - Unisław Pomorski - Chełmża	209	ARRIVA	5	4	4
Laskowice Pomorskie - Osie - Tleń - Szlachta - Czersk	215	ARRIVA	5	3	3
Inowrocław - Gniewkowo - Toruń	353	POLREGIO	8	6	5
Inowrocław - Janikowo - Mogilno	353	POLREGIO	12	8	7
Toruń - Wąbrzeźno - Jabłonowo Pomorskie	353	POLREGIO	10	5	6

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Transportu.

Uroczystość podpisania umowy na nowe pociągi pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a wiceprezesem spółki PESA Bydgoszcz S.A. Maciejem Maciejewskim, 28 czerwca 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Poza wyżej wymienionymi relacjami, dodatkowymi liniami kolejowymi na terenie województwa, na których funkcjonuje pasażerski kolejowy transport zbiorowy (gdzie Samorząd Województwa nie jest organizatorem przewozów) jest niezelektryfikowana linia nr 33 (Brodnica - Rypin - Sierpc) oraz niezelektryfikowana linia nr 207 na odcinku Grudziądz - Malbork. Organizatorem usług przewozowych na ww. liniach kolejowych jest PKP Intercity (kursowanie pociągów w relacjach krajowych na obu ww. liniach) oraz POLREGIO S.A. (kursowanie pociągów regionalnych na LK 207).

Charakterystyka organizacji kolejowych przewozów pasażerskich w 2024 r.:

- 28 czerwca 2024 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie podpisało umowę z PESA Bydgoszcz S.A. na zakup i dostawę pięciu nowych czteroczłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych. Wartość kontraktu to 240 mln zł, przy dofinansowaniu z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz budżetu państwa.
- 21 października 2024 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Województwo Kujawsko-Pomorskie oraz miasto Ciechocinek podpisały umowę w sprawie przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 245 Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek. Zgodnie z postanowieniami dokumentu: PKP PLK S.A. w 2025 r. przystąpi do prac remontowych, niezbędnych do przywrócenia połączeń pasażerskich na linii Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek, Gmina Miejska Ciechocinek podejmie działania ułatwiające połączenie infrastruktury miejskiej i kolejowej, a Województwo Kujawsko-Pomorskie deklaruje wolę przywrócenia pasażerskich połączeń kolejowych w liczbie minimum 8 par pociągów dziennie.

Podpisanie umowy ws. przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 245 w relacji Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek, 21 października 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

- W 2024 r. w rejonie Grudziądza oddano do użytku dwa nowe przystanki kolejowe: od 1 lutego - Grudziądz Śródmieście (linia kolejowa nr 208), a od 1 września - Grudziądz Rządz (linia kolejowa 207). Przystanki są istotnym udogodnieniem dla mieszkańców Grudziądza w dostępie do coraz bardziej atrakcyjnej siatki połączeń kolejowych. Inwestycje były realizowane przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. za około 5,2 mln zł.
- W okresie od 22 czerwca do 31 sierpnia 2024 r. uruchomione zostało weekendowe połączenie kolejowe pomiędzy Toruniem Wschodnim a Kołobrzegiem. Pociąg uruchomiony we współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego oraz Zachodniopomorskiego zatrzymywał się m.in. w: Solcu Kujawskim, Bydgoszczy, Nakle nad Notecią, Wyrzysku/Osieku, Pile, Szczecinku oraz Białogardzie. Podróż do Kołobrzegu według rozkładu trwała 5:05 h, a w relacji powrotnej 4:53 h. W tym okresie pociąg „Rybitwa" przewiózł około 8 tys. pasażerów. Relacja cieszyła się na tyle dużym zainteresowaniem, że sezonowe połączenie kontynuowane będzie również w 2025 r.
- Od 15 grudnia 2024 r. (wraz z wejściem w życie nowego rozkładu jazdy) uruchomiono nowe połączenie międzyregionalne w relacji Bydgoszcz Główna - Szczecin pod nazwą „Barnim". Połączenie jest rezultatem współpracy Samorządów Województw: Kujawsko-Pomorskiego, Wielkopolskiego oraz Zachodniopomorskiego. Pociąg, zatrzymujący się na wszystkich stacjach i przestankach na tej relacji, pokonuje całą trasę w czasie 4:42 h, co jest wynikiem lepszym, niż pociąg InterCity Staszic na tej samej trasie.
- W 2024 r. wprowadzono także szereg zmian na wniosek podróżnych. Były to m.in.:
  - uruchomienie czterech par pociągów w relacji Bydgoszcz Główna - Chełmża także w weekendy,
  - kurs ostatniego pociągu z Torunia do Jabłonowa Pomorskiego w dni robocze rozszerzony także o sobotę,
  - wprowadzenie dodatkowego połączenia relacji Toruń Główny - Chełmża, dedykowanego dla pracowników dojeżdżających do strefy ekonomicznej w Ostaszewie Toruńskim,
  - wprowadzenie dodatkowego połączenia relacji Bydgoszczy Główna - Toruń Wschodni w sobotę i niedzielę dedykowanego studentom zaocznym,
  - wprowadzenie dodatkowego kursu pociągu w relacji Czersk - Laskowice Pomorskie w soboty, niedziele oraz święta.

Nowy przystanek kolejowy Grudziądz Rządz na linii kolejowej nr 207, fot. Mikołaj Kuras

Inauguracyjny przejazd pociągu „Rybitwa" w relacji Toruń Wschodni - Kołobrzeg, 22 czerwca 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

- Na podstawie porozumienia pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Województwem Mazowieckim zawarto umowę na prowadzenie międzywojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na odcinku linii kolejowej nr 27 pomiędzy Toruniem Głównym a Sierpcem. W ramach porozumienia Województwo Mazowieckie przekazało środki w wysokości prawie 1,5 mln zł na uruchomienie 6 par pociągów dojeżdżających do Sierpca.
- W 2024 r. w ewidencji Województwa Kujawsko-Pomorskiego znajdowało się: 13 autobusów szynowych SA106, 5 wagonów doczepnych SA123, 4 jednostki elektryczne ED72, 6 elektrycznych zespołów trakcyjnych EN76 oraz 5 elektrycznych zespołów trakcyjnych 22WEg.

Rok 2024 był kolejnym, w którym na wszystkich trasach kolejowych województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonowała tzw. „Taryfa Kujawsko-Pomorska", co skutkowało utrzymaniem kosztów zakupu biletów na niezmienionym poziomie w stosunku do lat poprzednich. Bilet normalny kosztował w 2024 r. 4,10 zł za pierwsze 10 km, a cena wzrastała o 21 groszy za każdy kolejny kilometr. Taryfa uwzględniała wszystkie ulgi ustawowe.

Operatorzy realizujący pasażerskie przejazdy kolejowe na liniach organizowanych przez Samorząd Województwa w 2024 r. wprowadzali także własne, atrakcyjne oferty handlowe.

W przypadku POLREGIO S.A. były to:

- aglomeracyjny bilet BiT City - umożliwiający podróżowanie pociągami REGIO pomiędzy Bydgoszczą a Toruniem. Zakup biletu jednorazowego w ofercie BiT City uprawniał jednocześnie do godzinnego, nieograniczonego i bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej w Bydgoszcz lub Toruniu. Bilet odcinkowy miesięczny aglomeracyjny BiT City pozwał na bezpłatne korzystanie z komunikacji miejskiej bez ograniczeń czasowych po wskazaniu wybranej linii,
- regionalny bilet WiT - umożliwiający podróżowanie pociągami REGIO pomiędzy Włocławkiem a Toruniem. Zakup biletu jednorazowego w ofercie WiT uprawniał jednocześnie do godzinnego, nieograniczonego i bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej we Włocławku lub Toruniu. Bilet odcinkowy miesięczny WiT pozwał na bezpłatne korzystanie z komunikacji miejskiej bez ograniczeń czasowych po wskazaniu wybranej linii,
- bilety okresowe - skierowane do osób, które korzystały z codziennych dojazdów do pracy/szkoły za pośrednictwem pociągów POLREGIO. Wykup biletu okresowego powodował do 47% oszczędności w porównaniu do podróży na podstawie biletów jednorazowych,
- bilet sieciowy - bilet imienny uprawniający do nieograniczonej liczby przejazdów na dowolnej relacji pociągami REGIO oraz interREGIO w terminie ważności na nim określonym (wskazanym przez nabywcę lub liczonym od daty wydania),
- bilet turystyczny - bilety uprawniały do wielokrotnych przejazdów od godziny 18:00 w dniu roboczym poprzedzającym bezpośrednio następujące po sobie dni wolne od pracy do godziny 6:00 pierwszego dnia roboczego następującego po tych dniach. Był on honorowany w pociągach POLREGIO oraz pociągach operatorów, z którymi POLREGIO zawarła umowę o wzajemnym honorowaniu biletów,
- mini bilet turystyczny - promocja działała na identycznych zasadach jak „Bilet turystyczny", ale tylko w pociągach REGIO,
- grupowy przewóz osób - oferta skierowana do co najmniej 10 osób podróżujących wspólnie (nie wliczając przewodników), dająca 30% zniżki za przejazd pociągami REGIO. Grupowy przewóz osób dawał możliwość łączenia oferty z ulgami ustawowymi, a także bezpłatny przejazd dla przewodników grup (na każde 10 osób płacących 1 przewodnik podróżował gratis),
- „Ty i raz, dwa, trzy" - oferta stworzona z myślą o tych, którzy podróżowali w towarzystwie jednej, dwóch lub trzech osób do tej samej stacji przeznaczenia, tym samym pociągiem. Dla pierwszej osoby wydawany był bilet jednorazowy (koszt biletu liczony był według taryfy normalnej lub z ulgą ustawową). Dla pozostałych osób wydawano bilety tańsze o ok. 30% od taryfy normalnej,
- REGIOkarnet - był biletem imiennym uprawniającym do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami REGIO. Z REGIOkarnetu można było skorzystać w czasie trzech dowolnie wybranych dni w ciągu dwóch kolejno następujących po sobie miesięcy. Oferta była ważna w pociągach REGIO oraz pociągach operatorów, z którymi POLREGIO zawarła umowę o wzajemnym honorowaniu biletów,
- miniREGIOkarnet - promocja działała na identycznych zasadach jak „REGIOkarnet", ale tylko w pociągach POLREGIO,
- REGIOkarta - posiadając REGIOkartę podróżny miał możliwość zakupu biletów według obniżonego cennika opłat w systemie sprzedaży biletów online poprzez stronę internetową lub przez aplikację mobilną,
- REGIO Senior - promocja skierowana do osób, które ukończyły 60. rok życia, oferowała 25% zniżki od taryfy podstawowej na bilety jednorazowe oraz 10% zniżki od taryfy podstawowej na bilety okresowe (tygodniowe, miesięczne i kwartalne),
- ulga 50% dla pracowników strefy budżetowej - z ulgi 50% mogli skorzystać pracownicy jednostek strefy budżetowej oraz żołnierze zawodowi, którym pracodawca na podstawie umowy zawartej z pasażerskimi przewoźnikami kolejowymi, wykupił ulgową usługę transportową na rok 2024.

W przypadku Arriva sp. z o.o. były to:

- karnet 8 przejazdowy - karnet dedykowany był dla osób podróżujących pociągami Arrivy przez okres jednego miesiąca w wybrane dni. Po wykorzystaniu 8 przejazdów w ramach całego karnetu, podróżnemu przysługiwało prawo do zakupu biletu za 1 zł na relację podaną w karnecie ,
- oferta „Złap rabat na TAXI" - oferta kierowana była do osób, które posiadały ważny w danym dniu bilet jednorazowy na przejazd pociągami Arriva, a które chciały skorzystać z rabatu na usługę Hallo Taxi Toruń lub Merc Taxi Grudziądz,
- Wspólny Bilet Samorządowy - oferta obejmowała 24-godzinną podróż wszystkimi pociągami wybranych spółek przewozowych, tj.: Koleje Śląskie, Warszawska Kolej Dojazdowa, Koleje Małopolskie, Koleje Wielkopolskie, Koleje Dolnośląskie, Łódzka Kolej Aglomeracyjna oraz Koleje Mazowieckie,
- „Sami Swoi 55" - oferta dla pracowników zakładów pracy z branży kolejowej objętych porozumieniem z Operatorem,
- taryfa „Wspólny Bilet" - na przejazdy pociągami regionalnymi Arrivy można było nabyć bilet wraz z biletem na przejazd pociągami innych przewoźników, tj.: Koleje Małopolskie, Koleje Mazowieckie, Koleje Śląskie, Koleje Wielkopolskie, Łódzka Kolej Aglomeracyjna, PKP Intercity, PKP SKM w Trójmieście, POLREGIO S.A.

2. TRANSPORT AUTOBUSOWY

Na regionalnym rynku autobusowych przewozów pasażerskich województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonuje trzech dużych przewoźników, tj. Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A., Relobus Transport Polska sp. z o.o. oraz PKS w Bydgoszczy sp. z o.o., którzy zaspokajają większość potrzeb lokalnego rynku. Mniejszymi przewoźnikami, również zauważalnymi w obsłudze rynku przewozów autobusowych, są Tomasz Sobieszczański, Nadgoplańska Komunikacja Autobusowa Grzegorz Arent oraz PKS Chojnice sp. z o.o.

Organizacja regularnego autobusowego transportu pasażerskiego w województwie kujawsko-pomorskim realizowana była przez podmioty posiadające zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Zezwolenie, uprawnia do wykonywania zarobkowych przewozów osób (oraz towarów) na terenie Polski. Każda regularna oraz regularna specjalna linia autobusowa musi funkcjonować na podstawie tzw. zezwolenia na wykonywanie regularnych/regularnych specjalnych przewozów osób w transporcie drogowym. W zależności od zasięgu przestrzennego danej relacji zezwolenie wydawane jest przez: wójta (w obrębie danej gminy), burmistrza/prezydenta miasta (jeśli dotyczą komunikacji miejskiej lub podmiejskiej w obrębie miasta, miasta na prawach powiatu oraz powiatu sąsiedniego), starostę (w obrębie danego powiatu), marszałka województwa (w obrębie danego województwa lub właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy, jeśli przewozy mają odbywać się poza obszarem jednego województwa). Poszczególne linie autobusowe funkcjonować mogą na zasadach komercyjnych lub publicznych. Linie użyteczności publicznej (organizowane na podstawie tzw. zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego) utrzymywane są przez jednostki samorządu terytorialnego w obszarach, gdzie istnieje realne zapotrzebowanie na zbiorowy transport autobusowy, lecz uwarunkowania rynkowe uniemożliwiają stworzenie oferty przewozowej (np. brak podmiotu chętnego do utrzymywania komercyjnej linii autobusowej lub niewystarczająca podaż oferty przewozowej generowanej przez przewoźników komercyjnych w porównaniu do popytu).

Charakterystyka organizacji autobusowych przewozów pasażerskich na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r.:

- na dzień 31 grudnia 2024 r. regularne przewozy osób w krajowym transporcie drogowym realizowane były, na podstawie zezwoleń, przez 22 przewoźników (lista przewoźników poniżej). Przewoźnicy działali na podstawie 132 ważnych zezwoleń,

Tabela 20. Zestawienie przewoźników realizujących przewozy regularne osób w krajowym transporcie drogowym w 2024 r. na podstawie zezwoleń wydanych przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Lp.	Przewoźnik
1	P.H.U. „POL-BUS" Marek Burchacki
2	„Marko-Bus" Piotr Kruczek
3	Zakład Usługowo -Transportowy Krzysztof Bet
4	Usługi Transportowe „MERC-BUS" Zarzeczny Andrzej
5	P.H.U. NAFTEX sp. j. Jan Adamski, Jadwiga Adamska
6	„Rs Bus" Firma Przewozowa Elżbieta Rejentowicz
7	P.U. „Busmar" Marek Pawłowski
8	Usługi Przewozowo-Osobowe „Trans-Tom" Jakubowski Tomasz
9	Usługi Transportowe „Es-Bus" Sebastian Eichler
10	„Sprint-Trans" Michał Pipin
11	Firma Transportowo-Usługowa „Trans-Tur" Grzankowski Jarosław
12	PKS Grudziądz spółka z o.o.
13	Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A.
14	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Chojnice sp. z o.o.
15	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Bydgoszczy sp. z o.o.
16	Relobus Transport Polska sp. z o.o.

Lp.	Przewoźnik
17	Tomasz Sobieszczański
18	Nadgoplańska Komunikacja Autobusowa Grzegorz Arent
19	„TOMKAS" Tomasz Schwertfeger
20	„FrBus Group" sp. z o.o.
21	Usługi Transportowe Artur Kasprzak
22	„Wiktoria" Paweł Waleriańczyk

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Transportu.

- oprócz przewozów regularnych realizowane były także przewozy regularne specjalne, tj. przeznaczone dla określonych grup pasażerów (np. uczniów danej placówki oświatowej lub pracowników dojeżdżających do miejsca zatrudnienia). Na dzień 31 grudnia 2024 r. ważnych było 26 zezwoleń na tzw. „przewozy zamknięte", realizowane przez 13 przedsiębiorców,
- Samorząd Województwa wydał 129 decyzji dotyczących wydania/zmiany/wygaśnięcia/odstępstwa realizacji zezwoleń regularnych i regularnych specjalnych uzgadniających przebieg linii komunikacyjnych,
- wydano 34 postanowienia uzgadniające przebieg linii komunikacyjnych realizowanych na podstawie zezwoleń wydanych przez inne samorządy wojewódzkie,
- Samorząd Województwa otrzymał z budżetu państwa kwotę 47 101 059,98 zł na realizację zadania zleconego, tj. na finansowanie dopłat do ustawowych ulg przy sprzedaży biletów w pozamiejskiej komunikacji autobusowej. Umowy, określające zasady finansowania dopłat, zawarte zostały z 46 przewoźnikami. Ponadto Samorząd Województwa zawarł 47 porozumień z 45 organizatorami przewozów w celu przekazywania rekompensaty kosztów poniesionych z tytułu stosowania ulg ustawowych przy sprzedaży biletów przez operatorów w 2024 r. oraz finansował ulgi ustawowe do biletów sprzedanych przez czterech operatorów na podstawie umów o świadczenie usług użyteczności publicznej zawartych z Województwem.

W 2024 r. obowiązywały umowy użyteczności publicznej na autobusowe przewozy pasażerskie podpisane z czterema operatorami na w sumie 68 liniach komunikacyjnych. Były to umowy z:

- Kujawsko-Pomorskim Transportem Samochodowym S.A. - 60 linii,
- Relobus Transport Polska sp. z o.o. - 4 linie,
- Przedsiębiorstwem Usługi Transportowe „Es-Bus" Sebastian Eichler - 2 linie,
- Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Bydgoszczy sp. z o.o.– 2 linie.

Na finansowanie wyżej wymienionych linii zabezpieczono środki z budżetu województwa w wysokości 5 816 769,38 zł (blisko 1,7 mln zł więcej w porównaniu do 2023 r.) oraz 18 555 976,57 zł (ponad 2,6 mln zł więcej w porównaniu do 2023 r.) z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (3zł/wozokilometr).

W 2024 r. Samorząd Województwa aktywnie poszukiwał środków zewnętrznych na rozwój floty autobusów obsługujących regionalne połączenia międzymiastowe. W ramach pozytywnie rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie ze środków KPO, Samorząd Województwa otrzymał w sumie ponad 91 mln zł dofinansowania. W ramach uzyskanej dotacji planowany jest zakup w sumie 40 nowych niskopodłogowych autobusów: 15 niskoemisyjnych z napędem hybrydowym oraz 25 zeroemisyjnych elektrycznych. W końcówce 2024 r. trwały postępowania przetargowe. Wprowadzenie do eksploatacji nowych autobusów planowane jest na połowę 2026 r.

3. KUJAWSKO-POMORSKI TRANSPORT SAMOCHODOWY S.A.

Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. - to spółka powstała 13 kwietnia 2012 r. z konsolidacji spółek: PKS Włocławek, PKS Inowrocław, PKS Brodnica oraz PKS Lipno. Jest spółką prawa handlowego z udziałami Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W 2024 r. realizowała świadczenia usług przewozowych na liniach użyteczności publicznej w ramach zawartej umowy z Województwem Kujawsko-Pomorskim oraz była operatorem linii użyteczności publicznej dla w sumie 27 jednostek samorządu terytorialnego w całym regionie. W ramach ww. usług KPTS S.A. wykonała pracę przewozową około 13 mln wozokilometrów, podczas których przewiozła około 7,8 mln pasażerów.

W 2024 r. Kujawsko Pomorski Transport Samochodowy zatrudniał w sumie 446 pracowników, w tym 376 (około 84%) w ramach stosunku pracy oraz 70 osób (około 16%) w ramach umów cywilnoprawnych. Flotę samochodów KPTS S.A. w 2024 r. tworzyło w sumie 325 autobusów, w tym: 138 autobusów typu maxi (o pojemności około 100 osób), 175 autobusów typu midi (w pojemności od 65 do 75 osób) oraz 12 autobusów typu mini (o pojemności od 30 do 45 osób). Najpopularniejszymi markami autobusów jeżdżących we flocie KPTS S.A. były: SOR (124 sztuki), Karosa (65 sztuk), Autosan (50 sztuk) oraz Irisbus (47 sztuk). Średni wiek autobusu to 19,7 lat.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych Departamentu Transportu

Transport publiczny na liniach autobusowych w województwie kujawsko-pomorskim

Najważniejszymi liniami pod względem skali przewozów były:

- linia 23002: Bydgoszcz - Szubin - Żnin - Gąsawa - Gniezno (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 26007: Włocławek - Choceń - Chodecz - Przedecz - Kłodawa (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 26224: Włocławek - Chodecz (linia użyteczności publicznej dla Miasta Włocławek),
- linia 26065: Włocławek - Dobrzyń nad Wisłą - Mysłakówko (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 28004: Bydgoszcz - Toruń - Rypin (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 28019: Włocławek - Łochocin - Lipno - Zbójno - Ostrowite - Rypin (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 26625: Radziejów - Aleksandrów Kujawski - Toruń (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 27002: Nowe Miasto Lubawskie - Brodnica - Toruń (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 27202: Brodnica - Toruń - Bydgoszcz (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 23230: Mogilno - Gębice - Orchowo - Szydłówiec - Orchowo (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 28045: Włocławek - Lisek - Lipno (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 28003: Bydgoszcz - Zławieś Wielka - Toruń - Czernikowo - Lipno - Włocławek (linia użyteczności publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego),
- linia 26186: Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek - Aleksandrów Kujawski (linia użyteczności publicznej Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim).

Dzięki dodatnim wynikom finansowym w ostatnich latach spółka Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. przeprowadza szereg inwestycji infrastrukturalnych. W 2024 r. zakończyła się budowa nowej zajezdni autobusowej w Brodnicy oraz przebudowa stacji obsługi pojazdów w Inowrocławiu. W roku sprawozdawczym trwały także budowy nowych zajezdni autobusowych we Włocławku oraz Mogilnie.

4. PORT LOTNICZY BYDGOSZCZ S.A.

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. (spółka akcyjna z większościowym udziałem Samorządu Województwa) - w 2024 r. jedyny pasażerski port lotniczy w województwie odprawił 366 355 pasażerów. Stanowi to porównywalną wartość do roku 2023 (366 067 pasażerów) oraz około 86% w porównaniu do rekordowego 2019 r.

Regularna siatka lotów orgaznizowana była w formie międzynarodowej oraz krajowej. Loty międzynarodowe realizowane były za pośrednictwem linii Ryanair oraz WizzAir (do 31 sierpnia 2024 r.) i odbywały się do: Birmingham, Bristolu, Dublina, Londynu (Luton oraz Stansted). Połączenia krajowe do Warszawy obsługiwane były przez Polskie Linie Lotnicze LOT.

Spowolnienie dynamiki w odbudowie pozycji Portu Lotniczego Bydgoszcz w dużej mierze spowodowane było ograniczeniem liczby lotów do Dublina i Birmingham w okresie letnim (Ryanair) oraz kłopotami z parkiem maszynowym węgierskiego przewoźnika WizzAir, który w trzecim kwartale (od 31 sierpnia 2024 r.) był zmuszony zawiesić regularne połączenie z Londynem (Luton). Jednocześnie w związku z czasowym wycofaniem z eksploatacji kilkudziesięciu swoich samolotów, firma WizzAir, w porozumieniu z Portem Lotniczym Bydgoszcz S.A. przebazowała część oczekujących na ponowny rozruch maszyn na płytę lotniska Szwederowo.

W 2024 r. mieszkańcy regionu chętnie korzystali z oferty touroperatorów. Na wakacje z wylotem z Bydgoszczy zdecydowało się 88 662 pasażerów, co stanowi wzrost o ponad 47% w stosunku do poprzedniego roku. W ofercie biur podróży oferujących wylot na wakacje z Bydgoszczy (TUI Polska, Coral Travel Poland, Rainbow Tours, ITAKA, czy Grecos Holiday) znalazły się takie kierunki, jak: Antalya, Burgas, Heraklion, Majorka, Marsa Alam, czy Rodos.

W minionym roku Port Lotniczy Bydgoszcz zrealizował szereg działań wspierających rozwój sektora MRO (Maintenance, Repair and Overhaul), skupiającego się na serwisowaniu statków powietrznych. Dodatkowo w zakresie cargo Spółka uzyskała w 2024 r. pozwolenie na prowadzenie magazynu czasowego składowania i rozszerzyła współpracę z firmami logistycznymi, takimi jak Morska Agencja Gdynia, czy Far Logistics Poland. Dzięki współpracy z Polskimi Liniami Lotniczymi LOT przesyłki cargo realizowane są na trasie Warszawa-Bydgoszcz-Warszawa.

TECHNOLOGIE CYFROWE SŁUŻĄCE SPRAWNEMU ZARZĄDZANIU

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz cyfryzacji i informatyzacji regionu w 2024 r.:

- ostateczne rozliczenie i zakończenie projektów: Kultura w zasięgu 2.0 (22,7 mln zł), Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0 (128,6 mln zł) oraz Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej - etap I oraz II (119,9 mln zł)
- prowadzono przygotowania do realizacji projektów: Kultura w zasięgu 3.0 (19,1 mln zł), Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0 (31,9 mln zł), Kujawsko-Pomorskie e-Zdrowie 3.0 (33,1 mln zł)

Rozwój technologii cyfrowych w działaniach Samorządu Województwa w 2024 r. skupiał się na zakończeniu dotychczas realizowanych projektów rozwojowych oraz przygotowaniu ich kontynuacji. Związane jest to z sytuacją przejściową pomiędzy kolejnymi perspektywami finansowania UE. Cyfryzacja jako dziedzina rozwoju polityki regionalnej jest bardzo silnie powiązana z możliwościami finansowania w ramach Polityki Spójności, stąd rok 2024 był rokiem specyficznym.

W 2024 r. zakończone zostały rozliczenia finansowe projektów:

- Kultura w zasięgu 2.0 (wydane środki: 22 744 775 zł),
- Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0 (wydane środki: 128 578 297 zł),
- Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej - etap I oraz II (wydane środki: 119 905 662,43 zł).

Do tej pory celem nadrzędnym wdrażania technologii cyfrowych w regionie było zapewnienie mieszkańcom zdigitalizowanych i łatwo dostępnych zasobów w oparciu o nowoczesne formy przekazu m.in. poprzez centralne punkty dostępowe oraz wirtualne bazy danych wiedzy dziedzinowej. Działania w dużej mierze skupiały się na budowaniu infrastruktury technicznej, digitalizacji materiałów archiwalnych w zasobach instytucji partnerów, a także stworzeniu pakietu e-usług skierowanych zarówno do mieszkańców regionu, jak i do podmiotów administracji publicznej. W nowej perspektywie finansowej większy nacisk kładziony będzie na kwestie cyberbezpieczeństwa oraz wykorzystaniu technologii przetwarzania, udostępniania oraz przechowywania danych w technologii chmurowej. Nadal ważnym elementem wdrażania technologii cyfrowych w województwie będzie poszerzenie grona użytkowników stworzonych wcześniej narzędzi informatycznych oraz dalsze ich doskonalenie i rozszerzanie funkcjonalności o nowe obszary tematyczne.

- Kultura w zasięgu 3.0 (wartość projektu w całej perspektywie 2021-2027 to 19 146 973,08 zł) - w 2024 r. działania w ramach projektu Kultura w zasięgu 3.0 skupiały się na formalnych i merytorycznych przygotowaniach do realizacji, m.in.: przeprowadzeniu konsultacji z potencjalnymi beneficjentami projektu, weryfikacji potrzeb, ustaleniu potencjalnego zakresu możliwych do realizacji zadań, a także przygotowaniu niezbędnej dokumentacji projektowej. Na podstawie ww. prac wstępną deklarację uczestnictwa w projekcie wyraziło w sumie 81 jednostek kultury w całym województwie.

  Głównym celem projektu Kultura w zasięgu 3.0 jest wzrost dostępności do zasobów będących w posiadaniu publicznych instytucji kultury w postaci cyfrowej. Projekt zakłada digitalizację zbiorów partnerów projektu oraz ich udostępnianie za pośrednictwem platform służących publicznej dystrybucji i bezpiecznemu przechowywaniu zasobów (np. biblioteki cyfrowe, wirtualne muzea, przewodniki). Planowane działania obejmują także rozbudowę systemów pozwalających na ponowne wykorzystanie zasobów cyfrowych poprzez systemy multimedialne (np. systemy rozszerzonej/wirtualnej rzeczywistości) oraz budowę kanałów cyfrowego kontaktu z odbiorcą.
- Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0 (wartość projektu w całej perspektywie 2021-2027 to 31 960 608,97 zł) - w 2024 r. działania w ramach projektu Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0 skupiały się na formalnych i merytorycznych przygotowaniach do realizacji, m.in.: przeprowadzeniu konsultacji z potencjalnymi beneficjentami projektu, weryfikacji

potrzeb, ustaleniu potencjalnego zakresu możliwych do realizacji zadań, a także przygotowaniu niezbędnej dokumentacji projektowej. Na podstawie ww. prac wstępną deklarację uczestnictwa w projekcie wyraziły w sumie 23 jednostki samorządu terytorialnego.

Głównym celem projektu Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0 jest dalsza kompleksowa transformacja cyfrowa regionu oraz wzrost liczby nowych użytkowników wcześniej zmodernizowanych e-usług, produktów i procesów cyfrowych wdrożonych do funkcjonowania podczas poprzednich edycji projektu, takich jak: Geoportal Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Regionalny Biuletyn Informacji Publicznej.

- Kujawsko-Pomorskie e-Zdrowie 3.0 (wartość projektu w całej perspektywie 2021-2027 to 33 052 122,17 zł) - projekt, będący kontynuacją wcześniejszych projektów pn.: „Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej - I i II etap”, w 2024 r. był w przygotowawczej fazie realizacji, a działania skupiały się na formalnych i merytorycznych przygotowaniach do realizacji, m.in.: przeprowadzeniu konsultacji z potencjalnymi beneficjentami, weryfikacji ich potrzeb, ustaleniu potencjalnego zakresu możliwych do realizacji zadań, a także przygotowaniu niezbędnej dokumentacji projektowej. Na podstawie ww. prac wstępną deklarację uczestnictwa w projekcie wyraziło w sumie 13 podmiotów.

  Głównym celem projektu jest rozbudowa regionalnej platformy e-zdrowia poprzez uzupełnienie Regionalnego Repozytorium Elektronicznych Danych Medycznych o moduły do obsługi regionalnych programów profilaktycznych, moduł teleradiologii oraz rozwiązania z zakresu Bussiness Intelligence (BI).

Informacja o bieżących zadaniach i kierunkach działania Biura Geodety Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Zadania Samorządu Województwa w zakresie geodezji skupiają się na:

- prowadzeniu wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, którego obsługą zajmuje się Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Toruniu (wraz z oddziałem terenowym we Włocławku),
- wykonywaniu i udostępnianiu kartogrficznych opracowań tematycznych dla obszaru województwa - w ramach zadania WODGiK w 2024 r. rozpatrzył 189 wniosków na odpłatne i 16 wniosków na nieodpłatne udostępnienie zasobu kartograficznego województwa,
- tworzeniu, w uzgodnieniu z Głównym Geodetą Kraju, oraz prowadzeniu i udostępnianiu baz danych dotyczących obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skali 1:10 000, w tym kartograficznych opracowań numerycznego modelu rzeźby terenu - w ramach zadania w 2024 r. aktualizacji podlegała kategoria „rzeźba terenu” gromadzona w Bazie Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k) dla m. Włocławek, powiatu aleksandrowskiego, inowrocławskiego, radziejowskiego oraz włocławskiego,
- analizie zmian w strukturze agrarnej oraz programowaniu i koordynacji prac urządzeniowo-rolnych, jak również monitorowaniu zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji - zadanie te realizowane jest poprzez opracowanie i udostepnienie publikacji pn.: ,,Analiza struktury własności i sposobu użytkowania gruntów w województwie kujawsko-pomorskim” dostępnego na stronie internetowej WODGiK w Toruniu (http://geoportal.infoteren.pl/),
- współdziałaniu z Głównym Geodetą Kraju w prowadzeniu bazy danych państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, w części dotyczącej obszaru województwa.

Geoportal Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce systemów informacji przestrzennej, który znajduje się w czołówce najczęściej odwiedzanych regionalnych systemów tego typu w Polsce. Umożliwia on automatyczne i bezobsługowe udostępnianie danych szczebla powiatowego w celu zapewnienia cyklicznego zasilania i aktualizacji danych w zakresie zbiorów danych Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT500), Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT) i Rejestru Cen Nieruchomości (RCN).

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowych sp. z o.o. (w likwidacji) - od lipca 2023 r. spółka pozostaje w stanie likwidacji. W 2024 r. status spółki nie uległ zmianie.

Uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 22 listopada 2023 r zmianie uległ Regulamin Organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. W ramach wprowadzonych zmian od 1 stycznia 2024 r. Wydział Realizacji E-projektów został wydzielony z Departamentu Realizacji Projektów Unijnych i przekształcony w Departament Cyfryzacji.

Geoportal Województwa Kujawsko-Pomorskiego z danymi na temat Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego w centrum Włocławka

BEZPIECZEŃSTWO

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz bezpieczeństwa w 2024 r.:

- Przekazanie 8 jednostkom WOPR sprzętu (m.in. skutery podwodne, drony z kamerami termowizyjnymi, sonary, sanie ratownicze, skafandry, defibrylatory) o wartości 1,1 mln zł, z dofinansowaniem środków unijnych
- Przeprowadzenie certyfikowanych kursów z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla 78 pracowników oraz szkolenia doskonalącego z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla 60 pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- 3 nowych członków Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris” (w 2024 r. Stowarzyszenie zrzeszało łącznie 98 jst)
- Stowarzyszenie „Salutaris” 31 razy udzieliło pomocy jst przy zdarzeniach losowych na łączną kwotę 550 tys. zł oraz wsparło OSP w zakupie sprzętu specjalistycznego na kwotę 150 tys. zł
- Samorząd Województwa zorganizował akcję pn. „Pomoc dla powodzian”, podczas której zebrano kwotę 46 598,79 zł na pomoc dla poszkodowanych regionów w wyniku powodzi z 2024 r.

1. KOMPETENCJE SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Samorząd Województwa ma ograniczone narzędzia prowadzenia bezpośrednich działań w zakresie bezpieczeństwa. Skupiają się one w głównej mierze na interwencjach, które polegają na poprawie ogólnej zdolności do przeciwdziałania klęskom żywiołowym oraz wsparciu prewencyjnym. Wsparcie to materializuje się w postaci zakupu sprzętu, narzędzi czy też pojazdów ratowniczych. Adresatami wsparcia są samorządy lokalne oraz służby mundurowe. Samorząd Województwa aktywnie działa także na polu współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w różnych dziedzinach, a także aktywizacji społeczności lokalnej i szeroko rozumianej promocji bezpieczeństwa. Aktywność ta widoczna jest poprzez organizację różnego rodzaju wydarzeń w postaci konferencji, imprez masowych, czy też konkursów i turniejów. Poniżej przedstawiono działania podjęte w 2024 r. przez Samorząd Województwa oraz jednostki mu podległe w zakresie bezpieczeństwa.

2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM PUBLICZNYM I OCHRONĄ PRZECIWPOŻAROWĄ

- Koordynacja przy projekcie unijnym dla WOPR z regionu, gdzie w dniu 28 lutego 2024 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu do jednostek WOPR trafiły m.in. skutery podwodne, drony z kamerami termowizyjnymi, sonary, sanie ratownicze, skafandry, plecaki medyczne, radiotelefony, łodzie i defibrylatory. Przekazany sprzęt pozwoli poprawić bezpieczeństwo na obszarach wodnych oraz w miejscach o cennych walorach przyrodniczych. Wartość projektu, którego liderem był WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego, wyniosła 1,1 mln zł, a dofinansowanie pochodziło z Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wyposażenie trafiło do ośmiu jednostek, które były partnerami projektu:
  - Rejonowego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Toruniu
  - Rejonowego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy
  - Włocławskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
  - Nadgoplańskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Kruszwicy
  - Lipnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
  - Pałuckiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Żninie
  - Wdeckiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Tleniu
  - Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Chełmnie.
- Udział w pracach Kujawsko-Pomorskiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz w pracach Komisji ds. Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2024-2025 „Gambit kujawsko-pomorski". Posiedzenia Rady obyły się 2 razy w roku, natomiast Komisji 4 razy. Rada działa przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego jako Wojewódzki Zespół Koordynacyjny w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego. Do zadań Wojewódzkiej Rady BRD należy w szczególności:
  - opracowywanie regionalnych programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - zatwierdzanie planu wydatków Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego w części przeznaczonej na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - inicjowanie kształcenia kadr administracji publicznej i szkolenie w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - inicjowanie współpracy międzywojewódzkiej,
  - współpraca z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi,
  - inicjowanie działalności edukacyjno-informacyjnej,
  - analizowanie i ocena podejmowanych zadań.

  Komisje przygotowują programy realizacyjne zarówno z infrastrukturalnych, jak i prewencyjnych działań poprawiających bezpieczeństwo na drogach naszego regionu oraz opiniują i odnoszą się do propozycji i uwag w zakresie BRD, które wpływają od mieszkańców i instytucji.
- Udział w pracach Kujawsko-Pomorskiej Rady Bezpieczeństwa na Wodach. W 2024 r. odbyły się 4 posiedzenia, w których uczestniczyli wszyscy prezesi Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego oraz przedstawiciel wojewody - Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy oraz przedstawiciele Policji i Państwowej Straży Pożarnej. Celem spotkań było omówienie stanu przygotowania ratowników wodnych i służb do zabezpieczenia bezpieczeństwa na akwenach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przed sezonem letnim, organizacja szkoleń ratowników wodnych, zintegrowanych ćwiczeń z innymi służbami, prowadzenie profilaktyki z młodzieżą i osobami wypoczywającymi nad wodami oraz możliwości wsparcia samorządu województwa w zakupie sprzętu i wyposażenia dla ratownictwa wodnego w województwie.
- Realizacja wsparcia finansowego w kwocie 130 000 zł z budżetu województwa na zamówienie usługi pn. „Zapewnienie bezpieczeństwa na akwenach województwa kujawsko-pomorskiego". Zadanie to realizowane było przez Wodne Ochotnicze Pogotowia Ratunkowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego w następującym zakresie:
  - zabezpieczenie dyżurów służby ratowniczej na obszarach wodnych województwa kujawsko- pomorskiego,
  - patrolowanie zbiorników wodnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa przebywających tam osób,
  - przeprowadzenie akcji profilaktycznych związanych z bezpiecznym wypoczynkiem na obszarach wodnych.
- Udział i wsparcie w organizacji XII Kujawsko-Pomorskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie pn.: „Bezpieczny i przyjazny region", której organizatorami są Straż Miejska w Toruniu wspólnie z pozostałymi strażami miejskimi z regionu - WSB „Merito" w Toruniu i Urzędem Marszałkowskim w Toruniu. Konkurs objęty jest patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W olimpiadzie wzięło udział 570 uczniów z całego regionu. W dniu 5 kwietnia 2024 r. odbył się III etap Olimpiady, w którym 9 finalistów (wyłonionych z poprzednich dwóch edycji) walczyło o indeks Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu.
- Udział i wsparcie w Wojewódzkim Komitecie Organizacyjnym Turniejów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na rok 2024: 28. Ogólnopolskim Młodzieżowym Turnieju Motoryzacyjnym i 45. Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego we Włocławku. W dniu 25 maja 2024 r. w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego we Włocławku odbyły się eliminacje Wojewódzkich Turniejów Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. W finale wojewódzkim udział wzięło 12 szkół podstawowych i ponadpodstawowych z województwa (tj. 48 zawodników wraz z opiekunami). Organizatorem był Polski Związek Motorowy w Bydgoszczy przy współorganizacji Policji, Kuratorium, Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego i Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Wydarzenie zostało objęte patronatem Marszałka Województwa, w ramach którego ufundowano puchary i nagrody dla zwycięzców.
- Wsparcie XXII Wojewódzkich Zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych wg. Regulaminu CTIF w Mogilnie, których organizatorami były: Oddział Wojewódzki Związku OSP RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Zarząd Powiatowy OSP RP w Mogilnie, Starosta Mogileński oraz Burmistrz Mogilna, natomiast współorganizatorami były: KP PSP Mogilno, Mogileński Dom Kultury, Spółka Mogilno Sport oraz Pierwszy Ratownik ZG ZGZP RP. W zawodach wystartowało 650 uczestników z 65 młodzieżowych drużyn pożarniczych z całego regionu. Zawody odbywały się pod patronatem Marszałka Województwa, w ramach których ufundowano nagrody i puchary dla zwycięzców.
- Wsparcie I Wojewódzkich Halowych Zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych wg. Regulaminu CTIF, które odbyły się 30 listopada w hali widowiskowo-sportowej w Mroczy. Była to pierwsza edycja zmagań najlepszych Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z województwa kujawsko-pomorskiego. Do rywalizacji przystąpiło łącznie 31 ekip (w tym 16 drużyn chłopięcych oraz 15 dziewczęcych). Zawody objęte były patronatem Marszałka Województwa, w ramach których ufundowano nagrody i puchary dla zwycięzców.
- Współorganizacja „Europejskiego Dnia bez Wypadków Śmiertelnych na Drogach", która została przeprowadzona w dniu 20 września 2024 r. przed budynkiem Urzędu Marszałkowskiego, z udziałem Policji, Fundacji Bezpieczni.eu, Fundacji Jumper, WORD Toruń. Umożliwiono konsultacje z policjantami na temat zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i zmian przepisów ruchu drogowego, a także zaznajomienie się z podstawami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz sprawdzenia działania symulatora dachowania. W wydarzeniu wzięło udział ok. 1000 uczestników, którym wręczono materiały odblaskowe zakupione przez Urząd Marszałkowski w Toruniu.
- Współorganizacja IV Kujawsko-Pomorskiego Sympozjum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Ratownictwa Medycznego, które odbyło się w dniach 8-9 października 2024 r. w Browarze B we Włocławku. Uczestniczyli w nim przedstawiciele: Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta, urzędów gmin, Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego, uczelni, Policji, Straży oraz Służb Ratunkowych z kraju. Udział w sympozjum wzięło ok. 300 uczestników i ok. 2000 odwiedzających stoiska wystawowe. Wydarzenie objęte było patronatem Marszałka Województwa i dofinansowane było z budżetu Województwa.
- Wsparcie Międzynarodowych Zawodów Straży Pożarnej pn. „Najtwardszy Strażak PSP". W dniach 27-29 czerwca 2024 w Toruniu odbyły się zawody FireFit European Championship 2024. Ponad 300 zawodników z kraju i zagranicy, w tym 37 kobiet walczyło o tytuł „Najtwardszego Strażaka". Mistrzostwa odbywały się pod patronatem Marszałka Województwa oraz udzielona została pomoc w sfinansowaniu wyżywienia dla uczestników zawodów.
- Wsparcie III Otwartych Mistrzostw Polski Ratowników Wodnych w Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, które odbyły się w Skępem w dniach 10-12 maja 2024 r. W wydarzeniu udział wzięło 15 drużyn ratowników wodnych z całej Polski (ok. 100 uczestników). Organizatorem Mistrzostw było Lipnowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lipnie wraz z WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zawody odbyły się pod patronatem Marszałka Województwa, ze wsparciem finansowym.
- Współpraca z Komendą Wojewódzką PSP w Toruniu i Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy realizacji następujących projektów dot. konkursów unijnych (z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, w ramach: działania: 2.8 Wsparcie służb ratowniczych):
  - infrastruktura lokalowa OSP,
  - Bezpieczne Kujawy i Pomorze - zakup sprzętu i pojazdów dla jednostek OSP,
  - Infrastruktura służb ratowniczych PSP.

  Realizacja tych projektów będzie miała miejsce w roku 2025. Współpraca polegała na organizacji spotkań zainteresowanych z Marszałkiem Województwa, dyrektorami i pracownikami departamentów unijnych, udziale w spotkaniach z druhami OSP i strażakami PSP w terenie.
- Udział w pracach Zarządu Wojewódzkiego Związku OSP RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Posiedzenia Zarządu są okresowe i odbyły się 2 razy, a posiedzenia Komisji Organizacyjno - Kulturalnej ds. OSP 4 razy. Prace polegały na

przedstawieniu możliwości wsparcia Samorządu Województwa jednostek OSP w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa ratowniczo-pożarniczego oraz pomocy w organizacji różnych wydarzeń: kulturalnych, sportowych, integracyjnych, itp.
- Przeprowadzenie kursu wraz z wydaniem certyfikatów z udzielania I pomocy przedmedycznej dla 78 pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i szkolenia doskonalącego z udzielania I pomocy przedmedycznej dla 60 pracowników.

3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OBRONĄ NARODOWĄ

- Wspieranie współpracy z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej poprzez udział w trzech spotkaniach Zespołu Ekspertów ds. działań na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa w województwie, w tym współprowadzenie prac zespołu. Tematyka spotkań obejmowała wykorzystanie systemu dronów w sytuacjach kryzysowych, wdrażanie Systemu Zarządzania Kryzysowego "Jaśmin" oraz wzmacnianie odporności miast i gmin na zagrożenia kryzysowe. Spotkania odbyły się w dniach 22 stycznia 2024 r. w Toruniu, 6 czerwca 202 r. na terenie 8. Kujawsko-Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej w Bydgoszczy oraz 15 września 2024 r. w Bydgoszczy, w ramach ćwiczenia organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego pn. „Samorząd - 2024”.
- Organizacja Dni Honorowych Dawców Krwi, które odbyły się 22 listopada 2024 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, we współpracy z 8. Kujawsko-Pomorską Brygadą Obrony Terytorialnej. Wydarzenie miało na celu propagowanie idei honorowego krwiodawstwa oraz uhonorowanie osób zaangażowanych w działania na rzecz ratowania życia i zdrowia innych osób.

Uroczystości w związku z obchodami Dni Honorowych Dawców Krwi, 22 listopada 2024 r., fot. Andrzej Goiński

- Wspieranie inicjatyw promujących Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, w tym wsparcie finansowe oraz w postaci materiałów promocyjnych podczas współorganizacji obchodów Święta Wojska Polskiego oraz Święta Wojsk Rakietowych i Artylerii wraz z międzynarodową konferencją (w dniach 3-5 grudnia 2024 r. w Toruniu).
- Współorganizacja obchodów 25. rocznicy wstąpienia Polski do NATO, które odbyły się w dniu 12 marca 2024 r. w Toruniu (w tym konferencji naukowej) w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w której uczestniczyli wysokiej rangi oficerowie, politycy, naukowcy, uczniowie oraz studenci. W ramach obchodów odbyły się również pokazy sprzętu wojskowego, szkolenia dla młodzieży, uroczysta zbiórka przed Urzędem Marszałkowskim z udziałem przedstawicieli Sił NATO oraz gala w Teatrze Horzycy w Toruniu.
- Realizacja ćwiczeń Zespołów Kierowania oraz stałych dyżurów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i wybranych wojewódzkich jednostek organizacyjnych pod kryptonimem „Samorząd 2024”. Ćwiczenia odbyły się 15 października 2024 r. na terenie 8. Kujawsko-Pomorskiej BOT i Portu Lotniczego w Bydgoszczy, przy udziale około 100 osób, w tym przedstawicieli Wojska Polskiego, Państwowej Straży Pożarnej i Policji, samorządów.
- Współorganizacja wydarzeń o tematyce obronnej oraz patriotycznej, w tym corocznego „Biegu Zesłańca”, we współpracy ze Związkiem Sybiraków oraz młodzieżą klas mundurowych z województwa. W ramach wydarzeń odbyły się zawody patriotyczno-obronne, a jej głównym celem było kształtowanie postaw patriotycznych oraz szerzenie świadomości historycznej. W wydarzeniu uczestniczyło 100 uczniów klas mundurowych, którzy rywalizowali w 9 konkurencjach, a poprzez sportową rywalizację oddali hołd historii oraz wzmacniali wartości obywatelskie.
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie umiejętności przydatnych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym doskonalenie kompetencji związanych z obsługą bezzałogowych statków powietrznych, 2 szkolenia z zakresu udzielania I pomocy przedmedycznej i 2 treningi doskonalące dla pracowników urzędu. Przeszkolono ponad 140 pracowników.
- Realizacja wspólnych zadań z żołnierzami 8 Kujawsko-Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej (8. K-P BOT) celem podnoszenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców regionu oraz przygotowywania i prowadzenia wspólnych ćwiczeń z udziałem przedstawicieli samorządów.

4. BEZPIECZEŃSTWO DROGOWE

Działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego podejmowane są przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku. W roku 2024 Ośrodki zaangażowane były w organizację, współorganizację, jak też wsparcie merytoryczne lub finansowe szeregu wydarzeń oraz realizację projektów:

- W kwietniu 2024 r. nastąpiło uroczyste otwarcie z udziałem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Komunikacyjnej WORD Bydgoszcz. Nowoczesna, jedyna tego typu placówka dydaktyczna w Polsce powstała celem przeprowadzania zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, wczesnoszkolnym oraz klas IV-VI szkół podstawowych i specjalnych. Uczestnicy zajęć w formie interaktywnej zabawy uczą się prawidłowych zachowań na drodze oraz wokół niej, nabywają niezbędną wiedzę na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i egzaminu na kartę rowerową. Podczas w/w działań WORD współpracuje ze służbami takimi jak: Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska, Służba Maltańska. W roku 2024 szkoleniami objęto 94 grupy dzieci. Łącznie w zajęciach edukacyjnych wzięło udział 2020 dzieci.

Centrum Edukacji Komunikacyjnej WORD w Bydgoszczy - Nowoczesna placówka dydaktyczna do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla dzieci, 2 kwietnia 2024 r., fot. Tomasz Czachorowski

- Zorganizowanie przez WORD Bydgoszcz finału Okręgowego Ogólnopolskiego Turnieju BRD Szkół Podstawowych w Koronowie, który odbył się dnia 10 maja 2024 r. W turnieju udział wzięło blisko 50 uczestników.
- Zorganizowanie przez WORD Włocławek finału Wojewódzkiego XLV Ogólnopolskiego Turnieju BRD dla uczniów Szkół Podstawowych we Włocławku, który odbył się 25 maja 2024 r. W turnieju udział wzięło blisko 45 uczestników.
- WORD w Bydgoszczy brał udział w organizacji XIII Edycji Festynu Rodzinnego „Bądźmy razem” z okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki oraz Światowego Dnia Uchodźcy w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku, którego głównym organizatorem jest Caritas Diecezji Bydgoskiej. Festyn odbył się dnia 8 czerwca 2024 r.
- WORD w Bydgoszczy podpisał umowę partnerską z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w ramach której przeprowadzono szereg działań promocyjnych na rzecz BRD podczas Konferencji pt.: „Administracja gospodarcza-

zadania, oczekiwania, reformy". Konferencja odbyła się 20 marca 2024 r. w bibliotece głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

- WORD w Toruniu przy współpracy z Departamentem Infrastruktury Drogowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego zorganizował w dniach 7 czerwca oraz 22 listopada 2024 r. posiedzenia Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.
- W dniach 8 - 9 października 2024 r., w Centrum Kultury „Browar B." we Włocławku odbyła się IV Edycja Kujawsko-Pomorskiego Sympozjum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Ratownictwa Medycznego, którego partnerem i sponsorem był WORD we Włocławku. W sympozjum brało udział ok. 300 osób.

5. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z POMOCĄ POSZKODOWANYM W WYNIKU POWODZI NA POŁUDNIU POLSKI

Samorząd Województwa włączył się w działania związane z niesieniem wsparcia i pomocy regionom poszkodowanym w wyniku powodzi, do której doszło we wrześniu 2024 r. Działania te prowadzono w formie:

- Przekazania wsparcia finansowego samorządom lub osobom poszkodowanym:
  - W ramach uruchomionej przez Samorząd Województwa akcji pn. „Pomoc dla powodzian" zebrano kwotę 46 598,79 zł.
  - We współpracy z ROPS, Caritas i Regionalnym Ośrodkiem Zrównoważonego Rozwoju zorganizowano magazyny zbierające dary (artykuły spożywcze/żywność długoterminową, osuszacze, agregaty prądotwórcze, pompy wody oraz sprzęty przeznaczone do prac porządkowych, tj. taczki, kalosze, grabie, łopaty. Do transportów dla potrzeb zgłoszonych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu oraz we Wrocławiu wykorzystano 5 samochodów typu TIR. Koszt akcji wyniósł około 219 000 zł.
- Zaangażowania sił i środków w pomoc ratowniczą:
  - Wsparto Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego w akcji prowadzonej we wrześniu 2024 r. (na wezwanie jednostek z województw Opolskiego i Dolnośląskiego). Działania podejmowało 44 ratowników, a koszt akcji wyniósł ok. 30 000 zł.

6. KUJAWSKO-POMORSKIE SAMORZĄDOWE STOWARZYSZENIE „SALUTARIS"

Jednym z wielu działań wpływających na poprawę szeroko rozumianego bezpieczeństwa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, jest działalność Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris" powstałego z inicjatywy Samorządu Województwa przy współpracy samorządów lokalnych, zarejestrowanego w dniu 7 sierpnia 2012 r. Stowarzyszenie było jedyną tego typu inicjatywą samorządową w kraju, do czasu gdy w 2022 r. stało się inspiracją dla Województwa Łódzkiego, w którym powstało bliźniacze stowarzyszenie.

Celem statutowym Stowarzyszenia jest finansowe wsparcie dla miast i gmin naszego regionu w zakresie likwidacji skutków klęsk żywiołowych, katastrof i awarii. Jest to zatem inicjatywa samorządów lokalnych i Samorządu Województwa stanowiąca wyraz solidaryzmu i wzajemnego wsparcia w obliczu narastających zagrożeń ze strony gwałtownych zjawisk pogodowych oraz potencjalnych nadzwyczajnych zagrożeń. Stowarzyszenie realizuje przedsięwzięcia, które są związane z doraźną i natychmiastową pomocą dla jednostek terytorialnych dotkniętych skutkami nadzwyczajnych zdarzeń. Środki finansowe przeznaczone na działalność statutową pochodzą ze składek członków Stowarzyszenia. W 2024 r. do Stowarzyszenia należało 98 jednostek samorządu terytorialnego (w tym Województwo Kujawsko-Pomorskie oraz siedem samorządów powiatowych). W roku 2024 do grona członków Stowarzyszenia dołączyły 3 jednostki samorządu terytorialnego: Gmina Miasta Toruń, Gmina Inowrocław (wiejska) i Gmina Bądkowo.

W 2024 r. Stowarzyszenie udzieliło pomocy jst 31 razy na kwotę 550 000 zł. W większości przypadków, podobnie jak w roku wcześniejszym, wsparcie otrzymali pogorzelcy. Stowarzyszenie wspierało również finansowo m.in. zakup sprzętu specjalistycznego dla jednostek OSP na terenie województwa (udzielono wsparcia finansowego na kwotę 150 000 zł na zakup samochodu strażackiego dla OSP w Przecznie).

Zarząd Stowarzyszenia w 2024 r. podjął starania na rzecz nawiązywania współpracy z organizacjami i instytucjami z terenu województwa oraz w skali krajowej. W 2024 r. przeprowadzony został kolejny cykl spotkań o charakterze informacyjno-promocyjnym dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i środowisk gospodarczych z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego. Prowadzono działalność związaną z wymianą doświadczeń, promocją „dobrych praktyk", zapoznaniem się z problemami i zagadnieniami związanymi z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym i cywilizacyjnym. Stowarzyszenie mocno zaangażowało się w pomoc powodzianom.

W roku 2024 Stowarzyszenie prowadziło działania szkoleniowo-edukacyjne, promocyjno-informacyjne oraz prewencyjne polegające m.in. na:

- organizacji konferencji w czerwcu 2024 r. poświęconej zagrożeniom cywilizacyjnym, zmianom klimatycznym i sposobom ich przeciwdziałania. Konferencja była związana z inauguracją projektu pn. "Opracowanie planów budowania odporności na zagrożenia i zmiany klimatu oraz rozszerzenie sieci współpracy z udziałem partnerów samorządowych". Uczestniczyli w niej przedstawiciele samorządów lokalnych, przedstawiciele środowiska naukowego i organizacji społecznych oraz instytucji zajmujących się problematyką bezpieczeństwa lokalnego (ok. 50 uczestników),
- współorganizacji cyklicznej konferencji w czerwcu 2024 r., poświęconej problematyce bezpieczeństwa lokalnego, która gromadzi przedstawicieli środowisk samorządowych, naukowych i organizacji pozarządowych oraz instytucji zajmujących się bezpieczeństwem, w której udział wzięło ok. 50 uczestników,
- współorganizacji odbywającego się pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Sympozjum BRD (październik 2024 r.), którego głównym celem jest propagowanie zasad związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego. Odbyło się ono we Włocławku. Działania w tym zakresie polegały na współorganizacji wydarzenia w zakresie techniczno-organizacyjnym oraz merytorycznym, a ponadto udzielono wsparcia finansowego ze strony Stowarzyszenia „Salutaris",
- ciągłego uczestnictwa (przez cały rok 2024) w pracach Zespołu Ekspertów zajmującego się inicjatywami na rzecz rozwiązywania problemów oraz podejmowania działań w zakresie bezpieczeństwa w regionie, powołanego na mocy porozumienia Marszałka Województwa i Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Działania polegały na udziale w przygotowaniu posiedzeń oraz uczestnictwie merytorycznym w zakresie referowania tematów dot. bezpieczeństwa lokalnego i budowania odporności na zagrożenia. Udzielono również wsparcia finansowego na organizację spotkań,
- promowania idei bezpieczeństwa lokalnego i monitorowania zagrożeń - poprzez udział w spotkaniach, naradach i konferencjach organizowanych przez partnerów społecznych oraz jednostki samorządu terytorialnego. W roku 2024 odbyło się ok. 20 takich wydarzeń,
- organizacji dwóch wizyt studyjnych obejmujących zagadnienia teoretyczne oraz część praktyczną, w których uczestniczyli przedstawiciele jst będących członkami Stowarzyszenia (ok. 50 osób),
- współorganizacji w grudniu 2024 r. Międzynarodowego Kongresu Bezpieczeństwa, w którym zaangażowanie ze strony Stowarzyszenia dotyczyło zarówno prac nad przygotowaniem wydarzenia jak i udziału merytorycznego jego przedstawicieli (promowano działania prowadzone przez Stowarzyszenie),
- rozpoczęcia realizacji projektu w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027[66] pn. „Opracowanie planów budowania odporności na zagrożenia i zmiany klimatu oraz rozszerzenie sieci współpracy z udziałem partnerów samorządowych", którego celem jest opracowanie indywidualnego dokumentu - planu odporności jednostki samorządu terytorialnego na zagrożenia i zmiany klimatu. Jest to projekt pilotażowy dla 5 jednostek samorządu terytorialnego wyłonionych z grona członków Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris". W ramach projektu w 2024 r. odbyły się spotkania w każdej z wyłonionych jednostek m.in. z samorządowcami, radnymi oraz z ich mieszkańcami. Dotyczyły one tematyki zmian środowiskowych i klimatycznych oraz zagrożeń na jakie narażony jest nasz region. Ich celem była pomoc w diagnozie sytuacji pod kątem problemów dostrzeganych przez lokalne środowiska.

W roku 2024 Stowarzyszenie czynnie wspierało także inicjatywy konkursowe, które aktywizują najmłodszych mieszkańców naszego regionu, (np. poprzez organizację konkursu „Moje piękne - bezpieczne miejsce w 2024 r." kierowanego do młodzieży szkolnej). Wsparcie polegało na dostarczaniu materiałów informacyjnych, zakupie drobnych nagród w konkursie plastycznym, udziale ekspertów ze Stowarzyszenia oraz dofinansowaniu wydarzeń. Współdziałanie dotyczyło inicjatyw podejmowanych z partnerami Stowarzyszenia np. Fundacją Piękniejszego Świata, Parafią Grekokatolicką w Toruniu, Fundacją „Jumper" czy Fundacją Bezpieczni.eu.

[66] Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Priorytet 2. Fundusze europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu działanie, 2.9. Mała retencja i adaptacja do zmian klimatu w regionie

Źródło: opracowanie własne KPBPPiR Oddział w Bydgoszczy na podstawie danych DOZSPiK UM w Toruniu

Jednostki samorządu terytorialnego należące do Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris" w 2024 r.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA WOJEWÓDZTWA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz współpracy międzynarodowej województwa w 2024 r.:

- kontynuacja współpracy z Europejskim Komitetem Regionów, Komisją Europejską, Międzynarodową Federacją na rzecz Rozwoju Rodziny, Organizacją Narodów Zjednoczonych, Organizacją Paktu Północnoatlantyckiego, sygnatariuszami Deklaracji Weneckiej i Europejską Federacją Dróg św. Jakuba (opis w rozdziale „Tworzenie warunków dla gospodarczego wykorzystania turystyki")
- Marszałek Województwa Piotr Całbecki w 2024 roku wziął udział w 17 posiedzeniach pięciu komisji tematycznych Europejskiego Komitetu Regionów
- kontynuacja współpracy z 14 regionami partnerskimi
- 52 wyjazdy zagraniczne z udziałem członków Zarządu Województwa, radnych Województwa, pracowników Urzędu Marszałkowskiego do 17 krajów (Austria, Belgia, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy)
- wsparcie 35 inicjatyw zewnętrznych
- realizacja 7 nowych projektów międzynarodowych oraz kontynuacja 2 projektów
- 8 spotkań członków Zarządu Województwa z przedstawicielami zagranicznych placówek dyplomatycznych, w tym z pięcioma ambasadorami

1. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI ORAZ UDZIAŁ W GREMIACH

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktywnie wspiera działania o charakterze międzynarodowym, a także podejmuje własne inicjatywy w tym zakresie. Współpraca międzynarodowa województwa jest częścią polityki zagranicznej Państwa Polskiego, zgodną z jej kierunkiem i założeniami. Pielęgnacja szerokich kontaktów międzynarodowych szczególnie sprzyja wyrównywaniu różnic społecznych i gospodarczych, prezentowaniu na szerokiej arenie postaw, ambicji, wartości i idei bliskich Samorządowi Województwa, stanowi jego wkład w rozwój Unii Europejskiej, daje impuls do wzrostu dobrobytu oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa mieszkańców naszego regionu, co jest szczególnie ważne w dzisiejszej rzeczywistości.

W 2024 r. Samorząd Województwa kontynuował współpracę z organizacjami międzynarodowymi działającymi w obszarze polityki i bezpieczeństwa tj.: Europejskim Komitetem Regionów, głównymi instytucjami Unii Europejskiej, Międzynarodową Federacją na rzecz Rozwoju Rodziny przy Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacją Paktu Północnoatlantyckiego, a także z regionami partnerskimi oraz Europejską Federacją Dróg św. Jakuba (opis w rozdziale Tworzenie warunków dla gospodarczego wykorzystania turystyki). Współpraca z tymi podmiotami obejmowała współorganizację bądź udział przedstawicieli Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w wydarzeniach takich jak:

- spotkanie z interesariuszami dot. opinii Europejskiego Komitetu Regionów nt. przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej (23 stycznia 2024 r., Europejski Komitet Regionów, Bruksela); organizator/współorganizator: Europejski Komitet Regionów, Biuro Regionalne Województwa w Brukseli,
- spotkanie z Posłami do Parlamentu Europejskiego dot. rolnictwa (23 stycznia 2024, Parlament Europejski, Bruksela); organizator/współorganizator: Konferencja Międzynarodowych Organizacji Pozarządowych (INGO) Rady Europy,
- posiedzenie grupy roboczej „Zielony Ład w terenie" Europejskiego Komitetu Regionów (25 stycznia 2024, Europejski Komitet Regionów, Bruksela); organizator/współorganizator: Europejski Komitet Regionów,
- walne zgromadzenie ELISAN i spotkanie sygnatariuszy Deklaracji Weneckiej (13–15 marca 2024, Wenecja); organizator/współorganizator: ELISAN, Region Veneto,
- konferencja w Parlamencie Europejskim nt. przyszłości europejskiego rolnictwa (10 kwietnia 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Parlament Europejski,
- Forum Kohezyjne (11 kwietnia 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Komisja Europejska,
- Dzień Polski w SHAPE (NATO) z udziałem Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego (8 maja 2024, Mons, Belgia); organizator/współorganizator: Naczelne Dowództwo Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE), Województwo Kujawsko-Pomorskie, Instytut Polski,
- regionalna konferencja FAO (16-17 maja 2024, Rzym, Włochy); organizator/współorganizator: Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa,
- przyznanie nagród LIFE 2024 (30 maja 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Komisja Europejska; udział Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego jako jurora, z ramienia Europejskiego Komitetu Regionów,
- Unijna Platforma ds. Strat i Marnotrawienia Żywności (18 czerwca 2024, Eindhoven); organizator/współorganizator: Komisja Europejska,
- przyjęcie opracowanej przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego opinii w sprawie przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej UE po 2027 r. przez Europejski Komitet Regionów (19 czerwca 2024, Bruksela),
- konferencja Europejskiego Komitetu Regionów nt. sztucznej inteligencji (AI) w rolnictwie (26 czerwca 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Europejski Komitet Regionów, SME CONNECT; wystąpienie Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego jako prelegenta otwierającego wydarzenie,
- Święto Wojska Polskiego w Brukseli (30 września 2024, Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, Bruksela); organizator/współorganizator: Polskie Przedstawicielstwo Wojskowe przy NATO, SPRP,
- wyjazdowe posiedzenie Komisji Współpracy Międzynarodowej i Promocji Województwa oraz konferencja nt. przyszłości polityki spójności UE (2–4 października 2024, Bruksela); udział delegacji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Marszałkiem Piotrem Całbeckim,
- Europejski Tydzień Regionów i Miast (9–10 października 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Europejski Komitet Regionów, Województwo Kujawsko-Pomorskie,
- NATO Charity Bazar (17 listopada 2024, Bruksela); organizator/współorganizator: Polskie Przedstawicielstwo Wojskowe przy KW NATO i UE, Województwo Kujawsko-Pomorskie,
- obchody 30-lecia Europejskiego Komitetu Regionów (20 listopada 2024, Bruksela).

Konferencja nt. przyszłości europejskiego rolnictwa w Parlamencie Europejskim, 10 kwietnia 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Europejski Komitet Regionów - przyjęcie opinii nt. przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027

2024 był kolejnym rokiem współpracy pomiędzy Samorządem Województwa a Komisją Zasobów Naturalnych przy Europejskim Komitecie Regionów. W latach poprzednich Marszałek Województwa Piotr Całbecki sporządził dla Komitetu Regionów opinię na temat ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy powodziowej oraz w sprawie bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększenia odporności systemów żywnościowych naszego kontynentu. W listopadzie 2023 r. Europejski Komitet Regionów powierzył Marszałkowi Województwa Piotrowi Całbeckiemu opracowanie opinii dotyczącej przyszłości wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej po roku 2027. Współsprawozdawczynią ww. opinii była przewodnicząca Komisji Zasobów Naturalnych - Pani Isilda Gomes. Większość prac nad opracowaniem dokumentu miała miejsce na początku roku 2024 i zbiegła się z okresem masowych protestów rolników na terenie całej Unii Europejskiej. Przygotowanie opinii było poprzedzone licznymi konsultacjami o charakterze regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w tym m.in. z rolnikami, przedstawicielami związków producentów rolnych i organizacjami konsumentów. Projekt opinii został zatwierdzony przez Komisję Zasobów Naturalnych 22 marca 2024 r., a oficjalnie opinia została przyjęta podczas posiedzenia plenarnego Europejskiego Komitetu Regionów 19 czerwca 2024 r. Dokument postuluje głębokie zmiany w polityce rolnej Unii Europejskiej. Dotyczy m.in.:

- wdrożenia instrumentów umożliwiających ścisłą kontrolę tranzytu produktów rolnych z Ukrainy,
- zapewnienia właściwej ochrony europejskiego wspólnego rynku rolno-spożywczego,
- weryfikacji założeń europejskiego Zielonego Ładu w odniesieniu do rolnictwa,
- ustanowienia narzędzi wsparcia dla rozwoju zrównoważonego rolnictwa i produkcji zdrowej żywności,
- wzmocnienia i promocji lokalnych systemów żywnościowych oraz krótkich łańcuchów dystrybucyjnych żywności,
- przeniesienia zasadniczych kompetencji w kreowaniu polityki rolnej na poziom województw.

Założenia opinii, będącej podstawą do opracowania rozwiązań prawnych obowiązujących na terenie Unii Europejskiej oraz jej całościowa wizja przedstawiona przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego spotkały się z powszechnym poparciem nie tylko wśród środowisk reprezentujących rolnictwo i obszary wiejskie w Kujawsko-Pomorskiem i w Polsce, lecz także podczas licznych spotkań konsultacyjnych z najważniejszymi interesariuszami rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przy Parlamencie Europejskim. W rezultacie Marszałek Województwa Piotr Całbecki jest obecnie jednym z liderów zmian w europejskiej polityce rolnej. Pełni także funkcję jedynego przedstawiciela Europejskiego Komitetu Regionów w Unijnej Platformie ds. Strat i Marnowania Żywności. Opinie Europejskiego Komitetu Regionów mają istotny wpływ na kształtowanie kierunków rozwoju Unii Europejskiej, bowiem inicjują oraz nadają ramy dla przyjmowania szczegółowych rozwiązań.

Posiedzenie plenarne Europejskiego Komitetu Regionów - przyjęcie opinii ws. Przyszłości WPR po roku 2027, 19 czerwca 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2. DYPLOMACJA I RELACJE MIĘDZYNARODOWE

- Wizyta przedstawicieli województwa kujawsko-pomorskiego w Stanach Zjednoczonych - spotkania z władzami miast Nowy Jork i Miami, służbami mundurowymi, służbą konsularną oraz udział w międzynarodowym Kongresie „60 milionów" (27 stycznia - 3 lutego 2024).
- Promocja gospodarcza województwa podczas Dyplomatycznego Otwarcia Roku 2024 (15 lutego 2024, Warszawa).

Wizyta przedstawicieli województwa kujawsko-pomorskiego w Stanach Zjednoczonych, styczeń 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

- Misja lekarzy i pielęgniarek z Wojewódzkiego Szpitala Spec. im. bł. ks. J. Popiełuszki z Włocławka, a także ze szpitali w Bydgoszczy, Toruniu i Płocku do Etiopii (24 lutego - 4 marca 2024).
- Spotkanie Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego z Ambasadorem Francji Etiennem de Poncinsem (4 marca 2024, Toruń).
- Spotkanie Wicemarszałka Województwa Zbigniewa Ostrowskiego z delegacją ukraińską (prof. Olga Iliasz, gen. Wasyl Krutow, Oleg Szczerbin) oraz Konsulem Honorowym Ukrainy Krzysztofem Sikorą (18 marca 2024, Toruń).
- Uroczystości w regionie upamiętniające Zbrodnię Katyńską (12 kwietnia 2024).

Spotkanie Wicemarszałka Województwa Zbigniewa Ostrowskiego z delegacją ukraińską, 18 marca 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

- Dzień Polski w Brukseli (4 maja, Bruksela, Belgia).
- Udział przedstawicieli województwa kujawsko-pomorskiego w Walnym Zgromadzeniu ALDA - Association of Local Democracy Agencies (12-15 maja 2024, Hiszpania).
- Organizacja wizyty w Toruniu dla członków rodzin oficerów instytucji NATO w Bydgoszczy (maj 2024).
- Udział przedstawicieli samorządu województwa w obchodach 80. rocznicy bitwy Monte Cassino (17-19 maja 2024, Włochy).
- Organizacja wizyty w regionie delegacji burmistrzów z Łotwy (19-22 maja 2024).
- Spotkanie Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego z Ambasador Republiki Słowackiej Andreą Elschekovą-Matisovą (23 maja 2024, Bydgoszcz).
- Spotkanie Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego z Ambasador Finlandii w Polsce Päivi Maarit Laine i Konsulem Honorowym Finlandii w Toruniu Tadeuszem Pająkiem (28 maja 2024, Toruń).
- Promocja województwa kujawsko-pomorskiego podczas pikniku integracyjno-kulturalnego z okazji święta niepodległości Stanów Zjednoczonych (4 lipca 2024 r., Toruń).
- Wizyta Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego w partnerskim regionie Fife (31 lipca 2024, Szkocja).
- Spotkanie Członka Zarządu Województwa Marka Wojtkowskiego z Ambasadorem Tunezji w Polsce Taoufikiem Chebbim (17 lipca 2024).
- Wizyta w regionie przedstawicieli chińskiej prowincji Guangxi i spotkanie z Wicemarszałek Województwa Anetą Jędrzejewską (1 sierpnia 2024).
- Organizacja wizyty przedstawicieli zagranicznych regionów partnerskich w Dożynkach Wojewódzkich 2024 (24-25 sierpnia 2024 r.).
- Wizyta przedstawicieli Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Nowym Jorku i Teksasie (2-8 września 2024, USA).
- Udział województwa Kujawsko-Pomorskiego w Dożynkach w Magdeburgu (13–16 września 2024, Niemcy).
- Wizyta w Kłajpedzie, spotkanie z władzami uniwersytetu i władzami regionu (13–15 października 2024, Litwa).
- Wizyta w regionie Ambasadora Japonii w Polsce Akiro Kono (19 października 2024, Ostaszewo).
- Organizacja wizyty studyjnej kujawsko-pomorskich samorządowców do Łotwy - wymiana doświadczeń z samorządowcami łotewskimi (22-25 października 2024, Łotwa).
- Promocja Województwa podczas obchodów Narodowego Święta Niepodległości organizowanych przez Ambasadę RP przy Stolicy Apostolskiej w Rzymie (12-15 listopada 2024, Rzym).
- Obchody Dnia Niepodległości w Brukseli organizowane z Ambasadą RP w Belgii (28 listopada 2024).
- Wizyta w regionie przedstawicieli Polonii brazylijskiej - spotkanie z Marszałkiem Województwa Piotrem Całbeckim (27 grudnia 2024).

3. REGIONY PARTNERSKIE

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego realizuje politykę współpracy międzynarodowej opartą na 14 oficjalnych umowach partnerskich z zagranicznymi regionami, m.in.: Veneto (Włochy), Navarra (Hiszpania), Fife (Szkocja), Medjimurje (Chorwacja), Obwody Żytomierski i Chmielnicki (Ukraina) czy prowincja Hubei (Chiny). Prowadzi również aktywną współpracę z regionami współpracującymi, w tym m.in. Saksonią - Anhalt (Niemcy), Teksasem (Stany Zjednoczone), Rejonem Solecznickim na Litwie, a także stowarzyszeniem samorządowym z Łotwy.

Współpraca ta obejmuje wspólną organizację wydarzeń, wspieranie inicjatyw kulturalnych, edukacyjnych i gospodarczych, a także wymianę doświadczeń z administracją regionów partnerskich. Poniżej przedstawiono wybrane wydarzenia z 2024 r., zrealizowane we współpracy z regionami partnerskimi i współpracującymi.

- Organizacja konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży „W szkocką kratę", promującego wspólne dziedzictwo kulturowe, historyczne i społeczne Polski i Szkocji (marzec–maj 2024, województwo kujawsko-pomorskie). Konkurs zrealizowany we współpracy z regionem partnerskim Fife (Szkocja), z udziałem partnerów z sektora NGO. W ramach konkursu wpłynęło pół tysiąca prac. Nagrody 36 laureatom wręczyli Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska oraz Przewodniczący Rady Hrabstwa Fife Jim Leishman. 8 maja w Urzędzie Marszałkowskim otwarto wystawę prac konkursowych. Patronami honorowymi inicjatywy byli Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Ambasada Wielkiej Brytanii w Polsce, St. Andrew Foundation oraz The Scottish-Polish Heritage Trust.
- Wizyta przedstawicieli Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei - konferencja w Bydgoskim Parku Naukowo-Technicznym i sesja spotkań B2B (16 maja 2024, Bydgoszcz/ Toruń).
- Przekazanie 3 mobilnych pracowni edukacyjnych dla Rejonu Solecznickiego oraz organizacja wizyty studyjnej nauczycieli z tego regionu, 18–21 czerwca 2024, województwo kujawsko-pomorskie.
- Organizacja występu Chóru Collegium Medicum UMK w regionie Fife (8 lipca 2024, Szkocja).
- Wizyta Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego w partnerskim regionie Fife, 31 lipca 2024, Szkocja (wykazana także wcześniej).
- Występy chóru San Andres z Regionu Navarra (Hiszpania) (24–26 lipca 2024, Toruń/Bydgoszcz).
- Organizacja wypoczynku letniego dla 250 dzieci z Ukrainy z obwodów Żytomierskiego i Chmielnickiego (lipiec–sierpień 2024).
- Organizacja wizyty zagranicznych partnerów województwa podczas Dożynek Wojewódzkich 2024, (24–25 sierpnia 2024, Toruń/ Grudziądz).
- Udział delegacji województwa kujawsko-pomorskiego w Dożynkach w Magdeburgu (13–16 września 2024, Saksonia-Anhalt, Niemcy) (wykazany także wcześniej).
- Wizyta w Kłajpedzie, spotkanie z władzami uniwersytetu i władzami regionu (13–15 października 2024, Litwa) (wykazana także wcześniej).
- Organizacja wizyty studyjnej w temacie dziedzictwa kulturowego przedstawicieli regionu partnerskiego Medjimurje z Chorwacji (22–25 października 2024, województwo kujawsko-pomorskie). W ramach wizyty odbyły się spotkania w regionalnych instytucjach kultury oraz udział w II Kujawsko-Pomorskim Kongresie Kultury.

Zarząd Województwa wspierał w 2024 szereg innych inicjatyw kulturalnych, edukacyjnych i społecznych o charakterze międzynarodowym, jak np.:

- organizacja ekspozycji wystawy „Słowackie ślady w Polsce", listopad 2024, Muzeum Twierdzy Toruń. Wydarzenie było wynikiem wizyty Ambasador Republiki Słowacji Andrei Elschekovej-Matisovej w województwie i spotkania z Marszałkiem Województwa Piotrem Całbeckim (czerwiec 2024). Województwo zorganizowało odpowiednie miejsce do ekspozycji, transport i montaż,
- XIV Polsko-Japońska Wymiana Kulturalna, 9-18 czerwca, 25 października, 24-27 listopada 2024, Japonia. Realizowany od lat program własny samorządu województwa (przy współpracy z Instytutem Polskim w Tokio oraz Maestro Mitsuyoshi Oikawą), w ramach którego na koncerty do Japonii delegowany jest wytypowany przez Akademię Muzyczną w Bydgoszczy młody artysta. W 2024 r. wysłaliśmy rekordową liczbę trojga artystów.

4. MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA

- Wizyta przedstawicieli Chińskiej Rady ds. Promocji Handlu Międzynarodowego z Hubei i sesja spotkań B2B w Toruniu (16 maja 2024) (wspomniana także wcześniej).
- XI Międzynarodowy Kongres Azjatycki w Toruniu (22-24 maja 2024).

- Spotkanie Ambasadora Chin w Polsce Sun Linjiang, Prezesa Polsko-Chińskiej Głównej Izby Gospodarczej, Dyrektora Generalnego Bank of China (Luxemburg) S.A. Polska, Sekretarza Generalnego Polsko-Chińskiej Izby Handlowej oraz chińskich przedsiębiorców z Wicemarszałek Województwa Anetą Jędrzejewską (22 maja 2024, Toruń).

Spotkanie Wicemarszałek Województwa Anety Jędrzejewskiej z Ambasadorem Chin, 22 maja 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

- Wizyta w regionie uczestników programu międzynarodowego TALL oraz przedsiębiorców ze Stanu Teksas (23-24 maja 2024).
- Wizyta attaché handlowych działających przy ambasadach RP (11-13 czerwca 2024).
- Organizacja seminarium o charakterze gospodarczym podczas Dożynek w Solecznikach (13-15 września 2024, Litwa).
- Polsko-Litewskie Forum Biznesu na Kujawach i Pomorzu w Bydgoszczy (26 września 2024).
- Wizyta w regionie przedstawicieli niemieckiego landu Saksonia-Anhalt w związku z DroneTech Festival (23-25 października 2024).

5. MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA

W ramach obchodów 25-lecia przystąpienia Polski do NATO, w marcu 2024 r., w Bydgoszczy i Toruniu odbyły się uroczystości rocznicowe oraz apele wojskowe z udziałem Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego. W Bydgoszczy obchody, połączone z jubileuszem 20-lecia działalności Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO (JFTC), miały miejsce z udziałem Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych oraz przedstawicieli pięciu bydgoskich jednostek NATO. W Toruniu w ramach obchodów samorząd województwa zorganizował także piknik wojskowy połączony z wykładem historycznym, konferencję naukową „25 lat Polski w NATO. Sojusz wobec współczesnych wymagań i zagrożeń", a także galę w Teatrze im. Wilama Horzycy, podczas której Marszałek Województwa Piotr Całbecki uhonorował osoby zasłużone dla umacniania struktur NATO w Polsce. W Bydgoszczy w ramach rocznicowych wydarzeń Samorząd Województwa współorganizował również festyn militarny z pokazem sprzętu wojskowego oraz koncert z okazji 25-lecia Polski w NATO w Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego, z udziałem Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Przedstawiciele Samorządu Województwa wzięli udział także w nw. wydarzeniach mających na celu utrzymanie i rozwój relacji z siłami zbrojnymi:

- Obchody 20-lecia Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO (JFTC) z udziałem ambasadorów sojuszniczych państw (23 maja 2024, Bydgoszcz).
- Zaprzysiężenie oficerów Armii USA (6 czerwca 2024).
- Ceremonia przekazania dowodzenia w bazie wojsk USA (2 grudnia 2024).
- Regionalne spotkanie opłatkowe z udziałem żołnierzy USA (17 grudnia 2024).

Apel wojskowy przed Urzędem Marszałkowskim, 13 marca 2024 r., fot. Szymon Ździebło

Współpraca z jednostkami Armii Amerykańskiej, stacjonującymi w województwie kujawsko-pomorskim

Województwo kujawsko-pomorskie od 2017 r. współpracuje z armią Stanów Zjednoczonych, której jednostki stacjonują w Toruniu w ramach bilateralnej umowy polsko-amerykańskiej. Obecność żołnierzy artylerii polowej USA stanowi istotny element wzmocnienia wschodniej flanki NATO, ale także przyczynia się do wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa oraz świadomości istnienia realnego sojuszu wojskowego wśród mieszkańców.

Amerykańscy żołnierze aktywnie uczestniczą w życiu regionalnej społeczności, angażując się w różnorodne wydarzenia regionalne. Są gośćmi podczas uroczystości narodowych i wojskowych, co podkreśla ich bliską współpracę z polskimi siłami zbrojnymi. Jednym z ich ważniejszych zadań jest integracja z mieszkańcami, w ramach której odbywają się liczne spotkania z uczniami szkół, umożliwiające wymianę doświadczeń i wiedzy na temat życia wojskowego oraz wykonywanych obowiązków. Jest to również okazja do promocji sportu i zdrowego stylu życia.

Ponadto, żołnierze USA uczestniczą w licznych wydarzeniach kulturalnych i społecznych, budując pozytywne relacje z przedstawicielami samorządu i lokalnych społeczności. Brali udział zarówno w dużych imprezach masowych, jak i kameralnych spotkaniach tematycznych, takich jak wizyty w ośrodku terapii uzależnień, szpitalu dziecięcym, spotkaniach kulturalnych w WOAKu. Byli również obecni podczas pikników militarnych i strażackich oraz festynach dla dzieci. Ogółem reprezentanci stacjonujących w Toruniu batalionów wzięli udział w 33 wydarzeniach różnego typu w regionie w 2024 r.

6. EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

Województwo bierze aktywny udział w projektach międzynarodowych realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT), współpracując z kilkudziesięcioma partnerami zlokalizowanymi w krajach Unii Europejskiej. Podkreślić należy, że Samorząd Województwa zaangażowany jest w realizację projektów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz projektów w ramach programów Komisji Europejskiej już od 2004 r. W 2024 r. kontynuowano współpracę w ramach dwóch projektów CARES i TeBiCE oraz rozpoczęto realizację siedmiu nowych projektów: RIWET, DANUBE4all, FISSH, REliHE, DARKERSKY4CE, i-DEMO i GreenSPAS:

- Projekt CARES (Teleopieka dla starzejącej się Europy) - realizowany w ramach programu Interreg Europe. Celem projektu jest poprawa regionalnych i lokalnych instrumentów polityki społecznej wśród uczestniczących w projekcie europejskich regionów, w celu wyspecjalizowania i upowszechniania usług e-zdrowia dla osób starszych, niesamodzielnych, z ograniczeniami. W ramach realizacji projektu zostaną zebrane międzynarodowe doświadczenia oraz wypracowane rozwiązania w celu zwiększenia dostępności usług teleopieki i telemedycyny dla mieszkańców obszarów peryferyjnych, z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi opieki i diagnostyki medycznej. Ponadto projekt CARES zakłada zwiększenie

potencjału instytucjonalnego i kadrowego poprzez szkolenia personelu medycznego i opiekuńczego. Realizacja projektu CARES jest wsparciem i rozwinięciem regionalnego projektu „Kujawsko-Pomorskiej Teleopieki".

- Projekt TeBiCE (Biorafinerie Terytorialne dla gospodarki cyrkularnej) - realizowany w ramach programu Interreg Europe. Celem projektu jest zwiększenie wydajności sektora publicznego i prywatnego w przyjmowaniu rozwiązań gospodarki cyrkularnej, zapewniając bardziej efektywny rynek dla produktów ubocznych i odpadów z sektorów produkcji podstawowej i przetwórstwa rolno-spożywczego w Europie Środkowej. Głównym wyzwaniem projektu TeBiCE jest eliminowanie przeszkód w procesie wdrażania biogospodarki i gospodarki cyrkularnej na obszarze Europy Środkowej.

  W ramach projektu były też prowadzone działania pilotażowe dot. umożliwienia ustanowienia łańcuchów wartości w celu waloryzacji produktów ubocznych i odpadów z resztek biomasy z sektorów produkcji podstawowej i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz przyjęcie modelu biznesowego zorientowanego na gospodarkę cyrkularną.
- Projekt RIWET (Publiczno-prywatne zarządzanie odnową rzek i obszarów podmokłych jako niebiesko-zielona infrastruktura) - realizowany w ramach programu Interreg Europa. Celem projektu jest poprawa regionalnych i lokalnych instrumentów polityki środowiskowej wśród uczestniczących w projekcie europejskich regionów, w celu wyspecjalizowania i upowszechniania zintegrowanych form zarządzania terenami wodnymi oraz retencji wody. W ramach realizacji projektu zostaną zebrane międzynarodowe doświadczenia oraz wypracowane rozwiązania na rzecz zwiększenia zaangażowania społeczności lokalnych, w tym użytkowników gruntów, w zarządzanie i renaturyzację rzek, jezior, terenów podmokłych oraz torfowisk. Rozwiązania te umożliwią m.in. poprawę gospodarowania zasobami wodnymi w regionie, a tym samym ograniczenie skutków nasilającej się suszy rolniczej. Ponadto projekt RIWET zakłada zwiększenie potencjału instytucjonalnego i współpracy publiczno-prywatnej poprzez integrację sektorów środowiskowego, rolniczego oraz naukowo-badawczego. Realizacja projektu RIWET jest wsparciem i rozwinięciem regionalnego projektu dotyczącego małej retencji.
- Projekt DANUBE4all (Budowanie społeczeństwa świadomie korzystającego z zasobów wodnych - wzmacnianie społeczności Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie ochrony wód) - realizowany w ramach programu Horyzont Europa. Celem projektu DANUBE4all jest opracowanie strategicznego planu działania na rzecz odbudowy dorzecza Dunaju. Dokument ten, przygotowany na podstawie badań naukowych, będzie ukierunkowany na działania praktyczne, umożliwiające realizację celów przyrodniczych (poprawa różnorodności i równowagi biologicznej, ciągłości osadów oraz utrzymanie łączności ekosystemów), bezpieczeństwa (zmniejszenie ryzyka powodzi i suszy, poprawa stanu swobodnego przepływu rzek i terenów zalewowych), ekonomicznych i społecznych. W ramach projektu DANUBE4all planowane jest wyposażenie województwa w odpowiednią wiedzę i kompetencje do realizacji projektu systemowego dotyczącego małej retencji. Partnerami projektu jest 48 podmiotów, reprezentujących środowisko akademickie, organizacje pożytku publicznego, sektor administracji publicznej, a także małe i średnie przedsiębiorstwa z 14 krajów Europy. Partnerem wiodącym projektu jest Instytut Budownictwa Wodnego i Badań Rzek, będący jednostką Uniwersytetu Zasobów Naturalnych i Nauk Przyrodniczych w Wiedniu. W ramach projektu w 2024 r. Samorząd Województwa przygotowywał dokumenty analityczne: Diagnoza uwarunkowań przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim oraz Ekspertyza prawna dotycząca kompetencji samorządu województwa w obszarze przeciwdziałania suszy rolniczej.
- Projekt FISSH (Wsparcie i pomoc dla MŚP z branży spożywczej w zakresie zrównoważonego rozwoju) - realizowany jest w ramach programu Interreg Europa. Celem projektu jest poprawa wdrażania polityk regionalnych w regionach partnerskich we wspieraniu transformacji MŚP w branży spożywczej w kierunku zrównoważonego rozwoju ekologicznego, ekonomicznego i społecznego. Rezultatem działań projektowych będzie m.in. wprowadzenie nowych kryteriów wyboru projektów, które będą wspierać rozwój zrównoważonej i innowacyjnej produkcji rolno-spożywczej, wysokiej jakości produktów ekologicznych oraz lokalnych producentów i krótkich łańcuchów żywnościowych.
- Projekt REliHE (Dziedzictwo Religijne na Obszarach Wiejskich) - realizowany jest w ramach programu Interreg Europa. Głównym celem projektu REliHE jest promowanie koncepcji dziedzictwa religijnego jako zrównoważonego zasobu dla rozwoju obszarów wiejskich. Wykorzystując unikalne aspekty kulturowe i historyczne obiektów sakralnych, projekt dąży do opracowania innowacyjnych strategii wspierających rozwój społeczności wiejskich oraz rozszerzenie oferty turystycznej województwa kujawsko-pomorskiego.
- Projekt DARKERSKY4CE (Strategiczne międzynarodowe podejście do redukcji zanieczyszczenia światłem w Europie Środkowej) - realizowany w ramach programu Interreg Europa Środkowa. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnych strategii oraz technologii ograniczających negatywne skutki sztucznego oświetlenia. Projekt obejmuje również działania edukacyjne i kampanie informacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości społeczności lokalnych na temat zanieczyszczenia światłem oraz promowanie zrównoważonych praktyk oświetleniowych. Kluczowym elementem projektu jest zmiana postrzegania problemu zanieczyszczenia światłem wśród decydentów, interesariuszy z sektora turystyki, turystów oraz mieszkańców. Głównym celem jest nie tylko ochrona ekosystemów i różnorodności biologicznej, ale także wykorzystanie ciemnego nieba jako atutu konkurencyjnego dla zrównoważonego rozwoju obszarów niezurbanizowanych. W ramach projektu w 2024 r. Samorząd Województwa opracowywał dokument Diagnoza ciemnego nieba, który szczegółowo opisuje sytuację zanieczyszczenia światłem w regionie. Trwają prace przygotowawcze do opracowania Transnarodowej strategii ciemnego nieba.

Spotkanie interesariuszy projektu RIWET i Danube4all w Toruniu, 17 września 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

- Projekt i-DEMO (Poprawa oferty zarządzania destynacją turystyczną poprzez strategie grywalizacji) - realizowany w ramach programu Erasmus+. Celem projektu i-DEMO jest poprawa zarządzania ofertą turystyczną poprzez zastosowanie strategii opartych na elementach gier i zabawy. Projekt wspiera rozwój nowoczesnych i angażujących form turystyki, koncentrując się na podnoszeniu kompetencji specjalistów z branży, opracowaniu interaktywnego kursu e-learningowego oraz stworzeniu narzędzi wspomagających wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w zarządzaniu destynacjami turystycznymi.
- Projekt GreenSPAS (Wspieranie bardziej ekologicznego i elastycznego modelu miast i regionów uzdrowisk termalnych w obliczu zmian klimatu w Europie) - w ramach programu Interreg Europa. Celem projektu jest poprawa polityk lokalnych i regionalnych, osiągnięta dzięki doświadczeniu uzyskanemu z wymiany dobrych praktyk i rozwiązań w obszarze adaptacji do zmian klimatycznych, transferu wiedzy i adaptacji instrumentów politycznych oraz wypracowanie efektywnego modelu zarządzania w miastach i regionach uzdrowiskowych, stojących przed podobnymi wyzwaniami wynikającymi ze zmian klimatycznych. W naszym województwie planuje się poświęcić szczególną uwagę w działaniach związanych z ochroną zasobów wodnych oraz utrzymania dobrej jakości powietrza.

ZAANGAŻOWANIE CZŁONKÓW ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W KREOWANIE WSPÓŁPRACY NA POZIOMIE MIĘDZYREGIONALNYM I REGIONALNYM

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na rzecz współpracy na poziomie międzyregionalnym i regionalnym w 2024 r.:

- Kontynuacja współpracy Zarządu Województwa z gremiami na szczeblu między/ponadregionalnym (Związek Województw RP, Konwent Marszałków Województw RP, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Europejski Komitet Regionów, Stowarzyszenie Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk - Adriatyk, Międzywojewódzki Zespół roboczy ds. polskiego odcinka Międzynarodowej Drogi Wodnej E70) oraz regionalnym (Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego, Kujawsko-Pomorskie Forum Samorządowe, konwenty jednostek samorządu terytorialnego)

- Ponowny wybór Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego na przedstawiciela ZWRP w Europejskim Komitecie Regionów oraz w KWRiST
- Udział w 4 posiedzeniach Konwentu Marszałków Województw RP i współpraca przy przyjęciu 12 wspólnych stanowisk
- Zaopiniowanie ponad 300 projektów aktów prawnych w ramach współpracy z KWRiST i ZWRP
- Udział przedstawicieli Zarządu Województwa w XI Forum Korytarza Bałtyk–Adriatyk oraz kontynuacja działań na rzecz wpisania Bydgoszczy do sieci bazowej TEN-T oraz śródlądowych dróg wodnych E40 i E70 do sieci bazowej i kompleksowej
- Podpisanie listu intencyjnego w sprawie rewitalizacji MDW E70 i aktywny udział w pracach zespołu międzywojewódzkiego
- organizacja dwóch edycji Kujawsko-Pomorskiego Forum Samorządowego
- powołanie Kujawsko-Pomorskiej Rady Sołtysów
- udział przedstawicieli Samorządu Województwa w 17 posiedzeniach K-P WRDS (w tym w 7 - Członków Zarządu)
- Inicjatywy Zarządu Województwa dot. przebiegu Kolei Dużych Prędkości w regionie, przyszłości europejskiego rolnictwa i regionalnych debat o bezpieczeństwie żywnościowym, właściwego ujęcia stolic województwa w hierarchii sieci osadniczej w dokumentach krajowych

1. DZIAŁALNOŚĆ NA SZCZEBLU MIĘDZYREGIONALNYM

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej (ZWRP) został powołany w 2002 r. i jest dobrowolnym stowarzyszeniem wszystkich polskich województw. Celami ZWRP są: wspieranie idei samorządu terytorialnego, obrona wspólnych interesów województw oraz społeczno-gospodarczego rozwoju polskich województw.

Zgodnie ze Statutem ZWRP organami Związku są:

- Zgromadzenie Ogólne Związku Województw RP,
- Zarząd Związku Województw RP,
- Komisja Rewizyjna Związku Województw RP.

Organami opiniodawczo-doradczymi Związku są:

- Konwent Marszałków Województw RP,
- Konwent Przewodniczących Sejmików Województw RP.

Najwyższą władzą w Związku jest Zgromadzenie Ogólne, złożone z 64 delegatów - reprezentantów 16 województw - po 4 osoby z każdego województwa. Zgromadzenie Ogólne obraduje na posiedzeniach zwyczajnych, nie rzadziej niż dwa razy w roku. Delegatami Zgromadzenia Ogólnego ZWRP z województwa kujawsko-pomorskiego są: Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska oraz radni Województwa Jacek Gajewski oraz Paweł Zgórzyński.

W ramach ZWRP działają komisje oraz zespoły, w których Województwo ma swoich reprezentantów. Ponadto, ZWRP ma swoich przedstawicieli m. in. w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Kongresie Władz Lokalnych, Regionalnych Rady Europy i Komitecie Regionów UE, w którym Marszałek Województwa Piotr Całbecki jest oddelegowany z ramienia ZWRP.

Przedstawiciele Związku Województw RP uczestniczą również w pracach i uzgodnieniach legislacyjnych zarówno na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jak i poprzez komisje Sejmu i Senatu RP.

W 2024 r. w ramach swej aktywności Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zgłosił uwagi między innymi do następujących aktów normatywnych:

- prekonsultacji publicznych dotyczących kierunków zmian w „Krajowym Programie Żeglugowym do roku 2030”,
- prekonsultacji zmian ustawy - WORD o kierujących pojazdami,
- obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw,
- poselskiego projektu ustawy - zmiana ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3,
- projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym,
- projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dodatkowo, Marszałek Województwa Piotr Całbecki w październiku 2024 r., w ramach opiniowania Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, zgłosił postulat, konsultowany i poparty przez Związek Województw RP, dotyczący uwzględnienia dodatkowej grupy miast w hierarchii sieci osadniczej będącej częścią KRK2050. Zaproponował podział ośrodków na: metropolie ogólnokrajowe, metropolie ponadregionalne, w podziale na ukształtowane i kształtujące się oraz aglomeracje regionalne. Podkreślił konieczność uwzględnienia roli kształtujących się metropolii w strategii rozwoju kraju, wskazując ich znaczenie dla układu osadniczego i gospodarczego regionu.

W dniu 12 stycznia 2024 r. w Kołobrzegu odbyło się 41. posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczpospolitej Polskiej. W porządku obrad znalazły się m.in. polityka spójności Unii Europejskiej po 2027 r., rola samorządów w walce ze zmianami klimatu oraz kwestie związane z działaniami mającymi na celu poprawę warunków życia dzieci i młodzieży. Podczas kolejnego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego ZWRP, które odbyło się 21 czerwca 2024 r. Marszałek Województwa Piotr Całbecki został ponownie wybrany przedstawicielem Związku Województw RP w Europejskim Komitecie Regionów oraz w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego nowej kadencji.

Zgromadzenie Ogólne Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej, 12 stycznia 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Delegacja do Komitetu Regionów Unii Europejskiej składa się z ośmiu członków (Piotr Całbecki, Olgierd Geblewicz, Mieczysław Struk, Marek Woźniak, Adam Struzik, Marcin Kuchciński, Władysław Ortyl, Wojciech Saługa) i ośmiu zastępców (Jacek Gajewski, Joanna Skrzydlewska, Szymon Ogłaza, Paweł Gancarz, Jarosław Dworzański, Marcin Jabłoński, Witold Kozłowski i Jarosław Stawiarski).

Konwent Marszałków Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Konwent Marszałków Województw Rzeczpospolitej Polskiej funkcjonuje od 1999 r., a więc od początku istnienia samorządu na szczeblu województwa. Gremium to stanowi forum dyskusji, wymiany informacji i doświadczeń w sprawach strategicznych związanych z rozwojem regionów. W jego skład wchodzą Marszałkowie wszystkich województw RP, posiedzenia odbywają się zawsze na terenie województwa, którego Marszałek aktualnie przewodniczy Konwentowi. Przewodnictwo regionów w Konwencie jest rotacyjne i zmienia się co pół roku.

Konwent Marszałków RP w 2024 r. przyjął 12 stanowisk.

W pierwszym półroczu 2024 r. Konwentowi przewodniczyło Województwo Śląskie. W organizowanym przez nie posiedzeniu w dniach 11-12 marca w Istebnej udział wzięła Zastępczyni Dyrektora Departamentu Środowiska Agnieszka

Sosnowska. Podczas obrad dyskutowano o działaniach samorządów województw na rzecz poprawy jakości powietrza oraz roli nauki w rozwoju regionalnym.

Drugie posiedzenie tego gremium odbyło się w dniach 11-12 czerwca w Podzamczu k. Ogrodzieńca. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego reprezentował Członek Zarządu Województwa Dariusz Kurzawa. Wśród tematów poruszanych podczas tego spotkania znalazły się m.in.: nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi, kluczowe wyzwania rozwojowe kraju i priorytety na najbliższe 10 lat.

Stanowiska Konwentu RP podjęte podczas przewodnictwa Województwa Śląskiego:

- Stanowisko w sprawie powstania „Krajowej Strategii Rowerowej",
- Stanowisko w sprawie wprowadzenia rozwiązań legislacyjnych polegających na wydłużeniu terminu na dostarczenie przez kandydata do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie zawodowe oraz na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia i publicznej szkoły policealnej zaświadczenia lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia nauki w danym zawodzie,
- Stanowisko w sprawie finansowania szkoleń specjalizacyjnych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia,
- Stanowisko w sprawie organizacji i finansowania szkoleń dla stażystów - lekarzy i lekarzy dentystów,
- Stanowisko w sprawie przeciwdziałania powstawaniu miejsc nielegalnego magazynowania odpadów niebezpiecznych stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska oraz usprawnienia usuwania porzuconych odpadów niebezpiecznych,
- Stanowisko w sprawie zmian w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych polegających na rozszerzeniu przepisów poprzez odniesienie do art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środkó1) europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Przewodnictwo w Konwencie Marszałków Województw RP w drugim półroczu 2024 r. przejęło Województwo Zachodniopomorskie. Zarówno w posiedzeniu zorganizowanym w dniach 4-6 września w Przelewicach, jak i w dniach 27-29 listopada w Szczecinie uczestniczył Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski. Głównymi tematami omawianymi w czasie spotkań były: przyszłość polityki spójności i współpraca rządu RP z samorządem, bariery w aktywizacji terenów inwestycyjnych Skarbu Państwa będących w zasobie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, współpraca samorządów województw z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - prezentacja Programu LIFE, wyzwania i priorytety nowej Komisji Europejskiej w kontekście polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, promocja Województw podczas Wystawy Światowej Expo 2025 w Osace. Kujawsko-Pomorskie zgłosiło kluczowe uwagi do projektów Stanowiska dotyczącego barier w aktywizacji terenów inwestycyjnych Skarbu Państwa, znajdujących się w zasobie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Tym samym skutecznie wstrzymało procedowanie dokumentu, zapobiegając wprowadzeniu rozwiązań, które mogłyby umożliwić przekształcanie gruntów rolnych na cele inwestycyjne zarządzane przez specjalne strefy ekonomiczne, bez uwzględnienia strategii rozwoju województw oraz bez odpowiedniej ochrony wysokiej jakości terenów rolnych (zadbano o zachowanie równowagi między rozwojem gospodarczym a długofalowym interesem rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego).

Stanowiska Konwentu RP podjęte podczas przewodnictwa Województwa Zachodniopomorskiego:

- Stanowisko w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej po 2027 r.,
- Stanowisko w sprawie wprowadzenia zmian prawno-ustrojowych dotyczących wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- Stanowisko w sprawie wprowadzenia jednolitych zasad budowy tras rowerowych na terenach leśnych,
- Stanowisko w sprawie poprawy dostępności do usług pielęgniarskiej opieki długoterminowej nad osobami niesamodzielnymi w warunkach domowych w Polsce,
- Stanowisko w sprawie tzw. ustawy medialnej,
- Stanowisko w sprawie racjonalizacji kosztów funkcjonowania regionalnych sieci szerokopasmowych.

Konwent Marszałków z udziałem Członka Zarządu Województwa Marka Wojtkowskiego, Szczecin, 28 listopada 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) stanowi forum wypracowania wspólnego stanowiska rządu i samorządu terytorialnego. Jej zadaniem jest rozpatrywanie problemów związanych z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego i polityką państwa wobec samorządu, a także spraw go dotyczących, które znajdują się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których należy Rzeczypospolita Polska. Stronę rządową w Komisji Wspólnej stanowią: minister właściwy do spraw administracji publicznej oraz 15 przedstawicieli powoływanych i odwoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Właściwego do spraw Administracji Publicznej. Strona samorządowa składa się natomiast z 16 przedstawicieli sześciu ogólnopolskich organizacji samorządu terytorialnego - Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Miast Polskich, Związku Powiatów Polskich, Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych i Związku Samorządów Polskich. Zgromadzenie Związku Województw RP w drodze głosowania deleguje dwóch przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujących na tym forum interesy jednostek samorządu województw. Obecnie funkcję tę pełnią: wybrany ponownie Marszałek Województwa Piotr Całbecki oraz Wojciech Saługa - Marszałek Województwa Śląskiego.

Zgodnie z przepisami w ramach KWRiST działa 11 stałych zespołów. Posiedzenia Komisji Wspólnej odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. W 2024 r. odbyło się 15 spotkań KWRiST w trybie stacjonarnym, a przed każdym posiedzeniem Komisji Wspólnej spotykali się przedstawiciele związków Strony Samorządowej.

Głównym zadaniem Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego na rzecz KWRiST jest przekazywanie uwag do projektów aktów prawnych i innych dokumentów przygotowywanych przez poszczególne ministerstwa. W 2024 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie zgłosiło uwagi między innymi do następujących dokumentów:

- projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy,
- projektu rewizji KPO,
- Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań,
- projektu rozporządzenia w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw,
- projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie sposobu przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie oznaczeń i nazewnictwa stosowanych w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy,
- projektu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- projektu rozporządzenia w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia procedury oceniającej spełnienie pojedynczych standardów akredytacyjnych, wzoru certyfikatu akredytacyjnego oraz sposobu obliczenia wysokości opłat za przeprowadzenie procedury oceniającej;
- projekt rozporządzenia w sprawie wskaźników jakości opieki zdrowotnej,
- projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu przeprowadzania wstępnej oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu energetyki jądrowej,
- projektu Koncepcji Rozwoju Kraju 2050,
- projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw,
- projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest,
- projektu aktualizacji „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”;
- projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publiczne,
- projektu ustawy o zarządzaniu danymi (UC67) (Ministerstwo Cyfryzacji),
- projektu ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W 2024 r. wpłynęło do urzędu marszałkowskiego ponad 300 dokumentów celem zaopiniowania.

Posiedzenie KWRiST z udziałem Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego, październik 2024 r., fot. Serwis Samorządowy PAP

We wrześniu 2024 r. minęła VII kadencja Rady Działalności Pożytku Publicznego (RDPP), będącej organem opiniodawczo-doradczym Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Podczas posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w dniu 25 września br. została ponownie przyjęta kandydatura Grzegorza Borka - Pełnomocnika Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego ds. międzynarodowych, społecznych i organizacyjnych na członka Rady Działalności Pożytku Publicznego jako przedstawiciela Strony Samorządowej KWRiST z ramienia ZWRP.

Na październikowym posiedzeniu KWRiST, z inicjatywy Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego, Związek Województw RP przedstawił stanowisko w kwestii dotyczącej zapisów Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Marszałek Województwa Piotr Całbecki zabiegał o istotne z punktu widzenia województwa kujawsko-pomorskiego, ujęcie Bydgoszczy i Torunia jako dwubiegunowej aglomeracji ponadregionalnej - kształtującej się w krajowej hierarchii sieci osadniczej (poszerzoną informację na temat aspiracji Zarządu Województwa odnośnie kształtowania pozycji miast stołecznych województwa w krajowej sieci osadniczej, przedstawiono w dalszej części Raportu). Ponadto, na niniejszym posiedzeniu KWRiST Marszałek Województwa Piotr Całbecki w imieniu całej strony samorządowej zwrócił się o przedstawienie przez resort Ministerstwa Klimatu i Środowiska planów w zakresie przywrócenia sejmikom województw kompetencji w zakresie Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W wystąpieniu Marszałek, odniósł się krytycznie do nadmiernej centralizacji struktur i decyzji. Ta sprawa jest jednym z elementów pakietu postulatów ważnych dla strony samorządowej przekazanych KWRiST.

Stowarzyszenie Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk - Adriatyk

Stowarzyszenie od 2012 r. zrzesza przedstawicieli 7 województw leżących na trasie korytarza transportowego Bałtyk - Adriatyk, będącego jednym z 9 korytarzy sieci bazowej TEN-T. Celem stowarzyszenia jest m.in. kreowanie i promocja strefy rozwojowej korytarza transportowego Bałtyk-Adriatyk w kraju i za granicą, zapewnienie międzyregionalnej spójności planowania strategicznego i przestrzennego w strefie korytarza w Polsce, inicjowanie przedsięwzięć służących rozwojowi gospodarczemu strefy korytarza oraz rozbudowa jego infrastruktury w kontekście sieci TEN-T, w tym włączenia do sieci śródlądowych dróg wodnych oraz multimodalnych portów przeładunkowych. Wieloletnim przedstawicielem Samorządu Województwa w Stowarzyszeniu jest Sławomir Kopyść, wcześniej Członek Zarządu Województwa a obecnie radny Województwa, który jednocześnie pełni tam funkcję Wiceprezesa.

W ramach aktywności Stowarzyszenia Bałtyk - Adriatyk w dniach 23-26 października odbyło się coroczne Forum Korytarza Transportowego Bałtyk - Adriatyk. Jedenasta edycja wydarzenia odbyła się w nadadriatyckich miastach portowych Koper (Słowenia) oraz Triest (Włochy), gdzie uczestnicy mieli okazję odbyć wizytę studyjną po tamtejszych terminalach portowych. W wydarzeniu uczestniczył także Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski.

Uczestnicy XI Forum „Korytarza Transportowego Bałtyk - Adriatyk w porcie Koper”, 24-25 października 2024 r., fot. Sławomir Lewandowski (portalmorski.pl)

Samorząd Województwa od wielu lat aktywnie zabiega o rewizję sieci korytarzy TEN-T. Postulatami Województwa Kujawsko-Pomorskiego są wpisanie do sieci bazowej śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym E40 i E70 oraz uznanie Bydgoszczy jako węzła sieci bazowej TEN-T. W 2024 r. miała miejsce rewizja sieci TEN-T. W porównaniu do roku 2013 (kiedy miała miejsce ostatnia rewizja) dodano pośredni poziom w hierarchii korytarzy - rozszerzoną sieć bazową, w przypadku której wskazano rok 2040 jako termin jej ukończenia oraz wyznaczono tzw. węzły miejskie (w województwie kujawsko-pomorskim wyznaczono 3 takie węzły, tj.: Bydgoszcz, Toruń oraz Włocławek). Ponadto zmianie uległy same korytarze transportowe sieci TEN-T. Istotny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego korytarz transportowy Bałtyk-Adriatyk rozszerzył się o terytorium Węgier, Chorwacji, a także południowo-wschodnich Włoch. Nowością jest także rozszerzenie korytarza transportowego Morze Północne - Morze Bałtyckie. Linia kolejowa 353 Poznań Wschód - Skandawa, przebiegająca przez województwo kujawsko-pomorskie, została bowiem zaliczona w aspekcie kolei towarowej do sieci bazowej rozszerzonej. Istotne jest, iż w zrewidowanej sieci TEN-T Bydgoszcz została uznana nie tylko jako węzeł miejski, ale również ma posiadać dwa terminale kolejowo-drogowe traktowane jako węzły sieci kompleksowej (Bydgoszcz, Bydgoszcz-Południe). Dodatkowo port lotniczy Bydgoszcz pozostał nadal węzłem kompleksowym.

Międzywojewódzki Zespół roboczy ds. polskiego odcinka Międzynarodowej Drogi Wodnej E70

Rok 2024 był kolejnym rokiem szerokiej współpracy pomiędzy regionami w zakresie ożywienia żeglugi śródlądowej i aktywizacji turystyki wodnej w ramach Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 przebiegającej przez nasz region. Zasadniczym celem Zespołu jest podkreślenie potrzeby kontynuacji działań zmierzających do rewitalizacji i zrównoważonego rozwoju planowanej na terenie Polski Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 w aspekcie turystycznym i transportowym, przy zachowaniu zasadniczych walorów środowiskowych rzek i kanałów ją tworzących. W tym celu w dniu 11 czerwca 2024 r. w

Gdańsku podpisano list intencyjny pomiędzy Ministerstwem Infrastruktury, PGW Wody Polskie oraz przedstawicielami pięciu województw zrzeszonych w ramach zespołu. Ze strony Województwa Kujawsko-Pomorskiego sygnatariuszem listu intencyjnego był Marszałek Województwa Piotr Całbecki.

Podpisanie listu intencyjnego na rzecz rozwoju Międzynarodowej Drogi Wodnej E70, 11 czerwca 2024 r., fot. Andrzej Goiński

W 2024 r. Zespół roboczy odbył liczne spotkania online oraz spotkania stacjonarne - 12 lutego w Toruniu, 4 lipca w Warszawie oraz 4-5 grudnia w Toruniu. W dniach 24-26 czerwca przedstawiciele Zespołu roboczego uczestniczyli w Światowej Konferencji Kanałów, największego na świecie spotkania entuzjastów korzystania ze śródlądowych dróg wodnych, organizowanej w Bydgoszczy (przy istotnym wsparciu finansowym ze strony Samorządu Województwa). W dniach 12-14 września 2024 r. odbyła się również wizyta studyjna, w której brali udział przedstawiciele województw sygnatariuszy porozumienia. Spotkanie było okazją do dyskusji o najważniejszych działaniach podejmowanych w 2024 r. Wizytowany był także odcinek drogi wodnej na rzece Motławie w Gdańsku oraz infrastruktura portowa w Gdyni.

Poza uczestnictwem w spotkaniach dotyczących technicznych aspektów związanych z Międzynarodową Drogą Wodną E70, Samorząd Województwa bierze także aktywny udział w działaniach informacyjno-promocyjnych związanych z MDW E70. W ramach działalności MDW E70 wydawane są liczne publikacje m.in.: przewodniki, mapy oraz inne materiały promocyjne. W 2024 r. Zespół roboczy zdecydował o przeprowadzeniu audytu Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 w całym jej przebiegu (również na terenie województwa kujawsko-pomorskiego). Wyniki przeprowadzonych badań terenowych posłużą jako materiał bazowy do opracowania aktualizacji wydawnictwa, która planowana jest na rok 2025.

2. WSPÓŁPRACA NA SZCZEBLU REGIONALNYM

Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego

Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego (K-P WRDS) działa w oparciu o ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 z późn. zm.) oraz Decyzję nr 171/2015 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie powołania Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (zm. Decyzją nr 3/2023 z dnia 15 listopada 2023 r.).

Marszałek Województwa Piotr Całbecki oraz Wicemarszałek Województwa Zbigniew Ostrowski, który w październiku 2024 r. otrzymał nominację do rady, wraz ze starostą bydgoskim Piotrem Kozłowskim reprezentują stronę samorządową w Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego i aktywnie uczestniczą w jej pracach. Rada stanowi forum współpracy między przedstawicielami władz regionalnych, związkami zawodowymi, organizacjami pracodawców oraz innymi kluczowymi partnerami społecznymi. Jej głównym celem jest wypracowywanie wspólnych stanowisk, formułowanie opinii w kluczowych kwestiach oraz przekazywanie Radzie Dialogu Społecznego i organom publicznym rekomendowanych rozwiązań. Dodatkowo, zajmuje się rozwiązywaniem konfliktów społecznych oraz reagowaniem na najważniejsze wyzwania społeczne i gospodarcze regionu.

Zgodnie z rotacją w 2024 r. funkcję Przewodniczącego Rady pełnił Pan Sebastian Gawronek, Przewodniczący Zarządu Regionu Bydgoskiego NSZZ „Solidarność". Rada liczyła 30 członków stałych oraz 3 doradców. W roku 2024 w ramach działania K-P WRDS zorganizowano 17 posiedzeń, w tym:

- 6 posiedzeń plenarnych (1 w Fojutowie, 3 w Bydgoszczy, 2 w Toruniu),
- 5 posiedzeń Prezydium (w Bydgoszczy),
- 6 posiedzeń zespołów problemowych (3 w Toruniu, 3 w Bydgoszczy).

W 2024 r. podczas posiedzeń plenarnych K-P WRDS, podejmowane były następujące tematy:

- stan budowy drogi ekspresowej S10 na odcinku Bydgoszcz-Toruń;
- problemy związane z postępowaniami administracyjnymi w zakresie wydawania pozwoleń na pobyt i pracę cudzoziemców w Polsce;
- krajowy Plan Odbudowy a Województwo Kujawsko-Pomorskie: aktualizacja i szanse dla regionu;
- analiza wykorzystania środków unijnych z Polityki Spójności w tym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 i ich wpływ na wdrażanie strategii rozwoju regionu kujawsko-pomorskiego;
- reforma ustawowego systemu wynagrodzeń pracowników sfery finansów publicznych;
- polityka kadrowa i płacowa w Jednostkach Oświatowych prowadzonych przez Samorządy;
- sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Województwa za rok 2023;
- europejska wspólna polityka rolna w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego;
- infrastruktura kluczowa dla województwa;
- pomoc społeczna - w tym polityka senioralna w aspekcie społeczno-zdrowotnym;
- zabezpieczenie pacjentów w opiekę zdrowotną w województwie kujawsko-pomorskim.

Posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego poświęcone polityce rolnej, 4 października 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

Podczas posiedzeń Prezydium K-P WRDS, oprócz ustalania stanowisk przedstawicieli stron Rady, projektów uchwał, porządku posiedzeń plenarnych, planu finansowego, wysłuchano sprawozdań z posiedzeń Zespołów problemowych Rady oraz informacji dotyczących:

- sytuacji rynkowej Bydgoskich Zakładów Przemysłu Gumowego „Stomil" S.A. w związku z importem przez inne podmioty produktów niespełniających norm Unii Europejskiej - spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Finansów;
- sytuacji protestujących w kraju rolników;
- kierunku działania i planów w zakresie struktury zatrudnienia w TVP3 Bydgoszcz;
- konsolidacji Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Bydgoszczy i Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Włocławku z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Toruniu.

K-P WRDS W 2024 przyjęła 9 dokumentów, w tym:

- 7 uchwał w sprawie:
  - Zatwierdzenia sprawozdania z działalności K-P WRDS za rok 2023,
  - Powołania stałych zespołów problemowych (2 uchwały),

- Przyjęcia programu działania K-P WRDS w 2024 r. i jego zmiany,
- Zmiany planu finansowego K-P WRDS na 2024 r.,
- Zatwierdzenia planu finansowego K-P WRDS na 2025 r.,
- Zmiany planu finansowego K-P WRDS na 2025 r.

- 2 stanowiska strony pracowników, strony pracodawców oraz strony samorządowej K-P WRDS w sprawie
  - poparcia protestujących rolników w Polsce,
  - w sprawie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Marszałek Województwa Piotr Całbecki, 4 października, podczas posiedzenia plenarnego WRDS w Toruniu przedstawił najnowsze informacje dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej UE i przyszłości rolnictwa w Europie, które zdobył jako członek Europejskiego Komitetu Regionów i autor opinii opracowanej w tym temacie (więcej o tym temacie w rozdziale „Współpraca międzynarodowa województwa"). Marszałek podkreślił konieczność wypracowania wspólnego stanowiska w tej kwestii, szczególnie w kontekście prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej. Zaznaczył również, że polityka rolna UE powinna zostać poddana gruntownej weryfikacji i dostosowana do realnych potrzeb rolników oraz zapewniać bezpieczeństwo żywnościowe kontynentu.

Kujawsko-Pomorskie Forum Samorządowe

Kujawsko-Pomorskie Forum Samorządowe jest jedną z platform debaty i współpracy oraz artykułowania interesów samorządów terytorialnych regionu. Funkcjonujące od 2016 r. Forum obejmuje cykliczne wydarzenia łączące środowiska samorządowe wszystkich szczebli w sprawach istotnych dla mieszkańców regionu.

Z inicjatywy Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego, w dniu 29 sierpnia 2024 r. w Urzędzie Marszałkowskim odbyło się nadzwyczajne Forum Samorządowe poświęcone projektowi Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, przygotowanemu przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W spotkaniu uczestniczyli Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska, Wicemarszałek Województwa Zbigniew Ostrowski, parlamentarzyści, samorządowcy oraz przedstawiciele administracji rządowej. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej reprezentowała Zastępczyni Dyrektora Departamentu Strategii Iga Zupok-Gierwatowska.

Tematem spotkania był przygotowany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej projekt Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, dokument rządowy określający wizję rozwojową dla Polski na najbliższe ćwierć wieku, w którym Bydgoszcz i Toruń zostały sklasyfikowane jako ośrodki o znaczeniu wyłącznie regionalnym (szerzej o aspiracjach Zarządu Województwa dotyczących pozycji Bydgoszczy i Torunia w krajowej sieci osadniczej - w dalszej części Raportu). Spotkanie było okazją do przedstawienia zagadnienia i wymiany poglądów, a wsparcie okazane przez przeważającą część uczestników forum potwierdziło zrozumienie konieczności przeciwdziałania zaniżaniu rangi miast stołecznych województwa. Podstawą debaty było stanowisko przyjęte przez sejmik województwa, wzywające rząd do zmiany klasyfikacji hierarchicznej miast.

23 września 2024 r. w Muzeum Etnograficznym w Toruniu odbyło się Kujawsko-Pomorskie Forum Samorządowe - pierwsze w nowej kadencji władz po wyborach samorządowych, które umożliwiło nowo wybranym samorządowcom nawiązanie kontaktów i wymianę doświadczeń. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich, lokalnych oraz parlamentarzyści. Podczas obrad omówiono kluczowe zagadnienia dotyczące rozwoju województwa, w tym Strategię Przyspieszenia 2030+, program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz możliwości finansowania projektów w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Dyskutowano także o reformie systemu ochrony zdrowia, mechanizmie oddłużania szpitali oraz nowej ustawie o dochodach JST, zwiększającej udział samorządów w podatkach dochodowych. Swoje wystąpienia mieli przedstawiciele konwentów samorządowych: Prezydent Grudziądza Maciej Glamowski (omówił reformę służby zdrowia i jej wpływ na lokalne szpitale), Starosta Żniński Zbigniew Jaszczuk (zwrócił uwagę na finansowanie samorządów i skutki powodzi w regionie), Burmistrz Sępólna Krajeńskiego Waldemar Stupałkowski (podkreślił znaczenie współpracy między gminami) oraz Wójt Gminy Cekcyn Jacek Brygman (omówił zmiany w finansowaniu JST oraz potrzeby inwestycyjne gmin).

Współpraca z sołtysami z regionu - Kujawsko-Pomorska Rada Sołtysów

Sołtysi pełnią kluczową rolę w swoich społecznościach, współpracując z Samorządem Województwa w realizacji polityki regionalnej oraz w budowie społeczeństwa obywatelskiego. W 2024 r. funkcję sołtysa pełniło 2 305 osób w 127 gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego.

7 i 8 marca 2024 r. w Auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z okazji Dnia Sołtysa Samorząd Województwa zorganizował dwa spotkania koncertowe z udziałem gwiazd Małgorzaty Ostrowskiej oraz Urszuli. W 2023 r. zainicjowano ustanowienie Odznaki Sołtysa Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Podczas uroczystości Marszałek Województwa Piotr Całbecki wręczył sołtysom odznaki (łącznie ok. 650), podkreślając rangę i znaczenie pełnionej funkcji. W uroczystościach uczestniczyli także: Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska, Członek Zarządu Województwa Aneta Jędrzejewska, Członek Zarządu Województwa Sławomir Kopyść oraz radny Województwa Jacek Gajewski.

16. Kujawsko-Pomorskie Forum Samorządowe, 23 września 2024 r., fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

16 kwietnia 2024 r. uchwałą Zarządu Województwa powołano Kujawsko-Pomorską Radę Sołtysów - organ doradczo-konsultacyjny i inicjatywny działający przy Marszałku Województwa. Rada pełni funkcję doradczą w kwestiach dotyczących rozwoju wsi, w tym w zakresie marszałkowskiego budżetu obywatelskiego, realizowanego w ramach mechanizmu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Rada zajmuje się także ważnymi projektami realizowanymi przez lokalne grupy działania (LGD). Sołtysi ze wszystkich 127 gmin zostali poproszeni o wyłonienie spośród siebie jednego przedstawiciela do Rady. Ostatecznie zgłosiło się 120 kandydatów, którzy zostali powołani do Rady na mocy Zarządzenia Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dniem 6 listopada.

Inauguracyjne posiedzenie Kujawsko-Pomorskiej Rady Sołtysów, 4 grudnia 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

Inauguracyjne posiedzenie Kujawsko-Pomorskiej Rady Sołtysów, 4 grudnia 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

4 grudnia 2024 r. w Teatrze Muzycznym w Toruniu odbyło się pierwsze posiedzenie Kujawsko-Pomorskiej Rady Sołtysów, połączone z uroczystym wręczeniem Aktów Powołania przez Marszałka Województwa. W wydarzeniu uczestniczyło 108 sołtysek i sołtysów. Podczas obrad wybrano Przewodniczącą Rady, Jej Zastępcę oraz prezydium składające się z 19 przedstawicieli - po jednym z każdego powiatu. W wydarzeniu uczestniczyli Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska oraz Wicemarszałek Województwa Aneta Jędrzejewska.

Europejski Korpus Radnych

Od lipca 2023 r. do kwietnia 2024 r. trwała pierwsza kadencja Europejskiego Korpusu Radnych - sieci współpracy, zrzeszającej niemal 100 przedstawicieli rad gmin i powiatów z terenu całego województwa kujawsko-pomorskiego. Celem Korpusu jest aktywne włączanie radnych w proces informacyjno-decyzyjny Samorządu Województwa, a także wspieranie ich w działaniach na rzecz rozwoju lokalnego poprzez wymianę doświadczeń, promocję dobrych praktyk i dostęp do informacji o funduszach unijnych oraz inicjatywach regionalnych. W ramach pierwszej kadencji odbyło się dziewięć spotkań tematycznych, poświęconych m.in. funduszom UE, działaniu LGD, projektom dla trzeciego sektora oraz inicjatywom proekologicznym. Spotkania w 2024 r. odbyły się: 15 stycznia, 5 marca, 16 kwietnia.

We wrześniu 2024 r. rozpoczął się nabór na kolejną kadencję Europejskiego Korpusu Radnych - swoich przedstawicieli zgłosiło ponad 120 jednostek samorządu terytorialnego.

Udział w konwentach jednostek samorządu terytorialnego

W kontekście budowania współpracy w wymiarze regionalnym, istotną rolę odgrywa również obecność przedstawicieli Województwa na posiedzeniach konwentów włodarzy pozostałych jednostek samorządowych. W dniu 9 grudnia 2024 r. Przewodnicząca Sejmiku Województwa Elżbieta Piniewska, Marszałek Województwa Piotr Całbecki oraz Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski wzięli udział w obradach Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, podczas których mocno wybrzmiał aspekt współpracy i partnerstwa samorządów, skutkujących większą efektywnością podejmowanych działań. Członek Zarządu Województwa Marek Wojtkowski wziął również udział w odbywającym się w dniach 10-11 października w Tleniu XLIII posiedzeniu Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego i spotkaniu regionalnego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie omówiono m.in. perspektywę rozwoju kolei dużych prędkości na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego oraz działania jakie podjął Samorząd Województwa na rzecz zmian w planowanej sieci Kolei Dużych Prędkości na terenie województwa. Była to również okazja do przekazania wskazówek na temat możliwości pozyskania środków z KPO, FEdKP i PROW.

Tabela 21. Uczestnictwo Zarządu Województwa w konwentach jednostek samorządu terytorialnego

Piotr Całbecki	Konwent Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	8 lutego 2024 Komierowo
Marek Wojtkowski	Konwent Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	12 czerwca 2024 Minikowo
Aneta Jędrzejewska	Konwent Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego	19 czerwca 2024 Obrowo
Marek Wojtkowski	Konwent Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	18 września 2024 Świecie
Aneta Jędrzejewska	Konwent Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	9 października 2024 Brześć Kujawski
Marek Wojtkowski	Konwent Wójtów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	11 października 2024 Tleń
Piotr Całbecki Marek Wojtkowski	Konwent Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego	9 grudnia 2024 Toruń

Współpraca z parlamentarzystami i administracją rządową

5 stycznia 2024 r., w Pałacu Dąmbskich w Toruniu odbyło się spotkanie członków Zarządu Województwa z parlamentarzystami regionu, poświęcone możliwościom realizacji priorytetowych przedsięwzięć prorozwojowych. W spotkaniu wzięli udział posłowie: Anna Gembicka, Włodzisław Giziński, Iwona Hartwich, Iwona Karolewska, Iwona Kozłowska, Krystian Łuczak, Arkadiusz Myrcha, Norbert Pietrykowski, Marcin Skonieczka, Zbigniew Sosnowski, Paweł Szrot i Tomasz Szymański oraz senatorowie Andrzej Kobiak i Tomasz Lenz. Samorząd Województwa reprezentowali: Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Wicemarszałek Województwa Zbigniew Ostrowski oraz Członkowie Zarządu Województwa Aneta Jędrzejewska i Sławomir Kopyść. Omówiono listę 26 kluczowych inwestycji i wyzwań, wymagających systemowego wsparcia rządowego. Wśród nich znalazły się m.in. budowa drogi ekspresowej Bydgoszcz–Toruń, uruchomienie tramwaju metropolitalnego między tymi miastami, budowa czterech mostów na Wiśle, rozwój transportu wodorowego, lokalizacja małej elektrowni atomowej we Włocławku oraz kontynuacja programu modernizacji szpitali, w tym oddłużenie placówki w Grudziądzu. Poruszono również tematy związane z nauką, innowacyjnością i gospodarką. Podkreślono znaczenie współpracy ponad podziałami politycznymi oraz wykorzystania środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Obecni parlamentarzyści złożyli podpisy na mapie priorytetowych inwestycji prorozwojowych dla Kujaw i Pomorza.

Spotkanie z parlamentarzystami województwa, 5 stycznia 2024 r., fot. Mikołaj Kuras

W Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy 13 września 2024 r. odbyło się współorganizowane przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego spotkanie poświęcone współpracy administracji samorządowej i rządowej w realizacji celów rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego, zgodnie ze Strategią Przyspieszenia 2030+. W rozmowach uczestniczyli Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Wojewoda Kujawsko-Pomorski Michał Sztybel oraz Wicemarszałek Województwa

Zbigniew Ostrowski.

Omówiono zasady sprawnej współpracy marszałkowskiej i wojewódzkiej administracji i zjednoczenie wysiłków na rzecz realizacji celów rozwojowych. Ustalono, że powstaną wspólne zespoły zadaniowe do rozwiązywania najważniejszych wyzwań, a kluczowe projekty wymagające współpracy zostaną zidentyfikowane priorytetowo. Dyskutowano o wspólnych procesach administracyjnych, m.in. w zakresie wydawania decyzji dla inwestycji samorządowych. Wojewoda zaznaczył, że rząd wyznaczył administracji wojewódzkiej rolę pomocniczą wobec samorządu i podkreślił konieczność szybkiego i efektywnego działania na rzecz regionu.

Spotkanie administracji samorządowej i rządowej województwa, 13 września 2024 r., fot. Tomasz Czachorowski

Kreowanie współpracy w sprawie Kolei Dużych Prędkości

7 marca 2024 r. z inicjatywy Samorządu Województwa kujawsko-pomorscy posłowie, samorządowcy oraz przedstawiciele środowisk akademickich i biznesowych podpisali deklarację, w której postulowali uwzględnienie województwa kujawsko-pomorskiego w sieci Kolei Dużych Prędkości (KDP). Sygnatariusze, w tym Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa: Katarzyna Lubańska i Wojciech Jaranowski oraz radny Województwa Tadeusz Pogoda, wskazywali, że proponowana koncepcja KDP pomija kluczowe miasta regionu, co spowolni jego rozwój.

Deklaracja dotyczyła współpracy na rzecz doprowadzenia do ujęcia w planach realizacji sieci Kolei Dużych Prędkości w Polsce nowej linii realizowanej w najwyższym standardzie, z prędkością projektową 350 km/h, biegnącej od linii Warszawa/CPK - Trójmiasto przez Włocławek, Toruń do Bydgoszczy, z możliwością jej przedłużenia do Szczecina.

Podpisanie deklaracji w sprawie kolei dużych prędkości, 7 marca 2024 r., fot. Szymon Zdziebło

Kreowanie współpracy w sprawie przyszłości europejskiego rolnictwa

W pierwszym kwartale 2024 r., z inicjatywy Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego, odbyły się dwa spotkania konsultacyjne poświęcone przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej po 2027 r. Miały one charakter regionalnych debat eksperckich z udziałem rolników, samorządowców oraz przedstawicieli instytucji doradczych i akademickich. Zebranie opinii i postulatów z poziomu regionu Kujaw i Pomorza stanowiło źródło informacji dla Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego - współsprawozdawcy opinii Europejskiego Komitetu Regionów w tym zakresie.

Pierwsze spotkanie odbyło się 17 stycznia 2024 r. w Przysieku pod Toruniem i miało formę otwartej konferencji eksperckiej. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego reprezentowali: Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Członek Zarządu Województwa Dariusz Kurzawa oraz radny Jacek Chmarzyński. W toku dyskusji omówiono m.in. rolę regionów w zarządzaniu funduszami rolnymi, politykę eksportową, rozwój krótkich łańcuchów dostaw oraz potencjalne skutki integracji Ukrainy z Unią Europejską.

Drugie spotkanie miało miejsce 19 lutego 2024 r., również w Przysieku, i miało formę konsultacji z przedstawicielami rolników oraz samorządów lokalnych. W wydarzeniu uczestniczyli: Marszałek Województwa Piotr Całbecki oraz radni województwa Jacek Chmarzyński i Katarzyna Lubańska. Wśród poruszanych tematów znalazły się kwestie związane z niekontrolowanym importem produktów rolnych z Ukrainy, przeglądem założeń Zielonego Ładu oraz funkcjonowaniem systemu dopłat bezpośrednich. Przedstawione postulaty zostały uwzględnione w dalszych pracach nad opinią Europejskiego Komitetu Regionów.

10 listopada 2024 r. w Przysieku Marszałek Województwa Piotr Całbecki zainicjował Kujawsko-Pomorskie Debaty o Bezpieczeństwie Żywnościowym i Rozwoju Wsi „Od pola do stołu", towarzyszące tradycyjnemu Festiwalowi Gęsiny. Organizatorem był Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju w Przysieku sp. z o.o. oraz Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza. Celem debaty było omówienie wyzwań i perspektyw rozwoju rolnictwa w regionie, promocja lokalnej żywności oraz budowanie świadomości na temat znaczenia krótkich łańcuchów dostaw i certyfikacji produktów spożywczych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, instytucji rolniczych, eksperci oraz rolnicy. Gościem honorowym był Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. Marszałek Województwa Piotr Całbecki, Senator RP Ryszard Bober, Prezydent Grudziądza Maciej Glamowski, a także eksperci z zakresu rolnictwa i produkcji żywności. Dyskusja dotyczyła m.in. wyzwań związanych z rozwojem obszarów wiejskich, znaczenia krótkich łańcuchów dostaw, jakości produktów oraz roli samorządów w kształtowaniu polityki rolniczej. Szczególną uwagę poświęcono promocji gęsi z Kołudy, podkreślając jej znaczenie dla lokalnej gospodarki i dziedzictwa kulinarnego regionu. Spotkanie zakończyła otwarta debata, w której uczestnicy mogli podzielić się swoimi opiniami i pomysłami na przyszłość sektora rolnego w województwie kujawsko-pomorskim.

Kujawsko-pomorskie debaty o bezpieczeństwie żywnościowym i rozwoju wsi, 10 listopada 2024 r., Przysiek, fot. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Informacja dotycząca stanowiska Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kwestii roli i znaczenia miast stołecznych - Bydgoszczy i Torunia, w rozwoju Województwa oraz w krajowej sieci osadniczej

Wiosną 2024 r. Instytut Rozwoju Miast i Regionów opublikował projekt raportu pn. „Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990–2020", który stał się podstawą dla klasyfikacji hierarchicznej polskich miast na potrzeby sporządzanych wówczas dokumentów kształtujących rozwój Polski - „Koncepcji Rozwoju Kraju 2050", w następstwie której powstanie „Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2035" oraz „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego". W raporcie tym, po raz pierwszy, jeśli uwzględni się dokumenty szczebla krajowego, ośrodki stołeczne województwa kujawsko-pomorskiego przestały być zaliczane do kategorii ośrodków kluczowych dla rozwoju Polski, poprzez formalne ulokowanie ich na poziomie niższym, niż największe polskie miasta (poza Warszawą) i nadanie im jedynie regionalnego znaczenia.

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, 2001 rok. Bydgoszcz i Toruń wskazywane jako miasta o potencjalnym znaczeniu europejskim

Ustalenia raportu przygotowanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów zostały powtórzone w poddanym niebawem konsultacjom projekcie Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050), co wznowiło dyskusję na temat roli, znaczenia oraz pozycji Bydgoszczy i Torunia zarówno w kształtowaniu rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak i w planowaniu rozwoju oraz w funkcjonowaniu Państwa Polskiego. Zarząd Województwa konsekwentnie, tak jak przez cały dotychczasowy okres funkcjonowania Kujawsko-Pomorskiego, przyjął w tej debacie stanowisko, że w naszym województwie funkcjonują dwa główne ośrodki miejskie, które pod względem szeroko rozumianego wpływu na prawidłowy rozwój województwa jako całości, zamieszkiwanego przez 2 miliony mieszkańców oraz zajmującego powierzchnię prawie 18 tys. km kw., prezentują porównywalny potencjał funkcji regionalnych i w równym stopniu są dla tego rozwoju niezbędne. Jednocześnie podkreślał, że Bydgoszcz i Toruń w polityce rozwoju Państwa Polskiego powinny być postrzegane w kategorii ośrodków o największym znaczeniu, zaraz po stolicy kraju, a więc zaliczanych do tej samej kategorii, w której lokuje się Kraków, Wrocław, Łódź, Poznań, Trójmiasto, Aglomeracja Górnośląska, Szczecin. Reasumując - w Województwie Kujawsko-Pomorskim funkcjonują dwa ośrodki w sposób tak samo ważny odpowiedzialne za rozwój województwa, ale jednocześnie także z perspektywy funkcjonowania Polski powinny być one zaliczane do kategorii ośrodków kluczowych. Taki punkt widzenia został przedstawiony w stanowisku Sejmiku Województwa, przyjętym na sesji w dniu 26 września oraz przekazany do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach konsultacji projektu KRK2050 przez Marszałka Województwa Piotra Całbeckiego.

Ilustracja 26

Dynamiczne równoważenie rozwoju – ujęcie syntetyczne

Źródło: Grzegorz Gorzelak z zespołem

Zaktualizowana Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, październik 2005; Bydgoszcz i Toruń wskazywane jako jeden „obszar metropolitalny istniejący"

W skład podstawowych węzłów sieci powiązań funkcjonalnych miast w roku 2030 wchodzą:

- stolica i największe polskie miasta Warszawa oraz: Aglomeracja Górnośląska (Katowice wraz z miastami wchodzącymi w skład Górnośląskiego Związku Metropolitalnego), Łódź, Kraków, Trójmiasto (Gdańsk – Sopot – Gdynia z głównym ośrodkiem miejskim w Gdańsku; dalej: Trójmiasto), Wrocław, Poznań, Szczecin, kształtujący się duopol Bydgoszcz – Toruń oraz Lublin;
- miasta wojewódzkie o znaczeniu krajowym, w których następuje systematyczna koncentracja funkcji metropolitalnych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym: Białystok i Rzeszów[40], Opole, Olsztyn, Kielce, Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, 2011 rok, Bydgoszcz i Toruń wskazywane jako jedna „metropolia krajowa składająca się z więcej niż jednego rdzenia"

Województwo Kujawsko-Pomorskie jest jednym z dwóch województw (obok lubuskiego), w którym reforma administracyjna z roku 1999 wprowadziła podział stołeczności pomiędzy dwa ośrodki. Zarówno na terenie Kujawsko-Pomorskiego, jak i Lubuskiego, w momencie ustanawiania nowego podziału administracyjnego, funkcjonowały dwa ośrodki wyposażone w funkcje, których oczekiwano od stolic nowych województw, choć żadne z miast nie posiadało pełnego zakresu niezbędnych funkcji regionalnych, porównywalnego z największymi wówczas miastami w Polsce[67]. I Bydgoszcz, i Toruń posiadały predyspozycje do pełnienia roli stolicy województwa, ale jednocześnie żaden z ośrodków nie dominował funkcjonalnie nad drugim z ośrodków w sposób tak wyraźny, że celowe i właściwe byłoby skupienie stołeczności w jednym z nich[68]. W obydwu województwach przyjęto więc założenie, że jeśli funkcjonują w nich dwa zdolne do pełnienie roli stolicy województwa miasta, które w części aspektów uzupełniają swoje oferty (są komplementarne względem siebie - gdy dana funkcja dostępna jest tylko w jednym z nich), a w innych je wzmacniają (gdy są one dostępne w obydwu) należy potraktować to jako walor, który z perspektywy całego województwa ułatwia dostępność mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych do tych dóbr i usług, a jednocześnie pod wieloma względami poszerza wybór, bo ofertę w tym zakresie prezentują dwa, a nie jak w innych regionach - jeden ośrodek[69]. W województwie kujawsko-pomorskim właśnie taki model obsługi regionu za pomocą dwóch ośrodków stołecznych jest realizowany od początku jego istnienia, a więc od 25 lat.

Obydwa miasta są współodpowiedzialne za pełnienie funkcji regionalnych oraz budowanie powiązań ponadregionalnych. Niektóre z funkcji regionalnych i metropolitalnych[70] są reprezentowane w obydwu ośrodkach, a więc w tych aspektach wzajemnie wzmacniają one swoje potencjały, a niektóre tylko w jednym z ośrodków, a więc w tych aspektach są one względem siebie komplementarne. Taki model funkcjonowania nie tylko zapewnia mieszkańcom oraz podmiotom z terenu województwa dobrą dostępność oraz wybór miejsca realizacji potrzeb o takim charakterze, ale także w pełni uprawnia do oczekiwania, że w analizach zdolności regionów i ich ośrodków stołecznych do realizacji funkcji regionalnych i oddziaływań ponadregionalnych, potencjał obydwu ośrodków będzie traktowany łącznie, a z poziomu krajowego tak ukształtowany model będzie odbierany jako zespół dwóch miast, pełniący rolę i zaliczany do kategorii metropolii ponadregionalnych.

„Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990–2020", Instytut Rozwoju Miast i Regionów, 2024 rok, Bydgoszcz i Toruń wskazywane jako odrębne „aglomeracje regionalne"

[67] Odnosząc się do Kujawsko-Pomorskiego, warto zauważyć, że Bydgoszcz w 1999 roku nie posiadała uczelni o statusie uniwersytetu lub politechniki.

[68] Nawet obecnie Prezydent Bydgoszczy bardzo często podkreśla, że przepływy osób między Bydgoszczą a Toruniem są bardzo niskie (wg NSP 2021 do Bydgoszczy dojeżdża ponad 1,5 tys. osób z Torunia, a do Torunia ponad 800 z Bydgoszczy). Ten fakt potwierdza, że miasta te nie są od siebie silnie zależne. Przytaczane przez Prezydenta Bydgoszczy dane o niewielkich dojazdach z Torunia do Bydgoszczy dowodzą, że w układach hierarchicznych Toruń jest miastem równorzędnym, a nie ulokowanym niżej. Gdyby było inaczej, miałaby miejsce duża skala dojazdów. Ponieważ zarówno Bydgoszcz jak i Toruń posiadają dobrze rozwinięty zakres funkcji regionalnych, nie zachodzi potrzeba by ich mieszkańcy zmuszeni byli do korzystania z oferty drugiego z miast. W takiej sytuacji związki zachodzą głównie w tych obszarach, gdzie sąsiednie miasto wykazuje jakąś istotną różnicę - np. oferuje kierunek studiów niedostępny w miejscu zamieszkania albo lepiej płatną lub bardziej adekwatną do zainteresowań pracę. Istotą argumentacji Samorządu Województwa o rzeczywistej dwustołeczności jest fakt, że obydwa miasta prezentują szeroką ofertę dla całego regionu, a nie nawzajem dla siebie. Jeśli spojrzy się wyłącznie na dojazdy do pracy, choć w kontekście funkcji regionalnych jest to bardzo niedoskonały wskaźnik, to np. liczba dojeżdżających do pracy z Grudziądza do Bydgoszczy i do Torunia jest niemal identyczna.

[69] W województwie kujawsko-pomorskim ten walor łatwej dostępności jest szczególnie dobrze widoczny. Aż 1/5 powierzchni województwa leży nie dalej niż 25 km od jednego z miast stołecznych, 44% nie dalej niż 40 km, a 83% zawiera się w promieniu do 60 km.

[70] Funkcje „regionalne" to działalności adresowane do odbiorców z terenu danego regionu, które w każdym z województw powinny być prawidłowo realizowane (zarówno co do zakresu, jak i odpowiednio wysokiej jakości), dla zapewnienia wysokiej jakości życia i konkurencyjności gospodarki; funkcje „metropolitalne" to działalności adresowane do odbiorców spoza danego regionu, w tym zwłaszcza do odbiorców z zagranicy - są to działalności powodujące powiązania międzynarodowe, przede wszystkim ze względu na dużą atrakcyjność dla odbiorców zewnętrznych - funkcje „metropolitalne" mają przede wszystkim znaczenie dla budowy konkurencyjności gospodarki, często są to działalności, które równocześnie są realizowane dla mieszkańców własnego regionu, a więc duża część funkcji metropolitalnych wywodzi się z realizowanych w bardzo wysokiej jakości funkcji regionalnych

W tym miejscu należy wyjaśnić, że jeśli ocenia się zdolność stolic województw do pełnienia roli ośrodków prawidłowo kształtujących jakość życia wszystkich mieszkańców oraz atrakcyjność gospodarczą swoich regionów, to należy skupić się tylko na kilku kluczowych aspektach. Pierwszorzędne (i bardzo często równorzędne) znaczenie mają tu: szkoły wyższe, instytucje badawczo-rozwojowe, wysokospecjalistyczne szpitale, instytucje kultury tzw. wysokiej, podmioty gospodarcze o wysokiej innowacyjności i budujące kooperacje, sektor konsultingowy, banki, siedziby mediów regionalnych i ponadregionalnych, skupienie funkcji decyzyjnych w administracji (w tym zwłaszcza siedziby lub ważne oddziały instytucji o ponadregionalnym zasięgu, a już szczególnie - o zasięgu międzynarodowym). Są to więc instytucje, które z jednej strony mają zapewnić mieszkańcom dostęp do najwyższej jakości wyspecjalizowanych usług, które nie są dostępne w mniejszych miastach (np. możliwość zdobycia wykształcenia w renomowanej/specjalistycznej uczelni, dostęp do najbardziej zaawansowanych metod leczenia, możliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych najwyższej rangi), ale także tworzą dobry klimat dla rozwoju gospodarczego (np. możliwość skorzystania z fachowego doradztwa biznesowego, możliwość zlecenia prac badawczo-rozwojowych, dostęp do agencji reklamowych, kancelarii prawnych). Dla mieszkańców oraz przedsiębiorców ważne jest, aby taka oferta była jak najwyższej jakości, ale jednocześnie - by była łatwo dostępna, a więc zlokalizowana jak najbliżej. W przeciwnym wypadku - często rezygnuje się z możliwości skorzystania z niej, co przyczynia się do wymiernych strat. Z powyższego zestawienia wynika, że potencjał regionalny nie jest zależny od liczby mieszkańców, tylko od zadań realizowanych przez dane miasto[71]. Jednym z podstawowych błędów popełnianych przy porównywaniu miast, jest bazowanie na liczbie ich mieszkańców, a nie na liczbie, zróżnicowaniu i jakości oferowanych usług lub potencjału ekonomicznego i innowacyjnego podmiotów gospodarczych w nich funkcjonujących. Tymczasem znaczenie miasta w sieci osadniczej buduje nie liczba mieszkańców, a zdolność do oddziaływania zewnętrznego poprzez wspomniane instytucje i podmioty. Niezwykle ważne jest skupienie w najważniejszych ośrodkach funkcji decyzyjnych - a więc zdolność do podejmowania decyzji i kreowania rozwoju obszarów obsługiwanych przez dany ośrodek („podporządkowanych mu funkcjonalnie”[72]). Nie można tu także nie wspomnieć, że funkcja decyzyjna przekłada się na rozwój nowoczesnego zagospodarowania bo wiąże się z inwestycjami w siedziby, centra badawcze, centra rozliczeniowe, biurowce, mieszkalnictwo dla kadr, a kadra menedżerska, zazwyczaj wysoko wynagradzana, pobudza także lokalny sektor handlu i usług, zwłaszcza zaliczanych do kategorii luksusowych. Funkcja decyzyjna generalnie przekłada się na dużą liczbę dobrze wynagradzanych miejsc pracy. W tym miejscu należy podkreślić, że dla oceny zdolności do pełnienia funkcji regionalnych (i metropolitalnych), nawet w przypadku największych miast, w praktyce żadnego znaczenia nie mają działalności kierowane wyłącznie do lokalnych społeczności lub bezpośredniego sąsiedztwa - takie jak na przykład szkoły podstawowe, przedszkola, podstawowa opieka zdrowotna, sklepy spożywcze, urzędy pocztowe, osiedlowe zakłady fryzjerskie, warsztaty samochodowe (chyba, że są to warsztaty wyspecjalizowane w obsłudze luksusowych marek i mają klientów z całego kraju). Funkcje regionalne to działalności, które są bardzo rzadko reprezentowane, stąd występują tylko w największych ośrodkach i oddziałują na bardzo duże obszary. Funkcje metropolitalne są jeszcze rzadziej reprezentowane, ponieważ w warunkach globalnej konkurencji, tylko niektóre rodzaje działalności są w stanie osiągnąć tak wysoki poziom rozwoju/jakości/unikatowości, by stały się atrakcyjne dla mieszkańców i podmiotów z innych regionów, a tym bardziej z zagranicy. Do tej kategorii najczęściej należą najbardziej renomowane: ośrodki nauki i badań, instytucje kultury i sztuki, siedziby organizacji międzynarodowych, siedziby podmiotów gospodarczych o międzynarodowym zasięgu działania, ośrodki targowo-wystawiennicze o znaczeniu międzynarodowym, siedziby instytucji finansowych o zasięgu międzynarodowym, a także będąca pochodną działalności części z nich - organizacja imprez/wydarzeń o charakterze międzynarodowym.

Wszystkie te zagadnienia, które zalicza się do funkcji regionalnych, budują także zdolność danego miasta do kształtowania harmonijnego rozwoju Państwa Polskiego, bowiem są to dziedziny, które powodują powiązania i zależności o zasięgu ponadregionalnym (co jest czasem określane „sieciowaniem współpracy na rzecz rozwoju kraju”, a pełnienie roli ośrodków oddziałujących poza „swój” region, a zwłaszcza poza granice kraju, uprawnia do określania miasta mianem „metropolii”). Najlepsze szkoły wyższe kształcą studentów z całego kraju, a ich wkład w badania naukowe jest wykorzystywany także poza własnymi regionami, najbardziej specjalistyczne szpitale są niekiedy pojedynczymi takimi jednostkami w kraju, a wiodące szpitale prowadzą badania i wdrożenia nowych metod leczenia upowszechniane następnie w mniejszych szpitalach; najważniejsze instytucje kultury i sztuki składają się na dziedzictwo kultury i kształtowanie trendów kultury narodowej całej Polski, a wydarzenia kulturalne o szczególnie wysokiej randze formują nurty rozwoju kultury w całym kraju, największe przedsiębiorstwa, firmy konsultingowe, banki mające siedziby w danym mieście zawsze oddziałują także poza własny region, a spektakularne wydarzenia rozrywkowe i zawody sportowe przyciągają uczestników i widzów z całego kraju. W globalnym świecie, wszystkie te działalności decydują także o zdolności i atrakcyjności dla kształtowania powiązań międzynarodowych - a więc o zdolności do kształtowania rozwiązań, które będą upowszechniane także poza granicami kraju, ale również o zdolności do szybkiego przyjmowania rozwiązań opracowanych w innych krajach. Mają one kluczowe znaczenie dla kształtowania jakości życia, ale też atrakcyjności gospodarczej w regionach. O ile wspomniane wyżej aspekty można uznać za „generatory” rozwoju, tzn. instytucje oraz efekty ich działalności wpływające na rozwój regionów i kraju, to trzeba wspomnieć także o niezbędnej „infrastrukturze”, bez której te powiązania byłyby niemożliwe - stanowią ją: dostępność w sieci transportu międzyregionalnego (porty lotnicze, autostrady, drogi ekspresowe, szybkie koleje obsługujące relacje między głównymi miastami), baza hotelowa o średnim oraz wysokim standardzie oraz obecność infrastruktury umożliwiającej organizację wydarzeń o charakterze krajowym i międzynarodowym (centra targowo-wystawiennicze, centra konferencyjno-kongresowe, sale koncertowe, stadiony, hale sportowe, a także inne obiekty wyspecjalizowane w konkretnych dyscyplinach/dziedzinach).

Rozpatrując miejsce i potencjał Bydgoszczy i Torunia w sieci osadniczej należy wspomnieć, że miasta te tworzą układ osadniczy całkowicie unikatowy w skali kraju. Szukanie analogii do Trójmiasta, Górnego Śląska czy dwustołeczności w Lubuskiem - nie pozwala na zrozumienie realizowanego w Kujawsko-Pomorskiem modelu dwustołeczności. Przede wszystkim nie ma w Polsce innego przykładu tak bliskiego sąsiedztwa dwóch miast, z których każde posiada wykształcony szeroki zestaw funkcji regionalnych, a obydwa miasta oddziałują na podobny obszar (całego województwa). Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra pod każdym względem w zakresie funkcji regionalnych (a więc pod względem potencjału i jakości instytucji obsługujących województwo) są ośrodkami słabszymi i od Bydgoszczy i od Torunia, dzieli je odległość ponad 100 km i są położone w województwie o wydłużonym kształcie, gdzie w sposób naturalny jedno z miast oddziałuje silniej na część południową, a drugie na część północną. W Kujawsko-Pomorskiem, obydwa miasta stołeczne leżą w centrum (w pobliżu geometrycznego środka) województwa mającego regularny kształt i dośrodkowo rozwiniętą sieć drogową i kolejową, dla których miasta te są węzłami. Jeśli porównuje się Bydgoszcz i Toruń do Gdańska i Gdyni, to trzeba zauważyć, że odległość czasowa w transporcie publicznym pomiędzy głównymi stacjami kolejowymi tych miast, jest w Kujawsko-Pomorskiem tylko o kilka minut większa, a dla podróżnego nie ma żadnego znaczenia czy porusza się pociągiem w przestrzeni zurbanizowanej czy przez las. Nie można też nie dostrzec, że wprawdzie Gdynia posiada instytucje realizujące funkcje regionalne, ale mimo że jest miastem wyraźnie większym od Torunia (240 tys. wobec niespełna 200 tys.) to jednak potencjał Torunia w tym zakresie przewyższa Gdynię, a potencjał Gdańska znacznie przewyższa potencjał Bydgoszczy. A to oznacza, że dysproporcje w potencjale regionalnym są w Trójmieście znacznie większe, niż pomiędzy Bydgoszczą, a Toruniem.

O specyfice osadnictwa w Kujawsko-Pomorskiem bardzo dobrze świadczy też porównanie relacji pomiędzy największym, a drugim co do wielkości miastem, pod względem liczby mieszkańców. W większości regionów ma miejsce dominacja ośrodka stołecznego w sieci osadniczej. Stolice województw, w tym większość najważniejszych polskich miast, są zazwyczaj zdecydowanie największymi miastami w swoich regionach, a „numery dwa” często liczą zaledwie 100 tysięcy albo mniej mieszkańców i nie wykazują żadnego potencjału regionalnego[73]. W takich województwach praktycznie cały potencjał regionalny jest skupiony w ich stolicach, bo „zbyt małe” - „drugie” miasto nie jest w stanie ich realizować. Relacja liczby ludności Bydgoszczy i Torunia wynosi 1,7:1. W przypadku Gdańska i Gdyni jest to 2:1. Rzeszów jest większy od drugiego miasta w regionie 3,5 razy, Szczecin - 3,7 razy, Białystok - 4,3 razy, Lublin 5,7 razy, Poznań - 5,8 razy, Wrocław - 6,7 razy, Kraków - 8 razy, a Łódź prawie 10 razy. Dlatego też, jeśli porównuje się potencjał funkcji regionalnych największych polskich miast oraz Bydgoszczy lub Torunia rozpatrywanych rozłącznie - całkowicie naturalna jest obserwowana dysproporcja na niekorzyść Bydgoszczy i Torunia. Jest to jednak spojrzenie zafałszowujące rzeczywistość, które jest także

[71] Oczywiście dla większości działalności regionalnych większa liczba mieszkańców stanowi czynnik katalizujący ich rozwój, nie jest to jednak prosta zależność i można znaleźć zarówno przykłady relatywnie małych miast dobrze wyposażonych w funkcje regionalne, jak i znacznie większych nie mających pod tym względem zbyt dużego znaczenia. Funkcje regionalne nie rozwiną się w pełni w zbyt małym mieście, ale przykład Rzeszowa, który liczy tylko 2,5 tys. mieszkańców więcej od Torunia wskazuje, że kategoria miast około 200-tysięcznych, jest już wystarczająca dla właściwej realizacji funkcji stołecznych.

[72] Dobrą ilustracją jest tu relacja pomiędzy siedzibą, a oddziałem uczelni wyższej zlokalizowanym w innym mieście. To w siedzibie podejmuje się decyzje o kierunkach kształcenia w oddziale, o liczbie kształconych studentów, o inwestycjach w infrastrukturę, w tym także tą wpływającą na jakość kształcenia, w oddziałach rzadziej prowadzi się badania naukowe (więc nie zawsze jest potrzeba inwestowania w specjalistyczną bazę), a dorobek naukowy pracowników oddziału jest wliczany do dorobku uczelni utożsamianej przecież z miastem, w którym ma ona siedzibę. Oddział uczelni zlokalizowany w danym mieście, umożliwia więc głównie tylko zdobycie wykształcenia, ale zazwyczaj nie przyczynia się do poprawy dorobku naukowo-badawczego „zaliczanego na konto miasta, w którym działa”. Właśnie z tych powodów, jeśli ocenia się potencjał regionalny lub metropolitalny danego miasta, kluczowe znaczenie ma liczba uczelni mających siedzibę w danym mieście. Oczywiście nie deprecjonuje to wskaźnika liczby studentów, bo mieszkając w danym mieście są konsumentami dóbr i usług przez nie oferowanych, studenci zamiejscowi transferują do danego miasta środki finansowe wypracowane poza nim - pobudzają rynek nieruchomości, handel, rozrywki, niekiedy w różnym wymiarze wykonują różne prace, a po zakończeniu studiów będą z sentymentem wspominać ich okres i może zwiążą swoją przyszłość z miastem, w którym studiowali - a więc obecność studentów w mieście przyczynia się do jego rozwoju, ale nie w dziedzinach kluczowych dla budowy jego pozycji jako ośrodka regionalnego lub ponadregionalnego

[73] „Numery dwa” to na przykład: Zamość (58,2 tys.), Koszalin (105,5 tys.), Wałbrzych (100,3 tys.), Suwałki (68,2 tys.), Piotrków Trybunalski (66,5 tys.), Kalisz (93,1 tys.), Tarnów (103,1 tys.), Mielec (57,0 tys.).

„niesprawiedliwe” dla Bydgoszczy i Torunia, bo jeśli nie uwzględni się kontekstu, w którym one funkcjonują, takie porównywanie wskaźników sugeruje ich niski stan rozwoju - całkowicie nieadekwatny do wielkości obydwu miast, ale też całkowicie nieadekwatny do stanu faktycznego.

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050), która stała się ponownie pretekstem do dyskusji o roli naszych miast stołecznych, to dokument, który będzie stanowił fundament dla kształtowania rozwoju Polski w najbliższym ćwierćwieczu. Dla Samorządu Województwa niezwykle ważne są więc jego ustalenia i potencjalne konsekwencje ich realizacji dla możliwości rozwoju Kujawsko-Pomorskiego. Finalnie dokument przybrał kształt bardzo niekorzystny dla interesów rozwojowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, bowiem Bydgoszcz i Toruń zostały w nim spozycjonowane w kategorii ośrodków o zaledwie regionalnym znaczeniu, co zagraża trwałym obniżeniem możliwości rozwoju nie tylko obydwu miast stołecznych, ale pośrednio całego Województwa. Zarząd Województwa, prowadząc działania na rzecz zachowania pozycji ośrodków stołecznych kujawsko-pomorskiego (zarówno podczas tworzenia KRK2050, jak i ŚSRK 2035, nad którą prace rozpoczęto w 2024 r.), jako ośrodków o znaczeniu krajowym, stał na stanowisku, że Bydgoszcz i Toruń już aktualnie prezentują potencjał uzasadniający postrzeganie ich w ten sposób, ale także wykazują wszelkie predyspozycje by w przyszłości taką pozycję wzmacniać.

W tym miejscu należy odnieść się do roli i znaczenia hierarchii sieci osadniczej w planowaniu rozwoju. Hierarchia sieci osadniczej to klasyfikacja jednostek osadniczych na podstawie ich roli i znaczenia w organizacji struktury funkcjonalno-przestrzennej danego obszaru. Ośrodki lokowane wyżej w hierarchii koncentrują większą liczbę różnego rodzaju funkcji i mają szerszy zakres oddziaływania przestrzennego, niż ośrodki ulokowane niżej. W dokumentach planistycznych, hierarchię sieci osadniczej identyfikuje się przede wszystkim w celu nadania poszczególnym ośrodkom „odpowiedzialności” za realizację określonych zadań („pełnienie określonych funkcji”), a co za tym idzie - określa się, jakie planuje się znaczenie i rolę dla danego ośrodka. Jeśli więc obecnie i Bydgoszcz i Toruń są klasyfikowane jako „aglomeracje regionalne” to oznacza, że planuje się wobec nich pełnienie roli wyłącznie lub przede wszystkim na arenie regionalnej. Aglomeracje regionalne to trzeci szczebel hierarchii, po Warszawie - ośrodku stołecznym oraz kilku ośrodkach określanych jako „metropolie ponadregionalne”. Zarząd Województwa w prowadzonych działaniach zabiegał, aby i Bydgoszcz i Toruń zostały zakwalifikowane do poziomu drugiego, a więc „metropolii ponadregionalnych”, bo jeśli uwzględni się łączny potencjał prezentowany przez te miasta w zakresie działalności o takim charakterze (a jak wykazano wcześniej - Zarząd Województwa uważa, że całkowicie zasadne jest sumowanie tego potencjału w świetle wspólnej odpowiedzialności obydwu miast za rozwój naszego regionu), to jest on porównywalny z miastami zaliczanymi do kategorii „metropolii ponadregionalnych”. Jak sama nazwa wskazuje, rolą ośrodków zaliczonych do drugiej kategorii jest pełnienie zadań wykraczających poza granice regionów, a więc posiadanie realnego wpływu (funkcji decyzyjnych) na kształtowanie rozwoju Polski w różnych dziedzinach.

Jak wspomniano wcześniej, nadanie miastom określonej „odpowiedzialności” i sformułowanie oczekiwanych zadań, oznacza także zobowiązanie podmiotu ustanawiającego hierarchię do podejmowania określonych działań na rzecz zapewnienia zdolności do realizacji przez te miasta tych zadań. Należy się więc spodziewać, że hierarchia ustanawiana z poziomu administracji rządowej będzie skutkowała wspieraniem rozwoju miast adekwatnie do oczekiwań im stawianym. Na przykład można się spodziewać w przyszłości różnicowania strumieni dostępnych finansów, podobnie jak w poprzedniej i obecnie trwającej perspektywie finansowej Unii Europejskiej (gdzie tylko ośrodki wojewódzkie mają dostęp do dedykowanych środków z Polityki Spójności). Niezwykle ważne są także kwestie wizerunkowe i ich ekonomiczne skutki - zaliczenie miasta do wyższego poziomu jest jasnym sygnałem np. dla inwestorów zagranicznych, że miasto to już z perspektywy Rządu RP jest miastem ważnym dla rozwoju kraju. Planowane zaliczenie Bydgoszczy i Torunia do III poziomu („aglomeracji regionalnych”) doprowadzi do sytuacji, że województwo kujawsko-pomorskie stanie się zależne w zakresie funkcji ponadregionalnych od innych ośrodków, bo polityka Państwa Polskiego wyrażana przez inwestycje w miasta spowoduje, że mieszkańcy i przedsiębiorcy będą pozbawieni części ważnej dla nich oferty na terenie naszego województwa. Prowadzić to więc będzie do oczywistej marginalizacji całego województwa, a wraz z nim także obydwu miast stołecznych.

Krytyczna ocena proponowanych ustaleń Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 wynika nie tylko z niedostrzegania przedstawionej powyżej specyfiki województwa kujawsko-pomorskiego, ale także z bardzo niskiej jakości dokumentu źródłowego wykonanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów, który stał się podstawą dla określenia roli i pozycji miast w Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Opracowanie to („Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990–2020”) jest niezgodne z metodyką klasyfikacji osadnictwa znaną od niemal stu lat, wykorzystuje nieaktualne dane, pochodzące z niewiarygodnych źródeł. Dla niespecjalistycznego odbiorcy wystarczającym argumentem powinien być fakt, że planując w 2024 r. rolę i znaczenie polskich miast w roku 2050, wykorzystano dane z roku 2002, a informacji o rozmieszczeniu instytucji publicznych nie pozyskano z oficjalnych rejestrów, tylko z „Panoramy firm”. O roli i znaczeniu miasta w rozwoju Polski, zdaniem autorów, nie świadczy liczba szpitali, aktywność inwestorów zagranicznych, nawet ogólny poziom rozwoju przedsiębiorczości, funkcjonowanie parków przemysłowo-technologicznych, obecność instytucji z zakresu bezpieczeństwa i obronności, dostępność do lotnisk, autostrad czy dróg ekspresowych, obecność bazy hotelowej albo ważnych obiektów sportowych, które służą organizowaniu imprez rangi mistrzostw krajowych czy o zasięgu międzynarodowym (żadna z tych cech nie została uwzględniona w ocenie potencjału miast!) - ale świadczy liczba bankomatów, antykwariatów, punktów sprzedaży komputerów, aptek (których rozmieszczenie jest limitowane odgórnie), placówek usług fotograficznych albo firm sprzątających (bo takie cechy zostały wzięte pod uwagę). Bardzo szczegółowe odniesienie do wad tego opracowania przedstawił Marszałek Województwa Piotr Całbecki w piśmie do Pani Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz, Ministry Funduszy i Polityki Regionalnej, podkreślając, że „nie może zaakceptować faktu, że dokumenty szczebla krajowego mogą być sporządzane w oparciu o nierzetelne przesłanki - błędną metodykę, nieaktualne dane, niewiarygodne źródła, bo to wypacza osiągane wnioski, prowadzi do podejmowania błędnych decyzji rozwojowych na poziomie kraju, a finalnie prowadzi do nierówności i niesprawiedliwości w rozwoju regionów.” [74]

Niestety wnioski z tego wadliwie wykonanego opracowania są przyjmowane przez niektóre środowiska bez jakiejkolwiek ich weryfikacji i stają się podstawą do formułowania tez o konieczności rozłącznego postrzegania Bydgoszczy i Torunia oraz różnicowania znaczenia obydwu miast w dokumentach krajowych. Są to działania bardzo ryzykowne i potencjalnie bardzo szkodliwe dla przyszłości nie tylko każdego z tych miast, ale także całego Województwa.

Nota bene, należy zauważyć, że to Samorząd Województwa prowadzi instytucje mające ogromy wpływ na jakość życia mieszkańców Bydgoszczy oraz kształtowanie wizerunku i prestiżu miasta w skali kraju i poza jego granicami. Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego, Opera Nova, Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka, Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii, Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego, Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego, Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille’a, Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka, są podmiotami prowadzonymi przez Samorząd Województwa. Samorząd Województwa jest też dominującym właścicielem Portu Lotniczego w Bydgoszczy. To Samorząd Województwa prowadzi kolejowe przewozy regionalne zapewniające dowóz do Bydgoszczy mieszkańców regionu do zlokalizowanych tu miejsc pracy oraz usług o znaczeniu regionalnym. Pozycja i potencjał Bydgoszczy w dużym stopniu są kształtowane przez Samorząd Województwa. W Bydgoszczy działa łącznie ponad 20 jednostek organizacyjnych Województwa (a więc instytucji prowadzonych przez Samorząd Województwa), które mają w tym mieście siedziby lub oddziały.

Wszystkie powyższe informacje stanowią kontekst w trwającej debacie oraz wyjaśniają powody przyjęcia przez Zarząd Województwa stanowiska o potrzebie łączenia potencjałów regionalnych i ponadregionalnych Bydgoszczy i Torunia na potrzeby ustanowienia krajowej hierarchii sieci osadniczej. Systematyzując i sprowadzając powyższe rozważania teoretyczne w realia województwa kujawsko-pomorskiego można je sformułować w postaci następujących tez:

- Dokumenty rządowe kształtujące politykę rozwoju Państwa Polskiego na najbliższe dekady, będą miały bardzo istotne znaczenie dla kształtowania rozwoju zarówno obydwu miast, jak i całego województwa, dla którego Bydgoszcz i Toruń są stolicami. Jeśli w tych dokumentach znajdują się propozycje niekorzystne dla rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, to obowiązkiem Zarządu Województwa jest zabiegać o ich zmianę.
- Jednym z kluczowych ustaleń dokumentu krajowego, który będzie wpływał na kształtowanie polityki Państwa Polskiego - jest ustanowienie hierarchii sieci osadniczej. To właśnie pozycja miast w tej hierarchii będzie określała, czy dane miasto jest postrzegane jako istotne dla rozwoju Polski, a to bezpośrednio kształtuje wizerunek danego miasta i należy się spodziewać, że będzie implikować konkretne działania mające na celu kształtowanie potencjału miasta, adekwatnie do jego miejsca w hierarchii.
- W interesie każdego regionu jest, aby jego ośrodki stołeczne były ulokowane jak najwyżej w krajowej hierarchii sieci osadniczej. Przyjmując poziomy hierarchiczne oraz terminologię przyjętą w KRK2050 - oznacza to dążenie do ulokowania ośrodków stołecznych Województwa na II poziomie hierarchicznym, określanym jako „metropolia ponadregionalna”.
- Zarząd Województwa podtrzymuje stanowisko, że w Województwie Kujawsko-Pomorskim, jeśli uwzględni się realizację zadań istotnych z poziomu stolic województw oraz realizację zadań istotnych z poziomu interesów rozwojowych

[74] Co ciekawe, także Prezydent Miasta Bydgoszczy w piśmie do Pani Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz, Ministry Funduszy i Polityki Regionalnej, na poparcie tezy o niewłaściwym zakwalifikowaniu Bydgoszczy przytoczył obszernie argumenty Urzędu Marszałkowskiego podważające rzetelność tego opracowania.

Państwa Polskiego - są dwa równorzędne ośrodki stołeczne. Takie założenie wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawowy podział stołeczności), ale także z faktycznego ulokowania instytucji oraz pełnienia takich zadań przez dwa miasta. Szczegółowa analiza zadań istotnych dla pełnienia funkcji stołecznych, po pierwsze - dowodzi pełnienia takiej roli przez obydwa miasta, a po drugie - nie daje żadnych podstaw do stwierdzenia, że rola Bydgoszczy jest tu dominująca lub nawet wyraźnie wyższa, niż rola Torunia.

- Zarząd Województwa podtrzymuje stanowisko, że z poziomu krajowej sieci osadniczej, jest po pierwsze - możliwe, a po drugie - uzasadnione, postrzeganie Bydgoszczy i Torunia jako ośrodków, które ponieważ pełnią rolę faktycznych dwóch stolic o porównywalnym potencjale, to realizują te zadania w „dwuośrodkowym zespole miast". Taki model faktycznie ma miejsce, dlatego Sejmik Województwa w przyjętym stanowisku, a Marszałek w prowadzonej korespondencji, zgłosili postulat łącznego postrzegania potencjału tych miast w KRK2050. Rolą stolic województw jest pełnienie zadań dla całego regionu - dlatego wskazanie tylko jednego z miast, jako „głównego" jest niezgodne ze stanem faktycznym. Także jeśli porówna się stan rozwoju funkcji o znaczeniu ponadregionalnym, nie dostrzega się zasadniczych różnic między Bydgoszczą a Toruniem. Dlatego postrzeganie Bydgoszczy i Torunia jako „zespołu miast będącego metropolią ponadregionalną" jest scenariuszem „win-win" zarówno dla każdego z miast, jak i interesów rozwojowych Województwa. Nie odbiera żadnej korzyści żadnemu z obydwu miast, natomiast pozwala i Bydgoszczy i Toruniowi na czerpanie korzyści z ulokowania wśród najważniejszych polskich ośrodków. Dla interesów rozwojowych Bydgoszczy (jak i Torunia) znacznie korzystniejszą sytuacją jest „być uznanym za część zespołu dwóch miast, zaliczonego do kategorii metropolii ponadregionalnych" niż znaleźć się samodzielnie w kategorii „aglomeracji regionalnej". Samorządy obydwu miast powinny być zainteresowane wyższą pozycją w sieci osadniczej przede wszystkim spodziewając się, jako jej konsekwencji: ograniczania depopulacji, większej skali inwestycji, wyższych dochodów mieszkańców, a więc wyższych dochodów do budżetów lokalnych.
- Zarząd Województwa podkreśla, że w kontekście „funkcji/oddziaływań" obydwu miast na obszar całego województwa poprzez pełnione zadania z zakresu usług i potrzeb wyższego rzędu, związane z instytucjami w nich funkcjonującymi, nie mają żadnego znaczenia: brak fizycznego powiązania obydwu miast za pomocą zagospodarowania, jak też relatywnie niewielkie codzienne przepływy osób związane z załatwianiem codziennych potrzeb w zakresie pracy, nauki lub usług. Zagadnienia nie mają nic wspólnego z pełnieniem przez obydwa miasta funkcji na rzecz całego regionu lub funkcji oddziałujących ponadregionalnie.
- Relatywnie niski na tle innych dużych polskich miast, wyrażany statystycznie, stan rozwoju Bydgoszczy i Torunia, nie oznacza ich niedorozwoju społeczno-gospodarczego, a jest skutkiem funkcjonowania w bardzo bliskim sąsiedztwie dwóch miast o porównywalnym potencjale, które oddziałują na ten sam obszar. Ponieważ stan rozwoju funkcji regionalnych jest pochodną wielkości rynków zbytu danego regionu, to przy podziale na dwa ośrodki, stan rozwoju funkcji regionalnych w każdym z nich jest mniejszy, niż w regionach posiadających tylko jeden ośrodek stołeczny. Jeśli nie uwzględni się tego uwarunkowania - uzyskuje się fałszywy obraz.
- Zarząd Województwa podkreśla, że prowadzone działania na rzecz uznania Bydgoszczy i Torunia jako „zespołu miast będącego metropolią ponadregionalną" w żadnym wymiarze nie umniejszają i nie ograniczają prawa samorządów obydwu miast do w pełni samodzielnego kształtowania ich przyszłości, samodzielnego kształtowania ich silnych i zintegrowanych obszarów podmiejskich oraz całkowicie naturalnego dla miast tej klasy wielkościowej i funkcjonalnej (którą prezentują Bydgoszcz i Toruń) konkurowania ze sobą (na wszystkich płaszczyznach). Są to zagadnienia, które w żaden sposób nie negują faktu, że obydwa te ośrodki pełnią funkcje stołeczne dla województwa, a więc także realizują zadania typowe dla stolic województw. Samorząd Województwa rozumie i szanuje aspiracje obydwu miast, czego wyrazem jest ustanowienie w strategii rozwoju województwa odrębnych miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF), w ramach których zarówno Bydgoszcz, jak i Toruń kształtują powiązania ze swoimi obszarami podmiejskimi, poprzez wspólne samodzielnie opracowane strategie. Kolejnym krokiem jest przeznaczenie przez Zarząd Województwa relatywnie dużej części środków z Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 na finansowanie zadań, które w ramach MOF zostały zidentyfikowane w samodzielnie sporządzonych strategiach terytorialnych dla ZIT Bydgoszczy i ZIT Torunia. Są to strategie, które budują/wzmacniają relacje i związki pomiędzy obydwoma ośrodkami a ich strefami podmiejskimi. Rozwój inicjatyw obydwu miast w kierunku budowy silnie zintegrowanych miejskich obszarów funkcjonalnych o wysokim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego, jest postrzegany przez Zarząd Województwa jako sprzyjający realizacji celów rozwojowych Województwa i wspierany. Strategie rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych są kształtowane przez partnerstwa samorządów je tworzących. Na realizację tych strategii Zarząd Województwa przeznaczył prawie 200 mln euro, a więc 11% całego programu FEdKP 2021-2027. Jednak w pełni szanując prawa samorządów obydwu miast stołecznych do budowania relacji z ich obszarami podmiejskimi, Zarząd Województwa dostrzega odpowiedzialność i przyznaje sobie prawo do jak najskuteczniejszego działania w obszarach mających wpływ na kształtowanie jakości życia i konkurencyjności Województwa jako regionu zamieszkiwanego przez dwumilionową społeczność.

Porównanie stanu określonego w opracowaniu „Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990–2020" (z lewej) z symbolicznym przedstawieniem stanu, o który zabiega Zarząd Województwa w dyskusji nad kształtem dokumentów formułujących politykę rozwoju kraju

Poniżej przedstawiono dane pozwalające na porównanie potencjału ośrodków stołecznych polskich województw. Są to zagadnienia istotne dla oceny potencjału regionalnego i ponadregionalnego. Ważnym punktem odniesienia są tu dane dla Gdańska, Szczecina, Poznania, Łodzi, Wrocławia, Katowic i Krakowa, które są ośrodkami zaliczonymi do kategorii „metropolii ponadregionalnych". Dokonując porównań należy jednak pamiętać, że ze względu na sposób publikowania danych przez GUS, prezentowane są dane dla Gdańska i Katowic, a nie dla Trójmiejskiego Obszaru Metropolitalnego i Śląskiego Obszaru Metropolitalnego. W obydwu przypadkach rzeczywisty potencjał tych obszarów może być więc znacząco większy, niż wynikałoby to z prezentowanych danych. Niezależnie od powyższego, łączny potencjał Bydgoszczy i Torunia w zakresie większości cech osiąga wartości porównywalne z ośrodkami, wobec których kwalifikacja do kategorii „metropolii ponadregionalnych" jest niekwestionowana. Dla poszczególnych zagadnień przedstawiono dwa wykresy - wykres po lewej pokazuje dane dla miasta Bydgoszcz oraz dla siedmiu miast zaliczonych do kategorii „metropolii ponadregionalnych". Wykres po prawej pokazuje to samo zagadnienie dla wszystkich stolic województw oraz dodatkowo sumaryczną wartość dla Bydgoszczy i Torunia.

Roczna wymiana pasażerska na dworcach kolejowych w 2023 r. (w mln osób)

Udzielone noclegi turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców w 2023 r.

Hotele kategorii 3-5 gwiazdkowej w 2023 r.

Miejsca noclegowe ogółem w turystycznych obiektach hotelowych w 2023 r.

Szpitale III stopnia, ogólnopolskie, onkologiczne lub pulmonologiczne i pediatryczne

Lekarze i lekarze dentyści wg podstawowego miejsca pracy w 2022 r.

Wystawy w obiektach działalności wystawienniczej w latach 2021-2023

Galerie i salony sztuki w 2023 r.

Widzowie/słuchacze instytucji muzycznych i teatralnych (w stałej sali) w 2023 r.

Podmioty gospodarcze w usługach wyższego rzędu (sekcje J-R) 2022 r.

Uczestnicy imprez masowych artystyczno-rozrywkowych i sportowych w 2023 r.

Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w 2022 r.

Podmioty wpisane do rejestru REGON w 2022 r.

Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności w 2022 r.

Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2022 r.

Liczba podmiotów gospodarczych liczących powyżej 49 pracujących w 2023 r.

Liczba firm w rankingu Rzeczpospolita XXVI Lista 500 największych polskich firm (2023 r.)

Przyjazdy do pracy w 2021 r.

Średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2020-2022

Średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności w latach 2020-2022

Liczba uczelni* posiadających główną siedzibę w danym mieście w 2022 r.
***dotyczy uczelni działających (bez uczelni w likwidacji)**

Liczba etatów nauczycieli akademickich w 2022 r.

Liczba etatów nauczycieli akademickich z tytułem profesora w 2022 r.

Liczba doktorantów w szkołach doktorskich w 2022 r.

Liczba studentów ogółem w 2022 r.

Liczba studentów cudzoziemców w 2022 r.

Liczba instytucji naukowych* w 2022 r.
***bez uczelni publicznych, uczelni niepublicznych, uczelni kościelnych i federacji**

Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) w latach 2019-2021

Miasta	Liczba uczelni badawczych	Nazwa uczelni
Gdańsk	2	• Gdański Uniwersytet Medyczny • Politechnika Gdańska
Kraków	2	• Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie • Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Poznań	1	• Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wrocław	1	• Uniwersytet Wrocławski
Bydgoszcz	**0**	brak uczelni o statusie uczelni badawczej
Katowice	0	
Łódź	0	
Szczecin	0	

Miasta	Liczba uczelni badawczych	Nazwa uczelni
Gdańsk	2	• Gdański Uniwersytet Medyczny • Politechnika Gdańska
Kraków	2	• Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie • Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Warszawa	2	• Politechnika Warszawska • Uniwersytet Warszawski
Bydgoszcz i Toruń	**1**	**• Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu**
Poznań	1	• Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wrocław	1	• Uniwersytet Wrocławski
Białystok	0	brak uczelni o statusie uczelni badawczej
Gorzów Wlkp.	0	
Katowice	0	
Kielce	0	
Lublin	0	
Łódź	0	
Olsztyn	0	
Opole	0	
Rzeszów	0	
Szczecin	0	

Uczelnie, które w 2019 r. uzyskały status uczelni badawczej i realizują program „Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza”

Ranking Uczelni Akademickich Perspektywy 2023

Miasta	Liczba uczelni klasyfikowanych w rankingu	Najwyższa pozycja uczelni klasyfikowanej w rankingu
Kraków	10	1
Poznań	7	4
Gdańsk	5	6
Wrocław	8	8
Łódź	4	9
Szczecin	4	12
Katowice	6	30
Bydgoszcz	**3**	**54-61**

Miasta	Liczba uczelni klasyfikowanych w rankingu	Najwyższa pozycja uczelni klasyfikowanej w rankingu
Kraków	10	1
Warszawa	18	1
Poznań	7	4
Gdańsk	5	6
Wrocław	8	8
Łódź	4	9
Szczecin	4	12
Białystok	3	20
Bydgoszcz i Toruń	**5**	**20**
Lublin	5	23
Opole	2	24
Katowice	6	30
Olsztyn	1	41
Zielona Góra	1	48
Rzeszów	2	54-61
Kielce	2	62-70
Gorzów Wlkp.	1	90-100

Najwyższe pozycje uczelni klasyfikowanych w krajowym rankingu

Atrakcyjność ośrodków akademickich - dynamika zmian liczby studentów (rok 2012 = 100)

Liczba ludności w 2023 r.

Zmiana liczby mieszkańców zameldowanych w miastach w latach 2010 - 2023 (%)

Atrakcyjność miast dla migracji - liczba ludności, która napłynęła do miast w latach 2016-2023 jako procent liczby ludności w 2016 r.

UZGADNIANIE DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, INFORMACJA W ZAKRESIE OPINIOWANIA PROJEKTÓW STRATEGII ROZWOJU GMIN ORAZ ROZWOJU PONADLOKALNEGO

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach uzgadniania dokumentów planistycznych i opiniowania projektów strategii rozwoju gmin oraz rozwoju ponadlokalnego w 2024 r.:

- 1,5 tys. wydanych przez Zarząd Województwa opinii, postanowień i rozpatrzonych spraw w procedurze uzgadniania dokumentów planistycznych oraz odpowiedzi na zawiadomienia
- 27 wydanych opinii do projektów strategii rozwoju gmin dotyczących sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+

Samorząd Województwa posiada stosunkowo niewielkie możliwości realnego wpływu na kształtowanie zagospodarowania i ładu przestrzennego, ale stara się je wykorzystywać w sposób jak najbardziej skuteczny dla zapewnienia ochrony walorów i kształtowania ładu przestrzennego. Na mocy prawa, Zarząd Województwa uczestniczy w procedurze uzgodnień projektów dokumentów planistycznych gmin i dużej części zamierzeń inwestycyjnych osób prywatnych i podmiotów gospodarczych. Celem procedury jest niedopuszczenie do realizacji przedsięwzięć, które w przyszłości kolidowałyby z realizacją przedsięwzięć realizujących cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym. Zadania te są realizowane przez wyspecjalizowaną jednostkę Samorządu Województwa - Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku (dalej: KPBPPiR), z Oddziałami w Bydgoszczy i Toruniu, które rozpatruje sprawy, a w części rodzajów dokumentów przygotowuje projekty postanowień dla Zarządu Województwa.

Szczególnie istotnymi dla kształtowania ładu przestrzennego województwa dokumentami programowymi, wymagającymi wzajemnej zgodności ze Strategią Przyspieszenia 2030+ są: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego oraz Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko-pomorskiego. W ujęciu szczegółowym dotyczy to elementów sieci osadniczej, infrastruktury technicznej, środowiska przyrodniczego i kulturowego. W przypadku Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego szczególne znaczenie mają rekomendacje i wnioski wskazujące na sposoby kształtowania krajobrazów w celu przeciwdziałania utracie ich walorów, stanowiące najważniejszą część wyników audytu krajobrazowego, które głównie będą wdrażane do gminnych dokumentów i aktów planistycznych. Audyt krajobrazowy, oprócz roli ochronnej dla terenów o szczególnych walorach, jest także opracowaniem o funkcji poznawczej i edukacyjnej sporządzanym na poziomie regionalnym, pozwalającym uzyskać wiedzę o krajobrazach występujących na obszarze województwa, ich cechach charakterystycznych, ich wartościach i potrzebach ochrony. Samorząd Województwa dostrzega potrzebę monitorowania aktualnego stanu krajobrazów w województwie i zgodnie ze swoimi kompetencjami realizuje to zadanie poprzez uzgadnianie projektów gminnych dokumentów i aktów planistycznych z wynikami audytu krajobrazowego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego

W dniu 8 lutego 2021 r. Sejmik Województwa przyjął uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Na podstawie tej uchwały Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku przystąpiło do opracowania dokumentu. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa sporządzany jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym z uwzględnieniem zapisów zawartych w dokumentach szczebla krajowego i regionalnego:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+,
- Wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego u progu III dekady XXI wieku. Diagnozy stanu i uwarunkowań rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego,
- Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego.

Prace nad *Planem* prowadzone są zgodnie z procedurami określonymi w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W wyniku dotychczasowych prac:

- Opracowano część „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego w kontekście uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych",
- Opracowano „Koncepcję kształtowania rozwoju przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego",
- Określono listę inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Prace projektowe Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego zostały doprowadzone do bardzo zaawansowanego etapu, jednak realizowana od końca roku 2023 reforma planowania przestrzennego na poziomie lokalnym, prace prowadzone przez Rząd RP nad dokumentami krajowymi (Koncepcja Rozwoju Kraju 2050, Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2035, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego), zapowiadane działania na rzecz wzmacniania obronności kraju i powiązanej z nią infrastruktury, coraz silniejsza krytyka założeń Europejskiego Zielonego Ładu oraz brak przesądzeń dotyczących zasad lokowania instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, wskazują na zasadność oczekiwania na uwarunkowania z tych przesłanek wynikające.

Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko-pomorskiego

Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko-pomorskiego został przyjęty w dniu 25 września 2023 r. przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr LXI/851/23. Dokument wszedł w życie po upływie 90 dni od daty uchwalenia czyli 25 grudnia 2023 r. W 2024 r. Zarząd Województwa wydał 217 postanowień dotyczących uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), w zakresie zgodności z rekomendacjami i wnioskami zawartymi w Audycie krajobrazowym dla województwa kujawsko-pomorskiego. Uwagę zwraca rosnąca świadomość samorządów gmin w zakresie konieczności uwzględniania rekomendacji i wniosków, ale wciąż duża liczba postanowień odmawiających uzgodnienia, wskazuje na istotną rolę jaką pełni Audyt w ochronie krajobrazu, niejako wymuszając ze względów formalnych wprowadzenie w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego satysfakcjonujących ustaleń.

Uzgodnienia projektów dokumentów planistycznych

Zapewnienie właściwej realizacji polityki przestrzennej województwa na poziomie lokalnym w 2024 r. odbywało się poprzez procedurę uzgodnień projektów dokumentów planistycznych sporządzanych przez gminy. Dotyczy to:

- projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (SUiKZP), które uzgadniane są w zakresie zgodności z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego - w 2024 r. wydano 5 postanowień,
- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które uzgadniane są w zakresie zgodności z:
  - zadaniami Samorządu Województwa, realizującymi cele publiczne uwzględnione w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego - w 2024 r. wydano 123 postanowienia,
  - rekomendacjami i wnioskami zawartymi w Audycie krajobrazowym dla województwa kujawsko-pomorskiego - w 2024 r. wydano 217 postanowień.

W 2024 r. rozpatrzono 631 wniosków dotyczących projektów dokumentów z zakresu zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym: 418 dotyczących decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji dotyczących inwestycji na terenach zamkniętych, 197 dotyczących realizacji inwestycji drogowych w trybie ZRID, 8 dotyczących realizacji inwestycji na podstawie ustawy o transporcie kolejowym, 8 dotyczących realizacji inwestycji w trybie specustaw (m.in. z zakresu strategicznych inwestycji w sektorze naftowym oraz inwestycji w zakresie gazociągów). Przygotowano 236 odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 230 odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego gmin (w zakresie planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz audytu krajobrazowego.). Wydano 10 opinii do projektów gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Rozpatrzono 42 wnioski Urzędu Regulacji Energetyki (URE) m.in. udzielania bądź cofania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej.

Warto podkreślić, że w 2024 r. gminy masowo przystąpiły do sporządzania nowego rodzaju dokumentu - planu ogólnego gminy. Aktywność Zarządu Województwa w tym aspekcie polegała wyłącznie na sporządzaniu (wspomnianych wyżej) odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do ich sporządzenia, natomiast w 2024 r. nie został jeszcze przedstawiony do uzgodnień żaden projekt tego typu dokumentu (zbyt wczesny etap prac nad planami).

Mapa z Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego przedstawiająca lokalizację krajobrazów priorytetowych

Kształtowanie ładu przestrzennego

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego od wielu lat stara się kształtować niektóre aspekty ładu przestrzennego poprzez regulacje dotyczące preferowania dofinansowania inwestycji respektujących w sposób właściwy tę kwestię. Stanowiskiem z dnia 8 grudnia 2015 r. Zarząd Województwa przyjął dokument pn. „Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-pomorskiego". Dokument zawierał standardy kształtowania ładu przestrzennego w województwie kujawsko-pomorskim oraz kryteria spełniania tych standardów, w odniesieniu do dwóch rodzajów konkursów dla przedsięwzięć realizowanych w ramach projektów RPO WK-P 2014-2020: z zakresu termomodernizacji i inwestycji w infrastrukturę przedszkolną. W związku z kolejnymi konkursami w ramach RPO

WK-P 2014-2020 wiążącymi się z realizacją przedsięwzięć kubaturowych i zagospodarowaniem terenu Zarząd Województwa stanowiskiem z dnia 15 czerwca 2016 r. przyjął zmiany pozwalające na zastosowanie dokumentu „Regionalnych zasad (…)" do oceny innych planowanych przedsięwzięć pod kątem spełniania wymogów ładu przestrzennego w szerszym spektrum planowanych przedsięwzięć. Na podstawie powyższego dokumentu Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku w latach 2016-2023 zaopiniowało łącznie 1 285 wniosków.

Na potrzeby programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, w dniu 26 kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa przyjął dokument pn. Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-pomorskiego dla przedsięwzięć realizowanych ze środków programu regionalnego w okresie programowania 2021-2027, stanowiący kontynuację idei wcześniej obowiązujących „regionalnych zasad" i podstawę do oceny projektów w nowym okresie programowania unijnego. Dynamiczne procesy zachodzące w przestrzeni, pojawiające się nowe niekorzystne zjawiska, zmiany technologiczne oraz postępujące zmiany klimatu spowodowały konieczność uwzględniania wobec planowanych do realizacji w ramach programu regionalnego na lata 2021-2027 przedsięwzięć, szerszego spektrum niezbędnych wymagań. W związku z tym Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-pomorskiego dla przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków publicznych w okresie programowania 2021-2027 zawierają:

- katalog zasad, czyli ogólnego sposobu postępowania dla zachowania lub poprawy ładu przestrzennego oraz
- standardy ładu przestrzennego wskazujące rozwiązania pożądane w planowanych inwestycjach.

Standardy określone zostały dla następujących grup przedsięwzięć:

- obiekty kubaturowe,
- zagospodarowanie terenu,
- instalacje wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych.

Na podstawie Regionalnych zasad i standardów kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-pomorskiego dla przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków publicznych w okresie programowania 2021-2027 Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku w latach 2023–2024 zaopiniowało łącznie 213 wniosków, w tym 2023 r. - 48 oraz 2024 r. - 165 wniosków.

Doświadczenia z okresu obowiązywania „Regionalnych zasad (…)" wskazują na istotny ich wkład w kształtowanie ładu przestrzennego w województwie kujawsko-pomorskim (co istotne) przy generalnej akceptacji tych zasad ze strony beneficjentów. Efektem podjętych działań jest nie tylko poprawa estetyki przestrzeni oraz ładu przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, ale również wzrost świadomości zarówno projektantów, jak i inwestorów na temat właściwego kształtowania przestrzeni.

Analizy, studia i koncepcje przygotowane na potrzeby monitorowania lub planowania rozwoju województwa, wykonane przez KPBPPiR w 2024 r.

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku sporządza także analizy, studia i koncepcje przygotowane na potrzeby monitorowania lub planowania rozwoju województwa. W 2024 r. były to:

- „Analiza danych pochodzących z Narodowych Spisów Powszechnych ludności i mieszkań 2011 i 2021. Zeszyt 2 Zmiana liczby ludności w miejscowościach statystycznych w województwie kujawsko-pomorskim". Celem analizy było porównanie zmian liczby ludności w miejscowościach statystycznych województwa kujawsko-pomorskiego i zmian w strukturze osadniczej w latach 2011-2021. (Oddział w Bydgoszczy),
- „Dojazdy do pracy w województwie kujawsko-pomorskim w świetle danych GUS". Celem analizy było porównanie skali i kierunków codziennych dojazdów do pracy pomiędzy poszczególnymi gminami, co pozwoliło na identyfikację zasięgu oraz siły oddziaływania poszczególnych jednostek osadniczych na rynek pracy (potencjału ich rynku pracy). (Oddział w Bydgoszczy),
- „Potencjał rolny Ukrainy w przededniu wojny na tle krajów Unii Europejskiej". Celem było porównanie potencjału rolnego (żywicielskiego) Ukrainy i poszczególnych państw UE (27) oaz pokazanie potencjału rolnego województwa kujawsko-pomorskiego na tle polskich województw i ukraińskich obwodów (odpowiednich NUTS2). (Oddział w Bydgoszczy),
- „Szkolnictwo branżowe w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2023/2024". Celem analizy była ocena stopnia dopasowania kształcenia zawodowego (branżowego) do zapotrzebowania na regionalnym rynku pracy. (Włocławek),
- „Zmiany liczby ludności w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2022-2035 na podstawie wyników Prognozy liczby ludności dla gmin na lata 2023-2060 GUS". Celem analizy było przedstawienie prognozowanych zmian liczby i struktur ludności w gminach województwa kujawsko-pomorskiego do 2035 r. (Oddział w Bydgoszczy),
- „Zmiany demograficzne w województwie kujawsko-pomorskim. Analiza wyników prognozy liczby ludności na lata 2023-2060". (Oddział w Bydgoszczy).

Przykłady analiz wykonanych w 2024 r. w KPBPPiR Oddział w Bydgoszczy

Opiniowanie strategii rozwoju gmin oraz rozwoju ponadlokalnego

Wprowadzone w 2020 r. zmiany do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz powiązane z nimi zmiany w innych ustawach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1378), określiły wymagane procedury opracowywania i uchwalania oraz zakres projektu strategii rozwoju gminy. Zgodnie ze stanem prawnym ustanowionym w wyniku wprowadzenia wspomnianych zmian, strategia rozwoju gminy powinna być spójna ze strategią rozwoju województwa (art. 10e. ust. 2. ustawy o samorządzie gminnym. Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę), a w szczególności projekt strategii przedkładany jest Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa (art. 10f. ust. 2. ustawy o samorządzie gminnym Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa). Zarząd Województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

Kluczowym fragmentem strategii rozwoju gminy, w którym ze względu na prezentowany charakter uwzględnia się ustalenia istotne dla wydania opinii, jest część strategii formułująca model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, obrazujący przyjętą wizję rozwoju, do powstania której przyczynią się efekty realizacji celów rozwojowych strategii, również tych z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Warunkiem wydania pozytywnej opinii przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jest prawidłowe uwzględnienie w projekcie strategii rozwoju gminy najważniejszych ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych dla niej w Strategii Przyspieszenia 2030+.

W praktyce oznacza to konieczność uwzględnienia określonych ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+ - wywodzących się przede wszystkim z Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, Obszarów Strategicznej Interwencji oraz projektów kluczowych Strategii Przyspieszenia 2030+.

Na potrzeby wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie kujawsko-pomorskim określonych w Strategii rozwoju województwa

kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+, Zarząd Województwa przyjął uchwałą nr 34/1474/21 z dnia 2 września 2021 r. Wytyczne dotyczące zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+. Powyższe opracowanie ma charakter pomocniczy w sporządzeniu poprawnego i zgodnego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+ projektu strategii rozwoju gminy.

W 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał 27 opinii do 18 projektów strategii rozwoju gmin, z czego 15 wniosków rozpatrzono pozytywnie, a 12 negatywnie. Spośród 18 przedłożonych projektów strategii rozwoju gmin 9 projektów uzyskało pierwszorazowo opinię pozytywną, a 3 negatywną. Ponownie do zaopiniowania przedłożono 6 projektów. W 2024 r. nie przedłożono do zaopiniowania żadnego projektu strategii ponadlokalnej. Wskazać należy, że opinia wydawana przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego odnosi się jedynie do właściwego sposobu uwzględnienia w projekcie strategii rozwoju gminy najważniejszych ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii Przyspieszenia 2030+, natomiast nie odnosi się do pozostałych aspektów merytorycznych i jakościowych zawartych w treści projektu strategii rozwoju gminy. Pozytywna opinia Zarządu Województwa nie może być więc postrzegana jako potwierdzenie wysokiej jakości merytorycznej lub użyteczności dokumentu w prowadzeniu polityki rozwoju gminy. Niestety, pomimo poprawiającej się skuteczności w wydawaniu opinii (coraz większy udział strategii uzyskujących opinię pozytywną), jakość większości dokumentów pozostaje wciąż dalece niesatysfakcjonująca (rosnący udział projektów zaopiniowanych pozytywnie wynika z faktu zwracania przez wykonawców zewnętrznych większej uwagi na aspekty podlegające ocenie). Wciąż składane są projekty strategii zwierające podstawowe błędy merytoryczne lub metodologiczne, a większości strategii nie dostrzega się jak ważna jest rola modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dla kreowania rozwoju gminy, tym bardziej jeśli uwzględni się wprowadzone na mocy reformy planowania z 2023 r. powiązanie strategii rozwoju gminy z planem ogólnym gminy. Projekty opinii dla Zarządu Województwa w 2024 r. były przygotowywane przez Departament Planowania Rozwoju i Innowacji.

ADMINISTRACJA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA JAKO INSTRUMENT SPRAWNEGO ZARZĄDZANIA

Kluczowe efekty działań prowadzonych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w obszarze sprawnego zarządzania administracją Samorządu Województwa w 2024 r. (stan na 31 grudnia 2024 r.):

- 11,8 tys. etatów na umowę o pracę w Urzędzie Marszałkowskim i jednostkach organizacyjnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego (w tym 1147 etatów w samym Urzędzie Marszałkowskim)
- 24 departamenty oraz 4 wyodrębnione komórki organizacyjne w ramach struktur Urzędu Marszałkowskiego
- 60 Jednostek Organizacyjnych i 15 spółek prawa handlowego nadzorowanych przez departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego

Realizacji zadań z zakresu kształtowania harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa sprzyja dobrze rozwinięta, dostosowana do zakresu kompetencji Samorządu Województwa, sieć instytucji przez niego prowadzonych oraz struktura organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego. Administracja Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego obejmowała w 2024 r. 60 Jednostek Organizacyjnych oraz 15 spółek prawa handlowego, w których posiadała akcje. Na terenie województwa swoją siedzibę miały 73 podmioty zlokalizowane w 18 miejscowościach.

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu:

- jest samorządową jednostką organizacyjną, przy pomocy której Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego jako organ wykonawczy województwa realizuje swoje zadania,
- jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- działa na podstawie:
  - ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
  - ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
  - przepisów prawa regulujących zadania i kompetencje Samorządu Województwa,
  - Statutu Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, stanowiącym załącznik do uchwały nr 6/226/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, zmienionym:
    - uchwałą nr 8/298/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 lutego 2019r.,
    - uchwałą nr 21/921/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 maja 2019r.,
    - uchwałą nr 45/2053/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 listopada 2019r.,
    - uchwałą nr 3/81/20 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 stycznia 2020r.,
    - uchwałą nr 10/397/20 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 marca 2020r.,
    - uchwałą nr 31/1370/20 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 sierpnia 2020r.,
    - uchwałą nr 16/588/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2021r.,
    - uchwałą nr 50/2032/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2021r.,
    - uchwałą Nr 10/335/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 marca 2022r.,
    - uchwałą Nr 14/522/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 kwietnia 2022r.,
    - uchwałą Nr 24/948/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 czerwca 2022r.,
    - uchwałą Nr 8/262/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 lutego 2023r.,
    - uchwałą Nr 16/678/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 kwietnia 2023r.,
    - uchwałą Nr 21/1022/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 maja 2023r.,
    - uchwałą Nr 23/1145/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 czerwca 2023r.,
    - uchwałą Nr 27/1526/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 lipca 2023r.,
    - uchwałą Nr 45/2422/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 listopada 2023r.,
    - uchwałą Nr 47/2479/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 listopada 2023r.
    - uchwałą Nr 23/1148/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2024r. z wyłączeniem § 37 c pkt 22,23,24 i 25 załącznika do uchwały,
  - Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 46/2020 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu,
  - innych normatywnych aktów własnych,
- komórki organizacyjne Urzędu są zlokalizowane w 9 budynkach na terenie Torunia (Plac Teatralny 2, Sz. Bydgoska 52, Targowa 13/15, Wały Gen. Sikorskiego 15, Skłodowskiej-Curie 73, Kopernika 4, Św. Janów 1/3 , Włocławska 167, Franciszkańska 12) oraz w Bydgoszczy, Grudziądzu i we Włocławku, łącznie 12 lokalizacji,
- w 2024 r. struktura organizacyjna urzędu obejmowała 24 departamenty, 4 wyodrębnione komórki organizacyjne (dwa wydziały, biuro i stanowisko) łącznie 28 komórek organizacyjnych,
- zatrudnienie w Urzędzie, jednostkach i spółkach w 2024 r. wynosiło łącznie około 11,8 tys. etatów na umowę o pracę - Samorząd Województwa zalicza się więc także do największych pracodawców na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (1147 etatów wynosi samo zatrudnienie w Urzędzie),
- województwo posiada 60 jednostek organizacyjnych oraz udziały/akcje w 15 spółkach prawa handlowego, w tym:
  - 14 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (7 szpitali),
  - 17 wojewódzkich instytucji kultury,
  - 3 wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego,
  - 26 jednostek budżetowych, w tym:
    - 8 parków krajobrazowych,
    - 3 centra edukacji nauczycieli,
    - 3 ośrodki szkolno-wychowawcze,
    - 2 biblioteki pedagogiczne,
    - 3 centra kształcenia zawodowego,
    - 2 zespoły szkół specjalnych,
    - 1 biuro planowania przestrzennego i regionalnego,
    - 1 ośrodek adopcyjny,
    - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
    - Wojewódzki Urząd Pracy,
    - Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Wykaz spółek prawa handlowego z udziałem Województwa Kujawsko-Pomorskiego (udział Województwa):

- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowych sp. z o.o. (w likwidacji) 100%
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. Prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. 100%
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. 99,60%
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. 100%
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. 100%
- Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. 100%
- Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. z o.o. 100%
- Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Regionalne sp. z o.o. 100%
- Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o. 3,84 %
- Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. 77,37%
- Uzdrowisko Ciechocinek S.A. 100%
- POLREGIO S.A. 2,90%
- Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju w Przysieku sp. z o.o. 100%
- Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. 67,20%
- Zakład Sprzętu Ortopedycznego i Rehabilitacyjnego sp. z o.o. 100%

Szereg jednostek organizacyjnych, ze względu na zakres i specyfikę prowadzonej działalności, posiada komórki poza siedzibą (oddziały, filie, przedstawicielstwa, stacje, inne komórki organizacyjne), zlokalizowane w 41 miejscowościach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród nich:

- 13 jednostek budżetowych posiada łącznie 32 komórki zamiejscowe,
- 10 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej posiada łącznie 38 komórek zamiejscowych,
- 7 wojewódzkich instytucji kultury posiada łącznie 43 oddziały wyodrębnione w strukturze organizacyjnej instytucji zlokalizowane poza główną siedzibą instytucji,
- 4 spółki prawa handlowego z udziałem Województwa Kujawsko-Pomorskiego posiadają łącznie 15 komórek zamiejscowych.

Poniżej przedstawiono istotne dla organizacji pracy administracji wojewódzkiej uchwały Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

- Dotyczące kadry zarządczej jednostek
  - Nr 1/8/24 z dnia 3 stycznia 2024 r. powołano pana Edwarda Hartwich na stanowisko dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy, na czas określony, sześciu lat,
  - Nr 1/9/24 z dnia 3 stycznia 2024 r. powołano pana Janusza Kowalewskiego na stanowisko dyrektora Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy, na czas określony, sześciu lat,
  - Nr 8/368/24 z dnia 21 lutego 2024 r. powołano panią Aleksandrę Nowakowską na stanowisko dyrektora Pałacu Lubostroń w Lubostroniu, na czas określony, czterech lat,
  - Nr 8/388/24 z dnia 21 lutego 2024 r. odwołano pana Andrzeja Grossa ze stanowiska dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Bydgoszczy, następnie uchwałą Nr 9/444/24 z dnia 28 lutego 2024 r. ponownie powołano pana Andrzeja Grossa na ww. stanowisko,
  - Nr 9/449/24 z dnia 28 lutego 2024 r. powołano panią Mariolę Brodowską na stanowisko dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy, na czas określony, sześciu lat,
  - Nr 16/760/24 z dnia 16 kwietnia 2024 r. odwołano panią Adriannę Szyperską-Ślaską ze stanowiska dyrektora Medyczno-Społecznego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu,
  - Nr 3/127/24 z dnia 29 maja 2024 r. odwołano panią Karolinę Welkę ze stanowiska dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku,
  - Nr 3/128/24 z dnia 29 maja 2024 r. powierzono panu Dariuszowi Szczepańskiemu pełnienie obowiązków dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku, do czasu zatrudnienia dyrektora wybranego w drodze konkursu, jednakże na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy liczony od dnia 1 czerwca 2024 r.,
  - Nr 4/196/24 z dnia 5 czerwca 2024 r. powołano pana Marcina Żynda na stanowisko dyrektora Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu, na czas określony, pięciu lat szkolnych, tj. od dnia 1 września 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2029 r.,
  - Nr 4/199/24 z dnia 5 czerwca 2024 r. powierzono pani Beacie Krawitowskiej pełnienie obowiązków dyrektora Medyczno-Społecznego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu od dnia 1 lipca 2024 r. do czasu powierzenia stanowiska dyrektora w drodze konkursu, nie dłużej niż na okres 10 miesięcy,
  - Nr 4/202/24 z dnia 5 czerwca 2024 r. powierzono pani Agnieszce Wyrwas stanowisko dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Toruniu, na czas określony, pięciu lat szkolnych, tj. od dnia 1 września 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2029 r.,
  - Nr 4/205/24 z dnia 5 czerwca 2024 r. powołano panią Ewę Pronobis-Sosnowską na stanowisko Dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy na okres pięciu lat szkolnych, tj. od dnia 1 września 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2029 r.,
  - Nr 4/230/24 z dnia 5 czerwca 2024 r. powołano na zastępstwo pana Andrzeja Sieradzkiego na stanowisko dyrektora Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, na czas usprawiedliwionej nieobecności pana Witolda Kwapińskiego,
  - Nr 5/272/24 z dnia 12 czerwca 2024 r. powołano pana Michała Neumanna na stanowisko Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu,
  - Nr 6/334/24 z dnia 19 czerwca 2024 r. powierzono panu Dariuszowi Kucowi pełnienie obowiązków dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Włocławku do czasu zatrudnienia dyrektora wybranego w drodze konkursu,
  - Nr 9/506/24 z dnia 11 lipca 2024 r. wszczęto procedurę powołania na stanowisko dyrektora Opery Nova w Bydgoszczy dotychczasowego jej dyrektora pana Macieja Figasa, na okres pięciu sezonów artystycznych, bez przeprowadzania konkursu[75],
  - Nr 9/507/24 z dnia 11 lipca 2024r. wszczęto procedurę powołania na stanowisko dyrektora Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy dotychczasowego jej dyrektora pana Macieja Puto, na okres pięciu sezonów artystycznych, bez przeprowadzania konkursu,
  - Nr 10/532/24 z dnia 18 lipca 2024 r. odwołano pana Krzysztofa Tadrzaka ze stanowiska dyrektora Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy,
  - Nr 11/592/24 z dnia 24 lipca 2024 r. powierzono panu Krzysztofowi Tadrzakowi pełnienie obowiązków dyrektora Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy, do czasu zatrudnienia dyrektora wybranego w drodze konkursu,
  - Nr 12/699/24 z dnia 31 lipca 2024 r. wszczęto procedurę powołania na stanowisko dyrektora Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu jego dotychczasowego dyrektora panią Renatę Derejczyk na okres pięciu sezonów artystycznych, bez przeprowadzania konkursu,
  - Nr 13/772/24 z dnia 14 sierpnia 2024 r. odwołano panią Ewę Pronobis-Sosnowską ze stanowiska dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy,
  - Nr 18/933/24 z dnia 18 września 2024 r. wyznaczono panią Ilonę Pawłowską do zastępowania dyrektora Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu, w przypadku jego nieobecności, na okres do dnia 31 sierpnia 2029 r.,
  - Nr 24/1203/24 z dnia 28 października 2024 r. odwołano pana Dariusza Szczepańskiego ze stanowiska dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku, następnie uchwałą 24/1230/24 z dnia 30 października 2024 r. powołano pana Dariusza Szczepańskiego na ww. stanowisko.
- Dotyczące dokumentów formułujących prace jednostek
  - Nr 1/7/24 z dnia 3 stycznia 2024 r. oraz Nr 6/291/24 z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające uchwałę w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
  - Nr 7/309/24 z dnia 15 lutego 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy,
  - Nr 8/392/24 z dnia 21 lutego 2024 r. pozytywnie zaopiniowano projekt Regulaminu Organizacyjnego Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu,
  - Nr 17/793/24 z dnia 24 kwietnia 2024 r. pozytywnie zaopiniowano Regulamin Organizacyjny Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy,
  - Nr 32/1537/24 z dnia 11 grudnia 2024 r. oraz Nr 35/1672/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w zakresie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu,

[75] uchwały Nr 9/506/24 oraz Nr 9/507/24 z dnia 11 lipca 2024r. zostały uchylone w lutym 2025 r. uchwałami 43/1987/25 z dnia 24 lutego 2025 r., 43/1988/25 z dnia 24 lutego 2025 r.

- Nr 32/1540/24 z dnia 11 grudnia 2024 r. przyjęto Plan Działań Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu na rok 2025,
- pozostałe
  - Nr 1/56/24 z dnia 14 maja 2024 r. zatwierdzono projekt aneksu nr 1 do porozumienia w sprawie powierzenia Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu funkcji instytucji pośredniczącej w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027,
  - Nr 12/658/24 z dnia 31 lipca 2024 r. powołano Radę Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego,
  - Nr 25/1285/24 z dnia 6 listopada 2024 r. zmieniono uchwałę w sprawie powołania Rady Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

Z dniem 25 marca 2024 r. nastąpiła zmiana nazwy spółki prawa handlowego z udziałem Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Regionalnego Ośrodka Edukacji Ekologicznej na Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju.

Ponadto uchwałą nr VII/146/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 listopada 2024 r., dokonano zmiany nazwy Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr J. Bednarza w Świeciu oraz nadano Statut Wojewódzkiemu Szpitalowi Zdrowia Psychicznego im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu. Na mocy tej uchwały z dniem 3 stycznia 2025r. szpital zmienił nazwę na Wojewódzki Szpital Zdrowia Psychicznego im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu.

ROZDZIAŁ V
PODSUMOWANIE

Raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 r. jest SIÓDMĄ edycją raportu o stanie województwa, którego obowiązek sporządzenia wynika z art. 34a ustawy o samorządzie województwa. Jest to jednocześnie czwarte opracowanie, dotyczące realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+, która została przyjęta 21 grudnia 2020 r. uchwałą nr XXVIII/399/20 przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego i zaczęła obowiązywać z dniem 1 stycznia 2021 r. Wskazać należy jednak, że monitorowanie realizacji ustaleń Strategii, zgodnie z przyjętym w dniu 27 października 2021 r. przez Zarząd Województwa uchwałą nr 42/1763/21, Planem realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ (zaktualizowanym uchwałą Nr 18/945/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+), odbywa się na dwóch poziomach. Pierwszy z nich dotyczy Monitoringu zmian stanu rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego (realizowanego rocznym Raportem wskaźnikowym), a drugi Monitoringu stanu realizacji ustaleń Strategii Przyspieszenia 2030+ podlegających bezpośrednio realizacji (realizowanego rocznym Raportem z bezpośredniej realizacji ustaleń Strategii, tj. integralną częścią raportu o stanie województwa).

Niniejszy Raport stanowi podsumowanie najważniejszych działań Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r., które z jednej strony zostały ujęte poprzez zaprezentowanie zastosowanych instrumentów polityki rozwoju (rozdział 2), a z drugiej strony poprzez pogrupowanie realizowanych zadań według celów głównych Strategii (rozdział 4).

W stosunku do raportu ubiegłorocznego, zasadniczym zmianom nie uległ schemat konstrukcji dokumentu oraz przyjęta konwencja charakterystyki poszczególnych zagadnień.

Rok 2024 był pierwszym rokiem, w którym na dużą skalę realizowano już ustalenia „nowej" perspektywy finansowej 2021-2027, a więc realizowano w szerokim zakresie ustalenia Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Znalazło to swój wyraz w znaczącym zaawansowaniu tego programu, jak też w wyraźnym postępie w realizacji projektów kluczowych Strategii Przyspieszenia 2030+. Niemniej jednak wciąż zauważalną część prac administracji podległej Zarządowi Województwa zajmowały kwestie minionej perspektywy 2014-2020, bo wprawdzie realizacja zadań została tu zakończona w latach ubiegłych, ale niezbędne jest zakończenie działań formalnych związanych z RPO WKP na lata 2014-2020, angażujących znaczący czas i wysiłek, a nieprzekładających się już na efekty rozwojowe. Zmiana perspektyw finansowych, związana także ze zmianami warunków finansowania działań z programów regionalnych, wpływała na realizację zadań. Analizując szczegółową ich charakterystykę, przedstawioną w rozdziale IV, można zauważyć, że wprawdzie wiele wcześniej realizowanych zadań znalazło swoją kontynuację, często jako kolejne edycje dobrze znanych projektów (zwłaszcza w sferze społecznej), to jednak część przyjęła nowe lub zmodyfikowane założenia lub wręcz została dopiero zapoczątkowana. Trzeba jednak zauważyć, że większość zadań uruchamianych lub wznawianych w nowej perspektywie, cechuje się stosunkowo początkową fazą, co przekłada się na wciąż raczej ich uruchamianie, a nie jeszcze etap podsumowywania wyników - znacznie większa liczba efektów wymiernych pojawi się w latach 2025-2026.

W roku 2024 na duża skalę realizowano ustalenia Strategii Przyspieszenia 2030+. Znaczna liczba projektów została zrealizowana lub jest w zaawansowanej fazie realizacji. W przypadku niektórych projektów ocena stanu realizacji podana w Raporcie jest wręcz zaniżona, bowiem często istotą projektu było jego zaprojektowanie i osiągnięcie gotowości umożliwiającej wieloletnią realizację - w takiej sytuacji już rozpoczęcie realizacji (np. pierwszy nabór, pierwsza grupa beneficjentów, itp.) może być uznane za zrealizowanie projektu, bo potem ma miejsce już tylko powtarzanie standardowych działań. Tymczasem nie zawsze była tu możliwa pełna unifikacja dokonywanej oceny i część takich projektów została oceniona jako „zakończone" a część „zaawansowane". Jednocześnie w praktyce można już niemal z pewnością stwierdzić, że część projektów kluczowych Strategii nie będzie mogła być finansowana z programu regionalnego FEdKP 2021-2027, jak pierwotnie zakładano, a przesądzenia o takim charakterze zapadły dopiero na etapie negocjowania FEdKP 2021-2027 (już po przyjęciu Strategii). Przy braku możliwości realizacji z budżetu Województwa oraz przy braku możliwości zidentyfikowania innych źródeł finansowania, oznacza to rezygnację z realizacji lub konieczność znaczących ich modyfikacji. Jednak nawet w przypadku kategorii projektów niemożliwych do realizacji, zazwyczaj została wykonana znacząca praca mająca na celu poszukiwanie źródeł finansowania lub zmian założeń, więc decyzja o rezygnacji ma charakter obiektywny. W przypadku niektórych projektów, zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej i stanu rozwoju kraju i województwa, podważają celowość ich realizacji w pełnym pierwotnie zakładanym wymiarze lub pierwotnie zakładanej formie, ponieważ w niektórych aspektach nie są już one w takiej formie niezbędne dla realizacji potrzeb rozwojowych Województwa lub można rozważać ich optymalizację dla zwiększenia skali pozytywnego efektu. Niektóre projekty, zachowując zgodność z ideą zawartą w Strategii Przyspieszenia 2030+, są więc realizowane w nieco zmodyfikowanej formie - w dostosowaniu do aktualnych potrzeb, tak aby w sposób optymalny odpowiadały nie stanowi identyfikowanemu podczas tworzenia Strategii Przyspieszenia 2030+ w roku 2020, a sytuacji i potrzebom bieżącym i prognozowanym na kolejne lata (np. w kilku przypadkach agreguje się kilka projektów w jeden zbiorczy). Monitoring realizacji projektów kluczowych przeprowadzony za rok 2024 coraz silniej sugeruje potrzebę rozpoczęcia prac nad aktualizacją Strategii Przyspieszenia 2030+ - nie w wymiarze strategicznym, a właśnie w wymiarze operacyjnym, czyli ustaleń szczegółowych.

Warto zauważyć, że w 2024 r. ważnym elementem pracy Zarządu Województwa, były działania podejmowane na rzecz budowy pozycji regionu na arenie krajowej - przede wszystkim związane z bardzo dużym ryzykiem obniżenia konkurencyjności w relacji do innych regionów w przygotowywanych dokumentach formułujących politykę rozwoju kraju. Dotyczy to przede wszystkim ryzyka degradacji pozycji miast stołecznych (w krajowej hierarchii sieci osadniczej), wciąż nie podjęto decyzji na temat ostatecznego kształtu linii kolei dużych prędkości, aktualne są potrzeby działań na rzecz realizacji drogi S15 i innych inwestycji drogowych na sieci krajowej. W kontekście bardzo dużego znaczenia w rozwoju Województwa funkcji związanej z produkcją żywności, bardzo dużym sukcesem Marszałka Województwa jest sporządzenie oraz doprowadzenie do przyjęcia przez Europejski Komitet Regionów, opinii dotyczącej Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027 w brzmieniu korzystnym dla rozwoju rolnictwa w Województwie.

W 2024 r. Zarząd Województwa realizował swoje zadania przy pomocy sprawnie zarządzanego systemu administracji Urzędu Marszałkowskiego oraz podległych mu jednostek organizacyjnych. Umiejętność i zdolność do elastycznej realizacji zadań, w zależności od zmieniających się uwarunkowań - rozwinięte w okresie pandemii, a rozwinięte podczas akcji masowej i zróżnicowanej pomocy obywatelom Ukrainy z powodu wojny, okazały się bardzo pomocne w realizacji zadań także w 2024 r. Duża liczba nagród i wyróżnień (przyznawanych indywidualnie oraz dla instytucji Samorządu Województwa) jak też prestiżowe stanowiska zajmowane przez Członków Zarządu Województwa w gremiach międzyregionalnych i międzynarodowych, świadczą iż efekty pracy Zarządu oraz podległej mu administracji są dostrzegane także poza Województwem.

Raport o stanie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

I. WOJEWÓDZKIE JEDNOSTKI NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

1. Jednostki budżetowe

1. Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
2. Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku
3. Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy
4. Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu
5. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy
6. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy
7. Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Toruniu
8. Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy
9. Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy
10. Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Toruniu
11. Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Inowrocławiu
12. Zespół Szkół nr 33 Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorej w Bydgoszczy
13. Zespół Szkół Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekle Chorych i Niepełnosprawnych Nr 1 w Ciechocinku
14. Brodnicki Park Krajobrazowy w Grzmięcy
15. Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy w Kowalu
16. Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy w Rudzie
17. Krajeński Park Krajobrazowy w Więcborku
18. Nadgoplański Park Tysiąclecia w Kruszwicy
19. Tucholski Park Krajobrazowy w Tucholi
20. Wdecki Park Krajobrazowy w Osiu
21. Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą w Świeciu
22. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu
23. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
24. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
25. Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
26. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy
27. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

II. WOJEWÓDZKIE OSOBY PRAWNE

1. Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

1. Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy
2. Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni" im. dr. Józefa Krzymińskiego s.p.z.o.z. w Inowrocławiu
3. Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy
4. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku
5. Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy
6. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy
7. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Bydgoszczy
8. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu
9. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Włocławku
10. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu
11. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu
12. Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy
13. Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy
14. Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu

2. Wojewódzkie Instytucje Kultury

1. Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy
2. Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu
3. Galeria Sztuki „Wozownia" w Toruniu
4. Muzeum Archeologiczne w Biskupinie
5. Muzeum Etnograficzne im. prof. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu
6. Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku
7. Opera Nova w Bydgoszczy
8. Ośrodek Chopinowski w Szafarni
9. Pałac Lubostroń w Lubostroniu
10. Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu
11. Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu
12. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy
13. Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu
14. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy
15. Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu
16. Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu
17. Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu

3. Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego

1. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Bydgoszczy
2. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Toruniu
3. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego we Włocławku

III. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO Z UDZIAŁEM WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO (*)

1. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowych sp. z o.o. (w likwidacji) w Toruniu
2. Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. Prof. Jana Czochralskiego sp. z o.o. w Toruniu
3. Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Toruniu
4. Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. w Toruniu
5. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. w Toruniu
6. Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. we Włocławku
7. Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. z o.o. w Toruniu
8. Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Regionalne sp. z o.o. w Toruniu
9. Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. w Białych Błotach
10. Uzdrowisko Ciechocinek S.A. w Ciechocinku
11. Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju sp. z o.o. w Przysieku
12. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Toruniu
13. Zakład Sprzętu Ortopedycznego i Rehabilitacyjnego sp. z o.o. w Bydgoszczy

(*) mające siedzibę na terenie województwa; nie pokazano siedzib Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej sp. z o.o. (Gdańsk) oraz POLREGIO S.A. (Warszawa)

*numeracja w kolejności zgodnej z wykazem Jednostek Organizacyjnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zawartym w Załączniku nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego zmienionego uchwałą Nr 23/1148/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2024 r., uzupełniono wykaz o Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie Załącznika nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego zmienionego uchwałą Nr 23/1148/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2024 r.

Siedziby jednostek organizacyjnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

Raport o stanie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

I. WOJEWÓDZKIE JEDNOSTKI NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

1. Jednostki budżetowe

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy
1. Internat Szkoły w Bydgoszczy - Opławcu

Brodnicki Park Krajobrazowy w Grzmięcy
2. Ośrodek Edukacji Ekologicznej "Miętowy Gaj" w Gaju-Grzmięcy

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy w Kowalu
3. Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Chronionych w Dębniakach

Krajeński Park Krajobrazowy w Więcborku
4. Ośrodek Edukacji Przyrodniczej w Więcborku
5. Sala Edukacyjna w Sępólnie Krajeńskim

Nadgoplański Park Tysiąclecia w Kruszwicy
6. Ośrodek Edukacji Ekologicznej "Rysiówka" w Siemionkach
7. Zabytkowy Spichlerz w Rzeszynku

Tucholski Park Krajobrazowy w Tucholi
8. Terenowy Ośrodek Edukacji i Promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile k. Gostycyna

Wdecki Park Krajobrazowy w Osiu
9. Centrum Czynnej Ochrony Wdeckiego Parku Krajobrazowego w Tleniu

Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą w Świeciu
10. Zabytkowa Chata Mennonicka w Chrystkowie
11. Dworek Ludwika Rydygiera w Dusocinie

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Toruniu
12. Oddział w Bydgoszczy
13. Oddział w Inowrocławiu
14. Oddział we Włocławku

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
15. Oddział w Bydgoszczy
16. Oddział we Włocławku

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
17. Oddział w Bydgoszczy
18. Oddział w Toruniu

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy
19. Rejon Dróg Wojewódzkich w Inowrocławiu
20. Rejon Dróg Wojewódzkich w Toruniu
21. Rejon Dróg Wojewódzkich w Tucholi
22. Rejon Dróg Wojewódzkich w Wąbrzeźnie
23. Rejon Dróg Wojewódzkich we Włocławku
24. Rejon Dróg Wojewódzkich w Żołędowie
25. Baza Techniczna w Szubinie
26. Baza Techniczna we Włocławku (Mielęcinie)
27. Baza Techniczna w Brodnicy
28. Baza Techniczna w Rumiankowie
29. Baza Techniczna w Młyńcu

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
30. Przedstawicielstwo w Bydgoszczy
31. Przedstawicielstwo we Włocławku
32. Przedstawicielstwo w Grudziądzu

II. WOJEWÓDZKIE OSOBY PRAWNE

1. Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy
1. Filia we Włocławku

Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy
2. Jednostka (oddziały) w Bydgoszczy - Smukale

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku
3. 4 siedziby Stacji Pogotowia Ratunkowego we Włocławku
4. Stacja Pogotowia Ratunkowego w Chodczu
5. Stacja Pogotowia Ratunkowego w Kowalu
6. Stacja Pogotowia Ratunkowego w Izbicy Kujawskiej
7. Stacja Pogotowia Ratunkowego w Brześciu Kujawskim

Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy
8. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Bydgoszczy

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy
9. 6 siedzib Zespołów Ratownictwa Medycznego w Bydgoszczy
10. Siedziba zespołu Ratownictwa Medycznego w Dobrczu

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu
11. Przychodnia lekarska „Pałacyk" w Toruniu
12. Przychodnia Medycyny Pracy w Toruniu

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu
13. Wojewódzka Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu (ul. Szosa Bydgoska 1)
14. Wojewódzka Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu (ul. Włocławska 227a)
15. Całodobowy Młodzieżowy Oddział Leczenia Uzależnień w Toruniu
16. Oddział Odwykowy Całodobowy w Toruniu
17. Ośrodek Terapii Odwykowej Uzależnień w Toruniu

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr. Józefa Bednarza w Świeciu
18. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Tucholi
19. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Chełmnie
20. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Śliwicach
21. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Dolnej Grupie

Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy
22. Wojewódzka Przychodnia Chorób Zakaźnych oraz Wojewódzka Przychodnia Dermatologiczna w Bydgoszczy

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu
23. Szpital Specjalistyczny dla Dzieci i Dorosłych w Toruniu
24. Zespół Poradni Specjalistycznych dla Dzieci i Dorosłych w Toruniu
25. Regionalne Centrum Stomatologii w Toruniu
26. Szpital Psychiatryczny w Toruniu
27. Zespół Poradni i Oddziałów Dziennych Psychiatrycznych w Toruniu
28. Szpitalne Centrum Zdrowia Psychicznego w Toruniu
29. Ambulatoryjne Centrum Zdrowia Psychicznego w Toruniu
30. Stacja Ratownictwa Medycznego w Toruniu

2. Wojewódzkie Instytucje Kultury

Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu
1. Filia przy ul. Kościuszki 75-77 w Toruniu

Muzeum Etnograficzne im. prof. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu
2. Park Etnograficzny w Kaszczorku
3. Olenderski Park Etnograficzny w Wielkiej Nieszawce

Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku
4. Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny w Kłóbce
5. Muzeum Stanisława Noakowskiego w Nieszawie
6. Zbiory Sztuki we Włocławku
7. Muzeum Historii Włocławka
8. Muzeum Etnograficzne we Włocławku

Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu
9. 11 filii biblioteki w Toruniu

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy
10. 21 filii biblioteki w Bydgoszczy

Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu
11. Muzeum Borów Tucholskich w Tucholi

Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
12. Centrum Kultury i Edukacji "Młyn Energii" w Grudziądzu
13. Centrum Kultury i Edukacji "Energia Włocławka" we Włocławku

3. Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Bydgoszczy
1. Oddział Terenowy w Inowrocławiu

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Toruniu
2. Oddział Terenowy w Grudziądzu

III. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO Z UDZIAŁEM WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. w Toruniu
1. inkubator przedsiębiorczości w Bydgoszczy (ul. Gimnazjalna 2 i 2a)
2. inkubator przedsiębiorczości we Włocławku (ul. Toruńska 30)
3. inkubator przedsiębiorczości w Toruniu (ul. Przedzamcze 8)

Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. we Włocławku
4. Oddział w Brodnicy
5. Oddział w Golubiu-Dobrzyniu
6. Oddział w Lipnie
7. Oddział w Rypinie
8. Oddział w Inowrocławiu
9. Oddział w Mogilnie
10. Oddział w Żninie
11. Oddział we Włocławku

Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju sp. z o.o. w Przysieku
12. Regionalny Ośrodek Edukacji Ekologicznej WILGA w Górznie
13. Ośrodek Edukacji Ekologicznej i Ochrona Bioróżnorodności Eko-Czar w Czarnym Bryńsku

Zakład Sprzętu Ortopedycznego i Rehabilitacyjnego sp. z o.o. w Bydgoszczy
14. Oddział w Toruniu
15. Oddział we Włocławku

Źródło: opracowanie Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej na podstawie danych Departamentu Organizacyjnego

Komórki zamiejscowe siedzib jednostek organizacyjnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

ZAŁĄCZNIK NR 1
SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NT. REALIZACJI PROJEKTÓW KLUCZOWYCH STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU - STRATEGIA PRZYSPIESZENIA 2030+ W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW GŁÓWNYCH

Wyjaśnienia do poszczególnych tabel zawierających opis realizacji projektów kluczowych:

1. Wszelkie informacje dotyczące realizacji projektów kluczowych dotyczą stanu na 31 grudnia 2024 r.
2. Wskazane nazwy *Podmiotów przedstawiających informację* podane są zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2024 r.
3. Projekty kluczowe realizowane:
   - samodzielnie przez Samorząd Województwa (łącznie 94) zaznaczone są w niniejszych tabelach kolorem niebieskim,
   - samodzielnie przez administrację rządową (łącznie 33) zaznaczone są w niniejszych tabelach kolorem szarym,
   - wspólnie przez Samorząd Województwa i administrację rządową (łącznie 6) zaznaczone są w niniejszych tabelach kolorem czarnym,
   - projekt kluczowy nr 429, którego realizator będzie zależny od przyszłych ustaleń, nie został zaznaczony w niniejszych tabelach kolorem.
4. Stan prac nad projektem kluczowym - Zgodnie z §53 Planu realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+[76] w zakresie realizacji projektów kluczowych, za których realizację odpowiada Samorząd Województwa, ustala się następujące etapy zaawansowania prac: etap zero - prace nie zostały rozpoczęte, etap I - prace w fazie przygotowawczej, etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej, etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej, etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany.

Tabela 22. Szczegółowe informacje nt. realizacji projektów kluczowych Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+ w ramach poszczególnych celów głównych.

101. Powołanie Politechniki Bydgoskiej na bazie Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r.
102. Powołanie Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt kluczowy zrealizowany na mocy Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 września 2023 r. w sprawie utworzenia Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu. Uczelnia powstała z dniem 1 listopada 2023 r. Wyposażona będzie w nieruchomość położoną w Grudziądzu przy ul. Kosynierów Gdyńskich 17 - zgodnie z uchwałą nr LX/511/22 Rady Miejskiej Grudziądza z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości przez gminę miasto Grudziądz na rzecz Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu.
103. „Kujawsko-Pomorskie Centra Innowacyjnej Edukacji”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	Stan prac wskazany przy projekcie nr: 104, 105 i 106
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany poprzez realizację projektów nr: 104. „Młyn Energii w Grudziądzu", 105. Rodzinne Centrum Wiedzy i Rozrywki „Energia Włocławka” i 106. Centrum Geologii i Laboratorium Bursztynu w Inowrocławiu.
104. „Młyn Energii” w Grudziądzu	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	28 marca 2024 r. odbyło się uroczyste podpisanie umowy dofinansowania dla projektu polegającego na dostosowaniu obiektu Młyna Górnego w Grudziądzu (ul. Młyńska 1) i utworzeniu w nim Młyna Energii - instytucji o funkcjach kulturalno-edukacyjnych, której działalność, oprócz wspierania kultury i edukacji, będzie również promować nowe technologie oraz dorobek kulturowy Grudziądza i Województwa Kujawsko-Pomorskiego. 3 czerwca 2024 r. podpisano umowę na roboty budowlane z Firmą Budowlaną Fijałkowski i sp. sp. z o.o. na kwotę brutto: 52 496 400,00 zł. Planowane zakończenie inwestycji to koniec 2026 r. 3 czerwca 2024 r. podpisano umowę z Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu na sprawowanie nadzoru archeologicznego nad robotami ziemnymi przy realizacji zadania inwestycyjnego. 5 lipca 2024 r. podpisano umowę z Kujawsko-Pomorskimi Inwestycjami Regionalnymi sp. z o.o. na pełnienie obowiązków Inwestora Zastępczego do kompleksowej obsługi zadania inwestycyjnego, w tym pełnienia nadzoru inwestorskiego i nadzoru konserwatorskiego, na kwotę brutto 3 468 600,00 zł. Opracowywana jest publikacja o historii Młyna Górnego. Trwają intensywne prace budowlane na obiekcie. W tej chwili realizowane są wewnętrzne stopy fundamentowe podtrzymujące konstrukcję budynku. Równolegle trwają prace konserwatorskie ceglanej elewacji budynku. Trwają również prace końcowe polegające na wzmocnieniu istniejących fundamentów mikropalami. Przygotowano teren prac do realizacji nowego skrzydła obiektu. Przystąpiono do wykonywania ścianki szczelnej umożliwiającej realizację nowego segmentu. Odnaleziono historyczne elementy zabytkowe Młyna Górnego w postaci ceglanych ścian fundamentowych wcześniejszych przebudów obiektu. Wydobyto pod ścisłym nadzorem archeologicznym i zdeponowano do ewentualnej ekspozycji kamień młyński, urządzenie służące w przeszłości do ręcznego mielenia zboża. Podczas oczyszczania kanałów pod budynkiem, ujawniono znaczące elementy zespołu dawnej turbiny wodnej opracowanej przez Jamesa Francisa w XIX wieku. Planuje się jej renowację oraz ekspozycję w przyszłym Centrum Kultury i Edukacji „Młyn Energii” w Grudziądzu. Prace prowadzone są pod nadzorem konserwatorskim i archeologicznym.
105. Rodzinne Centrum Wiedzy i Rozrywki „Energia Włocławka”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu, zgodnie ze statutem Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu, to: Centrum Kultury i Edukacji „Energia Włocławka" we Włocławku. Marszałek Piotr Całbecki i Prezydent Włocławka Marek Wojtkowski podpisali 26 marca 2024 r. list intencyjny w sprawie utworzenia we Włocławku Centrum Kultury i Edukacji „Energia Włocławka". Oferta „Energii Włocławka" skierowana będzie zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych. Będzie to miejsce zdobywania wiedzy o różnych formach energii i jej wykorzystaniu w wielu procesach technologicznych. Nowoczesny obiekt służyć będzie mieszkańcom i turystom jako miejsce spotkań, rozwijania zainteresowań, poszerzania wiedzy i nowych doświadczeń. Centrum Kultury i Edukacji „Energia Włocławka" promować będzie lokalną kulturę, historię i tradycję, zachęcając jednocześnie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz pielęgnowania dziedzictwa kulturowego. W 2024 r. dokonano analizy miejsc usytuowania Centrum na terenie Miasta Włocławek.
106. Centrum Geologii i Laboratorium Bursztynu w Inowrocławiu	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu, zgodnie ze statutem Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu, to: Centrum Kultury i Edukacji „Energia Inowrocławia” w Inowrocławiu. Marszałek Piotr Całbecki i Prezydent Inowrocław Ryszard Brejza 28 czerwca 2023 r. podpisali list intencyjny w sprawie utworzenia w Inowrocławiu Centrum Kultury i Edukacji „Energia Inowrocławia". Idea „Energii Inowrocławia" analogiczna do założeń projektu 105. W 2024 r. wykonano konieczne badania geologiczno-inżynierskie na terenie wyznaczonym do realizacji inwestycji przy ul. Prymasa Glempa w Inowrocławiu. Negatywny wynik badań, potwierdzony decyzją Starosty Inowrocławskiego oraz opinią Geologa Wojewódzkiego, spowodował rezygnację z ww. terenu i konieczność ustalenia nowej lokalizacji planowanego Centrum.
107. „Centrum Edukacji Astronomicznej”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. dokonano analizy możliwości rewitalizacji Fortecznego Parku Kulturowego w Toruniu pod potrzeby CEA. W związku z przyjęciem przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwały Nr27/1351/24 z dnia 15 listopada 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na dysponowanie nieruchomościami na cele budowlane, przystąpiono do działań zmierzających do opracowania aktualnej koncepcji funkcjonalno-użytkowej obiektu wraz z programem prac konserwatorskich oraz dokumentacją projektową wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, co umożliwi skuteczne

[76] Przyjęty uchwałą Nr 18/945/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+.

	aplikowanie o środki europejskie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na przeprowadzenie prac remontowych, rewitalizacyjnych oraz restauratorskich wyjątkowych pozostałości po historycznych funkcjach obronnych i militarnych kompleksu nieruchomości stanowiących własność Województwa Kujawsko-Pomorskiego, położonych w Toruniu przy ul. Wola Zamkowa 12A. W ramach projektu planuje się działania kulturalno-edukacyjne mające na celu m.in. promowanie nauk ścisłych ze szczególnym uwzględnieniem astronomii. Na terenie obejmującym Forteczny Park Kulturowy planowane jest m.in. uruchomienie „Pracowni im. Mikołaja Kopernika". Obiekt ten będzie umożliwiał koordynację czternastu przyszkolnych obserwatoriów astronomicznych zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W tym miejscu będą odbywały się obserwacje Słońca, obiektów ciemnego nieba, będą prowadzone badania naukowe, a także działania popularyzacyjne dotyczące wiedzy o wszechświecie. Pracownia będzie znajdowała się w obiekcie historycznym tzw. „Prochowni wojennej". Centrum Edukacji Astronomicznej działające w ramach KPCEI będzie sprawowało funkcję koordynatora wszelkich działań związanych z popularyzacją nauk ścisłych w korelacji z astronomią, wykorzystując przy tym architekturę i przestrzeń Woli Zamkowej 12A.
108. Program powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach funkcjonujących w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Edukacji
	Wydział Innowacyjnych Projektów Edukacyjnych
	Biuro Realizacji Projektów Edukacyjnych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zadanie 1. Szkolenie nauczycieli oraz utworzenie i funkcjonowanie sieci współpracy i samodoskonalenia nauczycieli: 1) Organizacja i przeprowadzenie szkoleń z metodyki wdrażania i obsługi platformy Programu powszechnej dwujęzyczności dla nauczycieli w 31 Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego objętych wsparciem w ramach projektu; 2) Koordynator wojewódzki: a) utworzył i prowadził sieć współpracy dla nauczycieli uczestniczących w projekcie, b) opracował podstawy wdrożenia innowacji pedagogicznej w zakresie realizacji Programu powszechnej dwujęzyczności, c) opracował ankiety badające poziom dwujęzyczności przed rozpoczęciem wdrażania innowacji pedagogicznej w ramach projektu, d) przygotował prezentację dla uczestników projektu na spotkanie inauguracyjne dla nauczycieli uczestniczących w projekcie. Zadanie 2. Doposażenie Ośrodków Wychowania Przedszkolnego: 1) Zakupiono i dostarczono sprzęt multimedialny niezbędny do wdrażania Programu powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach; 2) Zakupiono i dostarczono materiały edukacyjne niezbędne do wdrażania Programu powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach. Zadanie 3. Realizacja Programu powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach: 1) Zakupiono i dostarczono licencje oraz pomoce dydaktyczne do licencji, niezbędne do wdrażania Programu powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach; 2) Rozpoczęto zajęcia z wdrażania Programu powszechnej dwujęzyczności w 31 Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego przez nauczycieli.
109. „Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne"	
Podmiot przedstawiający informację	Projekt realizowany przez dwa podmioty: 1) Departament Edukacji - Wydział Innowacyjnych Projektów Edukacyjnych 2) Departament Sportu i Turystyki - Wydział Sportu i Infrastruktury Sportowej
Stan prac nad projektem kluczowym	1) etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej 2) etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) Projekt jest realizowany przez następujące projekty stypendialne: Prymus Pomorza i Kujaw II, Prymus Pomorza i Kujaw III, Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza oraz Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza II. W roku 2024 zakończono realizację pierwszego oraz rozpoczęto realizację drugiego naboru stypendystów w projektach Prymus Pomorza i Kujaw II oraz Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza. 2) W 2024 r. stypendia sportowe przyznano 123 zawodnikom z 40 klubów sportowych na łączna kwotę 1 236 800,00 zł.
110. „Kujawsko-Pomorski Fundusz Stypendialny"	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. projekt nie był realizowany. Z uwagi na brak możliwości realizacji projektu w ramach FEdKP, będą prowadzone działania mające na celu zidentyfikowanie innych źródeł finansowania projektu.
111. Promocja nauk ścisłych wśród dzieci i młodzieży	
Podmiot przedstawiający informację	Projekt realizowany przez dwa podmioty: 1) Departament Edukacji - Wydział Edukacji i Nadzoru 2) Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	1) etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej 2) etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) Zadanie jest realizowane w ramach projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych". W ramach projektu zostały rozstrzygnięte cztery postępowania przetargowe: a) organizacja posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (w 2024 r. odbyły się 4 posiedzenia); b) przygotowanie e-audycji (wyłoniono wykonawcę i podpisano umowę na wyprodukowanie serii edukacyjnych programów audiowizualnych poświęconych wyzwaniom regionalnego rynku pracy oraz umieszczenie ich w serwisach społecznościowych w Internecie); c) doposażenie pracowni mobilnych działających przy KPCENach (dostarczono sprzęt: 16 zestawów czujników do eksperymentów przyrodniczych, biologicznych, fizycznych, zestawy do kodowania i robotyki - 16 kompletów, 16 laptopów); d) doposażenie pracowni stacjonarnych działających przy KPCEN-ach (dostarczono sprzęt: 9 laptopów, 9 wytłaczanek do filamentów, 9 skanerów 3D, 90 sztuk filamentów). Podjęto współpracę z Wydziałem Analiz i Ewaluacji dotyczącą przygotowania baz danych, badań i analiz - rozpoczęło się badanie losów stypendystów i przygotowano bazy danych szkół województwa kujawsko-pomorskiego. Przeprowadzono trzy konferencje - organizowane przez KPCENy, tj.: „Sztuczna inteligencja w służbie nauki i edukacji", „Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną", „Doradztwo zawodowe szansą na rzecz kształcenia zawodowego". 2) Projekt częściowo realizowany będzie w ramach projektu kluczowego 303. „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. Jana Czochralskiego".Jednym z zadań zaplanowanych do realizacji w projekcie „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. Jana Czochralskiego" jest utworzenie Akademii Czochralskiego, mającej na celu wzmacnianie kompetencji środowiska naukowego z regionu w obszarze: przedsiębiorczości, w tym akademickiej; transformacji cyfrowej, ekologicznej i przemysłowej; komercjalizacji wyników badań, m.in. w obszarze nowych technologii; działań zmierzających do przygotowania technologicznego start-upów (np. wejścia kapitałowe), a także prowadzenie szkoleń dla uczniów i studentów z zakresu przedsiębiorczości i działań innowacyjnych służących rozwojowi gospodarczemu województwa. W ramach prowadzonych laboratoriów uruchomiona zostanie pracownia edukacyjna, w której prowadzone będą zajęcia teoretyczne i praktyczne promujące nauki ścisłe wśród dzieci i młodzieży.
112. „Klucz do uczenia III" - program zajęć dodatkowych dla uczniów szkół podstawowych w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Edukacji
	Wydział Edukacji i Nadzoru
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu: „Klucz do uczenia 3.0". *Zadanie 1) Zajęcia dodatkowe z języka angielskiego* oraz *Zadanie 3) Zajęcia dodatkowe z matematyki*: W ramach ww. zadań szkoły objęte wsparciem przeprowadziły rekrutację uczniów oraz nauczycieli. W jej wyniku w listopadzie 2024 r. rozpoczęły się w szkołach dodatkowe zajęcia. Nauczyciele prowadzili je w oparciu o program i scenariusze opracowane na potrzeby projektu przez firmę zewnętrzną lub na podstawie zaproponowanego przez siebie programu odpowiadającego indywidualnym potrzebom danej grupy (zgodnie z zapisami we wniosku o dofinansowanie). *Zadanie 2 Kreatywne warsztaty w języku angielskim*, *Zadanie 4 Mistrzowie matematyki*, *Zadanie 5 Efektywna nauka* oraz *Zadanie 6 Warsztaty z kompetencji społecznych i społeczno-emocjonalnych*: W celu kompleksowej organizacji czterech ww. zajęć opracowano dokumentację przetargową na wyłonienie trenerów zewnętrznych mających prowadzić te zajęcia w szkołach. *Zadanie 7 Tworzenie sieci współpracy i wzajemnego uczenia się*: 8 listopada 2024 r. odbyły się pierwsze stacjonarne szkolenia dla nauczycieli z języka angielskiego i matematyki. Następnie rozpoczęto cykl spotkań on-line z nauczycielami na platformie Microsoft Teams. Rozpoczęto konsultacje wśród nauczycieli z języka angielskiego polegające na obserwacji zajęć projektowych i ich omówieniu bezpośrednio po realizacji. Każda konsultacja obejmuje realizację 1 scenariusza zajęć. Wyłoniono wykonawców, którzy opracowali programy dydaktyczne oraz scenariusze na potrzeby zajęć dla uczniów prowadzonych przez nauczycieli.
113. „Kujawsko-Pomorska Szkoła Internetowa"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Edukacji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	„Kujawsko-Pomorska Szkoła Internetowa" powstała z inicjatywy Samorządu Województwa i była odpowiedzią na zamknięcie szkół z powodu pandemii COVID-19 oraz w późniejszym okresie w ramach pomocy uchodźcom w wyniku wybuchu wojny na Ukrainie. Do prowadzenia e-lekcji zostali zatrudnieni wykwalifikowani nauczyciele, którzy przenieśli tradycyjną szkołę do Internetu realizując lekcje z takich przedmiotów jak m.in.: j. polski, matematyka, informatyka, fizyka, geografia, chemia, j. angielski, wychowanie fizyczne. Wszystkie e-lekcje były emitowane na ogólnodostępnych platformach: facebook, youtube oraz edupolis.pl, gdzie powstała baza e-lekcji, do których można wracać i odtwarzać je dowolną ilość razy. Zrealizowano zaplanowaną liczbę e-lekcji, projekt został zakończony. Ponadto projekt „Kujawsko-Pomorska Szkoła Internetowa" w roku 2021 i 2022 uzyskał I miejsce w ogólnopolskim konkursie „Innowacyjny Samorząd", którego celem jest promocja kreatywnych samorządów oraz inspiracja pozostałych jednostek samorządu terytorialnego do podejmowania działań na rzecz innowacyjności. W 2024 r. nie prowadzono zadań związanych z projektem. Kontynuacja projektu w przedstawionej formule została zakwestionowana w zakresie możliwości sfinansowania w ramach FEdKP (w obszarze cyfryzacji). KE w procesie negocjacji wskazała, że w zakresie wsparcia platformy edukacyjnej, w tym e-studio, działania będą podejmowane z poziomu krajowego.
114. „E-edukacja 2.0"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Cyfryzacji
	Wydział Realizacji E-projektów

	Biuro ds. realizacji e-projektów
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Linia demarkacyjna nie pozwala na realizację tego typu projektów na poziomie regionalnym. Projekty realizowane są na poziomie centralnym.
115. Budowa i wdrożenie rozwiązań systemowych w obszarze doradztwa zawodowego dla uczniów szkół wszystkich szczebli kształcenia	
Podmiot przedstawiający informację	Wojewódzki Urząd Pracy
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu: „Kierunek Zawód”. 1. Stworzenie zespołu projektowego. 2. Konsultacje z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu, Bydgoszczy i we Włocławku. 3. Opracowanie dokumentacji projektowej (w tym: diagnozy potrzeb szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, formularza zgłoszeniowego projektu, regulaminu rekrutacji szkół do projektu, projektu umowy o partnerstwie). 4. Rozeznanie rynku narzędzi dydaktycznych do pracy doradczej. 5. Nawiązanie współpracy z organami prowadzącymi szkoły publiczne kształcenia ogólnego oraz promocja projektu. 6. Podjęcie uchwały Nr 25/1303/24 z dnia 6 listopada 2024 r. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie akceptacji założeń projektu pn. „Kierunek-Zawód”. 7. Podjęcie uchwały Nr 28/1374/24 z dnia 20 listopada 2024 r. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie Regulaminu rekrutacji szkół do projektu „Kierunek-Zawód”. 8. Podjęcie uchwały Nr 29/1425/24 z dnia 27 listopada 2024 r. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie przyjęcia listy podstawowej i rezerwowej szkół zakwalifikowanych do udziału w projekcie „Kierunek-Zawód”.
116. „W Kujawsko-Pomorskiem Mówisz-masz - szkolenia językowe dla osób dorosłych 2.0”	
Podmiot przedstawiający informację	Wojewódzki Urząd Pracy
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu: „Kierunek - Rozwój”. Projekt realizowany jako część większego projektu przygotowywanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu oraz Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. - patrz również: informacje na temat realizacji projektu 301. „Certyfikowane Szkolenia Zawodowe”. Celem projektu jest podwyższenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które z własnej inicjatywy zdecydują się skorzystać z proponowanego im wsparcia. W 2024 r. podjęto następujące działania: 1. Prowadzono działania informacyjno-promocyjne (również w mediach społecznościowych, TV Bydgoszcz oraz poprzez strony internetowe instytucji współpracujących z WUP, w tym Urzędu Marszałkowskiego, powiatowych urzędów pracy, TARR, PTE, itp.) i świadomościowe, m.in.: 26 czerwca 2024 r. zorganizowano konferencję otwierającą projekt, uruchomiono stronę projektu: zainwestujwsiebie.pl, przygotowano i dystrybuowano ulotki, plakaty, banery, tablice informacyjne. 2. W ramach realizacji działań w zakresie współpracy z usługodawcami zorganizowano 3 spotkania dla usługodawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego z udziałem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach których prezentowane były założenia funkcjonowania BUR oraz projektu Kierunek - Rozwój. Celem tych spotkań było zachęcenie potencjalnych usługodawców do zarejestrowania się w BUR, a tym samym zwiększenie liczby podmiotów, które mogą świadczyć usługi stacjonarne w projekcie. Prowadzono działania zachęcające usługodawców już zarejestrowanych w BUR do podpisania umów ramowych z WUP - w efekcie do końca 2024 r. podpisano 502 umowy ramowe o współpracy w ramach projektu. 3. Prowadzono działania związane z bieżącą obsługą klienta, tj.: w celu zapewnienia równego dostępu do projektu wszystkim mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego utworzono 7 punktów obsługi klienta, znajdujących się w 5 miastach prezydenckich (Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku, Grudziądzu, Inowrocławiu). Dodatkowo w siedzibie WUP prowadzone jest Biuro Obsługi Klienta, którego pracownicy odpowiadają za przygotowanie umów dofinansowania oraz udzielanie bieżącej pomocy uczestnikom projektu w trakcie korzystania z BUR. Łącznie w projekcie Kierunek - Rozwój od sierpnia do grudnia 2024 r.: • przeprowadzono 5 rekrutacji (w tym jedną dedykowaną tylko osobom powyżej 50 r.ż. i osobom z niepełnosprawnościami), w ramach których do projektu zarejestrowało się 3128 osób. 2855 z nich rozpoczęło udział w projekcie; • usługą doradztwa edukacyjno-zawodowego objętych zostało 1911 osób (pozostałe 944 osoby otrzymają wsparcie doradcze w I kwartale 2025 r.), • podpisano 1685 umów o dofinansowanie z uczestnikami projektu na kwotę 8 953 975,80 zł, • na usługi rozwojowe w BUR (szkolenia, kursy, studia podyplomowe) zapisało się 1248 osób, • udział w usługach rozwojowych zakończyło 249 osób. Dodatkowo w ramach projektu realizowane były następujące zadania: • przygotowano dokumentację projektową, w tym: regulamin uczestnictwa w projekcie, wzory umów, standard obsługi klienta przez doradcę zawodowego, ścieżkę uczestnika projektu, wymagania dotyczące realizacji usług rozwojowych w formie zdalnej i inne dokumenty oraz procedury niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, • przygotowano i uruchomiono system informatyczny do obsługi uczestników, • ustalono procedury obsługi klientów (uczestników i usługodawców) w zakresie dostawy i rozliczania elektronicznych bonów na usługi rozwojowe przez operatora finansowego, wybranego w drodze przetargu unijnego, • przeprowadzono szereg spotkań instruktażowych i szkoleń dla personelu zaangażowanego w realizację projektu, tj. doradców zawodowych, brokerów informacji oraz specjalistów ds. obsługi klienta. Personel projektu na bieżąco monitorował stan realizacji projektu oraz wypełniał obowiązki wynikające z zasad realizacji projektu własnego. W 2024 r. złożono 4 wnioski o płatność na kwotę 2 488 876,59 zł., które zostały zatwierdzone przez IZ FEdKP.
117. „Oko na szkołę” - program bezpieczeństwa dla kujawsko-pomorskich szkół	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Edukacji
	Wydział Innowacyjnych Projektów Edukacyjnych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. projekt nie był realizowany. Projekt nie jest możliwy do realizacji w ramach FEdKP.
201. Aktywizacja dzieci i młodzieży	
Podmiot przedstawiający informację	Wydział Koordynacji RLKS
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	23 Lokalne Grupy Działania podpisały umowy w ramach projektów realizowanych ze środków EFS+ w ramach FEdKP (Wsparcie dzieci i młodzieży poza edukacją formalną) na kwotę 66 256 799,00 zł. 8 Lokalnych Grup Działania ogłosiło nabory wniosków w ramach przedmiotowego działania na łączną kwotę 4 331 762,14 zł.
202. „Kujawsko-Pomorska Akademia Kompetencji”	
Podmiot przedstawiający informację	Wydział Koordynacji RLKS
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
203. Włączenie Regionalnego Specjalistycznego Szpitala im. W. Biegańskiego w Grudziądzu do sieci regionalnych szpitali wielospecjalistycznych zarządzanych przez województwo	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Wydział Zdrowia
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Negatywna ocena Radnych Województwa dotycząca projektu porozumienia z Miastem Grudziądzem w sprawie przejęcia Regionalnego Szpitala Specjalistycznego w Grudziądzu z uwagi na jego stan zadłużenia. Zakłada się monitorowanie sytuacji w celu wznowienia realizacji projektu przy pojawieniu się sprzyjających uwarunkowań.
204. „Ćwiczenie ma znaczenie - aktywność fizyczna receptą na choroby cywilizacyjne”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Sportu i Infrastruktury Sportowej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
205. Realizacja i koordynacja działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Wydział Zdrowia
	Biuro Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W ramach projektu w 2024 r. przeprowadzone zostały badania diagnostyczne oraz działania informacyjne i edukacyjne w ramach profilaktyki i współpracy z samorządami lokalnymi na rzecz upowszechniania wiedzy o zachowaniach prozdrowotnych. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Promocja i ochrona zdrowia”.

206. „E-zdrowie 3.0”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Cyfryzacji
	Wydział Realizacji E-projektów
	Biuro ds. realizacji e-projektów
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	26 czerwca 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę Nr 7/411/24 w sprawie akceptacji wstępnych założeń projektu pn. „Kujawsko-Pomorskie e-Zdrowie 3.0”. Przeprowadzono nabór partnerów do projektu. W odpowiedzi na zaproszenie do udziału w projekcie deklarację wstępną wraz z proponowanym zakresem zadań zgłosiło 13 jednostek ochrony zdrowia. Uruchomiono również postępowanie przetargowe na wykonanie planu inwestycji wraz z analizą finansową dla projektu.
207. „Obserwatorium Pomocy i Integracji Społecznej”	
Podmiot przedstawiający informację	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Patrz: informacje na temat realizacji projektu 209.
208. Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Patrz: kontynuacja działań w ramach realizacji projektu 209
209. Koordynacja rozwoju usług społecznych w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	21 lutego 2024 r. podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. „Koordynacja spójnej polityki społecznej Kujaw i Pomorza”, który realizuje działania obejmujące projekty kluczowe nr 207 oraz 209, jak również kontynuuje działania rozpoczęte w ramach zakończonego już projektu kluczowego nr 208. W projekcie założono działania z obszaru ekonomii społecznej, usług społecznych oraz badawcze. W 2024 r. przygotowano regulamin rekrutacji wraz z niezbędnymi załącznikami oraz rozpoczęto realizację projektu, tj. podjęto realizację następujących zadań: 1. koordynowanie działań w zakresie polityki społecznej w regionie - przeprowadzono badania w tematyce: pieczy zastępczej, autyzmu i opieki długoterminowej, uruchomiono platformę Regionalnej Bazy Usług Społecznych - etap I (dostępna pod linkiem www.rbus.rops.torun.pl), zorganizowano posiedzenia Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej oraz zespołu ds. Regionalnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji; 2. wdrażanie działań na rzecz rozwoju polityki społecznej w regionie - przeprowadzono: szkolenia, warsztaty, superwizje oraz doradztwo, spotkania sieci OWES, CUS, WTZ i PES, wizyty studyjne krajowe i zagraniczną, panel dyskusyjny pt. „Wsparcie dzieci i młodzieży w kryzysie zdrowia psychicznego” w ramach XXXI Welconomy Forum in Toruń, rozpoczęto realizację specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego, nabór wniosków do certyfikacji produktów/usług Znakiem Promocyjnym Ekonomii Społecznej „Zakup prospołeczny” oraz przyznano ww. Znak, konkurs dla młodzieży w obszarze ekonomii społecznej, Kujawsko-Pomorskie Forum Ekonomii Społecznej, Kujawsko-Pomorskie Forum Polityki Społecznej. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Polityka społeczna”.
210. Regionalny klaster usług społecznych i zdrowotnych w Chełmnie	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Prowadzone były prace projektowe zmierzające do osiągnięcia kompletnej dokumentacji budowlano-kosztorysowej. 25 listopada 2024 r. złożony został wniosek o pozwolenie na budowę. Szacowany termin uzyskania prawomocnego pozwolenia na budowę: koniec lutego 2025 r.
211. Projekt wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży w oparciu o doświadczenia ROPS w Toruniu z uwzględnieniem zaangażowania poradni psychologiczno-pedagogicznych	
Podmiot przedstawiający informację	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany jest przez wiązkę trzech projektów, tj.: „Wykluczenie - nie ma MOWy! 2 - etap I”, „Trampolina 4 - etap I” oraz „Rodzina w Centrum - etap I”. Projekt „Rodzina w Centrum - etap I” przyjęto do realizacji uchwałą Nr 12/607/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 marca 2024 r. w sprawie przyznania dofinansowania na realizację projektu własnego w ramach FEdKP. Termin realizacji projektu: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. W projekcie uczestniczy 24 partnerów: 19 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu oraz Fundacja „Daj Szansę”. Zaplanowane na rok 2024 zadania zostały zrealizowane na poziomie 86%. Projekt „Trampolina 4 - etap I” przyjęto do realizacji uchwałą Nr 2/36/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie przyznania dofinansowania na realizację projektu własnego w ramach FEdKP. Termin realizacji projektu: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. W projekcie uczestniczy 1 partner - Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego ADITUS. Projekt „Wykluczenie nie ma MOWy 2 - etap I” przyjęto do realizacji uchwałą Nr 46/2442/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie przyznania dofinansowania na realizację projektu własnego w ramach FEdKP. Termin realizacji projektu: od 1 września 2023 r. do 31 grudnia 2026 r. W projekcie uczestniczy 5 partnerów: Gmina Miasto Włocławek (Realizator MOW Włocławek), Powiat Inowrocławski (Realizator MOW Kruszwica), Powiat Nakielski (Realizator MOW Samostrzel), Powiat Mogileński (Realizatorzy: MOW Strzelno, MOS Szerzawy i MOW Bielice) oraz Fundacja Aktywizacji i Integracji. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Polityka społeczna”.
212. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”	
Podmiot przedstawiający informację	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt kluczowy realizowany od wielu lat i doprowadzony do pełnej funkcjonalności poprzez kolejne etapy finansowane ze środków unijnych. 31 grudnia 2023 r. zakończyła się realizacja projektu (czas trwania: 2021-2023) współfinansowanego ze środków RPO WK-P 20214-2020. Natomiast od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. realizowana jest kolejna edycja projektu współfinansowana z FEdKP. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Polityka senioralna”.
213. Powołanie Filharmonii Kujawskiej we Włocławku	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	26 marca 2024 r. podpisany został list intencyjny pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Miasta Włocławek dotyczący woli utworzenia i prowadzenia instytucji kultury pn. „Filharmonia Kujawska” we Włocławku. W wyniku podjętych przez Województwo działań dotyczących uzyskania darowizny działki o nr. ew. 146/7 o pow. 0,4289 ha, Miasto wyraziło wolę na jej przekazanie. Jednocześnie otrzymano dodatkowe informacje z Wydziału Urbanistyki i Architektury UM Włocławek, w ocenie którego na obszarze objętym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie ma możliwości budowy Filharmonii.
214. „Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakres projektu kluczowego realizowany jest w ramach projektu Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja III (działania 1.3.) poprzez realizację międzynarodowych wydarzeń cyklicznych łączących promocję MŚP z obszarem kultury. Samorząd Województwa dofinansował w 2024 r. następujące wydarzenia: JAZZ Od Nowa Festival, Europejska Akademia Jazzu/Kujawy+Pomorze, 6. Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Skrzypcowy im. Karola Lipińskiego, INO-CLASSIC FESTIWAL 2024, III Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Wokalny - Vistula Sounds, Ciechocinek, Kujawsko-Pomorskie, 10. edycja Vintage Photo Festival - Międzynarodowy Festiwal Miłośników Fotografii Analogowej, Old Film Festival 2024, 10. Przeźrocza Festiwal Filmowy, Bydgoszcz, Kujawy i Pomorze, 32. edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych EnergaCAMERIMAGE, 15. BELLA SKYWAY FESTIVAL, 22. Międzynarodowy Festiwal Filmowy TOFIFEST, Kujawy i Pomorze, 16. Festiwal „Serca bicie” Pamięci Andrzeja Zauchy, Świąteczny Festiwal Toruńskiej Katarzynki Kujawy Pomorze, Artus Festival, 14. Blues na Świecie Festival Kujawy/Pomorze, Sztuka Świata - edycja V. Feminativa. Sztuka Kobiet, Perspektywy-9 Hills Festival (KUJAWSKO-POMORSKIE), Festiwal Balonowy Kujawy Pomorze 2024, Międzynarodowy Festiwal Oko nigdy nie śpi 2024, Kujawsko-Pomorskie, 8. Magiczny Festiwal Świata Baśni i Bajek „Pozytywka” Bydgoszcz/Kujawy i Pomorze, Festiwal Prapremier 2024 PROGRES/REGRES, Festiwal NADA
215. „Kultura w zasięgu 3.0”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Cyfryzacji
	Wydział Realizacji E-projektów
	Biuro ds. realizacji e-projektów
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej

Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	26 czerwca 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę Nr 7/410/24 w sprawie akceptacji wstępnych założeń projektu pn. „Kultura w zasięgu 3.0”. Przeprowadzono nabór partnerów do projektu. W odpowiedzi na zaproszenie do udziału w projekcie deklarację wstępną wraz z proponowanym zakresem zadań zgłosiło 81 jednostek (instytucji kultury, jednostek samorządu terytorialnego i publicznych uczelni wyższych). Uruchomiono również postępowanie przetargowe na wykonanie planu inwestycji wraz z analizą finansową dla projektu.
216. „Kujawsko-Pomorskie spotkania z historią”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakres projektu kluczowego realizowany jest w sposób ciągły w ramach bieżących działań Departamentu Promocji. Samorząd Województwa czynnie współpracował z ok. 30 organizacjami skupiającymi kombatantów, osoby represjonowane oraz byłych żołnierzy WP, a także organizacjami skupiającymi byłych działaczy opozycji demokratycznej, działającymi na terenie województwa. Współdziałał również z organizacjami harcerskimi, podejmując inicjatywy o charakterze patriotycznym, które miały na celu upamiętnienie, upowszechnienie wiedzy na temat wydarzeń i postaci związanych z historią Polski i Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do najważniejszych realizowanych wydarzeń należały obchody rocznicowe, dotyczące: • zsyłki Polaków na Syberię (luty), • Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” (marzec), • Wydarzeń Bydgoskiego Marca 1981 r.(marzec), • Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej (kwiecień), • rejestracji NSZZ „Solidarność” RI (maj), • wybuchu Powstania Warszawskiego (sierpień), • podpisania Porozumień Sierpniowych (sierpień), • wybuchu II wojny światowej (Dzień Weterana) oraz dzień Państwa Podziemnego (wrzesień), • Dnia Sybiraka (wrzesień), • śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki (październik), • wprowadzenia stanu wojennego (grudzień), • Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego (grudzień). W ramach dbałości o dziedzictwo historyczne regionu Samorząd Województwa dofinansowywał organizację konkursów wiedzy historycznej, produkcji filmowych o tematyce historycznej (m.in. film „Szmalcówka”), gier terenowych poświęconych m.in. gen. Elżbiecie Zawackiej, konferencji, wystaw i wydawnictw historycznych, poświęconych dziejom naszego regionu.
217. „Mikołaj Kopernik wspólnym dziedzictwem Europy”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakres projektu kluczowego realizowany jest w sposób ciągły w ramach bieżących działań Departamentu Promocji. W 2024 r. kontynuowano realizację działań z jubileuszowego roku 2023, wspierano wydarzenia promujące dziedzictwo astronoma, takie jak: gry terenowe, konferencje, wystawy i wydawnictwa historyczne. Promowano wiedzę o Koperniku poprzez publikacje Urzędu Marszałkowskiego - m.in. komiks dla dzieci. Mikołaj Kopernik był także jedną z inspiracji podczas ustanawiania roku 2025 Rokiem Ludzi Nauki
218. Św. Jan Paweł II patronem Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Gabinet Marszałka
	Kancelaria Marszałka
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Realizacja projektu przyjmuje charakter działań promocyjnych, kulturalnych i edukacyjnych (prowadzonych przez Samorząd Województwa, jednostki organizacyjne Województwa i inne placówki współpracujące) mających na celu upowszechnienie postaci i nauki św. Jana Pawła II jako Patrona Regionu.
219. Upowszechnianie żeglarstwa na Kujawach i Pomorzu	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Sportu i Infrastruktury Sportowej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Trwały prace nad opracowaniem wstępnej koncepcji projektu oraz szacowaniem kosztów zadania.
220. „Kujawsko-Pomorska Żegluga Wiślana”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Będą prowadzone działania mające na celu zidentyfikowanie możliwych źródeł finansowania projektu. Dopuszcza się powrót do realizacji projektu. Projekt mógł być realizowany w ramach Polityki Terytorialnej, ale pomysł ten nie zyskał przychylności zainteresowanych partnerstw na etapie tworzenia strategii ZIT.
221. Jacht pełnomorski „Dar Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	24 czerwca 2024 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z udziałem Dyrektora Departamentu Edukacji, podczas którego KPCEI przedstawiło informację na temat koncepcji budowy jachtu pełnomorskiego „Dar Kujaw i Pomorza” przygotowanej przez Pełnomocnika Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Pana Jerzego Gębarę. Środki zarezerwowane na ten cel w budżecie województwa w latach 2024-2026 to 12 000 000 zł. W 2024 r. wydatkowano 97 650 zł na opracowanie ekspertyzy ekonomiczno-funkcjonalnej wykorzystania i utrzymania jachtu morskiego oraz opracowanie szczegółowego Opisu Przedmiotu Zamówienia dla zadania „Budowa jachtu morskiego dla Kujaw i Pomorza".
222. „Muzeum Ziemiaństwa, Tradycji Patriotycznych i Kultury Rolnej” w Nawrze	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	23 września 2024 r. otrzymano dofinansowanie dla projektu pn. „Muzeum Ziemiaństwa im. Rodziny Sczanieckich” w ramach FEdKP. 28 listopada 2024 r. otrzymano dotację ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na realizację zadania pn. „Muzeum Ziemiaństwa im. Rodziny Sczanieckich w Nawrze”. Ponadto w ramach działań przygotowawczych opracowane zostało Studium Wykonalności oraz przeprowadzono liczne analizy, w tym m.in. analizy finansowe przedsięwzięcia, które stanowiły obligatoryjny element wniosku o dofinansowanie ze środków FEdKP. Zaktualizowano kosztorysy, co pozwoliło na przeprowadzenie postępowań przetargowych na wyłonienie Głównego Wykonawcy robót budowlanych i prac konserwatorskich zgodnie z przepisami prawa. Wyłoniono Głównego Wykonawcę robót budowlanych i prac konserwatorskich w zakresie architektury, z którym 9 grudnia 2024 r. zawarto umowę na przeprowadzenie ww. prac. Wyłoniono Wykonawcę, któremu powierzona została funkcja Inwestora Zastępczego oraz pełnienia kompleksowego międzybranżowego nadzoru inwestorskiego nad realizowaną inwestycją (umowa z 9 grudnia 2024 r.).
301. „Certyfikowane Szkolenia Zawodowe”	
Podmiot przedstawiający informację	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany jako część większego projektu przygotowywanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu oraz Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. - patrz również: informacje na temat realizacji projektu 116. „W Kujawsko-Pomorskiem Mówisz-masz - szkolenia językowe dla osób dorosłych 2.0”. W roku 2024 r. przeprowadzono 3 nabory wniosków na usługi szkoleniowo-doradcze w ramach projektu „Regionalny Fundusz Szkoleniowy II”. W efekcie osiągnięto następujące wskaźniki: Liczba MŚP objętych usługami w programie: 229; Liczba podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi: 8; Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami w programie: 41; Liczba pracowników MŚP objętych usługą rozwojową: 1220; Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługą rozwojową: 1335; Liczba pracowników podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi: 237.
302. „Porozumienie na rzecz rozwoju Polski Północno-Wschodniej”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany w ramach projektu kluczowego 303. „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego”. W 2024 r. opracowano założenia projektu kluczowego 303. Jednym z zadań zaplanowanych do realizacji w projekcie jest utworzenie Akademii Czochralskiego (patrz: informacje na temat realizacji projektu 111). Realizując założenia sieciowania kompetencji, w ramach Akademii realizowana będzie dodatkowo współpraca z grupami badawczymi Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Politechniki Białostockiej oraz Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Ciechanowie w zakresie m.in. następujących tematów: Rośliny lecznicze - hodowla i uprawa - źródło substancji aktywnych; Cyklitole jako substancje biologiczne czynne w preparatach terapeutycznych, suplementach, diabetyce i produktach spożywczych; Biomasa roślinna, jej zagospodarowanie, źródło energii odnawialnej; Poszukiwanie markerów chorób cywilizacyjnych dla potrzeb szybkiej diagnostyki medycznej; Nanotechnologie w eko- i bioanalityce; Ocena jakości zasobów wód powierzchniowych w Polsce Północno-Wschodniej.

	Współpraca będzie realizowana poprzez: działania szkoleniowe, konferencje, wymianę opracowanych metodyk i powstałych w wyniku badań materiałów.
303. „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. opracowano założenia projektu kluczowego 303. „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego”. Przyjęto, iż projekt ten zrealizowany zostanie w ramach dwóch etapów: 1) Projektu Regionalna Sieć Laboratoriów INNO-NET, którego celem jest sieciowanie działalności B+R+I w regionie, powołanie brokerów usług badawczych, wsparcie transferu wiedzy i komercjalizacji technologii oraz animowanie międzyregionalnej i ponadregionalnej współpracy w tym zakresie; 2) Projektu mającego na celu sieciowanie i koordynowanie procesu powstawania i wykorzystywania infrastruktury niezbędnej dla prowadzenia działalności B+R+I w regionie, w tym utworzenie przestrzeni naukowo-badawczej (laboratoriów i warsztatów) służącej prowadzeniu prac rozwojowych, weryfikacji innowacyjnych pomysłów oraz prototypowaniu. W 2024 r. przygotowano założenia dla ww. dwóch etapów i uzyskano akceptację Zarządu Województwa. W ramach etapu I w 2024 r. został przygotowany zakres projektu, podpisano umowy partnerskie z uczelniami, instytutami badawczymi i instytucjami otoczenia biznesu z regionu na wspólną realizację projektu, a następnie przygotowano wniosek o dofinansowanie. Projekt zakłada realizację 12 zadań, w tym m.in. zbudowanie systemu agregowania danych dotyczących usług badawczych, promocję tych usług w kraju i za granicą, wsparcie w postaci finansowania procedur patentowych dla naukowców, utworzenie Akademii Czochralskiego mającej na celu wzmacnianie kompetencji środowiska naukowego z regionu, powołanie brokerów odpowiedzialnych za tworzenie powiązań na linii sektor B+R - klienci, a także wzmacnianie współpracy międzynarodowej w obszarze B+R+I poprzez udział w sieciach współpracy. W ramach II etapu w 2024 r. przygotowano założenia w zakresie rozwiązań przestrzenno-funkcjonalnych dostosowania budynków przy ul. Krasińskiego 4/4a dla potrzeb nowych funkcji - utworzenia zaplecza badawczo-rozwojowego KPCNT i zlecono opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dla całości inwestycji. Wśród obszarów badawczych będących przedmiotem zainteresowania KPCNT są przede wszystkim, należące do regionalnych inteligentnych specjalizacji, dziedziny: zdrowa i bezpieczna żywność, zdrowie i turystyka zdrowotna, w tym wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego regionu, automatyka przemysłowa i gospodarka 4.0, cyfryzacja i usługi ICT, przemysły kreatywne. Przestrzeń badawcza tworzona w ramach KPCNT, uzupełniająca regionalną ofertę badawczą, obejmuje następujący zakres: Laboratorium analizy żywności; Laboratorium eko i bioanalityki oraz oddziaływania na środowisko; Laboratorium mikrobiologii i wirusologii; Laboratorium biotechnologii i biochemii; Bank tkanek i komórek, wytwórnia produktów medycznych i suplementacyjnych; Laboratorium inżynierii i chemii materiałowej i nanometeriałowej; Laboratorium przemysłów kreatywnych, IT i etyki sztucznej inteligencji, mechatroniki - centrum demonstracyjne przemysłu i usług 4.0; Laboratorium medycyny sportowej. W 2024 r. przygotowano zakres prac dla ww. pracowni i częściowo pozyskano kadrę naukową do ich prowadzenia. .
304. Rozwój branż: kosmicznej, bezzałogowych statków powietrznych i pojazdów, sztucznej inteligencji oraz innych branż nowoczesnych technologii	
Podmiot przedstawiający informację	Projekt realizowany przez dwa podmioty: 1) Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (ogół zagadnień poza modułem kosmicznym) 2) Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. (moduł kosmiczny)
Stan prac nad projektem kluczowym	1) etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte 2) etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) nd. 2) Realizacja przedsięwzięcia została podjęta w ramach projektu finansowanego z FEdKP „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania na rzecz rozwoju Inteligentnych Specjalizacji regionu”. W ramach PPO dokonana zostanie analiza dotąd wyłonionych regionalnych IS i poszukiwanie nisz oraz możliwości ich rozwoju. Na podstawie wyników ww. weryfikacji zostanie podjęta decyzja w zakresie ewentualnego wsparcia branży kosmicznej lub rezygnacji z postrzegania jej jako branży przyszłościowej i podjęcia realizacji projektu kluczowego 304. W 2024 r. w ramach projektu PPO przeprowadzono wstępną analizę branży kosmicznej w Polsce i w województwie kujawsko-pomorskim: „Kosmiczny potencjał regionu”.
305. Rozwój branży narzędziowo-przetwórczej	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Rozwoju Gospodarczego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Realizacja tego przedsięwzięcia następuje poprzez projekt Pakiet Klastry, zapisany w Programie Rozwoju Gospodarczego Województwa. W 2024 r. zrealizowane zostały prace polegające na opracowaniu wstępnej diagnozy do założeń polityki klastrowej województwa, w tym identyfikacji działających w regionie klastrów i powiązań kooperacyjnych. Następnie przygotowana została koncepcja realizacji projektu dokumentu jakim jest polityka klastrowa, której opracowanie i zatwierdzenie planowane jest na 2025 rok.
306. Tworzenie, budowa i promocja krótkich łańcuchów dostaw żywności	
Podmiot przedstawiający informację	Wydział Koordynacji RLKS
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. trwały ostatnie prace wykończeniowe obiektu w Przysieku przed oddaniem go do użytku na początku 2025 r. Dodatkowo prowadzono uzgodnienia z rolnikami i partnerami projektu odnośnie ostatecznego modelu sprzedaży i dystrybucji produktów, jak również uzgodnienia z naukowcami z UMK w zakresie badań chemiczno-socjologicznych.

307. Opracowanie, wypromowanie i wprowadzenie na rynek znaku towarowego żywności wysokiej jakości wyprodukowanej w kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Projekt realizowany przez dwa podmioty: 1) Departament Rolnictwa i Geodezji 2) Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	1) etap I - prace w fazie przygotowawczej 2) etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) Komisja ds. Żywności Związku Województw RP, której Województwo Kujawsko-Pomorskie jest członkiem, prowadzi prace nad projektem powołania nowego Stowarzyszenia pn. Europejskie Dziedzictwo Smaki Regionów, do którego Województwo Kujawsko-Pomorskie wyraziło chęć przystąpienia. Opracowany został statut i logo, a obecnie trwają prace konsultacyjne z zainteresowanymi. Logo to będzie jednocześnie używane do określenia i promowania żywności wysokiej jakości wyprodukowanej w województwie kujawsko-pomorskim. 2) Projekt częściowo realizowany w ramach projektu kluczowego 303. „Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. prof. Jana Czochralskiego”. W 2024 r. przygotowane zostały ogólne założenia certyfikacji żywności w regionie kujawsko-pomorskim. KPCNT w tym procesie odpowiedzialne będzie za wykonywanie badań jakości żywności w laboratorium analizy żywności, w tym m.in. zaawansowane badania składu chemicznego i mikrobiologicznego produktów rolnych i rolno spożywczych z uwzględnieniem: surowców, żywności i pasz, zapewniając ich zgodność z obowiązującymi normami prawnymi i standardami jakościowymi. W ramach działalności analitycznej laboratorium nastąpi określanie zawartości makro- i mikroskładników odżywczych, substancji dodatkowych, a także potencjalnych alergenów. Projekt realizowany będzie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim i Regionalnym Ośrodkiem Zrównoważonego Rozwoju w Przysieku.
308. „Regionalna Instytucja Finansowa”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt zrealizowany w 2021 r. Realizacja zadań Regionalnej Instytucji Finansowej odbywa się w systemie ciągłym.
309. „Regionalna Instytucja Wdrażająca”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Rozwoju Gospodarczego
	Wydział Planowania Rozwoju Gospodarczego
	Biuro Rozwoju Gospodarczego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zarząd Województwa, uwzględniając wyniki konsultacji ze środowiskiem gospodarczym, aktualną sytuację gospodarczą w regionie, uwarunkowania ekonomiczno-techniczne i formalno-prawne, a także pandemię Covid-19, która wymusiła zmiany w wielu obszarach, zdecydował się nie powoływać Regionalnej Instytucji Wdrażającej i nie delegować zadań jej przypisanych do jednego podmiotu. Zadania zaproponowane do realizacji przez Regionalną Instytucję Wdrażającą realizowane są poprzez instytucje działające na rzecz rozwoju gospodarczego województwa (instytucje województwa, instytucje otoczenia biznesu, inne).
310. „Regionalne Obserwatorium Gospodarcze”	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Po powołaniu, realizacja zadań Regionalnego Obserwatorium Gospodarczego odbywa się w systemie ciągłym. W 2024 r. w ramach ROG powstały opracowania i analizy dotyczące Inteligentnych Specjalizacji. Przygotowano analizy: „Kobiety na uczelniach technicznych województwa kujawsko-pomorskiego”, „Kosmiczny potencjał regionu - Wstępna analiza branży kosmicznej w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim”, 4 analizy kwartalne „Kujawsko-Pomorskie - Region w liczbach”. Prowadzono także prace nad realizacją analizy porównawczej „Identyfikacja barier rozwoju innowacyjności i cyfryzacji gospodarki w województwie kujawsko-pomorskim - tzw. wąskich gardeł” oraz przygotowywano badania terenowe jako uzupełnienie do raportu o subiektywną ocenę stanu rozwoju innowacyjności. W 2024 r. przeprowadzono także prace przygotowawcze do zamówienia narzędzia służącego do generowania ogólnodostępnych, gotowych raportów z różnych dziedzin, związanych z gospodarką regionu pn. „Barometr Kujawsko-Pomorski”.
311. „Kujawsko-Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	5 stycznia 2024 r. odbyło się spotkanie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Parlamentarzystami reprezentującymi region, gdzie zagadnienie zostało przedstawione jako 1 z 26 najważniejszych wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego. Dodatkowo idea KPSSE wskazana została jako jeden z kierunków rozwoju na

	najbliższe lata podczas XVI Kujawsko-Pomorskiego Forum Samorządowego. Idea „jedno województwo - jedna SSE" była przedstawiana także Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej.
312. „Centralny Park Inwestycyjny" w Dźwierznie	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	5 stycznia 2024 r. odbyło się spotkanie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Parlamentarzystami reprezentującymi region, gdzie zagadnienie zostało przedstawione jako 1 z 26 najważniejszych wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego. Wobec braku realnych działań ze strony administracji rządowej mających na celu ustanowienie wielkoprzestrzennego terenu inwestycyjnego (brak węzła na A1), który pozwoliłby na pozyskanie inwestora mającego faktyczny wpływ na kształtowanie konkurencyjności województwa, zachodzi potrzeba zweryfikowania utrzymywania aktualności powyższego przedsięwzięcia w polityce rozwoju województwa.
313. ,,Gęsina na Świętego Marcina''	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakres projektu kluczowego realizowany jest w ramach Projektu Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja III (działania 1.3.) oraz bieżących działań Departamentu Promocji. Głównym punktem akcji jest organizacja festynu gęsinowego, który odbył się w podtoruńskim Przysieku 11-12 listopada 2024 r., gdzie ok. 140 regionalnych wystawców zaprezentowało swoje wyroby mieszkańcom województwa. Jednym z elementów akcji są pokazy kulinarne, zakończone degustacjami, w wykonaniu znanych i cenionych kucharzy oraz gwiazd. Podczas festynu wręczane były również Złote Półgęski, czyli nagrody dla najlepszych produktów z gęsiny. Odbyła się dystrybucja gęsich tuszek wygranych w konkursach organizowanych przez lokalne i regionalne media (2024 szt.). Szeroko zakrojonej kampanii w mediach towarzyszyły konkursy: plastyczny dla najmłodszych pt. Gęś filmowa, konkurs rodzinny na relację ze wspólnego świętowania przy daniach z gęsiny oraz konkurs dla dziennikarzy na najlepsze przepisy z wykorzystaniem gęsiny. Promocja gęsiny to również szereg inicjatyw wykraczających poza działania podczas festiwalu, tj. dofinansowanie lokalnych inicjatyw związanych z promocją akcji oraz współpraca z restauracjami w całej Polsce. Dystrybucja publikacji dla dzieci i młodzieży poświęconych kujawskiej gęsi oraz współpraca z kołami gospodyń wiejskich w zakresie propagowania idei akcji oraz promocji dziedzictwa kulinarnego i wykorzystania produktów regionalnych
314. ,,Kujawsko-Pomorskie - promocja poprzez kinematografię''	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakres projektu kluczowego realizowany jest w ramach Projektu Kujawy+Pomorze - promocja potencjału gospodarczego regionu - edycja III (działania 1.3.) oraz bieżących działań Departamentu Promocji. Najważniejszym działaniem było powołanie Funduszu Filmowego Kujawy Pomorze, pozwalającego na dofinansowanie produkcji filmowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. W roku 2024 podpisano umowy na dofinansowanie pięciu filmów, które realizowane są na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ogłoszono kolejny nabór oraz konkurs na pracę licencjacką i magisterską związaną z tematyką filmową (związek z regionem). Działania obejmują również wsparcie organizacji międzynarodowych i ogólnopolskich festiwali filmowych, w trakcie których wręczono w 2024 r. kolejne Nagrody Filmowe Marszałka dla wybitnych osobistości kina - Krzysztof Zanussi, Leonard Pietraszak (pośmiertnie), Magdalena Różczka, Katarzyna Figura. Samorząd Województwa od wielu lat jest mecenasem kategorii FILM w Paszportach Polityki.
315. Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy	
Podmiot przedstawiający informację	Wojewódzki Urząd Pracy
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Aktualna nazwa projektu: „Kierunek - Integracja". Rekrutację do projektu, finansowanego w ramach FEdKP, rozpoczęto 18 marca 2024 r. Łącznie otrzymano ok. 150 formularzy zgłoszeniowych. Umowy uczestnictwa zawarto ze 100 osobami. W 2024 r. podjęto m.in. następujące działania: • utworzono 3 ośrodki integracji zawodowej cudzoziemców w Bydgoszczy, Toruniu i we Włocławku, w ramach których oferowano: doradztwo zawodowe, Aktywne Poszukiwanie Pracy (APP), asystę międzykulturową, spotkania integracyjne. Dla osób spoza ww. ośrodków realizowano doradztwo mobilne oraz spotkania on-line; • organizowano kursy/szkolenia zawodowe oraz staże zawodowe; • uruchomiono porady prawne; • zapewniono refundację kosztów tłumaczeń, dojazdów; • 19 czerwca 2024 r. zorganizowano konferencję pn. „Kierunek - Integracja: Droga do współPRACY'; • rozpoczęto realizację cyklu programów edukacyjno-informacyjnych pokazujących cudzoziemców w regionie i ich pozytywny wpływ na rozwój województwa; • opracowano wzory dokumentów projektowych dla uczestnika; • uruchomiono stronę www projektu kierunek-integracja.pl. Personel projektu na bieżąco monitorował stan realizacji projektu oraz wypełniał obowiązki wynikające z zasad realizacji projektu własnego. W 2024 r. złożono 5 wniosków o płatność na kwotę 703 543,86 zł, które zostały zatwierdzone przez IZ FEdKP 2021-2027. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Sytuacja na rynku pracy".
316. „Kujawsko-pomorskie atrakcyjnym miejscem zamieszkania i pracy dla absolwentów szkół wyższych"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. nie prowadzono prac na rzecz realizacji projektu.
401. Wzmocnienie potencjału systemu ochrony przyrody na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany w ramach bieżących zadań Departamentu Środowiska oraz statutowej działalności Parków Krajobrazowych. Szczegółowe informacje w rozdziale pn. „Działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska".
402. Ocena skali potrzeb i prowadzenia ewentualnych działań naprawczych na terenie Zachemu wraz z remediacją terenu	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt zakończony w 2023 r.
403. Opracowanie bilansów hydrologicznych i rocznej dynamiki wód dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
	Geolog Wojewódzki - Biuro Geologa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W związku z brakiem finansowania, brak zrealizowanych zadań w 2024 r. Wydano jedynie bezkosztowo publikację pt. „Wody podziemne - zasoby wody dla ludzi, zwierząt i roślin" w czasopiśmie „O wodach kujawsko-pomorskiego" (Kachnic M.).
404. Utworzenie regionalnej bazy danych o zasobach przyrodniczych województwa kujawsko-pomorskiego oraz wieloaspektowej inwentaryzacji przyrodniczej	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
	Biuro Polityki Ekologicznej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	RDOŚ nie przystąpił do realizacji ogólnopolskiej bazy danych z informacjami z zakresu środowiska przyrodniczego. Organ realizuje wewnętrzną bazę danych w oparciu o własne dane w zakresie środowiska przyrodniczego (dane pochodzące z prowadzonych inwentaryzacji i monitoringów realizowanych przez RDOŚ w Bydgoszczy). Służby Parków Krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego realizują monitoring przyrodniczy, tworząc własne, wewnętrzne bazy danych. Dane te w ramach współpracy udostępniane są służbom leśnym (RDLP w Toruniu) oraz RDOŚ w Bydgoszczy.
405. Wzmocnienie rozwoju funkcji uzdrowiskowych wobec skutków pandemii COVID-19 poprzez inwestycje zakładane w gminach uzdrowiskowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza
	Wydział Programowania
	Biuro ds. Polityki Terytorialnej i Potencjałów Endogenicznych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W roku sprawozdawczym został dokonany podział środków na wsparcie uzdrowisk pomiędzy 3 gminy uzdrowiskowe: Ciechocinek, Inowrocław i Brześć Kujawski. Gminy uzdrowiskowe 3 października 2023 r. podpisały Porozumienie Międzygminne w sprawie zasad współpracy przy wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji i koordynowaniu wspólnych przedsięwzięć Innego Instrumentu Terytorialnego -

	Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska oraz powierzenia Miastu Inowrocław zarządzania IIT - Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska. W IV kw. 2023 rozpoczęto prace nad opracowaniem Strategii Uzdrowiskowej, której zaopiniowanie przez IZ FEdKP planowane jest do końca I kw. 2025 r. Pozytywna opinia Strategii Uzdrowiskowej jest warunkiem ubiegania się o środki w ramach Działania 5.5 Wsparcie rozwoju uzdrowisk. Zarząd Województwa wsparł nieodpłatnie działania na rzecz merytorycznego przygotowania strategii (wsparcie analityczne), analogicznie jak w przypadku pozostałych dokumentów dotyczących Polityki terytorialnej. Odpowiedzialność DZFEdKiP za projekt kończy się na zarezerwowaniu środków na realizację w FEdKP i ogłoszeniu naboru w ramach działania 5.5 Wsparcie rozwoju uzdrowisk.
406. Realizacja projektu pilotażowego z zakresu retencji dla potrzeb rolniczych i środowiskowych[77]	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W ramach prac przygotowawczych wystąpiono o opinię prawną wskazującą jednoznacznie możliwość przyznania wsparcia w ramach projektu pn. „Rozwój małej retencji na cele środowiskowe w województwie kujawsko-pomorskim" w formule grantowej, finansowanego ze środków FEdKP, dla osób fizycznych posiadających prawo do dysponowania gruntem pod inwestycję, który jest jednocześnie gruntem rolnym, a osoba fizyczna - rolnikiem. Opinia została sporządzona na podstawie umowy zlecenia w 2024 r.
407. „Kluczowy zasób Rolniczej Przestrzeni Produkcyjnej"	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Sporządzenie części opisowej projektu.
408. „Powiatowe strefy rozwoju gospodarczego"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Rozwoju Gospodarczego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W roku sprawozdawczym Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera opracowało zestawienie terenów inwestycyjnych z regionu o kategorii premium aktualizując w ten sposób bazę ofert inwestycyjnych z terenu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dostępną na stronie gospodarka.kujawsko-pomorskie.pl. Dodatkowo baza ta została uzupełniona o ofertę spółek regionalnych działających w obszarze rozwoju gospodarczego w formie instrumentów wsparcia dla potencjalnych inwestorów.
409. Opracowanie i wdrażanie wojewódzkiego systemu adaptacji do zmian klimatu[78]	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	13 marca 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął informację w sprawie koncepcji oraz harmonogramu prac nad „Polityką przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim". Przyjęto, że dokument ten będzie stanowił rozwinięcie „Polityki adaptacji do zmian klimatu województwa kujawsko-pomorskiego", a obydwa dokumenty będą niezależne, ale powiązane merytorycznie. 16 października 2024 r. została podpisana umowa na opracowanie diagnozy uwarunkowań przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim oraz ekspertyzy prawnej dotyczącej kompetencji samorządu województwa w obszarze przeciwdziałania suszy rolniczej, realizowana w ramach projektu DANUBE4all - Building a Water-Wise Community. Ekspertyza prawna ma być przekazana do końca marca 2025 r. Trwały prace nad przygotowaniem diagnozy na potrzeby „Polityki adaptacji do zmian klimatu województwa kujawsko-pomorskiego", która znajduje się na bardzo zaawansowanym etapie sporządzania.
410. Kształtowanie ładu przestrzennego w województwie[79]	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Rozpoczęcie realizacji projektu kluczowego uzależnione jest od opracowania dokumentu RDP22.
411. Zapewnienie stabilizacji energetycznej regionu poprzez rozwój energetyki odnawialnej[80]	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. wydatkowano środki na OZE i poprawę efektywności energetycznej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, a także Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko. W 2024 r. MFiPR rozpoczęło natomiast prace nad Społecznym Funduszem Klimatycznym (11,4 mld euro), którego 15% (1,7 mld euro) stanowić będzie komponent regionalny dedykowany wszystkim samorządom wojewódzkim, w obszarach budownictwo i transport. Pod koniec 2024 r. zawieszono program priorytetowy NFOŚiGW „Czyste powietrze". Rzeczywista ocena stanu realizacji projektu, w tym tempa wzrostu liczby i mocy zainstalowanej mikroinstalacji, jak i wszystkich instalacji OZE w województwie jest trudna z uwagi na brak danych OSD. Realizacja projektu będzie służyła także realizacji ustaleń lub w dalszej fazie będzie zależna od ustaleń regionalnego dokumentu programowego (RDP) pn. „Polityka transformacji energetycznej województwa kujawsko-pomorskiego".
412. Opracowanie wytycznych wyznaczania terenów rozwojowych dla samorządów lokalnych na potrzeby SUiKZP	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zgodnie ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r., studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin będą obowiązywały do czasu uchwalenia przez gminy planu ogólnego, lecz nie dłużej niż do końca 2025 r.
413. Rozwój państwowych uczelni zawodowych.	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza
	Wydział Programowania
	Biuro ds. Społecznych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	DZFEdKiP przeprowadził nabór propozycji projektów do wyboru w trybie niekonkurencyjnym, w tym projektów o znaczeniu strategicznym do realizacji w ramach FEdKP. W odpowiedzi na ten nabór, w ramach celu szczegółowego 4(ii), złożone zostały następujące dwa projekty: 1. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku, projekt pn. Rozwój infrastruktury PANS we Włocławku w celu dostosowania procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy. 2. Wojskowe Zakłady Uzbrojenia S.A., projekt pn. Adaptacja czterokondygnacyjnej zabytkowej kamienicy wraz z funkcjonalnie powiązanymi oficynami położonej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 17 w Grudziądzu na cele Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu. Zadania zrealizowane w 2024 r.: 17 listopada 2023 r. - ogłoszenie naboru w ramach Działania 6.7 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, w tym PUZ, alokacja: 30 588 504,27 zł, termin składania wniosków: 21 listopada 2023 r.-12 stycznia 2024 r. W naborze wniosek o dofinansowanie projektu złożyła PANS we Włocławku. Projekt został wybrany do dofinansowania 3 kwietnia 2024 r. Umowę zawarto 22 sierpnia 2024 r. Kwota dofinansowania: 19 910 829,58 (wkład UE). Projekt w trakcie realizacji. 31 stycznia 2024 r. - zdecydowano o wprowadzeniu do harmonogramu w ramach Działania 6.7 drugiego naboru w trybie konkurencyjnym na inwestycje w infrastrukturę publicznych uczelni zawodowych w terminie od 30 kwietnia 2024 r. do 10 czerwca 2024 r. 26 kwietnia 2024 r. - ogłoszenie drugiego naboru w ramach Działania 6.7 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, w tym PUZ, alokacja: 10 648 157,73 zł, termin składania wniosków: 30 kwietnia 2024 r.-10 lipca 2024 r. W naborze wniosek o dofinansowanie projektu złożyła PUZ w Grudziądzu. Projekt został wybrany do dofinansowania 27 listopada 2024 r. Kwota wnioskowanego dofinansowania wynosi 10 648 157,73 zł. Umowa nie została jeszcze zawarta. Odpowiedzialność DZFEdKiP za projekt kończy się na zarezerwowaniu środków na realizację w FEdKP i ogłoszeniu naboru w ramach działania 6.7 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, w tym PUZ.
414. „Artefakty przeszłości symbolem tożsamości regionalnej"	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Pod nazwą „Artefakty przeszłości symbolem tożsamości regionalnej" rozumie się wiązkę projektów, których celem jest określenie i wyeksponowanie lokalnych i regionalnych wyróżników kulturowych, zlokalizowanych w regionie. Najważniejsze zadania, które przewiduje się dla projektu to: 1) Identyfikacja miejsc; 2) Opracowanie koncepcji oraz scenariusza rozwoju w porozumieniu/partnerstwie z zarządcami tych miejsc; 3) Działania infrastrukturalne; 4) Działania popularyzatorskie i promocyjne. Obecnie prowadzone są działania w ramach Zadania nr 1 „Identyfikacja miejsc", prowadzone są rozmowy oraz ustalenia dotyczące współpracy z przyszłymi partnerami, m.in. Gmina Łubianka czy Gmina Chełmo, UMK. W 2024 r. w dalszym ciągu prowadzono rozmowy z Gminą Chełmno jako wiodącym partnerem do realizacji przedsięwzięcia z zakresu ochrony, zagospodarowania i upowszechniania dziedzictwa kulturowego w rejonie Góry św.

[77] Realizacja projektu będzie służyła realizacji ustaleń lub będzie zależna od ustaleń regionalnego dokumentu programowego (RDP) pn. Program rozwoju retencji dla celów rolniczych i środowiskowych w województwie kujawsko-pomorskim.

[78] Realizacja projektu będzie służyła realizacji ustaleń lub będzie zależna od ustaleń regionalnego dokumentu programowego (RDP) pn. Program adaptacji do zmian klimatu dla województwa kujawsko-pomorskiego.

[79] Realizacja projektu będzie służyła realizacji ustaleń lub będzie zależna od ustaleń regionalnego dokumentu programowego (RDP) pn. Polityka kształtowania ładu przestrzennego w województwie kujawsko-pomorskim.

[80] Realizacja projektu będzie służyła realizacji ustaleń lub będzie zależna od ustaleń regionalnego dokumentu programowego (RDP) pn. Polityka transformacji energetycznej województwa kujawsko-pomorskiego.

	Wawrzyńca w Kałdusie. Opracowana została koncepcja utworzenia w tym miejscu Centrum Edukacji Kulturowo-Przyrodniczej „Góra Św. Wawrzyńca" w Kałdusie.
415. Wsparcie opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	Wydział Dziedzictwa Narodowego
	Biuro Dziedzictwa Narodowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Na mocy uchwały nr LXVII/934/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 marca 2024 r. udzielono dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego. W dniu 17 czerwca 2024 r. uchwałą zmieniającą nr III/56/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaktualizowano liczbę udzielonych dotacji, w ramach której przyznano 189 dotacji, z czego 158 zadań w ramach FEdKP (Projekt pn.: „Wsparcie opieki nad zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 r.") oraz 31 zadań ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do końca roku 2024 przeprowadzono 151 prelekcji w związku z działaniami informacyjno-promocyjnymi. 16 grudnia 2024 r. zakończył się nabór partnerów do kolejnej edycji projektu, który będzie realizowany w 2025 r.
416. Ochrona, konserwacja i promocja obiektów dziedzictwa kulturowego UNESCO w Toruniu	
Podmiot przedstawiający informację	Urząd Miasta Torunia
	Biuro Rewitalizacji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany pn. „7 cudów Torunia - szlak po unikatowych zabytkach na obszarze UNESCO". 27 września 2024 r. został złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Obecnie trwa ocena merytoryczna wniosku przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Projekt ubiega się o dofinansowanie w kwocie 48,5 mln zł.
417. Rozbudowa Opery Nova	
Podmiot przedstawiający informację	Opera Nova w Bydgoszczy
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Po obniżeniu ciśnienia wód podziemnych od lutego 2024 r. rozpoczęto wykopy obiektowe. W ciągu 11 m-cy wykonano konstrukcję pięciu kondygnacji IV kręgu budynku Opery oraz zakończono wszystkie roboty konstrukcyjne przyległego garażu podziemnego. Zakończono realizację zewnętrznych sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Wykonano uziomy elektryczne oraz rozpoczęto układanie kanałów wentylacyjnych, kończąc jednocześnie montaż kanałów wentylacji pożarowej w garażu. Na koniec 2024 r. wykonany został stan surowy otwarty IV kręgu Opery bez stropu na najwyższej kondygnacji. Zakończenie robót zaplanowane jest na koniec 2025 r.
418. Rozbudowa Muzeum Archeologicznego w Biskupinie	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	Wydział Dziedzictwa Narodowego
	Biuro Dziedzictwa Narodowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Wykonano wstępną koncepcję przebudowy i rozbudowy istniejącego pawilonu ekspozycyjnego oraz koncepcję wielobranżową inwestycji. Uzyskano dokumenty niezbędne do złożenia wniosku o lokalizację celu publicznego.
419. Rozbudowa Filharmonii Pomorskiej	
Podmiot przedstawiający informację	Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zostało zakończone postępowanie przetargowe na wybór Inżyniera Kontraktu, z którym w dniu 11 kwietnia 2024 r. podpisano umowę. W ciągu minionego roku została opracowana kompletna dokumentacja przetargowa na wybór Generalnego Wykonawcy inwestycji. 30 września 2024 r. został złożony wniosek o dofinansowanie inwestycji pn. „Rozbudowa Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy - I etap" w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną i został przekazany do oceny merytorycznej. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa na inwestycję w latach 2024-2028 zabezpieczono kwotę 296 604 208,00 zł.
420. Budowa kampusu Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Biuro Planowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. prowadzono prace wykończeniowe na wszystkich kondygnacjach budynku. W salach koncertowych trwał montaż elementów akustyki oraz techniki scenicznej. Na kondygnacjach dydaktycznych, kondygnacji administracyjnej oraz kondygnacjach Domu Studenta wykonywane były okładziny akustyczne, sufity podwieszone, podłogi z parkietu. Prowadzony był również montaż central wentylacyjnych, węzła cieplnego dla gruntowych pomp ciepła. W nowym budynku bydgoskiej Akademii Muzycznej znajdują się: cztery sale koncertowe i sala prób orkiestry, 200 sal dydaktycznych, biblioteka, fonoteka, biura i rektorat, domy studenta, wentylatorownia i część restauracyjna. Ostateczne prace mają zakończyć się w listopadzie 2025 r.
421. Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Promocji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Trwała kontynuacja I etapu realizacji inwestycji. Trwają rozmowy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Miastem Toruń na temat dalszych losów budowy.
422. „Biblioteki XXI wieku" - rozbudowa i modernizacja infrastruktury wojewódzkich bibliotek publicznych	
Podmiot przedstawiający informację	Projekt realizowany przez dwa podmioty: 1) Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu 2) Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy
Stan prac nad projektem kluczowym	1) etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej 2) etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) W ramach inwestycji w 2024 r. zostały przeprowadzone następujące prace: 1) wykonanie konstrukcji żelbetowej ścian, stropów i dachu kończąc etap stanu surowego otwartego; 2) wykonanie ocieplenia i konstrukcji do montażu elewacji wykończonej płytami Corten oraz zakończenie montażu szklanej fasady na poziomach 1-3 z zastosowaniem technologii double-skin facades z wentylowaną przestrzenią, kończąc etap stanu surowego zamkniętego; 3) wykonanie większości instalacji zewnętrznych i wewnętrznych: wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, teletechnicznych, p.poż., wentylacji i klimatyzacji; 4) wykonanie instalacji ogrzewania podłogowego, tynków wewnętrznych, instalacji hydrantowej, rozpoczęcie prac związanych z suchą zabudową, prac związanych z montażem stolarki okiennej i drzwiowej; 5) rozpoczęcie prac związanych z wykańczaniem pomieszczeń. 2) 5 lipca 2024 r. podpisano umowę dotacyjną na realizację zadania „Droga do Nowoczesności - modernizacja i rewitalizacja zabytków oraz wdrożenie nowej oferty kulturalnej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bydgoszczy". Rozpoczęto pierwszy etap prac polegający na wyborze firmy, która przeprowadzi postępowania przetargowe w ramach zadania.
423. Rozwój podstawowej i strategicznej infrastruktury sportowej	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Sportu i Infrastruktury Sportowej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. udzielono pierwszych dofinansowań planowanych inwestycji w ramach zadania (ze środków Samorządu Województwa) oraz ogłoszono pierwsze nabory na środki finansowe w ramach FEdKP.
424. Budowa oraz modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Sportu i Infrastruktury Sportowej
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. udzielono dofinasowania do budowy 5 sal sportowych przy obiektach przyszkolnych, 1 kompleksu sportowego przy szkole wyższej oraz kilkunastu mniejszych zadań inwestycyjnych znajdujących się przy szkołach podstawowych.
425. Modernizacja kluczowej infrastruktury medycznej	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	Projekt składa się z sześciu komponentów: KOMPONENT NR 1 Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy: etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany KOMPONENT NR 2 Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu: etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej KOMPONENT NR 3 Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. bł. ks. J. Popiełuszki we Włocławku: etap I - prace w fazie przygotowawczej KOMPONENT NR 4 Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy: etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany KOMPONENT NR 5 Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy: etap I - prace w fazie przygotowawczej KOMPONENT NR 6 Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy: etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany

Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	KOMPONENT NR 1 KPCP BUD. G (PROJEKTOWANIE): 19 sierpnia 2024 r. Pełnomocnik Zamawiającego dokonał odbioru końcowego i tym samym zakończono realizację zadania. KOMPONENT NR 2 WSZZ TORUŃ (PROJEKTOWANIE): trwa opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy nowego budynku 600 WSZZ w Toruniu - Etap III umowy - opracowanie Wielobranżowego Projektu Budowlanego (w tym Technologii Medycznej), Projektu Zagospodarowania Terenu (PZT) oraz uzyskania ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę. Wykonawca 18 grudnia 2024 r. wystąpił z wnioskiem o uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę. KOMPONENT NR 3 WSS WŁOCŁAWEK (ROZBUDOWA ETAP 1 FAZA 2): zakończono postępowanie przetargowe na realizację ETAPU 1 FAZY 2, dokonano wyboru Wykonawcy. W toku znajduje się kontrola uprzednia Prezesa UZP. KOMPONENT NR 4 CO BYDGOSZCZ (PROJEKTOWANIE): 18 grudnia 2024 r. Pełnomocnik Zamawiającego dokonał odbioru końcowego i tym samym zakończono realizację zadania. KOMPONENT NR 5 WSD BYDGOSZCZ (ROZBUDOWA): przygotowano i wszczęto postępowanie przetargowe na realizację robót budowlanych. KOMPONENT NR 6 WSO-Z BYDGOSZCZ (ROZBUDOWA): zakończono roboty budowlane i instalacyjne, uzyskano pozwolenia na użytkowanie obiektu. Odbiór końcowy zostanie przeprowadzony w I kw. 2025 r.
426. Utworzenie ośrodków rehabilitacji i edukacji zdrowotnej dla seniorów oraz ośrodków opieki nad osobami niesamodzielnymi	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne sp. z o.o.
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy SMUKAŁA (PROJEKTOWANIE): Realizacja projektu kluczowego została zawieszona z powodu braku możliwości wykonania projektu w zakładanym kształcie z uwagi na ograniczenia wynikające m.in. z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 5 grudnia 2024 r. Zamawiający przekazał Pełnomocnikowi decyzję Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 4 grudnia 2024 r., zgodnie z którą Zamawiający wyraził zgodę na rozwiązanie przez Pełnomocnika przedmiotowej umowy z Wykonawcą poprzez zawarcie stosownego porozumienia. Wykonawca nie wyraził zgody na zaproponowaną w porozumieniu kwotę.
427. „Tramwaj Metropolitalny Bydgoszcz - Toruń”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. nie prowadzono konkretnych prac związanych z realizacją projektu. Ważnym uwarunkowaniem przyszłej realizacji będzie umiejscowienie Bydgoszczy i Torunia w krajowej sieci osadniczej (aktualnie sporządzane są dokumenty krajowe określające m.in. pozycję, a więc także oczekiwania od ośrodków poszczególnych kategorii i możliwość wsparcia ich rozwoju), a także przyszłość przeprawy mostowej w Fordonie (podjęcie decyzji odnośnie realizacji nowej lub modernizacji istniejącego mostu). Zagadnienie podobnie jak w poprzednich latach, było przedmiotem rozmów z GDDKiA dotyczących określenia optymalnego sposobu rozwiązania kwestii przeprawy mostowej w Fordonie - jednak nie zapadły żadne rozstrzygnięcia. Linia tramwajowa jest cały czas rozważana jako podstawowa opcja zapewnienia szybkiego, bezemisyjnego połączenia obydwu miast stołecznych, w sposób komplementarny dla już dobrze funkcjonującej komunikacji kolejowej, a jednocześnie jako alternatywa dla transportu o napędzie spalinowym.
428. „Stopień wodny Siarzewo’’	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Z uwagi na fakt, iż projekt prowadzony jest przez PGW Wody Polskie, rola i zadania Samorządu Województwa w roku sprawozdawczym, ograniczały się do wspierania inwestycji poprzez prowadzenie działań o charakterze promocyjnym oraz lobbingowym. Wśród działań wspierających należy wymienić udział w różnego rodzaju spotkaniach samorządowców i parlamentarzystów z województwa kujawsko-pomorskiego w sprawie ww. inwestycji, w tym w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Kaskadyzacji Dolnej Wisły 22 lutego 2024 r. Samorząd Województwa aktywnie brał udział w konsultacjach dokumentów krajowych traktujących o projektach strategicznych dla funkcjonowania żeglugi śródlądowej oraz gospodarki wodnej w kraju i regionie, tj. prekonsultacjach Krajowego Programu Żeglugowego. 23 grudnia 2024 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję o uchyleniu w całości decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z 2017 r. i o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka”. Stronie postępowania, tj. PGW Wody Polskie przysługiwało prawo zaskarżenia niniejszej decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, co nastąpiło 3 lutego 2025 r.
429. Budowa drogi dojazdowej od przeprawy na stopniu wodnym Siarzewo w kierunku do drogi krajowej nr 10	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero” - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W okresie sprawozdawczym nie podjęto działań na rzecz realizacji projektu kluczowego. Realizacja ww. projektu zależy od realizacji projektu 428. Stopień wodny Siarzewo.
430. Uznanie Bydgoszczy za węzeł sieci bazowej TEN-T oraz uznanie drogi wodnej E40 jako część transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W województwie kujawsko-pomorskim krzyżują się dwie Międzynarodowe Drogi Wodne E40 (łącząca Morze Bałtyckie z Morzem Czarnym) i E70 (łącząca Morze Północne z Morzem Bałtyckim). W związku z tym Samorząd Województwa intensywnie zabiega od roku 2019, aby zostały one wpisane jako element sieci bazowej TEN-T, co niewątpliwie przyczyniłoby się do usprawnienia obsługi towarowej w kraju i stworzyłoby nowe, dogodne warunki do rozwoju żeglugi śródlądowej. Jednocześnie Samorząd Województwa wspiera działania na rzecz wpisania Bydgoszczy jako węzła bazowego sieci TEN-T. W roku sprawozdawczym rola Samorządu Województwa ograniczała się do prowadzenia działań z zakresu informacji i promocji realizacji projektu. 24 kwietnia 2024 r. w Strasburgu Parlament Europejski przyjął rewizję transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, nie uwzględniając postulatów Kujawsko-Pomorskiego, tj. Bydgoszcz nie została uznana za węzeł sieci bazowej i pozostała w sieci kompleksowej, jak również droga wodna E40 nie została włączona to sieci TEN-T. Kolejna rewizja sieci TEN-T nastąpi ok. 2030 r.
431. „Studium przebiegu MDW E70 na odcinku Wisła-Odra”	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zgodnie z przyjętymi założeniami zrealizowane zostały etapy I i II Studium Korytarzowego. Prowadzone były również działania lobbingowe wśród potencjalnych partnerów przedsięwzięcia z administracji centralnej (Ministerstwo Infrastruktury oraz PGW Wody Polskie). Kontynuowano współpracę międzyregionalną w ramach Międzywojewódzkiego Zespołu Roboczego ds. Międzynarodowej Drogi Wodnej E70, tj.: odbyły się liczne spotkania online oraz spotkania robocze (12.02, 04.07, 04-05.12). 12-14 września 2024 r. obyła się wizyta studyjna w Trójmieście, podczas której odbyło się m.in. spotkanie Zespołu ds. MDW E70 z Ministerstwem Infrastruktury, na którym dyskutowano o najważniejszych działaniach podejmowanych w 2024 r.
432. Budowa Węzła Logistycznego Bydgoszcz	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W zakres projektu wchodzą dwa zasadnicze elementy, tj.: Platforma multimodalna Bydgoszcz - Solec Kujawski oraz Terminal Intermodalny Bydgoszcz - Emilianowo. 29 sierpnia 2024 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Terminala Intermodalnego Bydgoszcz Emilianowo sp. z o.o. podjęło decyzję o likwidacji spółki i postawieniu jej w stan upadłości. 31 października 2024 r. z inicjatywy Wojewody Kujawsko-Pomorskiego odbyło się spotkanie poświęcone przyszłości Terminala w Emilianowie, w którym aktywny udział brali przedstawiciele Samorządu Województwa. Omówiono wówczas konieczność przeprowadzenia szczegółowych analiz ekonomicznych dotyczących budowy terminala, jak również zadeklarowano wolę realizacji inwestycji w nowej formule prawnej. W 2024 r. nie prowadzono bezpośrednich działań związanych z realizacją Platformy multimodalnej Bydgoszcz - Solec Kujawski. Jednakże przedsięwzięciem nie mieszczącym się bezpośrednio w idei Węzła Logistycznego Bydgoszcz, ale pośrednio z nim związanym i sprzyjającym jego realizacji jest budowa nabrzeża przeładunkowego w Solcu Kujawskim. Realizacja tej inwestycji pozwoli na wykazanie możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki Wisły, jak również spowoduje konieczność podjęcia działań regulacyjnych na Wiśle, które będą sprzyjały realizacji Platformy multimodalnej Bydgoszcz - Solec Kujawski. Decyzją Rady Ministrów z 3 października 2023 r. przyjęto do realizacji Krajowy Program Żeglugowy do roku 2030. Dzięki staraniom Samorządu Województwa zadanie pn.: „Dokumentacja projektowa dla inwestycji pn. Budowa nabrzeża przeładunkowego na Wiśle w Solcu Kujawskim" zostało ujęte na liście inwestycji uzupełniających. 29 lutego 2024 r. oraz 15 listopada 2025 r. odbyły się spotkania z przedstawicielami Solca Kujawskiego nt. potrzeb inwestycyjnych gminy Solec Kujawski, w tym budowy nabrzeża przeładunkowego. Natomiast 5 listopada 2024 r. w Solcu Kujawskim odbyło się posiedzenie Sejmowej Podkomisji stałej ds. żeglugi śródlądowej, którego tematem była realizacja ww. inwestycji.

433. Budowa Portu Multimodalnego Włocławek	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro Monitorowania Rozwoju Województwa
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. miała miejsce rewizja sieci TEN-T. W porównaniu do roku 2013 (kiedy miała miejsce ostatnia rewizja) wyznaczono m.in. tzw. węzły miejskie, wśród których znalazł się Włocławek. Stanowi to pozytywną przesłankę na rzecz realizacji inwestycji. 23 grudnia 2024 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję o uchyleniu w całości decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z 2017 r. i o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka". Fakt ten znacząco opóźnia możliwość użeglownienia Wisły, a tym samym realizację zakładanego projektu. Do czasu podjęcia ostatecznych decyzji umożliwiających realizację stopnia wodnego Siarzewo, planowanie działań na rzecz budowy Portu Multimodalnego Włocławek jest bezzasadne.
434. Budowa S5	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. miała miejsce kontynuacja prac nad przygotowywaniem Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego z elementami koncepcji programowej. Pierwotnie GDDKiA zaplanowała wybór preferowanego wariantu nowej drogi S5 oraz złożenie wniosku do RDOŚ o wydanie decyzji środowiskowej w IV kwartale 2024 r. Nie stało się tak z uwagi na nieoczekiwane wystąpienie kolizji jednego z wariantów z terenem zamkniętym, ustanowionym w 2024 r. przez MON (po stronie województwa warmińsko-mazurskiego). Wobec tego konieczna jest korekta przebiegu drogi w omawianym wariancie, a tym samym wybór wariantu najlepszego został przesunięty na II kwartał 2025 r. Planowane lata realizacji inwestycji: 2030-2032.
435. Budowa S10	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	Odcinki: 1) Wyrzysk - Bydgoszcz Zachód: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 2) Bydgoszcz Zachód - Bydgoszcz Południe: etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany 3) Bydgoszcz Południe - Emilianowo: etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej 4) Emilianowo - Solec Kujawski: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 5) Solec Kujawski - Toruń Zachód: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 6) Toruń Zachód - Toruń Południe: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 7) A1 - granica województwa: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) 15 stycznia 2024 r. decyzja GDOŚ - rozpatrzenie odwołania od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU). W lutym 2024 r. GDDKiA podpisała umowę na przygotowanie Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego z elementami koncepcji programowej (etap II). Planowane lata realizacji inwestycji: 2028-2030. 2) Nie dotyczy. 3) 30 października 2024 wydano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla budowy drogi ekspresowej S10 Bydgoszcz Południe - Bydgoszcz Park Przemysłowy (dawniej Emilianowo). W listopadzie 2024 r. nastąpiło przekazanie placu budowy odcinka Wykonawcy i rozpoczęcie prac. Zakończenie robót wynikające z umowy: III kw. 2026 r. 4) Odcinek ten oczekuje na postanowienie RDOŚ w Bydgoszczy w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko. 1 grudnia 2023 r. został złożony wniosek do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID), który nadal oczekuje na rozpatrzenie. 5) W 2024 r. trwała procedura uzyskiwania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Wydanie decyzji ZRID planowane jest na I kw. 2025 r. 6) 19 kwietnia 2024 r. złożono wniosek do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Zakończenie robót wynikające z umowy: I kw. 2027 r. 7) W 2024 r. miała miejsce kontynuacja prac nad opracowaniem studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego. Dodatkowo odbywały się spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i przedstawicielami jst. W 2025 r. GDDKiA planuje złożyć wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU). Planowane lata realizacji inwestycji: 2030-2032.
436. Wpisanie DK15 do kategorii dróg ekspresowych (S15)	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
437. Budowa DK25	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1 lipca 2024 r. GDDKiA w Bydgoszczy ogłosiła przetarg na rozbudowę blisko 9,3-kilometrowego odcinka DK25 na odcinku Obodowo - Mąkowarsko. Zakres inwestycji przewiduje m. in. poprawę bezpieczeństwa użytkowników drogi oraz zmianę geometrii drogi, aby dostosować ją do parametrów klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego. Ponadto GDDKiA wystąpiła o wydanie decyzji środowiskowej dla budowy obwodnicy Nowej Wsi Wielkiej w ciągu DK25 (patrz: informacje na temat realizacji projektu 447). Niezależnie od powyższego, 21 listopada 2024 r. powołany został Parlamentarny Zespół ds. budowy drogi ekspresowej (Słupsk, Chojnice, Tuchola, Bydgoszcz, Inowrocław, Konin, Kalisz), który pracuje nad ustaleniem przebiegu i realizacją drogi ekspresowej określanej roboczo jako tzw. Via Pomerania. Nazwa samego zespołu sugeruje, że będzie on pracował nad koncepcją poprowadzenia nowej drogi pokrywającej się na bardzo długim odcinku z przebiegiem aktualnej DK25 (począwszy od Kalisza, przez Inowrocław i Bydgoszcz, aż do wysokości mniej więcej Mąkowarska, gdyż na tej wysokości DK25 biegnie na północny-zachód, natomiast nowa droga ekspresowa będzie prawdopodobnie biegła na północ, w kierunku Tucholi). Różnica polega na docelowym kierunku - obecna DK25 kończy się w Bobolicach, natomiast planowana droga ma się kończyć w Słupsku. Może się zatem okazać, iż Kujawsko-Pomorskie „uzyska" w przyszłości nową drogę ekspresową, której przebieg na terenie województwa będzie się zasadniczo pokrywał z DK25.
438. Budowa DK62	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Wystąpiono o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla obwodnicy m. Brześć Kujawski.
439. Budowa DK80	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
440. Budowa mostu drogowego na Wiśle w rejonie Solec Kujawski - Czarnowo	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
441. Budowa alternatywnej przeprawy przez Wisłę we Włocławku	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Opracowano Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego (STEŚ), zakończono II etap konsultacji społecznych, wprowadzono czwarty wariant, będący odpowiedzią na wnioski mieszkańców.
442. Budowa drugiego mostu na Wiśle w Fordonie/Strzyżawie	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	nd.
443. Budowa węzła autostradowego Toruń Południe	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W kwietniu 2024 r. złożono wniosek o wydanie decyzji ZRID. 7 października 2024 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dotyczącego wydania decyzji ZRID. Wykonawca kontynuuje prace związane z opracowaniem wielobranżowego projektu wykonawczego oraz specyfikacji technicznych.
444. Połączenie Bydgoszczy z S5 oraz S10 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S)	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej

	Biuro Inwestycji Drogowych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt dotyczy realizacji obwodnicy m. Białe Błota. W latach 2022-2023 Gmina Białe Błota dokonała ogłoszenia dwóch przetargów na opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego (STEŚ) wraz z Programem Funkcjonalno-Użytkowym (PFU). W wyniku postępowań nie wyłoniono Wykonawcy prac. W październiku 2024 r. podpisano Aneks do porozumienia zmieniający lidera porozumienia na Województwo Kujawsko-Pomorskie, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy oraz dodający jako wsparcie merytoryczne pod kątem połączenia z węzłem drogowym na drogach w zarządzie GDDKiA Oddział w Bydgoszczy. W związku z powyższym ZDW w Bydgoszczy przystąpił do prac przygotowawczych i wystąpił do wszystkich zainteresowanych stron o dostarczenie dotychczasowych wyników prac projektowych, w tym do GDDKiA o warunki podłączenia do sieci dróg krajowych. Aktualnie trwa zbieranie przedmiotowych danych, niezbędnych do zlecenia i kontynuacji prac projektowych.
445.Połączenie Grudziądza z drogą S5 (zadanie dotyczy dróg wojewódzkich zapewniających połączenie z drogami klasy S)	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej
	Biuro Inwestycji Drogowych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W październiku 2021 r. podpisano umowę na opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego z materiałami do DŚU z firmą Trakt sp. z o.o. sp. K. W 2023 r. przeprowadzono spotkania informacyjne ze społeczeństwem. W 2024 r. kontynuowano przygotowanie STEŚ oraz materiałów do DŚU, które podlegają zatwierdzeniu Inwestora. Wniosku o DŚU dotychczas nie złożono.
446. Realizacja północnej obwodnicy Torunia	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej
	Biuro Inwestycji Drogowych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W zakresie województwa kujawsko-pomorskiego w listopadzie 2022 r. podpisano umowę z firmą Polska Inżynieria sp. z o.o. na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej obwodnicy Łysomic w ciągu DW552, która stanowiłaby jedynie część przedmiotowej obwodnicy Torunia od DK91 do A1. W 2024 r. zakończono (bez opracowania dokumentacji) ww. umowę ze względu na m.in. protesty społeczne i konieczność przeprowadzenia analiz studialnych w szerszym zakresie. W związku z powyższym przygotowano korespondencję do GDDKiA o podjęcie współpracy mającej na celu określenie korytarza obwodnicy oraz dokonanie ustaleń pozwalających na określenie zakresu działań zainteresowanych zarządców dróg, a także zakresu przedmiotowej inwestycji.
447. Budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	Obwodnica w ciągu drogi krajowej: 1) Brzozy (DK25): etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej 2) Brześcia Kujawskiego (DK62): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 3) Gniewkowa (DK15): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 4) Koronowa (DK25): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 5) Koronowa (DK56): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 6) Kruszwicy (DK62): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 7) Kamienia Krajeńskiego (DK25): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 8) Kowalewa Pomorskiego (DK15): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 9) Lipna (DK10): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 10)Lipna (DK67): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 11)Nowego (DK91): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 12)Nowej Wsi Wielkiej (DK25): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 13)Szadłowic (DK15): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 14)Strzelna (DK15-DK25): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 15)Strzelna (DK62): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte 16)Sępólna Krajeńskiego (DK25): etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 17)Złotnik Kujawskich (DK25): etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) 30 października 2024 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla budowy drogi ekspresowej S10 Bydgoszcz Południe - Bydgoszcz Park Przemysłowy (dawniej Emilianowo) wraz z rozbudową drogi krajowej nr 25. Uzyskanie tej decyzji umożliwiło rozpoczęcie prac budowlanych (14 listopada 2024 r. Inwestor przekazał Wykonawcy dostęp do placu budowy). Planowane zakończenie prac: III kwartał 2026 r. 2) 7 października 2024 r. GDDKiA złożyła do Burmistrza Brześcia Kujawskiego wniosek o wydanie decyzji środowiskowej (DŚU), co pozwoli na opracowanie dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację inwestycji (w systemie Projektuj i Buduj). Planowane ogłoszenie przetargu nastąpić ma w 2026 r. Prace budowlane zaplanowane są na lata 2029-2031. 3) Nie dotyczy. 4) Nie dotyczy. 5) Nie dotyczy. 6) 21 października 2024 r. GDDKiA złożyła do Burmistrza Kruszwicy wniosek o wydanie decyzji środowiskowej (DŚU), co pozwoli na opracowanie dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację inwestycji (w systemie Projektuj i Buduj). Prace budowlane zaplanowane są na lata 2029-2031. 7) 26 kwietnia 2024 r. GDDKiA zakończyła postępowanie w spawie wyboru Wykonawcy do realizacji zamówienia polegającego na budowie obwodnicy w systemie Projektuj i Buduj. Prowadzenie prac budowlanych planowane jest na lata 2026-2028. 8) 30 kwietnia 2024 r. GDDKiA zwróciła się do Burmistrza Kowalewa Pomorskiego z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia. Decyzja ta jest niezbędna do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Prace budowlane planowane są na lata 2029-2031. 9) Nie dotyczy. 10)W 2025 r. planowane jest złożenie wniosku o wydanie decyzji środowiskowej (DŚU). Po jej uzyskaniu zostanie wykonany STEŚ-R (drugi etap), po którym ogłoszony zostanie przetarg na opracowanie projektu budowlanego i uzyskanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Prawdopodobnie odbędzie się to w latach 2027-2029. Realizacja prac planowana jest w trybie tradycyjnym na lata 2030-2032. 11)Nie dotyczy. 12)7 sierpnia 2024 r. GDDKiA złożyła do Wójta Gminy Nowa Wieś Wielka wniosek o wydanie decyzji środowiskowej (DŚU), co pozwoli na opracowanie dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację inwestycji (w systemie Projektuj i Buduj). Prace budowlane planowane są na lata 2028-2030. 13)Nie dotyczy. 14)Kontynuowano prace nad STEŚ. Na I kwartał 2025 r. planowane jest złożenie wniosku o wydanie decyzji środowiskowej (DŚU). Po jej uzyskaniu, planuje się ogłoszenie przetargu na realizację inwestycji w trybie Projektuj i Buduj (prawdopodobnie I kwartał 2025 r.). Prowadzenie prac budowlanych planowane jest na lata 2029-2031. 15)Nie dotyczy. 16)26 kwietnia 2024 r. GDDKiA zakończyła postępowanie w spawie wyboru Wykonawcy do realizacji zamówienia polegającego na budowie obwodnicy w systemie Projektuj i Buduj. Prowadzenie prac budowlanych planowane jest na lata 2026-2028. 17)Nie dotyczy.
447. Budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej
	Biuro Inwestycji Drogowych
Stan prac nad projektem kluczowym	Obwodnica w ciągu drogi wojewódzkiej: 1) Brodnicy: etap I - prace w fazie przygotowawczej 2) Chełmży: etap I - prace w fazie przygotowawczej 3) Golubia-Dobrzynia: etap I - prace w fazie przygotowawczej 4) Lisewa: etap I - prace w fazie przygotowawczej 5) Lubrańca: etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany 6) Łysomic: etap I - prace w fazie przygotowawczej 7) Mogilna: etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej 8) Radzynia Chełmińskiego: etap I - prace w fazie przygotowawczej 9) Rypina: etap I - prace w fazie przygotowawczej 10)Sępólna Krajeńskiego: etap I - prace w fazie przygotowawczej 11)Trląga: etap I - prace w fazie przygotowawczej 12)Tucholi: etap I - prace w fazie przygotowawczej 13)Więcborka: etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	1) Zadanie realizowane we współpracy z samorządami: Powiatem Brodnickim, Gminą Miasta Brodnicy i Gminą Brodnica. Obwodnica miasta Brodnicy uzyskała dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD) w wysokości 32 000 000,00 zł, co stanowi 50% szacunkowej wartości zadania. Etap projektowy został zakończony. Dokumentacja techniczna wraz z wnioskiem 3 czerwca 2024 r. została złożona do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego celem uzyskania decyzji ZRID. 5 lipca 2024 r. zostało wydane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego zawiadomienie o wszczęciu postępowania. 2) Zadanie realizowane we współpracy z samorządami: Powiatem Toruńskim, Gminą Miasta Chełmży i Gminą Chełmża. 14 listopada 2022 r. podpisano umowę na opracowanie STEŚ oraz DŚU (wartość umowy: 841 320,00 zł). Opracowano raport OOŚ i złożono go do Wójta Gminy Chełmża w celu wszczęcia postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU). Przedłużono termin realizacji zadania do 13 lipca 2025 r. 3) 30 grudnia 2021 r. została podpisana umowa z Wykonawcą na opracowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zadanie realizowane jest we współpracy z samorządami: Powiatem Golubsko-Dobrzyńskim, Gminą Miasto Golub-Dobrzyń i Gminą Golub-Dobrzyń. Przeprowadzono konsultacje społeczne. Obecnie trwa procedura uzyskiwania decyzji środowiskowej - Gmina przesłała uwagi RDOŚ do Raportu odziaływania na środowisko. Trwają prace nad uzupełnieniem Raportu OOŚ. 4) Zadanie realizowane jest we współpracy z samorządami: Powiatem Chełmińskim i Gminą Lisewo. Obecna wartość zadania wynosi 577.777,00 zł. W trakcie znajduje się aktualizacja dokumentacji projektowej. Obecnie trwa procedura przedłużenia terminu realizacji zadania do 8 lipca 2025 r. 5) Zadanie realizowane jest we współpracy z samorządami: Powiatem Włocławski i Gminą Lubraniec. Planowany termin zakończenia inwestycji z pozwoleniem na użytkowanie minął w lutym 2024 r. 20 sierpnia 2024 r. uzyskano pozwolenie na użytkowanie. Roboty odebrano zgodnie z Protokołem odbioru końcowego

	robót 19 września 2024 r. Z uwagi na zrealizowanie zadania po terminie umownym, Wykonawcy nałożono kary zgodnie z umową. 6) Przekazano kompletny egzemplarz STEŚ Stronom. Inwestycja jest realizowana od początku. Trwa wymiana korespondencji z GDDKiA w sprawie możliwości włączenia się obwodnicy do autostrady. 7) Wykonawca robót wystąpił z wnioskiem o wprowadzenie rozwiązania zamiennego w zakresie obiektu mostowego i wzmocnienia gruntu na dojazdach do obiektu mostowego. Trwa procedowanie wniosku. 8) Zadanie realizowane we współpracy z samorządami: Powiatem Grudziądzkim, Miastem i Gminą Radzyń Chełmiński. Przeprowadzono konsultacje społeczne. 8 maja 2024 r. złożony został wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. 1 sierpnia 2024 r. organ wydał postanowienie o konieczności sporządzenia Raportu odziaływania na środowisko. Trwają prace związane z Raportem OOŚ. 9) Zadanie realizowane jest we współpracy z samorządami: Powiatem Rypińskim, Gminą Miasta Rypin i Gminą Rypin. Województwo Kujawsko-Pomorskie uzyskało dofinansowanie na realizację zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD) w wysokości 60 000 000,00 zł, co stanowi 60% szacunkowej wartości zadania. Obecnie trwa procedura uzyskiwania decyzji środowiskowej, tj. opracowywanie Raportu odziaływania na środowisko. 10) Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej. 18 listopada 2024 r. została wydana decyzja DŚU. Trwają prace nad projektem budowlanym. 11) Zakończono aktualizację projektu wykonawczego, planowane jest ogłoszenie przetargu na roboty drogowe. Pozostała kwestia uzyskania zgłoszenia robót drogowych na odprowadzanie wód z obwodnicy za pomocą rowów RJ-6 i RJ-7. Umowa w tym zakresie została aneksowana, a jej termin to: 30 lipca 2025 r. Prace trwają. 12) Prace projektowe trwały do lipca 2024 r. W lipcu 2024 r. zawieszono zadanie na etapie projektowania dokumentacji. Prace zostały wznowione w listopadzie 2024 r. Trwa etap przygotowania dokumentacji projektowej. 13) 27 maja 2024 r. nastąpiło otwarcie ofert na zaprojektowanie obwodnicy, w wyniku czego 9 lipca 2024 r. podpisano umowę z firmą BAK na opracowanie dokumentacji. Trwają prace projektowe.
448. Pakiet projektów mających na celu poprawę dostępności potencjału usługowego miasta Torunia z terenu województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W kwietniu 2024 r. złożono wniosek o wydanie decyzji ZRID dla odcinka drogi ekspresowej S10 Toruń Zachód - Toruń Południe wraz z węzłem Toruń Południe. 7 października 2024 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dotyczącego wydania decyzji ZRID. Wykonawca kontynuuje prace związane z opracowaniem wielobranżowego projektu wykonawczego oraz specyfikacji technicznych. Miasto Toruń w styczniu 2025 r. planuje rozpoczęcie przetargu na wykonawcę robót - rozpoczęcie przebudowy ul. Olszyńskiej planowane w 2025 r. W październiku 2023 r. Miasto Toruń podpisało umowę na opracowanie koncepcji trzeciego mostu drogowego przez Wisłę w Toruniu (koncepcja ma powstać do lipca 2025 r.) Problemy z ustaleniem dalszego przebiegu Trasy Wschodniej w kierunku północnym ze względu na protesty. Realizacja Trasy Średnicowej Północnej zawieszona. Trwają analizy połączenia IV etapu trasy średnicowej z terenem inwestycyjnym za Motoareną oraz planowaną zajezdnią tramwajową.
449. Rozbudowa systemu dróg rowerowych	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej Wydział Organizacji i Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W zakresie dróg wojewódzkich realizowano zadania związane z budową dróg dla rowerów, pieszych i rowerów, przebudową lub rozbudową dróg, w których uwzględniono separację ruchu rowerowego. Zgodnie z unijną perspektywą finansową na lata 2021-2030, określono do realizacji 634,96 km dróg rowerowych. W latach 2021-2024 wykonano 88,798 km dróg rowerowych. W 2024 r. ukończono realizację 22,462 km. W 2024 r. zakończono realizacje dróg rowerowych: • Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Część 1 - Nawra - Kończewice - Chełmża - Zalesie - Kiełbasin - Mlewo - Mlewiec - Srebrniki - Sierakowo w ciągu dróg wojewódzkich nr: 551, 649, 554; • Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 3 - Toruń - Mała Nieszawka - Wielka Nieszawka - Cierpice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 273.
450. Likwidacja miejsc niebezpiecznych na drogach wojewódzkich	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej Biuro Inwestycji Drogowych
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte: 6, 9 etap I - prace w fazie przygotowawczej: 2, 11, 15, 17, 18 etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 16, 20 etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej: 19, 22, 23 etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany: 14, 21
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Wykaz inwestycji zgodny z załącznikiem do uchwały Nr 15/624/23 Zarządu Województwa z 12 kwietnia 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie planowanych do realizacji zadań w ramach modernizacji dróg wojewódzkich w zakresie wyeliminowania miejsc niebezpiecznych - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego: 1. Rondo w miejscowości Wielowieś/Rybitwy na DW 251/DP 2548C (dokumentacja w trakcie). 2. Sygnalizacja świetlna w miejscowości Żnin na DW 251/DP ul. Dworcowa / ul. Mickiewicza (dokumentacja do zlecenia w III kwartale 2025 r.). 3. Rondo w miejscowości Barcin na DW 254/130315C ul. Polna (dokumentacja w trakcie). 4. Rondo w miejscowości Dziennice na DW 252/DP 2569C/ DP2541C (dokumentacja w trakcie). 5. Rondo w miejscowości Chełmża na DW 551 - Chełmińskie Przedmieście DP 2013C (dokumentacja w trakcie). 6. Rondo w miejscowości Piastoszyn na skrzyżowaniu DW 240 z DP 1003C (nd.). 7. Rondo w miejscowości Żołędowo na DW 244 ul. Bydgoska/ DP 1504C ul. Koronowska (zlecono jst). 8. Rondo w miejscowości Żołędowo na DW 244 ul. Bydgoska/DP 1504C ul. Jastrzębia (dokumentacja w trakcie). 9. Rondo w miejscowości Strzelce Górne na DW 244/ DP 1507 (nd.). 10. Rondo w miejscowości Rypin na DW 534/ul. Mleczarska DP 2208C DP 2118C (dokumentacja w trakcie). 11. Rondo w miejscowości Tuchola na DW 240/DW 237 (dokumentacja do zlecenia w II kwartale 2025 r.). 12. Rondo w miejscowości Aleksandrów Kujawski na DW 266/DG 160814C - PFU (dokumentacja w trakcie). 13. Rondo w miejscowości Ośno na DW 266/DP 2605C (dokumentacja w trakcie). 14. Sygnalizacja świetlna w miejscowości Bysław na DW 240/DP 1030C (wykonano roboty budowlane). 15. Skrzyżowanie skanalizowane w miejscowości Prosperowo na DW 243/DP 1527 (dokumentacja do zlecenia w III kwartale 2025 r.). 16. Rondo w miejscowości Mełno na DW 533/DW 538 (dokumentacja w trakcie). 17. Rondo w miejscowości Plewno na DW 240 z DP 1241/DP 1280 (dokumentacja do zlecenia w I kwartale 2025 r.). 18. Rondo w miejscowości Błądzim na DW 240/DP 1240C (dokumentacja do zlecenia w I kwartale 2025 r.). 19. Skrzyżowanie skanalizowane, rondo w miejscowości Golub-Dobrzyń na DW 534/ ul. Sokołowska (w trakcie przetarg na roboty budowlane). 20. Rondo w miejscowości Dyblin na DW 562/DW 558 (dokumentacja w trakcie). 21. Rondo w miejscowości Sępólno Krajeńskie na DW 241/020629C (wykonano roboty budowlane). 22. Rondo w miejscowości Broniewice na DW 255/DP 2553 (zrealizowano dokumentację). 23. Rondo w miejscowości Rzadkwin na DW 255/DP 2562 i DG 140330 (zrealizowano dokumentację).
451. Poprawa bezpieczeństwa na przejazdach i przejściach kolejowo-drogowych	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej Wydział Organizacji i Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Celem projektu jest budowa bezkolizyjnych przejazdów kolejowych w celu minimalizacji zdarzeń zagrażających życiu i zdrowiu ludzi na przejazdach kolejowo-drogowych. Zadanie administracji rządowej. Realizacja zadania w całości lub w części odbywać się będzie przez zarządcę linii kolejowej lub GITD zgodnie z ustawową kompetencją. W przypadku rozbudowy, przebudowy, budowy nowych odcinków dróg, w tym obwodnic - zadanie Samorządu Województwa, na warunkach określonych po wcześniejszych analizach przez zarządcę infrastruktury kolejowej.
452. Budowa linii kolejowej dużych prędkości w ramach „Szprychy nr 1" o przebiegu zgodnym z interesami województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W czerwcu 2024 r. CPK zrewidował plany budowy szprych prowadzących do lotniska. Nowa koncepcja zakłada: a) Modernizację linii kolejowych z Warszawy przez Włocławek do Bydgoszczy i Torunia; b) Połączenie Grudziądza z głównymi liniami pociągów dalekobieżnych; c) Poprawę połączeń z Gdańskiem i Poznaniem w standardzie ekspresowym. Przedstawione plany automatycznie nie likwidują dotychczasowych prac. Nadal trwa przygotowywanie dokumentacji (STEŚ) na tzw. szprychę nr 1 biegnącą z Warszawy przez Grudziądz do Trójmiasta z wydłużoną perspektywą jej realizacji. Równocześnie trwają rozmowy o właściwym skomunikowaniu Grudziądza z liniami dalekobieżnymi do momentu uruchomienia docelowego układu. Aktualna idea realizacji KDP w Polsce nadal jest całkowicie niesatysfakcjonująca z punktu widzenia realizacji interesów Województwa. Marszałek Województwa Piotr Całbecki prowadził działania mające na celu uzupełnienie pierwotnej koncepcji o nową linię, zgodną z interesami rozwojowymi Województwa. Są one przedstawione w Raporcie.
453. Budowa linii kolejowej Trzciniec - Port Lotniczy Bydgoszcz - Solec Kujawski dla poprawy dostępności Portu Lotniczego w Bydgoszczy	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	5 stycznia 2024 r. odbyło się spotkanie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Parlamentarzystami reprezentującymi region, gdzie zagadnienie zostało przedstawione jako 1 z 26 najważniejszych wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego. Inwestycja znajduje się w fazie uzgodnień z PKP PLK S.A. w zakresie podziału zadań przy przygotowaniu dokumentacji przedprojektowej. 31 sierpnia 2024 odbyło się spotkanie z PKP PLK S.A. mające na celu rozpoczęcie współpracy na rzecz realizacji linii. Aktualnie brak zabezpieczonych środków na realizację (zadanie nie jest ujęte w planach inwestycyjnych PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.), jednak podczas spotkania PKP PLK S.A. wskazało na duży potencjał linii jako elementu systemu kolei aglomeracyjnej Bydgoszczy.
454. Przebudowa linii kolejowej nr 18 (odcinek Bydgoszcz - Kutno)	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zakończono prace wchodzące w skład czwartego etapu robót na linii 18 między Kutnem a Toruniem Głównym (początkowo zakładanym terminem był rok 2023). W latach 2016-2024 na modernizację odcinka przeznaczono łącznie około 250 mln zł netto. Ostatni etap prac m.in. zwiększył bezpieczeństwo na przejazdach kolejowo-drogowych oraz przejściach dla pieszych we Włocławku i Toruniu.

	Na stacji Włocławek przebudowano również perony, ustawiono nową wiatę i wyremontowano przejście podziemne, w którym wkrótce ma zostać uruchomiona winda. Wszystkie prace na stacji Włocławek kosztowały ponad 33 mln zł.
455. Przebudowa linii kolejowej nr 18 (odcinek Bydgoszcz - Piła)	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Na odcinku Prądy - Zielonczyn w wybranych lokalizacjach trwała wymiana szyn na bezstykowe oraz podkładów. Dzięki temu pociągi pojadą sprawniej i bezpieczniej. Oczyszczona zostanie również podsypka tłuczniowa oraz wyregulowany tor. W efekcie - po zakończeniu wszystkich prac i pozyskaniu wymaganych pozwoleń - odwołane zostaną ograniczenia prędkości na trasie i pociągi pasażerskie pojadą z prędkością do 120 km/h, gdzie obecnie jest to 30-70 km. Skróci to o około 5 minut podróże na remontowanym odcinku. Na przystankach w Bydgoszczy Osowej Górze, Pawłówku i Zielonczynie, wymieniona zostanie nawierzchnia na peronach. Trwają także prace na 11 przejazdach kolejowo - drogowych, gdzie poprawiana jest nawierzchnia przejazdowa. Wartość robót wynosi 29,3 mln zł, ze środków budżetowych PLK.
456. Przebudowa linii kolejowej nr 131	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Przedsięwzięcie pn. „Prace w ciągu C-E65 na odcinku Zduńska Wola - Inowrocław - Tczew" znajduje się obecnie na liście rezerwowej Krajowego Programu Kolejowego. PKP PLK posiadają gotową dokumentację projektową dla zadania. Z uwagi na kompleksowe podejście do realizacji prac budowlanych na sieci linii kolejowych planuje się modernizację odcinka linii 131 Twarda Góra - Tczew po zakończeniu prac na linii 201 Bydgoszcz - Trójmiasto. Oznacza to w praktyce bardzo duże odsunięcie inwestycji w czasie: po unieważnieniu poprzedniego przetargu na modernizację linii 201 nie jest znany nawet przybliżony termin jej rozpoczęcia.
457. Przebudowa linii kolejowej nr 201	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Ogłoszono przetarg na modernizację stacji Maksymilianowo w ramach prac na linii kolejowej nr 201. Zakończenie inwestycji PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. planowane jest w 2029 r. Projekt ubiega się o dofinansowanie ze środków z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). Szacunkowa wartość zamówienia wynosi blisko 1,5 mld zł netto.
458. Przebudowa linii kolejowej nr 353	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Modernizacja przystanków kolejowych na odcinku Inowrocław - Jabłonowo Pomorskie. Trwała przebudowa stacji Toruń Miasto i Toruń Wschodni.
459. Przebudowa linii kolejowej nr 27	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. nie realizowano zadania. Brak inwestycji w Krajowym Programie Kolejowym (brak zabezpieczenia finansowego).
460. Przebudowa linii kolejowej 207 na odcinku Grudziądz - granica województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W grudniu 2024 r. zakończono modernizację trasy. Między Grudziądzem a Gardeją na kilku odcinkach o łącznej długości około 16 km wymienione zostały podkłady, szyny klasyczne na bezstykowe, podsypka tłuczniowa oraz wyregulowano tor, by dostosować do większych prędkości. W ramach inwestycji wymieniona została również nawierzchnia na peronach stacji Grudziądz Owczarki i Rogóźno Pomorskie oraz na 5 przejazdach kolejowo-drogowych. Wraz z wejściem w życie nowego rozkładu jazdy, czyli od 15 grudnia 2024 r. pociągi pasażerskie jeżdżą z prędkością do 120 km/h, a przed pracami było to 70 km/h. Czas podróży pomiędzy Grudziądzem a Gardeją skrócił się o około 5 minut.
461. Pakiet projektów mających na celu realizację nowej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zadanie nie było bezpośrednio realizowane w 2024 r. Sytuacja dla poszczególnych projektów wygląda następująco: I. Budowa linii kolejowej Bydgoszcz - Koronowo - Tuchola: Projekt pierwotnie planowany w ramach programu Kolej +. Samorządy lokalne ze względu na bardzo wysokie koszty wycofały się z realizacji projektu. Nie są prowadzone żadne czynności celem wznowienia przygotowań do realizacji projektu. II. Budowa linii kolejowej Koronowo - Więcbork (Sępólno Krajeńskie - Chojnice): Jw. III. Odbudowa połączenia (Bydgoszcz) - Szubin - Żnin - (Inowrocław): Realizacja inwestycji ograniczona - w śladzie dawnego przebiegu rozebranej linii kolejowej częściowo przebiega droga ekspresowa S5. IV. Budowa linii kolejowej Chełmno - Unisław: Jak w pkt I. V. Odbudowa połączenia linii kolejowej 209 Kowalewo Pomorskie - Golub-Dobrzyń wraz z budową nowego odcinka Golub-Dobrzyń - Rypin: Inwestycja nie ujęta w żadnym dokumencie planistycznym na poziomie krajowym. Odbudowa niemożliwa ze względu na inne wykorzystanie terenu po rozebranej linii kolejowej. Samorządy lokalne wyrażają wolę wykorzystania śladu po linii kolejowej na ścieżkę rowerową. 5 stycznia 2024 r. odbyło się spotkanie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Parlamentarzystami reprezentującymi region, gdzie zagadnienie zostało przedstawione jako 1 z 26 najważniejszych wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego. W zakresie wszystkich powyższych linii niezbędne jest poszukiwanie możliwości realizacji - lokalizacyjnych, technicznych i finansowych. Linie zostały wstępnie wytrasowane w projekcie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa.
462. Pakiet projektów mających na celu modernizację i wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zadanie III Prace na linii 33 na odcinku Płock - Brodnica: Rozstrzygnięto przetarg na odbudowę urządzeń stacyjnych i modernizację układu torowego wraz z peronami w Rypinie. Zadanie V Modernizacja linii kolejowej 215 na odcinku Laskowice Pomorskie - Szlachta: Wykonano prace remontowe przy wykorzystaniu materiałów staroużytecznych. Zadanie VI Prace na linii kolejowej nr 245 Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek: 21 października 2024 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Województwo Kujawsko-Pomorskie oraz miasto Ciechocinek podpisały umowę w sprawie przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 245 Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek. Zgodnie z postanowieniami dokumentu, PKP PLK SA w 2025 r. przystąpi do prac remontowych, niezbędnych do przywrócenia połączeń pasażerskich na linii Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek. Miasto Ciechocinek podejmie działania ułatwiające połączenie infrastruktury miejskiej z kolejową (np. drogi dojścia), a Województwo Kujawsko-Pomorskie deklaruje wolę przywrócenia pasażerskich połączeń kolejowych w liczbie minimum 8 par pociągów dziennie. Dla linii kolejowej 356 rozpoczęto prace nad studium planistyczno-prognostycznym, które określi potencjał przewozowy tej trasy. Pozostałe zadania wskazane w *Strategii rozwoju województwa* nie były realizowane.
463. Budowa i modernizacja przystanków kolejowych dla usprawnienia funkcjonowania transportu regionalnego w województwie kujawsko-pomorskim	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Uchwałą nr 63/2021 z dnia 19 maja 2021 r. Rada Ministrów ustanowiła Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025. W 2022 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały umowy na wykonanie dokumentacji projektowej i realizację prac budowlanych. W ramach zawartych umów w 2024 r. prowadzono następujące inwestycje: 1) nowy przystanek Grudziądz Rządz (linia kolejowa nr 207 Toruń Wschodni - Malbork) - przystanek został oddany do eksploatacji we wrześniu 2024 r. 2) na stacji Nakło nad Notecią (linia kolejowa nr 18 Kutno - Piła Główna) zostanie wydłużone i przebudowane przejście podziemne - zakończenie inwestycji planowane jest w 2025 r. 3) Trzeciewnica (linia kolejowa nr 18 Kutno - Piła Główna) - trwają prace budowlane.
464. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury sprzyjającej uprawianiu turystyki aktywnej	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Turystyki
	Biuro ds. Rozwoju Turystyki
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt jest realizowany w sposób ciągły poprzez realizację zadań Biura ds. Rozwoju Turystyki. W ramach głównego projektu, traktowanego szeroko, realizowano szereg działań, które można włączyć w zakres założeń projektu, tj.: Wytyczenie i oznakowanie „łącznika" Drogi Pelplińskiej z Camino Polaco z dojściem do Sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Toruniu, zamontowanie drogowskazów i tablic informacyjnych nt. Szlaku św. Jakuba w województwie kujawsko-pomorskim w Świeciu, Barcinie i Mogilnie. W ramach odnowienia istniejącego oznakowania zostało sprawdzone i odnowione oznakowanie na szlaku: a) Radziki Duże - Elgiszewo (ok. 30 km) b) Kruszwica - Mogilno (ok. 35 km). Naprawiono istniejące oznakowanie znajdujące się na Szlaku Piastowskim - wymiana znaku E 22 w miejscowości Brześć Kujawski. W ramach realizacji projektu przeprowadzono analizę w terenie całej WTR - części prawobrzeżnej około 212 km i lewobrzeżnej około 238 km - pod względem: a) stanu oznakowania znakami drogowymi od R-4 do R-4d, b) stanu oznakowania znakami malowanymi m.in. na drzewach (dotyczy lasów, parków), c) stanu nawierzchni, d) propozycji zmian przebiegu z uwzględnieniem infrastruktury przyjaznej rowerzystom. Opracowano dokumentację podsumowującą

	analizę WTR wraz z mapami oraz jej aktualizację uwzględniającą identyfikację i charakterystykę odcinków WTR wskazujące na zły stan oznakowania, nawierzchni wraz z propozycją ewentualnej zmiany przebiegu. Opracowano, uzgodniono i wykonano korekty dokumentacji projektowej, zamontowano w terenie nowe oznakowanie WTR, na likwidowanych odcinkach - usunięto stare - zastosowano znaki typu R-4 z logo WTR zgodnie z obowiązującymi przepisami.
465. Budowa turystycznych dróg rowerowych	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Turystyki
	Biuro ds. Rozwoju Turystyki
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt nie znalazł się na liście projektów do realizacji w ramach FEdKP - otrzymał opinię negatywną i zaproponowano jego realizację w ramach innego celu priorytetowego przez samorządy w ramach polityki terytorialnej . Będą prowadzone działania mające na celu zidentyfikowanie możliwych źródeł finansowania projektu.
466. Tworzenie oraz marketing regionalnych i lokalnych marek turystycznych	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Sportu i Turystyki
	Wydział Turystyki
	Biuro ds. Rozwoju Turystyki
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Realizowano poszczególne zadania Biura ds. Rozwoju Turystyki, między innymi takie, jak: otwarty konkurs ofert nr 11/2023 na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Samorządu Województwa w 2024 r. w zakresie turystyki i krajoznawstwa pn.: „Rozwój i promocja turystyki w województwie kujawsko-pomorskim" (250 tys. zł). Przekazana została składka członkowska dla Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej odpowiedzialnej za kreowanie i promocję wizerunku Województwa Kujawsko-Pomorskiego jako regionu atrakcyjnego turystycznie w ramach marki „Kujawsko-Pomorskie Konstelacje dobrych miejsc". Realizowano projekt pn. „Tworzenie oraz marketing regionalnych i lokalnych marek turystycznych" poprzez m.in. wsparcie finansowe działań promujących i budujących w różnej formie marki regionu. Prowadzono działania związane z promocją szlaku św. Jakuba, szlaku Piastowskiego, szlaku Kopernikowskiego, Wiślanej Trasy Rowerowej, promocji i wsparcia submarek turystycznych regionu (Bydgoszcz, Toruń, Kujawy, Pałuki, Dolina Dolnej Wisły, Bory Tucholskie, itp.). Poszczególne marki promowane są poprzez organizację wydarzenia „Eskapada. Poznaj swój region z przewodnikiem", będącego wydarzeniem turystycznym na skalę ogólnopolską. Wydawano mapy turystyczne, rowerowe, prowadzono działalność promującą atrakcje turystyczne regionu na social mediach należących do akcji „Eskapada. Poznaj swój region z przewodnikiem".
467. „Proton Rad Med Bydgoszcz"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Wydział Zdrowia
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Będą prowadzone działania mające na celu zidentyfikowanie możliwych źródeł finansowania projektu.
501. Rozwój transportu niskoemisyjnego w miastach województwa kujawsko-pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza
	Wydział Programowania
	Biuro ds. Środowiska i Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany obecnie w sposób ciągły poprzez ogłaszanie dedykowanych wniosków o dofinansowanie w ramach FEdKP. W 2024 r. zostały ogłoszone trzy nabory wniosków o dofinansowanie projektów z zakresu rozwoju i usprawnienia mobilności miejskiej i podmiejskiej. W ramach pierwszego naboru siedem projektów zostało wybranych do dofinasowania, w ramach drugiego i trzeciego naboru wpłynęło po jednym wniosku o dofinansowanie - trwa ocena. Ponadto w Harmonogramie naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach FEdKP zostały zaplanowane kolejne nabory wniosków o dofinansowanie projektów z zakresu rozwoju i usprawnienia mobilności miejskiej i podmiejskiej, które zostaną ogłoszone w 2025 r.
502. Zakup nowoczesnego taboru kolejowego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt realizowany w sposób ciągły poprzez dokonywanie zakupu taboru - zadanie realizowane w ramach kilku projektów inwestycyjnych o różnym zakresie i stanie zaawansowania. Dotąd zakupionych zostało 5 Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych (EZT) w ramach RPO WK-P 2014-2020. W 2024 r. podpisana została umowa z firmą PESA Bydgoszcz SA na zakup kolejnych pojazdów: 5 szt. EZT ze środków FEdKP.
503. Rozwój idei biletu regionalnego „System Bilet Regionalny"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Zadanie nie było realizowane w 2024 r.
504. ,,Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0''	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Cyfryzacji
	Wydział Realizacji E-projektów
	Biuro ds. realizacji e-projektów
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	26 czerwca 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę Nr 7/412/24 w sprawie akceptacji wstępnych założeń projektu pn. „Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0". Przeprowadzono nabór partnerów do projektu. W odpowiedzi na zaproszenie do udziału w projekcie deklarację wstępną wraz z proponowanym zakresem zadań zgłosiły 23 jst. Została złożona i zaakceptowana przez Głównego Geodetę Kraju fiszka projektu z wykazem zadań z zakresu geodezji i kartografii. Uruchomiono również postępowanie przetargowe na wykonanie planu inwestycji wraz z analizą finansową dla projektu.
505. Rozbudowa i modernizacja budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Zamówień Publicznych, Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji
	Wydział ds. Obsługi Inwestycji Urzędu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap II - prace realizacyjne w fazie początkowej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. został przygotowany wniosek do Banku Gospodarstwa Krajowego o udzielenie pożyczki w ramach środków Krajowego Planu Odbudowy: Pożyczka wspierająca zieloną transformację miast dla zamierzenia - projekt: Poprawa efektywności energetycznej i modernizacja budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wniosek został złożony w styczniu 2025 r. W 2024 r. wynegocjowana została ostatecznie umowa dotycząca zastępstwa inwestycyjnego przy realizacji projektu z KPIR sp. z o.o., umowa została podpisana w lutym 2025 r. Wykonana została wycinka części drzew usytuowanych w kolizji z planowaną rozbudową budynku Urzędu Marszałkowskiego. Wykonano nasadzenia zastępcze w związku z wycinką drzew.
506. Rozbudowa portalu regionalnego ,,mojregion.info''	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Cyfryzacji
	Wydział Realizacji E-projektów
	Biuro ds. realizacji e-projektów
Stan prac nad projektem kluczowym	etap IV - prace zostały zakończone, projekt kluczowy został zrealizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Projekt został zrealizowany w ramach projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0". Geoportal WK-P został wzbogacony o warstwy tematyczne z zakresu geologii.
507. Wypracowanie nowych form i metod działania Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro ds. Współpracy z Samorządami Lokalnymi
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. podjęte zostały przedsięwzięcia o charakterze informacyjno-edukacyjnym i promocyjnym. W związku z występowaniem na terenie województwa coraz większej ilości sytuacji kryzysowych (głównie pożarów) działalność prewencyjna Stowarzyszenia Salutaris charakteryzowała się efektywną współpracą z partnerami w zakresie szkoleń z pierwszej pomocy i obsługi gaśnic. Wspólnie z Departamentem Infrastruktury Drogowej, pod patronatem Marszałka Województwa, Stowarzyszenie Salutaris zorganizowało kolejny Kongres Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, a z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Poznaniu - kolejny Międzynarodowy Kongres Bezpieczeństwa „Kultura wojny - narracje i fakty". W 2024 r. odbyły się cykliczne wizyty studyjne - w Bydgoszczy i Łubiance. Przy Urzędzie Marszałkowskim, działa Zespół Ekspertów ds. Poprawy Bezpieczeństwa w Regionie, który zrzesza wszystkie służby mundurowe w województwie i którego członkiem jest Stowarzyszenie Salutaris. Z inicjatywy Stowarzyszenia Salutaris kolejny rok funkcjonuje Regionalna Pracownia Badań nad Bezpieczeństwem Lokalnym, która działa w ramach KJ TSW. Stowarzyszenie Salutaris jest współorganizatorem podejmowanych w ramach Pracowni działań mających charakter naukowo-badawczy oraz edukacyjno-informacyjny. W ramach działań organizacyjno-informacyjnych Stowarzyszenie Salutaris podjęło współpracę na rzecz wzmacniania odporności jst. W roku 2024 rozpoczęto realizację projektu ramach FEdKP mającego na celu (w formie pilotażu) stworzenie planów adaptacji do zmian klimatu dla 5 gmin.
508. Działania organizacyjno-techniczne i edukacyjne na rzecz zwiększenia odporności jednostek samorządu terytorialnego na zagrożenia cywilizacyjne i zmiany klimatyczne	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
	Wydział Współpracy Regionalnej
	Biuro ds. Współpracy z Samorządami Lokalnymi
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Podjęto działania związane ze szczegółową analizą zagrożeń klimatycznych w wybranych jst. Prowadzono działania skierowane do społeczności lokalnych mające na celu przedstawienie informacji dotyczącej współczesnych zagrożeń klimatycznych ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych. Odbyto cykl spotkań z przedstawicielami

	środowiska lokalnego, w ramach których przeprowadzono dyskusje na temat praktycznych aspektów zagrożenia ze strony zmian klimatu oraz możliwości budowania odporności. Przygotowano założenia konkursu dla dzieci i młodzieży, który będzie formą aktywizacji najmłodszych mieszkańców regionu w zakresie zmian klimatycznych. W ramach działań organizacyjno-informacyjnych Stowarzyszenie Salutaris podjęło współpracę na rzecz wzmacniania odporności jst. W roku 2024 rozpoczęto realizację projektu ramach FEdKP mającego na celu (w formie pilotażu) stworzenie planów adaptacji do zmian klimatu dla 5 gmin. Magazyn na ul. Lipowej w miejscowości Zławieś Wielka od momentu oddania go do użytkowania w 2023 r. pełni rolę magazynu centralnego, w którym przechowywane są: namioty, materace, środki ratunkowe, agregaty prądotwórcze, łodzie, itp. Dodatkowo po zakończeniu pandemii covid-19 w magazynie przechowywane są: maski, fartuchy ochronne, rękawice, które pozostały w ramach prowadzonych przez Samorząd Województwa (w tym m.in. ROPS) programów, a które ze względu na długi termin przydatności do użycia, w okresach jesiennych i wiosennych były przekazywane instytucjom medycznym. Podczas powodzi w 2024 r. magazyn pełnił rolę centralnego punktu, z którego w pierwszych dniach wysyłana była żywność i środki ochronne do zalanych miejscowości. Magazyn jest dozorowany całodobowo i funkcjonuje w systemie gotowości 24/7, zabezpieczony systemami alarmowymi i ppoż.
509. Uruchomienie pod patronatem Samorządu Województwa kierunku(ów) studiów kształcącego(ych) kadry dla administracji publicznej z terenu województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
Stan prac nad projektem kluczowym	w 2024 r. projekt nie był realizowany
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Będą prowadzone działania mające na celu zidentyfikowanie możliwych źródeł finansowania projektu, jak również zainteresowanie jego realizacją potencjalnych partnerów. Dopuszcza się powrót do realizacji projektu.
510. Projekt na rzecz integracji i współpracy wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem transportu publicznego na terenie województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Transportu
Stan prac nad projektem kluczowym	etap „zero" - prace nie zostały rozpoczęte
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	W 2024 r. projekt nie był realizowany. Projekt wymaga zdefiniowania. Nie określa konkretnych celów do realizacji, skali, jak i ram instytucjonalnych. Przy tak niedookreślonym celu nie jest możliwe podjęcie konkretnych działań.
511. Projekt na rzecz integracji i współpracy wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem dróg rowerowych na terenie województwa	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Infrastruktury Drogowej Wydział Organizacji i Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Stan prac nad projektem kluczowym	etap III - prace realizacyjne w fazie zaawansowanej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Opracowano wykaz odcinków rekomendowanych do dofinansowania (identyfikacja tzw. „białych plam"). Opracowano kryteria oceny wniosków o dofinansowanie inwestycji w zakresie dróg rowerowych. Przedstawiono i omówiono koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych w województwie kujawsko-pomorskim na spotkaniach z zaproszonymi na konsultacje przedstawicielami 149 samorządów z województwa kujawsko-pomorskiego. W porozumieniu pomiędzy Departamentem Infrastruktury Drogowej, Departamentem Sportu i Turystyki, Departamentem Zarządza Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza oraz Departamentem Planowania Rozwoju i Innowacji, we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Biurem Planowania Przestrzennego i Regionalnego, przygotowano mapę rozwoju dróg dla rowerów, wyznaczając planowane korytarze, zgodnie z przeprowadzonymi konsultacjami z jst. Na tej podstawie Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął stanowiskiem ,,Plan rozwoju sieci dróg rowerowych". Stało się to podstawą do rozwijania współpracy interesariuszy na rzecz rozwoju dróg rowerowych w regionie.
512. „Animatorzy i Strażnicy dla Zielonego Ładu". Platforma współpracy instytucji oraz sektora pozarządowego na rzecz realizacji założeń „Zielonego Ładu"	
Podmiot przedstawiający informację	Departament Środowiska
Stan prac nad projektem kluczowym	etap I - prace w fazie przygotowawczej
Charakterystyka zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym	Realizacja projektu wpisuje się w założenia strategii „Europejski Zielony Ład" poprzez prowadzenie działań nastawionych na ochronę ekosystemów i bioróżnorodności oraz podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. W 2024 r. odbył się kolejny, ósmy już, Międzynarodowy Spis Bociana Białego. Wszystkie parki krajobrazowe w województwie kujawsko-pomorskim zaangażowały się w tę akcję - liczenie odbywało się w obrębie całych gmin. Dodatkowo w ramach Kampanii dotyczącej Bociana Białego prowadzona była szeroka akcja edukacyjno-informacyjna. W różnego rodzaju zajęciach i warsztatach udział wzięło 5594 uczestników, a w 9 piknikach około 5300 uczestników. Ponadto w 2024 r. realizowane były działania dotyczące monitoringu wilka w Tucholskim Park Krajobrazowym. W terenie zainstalowanych było 7 kamer monitorujących trzy grupy rodzinne. W ciągu całego roku zebrano dokumentację tropów oraz śladów dotyczących aktywności wilków oraz przekazano próbki do badań genetycznych do Katedry Ekologii i Zoologii Kręgowców Uniwersytetu Gdańskiego. Wszystkie pozyskane z terenu dane wprowadzono do wewnętrznego systemu informacji geograficznej. Równolegle z monitoringiem prowadzono edukację dotyczącą biologii i ekologii wilków i wskazywano mieszkańcom parku kompendium wiedzy, jak współegzystować z tym drapieżnikiem. 20 listopada 2024 r. Zarząd Województwa podjął uchwałę Nr 28/1384/24 w sprawie udzielenia dofinansowania projektu pn. „Zielone znam, o zielone dbam - edukacja ekologiczna w parkach krajobrazowych". Celem projektu jest wykształcenie pożądanych postaw społecznych, tj. zaangażowania społecznego w dbałość o środowisko. Wszystkie planowane działania edukacyjne mają na celu stałe podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej lokalnego społeczeństwa, edukację kulturową, przyrodniczą oraz edukację w zakresie świadczenia usług turystycznych.

ZAŁĄCZNIK NR 2
SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NT. STANU REALIZACJI I PRZYGOTOWANIA DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Tabela 23. Informacja o stanie realizacji ustaleń regionalnych dokumentów programowych (poza Strategią Przyspieszenia 2030+)

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres realizacji dokumentu*	Typ dokumentu wg okresu realizacji	Akt przyjmujący	Stan zaawansowania realizacji ustaleń dokumentu	Podmiot przedstawiający informację**
1	Kujawsko-pomorski program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży na lata 2023-2029	2023-2029	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr LIX/808/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie Kujawsko-Pomorskiego Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych Dzieci i Młodzieży oraz Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży na lata 2023-2029	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Edukacji
2	Program opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2024	2021-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XXXI/451/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia "Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2024"	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego	od 2003 r.	dokument wieloletni nieokreślony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
4	Plan ochrony Krajeńskiego Parku Krajobrazowego	2009-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Rozporządzenie nr 8 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Środowiska
5	Plan ochrony Tucholskiego Parku Krajobrazowego	2009-2029	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Rozporządzenie nr 2 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Tucholskiego Parku Krajobrazowego	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Środowiska
6	Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej - aktualizacja	2023-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej-aktualizacja	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Środowiska
7	Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja bydgoska - aktualizacja	2023-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr LIX/806/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja bydgoska-aktualizacja	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Środowiska
8	Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Toruń - aktualizacja	2023-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr LIX/805/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Toruń-aktualizacja	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Środowiska
9	Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Włocławek - aktualizacja	2023-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr LIX/803/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Włocławek-aktualizacja	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Środowiska
10	Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszarów położonych w otoczeniu dróg wojewódzkich, województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie	2016-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XX/370/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszarów położonych w otoczeniu dróg wojewódzkich województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Środowiska
11	Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż autostrady A1 od km 65+789 (granica województwa pomorskiego) do km 151+900 (węzeł Czerniewice)	2018-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XLVIII/796/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska przed hałasem	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Środowiska
12	Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	2019-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr VIII/137/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Środowiska
13	Program ochrony środowiska przed hałasem dla odcinków kolejowych województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie	2019-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr III/80/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska przed hałasem	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Środowiska
14	Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego	2024 - 2029	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr III/72/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie przygotowawczej	Departament Środowiska
15	Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028	2016-2022 z perspektywą do 2028 r.	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie "Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028" Uchwała Nr III/79/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 lutego 2019 r. w sprawie aktualizacji "Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Środowiska

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres realizacji dokumentu*	Typ dokumentu wg okresu realizacji	Akt przyjmujący	Stan zaawansowania realizacji ustaleń dokumentu	Podmiot przedstawiający informację**
				2022 z perspektywą na lata 2023-2028" w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów		
16	Wojewódzki program doskonalenia kadr pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego "Profesja".	od 2000 r.	dokument wieloletni nieokreślony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 365/2000 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie wojewódzkiego programu doskonalenia kadr pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego "PROFESJA"	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
17	Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla Województwa Kujawsko-pomorskiego na lata 2023-2024	2023-2024	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 21/1000/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie Regionalnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2024	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
18	Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026	2021-2026	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 1/39/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021 - 2026”	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
19	Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. - Równe Szanse 2030+	2021-2030	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 24/997/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia programu wojewódzkiego pt. „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. - Równe Szanse 2030+”	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
20	Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim 2022-2025	2022-2025	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr XLIII/574/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim na lata 2022-2025".	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
21	Kujawsko-pomorski program wspierania rodziny na lata 2023-2028 „Rodzina jest najważniejsza”	2023-2028	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 50/2005/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia programu wojewódzkiego pt. „Kujawsko-pomorski Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2028 Rodzina jest najważniejsza”	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
22	Program współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2024	2024-2024	dokument roczny (ponawiany corocznie)	Uchwała Nr LXII/867/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2023 r. w sprawie Programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2024	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
23	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego	2024-2024	dokument roczny (ponawiany corocznie)	Uchwała Nr 4/186/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2024 r. programu polityki zdrowotnej pn. „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego”	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
24	Kujawsko-pomorski program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej	2024-2024	dokument roczny (ponawiany corocznie)	Uchwała nr 3/119/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2024 r. programu polityki zdrowotnej pn. „Kujawsko-Pomorski Program Badań Przesiewowych w Kierunku Tętniaka Aorty Brzusznej”	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
25	Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim	2024-2024	dokument roczny (ponawiany corocznie)	Uchwała nr 3/118/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2024 r. programu polityki zdrowotnej pn. „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim”	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu zrealizowano)	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
26	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2024-2030	2024-2030	dokument wieloletni określony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 13/647/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dn. 27 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2024-2030”	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
27	Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia na 2024 rok	2024-2024	dokument roczny (ponawiany corocznie)	Uchwała Nr 22/1104/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok	prace realizacyjne zostały zakończone (ustalenia dokumentu realizowano)	Wojewódzki Urząd Pracy
28	Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego	od 2000 r.	dokument wieloletni nieokreślony horyzontem czasowym	Uchwała Nr 409/2000 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 czerwca 2000 r. w sprawie przyjęcia „Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego”	Brak możliwości oceny stanu zaawansowania realizacji ze względu na specyfikę dokumentu.	Departament Współpracy Zagranicznej

Wyjaśnienia: * Typy dokumentów wg okresu realizacji: dokument roczny (ponawiany corocznie), dokument wieloletni nieokreślony horyzontem czasowym, dokument wieloletni określony horyzontem czasowym, ** Nazwy departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2024 r.

Tabela 24. Informacja o stanie realizacji ustaleń regionalnych dokumentów programowych, kluczowych dla realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+

Lp.	Oznaczenie dokumentu	Nazwa dokumentu	Akt przyjmujący	Stan zaawansowania realizacji ustaleń dokumentu	Podmiot przedstawiający informację*
1	RDP01	Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027	Decyzja wykonawcza C(2024) 5805 Komisji Europejskiej z dnia 7 sierpnia 2024 r. zmieniająca decyzję wykonawczą C(2022) 8889 Komisji Europejskiej z dnia 7 grudnia 2022 r. zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu" dla regionu Kujawsko-Pomorskiego w Polsce [CCI 2021PL16FFPR002]	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Zarzadzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza
2	RDP02	Strategia polityki społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Nr XLVII/629/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
3	RDP03	Wieloletni program współpracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi	Uchwała Nr XXXVIII/536/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie Wieloletniego programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2025	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
4	RDP05	Polityka edukacyjna Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Nr 3/60/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie Polityki edukacyjnej województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Edukacji
5	RDP07	Polityka zdrowotna Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała nr 10/496a/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie Polityki zdrowotnej województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
6	RDP09	Polityka migracyjna oraz pozyskiwania kadr dla rynku pracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała nr 22/1110/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Polityki migracyjnej oraz przygotowania kadr dla rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie początkowej	Wojewódzki Urząd Pracy
7	RDP10	Regionalna strategia inteligentnej specjalizacji (RIS3) 2021+	Uchwała nr 27/1066/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 13 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia Regionalnej Strategii Inteligentnej Specjalizacji (RIS3) 2021+	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
8	RDP11	Program rozwoju gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego	Uchwała Nr 6/202/22 Zarządu Województwa z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu rozwoju gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Rozwoju Gospodarczego
9	RDP15	Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko-pomorskiego	Uchwała Nr LXI/851/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego	prace realizacyjne w fazie początkowej	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
10	RDP17	Regionalny plan transportowy województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027	Uchwała Nr 25/1265/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 listopada 2024 w sprawie przyjęcia Regionalnego planu transportowego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027	prace realizacyjne w fazie przygotowawczej	Departament Infrastruktury Drogowej
10	RDP18	Program ochrony środowiska dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030	Uchwała Nr XLVIII/646/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022 w sprawie "Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030"	prace realizacyjne w fazie początkowej	Departament Środowiska
11	RDP23	Plan zrównoważonego rozwoju transportu publicznego województwa kujawsko-pomorskiego	1. Uchwała Nr LIII/814/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 września 2014 r. w sprawie uchwalenia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2. Uchwała Nr LXII/864/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2023 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Transportu
12	RDP24	Polityka terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Nr 1/19/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego"	prace realizacyjne w fazie zaawansowanej	Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza

Wyjaśnienie: *Nazwy departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2024 r.

Tabela 25. Informacja o stanie zaawansowania procesu tworzenia regionalnych dokumentów programowych, kluczowych dla realizacji Strategii Przyspieszenia 2030+

Lp.	Oznaczenie dokumentu	Nazwa dokumentu	Stan prac nad dokumentem	Podmiot przedstawiający informację*
1	RDP04	Kujawsko-pomorski program na rzecz ekonomii społecznej na lata 2021-2030	etap III - etap projektowy	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
2	RDP06	Polityka senioralna Województwa Kujawsko-Pomorskiego	etap II - etap diagnostyczny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
3	RDP08	Polityka kulturalna Województwa Kujawsko-Pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
4	RDP12	Strategia budowy i promocji produktu turystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Sportu i Turystyki
5	RDP13	Regionalna polityka klastrowa Województwa Kujawsko-Pomorskiego	etap I - etap koncepcyjny	Departament Rozwoju Gospodarczego
6	RDP14	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
7	RDP16	Plan rozwoju sieci drogowej województwa kujawsko-pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Infrastruktury Drogowej
8	RDP19	Program transformacji energetycznej województwa kujawsko-pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
9	RDP20	Program (polityka) adaptacji do zmian klimatu dla województwa kujawsko-pomorskiego	etap II - etap diagnostyczny	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
10	RDP21	Program rozwoju retencji dla celów rolniczych i środowiskowych w województwie kujawsko-pomorskim (Obecnie realizowany jest etap pn. Polityka przeciwdziałania suszy rolniczej w województwie kujawsko-pomorskim)	etap II - etap diagnostyczny	Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
11	RDP22	Polityka kształtowania ładu przestrzennego w województwie kujawsko-pomorskim	etap II - etap diagnostyczny	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
12	RDP25	Polityka rozwoju potencjału regionalnego miast stołecznych województwa kujawsko-pomorskiego	etap II - etap diagnostyczny	Departament Planowania Rozwoju i Innowacji
13	RDP26	Polityka cyfryzacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego	etap III - etap projektowy	Departament Cyfryzacji

Wyjaśnienie:

*Nazwy departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2024 r.

ZAŁĄCZNIK NR 3
WYJAŚNIENIE RELACJI POMIĘDZY „RAPORTEM O STANIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO W 2024 ROKU", A „SPRAWOZDANIEM Z WYKONANIA BUDŻETU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO ZA 2024 ROK"

Tabele poniżej przedstawiają powiązania pomiędzy działami oraz rozdziałami klasyfikacji budżetowej wg Załącznika nr 4 do „Sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Kujawsko- Pomorskiego za 2024 rok" a rozdziałem 4 niniejszego Raportu, w którym przedstawiono charakterystykę działań Zarządu Województwa na rzecz realizacji poszczególnych celów Strategii rozwoju w ojewództwa. W szczególności dla każdego z rozdziałów klasyfikacji budżetowej starano się wskazać rozdział Raportu, w którym powinna znaleźć się informacja dotycząca realizacji adekwatnych działań. Podkreślić jednak należy, że z kilku powodów, takie zestawienie ma charakter wyłą cznie pomocniczy. Jak wspomniano we wstępie do Raportu, pozyskanie pełnej wiedzy o polityce rozwoju Województwa prowadzonej przez Zarząd Województwa, wymaga przestudiowania zarówno Raportu, jak i Sprawozdania, które są dokumentami przede wszystkim dopełnia jącymi się, a tylko w niewielkim zakresie – powielającymi, względnie przedstawiającymi te same zagadnienia z innego punktu widzenia. Zestawienie ma ułatwić korzystanie z obydwu dokumentów (poprzez wskazanie punktów „stycznych"). Należy mieć jednak świadomo ść innych celów obydwu opracowań - Sprawozdanie jest dokumentem kompletnym w rozumieniu przedstawienia wszystkich elementów budżetu, a Raport jest nastawiony na pokazanie działań i efektów, a czasem także wyjaśnienie przyczyn prowadzonej polityki rozwoju. Niektóre zadania przedstawione w Sprawozdaniu dotyczą zagadnień, które ze względu na swoją specyfikę nie są szczegółowo przedstawia ne w Raporcie, niektóre dotyczą zagadnień, na które przeznaczano relatywnie niewielkie środki (głównie z powodów kompetencyjnych), lub ich wpływ na politykę rozwoju nie był bezpośredni lub możliwy do jednoznacznego przypisania do danego c elu. Dlatego w wielu pozycjach znajduje się adnotacja „Zagadnienie nieanalizowane". Swego rodzaju ograniczeniem pokazanego poniżej zestawienia jest wskazanie tylko bezpośrednich powiązań – a więc na przykład środki przeznaczone na funkcjonowanie jednostki Samorządu Województ wa są wskazane jako środki powiązane z zagadnieniem „Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania", podczas gdy każda z takich instytucji działa w określonym obszarze meryto rycznym i jej funkcjonowanie bezpośrednio oddziałuje na ten obszar (choć z perspektywy środków przeznaczanych z budżetu jest to już powiązanie pośrednie, a nie bezpośrednie). Korzystając z przedstawionego zestawienia należy być więc świa domym powyższych ograniczeń, bo są one ważne dla prawidłowej interpretacji każdego z zagadnień.

Tabela 26. Relacje pomiędzy Sprawozdaniem a Raportem

Dział oraz rozdział klasyfikacji budżetowej wg Załącznika nr 4 do *Sprawozdania…* – Tabela „Wydatki budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wg grup wydatków"		Cel główny i podrozdział charakteryzowany w Rozdziale *5 Raportu…* , do którego odnosi się dane zadanie *Sprawozdania…*
010 Rolnictwo i łowiectwo	01005 Prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania w obszarze przygotowywania i promocji przestrzeni dla działalności gospodarczych
	01009 Spółki wodne	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania w obszarze przygotowywania i promocji przestrzeni dla działalności gospodarczych
	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Konkurencyjna gospodarka/Wsparcie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich. Promocja regionalnych produktów rolnych Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania w obszarze przygotowywania i promocji przestrzeni dla działalności gospodarczych
	01095 Pozostała działalność	Konkurencyjna gospodarka/Wsparcie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich. Promocja regionalnych produktów rolnych
050 Rybołówstwo i rybactwo	05011 Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020 oraz Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	05095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
150 Przetwórstwo przemysłowe	15011 Rozwój przedsiębiorczości	Konkurencyjna gospodarka/Wsparcie finansowe przedsiębiorców oraz inne działania spółek województwa na rzecz stymulowania rozwoju gospodarczego Konkurencyjna gospodarka/Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa
	15013 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości	Konkurencyjna gospodarka/Sytuacja na rynku pracy Konkurencyjna gospodarka/Wsparcie finansowe przedsiębiorców oraz inne działania spółek województwa na rzecz stymulowania rozwoju gospodarczego Konkurencyjna gospodarka/Rozwój innowacyjnej gospodarki Konkurencyjna gospodarka/Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa
	15095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa
600 Transport i łączność	60001 Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe	Spójne i bezpieczne województwo/Transport publiczny
	60002 Infrastruktura kolejowa	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura transportu
	60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	Spójne i bezpieczne województwo/Transport publiczny
	60004 Lokalny transport zbiorowy	Spójne i bezpieczne województwo/Transport publiczny
	60013 Drogi publiczne wojewódzkie	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura transportu
	60014 Drogi publiczne powiatowe	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura transportu (pomoc finansowa Województwa na zadania dotyczące modernizacji dróg powiatowych)
	60016 Drogi publiczne gminne	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura transportu (pomoc finansowa Województwa na zadanie dotyczące modernizacji drogi gminnej
	60017 Drogi wewnętrzne	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury

	60041 Infrastruktura portowa	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	Spójne i bezpieczne województwo/Bezpieczeństwo
	60095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/ Zaangażowanie Członków Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kreowanie współpracy na poziomie międzyregionalnym i regionalnym Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
630 Turystyka	63001 Ośrodki informacji turystycznej	Konkurencyjna gospodarka/Tworzenie warunków dla gospodarczego wykorzystania turystyki
	63095 Pozostała działalność	Konkurencyjna gospodarka/Tworzenie warunków dla gospodarczego wykorzystania turystyki Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa
700 Gospodarka mieszkaniowa	70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
710 Działalność usługowa	71003 Biura planowania przestrzennego	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	71004 Plany zagospodarowania przestrzennego	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	71005 Prace geologiczne (nieinwestycyjne)	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	71095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
720 Informatyka	72095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Technologie cyfrowe służące sprawnemu zarządzaniu
730 Szkolnictwo wyższe i nauka	73014 Działalność dydaktyczna i badawcza	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych
	73095 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
750 Administracja publiczna	75017 Samorządowe sejmiki województw	Zagadnienie nieanalizowane (*)
	75018 Urzędy marszałkowskie	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	75058 Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa
	75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego	Konkurencyjna gospodarka/Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych
	75084 Funkcjonowanie wojewódzkich rad dialogu społecznego	Spójne i bezpieczne województwo/ Zaangażowanie Członków Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kreowanie współpracy na poziomie międzyregionalnym i regionalnym
	75095 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa Spójne i bezpieczne województwo/ Zaangażowanie Członków Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kreowanie współpracy na poziomie międzyregionalnym i regionalnym
751 Urzędu naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	Zagadnienie nieanalizowane (*)
752 Obrona narodowa	75212 Pozostałe wydatki obronne	Zagadnienie nieanalizowane (*)
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	75412 Ochotnicze straże pożarne	Spójne i bezpieczne województwo/Bezpieczeństwo
	75495 Pozostała działalność	Spójne i bezpieczne województwo/Bezpieczeństwo
757 Obsługa długu publicznego	75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki	Zagadnienie nieanalizowane (*)
	75704 Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	Zagadnienie nieanalizowane (*) (planowane wydatki nie zostały zrealizowane)
758 Różne rozliczenia	75818 Rezerwy ogólne i celowe	Zagadnienie nieanalizowane (*) (planowane wydatki nie zostały zrealizowane)
801 Oświata i wychowanie	80102 Szkoły podstawowe specjalne	Skuteczna edukacja
	80104 Przedszkola	Skuteczna edukacja
	80105 Przedszkola specjalne	Skuteczna edukacja
	80113 Dowożenie uczniów do szkół	Skuteczna edukacja
	80115 Technika	Zagadnienie nieanalizowane (*)

	80116 Szkoły policealne	Skuteczna edukacja
	80121 Licea ogólnokształcące specjalne	Skuteczna edukacja
	80134 Szkoły zawodowe specjalne	Skuteczna edukacja
	80140 Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego	Skuteczna edukacja Konkurencyjna gospodarka/Sytuacja na rynku pracy Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	Skuteczna edukacja Konkurencyjna gospodarka/Sytuacja na rynku pracy Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	80147 Biblioteki pedagogiczne	Skuteczna edukacja Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury
	80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Skuteczna edukacja
	80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	Skuteczna edukacja
	80195 Pozostała działalność	Skuteczna edukacja
851 Ochrona zdrowia	85111 Szpitale ogólne	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia
	85117 Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia
	85119 Leczenie sanatoryjno-klimatyczne	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85120 Lecznictwo psychiatryczne	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia
	85148 Medycyna pracy	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85149 Programy polityki zdrowotnej	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia
	85153 Zwalczanie narkomanii	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia
	85157 Staże i specjalizacje medyczne	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85179 Pomoc zagraniczna	Zagadnienie nieanalizowane (*) (planowane wydatki nie zostały zrealizowane)
	85195 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Promocja i ochrona zdrowia Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa
852 Pomoc społeczna	85203 Ośrodki wsparcia	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85217 Regionalne ośrodki polityki społecznej	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85231 Pomoc dla cudzoziemców	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna (aspekt – pomoc dla obywateli Ukrainy)
	85295 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna
	85325 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85332 Wojewódzkie urzędy pracy	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85395 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna w ramach zadania także pomoc dla obywateli Ukrainy

854 Edukacyjna opieka wychowawcza	85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	Skuteczna edukacja Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura rozwoju społecznego Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85404 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	Skuteczna edukacja
	85407 Placówki wychowania pozaszkolnego	Skuteczna edukacja
	85410 Internaty i bursy szkolne	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Infrastruktura rozwoju społecznego
	85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	Zagadnienie nieanalizowane (*)
	85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	Skuteczna edukacja
	85446 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania Skuteczna edukacja
	85495 Pozostała działalność	Skuteczna edukacja Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych
855 Rodzina	85509 Działalność ośrodków adopcyjnych	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	85595 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka społeczna Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Polityka senioralna
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90002 Gospodarka odpadami komunalnymi	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90007 Zmniejszenie hałasu i wibracji	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg	Zagadnienie nieanalizowane (*)
	90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90020 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat produktowych	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90024 Wpływy i wydatki związane z wprowadzaniem do obrotu baterii i akumulatorów	Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska
	90078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	Zagadnienie nieanalizowane (*) (zadanie zrealizowane zostało w ramach rozdziału 60078 i nie było realizowane w ramach niniejszego rozdziału)
	90095 Pozostała działalność	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania Spójne i bezpieczne województwo/Współpraca międzynarodowa
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury
	92106 Teatry	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92108 Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92110 Galerie i biura wystaw artystycznych	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92113 Centra kultury i sztuki	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92116 Biblioteki	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92118 Muzea	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
	92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania na rzecz ochrony i kształtowania przestrzeni kulturowej
	92195 Pozostała działalność	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Działalność instytucji kultury Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania na rzecz ochrony i kształtowania przestrzeni kulturowej Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych

925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	92502 Parki krajobrazowe	Dostępna przestrzeń i czyste środowisko/Działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska Spójne i bezpieczne województwo/Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania
926 Kultura fizyczna	92601 Obiekty sportowe	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Aktywność sportowa
	92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej	Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo/Aktywność sportowa

(*) Zagadnienie nieanalizowane ze względu na jego indywidualną specyfikę (brak możliwości lub celu jednoznacznego powiązania)

Tabela 27. Relacje pomiędzy Raportem a Sprawozdaniem

Cel główny Strategii Przyspieszenia	Uszczegółowienie odnośnie Rozdziału 4 w Raporcie	Wybrane rozdziały Sprawozdania budżetowego odnoszące się do danego zagadnienia (uwaga – poniższe zestawienie nie przedstawia pełnej klasyfikacji, ma charakter wyłącznie pomocniczy)
Skuteczna edukacja		80102 Szkoły podstawowe specjalne
		80104 Przedszkola
		80105 Przedszkola specjalne
		80113 Dowożenie uczniów do szkół
		80116 Szkoły policealne
		80121 Licea ogólnokształcące specjalne
		80134 Szkoły zawodowe specjalne
		80140 Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego
		80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
		80147 Biblioteki pedagogiczne
		80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego
		80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych
		80195 Pozostała działalność
		85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
		85404 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
		85407 Placówki wychowania pozaszkolnego
		85410 Internaty i bursy szkolne
		85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym
		85446 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
		85495 Pozostała działalność
Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo	Aktywność sportowa	92601 Obiekty sportowe
		92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej
	Działalność instytucji kultury	60017 Drogi wewnętrzne
		80147 Biblioteki pedagogiczne
		92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury
		92106 Teatry
		92108 Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele
		92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby
		92110 Galerie i biura wystaw artystycznych
		92113 Centra kultury i sztuki
		92116 Biblioteki
		92118 Muzea
		92195 Pozostała działalność
	Kształtowanie tożsamości i postaw patriotycznych	73014 Działalność dydaktyczna i badawcza
		75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego
		75095 Pozostała działalność
		85495 Pozostała działalność
		92195 Pozostała działalność
	Polityka senioralna	85595 Pozostała działalność

	Polityka społeczna	85153 Zwalczanie narkomanii
		85203 Ośrodki wsparcia
		85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
		85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
		85231 Pomoc dla cudzoziemców
		85295 Pozostała działalność
		85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych
		85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		85395 Pozostała działalność
		85509 Działalność ośrodków adopcyjnych
		85595 Pozostała działalność
	Promocja i ochrona zdrowia	85111 Szpitale ogólne
		85117 Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze
		85120 Lecznictwo psychiatryczne
		85148 Medycyna pracy
		85149 Programy polityki zdrowotnej
		85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi
		85195 Pozostała działalność
Konkurencyjna gospodarka	Działania służące rozwojowi gospodarczemu i internacjonalizacji gospodarki realizowane w ramach projektów FEdKP 2021-2027, funkcjonowania K-P COIE oraz planowania rozwoju gospodarczego województwa	15011 Rozwój przedsiębiorczości
		15013 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości
		75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego
	Rozwój innowacyjnej gospodarki	15013 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości
	Sytuacja na rynku pracy	15013 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości
		80140 Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego
		80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
	Tworzenie warunków dla gospodarczego wykorzystania turystyki	63001 Ośrodki informacji turystycznej
		63095 Pozostała działalność
	Wsparcie finansowe przedsiębiorców oraz inne działania spółek województwa na rzecz stymulowania rozwoju gospodarczego	15011 Rozwój przedsiębiorczości
		15013 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości
	Wsparcie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich. Promocja regionalnych produktów rolnych	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
		01095 Pozostała działalność
Dostępna przestrzeń i czyste środowisko	Działania na rzecz kształtowania i ochrony środowiska	90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami
		90095 Pozostała działalność
		92502 Parki krajobrazowe
	Działania na rzecz ochrony i kształtowania przestrzeni kulturowej	92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami
		92195 Pozostała działalność
	Działania w obszarze przygotowywania i promocji przestrzeni dla działalności gospodarczych	01005 Prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa
		01009 Spółki wodne
		01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych
	Infrastruktura rozwoju społecznego	85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
	Infrastruktura transportu	60002 Infrastruktura kolejowa
		60013 Drogi publiczne wojewódzkie
		60014 Drogi publiczne powiatowe
		60016 Drogi publiczne gminne
Spójne i bezpieczne województwo	Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
		05011 Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020 oraz Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa
		05095 Pozostała działalność

		60041 Infrastruktura portowa
		60095 Pozostała działalność
		70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami
		71003 Biura planowania przestrzennego
		71004 Plany zagospodarowania przestrzennego
		71005 Prace geologiczne (nieinwestycyjne)
		71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii
		71095 Pozostała działalność
		75018 Urzędy marszałkowskie
		75058 Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą
		80140 Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego
		80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
		85119 Leczenie sanatoryjno-klimatyczne
		85148 Medycyna pracy
		85157 Staże i specjalizacje medyczne
		85195 Pozostała działalność
		85217 Regionalne ośrodki polityki społecznej
		85295 Pozostała działalność
		85325 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
		85332 Wojewódzkie urzędy pracy
		85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
		85446 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
		85509 Działalność ośrodków adopcyjnych
		90002 Gospodarka odpadami komunalnymi
		90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu
		90007 Zmniejszenie hałasu i wibracji
		90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska
		90020 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat produktowych
		90024 Wpływy i wydatki związane z wprowadzaniem do obrotu baterii i akumulatorów
		90095 Pozostała działalność
		92106 Teatry
		92108 Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele
		92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby
		92110 Galerie i biura wystaw artystycznych
		92113 Centra kultury i sztuki
		92116 Biblioteki
		92118 Muzea
		92195 Pozostała działalność
		92502 Parki krajobrazowe
	Bezpieczeństwo	60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
		75412 Ochotnicze straże pożarne
		75495 Pozostała działalność
	Technologie cyfrowe służące sprawnemu zarządzaniu	72095 Pozostała działalność
	Transport publiczny	60001 Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe
		60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe
		60004 Lokalny transport zbiorowy
	Współpraca międzynarodowa	15095 Pozostała działalność
		63095 Pozostała działalność

		75058 Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą
		75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego
		75095 Pozostała działalność
		85195 Pozostała działalność
		90095 Pozostała działalność
	Administracja Samorządu Województwa jako instrument sprawnego zarządzania	73095 Pozostała działalność
	Zaangażowanie Członków Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kreowanie współpracy na poziomie międzyregionalnym i regionalnym	60095 Pozostała działalność
		75084 Funkcjonowanie wojewódzkich rad dialogu społecznego
		75095 Pozostała działalność

Raport o stanie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2024 roku

Drogi według kategorii własnościowej

Drogi krajowe
- drogi krajowe i ekspresowe
- autostrada A1

Drogi wojewódzkie
- drogi wojewódzkie zidentyfikowane w Strategii Przyspieszenia 2030+ jako drogi o kluczowym znaczeniu dla spójności komunikacyjnej województwa
- pozostałe drogi wojewódzkie

- miasta stołeczne
- miasta regionalne
- miasta powiatowe
- miasta pozostałe

Uwaga: ze względów technicznych na mapie nie uwzględniono szczegółowych przebiegów dróg przez miasta

Źródło: opracowanie własne Departamentu Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej

KUJAWY
POMORZE